

۱۳۵۰ ک ۱۳۵۵

تاریخ و جغرافیای سیستان

د اطلاعات و اوکلتور وزارت

۳۸ کتب

ذاتِ اللہ تعالیٰ

د اطلاعات و کلتور وزارت

۳۸ کتب

مسئول میرزا محمد ولی ظفری

بہیمانہ

حبیب الرحمن بنگ

پہلی راہ راخ

نیتہ : ۱۳۵۱ کال دوری لمبری

فهرست

شماره	مضمون	صفحه
۱ -	د افغانستان پاچا	
۲ -	دمعظم همایونی اعلیحضرت پیغامونه	۱
۳ -	دافغان ملت معنوی مور علیا حضرتی معظمی ملکی پیغامونه	۷
۴ -	بازدید اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه از صفحات جنوب غرب مرکزی و شمال مملکت	۹
۵ -	بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایت پکتیا	۱۷
۶ -	مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به اتحاد جماهیر شوروی	۲۲
۷ -	مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به جمهوریت مغلستان	۳۶
۸ -	مسافرت ذات همایونی به انگلستان	۴۶
۹ -	دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعایی رئیس والاحضرت شهزاده احمد شاه پیغام	۵۳
۱۰ -	مسافرت اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال به افغانستان	۵۶
۱۱ -	مسافرت والاحضرت ولیعهد جاپان و همسرشان به افغانستان	۶۴
۱۲ -	افغانستان	۷۱
۱۳ -	معرفی ولایات کشور	۷۶
۱۴ -	د صدر اعظم دکتور عبدالظاهر د حکومت لټم جریانات	۱۲۴
۱۵ -	د صدر اعظم دکتور عبدالظاهر پیغامونه	۱۳۶
۱۶ -	قوه اجرائیه	۱۴۰
۱۷ -	وزارت معارف	۱۵۱
۱۸ -	د کابل پوهنتون	۱۵۶
۱۹ -	وزارت تجارت	۱۵۸
۲۰ -	اجراآت وزارت فواید عامه	۱۶۲
۲۱ -	وزارت اطلاعات و کلتور	۱۶۴
۲۲ -	وزارت مخابرات	۱۷۳
۲۳ -	وزارت صحیه	۱۷۵
۲۴ -	وزارت معادن و صنایع	۱۸۸
۲۵ -	وزارت زراعت و آبیاری	۱۹۶
۲۶ -	وزارت داخله	۲۰۱
۲۷ -	وزارت مالیه	۲۰۳
۲۸ -	وزارت عدلیه	۲۰۴
۲۹ -	ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی	۲۰۷
۳۰ -	فعالیت های کابل ښاروالی	۲۱۳
۳۱ -	قوه تقنینیه	۲۱۶
۳۲ -	مشرانو جرگه	۲۲۱
۳۳ -	قوه قضائیه	۲۲۶
۳۴ -	مصور خبرونه	۲۳۶

شماره	مضمون	صفحه
۳۵-	جمعیت عالی افغانی سره میاشت	۲۳۷
۳۶-	دمیرنو ټولنه	۲۴۴
۳۷-	ریاست هوایی ملکی	۲۴۹
۳۸-	پښتونستان	۲۵۲
۳۹-	موضوع خشکسالی و کمک های دولت خارجی به افغانستان	۲۵۵
۴۰-	اشتراک هیات ها و نمایندگان افغانی در کنفرانس های بین المللی	۲۵۷
۴۱-	انستیتوت قره قل	۲۶۲
۴۲-	باغ وحش کابل	۲۶۴
۴۳-	معلومات عمومی	۲۶۵
۴۴-	کمک های یونسکو در سالهای ۱۹۷۱-۱۹۷۲	۲۶۶
۴۵-	د نړی مملکتونه	۲۶۷
۴۶-	وقایع مهم جهان	۳۲۴
۴۷-	کنفرانس وزرای اسلامی منعقدۀ جده	۳۲۹
۴۸-	مسافه های کیلومتری مرکز و ولایات	۳۳۱
۴۹-	کرونولوژی اخبار خارجی	۳۳۳
۵۰-	د کورنیو خبرونو کرونولوژی	۳۴۹
۵۱-	اختراعات و اکتشافات	۳۶۴
۵۲-	وفیات مهم سال	۳۶۶

سرېزه

ډېر ويا پرو چة د افغانستان کالني د تيرو کلويه شاني وهغو هيواد او لوته چة د خپل خوا به او گران وطن د تير کال دمهمو مملکتی سياسي ملي او بين المللی جريانا تو دخبريلو او پوهيدو سره علاقه او دلچسپي لري وړاندي کوو .

تر کومه خا به چة گران وطنوال پوهيږي ديوي مکملی او په زړه پوري سالنامی دخپرو لود پا ره کا في ماهر پر سونل پوره وسایل ښه کتابخانه مادي استعداد او لازمو تشکيلا تو او مساعدا تو نو ته ضرورت دی .

او مخ په انکشاف هيوادونو کي په يوه وار د غه هيلی او اړ تياوی په مشکل تر سره کيدای سي خو بيا مو هم تر هغه ځايه

چة توان در لود اومو قع را ته ميسره وه د سالنامی دموادو او مندرجاتو دراتولو لولو په خصوصي کي مود هيڅ ډول جانفشانی او پشت کار څخه ځان نه دی سپمولی او حتی الوسع مود ټولو وطندارانو او ذوق مندانو لپاره څه دمطالعی او دويلو وړ مواد راغونډ کړی دی .

نزه ټوله مترقی او مخ په انکشاف هيوادو کي د اجال او رواج دی چة دکال په پای کي د اجرا ټيښه، تقنينيه، قضائيه قوی د اجرا اتوملی او بين المللی لویو مسایلو حوادثو او بشري مساعيو او کار

کړني د مرموز طبيعت د کلف سووډول ډول خزانود په لاس داوستلو دپا نه دانسانانو بين المللی مساعی او زحمتونو په باره کي څه وليکي د داخلي او خارجي ذوق مندانو په اطلاع کي ورسي .

دهمده کبله په لویو او مترقی هيوادو نو کي هر کال درسمی دوايرو او ملي مؤسسو له خوا څخه د اقتصادي سالنامو، تخنيکی سالنامو، علمي

سالنامو او داسی نورو په نامه خپروني کيږي او دخپل وطن دوړاندي تگو نو وقایعو او حوادثو څخه خپل او پردی خبروی .

دغه اوسنی کالني چة ستا سي په حضور تقدیميږي (۴۰) کاله دمخه په ۱۳۱۱ هـ، ش کي په هغه وخت کي چة افغانستان يو ځل بيا په قومي

او عصری نوی ژوندانه شروع و کره ددا خلی نا آرامیو اوڅار ر جی لانجو
څخه و ژ غو دیدی د خپرونی سابقه لری

د هغه وخت د لو مری سا لئا می مهم موضوعات دا خلی تشکیلات
د افغانستان پیژندنه یوه تاریخی جغرافیائی اوسیا سی مقاله، دولسی
جرگی او مشرا نوجرگی اجراآت، دنبری مهمی پیننی او اختراعات
کتور معلومات وو خوددغه مامول او کرنلاری عمومی شکل تراوسه تغیر
نه دی خو پ لى اوپه لږ توپیر او اختصار سره دو رځنی ایجا با تو او
مصلحتونو سره سم څه تعدیل پکښی را غلی دی .

هیله ده چه دد غی گڼی مندرجات او محتویات د گرانو وطنوا لو په
لوستلو څه وارزی او هغه هیلی چه دوی ئی دا افغانستان پیژندنی او
دوطن دپر مختلفونو او عمومی معلوماتو حاصلولو په خصوص کی زموږ څخه
لری تر یو حده ترسره سی او په نوی کال کی که مو توفیق نصیب سی وعده
ورکوو چه ددغی ادا ری څخه به دافغانستان پیژندنی او گران و طن
دتر قیا تو او اجراآتو او بریالیتوبونو په خصوص کی به نوری رسا لسی او
خپرونی تقدیم کړو .

(اداره)

د افغانستان د لویو لویو

دافغانا نسبتا ن معظم ټو لواك د ۱۲۹۳ كال دتلې د مياشتمې په دوه ويشتمه نيټه په كابل كې زېږيد لى دى. څنگه چه دده گران عمر دزده كړې او تعليم دپاره وړ وگرځيد نو په لومړنيو او منځنيو ښوونځيو كې دزده كړې له پاره شامل شو او په پاى كې يې خپل علمي تحصيلات دحبيبي او استقلال په ليسو كې سرته ورسول هر كله چه دده محترم پلار اعليحضرت شهيد سعيد محمد نادر شاه غا زى دافغانا نستان دسفير په حيث پاريس ته ولاړ هماغه يوني ذات هم له فقيدشهر پارسره دلوړو تحصيلاتو دزده كړې له پاره دده ملگري شو نو فرانسوي ژبه او عالي علوم يې په مختلفو مشهورو كې په عالي ښوونځيو او پوهو كورنيو كې زده كړل او د وطن دداخلي مسايلو او ملي اخلاقو خصوصي تر پيه او د هيواد په باره كې دلا زمو هماغه ادراك او نور خصايص ئې له خپل پلار څخه زده كړي دي .

دافغانستان له لويو اغتشاشاتو څخه وروسته چه نجات يې د اعليحضرت هماغه يوني دمحترم پلار په واسطه سره سر ته ورسيد ممدوح ټو لواك چه خپل تعليمات يې سرته رسولي وو او د وطن دخدمت له پاره چمتو شوي وو د ۱۳۰۹ شمسي كال دتلې په ۲۰ نيټه كابل ته تشرېف راوړ له دې كبله چه دپلار دمنځني پيروي و كړې په عسكري نظام كې شامل شو او په گزده موده كې يې په دې تشرېف هن كې بزې ووتله او په ۱۳۱۰ لمريز كال كې يې دمر حوم والا حضرت سردار احمد شاه ددربار دپخوا نى وزير چه د اعليحضرت محمدنادر شاه شهيد سعيد دتره زوى وو محترمه مشرملور همپرا يې په نكاح كړه او دده غه كال په آخر كې څه موده دحربي دوزارت

په وکالت مو ظف شوی وو. هما یوننی اعلیٰ حضرت خپل ژا تی لیا فت او فطری اسمعداد په بڼه اداره او د صحت جو خد متو په کو لو په دی دوه وزارتونو کسی په بڼه توگه ښکاره کړل په ۱۳۱۲ کال کی یعنی هغه وخت چه اعلیٰ حضرت محمد نادر شاه غازی شهید شو د ملت دو گیلانو مشرانو او ټولو عسکری او کشوری افرادو په غو بڼته او اتفاق د سلطنت په تخت کښیناست سر کال دده د مبارک چلو س ۳۹ کال گڼل کیږی. د معظم هما یوننی اعلیٰ حضرت ژامن او لو نی: -

۱- دوا لا حضرت تی شهزاد گسی بلقیس د زین یو نیمه ۱۳۱۱ لمریز کال د وری ۲۸ .

۲- دوا لا حضرت مرحوم شهزاده محمد اکبر د زین یو نیمه ۱۳۱۲ لمریز کال د زمري ۱۹ .

۳- دوا لا حضرت شهزاده احمد شاه د زین یو نیمه ۱۳۱۳ لمریز کال د وری ۲۱ .

۴- دوا لا حضرت تی شهزادگی مریم د زین یو نیمه د ۱۳۱۵ لمریز کال د لړم ۱۰ .

۵- دوا لا حضرت شهزاده محمد نادر د زین یو نیمه د ۱۳۲۰ لمریز کال د غبرگولی ۴ .

۶- دوا لا حضرت شهزاده شاه محمود د زین یو نیمه د ۱۳۲۵ لمریز کال د تلی ۱۰ .

۷- دوا لا حضرت شهزاده محمد داؤد پښتو نیاد د زین یو نیمه د ۱۳۲۸ لمریز کال د وری ۲۵ .

۸- دوا لا حضرت شهزاده میرویس د زین یو نیمه د ۱۳۳۵ لمریز کال د سلواغه ۵ .

همايونی معظم اعلیٰ حضرت اوعلیا حضرتہ معظلمہ ملکہ

د بهایونی معظم اعلیحضرت دارشاد اتوماتن

۱۳۵۰ کال در آتلوپه مناسبت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خو محدود وکلونو کی دغه لو ی نعمت دله منځه تللو سبب مرخی د خنگلو نو دزوال سره دهی نیکی نسی نسا نی که په اب او هوا کی وی او که دسیلاوونو د مخنیو ی د نظره وی له منځه څخه ځی .

هغه وخت به د حاصلاتو د سقوط اود مخکو دتبا هی په اثر به سیلا وو نه کلی له منځه یوسی او خلک به دبد مر غی سره مخامخ شی .

ځکه نو د خنگلو نو ساتنه او د منظمو پلانونو لاند ی دهی څخه معفو له گټه اخیستل اود خنگلو د شاو خوا دو نو دلاز یاتو لو دپاره کونښن دوطن دهغو وگړو مه نی او دینی دنده ده چه د خنگلو سره نزدی ژوند گوی .

ورشو گا نی دهیواد په سمسور تیا کی ستره اغیزه لری او هیواد داقتصادی بنسټ دژیو د روزنی او د حیوانی محصولاتو د صادراتو د نظره پیاوړی گوی .

ورشو گانو ته زیان رسول او د هغو دساحی محدود ول دهیواد اقتصاد ته یوبل تاوان دی .

د هر هیواد په صحتی او اقتصاد ی چارو کی دونو او دمحیط دسمسور تیا غټه اغیزه ښکاره ده او دگران افغانستان تاریخ ددی شاهد دی چه دپرمختگ اوترقی دوری دهیواد دسمسور تیا دپراختیا سره جوخته وه .

دپسرلی دموسم درسید و سره دهیواد د ټولو وگړو هغه گسان چه کړو ند گودی او دهیواد د نورو ټولې خلکو وظیفه چه په دغه لاره کی د خدمت کولو وس ولری په بر جسته توگه څرگند یری او دهیواد ټول وطن پالونکی وگړی دگران افغانستان د سمسورتیا دپاره ملاوټی او دونو په کښینو لو ددانواو غلو په کړلو لاس پوری گوی او لکه څرنگه چه دنړی زیار ایستو نکي خلک او زمونږ پخوانیو دتاریخ په مساعد و مر حلو کسی خلیدونکی یادگا رونه له ځان څخه پری ایښی دی دهیواد په ترقی کی برخه اخلی .

افغانستان ډول ډول صفتی ته او واز واز اقلیمی شرایط لری چه دزراعتی حاصلاتو د هر ډول شیا نو لاسته راوړلو امکانات ورځ په ورځ پکښی څرگند یری .

خنگلو نه دطبیعت او بنیاد مانو لو په شتمنی ده او د هغی بی اندازی پریکول په

د افغانستان کالسی

او روز لوکی گټه واخلی ترڅو چه د لوی خدای (ج) په مرسته اودپاک خدای دپاک کلام په مصداق سره چه فرمایي (خدای می گفکه د مجاهدو مومنا نو میراث دی).

گران افغانستان هرکال تر پخوا زیاد اوپه ښه توگه سمسور شی او د هیواد وگم ی خدای ددغه نعمت په برکت سره دخپل ژوند دبیلو بیلو چارو په پر مختگ کی تر پخوا بریالی وی .

هیله لرم چه دوخت څخه په گټه اخستلو سره دخپل گران هیواد په سمسور تیا اود هغه دټولو طبیعی منابعو په تیره بیادڅنگلانو ورشو گمانی او د کروند وپه ساتنه کسی کونښن وگرمی اودهغی په ښه والی اوپراختیا کښی

په ډیر جدیت سره گام واخلی اوپه دی باره کی که حکومتی دایرو اوگمارل شوو مامورینو سره مرسته وگرمی د دوی دغنی خدمتو نو څخه دونو په گڼښو لو سا تلواو به گولوی

د خپلواکی ددری پنځوسم کال په مناسبت

کونښن له لوړو ژوروسره سره دوروستی بری لمره ورکیده .

بسم الله الرحمن الرحيم
گرانو وطنوا لو !

دخپلواکی تر گټلو وروسته کلو نه لمری خود هغو ټولو زیا نو نه دجبران دپاره ولگیدل چه داستعمار لاس په مستقیم او غیر مستقیم ډول زمونږ هیواد ته رسولی ؤ په عین حال کی دنویو سیاسی ، اجتماعی او اقتصادی موسسو په منځ ته راتلو سره د ژوند دوام اودهغه دشرایطو ښه والی په پرله پسې توگه زمونږ دزیات کونښن دتمرکز غوښتنه کوله.

افغانستان تقریباً له اووکلو راهیسې د زمانی په غوښتنو سره دیو متناسب ژوندانه د منځ ته راتلو په لاره کی د خپل کونښن دتنظیم او گټور توب دپاره دخپل اصل ثقات په ستونو دیو نظام بنسټ کښودن یو ځل بیا او په یوه بیخي نوی طرز دخپل ملت په ضمیر کی هغه پراته طاقت ته د استعانت لاس غزوی .

دغه نوی طرز دهغی پیری له طبیعت څخه سرچینه نیسی چه اوس دهغی په دوهمه نیمايي کی د اقتصادی سیاست او دخپلونورو اجتماعی شؤ نوپه ساحه گڼی ددیومو گراسی دتثبیت او گټور توب په هیله ژوند گووهغه انتخابات چه دوه ځله په ټول هیواد کی د افغانستان دنوی شور ادمنځ ته راتلو دپاره وشول دخلکو دپراخی ارادی دخرگندیدو دپاره لمری تجربو به وه دغه راز د همدغو

تاسی ټولې ته دوطن دخپلواکی ددری پنځوسم کال مبارکی وایم او له لوی خدای څخه چه دبرابری دټولو مرستو مصدر دی داچتماعی او ملی وجایبو په سرته رسولوکی دټولو بری غواړم جغرافیايي او تفریحی شرایطو دپرو دپودطمع په مقابل دفرهنگی نوامیسو تل دخپل وجود او حیثیت دفرهنگی نوامیسو او دخپلی خاورو دتعمات ددفاع له ازمونی سره مخامخ کییدی دقوتو نو او استعمار دپراختیا غوښتنی دسیاست په مقابل گڼی د افغانستان دخلکو مبارزه دهغو مجاهدو د تسلسل یوه مرحله وه چه زمونږ نیکو نو دخپل لرغونی او معاصر تاریخ په اوږدو کښی پرله پسې دخپل ملی موجودیت دساتنی دپاره ورته کار اخیستی دی .

زمونږ دتاریخ په بیلو بیلو دورو کی دغه ټولې مبارزې او دهغو د نتیجو تحلیل په هغه خصوصیت باندی دپوهیدو دپاره موثره کلی گڼله کیری چه دافغانستان دخلکو په بشری طاقت کی پروت دی .
دآزادی دبیر ته اخستلو په غرضی په وروستی مقدمه سه جگړه کی زمونږ د ملت بریالیتوب بآبته کړه چه دغنی خاورو ی زمان په هر وخت کی دملی نجیبو هد فونو دترسره کیدو په مقصد دبی شائیه اویا دراوبته قیادت په سیوری کی راتول کړی شوی ددوی

پیغامونه

خلکو له انتخاب شویو نه یو ځخه دجوړې شوی شور او دکار څرنگوالی د دیموکراسی د اصولو په تطبیق کې یوه نوی تجربه ښه کړی .

درو زنی په علمی بنیاد باندی د د غی خاوری د زامنو روزنه او له دین تاریخ اوملی فر هنگ څخه په پیدا شویو ارزښتو او د زمانی دغه درید و نکو مقتضیاتو له سیر سره دیو والی په لزوم باندی د هغوی پوهول یوه داسی اساسی و جیبه ده چه هیڅ یو بدیل ورتنه نشی پیدا کیدی .

په عین حال کې داوسنی نسل ملی فریضه ده چه خپل ټول کو ښی دسبا ورځی له نسل سره دتفا هم دسلسلی دایجاد او ساتنی دپاره په کار واچوی . دهغی روحي او فکری رابطی پر له پسې وده چه نسلو نه باید دهغی په ټینگو مزویاندی یو له بل سره تړلی وی د سلیمو ټولنو دجوړید و او د نن او سبا ورځی په ژوندانه پوری مر بو طو هدفو نو ته درسید و اساسی شرط دی سر .

کمال د آزادی د یادو نی و رځی په داسی وخت کې را رسیری چه په ډیره خواشیني سره دهیواد په بیلو بیلو سیمو کې د پرله پسې و چکالی نښی نښانی او ملی اقتصاد باندی دهغی ناوړه اغیزی وینو . امید لرو حکومت

وگولای شی په سملاسی تدبیرونوسره پوره اندازه غذائی مواد او واښه په خپله هیوادکی دمیسرو ټولو موټسرو وسایلو او منابعو دپه کار اچولو له لاری وی که د بین المللی مرستو د لاس ته را وړ لو له لاری وی برابر کاندی . د تفاهم او تساند رو حیه او په

نتیجه کې هغه گډ کو ښی چه په دغه لاره کې د افغانستان د حکومت او شورا تر منځ لیدل شوی زموښ دتقدیر ،خوبښی او امید وړ دی مونږ د هغو دوستو هیوا دو او ټولو جهانی موسسو دریځ ته چه په دغه پر خه کې نی دافغانستان دحکومت غږ ته دهمدردی غوږ نیولی ددغه بحران د حل په لاره کې نی بهرچول چه نی وگولای شول موږ ته دمرستی لاس را غږولی او یا به نی وغز وی په ډیره درنده ستر گه گورو دا د

حکومتونه هم داساسی قانون له هغو احکامو سره دخپل کارد روپی دسمو لو په لاره کې چه د خلکو له حقو قو او وظیفو او دشورا او قضا له صلاحیت سره ا ر تباطلوی یوی نوی تجربی ته رسیدلی دی . دغه راز قضا په هغه استقلال او مسؤلیت سره چه دیوه دیمو کراتیک نظام له ر کانو څخه دیوه ستر رکن په حیث نوی ور سپارل شوی له خپلو ټولو پخوانیو سوابقو څخه د بیخی جلا یوی از مو ینی مر حله تیروی او کوم وخت چه ددغه نظام پاتی عناصر داساسی قانون داصولو او ټولو مند رجو هد فونو مطابق بشپړ شی نو دیوه کل یعنی دهیواد ونی نظام یو یو په بل دتړل شوو اجزاو په حیث دغه ټولی نوی تجربی به داوسنیو فعالیتونو دښه تنظیم اودسبا ورځی دهدفونو دتامین دپاره په کار واچولی شی .

ددولت دارکانو تر منځ او ددوی او دخلکو تر منځ د مستقیم او پر له پسې تماس نه پرته او دمتقابل افهام او تفهیم له تامین نه غیر په هیڅ یوه هیواد کې ددیمو کراسی ټینگیدل امکان نه لری یو د بل سره د تفاهم اوتساند دلزوم په باب ددولت له درې واپوار گانو څخه د تل دپاره ز موږن هیله دهمدی حقیقت په درک کو لو ولاړه ده . دغه قوی با ید د هغو حقوقواودغه راز دهغو حدو دو رعایت په جدیت او دقت سره و کړی چه اساسی قانون په ښه تو گه د ملی هدفو نودتر سره کیدو دپاره ددوی د فعالیتو نو د شروع کیدو د پاره ورتنه ټاکلی دی . په داسی جدیت او دقت سره چه و گولای شی دحکومت په چارو باندی د قانونی اندیښنی او له ور ځنیو مسؤلیتو نو سره دمخامخ کیدو او د وظیفو دسر ته رسولو دپاره دقانون په حدود کې دآزاد پریښو دو ترمنځ لازم توازن ټینگ کړی .

دیمو کراسی په کومه اندازه چه ددغه

سوریې او اردن د نیول شویو ځمکو د پریښودو د ضرورت په باب د عربی دو لټو دریځ تل او پوره تا ئید کړیدی .

مونږ امید لرو په ویتنام کی داسی شرایط پیدا شی چه د هغو په رڼا کی دغی خاوری دخلکو هسلیم حقوق هغوی ته ور ورسیری او په دغه سیمه کی دژیو د ۱۹۵۴ کال د موافقو مطابق دنو رو له مدا خلی پر نه سو له یو والی او بیطر فی مینځ ته داسی .

په عام ډول دنیا او په خاص ډول ددریمی نړی هیواد ونه چه د خپل ژوندانه د حالت په ښه والی ډیر سخت بوخت دی امن او کزازی ته اړه لری . همدا و چه ده چه د بشر د نن او سبا ورځی د نسلی نو د پاره پوره او عمومی بی و سلی کولیومهم ضرورت دی . امید لرو هغه ټول کو ښښو نه چه په دغه لاره کی کیری ډیر ژر بریالی شی .

په دغو تاریخی لحظو کی خپله و ظیفه گڼو د هغو میړنیو سر ښندنه چه د وطن دخپلوا کی په لاره کښی په میړانه دژوندانه له نعمت څخه ئی سترگی پټی کړی کی دزیات ملی امتنان په احساس سره یاده کړو .

دآزادی دلاری دټولو شهیدا نو روح او ددوی ستر قائد اعلیحضرت محمد نادرشاه شهید رحمت الله علیه روح ته په دعا کولو او ز مونږ دخلکو داډ تیاو په لری کو لو کښی د لوی او مستعان خدای له درباره په استعانت سره دده په پاک او غوره نامه دافغانستان دخپلوا کی دد ری پنځو سم کال دنمانځنی مراسم پرا ئیغو .

دولت و ظیفه ده چه په او سنیو مشکلا تو بانندی د غور کو لو کار دهغه داوسنیو عواظیو په لری کو لو پوری منحصر و نه گڼی دموثر علمی رویی له مخه داسی مطالعی شروع کړی او اقدامات و کړی چه د هغو په نتیجه کی دغه زراعتی هیواد و کولای شی په عادی حالا تو کی په خپلو محصو لا تو متکی شی .

دافغانستان خلکو دخپلو پښتو نستانو وروڼو له سر نوشت سره د علاقی پیدا کولو تاریخی و ظیفه تل درک کړی او کوی ئی دولت به ددی دپاره چه پښتو نستان خلک خپلو پوره حقوقو ته ورسیری دهمدی تاریخی و ظیفه په اساس او دافغانستان دلویو جرگو دفیصلو په پیروی سره خپل گونښی جاری وساتی .

دافغانستان خارجی سیاست دتل په شان دفعالی او مثبتی بیطرفی علم انسلاک په نظامی او سیاسی ډلو ټپلو کښی له شاملیدو څخه د ډډه کو لو په جهانی مسئلو کی د آزاد قضاوت ددو لټو نو تر منځ د برابری او یو دبل په چارو کی د لاس نه و هلو په اصولو ولاړ دی . مو نږ د ملگرو ملتو دمنشور اود هغی دجهانی والی داصل او دسو لی دتقوی بی دهر ډول استعمار دله مینځه وړلو او د منځ په ترقی هیوادو دژوندانه د شرایطودښه والی په لاره کی دغی موسسی دټولو اقداماتو ملا تې کړو . افغانستان تل دنړی په ټولو سیمو کی د آزادی غو ښتنی د نهضت نو د هر ډول نژادی تو پیر په خلاف مبارزی ملا تې کړی او کوی ئی . افغانستان تل ز مو نږ دعربی ورو ڼو فلسطینیا نو عادلانه قضیه او داسرا ئیلو له خوا د مصر

دښوونکی دو رځی په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

تاسی او دهیواد د پوهی او ثقافت ټولو خدمتگارانو ته مبارکی وایم او د خپل ز په هیلی ستاسی د مو فقیه دپاره ستاسی د مقدسی و ظیفی د انجام په لاره کښی چه د

گرانو استادانو معلماتو او معلمانو !

دښوونکی د مبارکی و رځی په مناسبت چه داستاد او معلم معنوی مقام ته احترام دی

گران افغانستان دراتلو نکي نسل تعليم دی
بنکاره کوم .

دهری پو لنی نیک مرغی او سلا متیا دهغی
پو لنی د زامنو او خوا نانو د صحیح رو زنی
او پو هی په کلکو ستنو ولاړه ده. پدی حقیقت
پوهیدل زموږ اړتیا په داسی یو مو لـسر
تربیری نظام باندي لا زیا توی چه دهغی په
وسيله زموږ کو چینیان او خوا نان په ملی
ژوندانه کښی د اشتراک دپاره ډیر آ ماده شی
او د پو هی او فضیلت د نعمت نه ډیره
گټه واخلي دداسی یو سالم نظام په جوړولو
کښی د دانشمنندو او وطن غوښتو نکواستادانو
او ښوونکو و جړد مهم عامل دی د ښوونکی
او روزونکی مقام او مو قف تل ز موږ دملت
لخوا تکریم شویدی ځکه دا وظیفه اومسلک
په هماغه اندازه چه قدسیت او فضیلت لری
دروند او مهم دی او د علم او لیاقت ترڅنگ
د خان نه تیریدل او داسی مساعی غوا ډی چه
سټر تیا نه منی .

نن مملکت دیوه لوی تحول په درشل کښی
دی اود تاریخ دیوی حساس مرحلی څخه تیریری
په دی لار باندي حرکت باید دعلم او پوهی په
د پا کښی په پی هه او په عین حال کښی
باید په لاز مه چټکتیا سره وشي هیله مند
یوچه د ښو و نکو او روزونکو او پو ها نو
په سعی او کوشش سره د پوهی او فر هنگی
رو ڼ خراغ ددی هیواد په لری اونژدی ځایونو
کښی لا پسی رو ښانه شی او د مملکت او لاد
په رو ښانه فکر او پاک زړه د و طند و ستي
په احساس او ددینی او ملی سننو اوشعاریو
په بناد وطن او وطنوالو خدمت ته تیار شی.

د خوشحالی ځای دی کتل کیری چه
دمعارف د تعمیم او پراختیا سره دښوونکی
دروزی موسسات پراختیا مو می او دمعارف
دکمیت او کیفیت تر منځ دهما هنگی را پیدا
کول د معارف د چارو دواکمنو په نظر کښی
دی او هره ورځ دلایقی او مسلکی ښوونکو
شمیر زیاتیری په هیواد کښی او سنیو
تحولاتو ز مو ښ هیواد وال دخپل اولاد ښوونی
او رو زنی ته زیات علاقه مند کړی او د
معارف په پراختیا کی یی دیوه مترقی حرکت
زمینه را پیدا کړیده .

ددی پیام سره یو ځای د خپلی خو ښی
او رضا یت مراتب پو لو استا دانو
ښوونکو او دپو هی او دانش منسو بینو ته
چه خپلی و طیفی یی په کوشش او صمیمیت
سره سر ته رسو لی دی رسوم
او ددی د پاره د علم او معرفت
دخپروکو د خدمت په لار او دگران افغانستان
دترقی اوسر لو ډ تیا په لار کښی د لوی
خدای (ج) له دپاره زیات تو فیقات
غوا ډم .

دیو نسکو د نا سیس دپنځه ویشتمی کالیزی په مناسبت

له لاری ز مو ښ د پیری د پوهنی په پرمختگ
او داجتماعی او اقتصادی سترو تحو لو نویه
عملی کیدو کی ستر سبب لری او به لسی
لری .
د پو لو هیوا دونو په تیره بیا دمخ په
انگشا فوهیوادو نو سره داجتماعی عدالت
سرتو رسو لو په غر فز دپری د خلکو ترمنځ
مرسته د بین المللی ښه تقو یه او د

په تیرو پنځه ویشو کلونو کی دیونسکو
کو ښښو نه ددغی بین المللی موسسی د
هدفو نو په چوکات کی دپری د سولی په
خدمت او بشر دپوه سایی په لاره کی دپری
دپو لو خلکو د تائید او لمانځنی سبب
شوی دی .
داجپانی نجیبه موسسه ددلو مو لبات
او اطلاعاتو د ښوونی او رو ښ دپراختیا

د افغانستان کالسی

لمانځلو پدی مو قح کی صمیمانه هیله لرو
چه دغه عرفانی ستره مو سسه د علو مو
آفتاب او اطلاعاتو دانکشاف له لاری چه دننی
نسل او دراتلو نکسو نسلو نوهوسایی او
سعادت و پوری تر لی دی د نړی دسولی
دنامین سترو هدفو نو ته درسیلو دپا ره
زیات بریالیتو بو نه وگتی .

اختر په مناسبت

او هیله څرگندوی چه دلوی خدای په در بار
کینی ددوی اطاعات و منل شی .

دافغانستان خلك د نړی له ټولو مسلمانانو
سره جوخت دلوی خدای (ج) له در بار ره
هیله لری چه محمد (ص) امت ددوی په مجاهدو
کینی بریالی کړی تر څو چه دخپلوصفتونو
په نژدی والی او دزپه دتالیف په لاره ا و
د مادی او معنوی تر قی او ملی پو وا لسی
د تینگنبت په لاره کینی پر مخ لاړ شی اوپه
دنیا او آخرت کی گاه گماره او بریالی
ا و سی .

دلوی اختر په مناسبت

له همدی کبله دی چه دنړی مسلمانان او د
دوی په جمله کینی دافغانستان خدای پرست
ملت په دغو مبارکو ورځو کینی دصله رحم
په پینگولو په خپلو منځو کینی اصلاح دزپونو
په نژدی والی او دکورنی افرادو قو مو نو
او مسلمانانو ملتونو دخلکو ترمنځ دزیارت یووالی
په پینگولو له هغو کسانو سره چه دحرمین
شریفین دلوی خدای له دربار څخه هیله لرم چه
شریفین زیارت کوی دمعنی له مخی په یو ه
صف کینی دویری او سره نیژ دی کیری .
دلوی خدای (ج) له دربار څخه هیله لرم چه
دافغانستان له خلكو او دحضرت سرو ر
کاینات له ټول امت سره مرسته وکړی چه له
بلیاتو اوآفاتو څخه وساتل شی او له شر
او نفاق څخه گوښه پاتی شی او دیو
والی دگرامت دتامین اودنیا او آخرت د
برکت او نیکمرغی دکتلو په مقصد خپلو
کوبښو نوکینی بریالی شی
ومن الله التوفیق

عملی مرستو برابر و ل ز مو نږ د تائید
سبب شویدی او دبی سوادی د منځه وړ کو
او داجباری او جهان شمول معارف د حقیقت
پیدا کو لو په لاره کی دیو نسکو کو پښوونه
ز مو نږ دپوره ستاینی او ملا تر وړی دی .

دیو نسکو د پنځه و یشتی کالیری د

دنیکمرغه کهکی

بسم الله الرحمن الرحيم

دنیکمرغه کهکی اختر په مناسبت گرانو
رعایاؤ او ټولی اسلامی نړی ته خپل دزپه
له کوم می مبارکی وړاندی کوم او له لوی خدای
نه د مسلمانو خلکو او ټولو بشریت دخوینی
او خوشحالی هیله کوم . په دغه مبارکه ورځ
کینی د نړی مسلمانان درب العزت در بار ته
دسپاس گذاری عرض کوی چه له دوی
سره دروژی دمبارکی میاشتی په اوبه دو کینی
مرسته وکړه چه ددغی اسلامی فریضی
دستر رکن په ادا کو لو کینی پایداره ووی

بسم الله الرحمن الرحيم

دلوی اختر دمبارک اختر په مناسبت خپلی
دزپه له کومی مبارکی گران ملت او د نړی
ټولو مسلمانانو ملتونه ته څرگند وم .

درسول اکرم صلوات الله علیه وعلیاله
واصحابه وسلم پیروان دغه مبارکی ورځی
دهنی ارځنبت لرونکی قربانی دستاینی په
مقصد نمانځنی چه حضرت ابراهیم خلیل الله
علیه السلام دلوی خدای په امر په ځای کړیده .
په عرفات دریدل او په مکه مکرمه کینی د
بیت العتیق طواف اودحج نور مناسک چه
دنړی زیات شمیر مسلمانان او له هغی جملی
څخه زمونږ یو شمیر وطنوالان وړباندی بریالی
شویدی همدغه راز په مدینه منوره کینی د
نبوی حرم شریف زیارت دهغه امت دیووالی
ښکار ندوی دی چه دلوی خدای په فرمان
دپیدایښت مقصد دلوی خدای جل جلاله عبادت
بو لی .

د افغان ملت معنوی مور علیا حضرتی معظمی ملکی پیغام

د کوچنیانو د جشن په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

پیدا کړید ی نو ددغه حقیقت له مخه مو زېږ باید دخپلو کوچنیانو په روزنه کې له یوې خوا دزمانې په ډول ډول پوهې سره ددوی سمبالښت په نظر کې ونیسو اوله بلې خوا هغوی داسې مینځ ته راوړو وچه پخپلو دیني فرهنگي او تاریخي ارزښتو نویاندې خپروئ. داسلام دمقدس دین تعالیو دما شوم روزنه دمیندو او پلرو نوستره وظیفه گرځولی ده او هسم یې زامن ددوی او خپلو نورو مریانو حقوقو ته متوجه کړیدی .

دغه اصول زموږ په اسلامي ټولنه کې یوه ستره فرهنگي عنعنه ده . له لوی خدای (ج) څخه غواړم چه دټولو هغو کسانو کوښښونه که په کور نیسو کې وی که په و پکتون کې او که په ښوونځی کې وی چه دماشوم دښوونې او روزنې مهمې وظیفې سر ته رسول په غاړه اخلی گټور او په زړه پورې نتیجو ته ورسوی او ټولو هغو کسانو ته بریالیتوب ور په بر څه کاندې چه په دغې پاکه لاره کې وظیفه اجرا کوی .

ددغې نیکمرغې ورځې په مناسبت چه په هغې کې د ټولنو په سلیم انکشاف کې دماشوم دروزنی ښه رول نمانځو ټولو کوچنیانو او دغه راز د دوی میندو پلرونو ښوونکو او مریانو ته خپل دزړه له کومې هیلې استوم .

د کوچنیانو دجسمي سلامتیا او د هغوی دروحي سلامتیا وارسی د دولت ستره وظیفه ده ددغې وظیفې اجرا کول له یوې خوا د روزنې دلوهمې کانون په حیث دکورنې همکاري اوله بلې خوا دټولنی دټولو افرادو او هغو دولتی موسسو گډو کوښښونو ته اړتیا لری چه دماشوم دروزنی اوددغه دسالمی ودې په ساحه کې قانونی او ملی مکلفیتو نه ورپه غاړه دی .

دهر ی ټولنی په ژوندانه کې دکوچنیا نو ښوونه او روزنه اساسی اهمیت لری دغه اهمیت په اوسنی نړۍ کې په هغه انکشاف اوتحول سره چه ددغې پېړۍ په وروستی نیمايي کې دښر دژوندا نه په بیلو بیلو اډ خونوکی منځ ته راغلی ستر خصوصیت

دمور دورخی په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

ټولو وطنوالو په تیره بیا میندو ته دمور دورخی دزړه له کومی مبارکی وایم دمور عزت دانسانانو په فطری احساساتو منگی او هم داسلام دپاک دین له ښو او ارغښتنا کو تعلیمونو څخه دی .

دغه ترقی هم زموږ دټولنی پهعمومی پر مختگ پوری اړه لری چه مندی دهغه عمده جزدی .

همدغه راز دمور گرانښت زموږ دنجیب ملت له ښو عنما تو څخه دی ددغی ورخی بادونه له یوی خوا کوچنیانو اودهیوادو ټولو

دلوی خدای (ج) هیله لرم چه دهیواد میندو ته ددی امکانات پیدا کړی چه دخیلو ښو او مبارکبو وظیفو یعنی دهیواد دراتلونکی نسل ښودنی او روزنی په سرته رسو کو کښی چه دراتلو نکی ژوندبرابرول ددوی په غاړه دی بریالی شی.

افرادو ته داموقع ورکوی چه میندو ته چه په هره کورنی کښی دمحبت کانون دی د سیا سگداری او تشکر احساسات غو گند کړی او له بلی خوا دهیواد دټو لسوخلکوله خوا پهغونډ و سره احترام دمیندو دغو شالی سبب کیری .

بازدید اعلیحضرت معظم بهایونی و علیاحضرت ملکه معظمه از

صفحات جنوب غرب مرکزی و شمال مملکت

اعلیحضرت معظم همایونی پس از توقف مختصر و صرف طعام در رستوران میدان هوایی بین المللی کند هار ساعت ۲ و ۴۰ دقیقه توسط هلیکوپتر جانب ولایت ارزگان پرواز نمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی برای یک بازدید مختصر از ولایت ارزگان ساعت ۳ و نیم بعد از ظهر توسط هلیکوپتر به تیرین کوت مرکز ولایت ارزگان مواصلت نمودند و از طرف رعایای و فاشعار شاهانه به احساسات گرم شاهدوستی استقبال گردیدند.

اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه والا حضرت جنرال سردار عبدالولی، شیاغلی امان الله منصوری وزیر معادن و صنایع، و شیاغلی سردار سلطان محمود غازی رئیس عمومی هوایی ملکی و توریزم شرف معیت شاهانه ردا شدند. از طرف هزاران نفر از رعایای و فاشعار شاهانه با هلبله و شادمانی و احساسات گرم شاهدوستی استقبال گردیدند.

همچنان شیاغلی عبدالملک لعل پور والی ارزگان و دیگر جنرال محمد سمید قوماندان قول اردوی کند هار در نزد یک هلیکوپتر از اعلیحضرت همایونی استقبال نمودند.

بعد از شاهانه با وکلای منطقه، سناتور و رئیس محاکم و رؤسای دوایر آن ولایت

اعلیحضرت معظم همایونی به منظور بازدید از ولایت ارزگان و جوزجان ساعت ۱۱ قبل از ظهر روز ۱۶ حمل ۱۳۵۰ توسط طیاره سلطنتی کند هار تشریف فرمای ولایت ارزگان گردیدند.

ذات شاهانه پس از مصافحه و احوال پرسی با مستقبلین در نزدیک طیاره سلام گاردا احترام را قبول و آنرا معاینه فرمودند. بعد اعلیحضرت معظم همایونی و ذوات معیتیشان جانب صفوف مستقبلین تشریف فرما گردیدند.

در این موقع رساله تاریخیچه خر قه حضرت محمد مصطفی (ص) در کند هار که بحیث نخستین اثر طباعتی موسسه طبع کتب کند هار با قطع و صحافت زیبا و رنگه به السنه پشتو، دری و انگلیسی طبع شده توسط مولوی عبدالرب فیاض امر نمایندگسی تبلیغات وزارت اطلاعات و کلتور به یادگار صدقین ما تقدیم گردید و بعد از چند طفل به وکالت از شهرویان کند هار دسته های گل به پیشگاه پادشاه محبوب خود تقدیم و ذوات ملوگانه آنها را مورد تفقد شاهانه شان قرار دادند.

اعلیحضرت معظم همایونی و اعضای معیتیشان از طرف وکلای کند هار و زابل درولسی جرگه، ماموزین عالیرتبه ملکی و عسکری، معلمین معارف و پشتونستانهای مقیم کند هار با ابراز احساسات و نمره های شاهدوستی استقبال گردیدند.

د افغانستان کالنی

مصافحه نموده و آنها را مورد مراحم شاهانه قرار دادند .

چند تن از شاگردان معارف دستهای گل به حضور پادشاه بزرگشان تقدیم و هر یک مورد الطاف و مراحم شاهانه قرار گرفت .

دوساعت بارعایای شاهانه نمودند در موضوعات مختلف اجتماعی و اقتصادی کشور تماس گرفته فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۴ و نیم بعد از ظهر و کلا و سناتور ارزگان را به حضور شاهانه پذیرفتند .

ذات شاهانه در ارشادات شان اظهار فرمودند که در بازدید مختصرشان با یک تعداد از مشکلات و خواسته های مردم آشنایی مزید پیدا نمودند و اظهار امید فرمودند که با همکاری قوای ثلاثه دولت و مساعی ملت و فائشمارشان که همواره در مواقع حساس از هیچ نوع اینار وفداکاری در راه اعتلا و سربلندی کشور مضایقه نکردند حکومت و مردم دست بهم داده بسر مشکلات فایق آیند .

ذات شهیری با آنها روی یکمده از مسایل و احتیاجات محلی مانند برق و مراکز صحتی صحبت فرمودند و در زمینه مخصوصا در قسمت تاسیس دستگاه برق به وزیر معادن و صنایع هدایات لازم اوشاد نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در این صحبت کلا را مخاطب قرار داده گفتند : تسریع انکشاف امور محلی مربوط به ارزیا بی وضع عمومی اقتصادی کشور میباشد .

ذات شاهانه از احساسات گرم و استقبال با حرارت مردم ارزگان اظهار خرسندی فرمودند .

ذات ملوکانه متذکر شدند که نیل به این هدف همکاری مزید قوای ثلاثه دولت را ایجاد میکند تا با اتحاد نظر و انسجام امور در حل موضوعات مهم خاصا مسایل اقتصادی در دوره سیزدهم شورا قدم های با ارزشی برداشته شده بتوانند .

همچنان در این ملاقات ذات شاهانه در باره نگهداری غلغیز و واحداث جنگلات و حمایت حیوانات وحشی ارشادات سودمندی به رعایای شاهانه فرمودند .

در اخیر و کلا منطقه از تشریف آوری پادشاه بزرگشان که ورود شاه در منطقه منبع خیر و سعادت است اظهار شکران نموده و آمادگی مردم را برای خدمت و سپه گیری در انکشاف کشور تحت قیادت پادشاه مدبرشان بحضور شاهانه عرض نمودند . پادشاه محبوب ماسب دتیرین گوت اقامت داشتند .

مردم شاد و دوست ارزگان در این باریابی از تشریف آوری پادشاه بزرگشان سیاست گذاری نموده و آمادگی شانرا برای خدمت و سپه گیری در همه امور تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی اظهار و توفیق و تعالی کشور تحت رهنمایی های قیمتهار پادشاه محبوبشان از بارگاه ایزد متعال آرزو کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر ۱۷ حمل معارف و محاسن سفیدان مرکز و ولسوالی های ولایت ارزگان را جوته جوته بحضور شاهانه پذیرفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی طعام چاشت را با و کلا و معاریف ولایت ارزگان در اقامتگاه شاهی صرف فرمودند .

بعضی شهر یاری در این ملاقات آرزویدن رعایای شاهانه که از نزدیک و در محلشان به آنها تماس حاصل فرمودند اظهار خرسندی نمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی نظریه لطف و مراحم خاصیکه به رعایای شاهانه شان دارند میعاد باقیمانده حبس یک عده از محبوسین و محبوسات ولایت ارزگان را مورد عفو قرار دادند .

اعلیحضرت معظم همایونی در ملاقاتیکه

اعلیحضرت معظم همایونی حین باز دید از فارم زراعتی ولایت ارزگان به مامور یسن

موظف هدیایات ارشاد میفرمایند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت دوی بعد از ظهر ۱۷ حمل باذوات معیتی شان از ولایت ارزگان به کندهار مواسلت نمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی با ذوات معیتی ذاملوکانه از فارم زراعتی و تاسیسات قشله جدید قول اردوی کندهار مفصلاً دیدن فرمودند .

ذات شاهانه در مدخل فارم از طرف دیگر جنرال محمد سعید قوماندان قول اردوی کندهار و جنرال های اردوی شاهانه استقبال شسندند .

ذات شهر یاری حین بازدید از فارم زراعتی و منطقه قشله جدید در باره توسعه و انکشاف فارم به قوماندان قول اردوی کندهار هدایت لازم ارشاد فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی شب ۱۷ حمل در کندهار استراحت داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر روز ۱۸ حمل از پروژه های زراعتی ناد علی و شمالان ولایت هیلمند دیدن فرمودند .

ذات شاهانه در میدان هوایی بین المللی کندهار از طرف نباعلی محمد صدیق والی ، قوماندان فرقه پانزده و مامورین عالیرتبه استقبال گردیدند .

ذات همایونی حین ورود به شهر کندهار مستقیماً به خرقة مبارک تشریف برده بروج حضرت سرور کائنات پیامبر بزرگ اسلام درود و تحیات اتحاف و برای خیر و سعادت عالم اسلام و خالصت ملت و فاشعار شان دعای خیر نمودند .

سپس ذات شاهانه به مقبره اعلیحضرت احمدشاه بابا تشریف برده بروج آن مرد بزرگ دعا نمودند . درین بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از امور کاشی کاری میتی توری شیشیه کاری گنبد خرقة مبارک در باره تزئینات دروازه مدخل جناح شرقی گنبد

اعلیحضرت معظم همایونی موقع اتحاف دعا بروان مطهر احمد شایابای کبیر

ذات شاهانه در حصص مختلف این پروژه
 ما از طرف اهالی زارعان و مالداران باحرارت
 استقبال گردیده و دسته های زارعان جوان
 ورود پادشاه بزرگ شانرا با اتن های ملی
 و تبار اوراق گل استقبال می کردند .
 ذات شاهانه از طرف انجنیر میر محمد
 اکبر رضا والی ورئیس عمومی انکشاف وادی
 هلمند و ارغنداب ، رئیس محکمه بعضی
 از وکلای هلمند در ولسی چرگروسای دوایر
 مامورین ولایت و انجنیران پروژه وادی هلمند
 معاریف و شاگردان معارف با حرارت استقبال
 گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی رعایای شاهانه
 را مورد الطاف و مرام شهریار ی قراردادند.
 هنگام بازدید ذات شاهانه از قسمت های
 مختلف پروژه ناعلی که چهل هزار جریب
 زمین و پروژه شیکا لان که شصت و دو هزار
 جریب زمین را احتواء میکند انجنیر تواب
 آصفی معاون ریاست انکشاف وادی هلمند
 بحضور اعلیحضرت همایونی توضیحات
 به عرض میرسانید .

پروژه وادی هلمند و ارغنداب که از بند
 کجکی و بند ارغنداب آبیاری میگردد شصت
 هزار جریب زمین را احتواء میکند .
 اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۴:۱۱
 دقیقه قبل از ظهر همان روز وارد لشکرگاه
 مرکز ولایت هلمند گردیدند .
 ذات شاهانه از طرف انجنیران و مامورین
 و اهل محله و کلبه های شاهانه بانثار گل و هلهله و
 شادمانی شاگردان معارف و اهالی استقبال
 و بدرقه گردیدند .
 دسته های گل را شاگردان خردسال
 معارف به نمایندگی مردم ولایت هلمند به
 حضور پادشاه بزرگ شان تقدیم کردند .
 اعلیحضرت معظم همایونی شب در لشکرگاه
 اقامت داشتند .
 اعلیحضرت معظم همایونی ساعت یک و
 ده دقیقه بعد از ظهر ۱۹ حمل با ذوات معینی
 شاهانه از لشکرگاه به کند هار مواصلت
 فرمودند .

مسافر تنها

شهریان مزار شریف اعم از زن و مرد طلاب معارف پیرو جوان در دو طرف جاده های شهر صف بسته ورود پادشاه بزرگ و ملکه معظمه شان را با کف زدن ها و نثار اوراق گل و شمعار های خوش آمدید خیر مقدم می گفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه از مقابل صفوف مستقبلیین و کلاهی منطقه در ولسی چرکه سناتور ولایت بلخ طلاب معارف مامورین و صاحبمنصبان ارشد اردوی شاهانه و برخی از معاریف شهرس گذشته و آنهارا مورد الطاف و مرامح شاهی قرار دادند .

یکدسته از اطفال خردسال به نمایندگی شهریان مزار شریف دسته های گسل به پادشاه بزرگ و ملکه معظمه شان تقدیم نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه ساعت ۹ شب ۲۱ حمل به آرامگاه مطهر حضرت علی کرم الله وجهه خلیفه چهارم اسلام تشریف برده پس از اتحاف درود و ادعیه با روح آن شخصیت بزرگ اسلام برای خیر و سعادت ملت و فاشعار شاهانه دعای خیر نمودند .

بعداً ذات شهریاری از جریان ترمیمات قسمت های مختلف روضه حضرت شاه ولایت مآب که به امر و اراده ذات شهریاری تحت ساختمان میباشند دیدن فرموده و به یناغلی عبدالعزیز والی بلخ و یناغلی غلامحبيب نوایی مدیر عمومی اوقاف هدایات لازم اعطاء فرمودند .

موکب اعلیحضرت تین را در مدخل روضه مبارک رئیس ، خطیب و متولیان روضه مطهر با گرمی استقبال نمودند و برایش صحت و سعادت اعلیحضرتین دعا کردند . اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه شب در اقامتگاه شاهی در مزار شریف تشریف داشتند .

همچنان اعلیحضرت همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت ۱۲ و ۱۵ دقیقه ظهر ۲۲ حمل از اقامتگاه شاهی در

اعلیحضرت معظم همایونی در راه مراجعت به کند هار به مقبره میرویس نیکه تشریف برده و بزورح آن مجاهد دعا نمودند .

ذات شهریاری راجع به تزئینات داخلی مقبره میرویس نیکه به یناغلی محمد صدیق والی کندهار هدایات لازم اعطاء فرمودند . همچنان اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبیل از ظهر ۱۹ حمل یناغلی میرن نایب رئیس اداره همکاری بینالمللی امریکا را بحضور شاهانه در اقامتگاه شاهی در لشکرگاه پذیرفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی راجع به ترمیم و تزئین مقبره اعلیحضرت احمد شاه بابا به یناغلی والی کندهار ارشاداتی فرمودند . یناغلی عبدالعزیز سدوزایی تاجر که یکتا از اشخاص خیر خواه می باشد با تقدیم مبلغ سصد هزار افغانی اعانه غرضی اجرائی اراده ملوکانه قدم اول را برداشت .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۲۰ و ۲ دقیقه بعد از ظهر روز ۲۰ حمل از میدان هوایی کند هار به صوب ولایت بلخ تشریف فرما گردیدند .

یناغلی کرزی نایب اول ولسی چرکه ، والی وقو ماندان قول اردوی کند هار و وکلای منطقه ، موکب اعلیحضرت معظم همایونی را تا میدان هوایی بدرقه نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی با ذوات معینی شان ساعت ۴ و ۲۵ دقیقه بعد از ظهر همان روز به مزار شریف مواصالت فرمودند . در میدان هوایی مزار شریف دوکتور ولید

حقوقی قاضی ستره محکمه ، یناغلی عبدالعزیز والی وتورن جنرال سید انور شاه قوماندان قوای عسکری ولایت بلخ از اعلیحضرت معظم همایونی استقبال نمودند . همچنان اعلیحضرت ملکه معظمه مقارن ساعت پنج عصر از طریق ولایت سمنگان در نزدیکی مزار شریف با موکب اعلیحضرت معظم همایونی یکجا شده و ساعت پنج و نیم بعد از ظهر اعلیحضرتین وارد شهر مزار شریف گردیدند .

د افغانستان کالی

در باغ جهان نما وکلای منطقه و معارف شهر ملبان و شاگردان معارف از اعلیحضرت تین با حرات استقبال نموده و حمایل گل به نمایندگی از اهالی خلم به حضور اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت بلکه معظمه توسط یکمده از شاگردان معارف تقدیم گردید .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت ۴ و ۴۰ دقیقه بعد از ظهر از ولسوالی خلم توسط هلیکو پتر به کندز موصلت فرمودند .

چینیکه هلیکو پتر حامل پادشاه یزرگ ما و اعلیحضرت بلکه معظمه مادر معنوی جامعه افغان در جمن سین زر فرود آمد مو کسب اعلیحضرت تین را در نزدیک طیاره نیاغلی صافی ، نیاغلی زکریا ، و نیاغلی فروتن و الیان کندز بغلان و تجار ، و تورن جنرال شاهپور قو ماندان قوای نهرین خیر مقدم گفتند . درین موقع چند تن از اطفال خرد سال معارف دیمته های گل را به نمایندگی شهریان کندز بحضور اعلیحضرت تین تقدیم نمودند که با الطاف خاص شاهانه و اعلیحضرت ملکه معظمه مواجه شدند .

مزار شریف ذریعه موتر به صوب ولسوالی خلم تشریف فرما گردیده و در عرض راه از جریان کار سرک جدید الاحداث بندحیرتان که پنجاه و شش کیلو متر طول دارد دیدن فرمودند

دگروال عبدالوهاب امر عمومی پروژه بلخمری شیرغان و حیرتان بحضور ذات شاهانه بمرض رسانید که امسال هشتاد و پنج فیصد کار سرک حیرتان خاتمه می یابد و تا حال شانزده کیلو متر خامه کاری شده و یازده کیلو متر آماده قیرریزی کرده است .

اعلیحضرت معظم همایونی و ملکه معظمه نان چاشت را با امامورین و معارف ولایت سنگان در باغ جهان نما صرف فرمودند و ساعت چهار بعد از ظهر توسط هلیکو پتر بصوب ولایت کندز عزیمت کردند .

ذات شهریاری در موقع اقامت مختصرشان در ولسوالی خلم از بازار سرپوشیده خلم که قدمت یکصدوسی ساله دارد نیز دیدن فرمودند .

همچنان نمونه های صنایع دستی و محلی ولسوالی خلم مورد معاینه ذات ملوکانه قرار گرفت .

اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه در باغ جهان نما ولایت خلم از طرف شاگردان معارف آن منطقه استقبال شدند.

مسافرتها

قرار داده و در مورد پروگرام هاویلا نها ی انکشافی دولت با آنها صحبت فرموده و آنها را در پیشبرد امور انکشافی واجتماعی منطقه توصیه فرمودند .

معارف ولایت تخار آمادگی و همکاری شان را در همه امور اجتماعی و انکشافی دولت بحضور شاهانه عرض و برای طول عمسیر پادشاه بزرگ و ملکه معظمه و ترقی و تعالی کشور تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی دعا نمودند .

اعلیحضرت ملکه معظمه قبل از ظهر روز پنجشنبه ۲۵ حمل از لیسۀ بلقیس کنده بازدید فرمودند .

اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت ۱۱ به لیسۀ تشریف فرما گردیده از طرف هیئت های تدریسی و اداری و شاگردان بانثار اوراق گل و شمار های زنده باد اعلیحضرت ملکه معظمه مادر معنوی ملت افغان استقبال گردیدند . درین موقع یک عده از دختران ضمن ایراد مقالات منظوم و منثور مقدم گرامی اعلیحضرت ملکه معظمه را خیر مقدم گفته و ترقی افغانستان عزیز را تحت سایه پادشاه معارف پرور شان استدعا نمودند .

ملکه معظمه بعد از جریان تدریس صنوف مختلف لیسۀ کتابخانه و شعبه تدبیر منزل آن دیدن فرمودند و منسوخ بین معارف کنده و معلمات و شاگردان لیسۀ طرف تفقد اعلیحضرت شان قرار دادند . اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه بعد از ظهر روز ۲۵ حمل از تاسیسات شیر خان بندر دیدن فرمودند . اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه در شیر خان بندر از طرف آمران و کارکنان آن با ابراز احساسات شاه دوستی استقبال گردیدند .

ذات شہر یاری تجهیزات و تاسیسات بندر را ملاحظه و به موظفین هدایا ت شاهانه را ارشاد فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر همان روز علمای مرکز کنده و مدرسنین دارالمعلم تخارستان را در اقامتگاه شاهی

عده کثیری از شہر یا ن کنده در طرف جاده ها چمن سپین زر و اطراف اقامتگاه شاهی صف بسته مقدم گرامی ذات شہر یاری و ملکه معظمه را بانثار گل و نعره های زنده باد شاه و ملکه معظمه و مترقی باد کشور عزیز افغانستان استقبال نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه باذوات معینی شان شب را در اقامتگاه شاهی در کنده تشریف داشتند . اعلیحضرت معظم همایونی معارف ولایات کنده و بغلان و سنانور ولایت کنده راساعت پنج نیم عصر روز ۲۳ حمل به حضور شاهانه در ساتون هتل سپین زر پذیرفتند .

ذات شہر یاری ضمن ارشادات قیمتدار شان از اینکه مردمان ولایات کنده و بغلان را یکبار دیگر از نزدیک ملاقات می فرمایند اظهار رضایت نموده ضمن صحبت با آنها به موضوعات مهم اقتصادی واجتماعی تماس گرفته متذکر شدند . تلاشها و مساعی مردم ما با هم آهنکی از پلانهای عام المنفعه دولت آینده سوق ترقی را به مردم مانوید میدهد ذات شاهانه در باره حفاظت و توسعه جنگلات که ثروت ملی کشور میباشد نصایح سودمند ارشاد فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی اظهار امید نمودند تا به همکاری قوای لگله و مساعی مردم به یکدم مشکلات فایق آئیم تا به هدف نهایی خود که سعادت مزید و سر بلندی و تعالی کشور در آن مضمحل است توصل یابیم . معارف ولایات کنده و بغلان ضمن معروضه هایی از مراسم خاص اعلیحضرت معظم همایونی و تشریف آوری اعلیحضرت تین در کنده که منبع خیر و سعادت دیار آنها می باشد اظهار ستیاسگذار ی نموده و آمادگی شانرا برای هر نوع ایثار و فداکاری تحت رهبری پادشاه محبوب و مدبرشان به حضور شاهانه عرض رسانیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی شام روز ۲۴ حمل معارف ولایت تخار را در اقامتگاه شاهی به حضور ملوکانه پذیرفتند . اعلیحضرت معظم همایونی آنها را مورد الطاف شاهانه

د افغانستان کالني

به حضور شاهانه پذيرفتند . اعليحضرت معظم همایو نی نظر به الطاف و مراحم خاصيکه باز عايات و فاشعمار شاهانه دارند ميعاد باقيمانده جيسی يکعهه از مجبوسين و مجبوسات و ولايات بلخ و جوزجان سمنگان و کندز را مورد عفو شاهانه قرار دادند .

اعليحضرت معظم همایو نی و علياحضرت ملکه معظمه از غلجړ دشت شير ما هي در کندز ديدن کردند .

اعليحضرت معظم همایو نی و علياحضرت ملکه معظمه باذوات معيتي شان پس از مسافرت در بعضي از ولايات کشور ساعت يك و بيست و پنج دقيقه بعد از ظهر روز پنجشنبه ۲۶ حمل معالخير توسط طياره سلطنتي کندهار به کابل مواصلت فرمودند . در میدان هوایی

اعليحضرت معظم همایو نی و علياحضرت ملکه معظمه ساعت ۱۲ و ۵۰ دقيقه بعد از ظهر از میدان هوایی کندز جانب کابل تشریف فرما گردیدند .

والاحضرت شهزاده محمد نادر ، والاحضرت شاهدخت مریم ، والاحضرت مارشال شاه وليخان غازی فاتح کابل ، والاحضرت جنرال منردار عبدالولي ، بعضی دیگر از اعضا ي

موكب اعليحضرت تين ساعت ۱۲ و ۴۰ دقيقه در بين احساسات پر حرارت که بانثار اوراق گل از طرف روسای دوايره شاگردان معارف ، معارف و اهالی بدرقه ميگردیدند وارد میدان هوایی کندز شد .

فاميل جليل سلطنتي ، ثنا غلي نور احمد اعتمادی صدراعظم ، مير من عا ليه اعتمادی خانم ثناغلي صدراعظم پو مانده دکستور عبدالحکيم ضيايي قاضي القضاة ، دکتور وردک رئيس ولسی جرگه معاونين صدارت و بعضی از اعضا ي کابينه بعضی از قضات ستره محکمه نائب اول و بعضی از اعضا ي ولسی جرگه والی کابل و بناووال سرپرست اعليحضرتين را درميدان هوایی استقبال نمودند .

اعليحضرت معظم همایو نی و علياحضرت ملکه معظمه را تا نزدیک طياره ثناغلي صافي ثناغلي زکريا ، ثناغلي فروتن واليان کندز بغلان و تخار تور ن جنرال شاهپور قوماندان قواي نهرين ، ثناغلي محمد امين شنواری رئيس محکمه کندز بناووالی سرپرست و معاونين سپين زر بدرقه نمودند . طياره حامل اعليحضرتين بين دعاهای سفر بخير حاضرین از میدان هوایی کندز اوج گرفت .

بازدید اعلیحضرت معظم ہمایونی از ولایت پکتیا

ولسوالی خوست مواصلت فرمودند .
در این بازدید ذات شہریاری والا حضرت
جنرال سردا عبدالولی ، دوکتور عبدالمقیم
معاون دوم صدارت عظمی و وزیر معارف
وزرا ی پلان ، فواید عامہ ، ذراعت و آبیاری
دوکتور ولید حقوقی قاضی سترہ محکمہ بہ
معیت ذات شہریاری میباشند . ہلیکوپتر
حامل اعلیحضرت معظم ہمایونی و ذوات
معینی شاہانہ در حوالی ساعت ۱۰ قبل از
ظہر بہ میدان ہوابی خوست مواصلت کرد .
دگر جنرال محمد عیسی والی و قوماندان

اعلیحضرت معظم ہمایونی برای بازدید
از ولایت پکتیا صبح ۴ ثور ۱۳۵۰ ذریعہ
ذریعہ طیارہ ہیلی کوپتر تشریف فرمای
خوست شدند .
برای وداع ذات شہریاری بنام غلی نور
احمد اعتمادی صدراعظم در میدان ہوابی
کابل حاضر بودند .
ہیلی کوپتر حامل اعلیحضرت معظم
ہمایونی ساعت ۹ و ہشت دقیقہ قبل از ظہر
اوج گرفت .
وقبل از ظہر همان روز بہ مرکز لوی

اعلیحضرت معظم ہمایونی جبیکہ از طرف اطفال خورد سال معارف و لایست خوست

استقبال میشوند

د افغانستان کالنی

قوای عسکری ولایت پکتیا ووکلای منطقه در ولسی جرگه لوی ولسوال خوست وارگون روسای محاکم در نزدیک هلیکوپتر اعلیحضرت معظم همایونی را خیر مقدم گفتند . بعدا ذات ملوکانه احساسات مامورین معاریف پکتیا را که در میدان هوایی حاضر بودند قبول فرموده و آنها را مورد الطاف شاهانه قرار دادند .

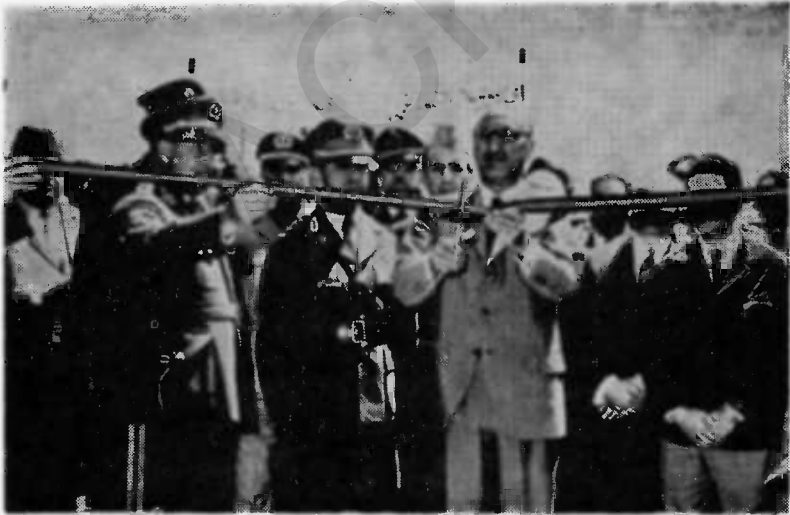
سپس اعلیحضرت معظم همایونی سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه کردند . در این موقع ۲۱ فیر توپ بر سم احترام شلیک گردید یکدسته از اطفال خاستول ورکتون به نمایندگی از شهریان خوست حمایل و دسته های گل به پیشگاه پدر تاج دار ملت افغان تقدیم کردند .

سپس اعلیحضرت معظم همایونی باسواری موتر سرباز جانب شهر خوست حرکت فرمودند .

موکب ذات ملوکانه از میدان هوایی تا داخل شهر از طرف هزاران نفر از مردم استقبال کردند .

ذات شاهانه حین ورود به شهر خوست پروژه آب مشروب و نهر را با قطع نوار و فشار دکمه مخصوص بدست حق پرست شاهانه افتتاح فرمودند .

قبل از افتتاح این پروژه دکر جنرال محمد عیسی والی و قوماندان قوای عسکری ولایت پکتیا در مورد پروژه آب آشامیدنی خوست به حضور ذات شاهانه توضیحات بعرض رسانید از همکاری و مساعی متخصصین جمهوریت اتحادی آلمان در اكمال پروژه با قدر دانی یاد کرد .

اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه باقطع نوار یکی از پروژه های آب آشامیدنی

ولایت خوست را افتتاح میفرمایند .

مسائل تها

ذات ملوکانه متماقبا از مخزن آبدرتپه متون درحالی دیدن فرمودند که دگر وال سردار حاجی معاون متخصصین افغانی و آلمان پروژہ به حضور ذات شہریار ی توضیحات بعضی میرسانیدند .

پروژہ آب مشروب شہر خوست بعد از ظهر روز ۴ سور بدست مبارک اعلیحضرت معظم همایو نی افتتاح گردیدہ برای بیست ہزار نفر آب صحی تهیه میکند . این پروژہ کہ

یکی از عصری ترین پروژہ های آبوسانی میباشد بہ همکاری حکومت جمہوریت اتحادی آلمان تکمیل گردیدہ است در مراسم افتتاح پروژہ علاوہ از ذوات معینی ذات شاہانہ

رؤسای دواہر معاریف ومشران قوم بٹاغلسی رشادہ برویر سفیر کبیر جمہوریت اتحادی آلمان منسوبین افغانی والمانی پروژہ انکشاف پکتیا اشتراک داشتند . ذات شاہانہ بعد از افتتاح پروژہ آب خوست مرا تپ رضایت ملوکانہ را نسبت بہ اكمال آن بہ والی پکتیا وسفیر کبیر جمہوریت اتحادی آلمان ابراز فرمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایو نی نهار را با معاریف ومشران قوم مامورین عسکری وملکی در کلوب عسکری صرف کردند .

سپس اعلیحضرت معظم همایو نی مشران ولایت پکتیا را در خوست محللیکہ یک مرکز مهم حرکت های ملی مردم پکتیا در ممر کہ استقلال کشور ومبارزہ نجات وطن بود بہ حضور شان پذیرفتند .

اعلیحضرت معظم همایو نی ضمن ارشادات قیمتدار شان مخصوصا بہ نقش ارزندہ سہم گیری فعال مردم در امور انکشاف کشور باقبول مسئولیت وایثار اشارہ نمودہ فرمودند دریک نظام دیمو کراسی حسن تقام بین اورگان لٹالہ دولت و حسن تساندہ بین مردم عنصر اساسی موفقیت یک جامعہ بشمار میرود .

ذات شاہانہ ضمن این صحبت از انکشاف مملکت ویلانہی کہ در دست ساختمان است یاد آور شدہ اظهار امید واری فرمودند کہ در اثر درایت وزحمت کئی ملت افغان ترقیات واعتلائی مزید تصیب کشور گردد . در پایان ارشادات قیمتدار ملوکانہ چند

تن از معاریف قوم ضمن معروضہ ما یسی از تشریف آوری اعلیحضرت معظم همایو نی اظهار شکران نمودہ وآمادگی شانرا برای ہر نوع خدمت تحت قیادت پادشاہ مدبر شان بہ عرض حضور ملوکانہ رسانیدند .

اعلیحضرت معظم همایو نی بعد از ظهر همان روز از ورکشاپ عمومی زراعتی پروژہ مالدار ی مرکز تربیوی وفارم تحقیقاتی ظاهر شاهی دیدن فرمودند .

همچنان فارم تحقیقاتی تختہ بیک و فارمہای سبز یجات وقوریہ های باغ میلیمہ کوت و باغ شاہراہ مورد بازدید ذات ملوکانہ قرار گرفت .

موقعیکہ موکب ملوکانہ بہ مدخل ورکشاپ عمومی مواصلت کرد مامورین و متخصصین ملوکانہ باحرارت زیاد استقبال کردند و یکمدہ از اطفال متخصصین جمہوریت اتحادی آلمان دستہ های گل بحضور اعلیحضرت معظم همایو نی تقدیم نمودہ ومورد تقدیر حضور اعلیحضرت معظم همایو نی قرار گرفتند .

اعلیحضرت معظم همایو نی در پایان بازدید از قسمت های پروژہ در خوست مراتب رضایت شاہانہ را از زحمت کئی های متخصصین افغانی و جمہوریت اتحادی آلمان وسایر کارکنان پروژہ ابراز فرمودند . اعلیحضرت معظم همایو نی شب در اقامتگاہ شاهی در خوست تشریف داشتند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایو نی والا حضرت جنرال سردار عبدالولی و دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و دیگر وزرای معینی شان ودکتور ولید حقوی قاضی سترہ محکمہ ساعت ہشت و چہسل دقیقہ قبل از ظهر روز ۵ سور ذریعہ حلیکو پتر بہ کوت گی مواصلت فرمودند .

ذات شاہانہ سلام گاردا احترام باقبول واژ طرف جنرال احمد علی دگروا ل سردار حاجی معاون پروژہ مامورین و کارکنان پروژہ و طلاب معارف و اہالی باحرارت استقبال گردیدند .

مردم شاہ دوست کوت گی ومنند ہیر مقدم پادشاہ محبوب مارا بانشار اورا قگل شعار های شاد دوستی بدر قہ کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه از فرام تحقیقاتی گندم دیدن میفرمایند.

ذات شاهانه سلام گارد احترام رقبول
 و آنرا معاینه فرمودند .
 سپس اعلیحضرت معظم همایونی از مقابل
 صفوف مستقبلین عبور فرموده و هر یکرا
 مورد الطاف شاهانه قرار دادند .

بعدا ذات شاهانه سلام گارد احترام راقبول
 فرموده و آنرا معاینه کردند . سپس ذات
 شهریاری به طرف صفوف مستقبلین
 تشریف فرما شده با صا حینصبا ن اردوی
 شاهانه مامورین و معاریف وعده کثیری از
 شهریان گردیز که در میدان هوایی انتظار
 موکب شاهانه را میکشیدند مصافحه فرمودند
 و آنها را مورد تفضل خاص شاهانه شان قرار
 دادند .
 و همچنان از جنگلات مند هیر که ساحه
 بیست و پنج هزار جریب زمین را احتواء
 نموده نیز مفصلا دیدن فرمودند .
 ذات شهریاری در شهیدان ن به مقابل
 شهیدای راه آزادی تشریف فرما شده بروح
 اندسته از قهرمانانیکه در راه خدمت وطن
 جان سپردند دعا فرمودند .
 اعلیحضرت معظم همایونی ساعت سه
 بعد از ظهر روز ه ثور از کوت گئی توسط
 هلیکوپتر به میدان هوایی گردیز مواصلت
 فرمودند .

میدان هوایی با بیرق های شاه ملی
 تزئین یافته و شعار های عمر دی دیر شه
 پادشاه او هرکله راشی زومر لوی پلاره
 به چشم میخورد . هزاران نفر از مردم از
 مرکز وقراء گردیز برای دیدار پادشاه بزرگ
 شان به این شهر تجمع نموده بودند . ذات
 شاهانه در بین هلهله ها و کف زدنهای ممتد
 مردم به سواری موتر به صوب کابل تشریف
 فرما شدند .

از مناظر پند یرایی اعلیحضرت معظم همایونی در ولایت پکتیا

اعلیحضرت معظم همایونی در راه عودت به کابل از جریان کار سرک کابل گردیز دیدن فرمودند. حضور ذات شاهانه بعرض میرسانیدند استماع فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی از پیک بازدید دو روزه از ولایت پکتیا ساعت ۶ دقیقه بعد از ظهر ۶ ثور مع الخیر به ارگ شاهی مواصلت فرمودند. ذات شهیریاری حین ورود برفراز کو تل تیره از طرف والی لوگر سننا تور آنولایت

فرماندهان یوننت کار و معاریف آنجا استقبال گردیدند. اعلیحضرت معظم همایونی نظر به لطف و مراحمیکه به رعایای و فاشعار شاهانه دارند میعاد باقی مانده حبس یک عده از

محبوسین و محبوسات ولایت پکتیا رامورد عفو شاهانه قرار دادند. ذات شهیریاری توضیحاتی را که ذرمورد کار سلاختمان سرک از طرف منسوبین به

مسافرت اعلیحضرت معظم ہمایونی به اتحاد جماہیر شوروی

اعلیحضرت معظم ہمایونی و علیاحضرت
ملکہ معظمہ بنا بدعوت ہیئت رئیسہ شوروی
عالی اتحاد جماہیر شوروی و حکومت اتحاد
میتھی اعلیحضرت تین را داشتند . طیارہ حامل
اعلیحضرت تین ساعت چار و نیم ہمانروز
در میدان ہوائی ونکو وای مسکو در یک
ہوا ی بارانی سواصلت فرمودند .

اعلیحضرت تین از جانب جلالتماب پودگورنی
صدر ہیئت رئیسہ شوروی عالی اتحاد شوروی
بناعلی مازاروف اندری گرو میکو ، بناعلی

پولیانسکی معاونین صدر اعظم ، انسدری
گرو میکو وزیر خارجہ ، وسایر رجا لدولتی

سفرای ہمدو کشور ، اعضای سفارت
کبری افغانستان مقیم مسکو با خانہسہای
شان ، محصلین افغانی ، افغانہای مقیم مسکو
وعدہ کثیری از شہر یان مسکو استقبال
گردیدند .

جلالتماب پودگورنی حینیکہ ذاتشاهانہ
وعلیاحضرت ملکہ معظمہ از طیارہ فرودآمدند
اعلیحضرتین را خیر مقدم گفتہ واطہار امید
نمودند تاسفر پادشاہ وملکہ افغانستان بہ

کشور دوست شوروی با صحت و مسرت
وعافیت قرین باشند . ذاتشاهانہ مقابلتاز
دعوت دوستانہ وپذیرایی گرمیکہ ازایشان

بعمل آمدہ از جلالتماب پودگورنی اطہار
تشکر نمودند .

شوروی ساعت دہ قبل از ظہر روز ۲۳ سنبلہ
۱۳۵۰ مطابق ۱۴ سپتمبر ۱۹۷۱ بانکشور
مسافرت رسمی فرمودند .

درین سفر بناعلی علی محمد وزیردربار
سلطنتی ، بناعلی محمد موسی شفیق وزیر
امور خارجہ ، دکتور عبدالواحد سرابی وزیر
پلان ، دکتور روان فرہادی معین سیاسی
وزارت امور خارجہ ، سردار محمد یونس

مصاحب حضور جلوکانہ ، دکتور سمداللہ
غوفی رئیس تشریفات وزارت امور خارجہ
تورن جنرال محمد عمر سرپاور حضورشاهانہ
پرید جنرال میرزا وزیر پاور علیاحضرت
ملکہ معظمہ ، میرمن ماری نور ندیمہ

علیاحضرت ، دکتور عبدالفتاح نجم ، بناعلی
عبدالصمد خاخی عضو تشریفات ، دکتور
عبدالقیوم کوچی عضو مدیریت روابط سیاسی
و بناعلی میر عبدالوہاب عضو مدیریت روابط
بینالمللی و ملل متحد وزارت امور خارجہ
شرف میت اعلیحضرت تین را داشتند .

ہمچنان یک ہیئت مطبوعاتی نیز شرف

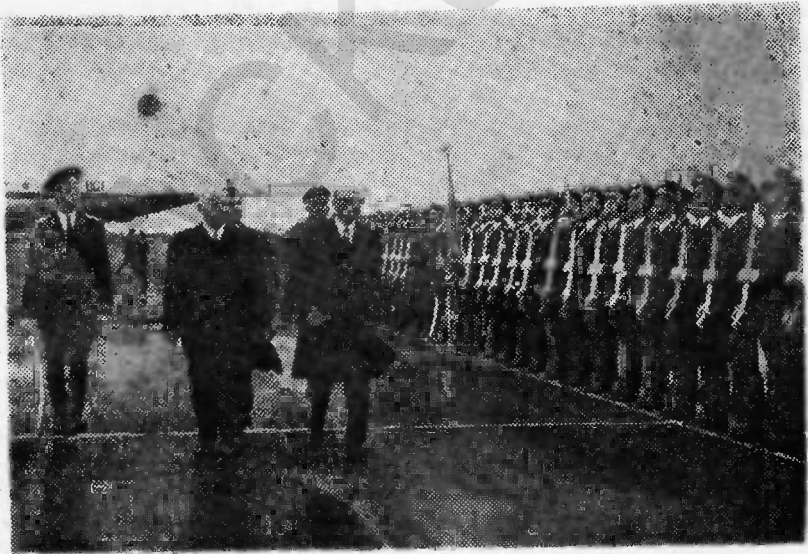
مسافرتها

اعلیحضرت معظم همایو نی به معیست جلالتماب پودگور نی سلام گارد احترام را در حالیکه موزیک سرود های ملی افغانستان و شوروی رامی نواخت قبول فرمود . سپس به طرف صفوف مستقبلین میدان هواپیما تشریف فرما شده بارجال دولتی شوروی مصافحه فرمودند .

میدان هوایی ونوگو واجاده خط السیر اعلیحضرت تین تا قصر کرملین با بیرقهای افغانستان و شوروی تزئین یافته بود . همچنان اعلیحضرت معظم همایو نی ساعت پنج وقت محلی مسکو با جلالتماب پودگور نی صدر هیات رئیسه شورایعالی اتحاد شوروی ملاقات نمودند .

اعلیحضرت معظم همایو نی در مدت توقف شاهانه در مسکو در یکی از کاخ های کرملین اقامت داشتند .

اعضای سفارت افغانی و فامیلها ی شان را و محصلین افغانی را مورد تفقد و نوازش شاهانه قراردادند . حینیکه اعلیحضرت از مقابل صفوف شهر یان مسکو در میدان هوایی می گذشتند آنان مقدم شاهانه را با اهتزاز در آوردن پرچمهای ملی افغانی واتحاد شوروی با ابراز احساسات ، گرامی میداشتند واز مہمانان عالیقدرشان باحرارت استقبال می نمودند . در ختم مراسم میدان هوایی اعلیحضرت

اعلیحضرت معظم همایونی با جلالتماب پودگورنی حینیکه در میدان هوایی ماسکین قطعه گارد تشریفاتی راماینه می فرمایند .

د افغانستان کالنی

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیا حضرت ملکه معظمه شب را در دعوتی اشتراک فرمودند که به اعزاز اعلیحضرتین از طرف جلالتماب بودگورنی در قصر کرملین ترتیب

متن بیانیه بنا علی بودگورنی دوزیا فتیکه به افتخار اعلیحضرتین ترتیب

شده بود :

اعلیحضرتین مهمانان محترم افغانی دوستان اجازه بفرمائید از طرف هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به اعلیحضرتین و همه مهمانان محترم افغانی، نمایندگان کشور دوستان و همسایه که دارای علائق حسن همجواری

و همکاری همه جانبه با اتحاد شوروی می باشد خیر مقدم میگویم. با رضائیت مندی میتوانیم خاطر نشان سازیم که ملاقات و تبادل نظر بین زعمای هر دو کشور شکل عمنونی بخود گرفته و بیانگر سطح عالی عادی انکشاف روابط بین اتحاد شوروی و افغانستان میباشد.

این روابط بر اساس ماهدات دوستی شوروی و افغانستان انکا دارد که آن ماهدات در طول دهها سال موثر بوده و نقش مفید و موثر خود را باوضاحت به اثبات رسانده است.

اعلیحضرتین!

روابط دوستی و همکاری بین اتحاد شوروی و افغانستان سال به سال استحکام و توسعه بیشتر پیدا میکند. متخصصین ساختنی جیو لوژیست ها، متخصصین زراعت و معلمین شوروی در افغانستان موقفانه کار میکنند با مساعدت آنها فابریکه های برق آبی نفلو، پلخمری وسیلو و کارخانجات جنگلک وانستیتوت پولی تخنیک کابل احداث گردیده است.

پروژه های مذکور و دیگر پروژه های صنعتی و زراعتی امکان استفاده موقفیت امر از منابع طبیعی کشور از منابع وزیر بنای

بین اتحاد شوروی و افغانستان مطابقت ویا نزدیکی موقف ها در مورد مهمترین مسائل اوضاع بین المللی کنونی وجود دارد ما امید داریم که کشور های ما در آینده

مسافرتها

است و حتی در کشور خود شان مقامات امریکایی با انارضایت روز افزونی امریکایی هانسیت به تجاوز در هند و چین رو بسرو میشوند .

در حال حاضر موجبات واقعی برای حل و تنظیم عادلانه در آسیای جنوب و شرقی و حل و فصل مسئله ویتنام وجود دارد که پیشنهادات هفت ماده این حکومت موفق انقلابی جمهورییت ویتنام جنوبی و همچنین پیشنهادات نیرو های وطن پرستان لائوس و کامبوج اساس موثر و سازنده خوبی برای این امر تشکیل میدهد .

ایالات متحده امریکا به طور معلوم هنوز هم با تعقیب خط مشی متوجه حل مسئله از طریق جنگ از دادن جواب صریح به این پیشنهادات می معقول امتناع می ورزند و موقف آنها در مذاکرات پاریس موثر نیرو مثبت نیست امریکا در مورد حل سازش کارانه در ویتنام به مانور ادامه داده کوشش میکند که این مسئله را به ضرر ملت ویتنام حل و فصل کنند و در نتیجه وضعیت خطرناک در آسیای جنوب شرقی جابجا بماند . مسایل دیگر حل نشده نیز وجود دارد که اوضاع آسیا را مشکل تر میسازد . در این اواخر

و خامت اوضاع در نیم قاره هندوستان صورت گرفت در اثر حوادث پاکستان شرقی مسئله پناه گزینان ازین کشور بوجود آمد تشنجات در روابط میان دو کشور بزرگ این منطقه یعنی هند و پاکستان افزایش یافت . چنان نیرو هایی موجود است که با استفاده از اوضاع متشنج کنونی برای تطبیق مقاصد شوم خود و ایجاد تصادمات مسلحانه در این ناحیه در یغ نمیکند . حفظ صلح در آسیای جنوبی تا حد زیادی بحل و فصل سیاسی هر چه زود تر مسایل موجود در پاکستان شرقی بادر نظر گرفتن منافع حقوقی اهالی آنجا و تامین شرایط برای مراجعت پناه گزینان و به آمادگی زعمای کشور های این منطقه براینکه ظهور تصادم محار بوی را اجازه ندهد ارتباط دارد .

نیز با کوشش مشترک در راه تخفیف تشنجات اوضاع بهبود فضای بین المللی و فراهم آوردن شرایطی که برای ملل جهان امکان زندگی را مطابق نیت اصولی ملی آنها اعطاء کند فعالیت خواهند نمود .

جریان تخفیف تشنجات بین المللی عده بزرگ مسایل مجموعه موضوعات بزرگ و کوچک را که مستلزم حل و فصل است دربر گیرد . با آنها نمیتوان انکار کرد که در روابط بین المللی خطوط عمده وجود دارد که در راه آن مسایل اساسی دفاع از صلح و تحکیم امنیت فیصله میشود . در حال حاضر میان چنین خطوط مبارزه نیرو های صلح خواه به خاطر ای از بین بردن منابع جنگی در آسیای جنوب ، شرقی و در شرق نزدیک جای اول میگردد .

حقیقتا نمیشود در باره سر نوشت گیتی خاطر جمع بود . تا زمانیکه این قبیل نقاط داغ در کره زمین ما وجود داشته باشد بعضی اوقات صحبت هایی میشود شنید که گویا دنیا به چنین منازعات کسب عادت کرده و حتی میتوان این منازعات را به اصطلاح گذاشت و بحل سایر موضوعات حل و فصل نایافته پرداخت اما نباید چنین اظهارات را قبول کرد مساعی برای حفظ کردن این مسایل بیان گریه آرزو مندی بعضی از محافل برای ادامه مسوم کردن اوضاع دنیا است .

ملل ویتنام ، لائوس و کامبوج با ماجاهات مردانه خود عزم راسخ و اراده تزلزل ناپذیر خود را برای دفاع از استقلال و حاکمیت حق تعیین سر نوشت کشور های خود به اثبات رساندند . شکی نیست نمیتواند باشد که مردم قهرمان ویتنام مثل ملل لائوس و کامبوج اشغالگران خارجی را وادار خواهد ساخت که از شبه جزیره هندو چین خارج شوند . اوضاع بین المللی در پیرامون این مسئله مدت هاست که به نفع تجاوز کاران نیست عده آنها بیکه به پشتی بانی صریح ایالات متحده امریکا و فعالیت آنها در آسیای جنوب شرقی امروز عبادت نمودند بسیار محدود

د افغانستان کالتي

کرده و می کند در مقابل این دسایس امپریالیزم و ارتجاع که بوسیله آن کوشش می کنند منافع مشترک عرب را بر هم بزنند و ضربه به نیروهای وطن پرستان دنیا ی عرب وارد سازند نمیتواند بی اعتنا با شد و بی اعتنا نخواهد بود .

مسئله تأمین اهمیت اروپا مثل گذشته یکی از مسایل عمده تحکیم صلح جهانیست میباشد اوضاع عمومی بین المللی تا حد زیادی مربوط به آن میباشد که مسایل اروپا از چه راهی ترقی خواهد کرد .

در اثر مساعی اتحاد شوروی و سایر کشور های سوسیالیستی در سال های اخیر در اروپا تمایل به تخفیف تشنج استبداد میشود و اوضاع عمومی دوونما های بهتری پیدا کرده است . انعقاد معاهدات بین اتحاد شوروی و جمهوری فدرالی المان و بین جمهوری مردم پلوند و جمهوری اتحادی المان اهمیت مثبتی دارد . موافقه چارچانبه راجع به برلین غربی که یکی از مشکل ترین مسایل روابط بین المللی بعد از جنگ دوم جهانی بود یک قدم جدید و بزرگی در راه استحکام صلح و امنیت در اروپا مبدل گردیده است . ملل اروپا با حق دارند امیدوار باشند که برای حل سایر مسایل مبرم سیاسی اروپایی و جهانی اقداماتی بعمل آید . و اروپا به قاره صلح استوار و همکاری تبدیل شود .

شکی نیست که تشکیل کنفرانس عمومی اروپا برای بهبود مزید وضع عمومی اروپا اهمیت بزرگی خواهد داشت مسایل تشکیل این کنفرانس چند سال است که بوجود آمده تمام موجبات برای آن وجود دارد که از بحث عمومی به اشکال مشخص تدارک کنفرانس عمومی اروپا بپردازیم .

در شرایط کنونی مسئله خلع سلاح که با منافع تمام کشورها و ملتها ارتباط دارد هنوز شکل مبرم و پیچیده خود را حفظ کرده است و حل این مسئله مساوی با نجات دادن بشریت از تهدید تصادمات جنگی از سختیهای مصارف بی ثمر برای مقاصد

اتحاد شوروی برای اینکه اوضاع در این منطقه به حال عادی آید به مقصد مساعدت از هیچگونه مساعی دریغ نخواهد کرد معاهده صلح و دوستی و همکاری بین اتحاد شوروی و هند که چندی قبل انعقاد گردیده بر ضرر هیچ کدام کشوری متوجه نیست عامل مهم حفظ و استحکام صلح و امنیت در آسیا و تمام گیتی میباشد .

اوضاع در شرق نزدیک نیز بتشنج و خطیر میباشد اسرائیل با تعقیب سیاست توسعه طلبانه خود و با اسرار بر تقاضای غیر عملی و با اخذ پشتیبانی نظامی و سیاسی ایالات متحده امریکا حل و فصل و تنظیم بحران رابه تعویق می اندازد .

مسئله شرق نزدیک را میتوان حل کرد صلح و امنیت تمام کشورهای این منطقه را می توان تأمین نمود اما برای این امر لازم است که اسرائیل فیصله نامه صلح و امنیت مورخه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ را رعایت کند که تقاضای اصلی آن عبارت است از خروج قوای اسرائیلی از تمام اراضی عربی که در سال ۱۹۶۷ از طرف اسرائیل به تصرف در آمده است .

کشورهای عربی در مورد این مسئله پیشنهاد های مثبت و موثری تقدیم میدارد . اتحاد شوروی عقیده دارد که در تمام نیروهای صلحخواه به مقصد حل و تنظیم هر چه زودتر بحران در شرق نزدیک و برای بوجود آوردن چنین اوضاع در آنجا که حقوق قانونی ملل آن منطقه به شمول ملت عربی فلسطین تأمین یابد افزوده شود .

تجاوز اسرائیل تنها مظهر سیاست امپریالیستی در شرق نزدیک نیست نیروهای ارتجاع و امپریالیزم بر فعالیت خود می افزایند و کوشش میکنند کشور های عربی را از هم جدا کرده آنها را به مرحله منازعه رسانده آنها را از داخل تخریب کنند تا ضربه به نیروهای وطن پرستان وارد بیاورند .

اتحاد شوروی که از مردمان عرب و از آرزوی آنها که برای آزادی و استقلال پشتیبانی

میسافر تنها

تعقیب میکنند با منافع کشور افغانستان
ممکنین با منافع تمام ملل صلح دوست
مطابقت دارد .

تبادل نظر یکه امروز شروع شد و در
محیط صمیمیت و دوستی صورت میگردد یکبار
دیگر نشان میدهد که برای انکشاف مزید

روابط دو جانبه مفاد مشترک اتحاد شوروی
و افغانستان برای توسعه همکاری آنها
در صحنه بین المللی در مورد مهم ترین مسایل
زمان به شرایط مساعدی وجود دارد .

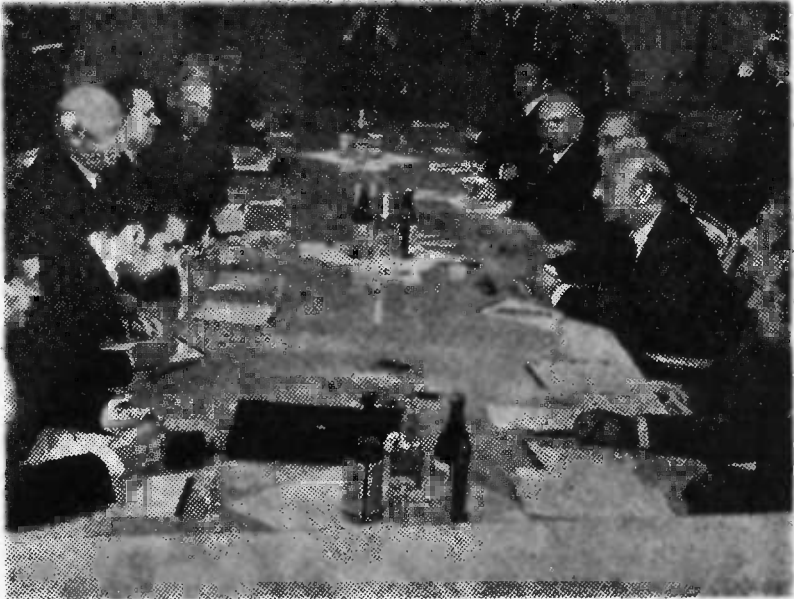
اجازه بفرمایید جام خود را با افتخار
اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان
و علیاحضرت ملکه حمیرا بلندکنم به استحکام
و انکشاف مزید دوستی حسن همجواری
و همکاری با امر بین اتحاد شوروی و
افغانستان .

حربی می باشد مبارزه در راه خلع سلاح
در عین حال مبارزه ضد نیروهای امپریالیستی
و به منفعت تحکیم امنیت بین المللی میباشد
تشکیل کنفرانس جهانی در مورد مسایل
خلع سلاح می تواند یکی از اقدامات
باشد که بدون شک برای ختم مابقت
تسلیحات مساعدت خواهد کرد .

انجام دادن این پیشنهاد وعده سایر
پیشنهاد های اتحاد شوروی می تواند
مهم در امر تخفیف تشنجیات
بین المللی در امر صلح و همکاری بین
ملتها باشد .

اعلیحضرتا !

مردم شوروی اعلیحضرت شما را زعم
برجسته افغانستان میدانند و متیقن اند خط
مشی سیاست خارجی که اعلیحضرت شما

مذاکرات اعلیحضرت معظم همایونی با جلالتها ب بودگورنی وزعمای برجسته اتحاد شوروی

متن بيانات جو ابي اعليحضرت معظم همابو ني در ضيا فتية از طرف جلالتماب نيكو لاي پود كور ني در قصر كرملي ترتيب شده بود

هر دو کشور راجع به دوام مساعدت اتحاد شوروی در تطبيق چهار مين پلان پنجساله افغانستان که بیشتر متوجه پروژه های سربخاطر در ساحه زراعت و صنعت خواهد بود موافقت حاصل گردیده است .

اميد واريم با گرفتن بهره مطلوب از اين تلاشهای منظم برای بهتر ساختن شرایط اقتصادی و باراسخ گردانیدن پایه های سياسی واجتماعی نظام جديد دولت زندگانی مادی ومعنوی مردم کشور ما بهبودی را که آرزوی خود ما و دوستان ماست کسب نماید.

افغانستان با پیروی از سیاست بیطرفی مثبت و فعال عدم انسلاک عدم الحاق به پیمانهای نظامی و سیاسی پستیبتیا نیاید از مبارزه مردمان و ملل با استعمارمجاهدات برای استحکام صلح جهان صمیمانه آرزومند است. علائق حسنه خود را با همه کشورهای دوست توسعه بخشد رعایت اصل مساوات بین دول احترام متقابل عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر بدون شک در تقویت دوستی و تأمین آرامش در جهان نقش عمده دارد . برای حفظ دوامدار امنیت بینالمللی خلع سلاح کلی و تمام یک شرط ضروری به شمار میرود مساعی اتحاد شوروی و دیگر دول صلح دوست جهان در این راه قابل قدردانی بوده امید داریم در آینده ای که بسیار دور نباشد به نتایج مطلوب واصل گردد .

همچنان امنیت جهانی به حل مسالمت آمیز اختلافاتیکه مصادر تهدید آن شمرده میشود احتیاج عاجل دارد در نظر ما به کار بردن فشار نظامی به مقصد حل و فصل این اختلافات نتایج خطیر بار میآورد چاره خاتمه دادن به همه منازعات را باید در طرق سیاسی با رعایت حقوق انفرادی ناپذیر مردمان و ملل از بین بردن بقایای استعمار و از همه انواع و اشکال تبعیض نژادی جستجو کرد . به سلسله تلاشهای مثبت و موثر برای یافتن راه مسالمت آمیز جهت حل اختلافات

جلالتماب عزیز !
اجازه بدید نخست امتنان عمیق خود و ملکه را از پذیرایی گرم و صمیمانه شما در این محفل دوستانه اظهار دارم .

احساسات با حرارت جلالتماب شما و دیگر زعماء و مردم اتحاد شوروی در باره افغانستان نزد مردم ما نهایت ارزنده بوده و خاطرات نیکوی مسافرتها ی قبل مرا با این کشور همسایه تجدید میدارد .
علائق هر دو کشور برسوابق متین تاریخی

اتکاء داشته و در پرتو اعتماد و احترام متقابل به طور روز افزون استحکام می یابد همکاری های مداوم بین طرفین روابط ما را به حیث نمونه بارز همزیستی مثمر و مسالمت آمیز در ساحه مناسبات بینالمللی خالصتاً دو علائق بین کشورهای دارای نظام های اجتماعی واجتماعی مختلف به جهانیان معرفی کرده است .

معاهده تاریخی ۲ حوت ۱۲۹۹ مسکو و همچنان معاهده بیطرفی و عدم تجاوز متقابل منعقد کابل به تاریخ ۲ ۱۳۱۰ نه تنها در تاریخ مناسبات هر دو کشور نقش برجسته دارد بلکه در اوان انقضا خود در مناسبات بینالمللی معاصر آغاز یک فصل دارایی اهمیت خاص به شمار رفت هر دو معاهده با ارزش خاصیکه داشت در ایجاد یک ساحه صلح و امنیت در یک قسمت مهم آسیا نقش براننده داشته و مرور سالهای پیهم با وصف حسنه و تحولات در او ضاع جبار نقش مثبت آن را بیشتر واضح گردانیده است .

مساعده نهایی کشور دوست و همسایه ما اتحاد شوروی در تطبيق اجرائی مهم پلان های پنجساله افغانستان مخصوصاً در زمینه استفاده از منابع طبیعی و تهیه زیر بنا ی اقتصادی کشور مورد قدردانی و امتنان مردم افغانستان بوده مثال دیگری از نتایج سود مند دوستی مثمر و بی شائبه ملتین میباشد کمال مسرت داریم در اثر مذاکرات بین

مسائل تها

و بلند بردن شرایط زندگانی مردمان کشور های ربه انکشاف میباشد . در اخیر با آرزو مند ی صمیمانه تشنید مبنای صلح جهان ایجاد وتوسعه همکاری های مثبت وبا ثمر بین همه کشور های جهان از حاضرین این محفل دوستانه خوا هشمندم با برداشتن جام خود در تمنیات من وملکه اشتراك نما یند .

به صحت وسلامت جلالتماب نیکو لای بودگور نی صدر هیئت رئیسۀ شورای عالی اتحاد شوروی و دیگر زعمای آن به ترقی مزید این ملت دوست وهمسایه ما به دوستی وبه همکاری منبت وبا ثمر بین مسردمان دو کشور به صلح جهان .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبل از ظهر روز ۲۴ سنبله مذاکرات شانرا در قصر کرملین با جلالتماب بودگورنی تعقیب فرمودند .

درین مذاکرات از جانب افغانستان بنیاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، بنیاغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه دکتور عبدالواحد سرابی وزیر یلان ، دکتور روان فرهادی معین وزارت خارجه وبرخی دیگر از ذوات معنیت ذات شاهانه واز طرف اتحاد شوروی بنیاغلی اندری گرومیکو وزیر امور خارجه ، بنیاغلی سمیون سکاچچ چیکوف رئیس کمیته دولتی شوروی ووزراء برای روابط اقتصادی وبرخی دیگر از رجال شوروی و سفرای کبیر هر دو کشور اشتراك داشتند .

این مذاکرات روی مسایل مورد علاقه هر دو کشور به شمول مسایل بین المللی موضوعات مربوط به قاره آسیا دوام همکاری افغانستان واتحاد شوروی در فضا ی صمیمیت جریان داشت مذاکرات افغانستان وشوروی به تاریخ ۲۳ سنبله آغاز یافته بود .

همچنان بتاريخ ۲۶ سنبله دعوت تودیه از حضور اعلیحضرت معظم همایونی ساعت شش وقت معلی از طرف سفارت افغانستان ترتیب یافته بود که در آن علاوه از ذوات معنیت ذات شاهانه بنیاغلی نیکولای بودگورنی صدر هیئت رئیسۀ شوروی عالی اتصاد

ودرنتیجه معاهده سال گذشته اتحاد شوروی وجمهوریت اتحادی المان اخیرا موافقه چهار جانبه در موضوع شهر برلین منعقد گردیده راه توافق نوینی را برای استحکام صلح وامنیت در اروپا کشفوده است انعقاد این موافقه نامه یک بار دیگر ثابت کرد که مسایلی دشوار بین المللی از راه مذاکره وتفا هم قابل حل میباشد .

دوام اشغال تجاوز کارانه اسرائیل در سرزمین های عربی که در نتیجه تعرض مسلحانه چهار سال قبل بران تسلط یافته است یکی از عوامل خطیر برضد استحکام صلح در شرق میانه ودر همه گیتی میباشد مردم افغانستان پیکار ملت برادر عرب را برای حل عادلانه قضیه شرق میانه واعاده حقوق برادران فلسطینی خویش حمایت تجاوز کارانه آن را تقاضا دارد که به مقصد رفع میزانت عربی شهر قدس و دیگر سرزمین های عربی تحت تسلط خویش به آن پرداخته است . مردم افغانستان پیشتیبانی اتحاد شوروی و دیگر کشور های صلح خواه جهان را از حقوق برادران عرب خویش قدر دانی می کنند .

کمال تاسف داریم جنگ های ویتنام و تصادمات مسلح در کشور های هند چین باوجود مساعی پیاپی مردمان جهان به مقصد خاتمه دادن به آن هنوز هم دوام دارد مردم افغانستان از لزوم اعاده صلح استحکام امنیت در هند چین بارعایت حق تعیین سرنوشت مردمان آن منطقه مطابق به قرار داد های ژنیو ۱۹۵۴ بدون هیچگونه دخالت خارجی حمایت مینمایند .

کشور های در حال رشد با صرف هم مساعی خویش به تقلیل موثر فاصله ایکه بین پیشرفت آن ها و ترقی کشور های انکشاف یافته وجود دارد موفق نگردیده اند این فاصله پیهم توسعه مییابد و جهان را روز به روز به سوی خطر های احتمالی که از این حالت نامطلوب ایجاد میشود نزدیک تر می سازد به عقیده ماتامین آرا مش در جهان نیاز مند صرف مساعی موثر به سویه بین المللی به مقصد تقویت بنیان اقتصادی

د افغانستان کالی

شوروی کیر یل مازوف دیمستری پولیا نسکی معاونین صدرت ، محمدالله خالوف معاون صدر هیئت رئیسه شوروی عالی وعده دیگر از رجال شوروی وسفرای

هردوکشور اشتراک داشتند . در این محفل بیانیه های بین اعلیحضرت معظم همایونی و جلالتماب پودگورنی تعاطی گردید که قرار آتیست :

بیانات اعلیحضرت معظم همایونی

مسافرت مشاهده کرده ایم وخواهیم کرد احساس مسرت خاص می نمایند .

در عین حال این ترقیات مخصوصا آنچه به ساحه علوم وتخنیک ارتباط دارد ما هند آست که مردمان اتحادشوروی با هیئت وسیع وپشت کار مداوم از یک سو بسر مشکلات خویش فایق آمده واز سو دیگر گام های فراخی در راه پیشرفت دانش بشری برداشته اند .

تبادل افکار که طی این مسافرت بسا جلالتماب شما ودیگر زعمای شوروی راجع به مسایل مهمه جهانی ودر موضوعات مورد علاقه خاص هر دوکشور صورت گرفت یکبار دیگر آرزو مند می شتر که استحکام مزید دوستی ودوام همکاری های مثبت وباتمیرا بین طرفین بایثبات رسانید .

از حاضرین این محفل گرامی خواهشمندم در برداشتن جام خود بامن وملکه ودر ابراز آرزو مندی های ما اشتراک نمایند به صحت به سلامت جلالتماب شما و همه زعمای اتحاد شوروی به ترقیات مزید وروز افزون مردمان این کشور دوست وهمسایه ما . به تقویت مزید دوستی و همکاری مثبت بین دولتین . به صلح جهان .

متن بیانیه جوابیه جلالتماب پودگورنی صدر هیئت رئیسه شوروی عالی اتحادشوروی

داشته یک باردیگر از صمیمیت و آرزو احساسات نیک که مردم شوروی نسبت به کشور دوست و همسایه افغانستان دارند اطمینان بگیرند .

ما بارضایت مندی متذکر میشویم که روابط اتحاد شوروی وافغانستان هم در ساحه سیاسی و هم در ساحه روابط اقتصادی تجارتی وفرهنگی سال به سال رشد وتوسعه هر چه بیشتر ی پیدا میکند .

جلالتماب عزیز !

تشریف آوری شما و دیگر زعمای اتحاد شوروی و همه مهمانان گرامی رادر این محفل دوستانه از طرف خود وملکه صمیمانه خیر مقدم گفته مسرت دارم یک بار دیگر فرصت ملاقات باجلالتماب شما ودیگر دوستان گرامی را حاصل می نمایم .

مدتی را که در این کشور دوست طی این مسافرت سپری نمودیم به سلسله مسافرت های گذشته خاطرات خیلی گوارا نزد ما خواهد گذاشت با استفاده از این موقع مراتب امتنان خود و ملکه را از دعوت هیئت رئیسه شوروی عالی اتحادشوروی و همچنین از پذیرایی خیلی گرم مردم دوست اتحاد شوروی ابراز می نمایم .

در این فرصت کوتاه با کمال مشامه نمودیم که نزد زعمای مردمان این کشور دوست راجع به انکشافات اقتصادی افغانستان ودوام همکاری هر دوکشور در این زمینه علاقمندی خاص وجود دارد .

این علاقه مندی همواره مصدر تقویت دوستی بین مردمان دو کشور گردیده است . مردم افغانستان بنوبه خود از ترقیات روز افزون کشور دوست وهمسایه ما اتحاد شوروی که مظاهر متعدد وتازه آنرا طی این

اعلیحضرتین مهمانان محترم افغانی خانها و آقایان !

اجازه بفرمائید از سخنان گرم و دوستانه که نسبت به ملت شوروی وزعمای کشور ما از طرف اعلیحضرت ابراز شده اظهار امتنان نمایم . مایه خرسندی ما است که اعلیحضرت طی روزهای اقامت خود در مسکو امکان

مسافرتها

روابط دوستانه ما بر تجربیات تاریخی و عنعنات های فراوان همکاران طی بیش از نیم قرن و بر معاهدات اساسی که به دو سنتی ما تحکیم می بخشد و بر اشتراک منافعی در امر تأمین شرایط مسالمت آمیز ترقی مستقل مداوم بطور مطمئن متکی میباشد . روابط نیک و حسن همجواری اتحاد شوروی و افغانستان فقط به نفع ملل شوروی و افغانستان نیست این روابط به حیث سهم مهم در استحکام صلح و امنیت در منطقه شرق میانه و حتی در تمام قاره آسیا بشمار میرود . مشابهت موقف های هر دو کشور برای مساعی بیشتر ما در راه مساعدت به حل و تنظیم مشایلی جدی بین المللی به نفع صلح جهانی امکانات خوب بوجود می آورد .

ما با عقیده اعلیحضرت در مورد اینکه طی ملاقاتها ، مذاکرات تیکه در موقع مسافرت کنونی شما با زعمای شوروی صورت گرفت نیست مشترک برای استحکام بیشتر دوستی و برای انکشاف همکاران مثبت و ثمربخش اتحاد شوروی و افغانستان هم در ساحت مناسبات دوجانبه و هم در صحنه بین المللی مجدداً تأیید شده کاملاً موافقم اجازه بفرمائید این جام را به سلامتی اعلیحضرت پادشاه علیاحضرت ملکه بلند کنیم .

به ترقی و رفاه ملت دوست افغانستان به دوستی شوروی و افغانستان ، به سلامتی همه حاضرین .

همچنان روسای هیئت های کوردیپلوماتیک مقیم مسکو با خانمهای شان ساعت چهار و نیم بعد از ظهر روز پنجشنبه در یکی از سالون های پذیرایی به حضور اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه شرفیاب گردیدند هر یک از سفرا و خانمهای شان توسط رئیس تشریفات وزارت خارجه اتحاد شوروی به حضور اعلیحضرتین معرفی میشدند .

همچنین خانمهای سفرا به حضور ملکه معظمه بار پاپ شده و ملکه معظمه با هر یک صحبت دوستانه انجام میدادند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبل از ظهر روز ۲۵ سنبله از اکادمی نظامی فرونز دیدن فرمودند مارشال گریچکووزیر دفاع اتحاد شوروی از اقامتگاه شناهی با اعلیحضرت همایونی در باز دید از اکادمی نظامی شرف معیت شاهانه را داشت .

حینیکه اعلیحضرت همایونی در مدخل عمارت از موکب شاهانه پیاده شدند قوماندهان عمومی اکادمی به حضور شاهانه خیر مقدم عرض نمود . سپس اعلیحضرت معظم همایونی احترام قطع نظامی را قبول فرموده و متعاقباً به بازدید شاهانه از اکادمی آغاز نمودند قوماندهان عمومی اکادمی تاریخچه آن اکادمی را که در ۱۹۱۸ تا سپس گردیده است به حضور شاهانه توضیحات داد .

ذات ملوکانه سپس جریان تدریس موزیم اکادمی و دیگر شعب آنرا که در هر قسمت از طرف جنرالها و متخصصین موظف توضیحات داده میشد مفصلاً دیدن فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در خستم بازدید در کتاب مخصوص اکادمی امضاء کرده و موفقیت مزید اکادمی را آرزو فرمودند .

همچنان علیاحضرت ملکه معظمه ساعت یازده قبل از ظهر روز ۲۵ سنبله از تالار مرکزی مود سسکو دیدن فرمودند در آنجا بعضی از میرمن های رجال دولتی اتحاد شوروی و موظفین تالار مود از علیاحضرت ملکه معظمه با حرارت استقبال کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه صبح روز ۲۶ سنبله در خستم مسافرت رسمی شاهانه در اتحاد شوروی از مسکو تشریف فرمای ایرکوتسک گردیدند .

برای وداع اعلیحضرتین در میدان هوایی ونو کووا جلالتماب نیکو لای پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی کیریل مازاروف و دیمتری پولیا نسکی معاونین صدراعظم ، ولادیمیر نیکوف معاون شورای وزیران ، میخائیل گیور گادرنشی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی

ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه در اجتماع سفرا اشتراک فرموده و هر یک از سفرا را به حضور شاهانه پذیرفته مختصراً با آنها صحبت می فرمودند .

ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه در اجتماع سفرا اشتراک فرموده و هر یک از سفرا را به حضور شاهانه پذیرفته مختصراً با آنها صحبت می فرمودند .

ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه در اجتماع سفرا اشتراک فرموده و هر یک از سفرا را به حضور شاهانه پذیرفته مختصراً با آنها صحبت می فرمودند .

ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه در اجتماع سفرا اشتراک فرموده و هر یک از سفرا را به حضور شاهانه پذیرفته مختصراً با آنها صحبت می فرمودند .

د افغانستان کالني

رئيسه شوراي عالی اتحاد شوروي درمعي
اعليحضرت تين بود .

اعليحضرت معظم همايوني و علياحضرت
ملکه معظمه به تاريخ ۲۷ سنبله تشریف
فرمای شهر اير کوتسک گرديدند که از
طرف رجال شهر ي ودولتي آنجا با حرارت
استقبال گرديدند .

حين ورود اعليحضرت تين ميدان هوايي
ايرکوتسک با بيرقهاي افغاني وشوروي تزيين
يافته وعده زيادي از شهر يان اير کوتسک
در ميدان هوايي ومسير حرکت موکب
اعليحضرت تين از مهمانان باگرمي استقبال
میکردند .

اعليحضرت تين بعد از ورود به اير کوتسک
که يکي از مراکز صنعتي وکلتوري مناسقي
شرق سايبيريا است بوسيله موتر از
نواحی مسکوني شهر از يک فابريکه لسند
سي که سفارش هاي اکثر کشورها را مي
پذيردديدن فرمودند. همچنان اعليحضرت تين
بعد توسط يک کشتي مخصوص به بازديد
از خليج بايکال آغاز فرمودند . با يکال
بزرگترين جھيل در جهان ميباشد که داراي
آب شفاف ونيلگون بوده وآب سه صدو سي
وشش دريا که يکي از آن انگارا است درآن
خليج سرازير ميشود .

بناغلي اندري گروميکو وزير خارجه، اندري
گريچکو وزير دفاع ، بناغلي سرگيانتونوف
وزير کابينه ، ساير رجال شوروي ، سفرای
هر دو کشور ، اعضاي سفارت کبراي
افغاني باخانم هاي شان ، افغانهاي مقيم
مسکو وعده زيادي از شهريان مسکوحاضر
بودند . اعليحضرت معظم همايوني درحاليکه
جلالتماب پودگورني در معيت شاهانه بود
پس از اينکه موزيک سلام شاهي وسرود
ملي اتحاد شوروي رانواخت سلام گسارد
احترام راکه مرکب از قطعه قواي هوايي
بحري وزميني بود قبول وآنرا معاينه کردند
بعدا طرف صفوف وداع کنندگان تشریف
فرماشده باآنان وداع فرمودند . ميدان هوايي
ونوکوواي مسکو با بيرق هاي افغاني واتحاد
شوروي تزيين يافته بود .

اعليحضرت معظم همايوني و علياحضرت
ملکه معظمه قبل از مسافرت رسمي
اعليحضرت تين به مغلستان يک روز را در
در اطراف خليج بايکال استراحت داشتند.
در مسافرت اعليحضرت معظم همايوني
واعلياحضرت ملکه معظمه در اطراف خليج
بايکال علاوه از ذوات معيبي ذات شاهانه
وسفرای هردو کشور از جانب اتحاد شوروي
شناغلي محمد الله خالوف معاون صدرهيئت

اعلاميه مشترک افغانستان و اتحاد شوروي:

مهمانان عاليقدر افغاني بازندگي وکار
مردم شوروي و پيشرفت هاي اتحاد شوروي
در توسعه اقتصاد وفرهنگ آشنائي حاصل
نمودند . در هر جا از اعليحضرت تين پذيرايي
ومهمان نوازي باحرارتي بعمل آمد که شاهد
احساسات دوستانه وعلاقه خاصي مردم شوروي
نسبت به افغانستان ومردم آن ميباشد .

همچنان اعليحضرت محمد ظاهر شاه با
بناغلي ل ، اي ، بر يژنيف - ن ، و ، پودگورني
وک ، ت ، مازروف ملاقات ومذاکرات
فرمودند . در اين مذاکرات بين افغانستان
واتحاد شوروي ازطرف افغانستان ذوات آبي
سهم گرفتند :

بناغلي عليمحمد وزير دربار پادشاهي
بناغلي محمد موسي شفيق وزير امورخارجه

اعليحضرت معظم همايوني محمد ظاهر
شاه پادشاه افغانستان و علياحضرت ملکه
حميرا نظر بدعوت هيات رئيسه شوراي
عالي اتحاد جماهير شوروي سوسيا ليستي
وحکومت شوروي از تاريخ ۲۳ الي ۲۶
سنبله ۱۳۵۰ مطابق به ۱۴ الي ۱۷ سپتامبر
۱۹۷۱ مسافرت رسمي ودوستانه به اتحاد
بعمل آوردند .

اعليحضرت محمد ظاهر شاه و علياحضرت
ملکه حميرا در مدت اقامت شان در اتحاد
شوروي علاوه بر مسکو به شهر ايرکوتسک
مسافرت نمودند . اعليحضرت پادشاه
افغانستان در مسکو بر آرامگاه وي ، لئين
وعقبره سپاهي گمنام اتحاد شوروي الکليل
گل گذاشتند .

مسافرتها

نیز به منافع هر دو کشور و به مقصد عالی حفظ صلح خدمت میکند. طرفین همه موقفهای اصلی خود را تأیید نمودند که در اسناد و اعلامیه های مشترک ما قبل افغانستان و شوروی بیان گردیده است.

طرفین مجدداً اظهار آرزو مند می نمودند که در آینده نیز دوستی و همکاری مفیدجانبین افغانستان و اتحاد شوروی را با صرف همه مساعی ممکنه توسعه و استحکام بخشند.

جانبین در اطراف مسایل بسط و توسعه مزید علایق تجاری و همکاری های اقتصادی و تخنیکی هر دو کشور بحث و مذاکره نمودند طرف شوروی اظهار آمادگی کرد که بمنظور ترقی و تحکیم اقتصاد افغانستان در امر تطبیق چهارمین پلان پنجساله انکشاف افغانستان سالهای ۱۳۵۱ - ۱۳۵۶ مطابق به ۱۹۷۲ - ۱۹۷۷ به طرف افغانی تقدیم مساعدت نماید.

جانبین موافقه نمودند که هیات های متخصصین شان راجع به مسایل اقتصادی و همکاری اتحاد شوروی و افغانستان در مورد چهارمین پلان پنجساله اقتصادی بزودی در کابل مذاکره نمایند. همچنان بر یکن توافق حاصل گردید که ادارات مربوطه در اواخر سال ۱۹۷۱ به مقصد انعقاد موافقتنامه تجارتی طویل المدت جدید بین افغانستان و اتحاد شوروی به مذاکرات خواهند پرداخت. ۲ - طرفین ضمن این ملاقات ها و مذاکرات بارضائیت مندی کامل مطابقت و یانزدیک بودن موقفهای افغانستان و اتحاد شوروی را دوباره مهمترین مسایل اوضاع بین المللی کنونی تأکید نمودند. طرفین طرفداری خود را از سیاست خارجی صلح جو یانه که متوجه توسعه دوستی و همکاری با تمام ملتها می باشد تأیید نمودند.

طرف افغانی باتذکر اینکه اتحاد شوروی اولین دولتی بود که با افغانستان مستقل روابط دوستی برقرار کرد پشتیبانی اتحاد شوروی را از مبارزه ملل و مردمان در راه آزادی و استقلال قدر دانی کرده عقیده دارو که پیشنهاد های اتحاد شوروی راجع به پروگرام

دکتر عبدالواحد سرا بی وزیر پلان، جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان در اتحاد شوروی، دکتر روان فرهادی معین وزارت امور خارجه، از طرف اتحاد شوروی در این مذاکرات شخصیت های آتی شرکت نمودند:

بنیادغلی، گرو میکو وزیر امور خارجه، بنیادغلی س، اسکا چکو ف رئیس کمیته دولتی شوروی وزیران برای روابط اقتصاد خارجی، بنیادغلی ر، کوزمین معاون اول وزارت تجارت، خارچی، پیادغلی س، پ، کوزیروف معاون وزارت امور خارجه بنیادغلی س، پ، کیکیف سفیر کبیر در افغانستان، پیادغلی ا، ل وارو نین رئیس اداره کشور های شرقی میانه در وزارت خارجه. ملی مذاکراتیکه در محیط دوستی و حسن تفاهم صورت گرفت راجع به روابط افغانستان و اتحاد شوروی و انکشاف مزید آن تبادل نظر صورت گرفت. همچنین موضوعات عمده بین المللی مورد علاقه جانبین مطرح گردید.

۱ - طرفین بارضائیت مندی عمیق خاطر نشان نمودند که بین افغانستان و اتحاد شوروی روابط دوستی عنعنوی و همکاری با همسر در زمینه های مختلف وجود دارد که بر پایه اصول احترام متقابل استقلال و حاکمیت و بیامیت ارضی و بر اساس تساوی حقوق و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر استوار میباشد. طرفین معتقد اند که انکشاف همه جانبه این روابط با منافع ملتها افغانستان و اتحاد شوروی مطابقت داشته به تحکیم صلح در منطقه و امنیت جهانی و به حل و فصل مسایل مهمه جهانی کنونی مساعدت میکند. طرفین باکمال مسرت خاطر نشان نمودند که اخیراً افغانستان و اتحاد شوروی پنجاهمین سالگرد انعقاد معاهده دوستی تاریخی ۲۲ حوت ۱۲۹۹ و چهلیمین سالگرد معاهده بیطرفی و عدم تعرض متقابل ۲ سرطان ۱۳۱۰ را تذکار نمودند. طرفین یقین دارند که این معاهدات تاکنون پایه اساسی روابط طرفین را تشکیل داده باکمال اطمینان در آینده

د افغانستان کالی

اوقیا نوس ما منع میکند خاطر نشان نمودند .

جانب افغانی نسبت به پیشنهاد اتحاد شوروی وسایر کشور های سوسیالیستی راجع به منع تهیه تولید وجمع ذخا یراسلحه باکتر لوزیک و مواد زهر دار ونا بودساختن آن که برای مطالعه کمیته خلع سلاح ژنیو تدبیر شده بود نظریه مثبت خود را بیان کرد .

طرفین برای منع کامل تهیه و تولیدوایود ساختن ذخایر سلاح کیمیاوی اظهار نظر کردند .

هر دو طرف اهمیت تأمین امنیت اروپا را برای حفظ صلح جهانی خاطر نشان نموده و معتقدند تشکیل کنفرانس عمومی اروپا جهت مسایل اروپا برای این مقصد سودمند میباشد طرفین اهمیت بزرگی اصول موافقه چهار جانبه را در باره برلین غربی به مقصد استحکام صلح در اروپا خاطر نشان نمودند .

طرفین با اظهار نگرانی جدی از توسعه جنگهای هندوچین واز ادامه دخالت خارجی در امور کشور های منطقه مذکور را جمع به لزوم خروج تمام قوای خارجی از هندوچین وحل وفصل سیاسی براساس موازقتنا مه های ژنیو اظهار نظر نمودند . طرفین معتقدند که در حال حاضر موجبات واقعی برای چنین حل وفصل در هندو چین موجود است .

افغانستان واتحادشوروی آندیشه عمیق شانرا در مورد موقعیت خطیری ابرازگردند که در اثر سیاست تجاوز کارانه اسرائیل در شرق میانه دوام دارد . طرفین معتقدند صلح عادلانه پایدار در شرق هیا که محض بشر طی برقرار شده میتواند که حقوق حقه مردم عرب فلسطین وخروج قوای اسرائیل از تمام اراضی اشغال شده عربی وبلواعایت فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورا ی امنیت تأمین شود .

طرفین آن اقدامات اسرائیل را نیز محکوم میکنند که برسر زمینهای اشغال شده عربی بشمول قسمت عربی شهر قدس بر خلاف فیصله نامه های مشخص ملل متحد به آن

دفاع فعال از صلح وتحکیم امنیت بین المللی شایسته توجه ملل صلح خواه میباشد .

طرف شوروی به سیاست پایدار بیطرفی علم الحلق وعدم انسلاک افغانستان اهمیت شایان قابل است که عامل مهم مبارزه ملتبا در راه آزادی واستقلال ایشان و به منظور استحکام صلح وامنیت و طرفدار ی ازدوستی وهمکار ی با همه ملتبا میباشد .

افغانستان واتحاد شوروی پشتیبانی کامل خود را از اعلامیه راجع به استحکام امنیت بین المللی ابراز کردند که ضمن بیست و پنجمین اجلاس مجمع عمومی موسسه ملل متحد به تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ به تصویب رسیده است .

طرفین اعمال تجاوز کارانه ای را که در جهان صورت میگردد به شدت محکوم نموده عزم راسخ خود را برای ابراز مساعی بمنظور رسیدن به چنان حالتی تأیید نمودند که روابط بین تمام کشور ها مبنی بر اصول عدم مداخلت در امور داخلی یگدیگر احترام به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی تساوی حقوق همه کشور ها واجتناب از بکار بردن قوه و یا تهدید استفاده از قوه برای حل وفصل منازعات باشد .

طرفین تأکید نمودند که محدود ساختن مسابقه تسلیحات واجرای اقدامات عملی در زمینه خلع سلاح وبدرجه اول خلع سلاح ذروی نقش عظیمی در امر تحکیم صلح و امنیت بین المللی ایفاء کرده میتواند .

افغانستان از مساعی واقدمات مثبت مؤثر حکومت شوروی در زمین بشمول پیشنهاد راجع به انعقاد کنفرانس جهانی خلع سلاح به مقصد بحث ومطالعه ومجموع خلع سلاح پشتیبانی میکنند . طرفین اظهار آرزو مند ی مشترک نمودند که سر فحسانی مزید به مقصد محدود ساختن مسابقه تسلیحات وبه نفع استحکام صلح وامنیت بین المللی صورت گیرد . باین مناسبت طرفین اهمیت عمده معاهده عدم انتشار سلاح ذروی را ، ومعهاداتی را که تهیه سلاح تبا هم دستجمعی را در نشانی خارجی ودر کف بحر ها و

مسافرتها

دست زده است. آنها خاطر نشان نمودند تقویت مساعی همه قوای صلحخواه به مقصد حل و فصل سریع نزاع شرق میانه لازمی است.

طرفین در باره وضع خطیر یکه در نیم قاره هندو پاکستان در نتیجه حوادث پاکستان شرقی که منجر به ورود ملیونها پناهمگزین از پاکستان به هند گردیده تبادل نظر نمودند هر دو جانب اظهار امید نمودند به زودی شرایطی در پاکستان شرقی میسر گردد که در ساحه آن مهاجرین پاکستانی بتوانند با اطمینان خاطر بدیار شان برگردند.

طرفین حمایت خود را از مبارزه عادلانه ملتبا و مردم مان علیه نژاد پرستی و تمام بقایا و اشکال استعمار و استعمار جدید اظهار نموده از مساعی ملل متحد باین منظور پشتیبانی میکنند.

طرفین اهمیت بزرگ تمامسهای ذاتی البینی را به سوئے های مختلف خاطر نشان ساخته آرزوی خود را برای دوام تبادل مسافرت های رجال دولتی و نمایندگان موسسات علمی و فرهنگی هر دو کشور ابراز نموده . طرفین به اتفاق نظر تایید نمودند که

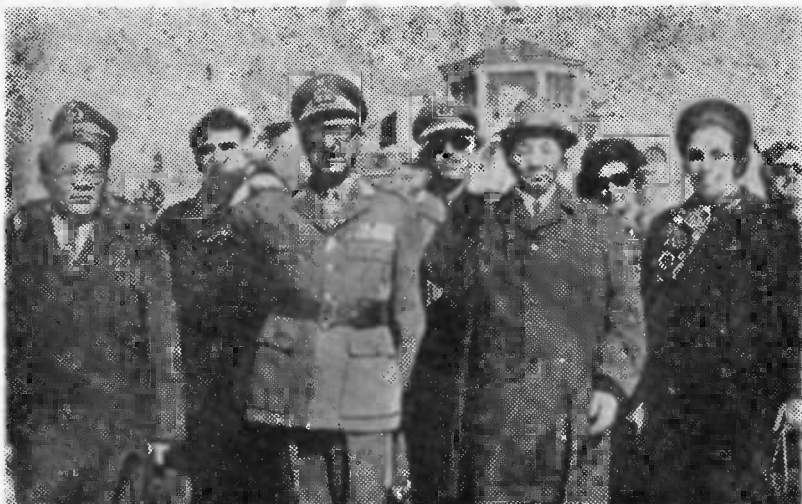
اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان و حکومت افغانستان از پناهمگزی . ای . بر زنیف . نو . بود گور نی . و . ن . کاسیکین دعوت نمودند در فرصت مناسب به افغانستان مسافرت های دوستانه نمایند این دعوتها با اظهار تشکر پذیرفته شد .

مسافرت اعلیحضرت معظم ہمایونی بہ جمہوریت مغلستان

اعلیحضرت معظم ہمایونی و علیاحضرت
ملکہ معظمہ بنا بدعوت جلالتماب سام پو ونیس
دولت مغلستان ساعت ۷ ونیم یکشنبہ ۲۸
سنبلہ مطابق بساعت یازدہ وقت مجلی از
ایر کوتسک شوروی بہ اولانیا تور مرکز
جمہوریت مغلستان مواصلت فرمودند .
پرواز طیارہ مخصوص شاہی حامل
اعلیحضرتین و ہمراہان شان بین ایر کوتسک
اولانیا تور یکساعت رادر برگرفت .
در میدان ہوائی اولانیا تور جلالتماب
سامبو صدر ہیئت رئیسہ خورال کبیر و

صدر اعظم منگو لیا باخانمہای شان در
نزدیک طیارہ از پادشاہ و ملکہ افغانستان
استقبال نموده اعلیحضرتین را خیر مقدم
گفتند .

سپس ذات شاہانہ و جلالتماب سامبو
گارد مراسم احترام قطعہ تشریفا تیرادر حالیکہ
موزیک سرود ملی مر دوکشور را نواخت
قبول فرمودہ و انرا معاینہ کردند . در این
موقع بیست و یک توپ برسہ احترام شلیک
کردند .

از مناظر پذیرایی اعلیحضرت معظم ہمایونی و علیاحضرت ملکہ معظمہ دومیدان

ہوائی اولانیا تور

مسافرتها

برده لحظه چند در آنجا توقف فرمودند و با زندگی محلی و خوراکی های محلی مردم آنجا آشنایی حاصل کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت سه و پانزده دقیقه بعد از ظهر روز ۲۹ سنبله به وقت محلی با جلالتماب سام بو صدر هیئت رئیسۀ خورال کبیر در قصر مغلستان ملاقات و روی موضوعات مورد علاقه دو کشور مذاکره کردند . درین مذاکرات از جانب افغانستان شباغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، شباغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه ، دکتور عبدالواحد سرابی وزیر پلان ، دکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت خارجه و از طرف مغلستان شباغلی پو تسس دنیال رئیس شورای وزیران معاونین صدراعظم رئیس پارلمان وزیران خارجه و پلان و معین وزارت خارجه مغلستان و سفرای غیرمقیم هر دو کشور در اولان باتور و کابل اشتراک داشتند . مذاکرات یک ساعت و چهل دقیقه دوام نمود .

بعدا اعلیحضرت معظم همایونی به مقبره سوخی باتور موسس رژیم فعلی و چسای بلسن دومین رئیس دولت مغلستان تشریف فرما گردیده اکلیل گل گذاشتند . بعدا مراسم گل گذاری قطعه تشریفا تی مراسم احترام را در حالیکه موزیک سرود ملی هر دو کشور رانواخت بجا آورد . سپس ذات شهر یاری از آبدۀ سوخی باتور دیدن فرمودند جمعیت غفیری از شهریان اولان باتور درین محل اجتماع نموده با صدای خوش آمدید و کف زدنهای ممتد احساسات شان را ابراز میدادند .

اعلیحضرت تین شب در دعوتی اشتراک فرمودند که از طرف صدر هیات کمیته خورال بزرگ به افتخار شان تریب شده بود درین دعوت بیانیه های نیز ایراد گردید .

متن بیانیه جلالتماب سامبو صدر هیات کمیته خورال بزرگ جمهوریت مسرد م مغلستان

ظاهر شاه پادشاه و به علیاحضرت ملکه حمیرا به مناسبت تشریف آوردن دوستانه و رسمی واقامت شان در جمهوریت مسرد م مغلستان خیر مقدم گویم .

ذات شاهانه در مقابل کارد احترام توقف فرموده آنها را به زبان منگو لیا بی مانده نیاشید گفتند .

بعدا اعلیحضرت تین به طرف مسافروفت مستقبلین رفته با رجال دولتی هیئت کابینه روسای کور دیپلوماتیک مقیم اولان باتور خانمهای شان تشریف برده با آنها مصافحه فرمودند . درین موقع میدان هوایی اولان باتور با بیرقهای افغانستان ، مغلستان تزیین یافته بود و تمثال بزرگ اعلیحضرت معظم همایونی در ترمینل میدان چلب نظر میکرد عده زیادی از شهریان اولان باتور که بیرق های دو کشور گل های رنگارنگ بدست داشتند در میدان هوایی از پادشاه و ملکه افغانستان با حرارت زیادی استقبال نموده و در هر چند قدم دسته ها و حوایل گل به اعلیحضرت تین و همراهان شان اهدا میشد . در پایان مراسم میدان هوایی اعلیحضرت معظم همایونی جلالتماب سامبو و صدراعظم منگولیا در موضع مخصوص قرار گرفته و قطعه تشریفا تی برسم احترام از مقابل ذات شهر یاری عبور نمود . میدان هوایی تا اقامتگاه شاه می که در دامنه تپه های سرسبز و جنگل زار اولان باتور تخصیص یافته و هجده کیلومتر مسافه را احتوا می نمایند هزاران نفر از عم از زن و مرد کارگران محصلان و شاگردان معارف در دو طرف جاده ها صف بسته با کف زدن ابراز احساسات و حرکت دادن گلپای رنگارنگ از اعلیحضرت تین پذیرایی نمودند .

ذات شاهانه و ملکه معظمه در اقامتگاه شاه می ابتدا در کپه ای که شباهت به کپه های ترکمن های شمال افغانستان دارد و به زبان منگو لیا بی (کر) یاد میشود تشریف

اعلیحضرت تین و مهمانان گرامی افغانی و رفقای عزیز !
افتخار دارم از طرف هیات رئیسۀ خورال بزرگ ملی و شورای وزیران جمهوریت مردم مغلستان به اعلیحضرت شما محمد

د افغانستان کالی

مورد مسایل مهمه بین المللی در نتیجه ملاقات و مذاکرات با اعلیحضرت محمد ظا مرشاه که در فضای دوستی و تقاضای هم متقابل صورت گرفته به مشاهده رسید .

مردم مغلستان مانند مردم افغانستان از مبارزه نیروهای صلح در جهان که در راه زوال منابع تصادم در جنوب شرق آسیا و شرق نزدیک فعالیت دارند طرفدار می نموده می نماید .

ما از مجاهدات حقه مردم قهرمان ویتنام و مردم لاوس و کمبودیا که از آزادی و استقلال ملی خود بر علیه تجاوز امپریالیسم دفاع می نمایند پشتیبانی می کنیم .

حکومت ماقبیده دارد که پیشنهاد های قابل توجه حکومت جمهوری دیموکراتیک ویتنام پیشنهاد هفت فقره ای حکومت موقتی و انقلابی جمهوری ویتنام جنوبی و همچنان پیشنهاد های نیروهای وطندوست و لاس و کمبودیا اساس و پایه واقعی حل و فصل مسئله هندو چین بشمار میروند .

مردم مغلستان همبستگی برادرانه خود را با مبارزه حقه مردم مان عرب به غرض آزادی و استقلال و تمامیت ارضی کشورهایشان به مقابل سیاست توسعه جویانه دار و دسته عسکری اسرائیل ابراز داشته و برای رفع وازاله بدون قید و شرط آثار تجاوز اسرائیل طبق فیصله نامه مورخه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت مجادله نموده و می نماید ما مساعی مردم مان عرب را برای حل و فصل صلح آمیز کشیدگی های شرقیانه که توسط تمام قدرتها صلحخواه جهان پشتیبانی می شود قدرانی مینماییم .

سرت دارم خاطر نشان نمایم که جمهوری مردم مغلستان ودولت ما نند افغانستان که در قاره آسیا واقع شده برای محافظت و تمامیت صلح درین منطقه جهان یکسان علاقمندی دارند موضوعات مربوط به تخفیف تشنجات در بین المللی در اروپا نیز مورد علاقمندی ما است . درین زمینه می خواهیم تذکر دهم که حکومت و جمهوریست مردم مغلستان انعقاد موافقت ناما مربوط به برلین غربی را توسط چهار دولت تنظیم

توسط مپهمانان گرانمایه خویش نمایندگان کشوری که با جمهوری مردم مغلستان علائق صمیمانه دوستی همکاری دارد به مردم آن تهنیت میگویم . مسرت داریم که فرصت مساعدت نمودن مپهمانان گرامی خود را با زندگی و مساعی مردم مغلستان و تحولات و پیشرفت های کشور خویش آشنا نماییم . امسال مردم ما یکجا بادوستان خارجی خود پنجاهمین سالگرد انقلاب جمهوری مردم مغلستان را تجلیل نموده کارگران مغلستان توانستند طی ایسن دوران تاریخی کشور ، عقب مانده را که یگانه طریق زندگی آن مالدار بود به یک دولت زراعتی و صنعتی سوسیالیستی تبدیل سازند این موفقیت های مردم مغلستان در نتیجه زحمات دلورانه مردم به مقصد تا مین تحول واقعی و انگشافات امور اجتماعی اقتصادی و فرهنگی نصیب ما گردیده است . دوست باوفای ما اتحاد شوروی کبیر تحت قیادت حزب کمین بزرگ از آغاز انقلاب مردم مساعدت های بی شائبه و همه جانبه و برادرانه به مردم مغلستان نموده می نماید . اتحاد شوروی در زمینه دفاع و استحکام آزادی و موفقیت های انقلابی ما از مپشتیبانی نموده و می نماید کشور ما باکشورهای برادر دیگر سوسیالیستی همکاری های وسیع دارد مردم مغلستان بدوستی و مناسبات و همکاری های همه جانبه خود با اتحاد شوروی و کشورهای سوسیالیستی دیگر اهمیت زیاد قابل و با احساسات آنرا گرامی میداند .

جمهوری مردم مغلستان از آغاز موجودیت استقلال خویش رو باسیاست صلح آمیز و خط مشی پایدار متوجه توسعه و علائق دوستانه باکشورهاییکه دارای نظام های مختلف اجتماعی بوده و در راه تخفیف تشنجات بین المللی تامین حقوق و امنیت مردم مان آسیا و جهان مجادله می نمایند ، میباشد . موقف بین المللی امروز مغلستان در نتیجه سیاست خارجی صلحخواهانه حکومت دارای استقرار و ثبات و اعتباران در محافل بین المللی توسعه مییابد .

پزشایت مندی خاطر نشان مینمایم که شباهت نزدیکی موقف های هر دو جانب در

مسافرتها

از رضایت مندی خاطر نشان مینمایم که افغانستان در طی بیش از نیم قرن مناسبات دوستانه و همکاری مثمر خود را با اتحاد شوروی که با جمهوریت مردم مغلستان در اتحاد و برادری خلل ناپذیر دارد توسعه و تحکیم بخشیده است ما اطمینان داریم که علائق دوستانه جمهوریت مردم مغلستان و افغانستان که بر اساس حقوق مساوی و احترام متقابل استوار است به منفعت مردم ما ن ما و تحکیم صلح و امنیت بین مردم ما ن جهان در آینده نیز توسعه نموده استحکام خواهد یافت .

آرزو مند م تأیید نماییم که باز دید مهمان گرانمایه افغانی در کشور ما در امر توسعه مزید همکاری دوستانه بین جمهوریت مردم مغلستان و افغانستان سهم بارز خواهد داشت .

خواهشمند م بایرداشتن جام خود در آرزو هایم شرکت نمایید .

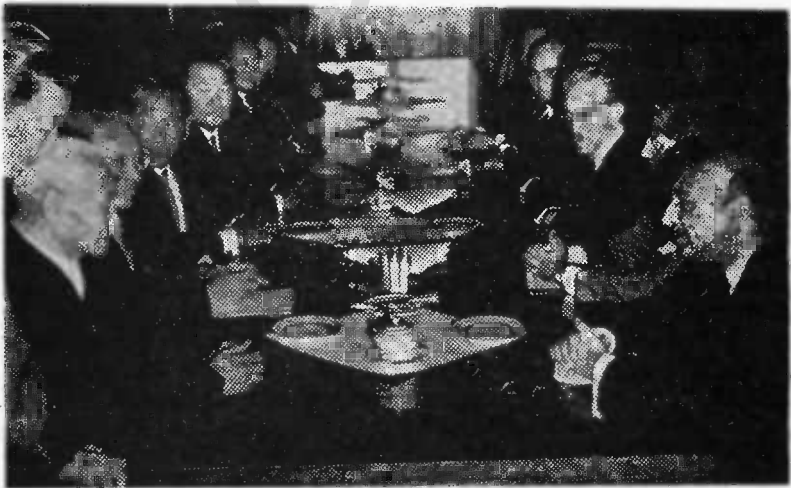
بر صحت اعلیحضرت محمد اهر شاه پادشاه و علیا حضرت حمیراء ملکه افغانستان به سعادت پایدار افغانستان به خوشبختی و رفاه مردم افغانستان بدوستی مردم ما ن مغلستان و افغانستان به سعادت مهمانان محترم افغانی که در معیت اعلیحضرت تین مسافرت کرده است به صلح در آسیا و صلح در جهان .

نموده و آنرا يك قدر مهم در زمینه تا مین امنیت اروپا و حفظ و استحکام صلح در جهان میدانند .

ما عقیده داریم تا مین صلح عمومی جهان در بسا جهات مربوط به حل و فصل معضله های خلق سلاح است . هر نوع اقدام مثبت درین زمینه که حاوی نتیجه موثر باشد برای تحکیم امنیت بین المللی مفید خواهد بود . ابتکار جدید اتحاد شوروی مبنی بر پیشنهاد برای انعقاد کنفرانس عمومی راجع به مسایل خلق سلاح شایسته تأیید تمام مردم ما ن صلح خواه سنجمله مردم مغلستان میباشد .

اعلیحضرت تین گرامی :

مسرت دارم خاطر نشان نمایم که علائق دوستانه جمهوریت مردم مغلستان و افغانستان به منفعت تحکیم همکاری مثمر تلم مردم ما ن توسعه می یابد مردم مغلستان که دارای علائق باستانی با مردم افغانستان بوده به زندگی و زحمات مردم افغانستان در راه سعادت و ترقی شان ابراز علاقمندی می نماید ما اعلیحضرت شما را به حیث یک شخصیت برجسته افغانستان دانسته و آز سیاست صلح جویانه و مثبت و فعال بیطرفی و عدم انسلاک در بلا کهای نظامی و سیاسی و همکاری دوستانه با تمام دول قدر دانی مینماییم ما با احساسات سرشار

مذاکرات رسمی اعلیحضرت معظم همایونی با خورال کبیر جمهوریت مردم مغلستان

د افغانستان کالی

متن بیانات جوا بیه اعلیحضرت معظم همایونی به جواب جلالتماب سا مبو صدر هیئت رئیسه مغلستان

واداره خار جی واقع گردد مگر محدود و قوی دیکه قدرت استعمار بر علایق خار جی افغانستان وضع کرده بود موجب آن شد تا مردم ما یک بار دیگر برای دفاع از نا موس آزادی خود قیام کنند در نتیجه این قیام افغانستان پنجاه و دو سال قبل استقلال خود را دو باره بدست آورده در ایجاد علایق نوین با جهان خارج پیروزی یافت با استقرار دولت جدید طرح سیاست بین المللی معا صر افغانستان ریخته شد.

افغانستان بحیث یک کشور پیرو سیاست بیطرف و غیر منسلک روابط خود را با همه ملت های جهان بر اساس دوستی همزیستی مسالمت آمیز که متکی بر احترام متقابل و بر عدم مداخله در امور یکدیگر میباشد توسعه داده و می دهد . دول عمده جهان چون اتحاد شوروی ایالات متحده امریکا جمهوریت مردم چین جمهوریت اتحادی المان فرانسه و یک عده کشور های دیگر در زمینه های مختلف اقتصادی و فرهنگی به افغانستان مساعدت مینمایند .

توسعه علایق افغانستان با کشورهای جهان نمونه برجسته همزیستی مسا مست آمیز و روابط دوستانه بین کشورهای دارای نظام های سیاسی و اجتماعی مختلف میباشد . افغانستان از خلع سلاح تام و کلی و همچنان از حقوق مردم مان و مللی که برای حصول آزادی و کسب حق تعیین سر نوشت خویش مجادله میکنند پشتیبانی مینماید . کشیدگی ها و تضاد هاییکه صلح را چه در شرق میانه و چه در هند چین دچار مخاطره ساخته است موجب تکراری مردم افغانستان میباشد در شرق میانه اعاده کامل حقوق و سرزمین اهل فلسطین را به آنها و ختم اشغال تمام اراضی عربی که اسرائیل با جنگ تجاوز گارانه ۱۹۶۷ تحت تسلط خود آورده است تقاضا کرده یکبار ملت عرب را برای اعاده حقوق غصب شده آن جنسند تایید میداریم .

مسروریم امشب خود را درین محفل در بین دوستان عزیز خود می یابیم و از کلمات صمیمانه و استقبال باحرارت شان محفوظ می شویم احساسات نیکوی جلالتماب شما که در باره کشور من ابراز فرمودید و همچنین پذیرایی گرم مردم مغلستان و زعمای آنچه در هنگام ورود ما به پایتخت این سرزمین زیبا و چه درین دعوت دوستانه جایه قدرانی مردم افغانستان میباشد بنام ایشان و از طرف خود و ملکه و همراهان ما را تب امتنان عمیق را بدین مناسبت به جلالتماب شما مردم و زعمای مغلستان اظهار میدارم آرزوی دیدن این خطه زیبارا همیشه بدل داشتیم و اینک مایه مسرت ماست که در اثر دعوت دوستانه جلالتماب شما این آرزو عملی گردید کشور های ما که دریک قاره آسیا موقعیت های حساس دارند طی مراحل مختلف زمان گاهی هم در مسیر جریان های فرهنگی مشترک واقع گردیده و از آنرو با تاریخ یکدیگر به سوی توسعه های آشنایی حاصل کرده ایم آثار این پیوند های باستانی تا امروز با مظاهر مختلف در مملکت ما دیده شده میتواند .

مردم افغانستان به پیشرفت های امروز مردم مغلستان علاقه صمیمی دارند پیروزی بر مشکلات مختلف اقتصادی و اجتماعی که در نیم قرن اخیر تحت قیادت رهبران خردمند نصیب ملت شما شده است در خور تمجید و مایه مسرت همه دوستان شما می باشد و کمال رضائیت داریم در ایامی که درین کشور دوست مسافرت میکنیم بعضی از مظاهر این پیشرفت ها را از نزدیک مشاهده نموده آرزو مند ی خود را بسرای موفقیت بیشتر مساعی ایکه مردم این کشور دوست جهت بلند بردن سویه حیات ی خود یکبار می برند اظهار مینمایم .

ملت افغانستان مدت مزید بر یک قرن با حملات استعمار خار جی مبارزه کرده و اگر چه هرگز موقع نداده وطن شان تحت سلطه

مسافرتها

یک میلیون و دو صد هزار جلد چرم بزی برای استفاده فابریکات بالا پوش سازی و دستکش سازی تهیه میکند و چهل فیصد چرم تولیدی این فابریکه به خارج صادر میشود.

همچنان ذات شاهانه بعد از موزیم ملی شهر اولان با تور باز دید فرمودند. اعلیحضرتین بعد از ظهر از یک نمایش ورزشهای باستانی مغلستان دیدن نمودند. همچنین علیاحضرت ملکه معظمه در حالیکه خانم صدر هیئت رئیس و صدراعظم مغلستان در معیت شان بودند ساعت یازده قبل از ظهر به مکتب موسیقی تشریف برده از جریان تدریس و شعب آن دیدن فرمودند. ورود علیاحضرت ملکه معظمه راشا گردان و استادان با کف زدنهای ممتد بدرقه نمودند و با تقدیم دستههای گل استقبال کردند. علیاحضرت ملکه معظمه ساعت دوازده ظهر موزیم آرت را مفصل دیدن فرمودند و بعدا یکی از کودکانهای اولان با تومرورد بازدید علیاحضرت ملکه معظمه قرار گرفت. علیاحضرت ملکه معظمه در کودکستان در حالیکه خانم رئیس دولت و خانم صدراعظم مغلستان در معیت ملکه معظمه بودند از طرف موسسین و مشمولین کودکستان با حرارت استقبال گردیدند.

علیاحضرت ملکه معظمه در ختم باز دید کودکستان، مراتب خرسندی شانرا از حسن انتظام کودکستان به خانم رئیس دولت مغلستان و خانم صدراعظم آنکشور اظهار نموده موفقیت بیشتر کارکنان کودکستان را و همچنان مردم مغلستان را آرزو نمودند. اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت هفت شب اول میزبان بوقت محلی در ضیافتی اشتراک فرمودند که به اعزاز اعلیحضرتین از طرف هیئت خوراک کبیر و حکومت مغلستان در قصر دولتی اولانباتور ترتیب یافته بود. درین ضیافت علاوه از ذوات معیت ذات شاهانه رجال دولتی و حکومت مغلستان و سفرای غیر مقیم هر دو کشور متعین کابل و اولانباتور اشتراک داشتند.

در هند چین از قطع محاربات و تاهمین سر نوشت مردمان آن سرزمین بدون هیچگونه دخالت خارجی مطابق موافقتنامههای (۱۹۵۴) ژنیو طرفداریم. در اروپا تحویل لیکه با امضای موافقتنامه برلین بین نمایندگان دول چارگانه بزرگ به نفع امنیت آن قاره و صلح جهان رخ داده عاید امیدواری تخفیف بیشتر کشیدگیهای بینالمللی میباشد این تحول کسه در صورت دادن آن مساعی خستگی ناپذیر سیاسی دوست مشترک ما اتحاد شوروی سهم بسزا داشت روزانه امید جدیدی برای از بین بردن منابع تشنج در روابط بیندول گیتی باز میکند.

نهایت شادم که این ایام فرصت تبادل نظر را با جلالتماب شما راجع به علایق دوستی و مسایل بینالمللی یافته در باره ترقیات این کشور زیبا و کامیابیهای این ملت دوست معلوما ت حاصل میکنیم. با تجدید تشکرات قلبی خویش از این پذیرایی با حرارت از حاضرین خواهشمندیم جام خود را با من و ملکه بلند کرده در آرزوهای ما اشتراک نمایند. به صحت و سلامت جلالتماب شما و دیگر زعمای جمهوریت مردم مغلستان برقه و ترقی مزید این ملت دوست به تقویت دوستی بین مردمان ما به صلح جهان.

علیاحضرت معظم همایونی و جلالتماب سامبو رئیس دولت مغلستان ساعت نه قبل از ظهر سی سنبله بوقت محلی مذاکرات شانرا در اقامتگاه شاهی ادامه دادند. این مذاکرات در فضای صمیمیت صورت گرفته و روی مسایل بینالمللی و موضوعات مورد علاقه دو کشور تبادل نظر بعمل آمد. ذات شاهانه قبل از ظهر همان روز از مرکز صنعتی اولانباتور دیدن فرمودند. اعلیحضرت معظم همایونی در ساحه فابریکه چرم سازی از طرف رئیس و کارکنان فابریکه با حرارت استقبال گردیده و دستههای گل به حضور شاهانه تقدیم شد. فابریکه چرمگری اولانباتور که مورده معاینه ذات شاهانه قرار گرفت سالیانه

د افغانستان کالنی

درین موقع ارکستر سرود ملی افغانستان ومغلیستان را نواخت . این محفل هنری یک ساعت وچهل دقیقه دوام کرد .

همچنان ساعت هفت شام دوم میزبان وقت محلی دعوت تودییعی پی از حضور اعلیحضرت معظم همایونی در هوتل اولانباتور ترتیب یافته بود که در آن جلالتامب سامبو صدر هیئت رئیسۀ خورال کبیر صدراعظم ، رجال دولتی ، مامورین عالیرتبه جمهوریت مغلیستان ، روسای کور دیپلو ماتیک مقیم اولان باتورباخانمهای شان اشتراک نموده بودند . درین محفل اعلیحضرت معظم همایونی وجلالتامب سامبو صدر هیئت رئیسۀ خورال کبیریانیه های ایراد نمودند .

اعلیحضرت تین در قصر دولتی اولانباتور باکف زندهای ممتد حضار بدرقه گردید و در این وقت موزیک سرود ملی هر دوکشور را نواخت . بعدا اعلیحضرت معظم همایونی وعلیحضرت ملکه معظمه کانسرتی رااستماع فرمودند که در تیاتر اولان باتور بافتخار اعلیحضرتین ترتیب یافته بود درین کانسرت شباغلی سامبو صدر هیئت رئیسۀ خورال کبیر مغلیستان ، شباغلی تسید نبال صدراعظم وعده زیادی از رجال دولتی مغلیستان علاوه از ذوات معیت اعلیحضرت معظم همایونی اشتراک کرده بودند .

حنیکه اعلیحضرت تین با صدر هیئت رئیسۀ وصدراعظم مغلیستان وارد سالون بزرگ تیاتر شدند مردم به پا خاسته وباکف زندهای ممتد وابراز احساسات ورود اعلیحضرت تین را استقبال کردند .

بیانات اعلیحضرت معظم همایونی

میسر نمود از مساعی یک دیگر در راه پیشرفت سطحزندگانی مردممان خویش آگاهی کرده آرزو مند می شترک خود را برای تقویت صلح جهان وهمکار بیبالملی ابراز نمایند .

بااستفاده ازین فرصت آرزو مند می خود را برای تقویت بیشتر علایق مودت بسین افغانستان ومغلیستان اظهار میداریم . بامید آنکه از جلالتامب شماودیگر زعمای این

کشور دوست در فرصت مساعد درافغانستان پذیرایی کنیم از حاضرین محفلخواهش

مینمایم در برداشتن جام ودر اظهارتمنیات بامن وملکه همراهی نمایند . به صحت وسلامت جلالتامب رئیس خورال کبیر جمهوریت مردم مغلیستان ترقیات مزید

روز افزون این ملت دوست ، بدوستی مردمان افغانستان ومغلیستان ، وبه صلح جهان .

جلالتامب عزیز !

از تشریف آوری جلالتامب شماوهمه مهمانانگرامی در این محفل دوستانه مراتب قدردانی خود وملکه وهمراهان خود راابراز داشته مسرت دارم یکبار دیگر فرصت ملاقات شما ودیگر زعمای مغلیستان را حاصل میدارم .

مناظر زیبا وباعظمت این کشور باستانی وآشنایی با پهلوی های مختلف زندگی ملت شما وباترقیاتی که در زمینهای مختلف

حیاتی در نتیجه مساعی وبذل همت نصیب این مردم دوست شده است به حیث یک خاطره گرامی نزدما باقی خواهد بود .

پذیرایی باحرارت نوازی جلالتامب شما ودیگر زعمامردمان شما ازمن وملکه وهمراهان من مظهر دوستی بی شایه هر دو

کشورهای باستانی آسیای ما میباشد . تبادل افکار که دراین مسافرت باجلالتامب شماودیگر زعمادست داد به طرفین موقع

مسافرتها

متن بیانات جلالت‌ما بسامبو صدر هیئت رئیسه خورا ل کبیردر جواب فرما نشانات‌علیحضرت معظم همایونی

علیحضرت پادشاه افغانستان! علیحضرت ملکه! رفقا و دوستان خانمها و آقایان! اجازه بد مید از جانب هیئت‌رئیس‌خورال کبیر مردم و شوروی و وزرای جمهوریت مردم مغلستان و هم از طرف مردم مغلستان مرا تب سپا سگداری خود را از ینگه دعوت ما راقبول فرموده و باین کشور مسافرت نمودید اظهار دارم. خیلی شادمان شدیم که علیحضرت پادشاه و علیا حضرت ملکه و شخصیت‌های دولتی معیتی ایشان به زندگانی مردم مغلستان آشنایی حاصل نموند.

ذات شاهانه حین ورود سلام گاردا احترام را قبول فرمودند و درین موقع بیست و یک توپ به رسم احترام شلیک شد. دسته از دختران و پسران خردسال به نمایندگی از هزاران نفر شهریان اولان باتور دسته‌های گل بحضور علیحضرتین تقدیم نمود. با وجود باریدن برف عده از مردم شهر به میدان هوایی بیرق‌های افغانستان را با اهتزاز آورده بودند.

علیحضرتین در میدان‌هوائی ایر کوتسک از طرف بناغلی محمد الله خالوف معا و ن صدر هیئت‌رئیس‌شورای عالی اتحاد شوروی و صدر هیئت‌رئیس‌شورای عالی تاجکستان شوروی و همچنین رئیس کمیته اجرائیه ایالت ایر کوتسک و معاونان وی و سفرای غیرمقیم افغانستان و مغلستان مقیم کابل و اولانباتور و بناغلی ورودین رئیس شعبه شرق میانه اتحاد شوروی و خانم‌های ایشان استقبال شدند.

علیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه بعد از ختم مسافرت رسمی در اتحاد شوروی و مغلستان عازم یالتا گردیدند. ذات شاهانه و علیا حضرت ملکه معظمه بعد از توقف مختصر در یالتا برای معاینات صحی عازم ویانا گردیدند.

با علیحضرت شما بذاکرات دوستانه انجام دادیم که در فضای احترام و تفاهم متقابل صورت گرفت یقین داریم این مسافرت علیحضرت پادشاه و علیا حضرت ملکه به توسعه مابعد علائق دوستانه ای که بین مغلستان و افغانستان وجود دارد و تقویت صلح جهانی مساعدت خواهد کرد. برای مردم دوست افغانستان خوشبختی و رفاه آرزو مندیم جام خود را به صحت علیحضرت پادشاه افغانستان و محمداظهر شاه به صحت علیا حضرت ملکه حمیرا به صحت جلالتما باین اشخاص دولتی معیتی علیحضرتین به صلح و دوستی میان مردم مان بلند میکنم.

ذات شاهانه ساعت ده قبل از ظهر وقت محلی روز ۳ میزان از اولان باتور بصوب اتحاد شوروی عزیمت فرمودند در

اعلامیه مشترک افغانستان و مغلستان

حاصل نموده از موسسات صنعتی زراعتی و فرهنگی دیدن نمودند و در هر جا از یمن مهمانان گرامی به طور دوستانه باکمال حرارت و مهمان‌نوازی استقبال بعمل آمد که مظهر دوستی و علاقمندی مردم مغلستان به مردم افغانستان میباشد. علیحضرت پادشاه افغانستان برارامگاه سوخه باتور و چوی بال سن زعمای فقید

علیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان و علیا حضرت ملکه حمیرا از تاریخ ۲۹ سنبله الی ۲ میزان ۱۳۵۰ مطابق ۲۰ الی ۲۴ سپتمبر ۱۹۷۱ نظر به دعوت هیئت‌رئیس‌خورال کبیر مردم جمهوریت مردم مغلستان بان کشور مسافرت رسمی و دوستانه نمودند. علیحضرتین در هنگام اقامت خویش در مغلستان بازندگان مردم آنکشور آشنا می

د افغانستان کلتی

مغلیستان و نقش فعال روز افزون آنرا در
موسسه ملل متحد و دیگر موسسات بین المللی
قدر دانی نمود .

جانب افغانی ترقیات جمهوریت مردم
مغلیستان را که در پنجاه سال اخیر نصیب
مردم آنکشور گردیده تحسین نمود . چنانکه
مردم مغلیستان طی سال چاری مرور نیم
قرن را از زمان انقلاب مغلیستان با ینسو
تجلیل نمودند .

جانبین مطابقت یانزدیکی نظریات خود را در
باره مسایل مهمه و اوضاع کنونی بین المللی
تائید نمودند . جمهوریت مردم مغلیستان
و افغانستان برای پشتیبانی کامل از تطبیق
اعلامیه تقویت صلح بین المللی که به تاریخ
۱۶ دسمبر ۱۹۷۰ در مجمع عمومی ملل متحد
تصویب شده است اظهار آمادگی نمودند
جانبین در این پاره تاکید نمودند که لازم
است در روابط بین دولتها پرنسیپ های
عدم مداخله احترام متقابل ، حاکمیت ، ملی.
مساوات حقوقی همه دولتها با صرف نظر
از استعمال قوه و تهدید قوت در حل و فصل
منازعات رعایت شود .

جانبین نگرانی عمیق خود را از اوضاع
خطیر یگانه جنوب شرق آسیا جریا ندارد
اظهار داشتند .

هرگاه دو طرف تائید خود را از حل و فصل
سیاسی مسئله ویتنام به طریق صلحجویانه
واز طریق اعطای حق تعیین سرنوشت بدو
داخلت خارجی به مردم ویتنام ولزوم خروج
سپاه خارجی از هندو چین به طور یگانه صلح
وامنیت برای مردم هندو چین تامین گردد اظهار
داشتند .

طرفین نگرانی عمیق خود را درباره اوضاع
خطریکه در اثر رفتار تجاوز کارانسه
اسرائیل در شرق میانه به میان آمده است
اظهار نموده اند . هر دو جانب عقیده دارد
که صلح استوار و عادلانه در شرق میانه
جز از طریق تامین همه حقوق مشروع
مردمان عرب به شمول مردم عرب فلسطین
وباخروج سپاه اسرائیلی از همه اراضی
عرب تحت اشغال مطابق فیصله نامشورای
امنیت ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ برقرار شده نمیتواند

آنکشور اکلیل گل گذاشتند اعلیحضرت
پادشاه افغانستان با جمعی رنگین سامبو
صدر هیئت رئیسه و خورال کبیر مغلیستان
ویوم چکین سدن بال رئیس شورای وزیران
مغلیستان ملاقات و مذاکره نمودند .

در این مذاکرات از جانب افغانی ذوات
آنی اشتراک داشتند :

نباغلی علی محمد وزیر دربار پادشاهی
نباغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه
دکتر عبدالواحد سرابی وزیر پلان ، جنرال
محمد عارف سفیر کبیر افغانی در جمهوریت
مردم مغلیستان ، دوکتور روان فرهادی
معمین سیاسی وزارت امور خارجه ، از جانب
مغلیستان در این مذاکرات اشخاص آتسی
شرکت نمودند :

نباغلی لوفسان معاون اول ریاست
شورای وزیران ، نباغلی لوفسان اف
دن معاون صدر هیئت رئیسه خورال کبیر
مردم ، نباغلی گوتوف سکرتر هیئت
رئیس خورال کبیر مردم ، نباغلی رین
چین وزیر امور خارجه ، نباغلی رین چین
پیل گی رئیس پلان دولتی ، نباغلی اردم بی
لیگ معمین وزارت امور خارجه ، نباغلی لوف
سان چل تم سفیر مغلیستان در افغانستان
نباغلی سرن سودول رئیس در وزارت
امور خارجه .

طی این مذاکرات که در فضا دوستی
وتفا هم متقابل صورت گرفت طرفین از
انکشاف کشور های خویش به یکدیگر بیانات
داده در باره مسایل مربوط اوضاع بین المللی
کنونی مورد علاقه بیشتر ایشان و راجع به
انکشاف مابعد روابط افغانستان و مغلیستان
تبادل نظر نمودند .

حکومت جمهوریت مردم مغلیستان احترام
صمیمانه خود را به خط مشی بیطرفی فعال
مثبت وعدم انسلاک افغانستان به دسته بندی
های سیاسی ونظامی و به سیاست پشتیبانی
افغانستان از پیکار بر ضد استعمار و بقایای
آن به مقصد تحکیم صلح همکاری دوستی
بین مردمان جهان اظهار داشت .

جانب افغانی سیاست صلح دوستی و
همکاری بین المللی جمهوریت مردم

مسافرتها

منفعت هر دو دولت و به منفعت صلح و امنیت بین‌المللی موثر خواهد بود .

اعلیحضرت پادشاه افغانستان امتنان خویش را از هیئت رئیسۀ خورال کبیر مردم مغلستان و حکومت آنکشور و مردم آن از پذیرایی صمیمانه و با حرارت ایشان از اعلیحضرت تین اظهار فرمودند .

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه از جلالتماب سامبو صدر هیئت رئیسۀ خورال کبیر مردم مغلستان دعوت نمودند تا مسافرت رسمی و دوستانه به افغانستان بنمایند .

وزیر امور خارجه افغانستان دعوت دکتور عبدالظاهر صدراعظم افغانستان را به بی‌اغلی سدن بال رئیس شورا ی وزیران مغلستان برای مسافرت رسمی و دوستانه به افغانستان ابلاغ نمودند .

این دعوت ها با اظهار شکران قبول گردید .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه پس از مسافرت رسمی به کشور های اتحاد شوروی و جمهوریت مسردم مغلستان برای انجام یک سلسله معاینات طبی به اطریش وایتالیا تشریف برده بودند بتاريخ ۲۲ عقرب ۱۳۵۰ مع الخیر بوطن سعادت فرمودند .

هر دو جانب اعمال اسرائیل را در سرزمین های تحت اشغالی به شمول قسمت قدیم شهر قدس که مخالف فیصله نامه های ملل متحد می باشد محکوم میکنند . هر دو جانب پیشنهاد اتحاد شوروی را برای انعقاد کنفرانس جهانی راجع به مسائل خلع سلاح پشتیبانی میکنند و عقیده دارند چنین اجتماع برای رفع کشیدگی بین‌المللی و تقویت و استحکام صلح گیتی دارای اهمیت میباشد .

هر دو طرف خاطر نشان نمودند که انعقاد موافقتنامه چهار جانبه راجع به برلین غربی در تأمین صلح و امنیت در اروپا و در جهان قدم مهمی میباشد .

افغانستان و مغلستان طرفداران حالت سریع و کامل بقایای استعمار و طرفدار تطبیق کامل اعلامیه ملل متحد راجع به آزادی کشور و مردمان تحت استعمار میباشد و تشریح پرستی را تحت همه اشکال و مظا هر آن محکوم میکنند . جانبین توسعه علائق دوستی بین افغانستان و مغلستان را با رضایت مندی خاطر نشان نموده طرفداران خود را آزادانه تقویت علائق موجوده هر دو کشور اظهار مسیذارند .

جانین اظهار یقین نمودند که مسافرت اعلیحضرت پادشاه افغانستان در جمهوریت مردم مغلستان در توسعه مداوم علائق دوستی و همکاری بین هر دو کشور به

مسافرت ذات همایونی به انگلستان

همچنان يك هیأت مطبوعاتی درین مسافرت شرف معیت ذات شهریاری را دارد .
اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان ذات شاهانه بعد از يك توقف دو روزه در ترکیه و فرانسه بروز ۱۶ قوس وارد انگلستان گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان بعد از ظهر روز ۱۶ قوس ۱۳۵۰ مطابق ۷ دسمبر ۱۹۷۱ بوقت افغانستان به استیشن ریل ویکتور یا شهر لندن مواصلت فرموده و از طرف علیاحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان استقبال گردیدند .

هنگام ورود اعلیحضرت معظم همایونی بیستو يك فیرتوپ از هاید پارک و برج شهر لندن پرسم احترام شلیک گردید .
اعلیحضرت ملکه انگلستان بعد از مضافه باذات شهر یاری شوهر خویش (دیوک اف ایند بره) و سایر رجال راکه برای پذیرایی از ذات ملوگانه حاضر بودند به اعلیحضرت معظم همایونی معرفی کردند .
مقابلت ذات شهریاری ، والاحضرت شاهدخت بقلیس ، والاحضرت جنرال سردار عبدالولی ، وسایر ذوات معیّتی ملوگانه را به علیاحضرت ملکه انگلستان معرفی فرمودند .

سپس اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه دیوک اف ایند بره شوهر ملکه انگلستان به معیت شان بود سلام گسارد تشریقاتی راقبول و آنرا معاینه کردند . درین وقت موزیک سرود ملی هر دو کشور افغانستان و انگلستان را نواخت . پس از ختم مراسم در استیشن ریل ویکتوریا اعلیحضرت معظم همایونی ، علیاحضرت ملکه انگلستان شوهر ملکه بریتانیا ، والاحضرت شاهدخت بقلیس ، والاحضرت جنرال سردار عبدالولی و اعضای خانواده

اعلیحضرت معظم همایونی بنابعد عودت اعلیحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان ساعت ده قبل از ظهر روز چارده قوس ۱۳۵۰ توسط طیاره سلطنتی کند هارتشریف فرمای انگلشور گردیدند .
والاحضرت شاهدخت بقلیس و والاحضرت جنرال سردار عبدالولی نیز درین مسافرت باذات شاهانه همراه میباشند .

موکب ذات ملوگانه در حوالی ساعت ۹:۴۵ دقیقه صبح به میدان هواپیما بینالمللی کابل مواصلت کرده و اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه از موکب شاهیه پیاده شدند با اعضای کابینه ، قضاوتسستره محکمه ، اعضای هر دو جرگه شورا ، جنرال های اردوی شاهانه ، مامورین عالیرتبه ملکی معاریف شهر ، روسای کور دیپلوما تیک و پشتونستان نیهای مقیم کابل که انتظار اعلیحضرت شانرا می کشیدند مضافه نمودند .

بعدا اعلیحضرت معظم همایونی پس از آنکه موزیک سلام شاهی را نواخت مراتب احترام گارد تشریفات را قبول و آنرا معاینه کردند .
طیاره حامل اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان شان در حوالی ساعت (ده) از میدان هواپی پرواز نموده و اوچ گرفت .

درین مسافرت بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، بناغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه ، دکتور سعدالله غوثی رئیس تشریفات وزارت خارجه ، سرید جنرال میرزا وزیر ، دگروال شاه ولی ، دکتور محمد همایون ، بناغلی حبیب الله کرزی معاون شعبه روابط سیاسی مدیریت عمومی سیاسی و بناغلی محمد ظاهر افضل عضو ریاست تشریفات وزارت خارجه شرف معیت اعلیحضرت معظم همایونی را دارند .

مسافر تنها

منسترا بی شده و در آنجا ذات ملوکانه برآید سپاهی گمنام اکلیل گل گذاشتند .

درین موقع والا حضرت شاهدخت بلقیس والا حضرت جنرال سردار عبدالولی و دیگر همراهان شهر یاری و هیأت مهمانداران نیز حاضر بودند .

ویست منسترا بی در قلب لندن واقع بوده و نمونه زیبایی از معماری دوره باستان بریتانیا میباشد این عمارت تاریخی اگرچه متشکل از چند عمارت است اما مانند یک عمارت واحد معلوم میشود .

ویست منسترا بی یکی از کاملتر پس عمارت انگلستان است که در قرن پانزده اعمار گردیده و آبد سباهی گمنام گسه

اعلی حضرت معظم همایونی بران اکلیل گل گذاشتند قبرستان ملی انگلستان محسوب میگردد که اشخاص برجسته انگلیسی در آن مدفون است .

اعلی حضرت معظم همایونی ساعت ۸ و نیم شب بوقت محلی در ضیافت مجلی اشتراک فرمودند که از طرف علی حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان به افتخار علی حضرت شان در یکی از تالارهای قصر بکنگهم ترتیب یافته بود .

در این ضیافت والا حضرت شاهدخت بلقیس والا حضرت جنرال سردار عبدالولی، والا حضرت دیوک افایدن بره ، شوهر ملکه انگلستان

والا حضرت شاهدخت مارگریت و سایر خانواده سلطنتی انگلستان ، بناغلی ادوارد هیست

صدراعظم بناغلی دگلاس هیوم وزیر خارجه ذوات معیتی ذات ملوکانه سفرای کبیر هر دو کشور بعضی دیگر از رجال دولتی انگلستان

ونمایندگان سیاسی باخانم هایشان اشتراک داشتند در این دعوت بیانیه های بین علی حضرت ملکه انگلستان و علی حضرت معظم همایونی تعاطی شد .

سلطنتی انگلستان و سایر همراهمان اعلی حضرت همایونی توسط هفت گالسه اختصاصی رهسپار قصر بکنگهم گردیدند.

در استیشن ریل ویکتوریا شاهدخت مارگریت و همسرش ارل اف ستون دچساف گلوستر

شهبزاده ویلیام اف گلوستر ، شهبزاده ریچارد اف گلوستر ، الکساندرا و شوهرش فیلد مارشال جرالدمبلر ، بناغلی ادوارد هیست صدراعظم ، بناغلی دگلاس هیوم وزیر امور

خارجه ، رچالد مولدنگ وزیر داخله ، پیاروال لندن شریف اف لندن ، آدمیرال مایکل پالک وکیل لوی درستیز در امور دفاعی،

ادمیرال اندر لویس قوماندان پرسونل بحریه جنرال جال ماکس سریاور مارشال عمومی هوایی ، لویس هاجز منیجر جنرال بورلاین قوماندان لندن چانوالدران سرمامور پولیس لندن ، رئیس اسامبله

شهر لندن ، بناغلی زلمی محمود غازی سفیر کبیر افغانی در لندن و بناغلی کارتر سفیر کبیر بریتانیا بدر بارکابل ، اعضای سفارت افغانی و افغانان مقیم لندن برای استقبال از علی حضرت معظم همایونی حاضر بودند .

حین ورود گالسه حامل علی حضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه انگلستان به داخل قصر بکنگهم گارد مخصوص شاهلی انگلستان که پالاس مخصوص ملبس بود مراتب احترام رابجا آورد و درین جائیزموزیک سرود ملی هر دو کشور افغانستان و انگلستان را نواخت .

اعلی حضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه انگلستان نهار را در قصر بکنگهم صرف کردند. درین موقع والا حضرت شاهدخت بلقیس والا حضرت جنرال سردار عبدالولی و دیوک افایدن بره همسر ملکه انگلستان نیز حضور داشتند .

اعلی حضرت معظم همایونی ساعت ۴ و ۱۵ دقیقه عصر بوقت محلی تشریف فرمای ویست

د افغانستان کالنی

متن بیانیه علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان :

اعضای خاندان سلطنتی از دوستداران نگهباری اسپ و اسب سواری عیبها شد . من امید وارم که شما از دیدن نمایش اسپ های مختلف این کشور وطرق استفاده از آنها که شامل پروگرام بازدید شان است مسرور گردید .

علاوه بر این ممکن است علاقه نگهباری اسپ سواری از نقطه نظر تکنی لوژی در بین مردم ما محبوبیت بیشتری بدست آورده باشد هر چند من نمیتوانم ادعا کنم که بازی بزرگی شما بنا بر فاصله زیاد اختلافات آب وهوا وموقیعت طبیعی که بین مملکت ماوشما وجود دارد تا حال در مملکت ما رواج پیدا کرده است .

اما نقاط نظر مشترک ما بهترین نمونه و نشان دهنده تماس های باهمی ما میباشد . علاوه بر این در اینجا نکات ارزنده ومهم دیگر نیز وجود دارد که ماوشما در جامعه آنرا خواسته ایم هر دو کشور باعشق وعلاقه زیاد با آزادی واستقلال خود عقیده داریم ما هر دو ارزش ضرورت اتحاد بین المللی را شناخته ایم ومن معتقدم که این تسهیل دوستی وشناسایی پنجاه ساله را که بین ما موجود بوده تشکیل میکند .

ومن امید وارم تا همین نقاط نظر مشترک زیر بنای دوستی ما در آینده نزدیک تشکیل بدهد . در پایان جام خود را به سلامتی اعلیحضرت شما ووالاحضرت شاهدخست بلقیس خوشی وسعدت ملت افغانستان بلند میکنم .

متن بیانات اعلیحضرت معظمهایونی

میکند . اشتراک در ثمرات پیشرفت علمی ومدنی بشر کوتاهی بی سابقه فاصله ها احساس خطر از تکرار خطاها چیبران ناپذیر وبالاخره از روی بوجود آوردن يك جامعه انسانی باشرايط بهترمادی ومعنوی مللدنیا را با چنان پیونده نزدیکی در ابعاد وساحات مختلف زندگانی پیچور ساخته است که نظیر

اعلیحضرتا ! برای من مایه نهایت مسرت است که تشریفاوری شما رابه لندن و بریتانیا خوش آمدید می گویم .

از اینکه اعلیحضرت شما موقع مساعدی یافتند ودعوت ما را برای بازدید از انگلستان قبول فرمودید یقین دارم که حکومت برتانیه نیز در این خوشی سهیم میباشد . متأسفم که علیا حضرت ملکه نسبت ما ذیر صحی نتوانستند با اعلیحضرت شما یکجا تشریف بیاورند . از اعلیحضرت شما خواهش می کنم تا بهترین تمیلات وآرزوهای ما را که برای صحت یابی شان داریم به ایشان تقدیم کنند .

امید داریم تا این مسافرت اعلیحضرت شما وذواتیکه شرف سعیت شمارا دارند موقع بدهد تا از لحاظ روابط متقابل باهمی سیاسی اقتصادی وتختیکی با مقامات مسئول مملکت ماتبادل افکار نمایند .

من میدانم که اعلیحضرت شما بزرگت علاقه خاصی دارند که البته زراعت نقش مهمی را در حیات اقتصادی مردم افغانستان بازی میکند .

کشور ما آب وهوایی را که برای زراعت مفید باشد دارا نمیباشد اما این آب وهوا ما توان آنرا میدهد تا يك سیستم متراکم خیلی پاکفایت را در زراعت و تربیه حیوانات پیش برده وانکشاف دهیم اینکه تا کجا تجارت ما در ساحة زراعت با زراعت کشور شما ارتباط میگردد خود شما نیز میدانید . اعلیحضرت شما همچنان مانند من وبعضی

علیاحضرتا !

من از مملکت خویش با پیام آرزو مندی دوستی ملت افغانستان به مردم علیاحضرت شما باین سرزمین می آیم این آرزو مندی از عقیده راسخ افغانها به ضرورت قاطع وبدیل ناپذیر بشریت به صلح مخصوصا در جهانیکه علوم امیدها واندیشه های عظیمی را در سراسر جهان پخش نموده نشات

مسافرتها

انگلستان از اینجا نب و همراهان ما نمودار یکی از همین خاصیت های ارزنده ملت انگلیس میباشد . میخواهم به علیاحضرت شما اطمینان دهم این استقبال توام با کلمات پراز لطف علیاحضرت تان در نزد ملت افغانستان و نزد اینجانب و حکومت کشور من ارزش گرانبها دارد . همچنان یقین دارم مسافرت ما به این که دعوت دوستانه علیاحضرت شما موقع آنرا مساعد ساخت زمینه تفاهم و تقارب را که پدیده این عصر و یک اصل نجیب از اصول روابط بین المللی میباشد به وجه نیکو فراهم خواهد گردانید.

ما از سر زمینیکه زمانی شاهراه وزمانی هم مهد سدنیت های بزرگ جهانی بود به سر زمینی میاییم که در رشد فرهنگ و تمدن این عصر و در توسعه انقلاب صنعتی دنیا ی امروز نقش با اهمیت داشته است . مشاهده ترقیات کشور علیاحضرت شما

مایه مسرت من و همراهان من میباشد . این ترقیات محصول جهش علمی مغزهای متفکر ثمره سعی پیهم دوستان زحمت کشی و حاصل تلاش حکو متها و دیگر موسسات سیاسی مملکت شما برای وصل کردن ساحه عمل بسر چشمه اندیشه بوده و لهذا قدردانی جامعه بشری رابه خود جلب کرده است .

افغانستان که آرزو مند انکشاف صنایع خود مطابق به شرایط و توان خویش میباشد در پیشرفت های مردم علیاحضرت شما ذخیره باارزش از تجارب سود مسند و آموزنده مشاهده میکند . امید است شما برای آینده به افغانستان موقع دهد به اتکالی پیوند علایق دوستانه بین دولتین ازین

تجارب واز حیرت تخنیک و پیشرفت مملکت متحده استفاده های مناسب بعمل آرد سابقه نیک برای اظهار همچو امید کمک های اقتصادی و فرهنگی قابل ذکر است که از طرف مقامات مختلف انگلستان به مملکت ما صورت گرفته و اثران بر مناسبات دوکشور خیلی باارزش بوده است .

آن در حلقه ت گذشته تاریخ جهانی هرگز دیده نمیشود .

این پدیده که میتوان آنرا بزرگترین خاصیت علایق بشری در جامعه بین المللی معاصر دانست حتی برخی از ملل را از قطب دشمنی های مسلح به قطب توافق نظر بردانیده و بلکه به همکاری در اعمار آنچه از ثروت ملی و موسسات فکری و مادی دیگران روزی بدست خود تخریب کرده بودند واداشته است . قابل ملاحظه است که نه تنها فاصله های فراوان بر و بحر بلکه حتی تفاوت های اساسی در تفسیر تاریخ در فلسفه حیات و در نظام های سیاسی نتوانسته است حایل این نزدیکی در فکر و در عمل بین کتله های انسانی واقع گردد .

کمال امتنان دارم دعوت شما به ما موقع داد برجاده تماس نزدیک و مستقیم بین افغانستان و انگلستان قدم بگذاریم . از تحلیل گذشته ها اگر میتوان حاصلی برداشت شاید مهمترین پهلوی آن رسیدن به این نتیجه باشد که مداخله های مسلح در هیچ وقت و به هیچ صورت نتایج مثمر و نهایی را بار آورده نمیتواند ما تا هم اکنون با عواقب ناگوار تجزیه خاک خود روبرو هستیم این پیچیدگی ناشی ازین عواقب درسیاست کشور بلکه در روحیات مردم ما تا وقت نگشوده نخواهند شد که یک بار دیگر به روحه صمیمی تفاهم و به حقایق تاریخ و منطق جغرافیه مراجعه صادق صورت نگیرد و اراده کسانی که این رویداد مستقیما به مسیر زندگانی ایشان متوجه بوده به منظور تأمین حق آنها در تعیین سر نوشت شان احترام نشود .

البته فرا موش نباید کرد که حتی در خلال همه تصادمات و با وجود آنهاست تپاین در اهداف باز هم ملتها یما از میزات شایسته ایکه در سجا یای یکدیگر جستند و یافتند بی اطلاع و حتی بدون ابراز نظر نمادند استقبال علیاحضرت و خانواده سبتر م پادشاهی و همچنان پذیرایی مردم و حکومت

د افغانستان کالی

همچنان افغانستان سیاست تبعیض‌نوا دی افریقا ی جنوبی راتقیح میکند بنابران وزارت خارجه افغانستان رسماً از وزارت خارجه برتانیه تقاضا کرده بود تاسفرای اسرائیل و افریقای جنوبی را برای این بار یا بی دعوت نکند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان ساعت چهار ۱۷ قوس به وقت محلی از یک پرورشگاه اسب در لندن دیدن کردند .

درین بازدید و الاحضرت شاهدخت بلقیس و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی و بعضی دیگر از همراهان ذات شاهانه نیز اشتراک داشتند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان از نمایش اسب ها در مکتب سوار کاران دیدن فرمودند . و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی ، و الاحضرت دیو ک اف ایدن بره و ذوات معیتی ذات ملو گانه نیز این نمایش را تماشا کردند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی به معیت اعلیحضرت شان بودند ساعت ۴ و ۴۰ دقیقه وقت محلی روز هفده قوس در کلاوس هاوس با ملکه الیزابت مادر علیاحضرت ملکه انگلستان ملاقات و صرف چای فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی و برخی دیگر از همراهان شاهانه شرف معیت ذات ملو گانه را داشتند عصر همان روز در قصر سنت جیمز بیانه های خیر مقدم را که از طرف رئیس و اعضای شورای بزرگ لندن و بناروال لندن ایراد گردید استماع فرمودند .

با استفاده از این موقع قدر دانی مردم خود را از مساعدتیکه حکومت انگلستان به مقصد رفع نتایج ناگوار دو خشکسالی پیهم در جمله دیگر کشورهای دوست به افغانستان نموده است اظهار میدارم .

اجازه بدید در این شام دو ستانه جام خویش زابه سلامتی علیاحضرت ملکه و الاحضرت دیو ک ایده نبره ، علیاحضرت ملکه مادر و باقی افراد خانواده پادشاهی بردارم و آرزوی صمیمانه خود را برای پیشرفت مزید ملت انگلستان و تشیید تفاهم بین دولتین و حفظ و تقویت صلح جهانی ابراز نمایم .

در ختم بیانات علیاحضرت ملکه انگلستان سلام شاهی افغانستان و همچنان در ختم ارشادات ذات ملو گانه سرود ملی انگلستان نواخته شد .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده و چهل و پنج قبل از ظهر روز ۱۷ قوس بوقت محلی روسای کوردیلو ماتیک و کیشنر های عالی کشورهای مشترک المنافع را در تالار دربار قصر سنت جیمز به حضور شاهانه پذیرفتند .

درین موقع بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، بناغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه حاضر بودند .

دیپلومات های کشورهای خارجی مقیم لندن از طرف مارشال کوردیلو ماتیک ادمیرال ارل کنز به حضور اعلیحضرت معظم همایونی معرفی شدند . مگر اعلیحضرت معظم همایونی درین بارها بی سفرای اسرائیل و افریقای جنوبی را به حضور شاهانه نپذیرفتند . زیرا موقف افغانستان در مقابل سیاست تجاوز کارانه اسرائیل اشکار است افغانستان از سیاست ملل عربی کاملاً حمایت میکند و طرفدار اعاده حقوق اعراب بوده و خواهان تخلیه قوای اسرائیل از سر زمینهای عربی میباشد .

مسافرتها

صرف فرمودند ساعت یازده بوقت محلی تشریف فرمای قصر بکنگم گردیدند .

همچنان از حضور اعلیحضرت معظم همایونی و والا حضرت شاهدخت بلقیس ضیافت نهاری به افتخار علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان ، والا حضرت دیوک اف اید نبره شوهر ملکه در هو تل کلارج لندن ساعت یک وقت محلی ترتیب یافته بود . درین دعوت علاوه از ملکه انگلستان و شوهر شان ، مادر ملکه انگلستان شاهدخت مارگریت و شوهرشان لاردرسنوادان شاهدختیان بعضی از اعضای خانواده سلطنتی ، بناغلی ادوارد هیت صدراعظم بناغلی دگلاس هیوم وزیر امور خارجه سایر مامورین عالیرتبه همراهان سفر ذات شاهانه برخی از سران کوردیپلو ماتیک و سفرا ی کبیر هر دو کشور اشتراک نموده بودند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هشت ونیم ۱۷ قوس در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف علیاحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان در قصر بکنگم با افتخار ذات شهر یاری ترتیب یافته بود درین ضیافت خطابه های بین اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان تعاطی گردید . همچنان ذات شهر یاری و همراهان ذات شاهانه ساعت هشت و ده دقیقه وقت محلی ۱۸ قوس بدعوت شورای لندن بزرگتر از یک کنسرت در حال شامی فیستوال دیدن کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان سفر شاهانه بعد از اختتام کنسرت که از طرف مکتب موسیقی گلد هال اجرا گردید طعام شب رادر سالون بزرگ آنجا که از طرف شورای لندن ترتیب یافته بود

اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت الیزابت دوم در دعوتیکه از طرف اعلیحضرت معظم همایونی به افتخار ملکه الیزابت ترتیب شده بود .

د افغانستان کالني

ښاروال لندن در این ضیافت بیانیه خیرمقدم ایراد کرد .

اعلیحضرت معظم همایو نی ، والا حضرت شاهدخت بلقیس ، والا حضرت عبدالولی پس از انجام مسافرت رسمی سه روزه که بنابه دعوت علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان بانگشور صورت گرفت ساعت یازده قبل از ظهر ۱۹ قوس بوقت محلی لندن را به قصد روم ترک گفتند .

برای وداع اعلیحضرت معظم همایونی لاد چمبرلن وزیر دربار سلطنتی انگلستان به نمایندگی علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان برخی از رجال برتانیه سفرای کبیر هر دو کشور محصلان افغانی و افغان های مقیم لندن در میدان هوا یسی حضور بهم رسانیده بودند .

وزیر دربار سلطنتی انگلستان و سایر رجال برتانوی اعلیحضرت معظم همایونی و ذوات معنی شاهانه را تازندیک طیاره مشایعت نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی پس از انجام مسافرت رسمی در لندن و باز دید دوستانه غیر رسمی از بلگراد و مسکو و ایراد یکسلسله بیانات ساعت چارعصر روز ۲۳ قوس بکابل معاودت فرمودند .

نزدیک طیاره والا حضرت شهزاده احمدشاه والا حضرت خاتون والا حضرت شاهدخت مریم والا حضرت مارشا ل شاه ولیخان غازی فاتح کابل اعضای خانواده جلیل سلطنتی ښاغلی دکتور عبدالظاهر صدراعظم پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رییس ولسی جرگه سناتور عبدالهادی داوی رییس مشرا نوجرگه پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاات دکتور عبدالصمد حامد معاون صدارت ستر جنرال خان محمد خان وزیر دفاع ملی ښاغلی امان الله مصوری وزیر داخله والی کابل ښاروال سرپرست سفرای کبیر برتانیه یوگوسلاویا ایتالیا فرانسه مقیم کابل و شارژ دافیر سفارت کبیرای اتحاد شوروی از اعلیحضرت معظم همایونی و والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی استقبال کردند .

والاحضرت شاهدخت بلقیس که با لباس ملی افغانی ملبس بودند از مهمانان پذیرایی میکردند .

والاحضرت شهزاده شاه محمود و والا حضرت محبوبه همسر شان نیز در این دعوت اشتراک داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی بعد از ظهر ۱۸ قوس بوقت محلی تشریف فرمای مجلس عوام انگلستان گردیده و در آنجا از طرف سلوین لاید رییس مجلس عوام و ری ماوینی رییس گروپ پارلمانی علایق انگلستان و افغانستان ادوین وین رایت معاون رییس و جان لانگ فورت هولد سکر ترو برخی دیگر از منسویین پارلمان انگلستان پذیرایی شدند .

اعلیحضرت معظم همایونی و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی ساعت هشت شب ۱۸ قوس بوقت محلی در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف ښاروال لندن بافتخار ذات شهبازی در گلد هال لندن ترتیب یافته بود .

شاهدخت الکساندرا و شوهر شان انکوس گلیف و ښاروال لندن از اعلیحضرت معظم همایونی ، والا حضرت شاهدخت بلقیس و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی در مدخل عمارت استقبال کردند .

هنگام ورود ذات ملوکانه گارد تشریفات مراسم احترام رابجا آورد و سرود ملی افغانستان نواخته شد .

اعلیحضرت معظم همایونی به همراهی شاهدخت الکساندرا و شوهر شان سلام گارد احترام راقبول و آنرا معاینه فرمودند .

در این ضیافت علاوه از همراهان ذات شهبازی ، ښاغلی ادوارد هیت صدراعظم دگلسمپم وزیر امور خارجه بعضی دیگر از رجال دولتی انگلستان سفرای کبیر هر دو کشور اشتراک نموده بودند .

در این ضیافت بزرگ بیش از شصصد نفر شرکت کرده بودند و هنگامیکه ذات شهبازی در تالار کتابخانه عمارت گلد هال تشریف فرما گردیدند همه مدعوین به پا خاستند و

والاحضرت شهزاده احمد شاه رئيس جهويت عالي افغاني سره مياشت

دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعالی رئیس والا حضرت شهبزاده احمد شاه پیغام

دنوی کال په منا سبت

بسم الله الرحمن الرحيم

گورانو وټوالو !

او مونږ د پته رابولي چه په ټينگ ايمان او آينه
ته په ډاډ سره دخپل عصر د ثقافت په منفي
پيښو باندي دانساني ښو عواطفو د بري په
لاړه كښي دخپلو مجاهدو شدت زيات كړو .

دافغانی سری میاشتی ټولنی ددغه شان
مجاهدت د ضرورت څخه دیوی پیدا شوی ،

پدیدي اودیوی دغه شان انسانی هڅی د
موفقیت د مؤثری وسیلی په حیث د تیر وخت
په شان په آینه کښی هم وظیفی لری او د

هغو په موفقانه سرته رسولو کښی دخپلو
غړو ایشار اوزمونږ د احساس لرونکو وټوالو
مادی او معنوی خیر غوښتنی او مرستی پوری
اړه لری .

په داسی حال کښی چه په آینه کښی هم
دافغانی سری میاشتی دټولنی کار کوونکو
ته دټولنی له شان سره وپړی غواړم هیله لرم
زمونږ خیر اندیشه وټوال ددغی ټولنی دعالی
هدفو نو په ترسره کیدو کښی د فعالی برخی
له لاری د(خیرالناس من ینفع الناس) له ارشاد
څخه پیروی وکړی .

دنوی کال درارسیدو په مناسبت تا سبو
ټولو ته مبارکی وایم او له لوی خدای ج نه
دگوران وطن له اعتلا سره جوخت ستاسی د
نیکمژغی سلامتی او بری هیله کوم .

په هغه کال کښی چه تیر شو دخپلی
کورنی خپلی ټولنی او خپلی دنیا په محیط
کښی دطبیعی نامساعد و ا و د بشری منفي
غرایزو څخه دپیدا شو یولوږ خوشحاله لفظو
او قناعت ښوونکی لرو شیبو شاهد و او
ومویدل چه په بیلولیو سووگونکی دمشکلاتو
او تشنجاتو سره سره دانسانی وظایفو د
موفقیت آمیزه سرته رسولو دپاره پرله پسې
خیر غوښتونکی هڅی شویدی .

ددغه کال دجریان دجزئیاتو په باره کښی
هر نظر چه موجود وی او هر څومره چه احساس
وکړو زموږ محیط اوزموږ دنیا دښه کال له حالت
اودانسانی واقعی ماملو نه لاهم لیری ده باید
اعتراف وکړو چه د بشری نیکو عناصرو په امید
واری اوایمان سره خپلو مجادلو ته دوام
ورکړی او بریالیو بونه ددوی په برخه شویدی

دسری میا شتی دمخصوصی هفتی په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

گرانو وطنوالو !

دپاك خدای په نامه، د بشري ټولني دخیر او فلاح په هیله، په نړی کښی دسولې او اسلامي په غوښتنه دخیر غوښتونکو اونوع پالو نكو میړنو په یاد دلرغونی افغانستان دنوع دوست اوملت پالونکی پاچا معظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت تر قیادت لاندی دافغانی ټو لنی دآرامی او هو ساینی په دعا دسری میاشتی مخصوصه هفته پرائیزم.

گرانو وطنوالو !

دناورو طبیعی اوغیر طبیعی پیښو، مرض او ناروغی او فقر اولوی څخه راپیدا شوی فردی اواجتماعی مصیبتونه اوکړاونه تل دبشري ټولنو افراد تهید کړی اوتهدید وی بی ترڅو انسان ژوندی دی دژوند تر څی به لږوږیږی ځکی کله سخت او وړانوو تکی سیلا ونه یوه ډله خلک نیمه شپه په داسی حال کښی چه دورځنی کار اوزیار څخه ورو سته په خواږه خوب وینه وی دخونړی بشامارپه شان ترستونی تیرکړی ،کله تالنده اوبر پیښا په یوه کلی

اوبانده کی دیو شمیر بی وزلو اوبی گناه کسانو ځان ومال په ناڅاپه ډول له مینگه یوسی . یووخت په یوه باریا یوه ناحیه

کښی داور لمبی پورته شی او دیو شمیر وگړوژوند، کور اوشته منی خاوری ا یر ی کړی. کله هم سخت او تباہ کوونکي مرضونه

په وبانسی ډول خپاره شی اوپه زرهاو ماشومان ،خوانان ،نارینه او بشی دمرگت خونړومنگولو ته وسپاری په پای کښی دبشري دژوندانه په دوران کښی دنړی داوکسونو تر

مینځ ډول ډول تضادونه دانسانانو لویوډلی قتل وقتال او جنگ اوچگړی ته راکا پی اود انسانی کورنی په زرهاو بی گناه افراد ژاږه ځوان ا ونارینه او بشی په خاورواوینوکښی ډوب کاندی دغه کړاوونه جغرافیایی اویاسی حدودنه پیژنی. دغه مصیبتونه دبشري افراد وترمینځ په توپیر ندی قابل دغه ناوړه پیښی د فردی ملکیت مصونیت نه منی ، دغه زږد دردونکی واقعات دارضی تما میت احترام او پروانه ساتی، په هروخت او هر ځای او هره لحظه او شبیه کښی دطبیعی ناوړو پیښو او دژوندانه دژړه خوږو نكو مصیبتونو اوغمونو د مینځ ته راتلو احتمال شته .

له همدی امله بشر دهغه عقل اوپو هی له مخی چه لری بی باید آینده ته څیر او دور اندیشه وی او دناورو او غمجنو پیښو او واقعاتو دانارو دلیری کولو او له مینگه وږلو دپاره له خیریه مؤسساتو سره د مرستی اوکومک له لاری دانسانی نسل دبقا دهموعانو دخیر اوفلاح اودبشري مد نیت ددوام پیدا

کولو په لاره کښی خپله بشري وظیفه دبشري لوړو عو اطفو له مخی په سخاوت اومرانه تر سره کړی. همپه رنگه چه له مصیبت اوفلاکت نه ډک حوادث اویبښی سیاسی او جغرافیایی حدود، ارضی تمامیت او ملی حاکمیت او فردی مصونیت نه پیژنی .بشري عواطف او دبشر دوستی او نوع پالنی پاک اوسپغلی احساسات هم باید محدود او مقید نه وی.

دافغانی سری میاشتی ټو لته چه دمصلح ټولواک همایونی اعلیحضرت په څیرغوښتونکی ملاتړ اولاد ښوونه دبشر دوستی په کلگو اساساتو جوړه شوی ده دنورو جهانی څیرپه

بیځا، مونه

په فردی یادله ایز ډول طبیعي ناوړو پیښو مرض او ناروغی فسق او لوری څخه په راپیدا شوو مصیبتو نو او گړوونواخته کپښی خپله مرسته او کو مک ونه سپهوی .

هیله ده علما، لیکوال ، منورین ، د فکر خاوندان شته مز او بډایان او دافغان ټول نجیب ملت په دی لاره کښی معنا اومادتا زیبا ر وباسی.

دلوی خدای له درباره هیله کوم بچران افغانستان دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په قیادت آراهه اونیکمرغه وی اوله مصیبتو نو او کړاوونو څخه خوندی پاتی شی بشری نړی دنوع غوښتنی دلورو عواطفو اولویو انسا نی اړنستونو به رڼا کښی په آراهه او د

دایمی ستو لئ او سیلا متی په فضاکی واوسی بشری مدنیت په مثبت لودی او هغی لودی کښی خپل تکاملی تگ ته ادامه ور کړی چه پکښی خیر اوفلاح بسیا او مترقی ژوند او مادی او معنوی نیکمر غسی اوبختور تو پ ترسره کیدای شی.

شهبزاده احمدشاه دافغانی سره میاشتی دټولنی عالی رئیس .

مؤسسوپه څنگ کښی دافغانستان دباشپا مته خلکوپه همت او ددغی ټولنی دکارکو ونکو په زیار او زحمت دهغو واقعیتونو دپه نظر کښی نیولو سره چه ذکر شول فعالیت کوی دغه خیریه مؤسسه شپه او ورځ بشسری دنیا ته دخدمت کولو دپاره چمتو ده اودهغی دفعالیتونو لمنی دهیوادپه دننه اوخارج کښی پراخیری او انکشاف مو می ددی ټو لنی د خدمتو نو او فعالیټو نو نورپراخوالی او

موریت دمالی بڼه په لاتقو په کیدو اودهغی دلویو سپیڅلو اولورو هد فونو په تناسب دتجهیزاتو اووسایلو په بشپړیدو اوجتماعی او صحی خدماتو په مختلفو بر خو کښی د فنی او اداری پرسونل په تهیه او روز لو پوری اړه پیدا کوی.

هیله لرم گران وطنوال دبشری لسو ډو عواطفو اسلامی ابدی تعلیماتو ، اخلاقی ښیگڼو او افغانی خصایلو په رڼا کښی په انفرادی ډول وی یاد مربوطو مؤسساتو له لاری ، په پرله پسې ډول په تیره بیا په دی هفته کښی چه شروع شویده تر هر بل وخت زیات دخپل مادی او معنوی توان په تنا سب دافغانی سری میاشتی دټو لنی له لاری له خپلو هغو همنو عانو او وطنوالو سره چه

مسافرت اعلیحضرت مہندرا پادشاہ نیپال افغانستان

ستره محکمہ ، بعضی از اعضای ہر دو جرگہ شورا ، جنرل های اردوی شاہانہ مامورین عالیرتبہ ملکی و عسکری و رؤسای کوردیپلو ماتیک متعین کابل بودند تشریف بردہ بلآنہامصافحہ نمودند .

طلاب معارف کہ در ترمینل میدان ہوائی اخذ موقع کردہ بودند مہمان پادشاہ معظم شانرا با کف زدنہای ممتد و ابراز احساسات و با احتراز دادن بیرقہای ہردوکشور پذیرایی کردند .

بعد از ختم مراسم میدان ہوائی ، اعلیحضرت معظم ہمایونی و اعلیحضرت مہندرا در موتر شاہی و ستایر مہمانان در موتر های دیگر بہ طرف قصر چہلستون کہ اقامتگاہ اعلیحضرت پادشاہ نیپال تعین گردیدہ حرکت فرمودند .

میدان ہوائی کابل و چادہ ہسای خط سیر مہمانان نیپال بایرقد های ملی و شاہی ہردو کشور تزیین یافتہ بود در طول راہ میدان ہوائی و قصر چہلستون در دو جناح چادہ ہا طلاب مکاتب عسکری و معارف مامورین اہالی

و جمعیت کثیری از شہریان کابل صف بستہ با ابراز احسانات گرم و کف زد ن

اعلیحضرت مہندرا پادشاہ نیپال بنا بہ دعوت اعلیحضرت معظم ہمایونی برای یک بازدید رسمی بہ تاریخ ۲۱ جوزا ۱۳۵۰ مطابق ۱۲ جون ۱۹۷۱ بہ کابل مواصلت نمودند .

اعلیحضرت معظم ہمایونی ، اعلیحضرت مہندرا را در نزدیک طیارہ استقبال فرمودہ خیر مقدم گفتند .

موقعیکہ اعلیحضرت مہندرا از طیارہ فرود آمدند بیست و یک توپ برسم احترام شلیک گردید .

سپس اعلیحضرت معظم ہمایونی و اعلیحضرت مہندرا گارد تشریفاتی راماینہ فرمودہ مراتب احترام گارد را قبول نمودند .

موزیک سلام شاہی و ستروود ملی نیپال و افغانستان را نواخت .

یکدستہ از اطفال کہ لباس های ملی رادر بر داشتند دستہ های گل بہ مہمان عالیقدر اعلیحضرت معظم ہمایونی بہ نمایندگی شہریان کابل تقدیم کردند .

متعاقبا ذات ملوکانہ و پادشاہ نیپال بسوی صنوف مستقبلین کہ شامل ہیئت کابینہ قضات

والاحضرت مارشال شاهولي خان نازی فاتح کابل

مسافرتها

ساعت هشت شب ۲۱ جوزا ۱۳۵۰ در قصر دلکشا ترتیب نموده بودند که در آن بیانیه های بین اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت مهندرا بادشاه نیپال تعاطی گردید .

درین ضیافت والا حضرت شهبزاده احمدشاه والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی نیاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة ، پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سنا تور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، بنی غلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، معاونین صدارت ، هیات کابینه ، عده از جنرال های اردوی شاهانه ، همراهان اعلیحضرت مهندرا ، سفرای هر دو کشور و شیخ السفرا اشتراک نموده بودند .

در پایان بیانیه اعلیحضرت معظم همایونی موزیک سرود ملی نیپال و درختم بیانیه اعلیحضرت مهندرا بادشاه نیپال موزیک سرود ملی افغانستان رانواخت

های متمدن پادشاه معظم شان پذیرایی کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت مهندرا بادشاه نیپال در مدخل قصر چهلستون از طرف بنیاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی

بنیاغلی امان الله منصوری وزیر معادن و صنایع و مہماندار اعلیحضرت پادشاه نیپال و برید جنرال غلام محمد قوماندان گارد شاهی استقبال گردیدند .

بعد از آنکه اعلیحضرت معظم همایونی اعلیحضرت مهندرا را تا قصر چهلستون همراهی فرمودند پس از صرف قهوه با اعلیحضرت شان به ارگ شاهی مواصلت کردند .

بنیاغلی گاهندرا بها در راج مہمانداری وزیر امور خارجه وعده از مأمورین دیگر عالیترتبه نیپال در این سفر با اعلیحضرت مهندرا بادشاه نیپال همراه میباشند .

اعلیحضرت معظم همایونی ضیافتی به افتخار اعلیحضرت مهندرا بادشاه نیپال

گوشه از دعوتیکه از طرف اعلیحضرت معظم همایونی به اعزاز اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال در قصر دلکشا ترتیب یافته بود.

د افغانستان کالني

متن بيانات اعليحضرت معظم همایوني

وبار عايت حقو ق همدیگر در زمينه ها ی مختلف اقتصادی وفر هنگی همکار ی نمایند وازین طریق خواهند توانست اختلافات خویش را باوسایل وطرق مسالمت آمیزحل وفصل نموده مطابق ایجابات عصر حاضر همه امکانات وسعای خود را در محیط تعاون در راه رشد عمومی مردمان خویش بکار اندازند .

ازینکه کشیدگی های خظیر صلح را در جهان وخاصه در قاره آسیا دچار مخاطره نموده است نگرانی کامل داریم در هند چین متاسفانه ساحه جغرافیایی تصاد ما تسلمح پیوسته توسعه یافته است . معتقد یم رعایت حق تعیین سر نوشت مردمان آن سر زمین بدون هیچگونه دخالت خارجی شرط لازم تامین صلح در آنجا می باشد .

مردم افغانستان عدم موفقیت مساعی مختلف را در راه تامین صلح در شرق میانه باکمال تاسف واندیشه عمیق تلقی میکند و عقیده دارند رعایت کامل فیصله ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت که خروج قوای متجاوز اسرائیل را از سر زمین اشغال شده عرب ایجاب میکند یگانه طریق رفع مخاطره ایست که متوجه صلح شرق میانه جهان گردیده است .

اعلیحضرتا ! کمال رضایت داریم ازینکه فرصت ملاقات با اعلیحضرت شما یگبار دیگر میسر میگردد واندوست گرامی موقع می یابند مظاهر احساسات دوستانه مردم ما را مشاهده نمایند .

جام خود را به صحت وسلامت مهمان گرامی اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال واستواری روز افزون پیوندهای دوستی بین مردمان افغانستان ونیپال بلند میکنم .

متن بیانیه اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال

مسرت داریم که به دعوت اعلیحضرت شما درین کشور مسافرت مینماییم وموقع ملاقات همه شمارا حاصل میکنیم . نیپال مانند افغانستان کشور کوهسار

اعلیحضرتا ! مسرت دارم اعلیحضرت وهمراهان محترم شمارا از جانب خود ومردم افغانستان درین محفل دوستانه خیر مقدم میگویم .

خاطره مسافرت دو سال قبل ما در کشور زیبای شما واستقبال گرم اعلیحضرت ومردم نیپال نزد ما گرامی است طی آن مسافرت موقع یافتما پیشرفت های نیپال را که تحت قیادت خرد مندانه شما صورت گرفته بود از نزدیک مشاهده نمایم .

مردم افغانستان ونیپال که از لحاظ وفاداری به عنعنات ملی وخاصیت آزاد منشی درقبال اوضاع متشابه طبیعی وجغرافیایی خویش در این گوشه آسیا وجود مشترک دارند هر دو ملت در طریق دفاع از آزادی خویش قربانی های بزرگی را متحمل گردیده وامروز در راه ارتقای سطح زندگی خویش در شتون مختلف بذل مساعی میکنند .

مذاکرات وتبادل نظر یکه با اعلیحضرت طی مسافرت در نیپال نموده بودیم مشعر بر نزدیکی هر دو کشور های ما در مورد اکثر مسایل بین المللی می باشد که در اجتماعات بین المللی ونیز کنفرانس های مختلف کشور های آسیا وافریقا وکشور های غیر منسلک اظهار شده است .

در نتیجه تجارب متشابه درین دوره معاصر هر دو ملت به لزوم رفع بقایای استعمار وپشتیبانی از مجاهدات آزادی مردمان وملل وپیکار ایشان در راه حق تعیین سر نوشت وتایید همزیستی مسالمت آمیز وهمکاری بین ملل جهان عقیده راسخ حاصل نموده اند .

مردم افغانستان معتقدند که ملت های این منطقه جهان باید با پیروی روحیه تفاهم

اعلیحضرتا !

جلالتما بان ! صمیمی تر ین سیاسگذاری خود را از هر یک از کلماتیکه اعلیحضرت شما اظهار فرمودید بیان میدارم نهایت

مسافرتها

ما در کنفرانس های منظوری و بین المللی امکانا همکاری وسیع با همدیگر را بدست دارند .

مسرت داریم این مرتبه نیز فرصت ملاقات با اعلیحضرت شما و الاحضرت شهبزاده احمدشاه و دیگر اعضای خاندان سلطنتی افغانستان و همچنین بازمعای این کشور زیبا برای مامیسر گردیده .

بختیاریم از جانب مردم و حکومت خویش بهترین تمنیات را برای موفقیت زعامت اعلیحضرت شما و موفقیت اقدامات ترقی خواهانه درین کشور و مسرت و رفاه مردم افغانستان اظهار نمائیم .

درین هیچ شکی نداریم دوستی ای که بین هر دو کشور های مامو جود است پیوسته در حال گسترش خواهد بود .

خواهش میکنم جام خود را به صحت و سلامت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه و ترقی و رفاه مردم افغانستان بلند کنید .

اعلیحضرت مهنذرا پادشاه نیپال با اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۱۱ و ۴۵ دقیقه قبل از ظهر روز ۲۳ جوزا در قصر دلکشاه ملاقات نمودند .

هکذا بنا غلی راج بهاند ری وزیر امور خارجه نیپال با بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و وزیر امور خارجه در وزارت خارجه ملاقات نمود .

دراین ملاقات راجع به موضوعات مورد علاقه هر دو کشور به شمول مسایل بین المللی در فضای صمیمیت مذاکره بعمل آمد .

اعلیحضرت مهنذرا پادشاه نیپال و همراهان شان روز ۲۳ جوزا در دعوت چاشتی اشتراک کردند که باعزاز شان از طرف بناغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم در وزارت امور خارجه ترتیب شده بود .

اعلیحضرت پادشاه نیپال در مدخل وزارت خارجه از طرف بناغلی اعتمادی صدراعظم ، بناغلی عبدالله یفتلی معاون ناول و دکتر عبدالقیوم معاون دوم مصادرات استقبال گردیدند .

درین دعوت پوهاند دکتر عبد الحکیم ضیایی قاضی القضاة ، پوهنوال دکتر

و محاط به خشکه است . اکثریت مردم ما از راه زراعت کسب معیشت میکنند . از حدود بیست سال باینسو سیاست خارجه غیر منسلک را درعلاقه بین المللی خویش برگزیده ایم . و آنرا با موفقیت پیروی میکنیم . نظریه روشن بینانه مردم ما نیز همین است نیپال در حالیکه بین دو ملت بزرگ زندگی میکند جز این خط مشی شایسته داشته نمیتواند و بنابراین سیاست جدیانه پابندی داریم .

نیپال مانند افغانستان کشور مردم آزادی دوست میباشد . ما تحمل کرده نمی توانیم که تحت حکم دیگری باشیم و در کشور ما چنان عنعنه قایم نشده است که بیگانگان بر ما فرمانروایی کنند . حفظ حاکمیت کشور و صیانت رفاه نیپالان همینه برجسته تاریخ باشکوه و پایدار ما میباشد . درین هیچ شکی نداریم که این عننه دایما پیروی خواهد شد .

خط مشی ما همین است که علاقه دوستانه با همه کشورهای جهان برقرار نموده و ضمنا عنعنات خود را محفوظ داریم . آرزو مند نیستیم با هیچ کشور مشا جره داشته باشیم و بطور مثبت طرفدار توسعه زمین دوستی با همه وسایل ممکنه باشیم .

باطهور سیستم دیموکراتیک در کشور ما فضای سیاسی پاکیزه و اوضاع مستقر گردیده است و این حقیقت درک شده است که پیشرفت اقتصاد احتیاج اساسی ما میباشد .

درسال ۱۹۶۰ نخستین بار امکان مسافرت به افغانستان را حاصل نموده با اعلیحضرت شما و الاحضرات و دیگران ملاقات نمودم از شما سپاسگذاریم بما موقع آنرا دادید که در فیروی ۱۹۶۹ شمارا در کشور خود استقبال نمودیم مسافرت اعلیحضرت شما و همچنین مسافرت الاحضرت شهبزاده احمد شاه و همسر ایشان در سال ۱۹۷۰ علاقه دوستانه را بین دو کشور تقویت نموده است . معتقدیم این رفت و آمد ها تبادل نظریات بین کشورهای ما برای هر دو جانب سود مند می باشد و نمایندگان کشورهای

افغانستان کالی

شش بعداز ظهر ۲۲ جوړا با اعليحضرت معظم همایونی وعلیاً حضرت ملکه معظمه در کارین میر صرف عصریه نمودند .
والاحضرت شهزاده احمد شاه، والاحضرت شاهدخت بلقیس، والاحضرت شاهدخت مریم و والاحضرت جنرال سردار عبدالولی نیز حضور داشتند .

اعليحضرت مهندرا پادشاه نیپال شب ۲۳ جوړا ضیافتی به اعزاز اعليحضرت معظم همایونی در قصر چهلستون ترتیب نموده بودند . در این ضیافت والاحضرت شهزاده احمد شاه ، والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ، والاحضرت جنرال سردار عبدالولی ، ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة ، پوهنوال دکتور محمدعمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، ښاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، اعضای کابینه بعضی از جنرال های اردوی شاهانه ، سفرا ی هردو کشور ، شیخ السفراء و اعضای معیتی اعليحضرت پادشاه نیپال اشتراک ورزیده بودند .

محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، هیئت کابینه ، اعضای اداری هر دو جرگه شوری قضات ستره محکمه دکتور عبدالحکیم طبیبی سفیر کبیر افغانی در کتمندو ، ښاغلی یاندی سفیر کبیر نیپال در کابل ، ماهورین عالیرتبه عسکری و ملکی و کوردیلو ماتیک متعین کابل اشتراک نموده بودند .

کنسرت و نغمه های افغانی از طرف عدۀ لاهنر مندانۀ رادیو افغانستان نیز ډیرین دعوت اجراء گردید .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت چهار بعد از ظهر همان روز با اعليحضرت مهندرا پادشاه نیپال در قصر چهلستون ملاقات تبار فی نمودند .

در هنگام این ملاقات ښاغلی گاهندرا بهادر راج مهندری وزیر امور خارجه نیپال دکتور عبدالحکیم طبیبی سفیر کبیر افغانی در کتمندو ، دکتور عبدالواحد کریم مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه و دکتور بهادر تبا سکرتر وزارت مالیه نیپال نیز حاضر بودند اعليحضرت مهندرا پادشاه نیپال ساعت

اعليحضرت معظم همایونی با مهمان گرامی شان اعليحضرت مهندرا در ضیافتیکه باعزاز

ذات شاهانه از طرف پادشاه نیپال ترتیب شده بود .

مسافر تپه

اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال در این ضیافت صحت و سلامت اعلیحضرت معظم همایونی و سعادت و ترقی مردم افغانستان و اعلیحضرت معظم همایونی صحت و سلامت اعلیحضرت پادشاه نیپال و ترقی و سعادت مردم آنکشور را آرزو نمودند.

اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال و اعضای معیتی ایشان ساعت دوازده و بیست دقیقه ظهر روز ۲۴ جوزا بعد از انجام یک مسافرت دوستانه از کابل به اتحاد شوروی عزیمت نمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی مهمان عالیقدر شاهانه راتا نزدیک طیاره مشایعت فرمودند. ذات ملوکانه ساعت یازده و نیم قبل از ظهر به قصر چهلستون مواصلت فرموده و بمسجد از توقف مختصر با اعلیحضرت مهندراجانب میدان هوایی حرکت نمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت مهندرا احترام قطعه تشریفاتی را قبول نموده و آنرا معاینه کردند موزیک سرود ملی نیپال و افغانستان را نواخت.

سپس اعلیحضرت معظم همایونی با اعلیحضرت مهندرا بسوی طیاره رهسپار گردیدند و در نزدیک طیاره ذات شاهانه با مهمان گرمی ایشان وداع نمودند.

طیاره حامل اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال و اعضای معیتی شان ساعت دوازده و بیست دقیقه ظهر از میدان هوایی بینالمللی کابل اوج گرفت.

پو هنوال دکتور محمد عمرو دك رئیس ولسی جرگه، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، ښاغلی علی محمد وزیردربار سلطنتی، معاونین صدارت، انجنیر محمد بشیر لودین وزیر داخله، ښاغلی امان الله منصور وزیر معادن و صنایع و رئیس هیات مهمانداران دگر جنرال غلام فاروق لوی

اعلامیه مشترک افغانستان و نیپال

در این دعوت اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان، اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال از تاریخ ۲۲ - الی ۲۴ جوزا ۱۳۵۰ مطابق ۱۲ الی ۱۴ جون ۱۹۷۱ به افغانستان مسافرت

د افغانستان کالنی

حکومات این کشور پشتیبانی نمودند. هر دو رئیس دولت برین موافقت دارند که سومین کنفرانس روسای دول و حکومت کشور های غیر منسلک که در سپتامبر ۱۹۷۰ در لوسا کا مرکز زمبیا صورت گرفت ما نند کنفرانس های بلگراد و قاهره در تکوین اراء موافق بمقصد تامین اهداف فوق بموفقیت فایله گردید .

هر دورئیس دولت لزوم فوری امحای تبعیض نژادی واستعمار را تحت اشکال و مظاهر مختلف آن تصدیق نموده اصل حق تعیین سر نوشت را چنانکه در منشور ملل متحد درج شده است پشتیبانی نمودند . هر دو رئیس دولت در ضمن مذاکرات نگرانی عمیق خود را درباره اوضاع شرق میانه اظهار نمودند چنانچین مساعی متوجه حل صلح جویانه نزاع شرق میانه رامطابق فیصله شورا ی امنیت ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ پشتیبانی نمودند .

طرفین نگرانی خود را درباره اوضاع هند چین ابراز نموده اظهار امید کردند که حل این مسئله با تطبیق کامل فیصله های ۱۹۵۴ ژنیو صورت پذیر گردد .

هر دو رئیس دولت پشتیبانی حکومت های خود را از ملل متحد اظهار داشته لزوم تقویت مزید موثر بودن ملل متحد رابحیث یک وسیله حفظ صلح وامنیت جهان و پیشرفت همکاری بین کشورها به مقصد ترقی ورفاه بشریت تایید نمودند .

چنانچین برین موافقت نمودند که کشور های این منطقه از راه انسجام مساعی خویش در راه همکاری به مقصد پیشرفت اقتصادی واجتماعی مردمان خویش میتوانند اختلافات خود را در فضای تفاهم حل و فصل نموده و برای استحکام صلح وامنیت ابراز مساعی نمایند .

هر دو رئیس دولت لزوم تطبیق حقوق ترانزیت کشورها ی محاط به خشکه را بدون

از اعلیحضرت پادشاه نیپال و همراهان ایشان از طرف اعلیحضرت همایونی پادشاه افغانستان حکومت و مردم افغانستان استقبال صمیمانه بعمل آمد . اعلیحضرت پادشاه نیپال مساعی صمیمانه و تمینات نیک حکومت و مردم نیپال رابه اعلیحضرت پادشاه حکومت و مردم افغانستان ابلاغ نموده از پذیرایی صمیمانه و مهمان نوازی ایشان ابراز تشکر نمود .

اعلیحضرت پادشاه نیپال در هنگام توقف خویش با تحولات افغانستان که تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی محمدظاهر شاه صورت بیگیرد آشنایی حاصل کردند . یناغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ووزیر امور خارجه با اعلیحضرت مهندرا ملاقات کرده مذاکرات اشتراک نمودند .

هر دو رئیس دولت ازین فرصت تجدید تماس شخصی حسن استقبال نموده راجع به توسعه مزید علایق دوستانه بین هر دو کشور مذاکره نمودند . اعلیحضرت پادشاه افغانستان از مسافرت رسمی شاهانه خویش که در سال ۱۹۶۹ به نیپال صورت گرفته بود با مسرت تذکر دادند .

هر دو رئیس دولت در باره مساعی بین المللی مورد علاقه چنانچین تبادل نظر نمودند . این مذاکرات در فضای نهایت دوستانه که مظهر علایق صمیمی بین هر دو کشور میباشد صورت گرفت . مذاکره شباهت نظر زیاد را بین چنانچین در موضوعات دو جانبه و بین المللی آشکار ساخت .

طرفین پابندی کشور های خود را به خط مشی همزیستی مسالمت آمیز وعدم الحاق مجدد اظهار نمودند .

هر دو جانب هنگام بحث بر نقش سیاست عدم الحاق و اشاره خاص به صلح جهان استقلال و ترقی کشور های درحال رشد جستجوی امکانات همکاری و مشاورت مزید بین کشور های غیر منسلک از تمام سهای دو جانبه و چندین جانبه بین روسای دول

مسافرتها

هیچگونه حد گذاری جدیدی نه تأیید نمودند. و خاصه تأسیس خط اتصال هوایی را بین طرفین عقیده خود را بر اینکه تسهیلات آزاد

و غیر محدود ترانزیت به شمول راه های ترانزیتی زمینی مطابق منفعت و ترقی همه کشور های منطقه میباشد تأیید داشتند .

جانبین یکبار دیگر مندرجات اعلامیه کابل ایکافی را صادره دسما سپبر ۱۹۷۰

مخصوصاً تطبیق مواد راجع به حقوق ترانزیت کشور های محاط به خشک و مواد راجع به آن کشور های در حال رشد مشکلات اقتصادی بیشتر دارند تأیید نمودند .

جانبین راجع به پیشرفت امور پروژه شاهراه آسیایی و دیگر طرحهای همکاری منطقی که امکانات جدید حمل و نقل زمینی را در آسیا میسر میدارد اظهار رضایت مندی نمودند .

هر دو جانب آرزو مندی خود را برای همکاری در پروژه های پیشرفت یکدیگر اعلامی حضرت پادشاه نیپال از اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه صمیمانه دعوت نمودند تا به نیپال مسافرت نمایند . اعلیحضرت تین این دعوت را بامسرت پذیرفتند .

مسافرت والا حضرت وليعهد جاپان و همسرشان به افغانستان

والا حضرت شهزاده اكي هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيكو همسر محترم شان ساعت پنج و نيم بعد از ظهر همان روز با والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس در حاليكه ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولي نيز حضور داشت در قصر دلگشا ملاقات كردند .

در هنگام اين ملاقات ښاغلي عبدالله يفتلي معاون اول صدارت ، ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي و سفراي كبر هر دو كشور نيز حاضر بودند .

والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس ضيافت شامي به اعزاز والا حضرت شهزاده اكي هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيكو همسرشان ساعت هشت و ٤٥ دقيقه شب ١٥ جوزا در تالار وزارت امور خارجه ترتيب داده بودند كه در آن والا حضرت شاهدخت مريم ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولي ، ښاغلي نور احمد اعتمادی صدر اعظم ، پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيائي قاضي القضاة ، پوهاند دكتور

محمد عمر وردك رئيس ولسي جرگه ، سناتور عبدالهادي داوي رئيس مشرانو جرگه ، معاونين صدارت ، ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي ، اعضاي كابينه ، جنرال هاي اردوي شاهانه ، والي كابل ، ښاروال سرپو مست سران كورديپلو ماتيك با خانم هاي شان اشتراك ورزيده بودند . درين ضيافت والا حضرت شهزاده احمد شاه صحت و سلامت اعلي حضرت امپراطور و عليا حضرت امپراطورس

والا حضرت شهزاده اكي هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيكو همسرشان ساعت دو و سي دقيقه بعد از ظهر روزه ١ جوزا ١٣٥٠ مطابق ٥ جون ١٩٧١ توسط طياره مخصوص به كابل مواصلت نمودند .

والا حضرت وليعهد و همسرشان بنا به دعوت والا حضرت احمد شاه طور رسمي به افغانستان مسافرت نمودند . در ميدان هوايي بين المللي كابل والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس و والا حضرت سردار عبدالولي ، ښاغلي نور احمد اعتمادی صدر اعظم و خانم شان ، پوهاند دكتور

عبدالحكيم ضيائي قاضي القضاة ، دكتور وردك رئيس ولسي جرگه ، سناتور عبدالهادي داوي رئيس مشرانو جرگه و بعضي از اعضاي كابينه از مهمانان گرامي سلطنتي جاپان در نزديك طياره استقبال نمودند .

بعد از مراسم ميدان هوايي والا حضرت شهزاده احمد شاه ، و والا حضرت شاهدخت بلقيس به مهمانان محترم شان به طرف صفوف مستقبلين رفته مصافحه فرمودند .

سپس مهمانان سلطنتي جاپان در حاليكه والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس نيز به معيت شان بودند توسط موقر هاي سلطنتي بطرف

اقامتگاه شاهي كه قصر چهلستون تعيين گرده يده بود تشريف بردند و دسته از موقر سا يكل سواران موكب شهزاده گان گرامي را تا قصر چهلستون بدرقه ميكرد .

مسافرتها

صحت و سلامت و الاحضرت و ليعهد جاپان و همسر شان و تقويت دوستي افغانستان و جاپان را آرزو نمودند .

آثار باستانی کوشانی ها ، اتاق های بگرام ، بامیان ، هده و غزنی مورد باز دید و الاحضرت تین قرار گرفت .

والاحضرت و ليعهد جاپان جوابا صحت و سلامت اعلیحضرت معظم همايوني، علیاحضرت ملکه معظمه ، صحت و سلامت و الاحضرت شهزاده احمدشاه و الاحضرت شاهدخت بلقیس خاندان جلیل سلطنتی و استحکام دوستی جاپان و افغانستان را آرزو نمودند .

موزیم کابل که در همان روز مورد بازدید و الاحضرت تین و ليعهد جاپان و همسر شان قرار گرفت معرف تاریخ پنج هزار ساله تمدن افغانستان بوده و در آن آثار تاریخی و آثار عتیقه مکشوفه موجود میباشد .

والاحضرت شهزاده اکی هیتو و ليعهد جاپان و الاحضرت میچیکو همسر شان ساعت هشت و سی دقیقه قبل از ظهر روز ۱۶ جوزا از موزیم کابل دیدن کردند .

همچنان در موزیم کابل در پهلو ی آثار باستانی مجموعه های اتنو گرافی و مسکوکات که ارزش فراوان دارد و نمایشگر دوره های مدنیت های مختلف باستانی کشور میباشد قرار گرفته است .

در مدخل موزیم و الاحضرت تین از طرف بنیاد ملی محمد خالد رویشان معین وزارت اطلاعات و کلتور و آمر موزیم استقبال گردیدند .

غرفه های موزیم که مسورد بازدید و الاحضرت تین قرار گرفت از طرف میر منعمت دی به لسان جاپانی معلومات به و الاحضرتین بعرض میرسید .

والاحضرت شهزاده احمدشاه ، و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت اکی هیتو و همسر شان در دعوتیکه به افتخار و ليعهد جاپان ترتیب شده بود .

د افغانستان کالني

میر من صالحه فاروق اعتمادي رئيسه
دمیر منو تولنه ورود والاخرت میچیکو
همسر ولیعهد جاپان را خیر مقدم گفته و
سمبول مخصوص دمیرونو تولنه و تحایفی
از سوزن دوزی آن موسسه را به والاخرت
میچیکو تقدیم کرد .

والاخرت میچیکو همسر ولیعهد جاپان
چک حاوی مبلغ یکهزار دالر را به صندوق
مادر اهداء کردند .
والاخرت اکی هیتو و والاخرت میچیکو
همسر شان ساعت چارو نیم بعد از ظهر
۱۶ جوزا با والاخرت شهزاده احمد شاه
و والاخرت شاهدخت بلقیس در کار یزمیر
صرف عصر په نمودند .

در هنگام صرف عصر په والاخرت
جنرال سردار عبدالولی و ښاغلی عبدالله
یفتلی معاون اول صدارت حاضر بودند .

والاخرت اکی هیتو ولیعهد جاپان و
والاخرت میچیکو همسر شان ساعت هشت
ونیم شب ۱۶ جوزا طعام شام را به حضور
اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضر تملکه
معظمه در قصر گلخانه در حالیکه والاخرت
شهزاده احمد شاه و والاخرت شاهدخت
بلقیس و والاخرت شاه هدخت هر یسم
والاخرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح
کابل ، والاخرت جنرال سردار عبدالولی ،
ښاغلی نوراحمد اعتمادي صدراعظم میر من

عاليه اعتمادي ، پوهاند دکتور عبدالحکیم
ضیایی قاضی القضاة ومیر من ضیا یسی
پوهنوال محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه
سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو

جرگه ، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون اول
صدارت ، دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت
باخانمهایشان ښاغلی سیدقاسم رښتیا سفیر
کبیر افغانی متعین توکیو و ښاغلی کینجی
سفیر کبیر جاپان متعین کابل و همراهان
والاخرت ولیعهد جاپان اشتراک داشتند در
میز سلطنتی صرف کردند .

در این باز دید ښاغلی هوگن معین وزارت
خارجة جاپان میر من شفیقه ضیا یی وزیر
مشاور ومهماندار ، دکتور سعدالله غولسی
رئیس تشریفات وزارت امور خارجه و
سفرای کبار هر دوکشور نیز حاضر بودند .

والاخرت شهزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان
و والاخرت همسر شان ظهر روز ۱۶ جوزا
در دعوت نهاری اشتراک کردند که از طرف
ښاغلی نوراحمد اعتمادي صدراعظم ومیر من
اعتمادي در تپه باغ پغمان تر تیب یا فته
بود که در آن پوهاند عبدالحکیم ضیا یی
قاضی القضاة ، پوهنوال دکتور محمد عمر
وردک رئیس ولسی جرگه ، سنا تورعبدالهادی
داوی رئیس مشرانو جرگه ، معاونین صدارت
ښاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ،
اعضای کابینه ، مامورین عالیرتبه ، ښاغلی
هوگن معین وزارت خارجه جاپان سران ،
کور دیپلوماتیک باخانمهایشان ، سفرای
کبار هر دوکشور اشتراک نموده بودند .

والاخرت ولیعهد جاپان وهمسر شان
حین ورود به تپه پغمان از طرف ښاغلی
صدراعظم ومیر من اعتمادي پذیرایی گردیدند .
همچنان درین دعوت کنسرتی از طرف
هنرمندان رادیو افغانستان اجراء شد .

والاخرت میچیکو همسر والاخرت
ولیعهد جاپان ساعت دو و سی دقیقه قبل از
ظهر همان روز از موسسه نسوان دیدن
کردند .

موقعیکه والاخرت میچیکو به موسسه
نسوان تشریف بردند از طرف میر من
صالحه فاروق اعتمادي رئيسه دمیرونو تولنه
هیئت اداری وشاگردان لیسه مسلکی آن
موسسه پذیرایی شدند .

یکدسته از اطفال خورد سال موسسه
نسوان دسته های گل رابه مهمان گرامی
تقدیم کردند .

شعبات سوزن دوزی جریان تدریسی
ونمایش لباسهای افغانی بازدید والاخرت
میچیکو همسر ولیعهد جاپان قرار گرفت .

اعلیحضرت معظم‌هایونی و علیاحضرت ملکه معظمه هنگامیکه با والاحضرت اکی هیتو

همسر محترمه شان مصاحبت میفرمایند .

همچنان والاحضرت شهزاده احمد شاه با مهمانان گرامی شان والاحضرت اکی هیتو والاحضرت میچیکو همسر ولیعهد جاپان ساعت هشت و نیم صبح روز ۱۷ جوزا ذریعۀ زیاره باختر الوتنه عازم بامیان شدند.

والاحضرت شهزاده احمدشاه با مهمانان محترم شان والاحضرت شهزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسرشان ساعت ده قبل از ظهر همان روز به میدان هوایی بامیان مواصلت کردند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرتین مهمانان عالیقدر شان در میدان هوایی بامیان از طرف دکتور نعمت الله پژواک والی و خانمش روسای دوایر هم کزی ورئیس محکمه آن ولایت استقبال گردیدند .

هنگامیکه والاحضرتین مهمانان والاحضرت شهزاده احمدشاه از طیاره فرود آمدند یک دسته از اطفال به نمایندگی اهالی ولایت بامیان دسته های گل به آنها تقدیم نموده و یکده دیگر از دختران خردسال بنونخی نسوان آنجا اتن ملی اجراء کردند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه با اتفاق والاحضرت شهزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسر شان ساعت یازده و چهل و پنج دقیقه قبل از ظهر روز ۱۷ جوزا از مجسمه های بزرگ بودا در شهر بامیان دیدن کردند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه ومهما نسان گرامی شان والاحضرت اکیپیتو وهمسر شان

حین استقبال در میدان هوایی بامیان

در حالیکه معاون اول صدارت ، وزیر مشاور معین وزارت خارجه جاپان ، رئیس تشریفات وزارت امور خارجه و والی بامیان به معیت شان بودند عصر همان روز از آثار ومواقع تاریخی شهر ضحاک وشهر غلغله در حومه بامیان دیدن کردند .

والاحضرت شهزاده احمد شاه با مهمانان گرامی شان در بامیان با ابراز احساسات گرم استقبال شدند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرت اکی هییتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسر محترمه شان شب در ضیافتیکه از طرف دکتور پژواک والی بامیان و میرمن عقیقه پژواک باعزاز والاحضرت شان در هوتل بامیان ترتیب یافته بود اشتراک فرمودند .

درین ضیافت والی بامیان جام شربت خود را بدعای صحت وسلامت والاحضرت شهزاده احمد شاه والاحضرتین ولیعهد جاپان وخانم شان میچیکو بلند نموده واستحکام

هنگام بازدید نیاغلی رستم علی سلطانی معاون گرځندوی بحضور والاحضرتین مهمانان عالیقدر توضیحات تقدیم میکرد . مجسمه های ۵۳ متری و ۲۵ متری بامیان که همان روز مورد بازدید والاحضرت ولیعهد جاپان وهمسر شان قرار گرفت قدامت تاریخی آن بین قرن دوم و پنجم میرسد .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرتین مهمانان گرامی شان از قسمت های مختلف مجسمه های بودا ومقاره های مجاور آن همچنان رواق هاو چریان ترمیم مجسمه ۲۵ متری که توسط متخصصین افغانی وهندی جریان دارد بازدید کردند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه ومهمانان عالیقدر شان ظهر همان روز در دعوت نهاری اشتراک فرمودند که به اعزاز شان از طرف دکتور نعمت الله پژواک والی بامیان در هوتل بامیان ترتیب یافته بود .

والاحضرت ولیعهد جاپان و والاحضرت همسر شان و والاحضرت شهزاده احمدشاه

مسافر تپها

مزید روابط دوستی بین افغانستان و جاپان را آرزو کرد .
والاحضرت ولیعهد جاپان نیز جام شربت خود را به صحت و سلامت اعلیحضرت معظم همايونی و علیاحضرت ملکه معظمه صحت و سلامت والاحضرت شهزاده احمدشاه و استحکام زیاد تر دوستی بین مردمان جاپان و افغان و مملکتین جاپان و افغانستان بلند کردند .

ضمن این ضیافت والاحضرت شهزاده احمدشاه ، والاحضرت ولیعهد جاپان و والاحضرت خانم محترمه شان فلم افغانستان امروز و همچنان فلم مسابقه بز کشی را مشاهده فرمودند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرت اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسر محترم شان شب را در پامیان تشریف داشتند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه با مهمانان گرامی شان والاحضرت اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسر شان پس از مشاهده آثار تاریخی پامیان ساعت ۹ صبح روز ۱۸ جوزا توسط طیاره مخصوص به کابل مراجعت کردند .

والاحضرات پس از توقف مختصر در کابل در حوالی ساعت ده و ۲۵ دقیقه قبل از ظهر برای بازدید از ولایت کندز و آثار تاریخی ای خانم تشریف فرمای آن ولایت گردیدند .

و در میدان هواپیسی کندز
بناغلی محمد هاشم صافی والی کندز ،
تورن جنرال شاهپور قوماندان قوای نهرین
بناغلی بای محمد دلدار رئیس محکمه ، بناغلی
غلام سرور ناشر رئیس موسسه سپین زرو
بناغلی محمد امان بناروال سرپرست کندز
باخانم های شان در نزدیک طیاره والاحضرت
شهزاده احمدشاه ، والاحضرت ولیعهد جاپان
و والاحضرت همسر محترم شان را خیر مقدم
گفتند .

موکب والاحضرت شهزاده احمد شاه و
الاحضرتین ولیعهد جاپان و همسر محترمه
والاحضرت شهزاده احمدشاه ، والاحضرت
اکی هیتو ولیعهد جاپان و همسرش در ضیافت
شب که از طرف بناغلی سرور ناشر رئیس
سپین زرو شرکت ترتیب شده بود اشتراک
ورزیدند .

بناغلی عبدالله یفتلی معاون صدارت ،
میر من شفیقه ضیا بی وزیر مشاور و مهماندار
بناغلی هوکن معین وزارت امور خارجه
جاپان دکتور غوثی رئیس تشریفات وزارت
امور خارجه ، بناغلی ریختیا و بناغلی
کنجی ناکاو سفرای کبار افغانی و چاپا تی در
توکيو و کابل نیز در معیت والاحضرات به
کندز بودند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه ، والاحضرت
ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو مهمانان
عالیقدر ساعت هشت صبح ۱۹ جوزا از یک
کارگاه قالبین بافی موری بافی که از طرف
صناعتی محبس دایر شده بود دیدن کردند
و نوعیت قالبین افغانی و زحمت کشی قالبین
بافان را تمجید نمودند .

همچنان والاحضرت شهزاده احمد شاه و
الاحضرت ولیعهد جاپان و همسر شان از
یک مسابقه نمایشی بز کشی که در محوطه
سپین زرو توسط تیم بز کشی کندز صورت
گرفت دیدن نمودند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرتین
ولیعهد جاپان و همسر محترمه شان ظهر همان
روز در ضیافت نهاری که از طرف بناغلی
محمد هاشم صافی والی کندز باعزاز شان
در قهوه خانه سپین زرو ترتیب یافته بود
شرکت کردند .

والاحضرتین پس از بازدید حفریات ای
خانم و کنار رود آمو توسط هیلی کوپتر آنجا
را ترک گفته وبعد از مشاهده شهر کندز از
هوا به ساعت ۷ و ۱۵ دقیقه در چمن سپین
زرو که بیش از یکصد متر از اقامتگاه شان
فاصله دارد فرود آمد .

د افغانستان کالنی

حکومت جاپان که از پنج سال به اینطرف به این روغتون صورت میگیرد متذکر شد. اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت ملکه معظمه ساعت شش و بیست دقیقه بعد از ظهر روز ۱۹ جوزا با الاحضرت شهزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و الاحضرت میچیکو همسر محترمه شان در قصر چهلستون نچای صرف فرمودند. در این موقع معاون اول و ل صدرت نیز حضور داشت.

ضیافتی از طرف الاحضرت شهزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و الاحضرت میچیکو همسر شان ساعت ۸ و ۴۵ دقیقه شب ۱۹ جوزا در قصر چهلستون ترتیب یافته بود که در آن الاحضرت شهزاده احمد شاه و الاحضرت شاهدخت بلقیس، الاحضرت شاهدخت مریم، الاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل، الاحضرت جنرال سردار عبدالولی، بناغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم حکومت، سر پرست پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیا یی قاضی القضا ت پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، معاون دوم صدرت، لوی درستیز برخی از جنرال های اردوی شاهانه باخانم های شان اشتراک ورزیده بودند.

والاحضرت ولیعهد جاپان و همسر شان

ساعت سه و سی و هفت دقیقه بعد از ظهر روز بیست جوزا دوباره عازم جاپان گردیدند. والاحضرت شهزاده احمد شاه و الاحضرت شاهدخت بلقیس تا نزدیک طیاره والاحضرتین مهمانان گرامی را مشایعت کردند.

در نزدیک طیاره والاحضرت اکی هیتو ولیعهد جاپان مسرت خویشرا نسبت به مسافرت شان به افغانستان و به الاحضرت شهزاده احمد شاه اظهار داشته از مهمان نوازی حکومت و مردم افغانستان اظهار تشکر نمود.

والاحضرت شهزاده احمدشاه از مسافرت والاحضرتین به افغانستان اظهار تشکر نمودند و آنرا در تشبیه علایق دوستانه هر دوکشور خان خیر مقدم گفته و ضمناً از کمکهای قدم مزیدی خواندند.

تحایفی از پیدا وار منطقه که از طرف بنااروالی کندز تهیه شده بود درین ضیافت توسط بناغلی محمد هاشم صافی و هدایای بی از مصنوعات موسسه سپین زر توسط بناغلی ناشر بحضور والاحضرت اکی هیتو و لیعهد و الاحضرت میچیکو خانم محترم به شان تقدیم گردید.

والاحضرت تین شب را در اقامتگاه شان در کندز استراحت داشتند.

والاحضرت شهزاده احمد شاه و مهمانان گرامی شان والاحضرت اکی هیتو ولیعهد جاپان و همسر محترمه شان والاحضرت میچیوکوس از باز دید ولایت کندز و آثار تاریخی ای خانم در ولایت تخار ساعت ده و سی و پنج دقیقه قبل از ظهر روز ۱۹ جوزا به کابل مراجعت کردند.

همچنان والاحضرت شهزاده اکی هیتو و الاحضرت میچیکو خانم محترم شان حین مواصلت بکابل از عمارت جدید سفارت کبرای جاپان در اکبر خان مینه بازدید کردند و نهالی در محوطه سفارت برسم یادگار غرس نمودند.

سپس والاحضرت شهزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و الاحضرت میچیکو همسر محترمه شان ساعت ۲ و ۴۵ دقیقه بعد از ظهر روز ۱۹ جوزا از وزیر اکبر خان روغتون دیدن کردند و هدایایی برای روغتون اهدا کردند.

والاحضرت ولیعهد جاپان و همسر محترمه شان از شعب اور تو پیدی دیدن کردند و از مریشان آن عیادت بعمل آوردند. والاحضرتین در ختم بازدید هدایایی به

شفاخانه وزیر اکبر خان روغتون اهدا کردند. که بناغلی کینچی ناکا و سفیر کبیر جاپان ضمن اظهار تشکر از پذیرایی والاحضرتین در شفاخانه هدایا را به رئیس آن روغتون تقدیم داشته و همکاری و تقویت دوستی بیشتر را بین دوکشور آرزو کرد. مقابلتاً دکتور عبدالله عمر معین وزارت صحیه طی بیانیه تشریف آوری والاحضرتین ولیعهد جاپان و همسر شانرا به شفاخانه وزیر اکبر خان خیر مقدم گفته و ضمناً از کمکهای

افغانستان

افغانستان

جبال و غیره وابسته میباشد بدینتر تیسب افغانستان را می توان از نگاه ارتفاع اراضی به سه منطقه اقلیمی ذیل منقسم نمود:

مناطق مرتفع

الف: سرزمین های کوهستانی که از سطح بحر بیشتر از ۲۴۰۰ متر ارتفاع دارد. زمستان آنها اکثر از شش الی هفت ماه دوام میکند. حوزه نورستان یک حصه بزرگ بدخشان و هزاره جات درین زمره داخل میباشد. البته بعضی زمین های خیلی مرتفع نیز وجود دارد که (چهار هزار) متر و حتی بیشتر از آن ارتفاع داشته و غیره قابل سکونت است که البته دارای اقلیم خیلی سرد بوده و اغلب توسط برفهای دائمی پوشیده است.

ب: حوزه هائیکه بین ۱۳۰۰ و ۲۴۰۰ متر ارتفاع واقع شده است مانند: کابل، غزنی، کتواز قسمتی از بدخشان هزاره جات و دره علیای کنر و غیره که دارای آب و هوای نسبتاً معتدل بوده و چهار فصل سال آن ها مشخص و ازهم متمایز میباشد. این حوزه هاتایستان شدید ندارد. و زمستان شدید دارد. و زمستان آنها بعضی اوقات از بیست درجه تحت الصفر هم پایاتر می رود. مقدار بارندگی برف یا باران که اغلباً در ماه های زمستان و اوایل بهار صورت میگیرد از سه صد تا چهار صد ملی متر و بعضاً بیشتر هم میباشد.

مناطق متوسط

مناطقیکه ارتفاع آن از سطح بحر متوسط بوده بین (۹۰۰) الی (یکهزار و سه صد متر ارتفاع دارد عبارت از دامنه های شمالی هندو کش دامنه سلسله جبال غورات دره وسطی و سفلی هریرود ازین گونه مناطق میباشد که تابستان نسبتاً گرم داشته اما زمستان آن شدید نبوده و برودت آن به ده درجه تحت الصفر بندرت فرو می رود. بارندگی این ناحیه ها از دو صد میلی متر کمتر می باشد.

سر زمین های کم ارتفاع

مناطقیکه کمتر از نهمصد متر ارتفاع دارد از نقطه نظر جغرافیای فیزیکی میتوان کلمه دشت را به آنها اتلاق کرد. چه از یکطرف مقدار بارندگی این نوع اراضی خیلی کم بوده و از جانب دیگر بین حرارت و برودت شیاروی آن فرق زیادی موجود است درجه حرارت

افغانستان یک کشور محاط به خشکه بوده و در قلب آسیای مرکزی موقعیت دارد.

افغانستان که بین خطوط (۶۰ درجه ۳۱ دقیقه) و (۷۵ درجه ۵۰ دقیقه) طول البلد شرقی و (۲۹ درجه ۲۱ دقیقه) و (۳۸ درجه و ۳۰ دقیقه) عرض البلد شمالی موقعیت دارد قسمت زیاد سرزمین آنرا کوه ها و ارتفاعات تشکیل داده است سلسله ارتفاعات معروف هندو کش از سمت شمال شرق بسمت جنوب غرب بطول تقریباً ششصد کیلو متر و عرض صد کیلومتر امتداد داشته و اکثر دریا های افغانستان ازین سلسله ارتفاعات سرچشمه میگیرند.

سلسله جبال هندو کش در حصه وسطی افغانستان کشیده شده آنرا بدو حصه شمالی و جنوبی تقسیم مینماید. دره های مناطق شمال هندو کش هموار بوده برای زراعت خیلی مساعد است. حصص افتاده جنوب هندو کش غالباً کوهسار بوده و قسمی بادرختان انبوه پوشیده شده است.

حدود اریبه

افغانستان از طرف شمال متصل است با اتحاد جماهیر اشتراکی شوروی از طرف غرب با ایران و از طرف جنوب و شرق با پشتنوستان.

همچنان افغانستان از طرف شمال شرق در یک تنگه کوهستانی بنام واخان چموریت مردم چین و پشتنوستان هم سرحد میباشد.

طول ساحه افغانستان از شمال شرق تا جنوب غرب ۱۳۵۰ کیلو متر و عرض آن از شمال تا جنوب نهصد کیلو متر میباشد سرحد جنوبی افغانستان از بحیره عرب تقریباً (۴۵۰) کیلو متر فاصله دارد.

اقلیم

گرچه اقلیم افغانستان را از نظر تقسیمات کره ارض بری میتوان نامید اما با آنهم نظریه موجودیت کوهستانات متعدد هر منطقه خصوصیات جداگانه دارد که این خصوصیات به عرض البلد کمتر مربوط بوده و بیشتر با ارتفاع از سطح بحر ترتیب و تقسیم اراضی به سلسله

د افغانستان کالنی

واردات

واردات افغانستان را بیشتر ماشین آلات تکه باب اشیای استهلاکی، روغنیات، سامان برق وادویه وغیره تشکیل میدهد .

تاریخ

افغانستان قبل از قرن نزده در قاره آسیای مرکزی نفوذ بزرگی داشته و فعالیتهای آن در بین رودخانه آمو ودر یای سند وما ورا ی آن صفحه در خشان و برجسته این قسمت آسیا را تشکیل داده است نام قدیم افغانستان (آریانا) بود این نام در کتاب (اوستا) ذکر شده است و به همین منطقه آسیای میانه اتلاق میگردد. در دوره اسلام اسم (خراسان) جای نام آریانای باستان را گرفت و بالاخره نام (افغانستان) در قرن نهم وسعت یافته و بموض نام خراسان مستعمل و متداول گردید امروز نام ملی و رسمی باشندگان مردم این کشور با عظمت و تاریخی (افغانستان) میباشد.

آریاییها

طویف آریایی (بمعنی عام آن) بمردمان اصیل (هند - اروپایی) اطلاق میگردد. طویف آریاییها از جمله نژاد سفید پوست بودند و قسمت بزرگ اقوام سفید پوست را تشکیل میدهد. اما آریاییها (معنی خاص) یکمده مردمانی هستند که بین بحیره خزر و در یاجه گنگا (هند) مسکن داشته اند کلمه آریانا که مشتق از (آیا) میباشد مقسوم رهایشگاه مردمان شجاع و نجیب را داشته است.

بلخ یکی از شهرهای بسیار مشهور آریاییهای باستان بوده است نام قدیم آن بکتیریا (یا بخدی) میباشد. بخدی اولین شهر بزرگ و تاریخی افغانستان است که هزاران سال قبل مرکز پادشاه آریاییسی بشمار رفته است. دورنمای پیشدادی و کیانی واسپه همه در بلخ بوده اند و مرگ فرمانروایی شان در همین شهر بود.

در دوره نهضت اسلام بلخ (بخدی) منقلب به (ام البلاد) یعنی مادرشهرها گردید. آریاییهای افغانستان در ابتدا طی قرون متعادی یکتووع حیات بدوی را بسر می بردند مالدری و زراعت (گلهداری و کشاورزی) پیشه عمده آنها را تشکیل میداد.

تابستان این اراضی خیلی زیاد و شدید میباشد. بارندگی بصورت برف بسیار به ندرت و بصورت باران خیلی کم است منا طبقه درین گروپ داخل است عبارت است از سرزمینهای سمت شمال مملکت تمام مناطق وسیع جنوب غرب افغانستان و حوزه سفلی دریای کابل اوسط بارندگی این اراضی کمتر از ۱۵۰ میلی متر بوده و به استثنای حوزه سفلی کابل که با اثر وزش باد های مرطوب موسمی نسبتا شاداب تر است. اوسط بارندگی شهر جلال آباد ۱۸۵ میلی متر از مزار شریف یکصد و بیست و نهمین روز تقریبا پنجاه و پنج میلی متر میباشد. باید متذکر شد که در زمهره عوامل فوق چریانات جوی و بادهای نیز در اقلیم افغانستان زیدخل بوده تغییرات و تبدلات تیرا در آب و هوای افغانستان وارد میکند.

پیدا وار

افغانستان یک مملکت زراعتی بوده هشتاد فیصد مردم آن زراعت پیشه میباشد حاصلات عمده آنرا گندم، جو، جواری، برنج، نیشکر پخته لبلبو انواع سبزیجات میوه جات تازه و خشک انواع اشجار مثمر و غیر مثمر تشکیل میدهد.

منابع و صنایع

افغانستان از لحاظ معادن غنی بوده ذخایر معادن طلا، نقره، لعل، لاجورد، مس، سرب، سلیکان، منگنیز، ابرک، زغال، نمک، آهن، مرمر، شیشه، یاقوت، گوگرد، تباشیر، سمنت دران وجود دارد که اکثر معادن مذکور از طرف وزارت معادن و صنایع سروری و تثبیت شده است.

صادرات

گاز طبیعی اقلام در شست صادرات افغانستان را تشکیل میدهد که سالانه بیک پیمانها زیاد تحت قرار داد های جداگانه به مملکت دوست و همجوار افغانستان اتحاد جماهیر شوروی صادر میگردد.

قالین، قالینچه، پوست، پشم، پوست قره قل، انگور، کشمش، شکر پاره، پسته، بادام و انواع میوه جات و حبوبات روغنی وغیره نیز از جمله صادرات محسوب میشود.

اسکندر گپي

بعد از آنکه اسکندر کبير نفوذ خود را درين منطقه پهن کرد افغانستان باستان تحت نفوذ فرهنگ و زبان يوناني واقع شد بعد از وريکار آمدن سلسله موريان هند آشو کا پادشاه مقتدر موريا سلسله و نفوذ خویش را تا اراضي قريب جنوب سلسله کوه های هندوکش قايم کرد. بتوجه اشوکا مذ هب بودايی درين کشور داخل و در طرف پنجسده سال در اکثر مناطق شرقي افغانستان پيروز و منتشر گردید.

دوره کوشانيان

دردوره دوم امپراطوری کوشانيان کانیکشا (در حدود ۱۲۰ ميلادی) به تخت سلطنت آريانا جلوس کرد .

یکی از پایتخت های آن کاپيسا يا بگرام امروزی بود. افغانستان در اين دوره مرکز تجارت و روابط اقتصادی بين ممالک چين ، هند و امپراطوری روم گردید افغانستان در بين قرون اولی هفتم عيسوی يک مرکز فرهنگ و ترويج بودايی بوده است صدها مقاله های بود و پاش که در سنگلاخ های دره باميان با اشکال منظم حفر و با نقشهای

زيبا رنگ آمیزی شده است از عمر طلا پس تمدن بودايی در اين سرزمين بخوبی گواهی میدهد. درين دوره علاوه بر امپراطوری آريانا قسمت اعظم هند وستان آنروز نیز زیر اداره و فرمان کوشانيان بود .

در مجسمه بودايکی با ارتفاع ۱۷۵ فت و ديگر با ارتفاع ۱۱۵ فت بعد از گذشتن زياد از هزار سال بازمه برای سياحین جالب و شگفت انگيز میباشد .

ظهور اسلام در افغانستان

افغانستان از ۱۲ قرن باينطرف يک کشور اسلامی میباشد هيچ مذهب وديانت ديگری در عقول و فکور مردم افغانستان به مانند اسلام تاثير عميق و ريشه دايمی نينداخته است .

اساس زندگانی آنها برشالوده خانواده و قبيله بنا شده بود بالاخره آرياييهای کهن پس از سيريك سلسله تحولات اجتماعی به تاسيس شهر ها و بلديه ها پرداختند در نتيجه مدنيت (ويدی) آريانا بوجود آمد در دوره مدنيت ويدی آريانا دونوع مجالس مشوره موجود بود که یکی آنرا بنام (سپها) و دومی را بنام (سيمتی) ياد ميکردند در مجالس سيمتی صرف اشراف و اعيان آن زمان حق اشتراك داشتند .

آرياييهای قديم مردمان دل آزاد و سرشار بودند ورزش و بازیهای آنها عبارت بود از پهلوانی ، اسب دوانی ، عراده سوارى، شعر سرايى ، رقص و آواز خوانی .

در دوره (ويدی) طوايف آريايی از بخدی بطرف جنوب هندوکش سرازير شده و بالاخره در هند منتشر گردیدند.

دوره زردشت

اين دوره مصادف است به فرمان زوايی خانواده اسپه در بلخ و عهد گشتا سب که حامی زردشت بود .

درين دوره زمينه های حياتی فکری و مذهبی آريانا برای قبول يک ذهنيت جديد و تکاملی مساعد بود یکی از پيشوايان اين دوره (زردشت) که يک مرد دانا بوده در حوالی قرون پنجم الی دهم قبل از ميلاد بنا خيل افغانستان امروزی میزيسته است . وی کوشيد تاخرافات اجتماعی آنروز را از اذهان مردم زد وده آنچه مفيد و نيازمندی به آن احساس ميگردید بميان آورد.

آثوری ها و هخامنشی ها

وقتيکه آريانا کانون مدنيت اقوام آريايی بود آثوری ها و هخامنشی ها نظر تسلط زابر اين کشور داشتند با وجود مجادلات زياد سيروس کبير (۵۴۹-۵۲۹ ق-م) و داریوش (۵۲۲-۴۸۵ ق م) بالاخره سرزمين آريانا را بدو حصه تقسيم کردند که یکی آن موسوم به گندهار اوديگری موسوم به باختر يا ميباشد .

د افغانستان گمانسی

حمله برد ویرج اسلام را در آنجا به اهتزاز در آورد و پس از وی اولاده اش نیز نقشی قدمهای او را تعقیب کردند دوره غزنویان رامیتوان دوره عروج وعظمت فرهنگ و ادب کشور مامحسوب داشت .

دوره غوریان

تمدن درخشان اسلامی نیم قاره هند در قرن ۱۲ و در نیمه قرن سیزدهم هجری مرهون مساعی شاهان سلسله غوری افغانستان میباشد .

در سال ۱۲۲۲ میلادی آخرین سلطان از سلسله غوریان که در افغانستان حکومت مینمود بدست سپاهیان مغل کشته شده و قسمت اعظم از منطقه افغانستان ضمیمه امپراطوری مغل گردید. امادیری نگذشت که این منطقه مورد تاخت و تاز امیر تیمور لنگ واقع گردیده و ایرانی های که در زمان چنگیز بمیان آمده بود به اعما ر مجدد آن پرداخته شد.

دوره تیموریها

دولت تیموری افغانستان یکقرن دوام نموده بالاخره بواسطه ظهور دولتهای صفوی فارسی دایره سیاسی شان محدود گردیده چای خود را در افغانستان شمالی و غربی بحکومت های مذکور و در افغانستان شرقی بد و لت نو احداث با بریه هند گذاشتند.

دوره بابر

در اوایل قرن دهم هجری بابر مو فتی به تشکیل يك حکومت در کابل گردید . بابر در سال ۹۲۲ هجری از افغانستان باستقامت هندوستان سوقيات کرده دولت لودی افغانرا در حوزه گنگا منقرض وسلطنت خویش را اعلام نمود.

دوره سوری ها

درین دوره شیر شاه سوری بعد از جنگهای سختی که باهمایون نمود او را بکشور فارس فرار ساخته مجددا شهنشاهی افغان را در کشور هند اعلام نمود. امانقو ذوسلطة

لشکر مجاهدین اسلام در مقابله با اردوهای دو امپراطور ی بزرگ جهان (روم و فارس) فاتح ومظفر گردید . اسلام در قرن نهم میلادی با پیروزی کامل بجنوب هند و گش راه پیدا نمود دین مبین اسلام از افغانستان بقاره هند منتقل ومنتشر گردید. افسر مشهور افغانی (طاهر هراتی) و یسحق ب لیت صفاری (زابلی) علیه خلیفه اسلامی قیام کردند . و کابل در سال ۸۷۱ میلادی بتصرف سلطان ملی درآمد .

طاهر هراتی بقداد و کشور های عربی در اشغال کرد و سپس خراسان مرکز امپراطوری اسلام گردید.

طاهر در سال ۲۰۶ هجری استقلال افغانستان را اعلام و نام خلیفه عباسی را از خطبه بیفکند.

دوره سامانیان

این خانواده که جدشان سامان خدا نام داشت در عهد امویان در بلخ حکم را می داشتند . در اثر خدمتی که فرزندان سامان خدا بنا بدر خواست مامون خلیفه عباسی در رفع فتنه خراسان انجام داده بودند ، نزد مامون حیثیت و اعتباری خاصی داشته و هریک به ولایتی منسوب گردیده بود. این خانواده علم دوست تقریباً یکصد و ده سال امارت کرده اند و مصدر خدمات بزرگ علمی می باشند .

دوره غزنویان

دوره غزنویان یکی از درخشان ترین دوره تاریخ افغان در عهد اسلامی است این دوره بدست الپتگین مؤسس خانهدان غزنویان اساسی گش اری شده و تقریباً دو صد و سی سال ادامه داشته است . (۳۵۱-۵۵۳ هجری) مشهور ترین این خانواده سلطان محمود کبیر است که پس از رسیدن به مقام سلطنت نام خلیفه بقداد را از خطبه بدر انداخت و از آن به بعد خطبه بنام خودش خوانده شد و بنام سلطان مسمی گردید . در زمان این دودمان بزرگ حدود کشور آریانا تاری واصفهان وهمدان و قسمت اعظم هند آ نروز وسعت داشت . سلطان هفده بار به هند

افغانستان

باقی ماند و حصص شرق سرحدات طبیعی افغانستان به دولت برطانوی واگند از گردید .

جانشین امیر عبدالرحمن خان، امیر حبیب اللہ خان هجده سال سلطنت کرد و بعضی وسایل را در مملکت وارد ساخت امیر حبیب اللہ خان در جنگ بین المللی اول بین المللی اول بیطرفی کشور را اعلان نمود در ختم جنگ جهانی اول امیرامان الله خان به تخت سلطنت نشست در سال ۱۲۹۸

ه ش (۱۹۱۹ ع) اعلان جنگ سوم افغان و انگلیس شروع شد و در نتیجه فاتح این حرب سپه سالار محمدنادر شاه غازی علامت فتح و پیروزی زابندت آورد بدین ترتیب در عصر سلطنت امیرامان الله خان استقلال افغانستان حاصل گردید.

ولی بعد از چند سال يك قوت ارتجاعي پام حبیب الله (بچه سقاء) حکومت را سقوط و خودش اعلان پادشاهی کرد. مگر بزودی سپه سالار محمد نادر شاه غازی يك قسواى منى را تشکیل نموده از طرف ملت بجهت پادشاه افغانستان قبول گردید.

پس از شهادت اعلیحضرت محمد نادرشاه غازی اعلیحضرت المتوکل علی الله محمدظاهر شاه به تخت سلطنت جلوس کرد (۱۳۱۰ هجری شمسی)

دولت پادشاهی افغانستان توانسته است درین عصر فرخنده اعلیحضرت معظم همايونى با پیروی از ارزش های قانون اساسی که پایه وثیقه ملی ما بشمار می رود به پیشرفت و ترقیا تی نایل آید.

افغانستان متشکل از بیست و هشت ولایت بوده نفوس آن نظر به احصائیه ۱۳۴۹ وزارت پلان به شمول کوچی ها (۲۷۴۱۴۸۸) به (۱۷۱۲۴۵۸۲) نفر میرسد .

نودونویسد مردم افغانستان مشرف بدین مبین اسلام میباشند متباقی آنرا اهل هندو و عیسویهای مقیم کشور تشکیل میدهد .

افغانها آهسته آهسته در هند چیده شد. از جانب دیگر صفویها بعضی از ولایات راجت اشغال خویش قرار دادند .
دوره هوتکی ها

با بمیان آمدن دولت هوتکیان (میرویس نیکه) دست تسلط صفویها کوتاه گردید و هوتکیان توانستند فارس را اشغال کنند و صفویان را دست از کار بازدارند و شهادت هوتکیان در حراست و پاسداری وطن ما ، یکی از بزرگترین کارنامه تاریخی است .

دوره ابدالی

بعد از مرگ نادر افشار احمدشاه بابا (ابدالی) در سنه ۱۱۶۰ (ه ق) پادشاه

افغانستان شد و مدت بیست و پنج سال پادشاهی کرد. اما در زمان اولاده احمدشاه بابا که در حدود یکصد سال درین کشور حکومت کردند امپراطوری افغان آهسته آهسته رو به تحلیل و تجزیه گذاشت .

دوره محمد زایی ها

امیر دوست محمد خان، امیر شیرعلی خان امیر عبدالرحمن خان ، امیر حبیب اللہ خان، امیر امان الله خان، اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید ، و المتوکل علی الله اعلیحضرت محمد ظاهر شاه در زمره پادشاهان معروف سلسله محمدزایی محسوب میگردند.

در هنگام سلطنت امیر دوست محمد خان قوای انگلیس بشکست های فاحش مواجه گردید.

در عصر سلطنت امیر شیرعلیخان دولت انگلیس از ارتباط سیاسی او با دولت روسه بدبرده جنگ دوم افغان و انگلیس را در سال ۱۲۹۶ هجری آغاز کرد. قشون انگلیس در کابل ومیوند تلفات سنگینی دید در نتیجه انگلیسها مجبور به تخلیه افغانستان گردیدند .

در هنگام زمامداری امیر عبدالرحمن خان روابط خارجی افغانستان منحصر با انگلستان

معرفی ولایات کشور

ولایت روزگان

مراکز صحنی : شفاخانه چوره

ولایت ارزگان در طول البلد شرقی هفت لانیه و چار ده دقیقه و شصت و شش درجه عرض البلد غربی پنج لانیه و سی و چار دقیقه و سی و سه درجه بوده ولایت ارزگان علاقه وسیعی است که در شمال شرق ولایت گندهار واقع و طرف شرق آن دایه چروان و طرف جنوب آن قلات غلجایی و ترین و طرف غرب آن موسی قلمه و طرف شمال آن علاقه گرزاب واقع است نهر ترین از وسط این علاقه از شمال شرق به جنوب غرب عبور نموده و آن را آبیاری می نماید و در غرب آن دریای هلمند جاریست و رود چله خور که معاون رود ارغنداب است در شرق آن جریان

دارد زمین ارزگان نسبتاً کوهسار و هوای آن در تابستان معتدل و در زمستان خیلی ها سرد است ساکنین آن بیشتر اچکزایی کاکر و هزاره های پولاره ارزگانی و جاغوری بوده و پیشه

آن مالدار می باشد.

در ارزگان بطرف مشرق آن یعنی دایه فولاد در کوهیکه مسمی به کوه سمندان است مغاره وجود دارد که دهانه آن پنجاه متر فراخی داشته و از سقف آن که از پخپو شیده میباشد مانند بلور مصفی معلوم میگردد که اهالی آنرا کنده صرف میرسانند در باقی موسم سال از سقف آن آب چکیده یخنی بندد تا حال کسی نتوانسته طول این مغاره را طی کند .

موقعیت : ولایت مرکزی .
مساحت : ۳۲۰۳۷ کیلو متر مربع .
درجه ۸ (از نگاه مساحت) .
نفوس : قرائ احصائیه سال ۵۰ (۵۲۴۹۶۶)
مرکز : تیرین کوت .

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه ۲ دهرآود .
- ۲ - ولسوالی درجه ۳ دایکندی .
- ۳ - ولسوالی درجه ۳ تیرین کوت .
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ شهرستان .
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ کجران .
- ۶ - ولسوالی درجه ۴ گزاب .
- ۷ - ولسوالی درجه ۴ - اجرستان .
- ۸ - ولسوالی درجه ۴ چوره .

دریاها : شهرستان ، رود هلمند و د تیرین

کوه ها : نوشته .

کوتل : قنای سنگ .

پیشوازا : غله جات ، گلیم باب .

ذخایر معدنی : مس ، آهن .

مطابق :

تعداد مکاتب

دعواتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
۷۱	۳۱	۱۴	۳
ذکور			
اناث	۱		۰

مرفی ولایات

ولایت بادغیسات

معارف :				موقعیت : شمال غرب .
تعداد مکاتب				مساحت : ۲۹۳۱۶۹
دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	درجه : ۱۰ (از لحاظ مساحت)
۳۷	۲۰	۰۵	۲	نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۳۷۱۳۶)
ذکور	اناث			درجه : ۲۲ (از لحاظ نفوس) .
۲	۱	۱	۰	مرکز : قلعه نو .

مراکز صحی اساسی : قادس ، جوند .

مربوطات :

مرغاب و غورماج .

- ۱ - ولسوالی درجه اول مرغاب .
- ۲ - ولسوالی درجه ۴ غورماج .
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ قادس .
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ جوند .
- ۵ - علاقه داری کولاری قیصار رودکشک .

کوهها : تخت میلک

پیداوار : پسته غله جات پخته قره قل .
ذخایر معدنی : گوگرد سرب .

ولایت بامیان

معارف :				موقعیت : ولایت مرکزی
تعداد مکاتب				مساحت : ۲۰۲۴۲ کیلو متر مربع .
دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۶۴۴۳۴) .
۶۰	۳۰	۱۱	۲	درجه : ۱۷ (از نگاه نفوس)
ذکور	اناث			مرکز : بامیان .
۵	۱	۰	۰	

پیداوار: گندم ، جو ، گلیم باپ .
ذخایر معدنی - آهن ، مرمر ، سنگ آهک
سیلیکا .

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه ۳ پنجاب .
 - ۲ - ولسوالی درجه ۳ پنجاب بنام ورس .
 - ۳ - ولسوالی درجه ۴ یکارلنگک .
 - ۴ - ولسوالی درجه ۴ سیغان و کهمرد .
 - ۵ - علاقه داری شیر .
 - ۶ - علاقه داری سیغان .
- دریاها : رود بنده امیر .
کوهها: هندو کش ، بابا ، سولادی ،
خواجه غار .

معارف :

تعداد مکاتب			
دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
۶۰	۳۰	۱۱	۲
ذکور	اناث		
۵	۱	۰	۰

مراکز صحی اساسی : سیغان کهمرد .

د افغانستان کالی

پنجاه وسه متری واقع است این مغاره عبارت از یکسوج فوق العاده وسیع است که مدخل آن یکی و داخل آن به دالان های جدا گانه و طولانی تقسیم میشود دالان هارا يك عده پایه های سنگی ازهم جدا میسازد .

یونانی هاییکه متعاقب فتوحات اسکندر و مدخلت خاندان موریای هندی در افغانستان سلطنت مستقل باختری را در دوصدو پنجاه ق م تشکیل داده اند چون محض حاکمیت و

احراز سلطه سیاسی را در نظر داشتند به معتقدات مردم دست نمی زدند بلکه برعکس برای پیشرفت مرام کشور کشا می خود مذاهب محلی را احترام مینمودند چنانچه در باختر تمام ارباب النوع بومی یونانی هندی وجود داشته که به این ترتیب بودیزم در عصر ایشان نه تنها در نقاط جنوب هند و کش بلکه به ماورا شمال آن یعنی جانب بکتريا نریشه دوآئیده بود .

در زمان حکومت شاهان اسکایی ها سیت و پارت و پارت های سیستانی یاهندو یست جای پرستش ارباب النوع یونانی راهم بودیزم گرفت اگرچه درین وقت برهمنیزم و پیروان شیوا هم دارای معابدی در لغمان و حصص غربی کابل بودند با آنهم دین بودایی دین عمومی مملکت شمرده میشد .

وقتیکه کوشانیها در افغانستان استقرار یافت چون اصلا قبایل بادیه نشین بودند و از خود مذهب نداشته به زودی تحت نفوذ معنوی بودیزم آمده و پیرو عقاید بودا گردیدند و

بودیزم مذهب رسمی و سلطنت عصر کوشانی های افغانستان شد سپس عصر باشکوهی بروی بودایت باز شد زیرا سلاطین مقتدر کوشانی مخصوصا کنشکای کبیر تمام اقتدار

و دارایی سلطنتی را در راه انبساط و تجلیل معابد مذهبی صرف نمود . از یک طرف بسا لشکر کشی های آیین بودانا کنار رود تارم در ترکستان چین شیوع یافت از طرف دیگر

ولایت بامیان در میان دامنه های مرکزی دو سلسله کوه بزرگ افغانستان یعنی هندوکش و کوه بابا بین خطوط شصت و هفت درجه و بیست و نه دقیقه و چهل و یک ثانیه طول البلد شرقی و سی و چهار درجه سی و سه دقیقه و بیست و دو ثانیه عرض البلد شمالی موقعیت دارد

ولایت بامیان را ولایات پروان ، بغلان ، سمنگان ، بلخ ، جوزجان ، غوربات از زکات غزنی و وردک از چارسمت احاطه نموده است .

این ولایت به فاصله دو صد و چهل و پنج کیلومتر بطرف شمال غرب کابل روی معبر پر ارزشی قرار دارد که باختر را با کاپیسا وصل میکند عامل اصلی که باعث تمرکز ابدات مهم بودایی در بامیان شده است همانا وچ و ددیوار بزرگ محیر العقولی است که از مخلوط سنگ ریزه و گل در عهد سوم طبقات الارضی بنا یافته است .

قرار مطالعات طبقات الارض که موسیوفیورن فرانسوی نموده بامیان در عهد دوم کاملا زیر آب بوده و با خروج سلسله کوه هندوکش در عهد سوم طبقات الارضی جدار عمودی آن که از کنگلو مرا اختلاط سنگ ریزه و گل ساخته شده است نمایان گردیده . چنانچه احجار سنگ

ریزه های اراضی این دره همه ساییده شده و بدون خط الراس است و فوسیل های حیوانات

سنگ شده که عموما مربوط به دوره سوم طبقات الارضی میباشد از آن به مشاهده رسیده است .

در دوره های قبل تاریخ ولایت بامیان به واسطه همین ساختمان های طبیعی خود که برای کندن مغازه های اولیه مساعد بود یکی از بهترین مراکز بود و باش آسیای میانه بوده و بشر

عصر قبل تاریخ درین وادی که شکار ماهی زیاد دارد به خوبی میزیستند چنانچه یکی از مهمترین بناهای آنها که فعلا به نام چهل ستون یاد میشود بیک کیلو متری غرب بودای بزرگ

مرفی ولایات

باسلطت اولاد ه او به مراتب برترقی و عظمت آن افزوده شده است .

حفریات اصولی بامیان بار اول در نزده صدوسی ازطرف هاکن شروع شده که از آنجا علاوه بریک دسته سرهای گلی بودا و بوریس اتو پارچه های نو شته شده کتب بودایی به لسان سانسکریت و رسم الخط های مختلفه پیدا شده است که تاریخ آنرا پروفیسر — سیلون لوی فرانسوی بین قرون سه و هشت مسیحی تعیین کرده است . ازین معلوم می شود که تا زمان مقارن مسلمین درینجا رامیین بودایی بامیان زبان سانسکریت را استعمال میکردند .

بامیان علاوه بر هیکل های بزرگ از نقطه نظر تصاویر رنگه دیواری بودایی از مهم ترین مراکز آسیا به شمار میرود روی هم رفته تصاویر رنگه دیواری بامیان دارای عوامل تزیناتی هندی و ایرانی و آسیای مرکزی می باشد این تصویر بعد از نقوش اجانتای هند میران آسیای مرکزی مهمترین تصاویر رنگه بودایی دنیا است که تا حال باقی مانده .

در زمره شهر ها و قرای ولایت بامیان میتوان از سه شهر تاریخی و باستانی آن یعنی شهر غلغله ضحاک و شهر سرخسک نام برد .

با موجودیت ثروت و دارایی سرشار و سلطنتی باقیمت ترین و مجلل ترین معابدی که روزگار نظیر آنرا ندیده بود به میان آمد چنانچه شروع عمرانات بودایی بامیان را هیوان تسنگ زوار چینی بیک نفر پادشاه قدیمه که ممکن کنیشکا باشد نسبت میدهند . عمرانات بامیان به اساس یکنوع سبک مخصوص که عبارت از سموچ کنی و تراش مجسمه های عظیم الحیثه باشد روی کار آمد و کار هم واضحا از قسمت شرقی جدار شروع و بر منتهای الیه غربی آن تمام گردیده و به این ترتیب اول بت سی و پنج متری و معابد مجاور مربوط آن و بعد از آن هیکل پنجاه و سه متری و آبدات متصل آن ساخته شده است .

و قرار تخمین که نموده اند اولی در قرن اول مسیحی ممکن در عصر کنیشکا و دومی بین قرن دوالی سه در زمان احفاد سلاسه اوتراش ساخته شده است .

ازین لحاظ گفته میتوانیم روزگار شکوه و جلال بامیان مقارن به اوایل عهد مسیحی در زمان اقتدار بزرگترین امپراطوران کوشانی ها کنیشکای کبیر شروع و در طی قرون بعدی

دغلغلی تاریخی بنار چه زمون دھیواددزایره مدینت کو ثقافت بنکار ندوی دی

د افغانستان کالی

شهر غلغله

شهر غلغله شهریکه یکرمان شهرت بسزای آن شرق و غرب رابه خود متوجه گردانید . بود .

ودر برابر نیرو مند ترین و خشمگین ترین مهاجمین مقاومت و مجادلت همی کرد مخروبه های شهر غلغله در گرد و نواحی بالا حصار درمیان مزارع و کشت زارها و بطرف دهکده سید آباد کم و بیش باقی مانده است شهر غلغله طوریکه تاریخ حکایه میکند به گمان غالب بعد از به میان آمدن سلطنت ششسپانیه غوری بدست سلطان علاوالدین جهان سوز در زمان سلطنت نخستین امر ششسپانی ملک فخر الدین برادر افخم جهان سوز به میان آمده درین گام بحیث یکمرکزیت بزرگ شهر بهم رسانیده است باشندگان این شهر در بین قرن شش و اوایل قرن هفت هجری در

سومج و آبادی های مستحکم که با باره ها و برجهاییکه از خشت خام و پخته و سنگ اعمار شده بود زندگانی میکردند بعد از اینکه علاوالدین محمد خوارزمشاه بین سال های ۶۰۷ و ۱۱۱۱ هـ اردوی غوری و غزنوی رادرهم شکست پسرش جلال الدین در شهر غلغله مرکزیتی قایم کرد و برای مدتی باشهرت و جلال تام حکم روابی نمود شکوه و قدرت آن رقیبان اش را برآن واداشت تا برشکست و کوبیدن او از هیچگونه تدابیر و اقدامی دریغ نکنند زمان قدرت این حکمروای فاتح بود که هجوم وحشت ناک چنگیز از صفحات شمال بر جنوب هندو کش سرایت کرد.

چنگیز ازراه دره شکاری وارد این سرزمین شد. ودر شهر ضحاک که آثار خرابه های آنرا در هفده کیلو متری قبل از بامیان در نقطه تقاطع آبهای بامیان و کالو در نقاط مرتفع کوه سرخ قرار دارد و جنگ میان مهاجمین چنگیز و و آمر شهر در گرفت درین زدو خورد موثری جن پسر چغته نواسه چنگیز به قتل رسید از دیدن این منظره خشم چنگیز به جوش آمده سوگند یاد کرد که آنقدر قتل و قتل درین شهر بنماید که حتی برای انسان و حیوان امان

زندگانی نهدند شهر غلغله بعد از مقاومت بسیار شدید در سال ۶۱۸ هـ ق مطابق یکمربار و دو صد بیست و دو مسیحی با خاک یکسان شده فاتح مغل آنطوریکه تصمیم گرفته بود شهر را آتش زد مردمی در میان شعله های آتش جان دادند و گروهی که از شعله های بیرحم آتش نجات یافتند از دم تیغ خلاصی نیافتند و بالاخره حصار آزادگان و کانون علم و فضل پادشاهان علم دوست و ادب پرور و شهنشپ های غوری و خوارزمشاه را به لسان و اصطلاح خودما او بالغ یعنی شهر مغضوب لقب دادند بطرف جنوب شرق خرابه های با ۷ حصار شهر غلغله در داخل دهکده سید آباد بدنه قلعه مستطیل شکل یا دیوار های بلند موجود است که در نزد اهالی به قلعه دختر معروف میباشد داستانهای محلی این قلعه را مربوط به دختر جلال الدین مینگرتی پادشاه خوارزمشاه می میدانند چنگیز حصار محکم شهر غلغله را گرفت نمی توانست ومدتی لشکر مغلی در اطراف حصار سرگردا نه ماندند و حیران بودند که به چه ترتیب و وسیله حصار را بکشایند و به مجادله جهت اشغال بپردازند تا اینکه بالاخره این دختر ناز پرور خیانتی کرد و نامه برای مهاجمین نوشت و نامه را با بیگان تبر در صف مهاجمین انداخت و به آنها فهماند که فتح این قلعه مشکل است تا زمانیکه سرچشمه آبی را که در داخل حصار می آید و مدافعین شهر از آن استفاده و رفیع تشنگی میکنند. بسته نشود فتح نصیب مهاجمین مغلی نخواهد بود لکن سرچشمه آبرو که در دره کالو است بانام تخت سنگ های نمک مسدود شود سپاه مغل باین دستور سرچشمه آب را بستند و بدین ترتیب را فتح قلعه را دریافتند و آنرا کثودند و اما در مقابل دختر ناعاقبت اندیش نیز فصل زود گسره

این همکاری خود را باردوی دشمن چشیدو زیرا آنطوریکه لازم بود پس از اذیت تمام به هلاکت رسانیده شده .

شهر ضحاک

نام محللیست که بفاصله ۱۷ کیلومتری شرق که بین ۶۷ درجه ۵۸ دقیقه ۱۲ ثانیه طول البلد شرقی

مهری ولایات

و ۳۴ درجه ۲۹ دقیقه و ۳۴ ثانیه عرض البلد شمالی واقع است. در نقطه التصاق آبهای بامیان با آب دره کالوروی پوزه های بلند و سرخ رنگ کوه برج ها دیوارها و بقایای قلعه به نظر میخورد که یکی از مستحکمترین قلعه های جنگی بوده قسمتی از برج های حصار که رخ بطرف دره کالو است. بنام شهر نریمان هم شهرت دارد.

در حقیقت بند امیر نام پنج غدیر مسلسل و کوچک یا اگر صحیح تر بگوئیم نام پنج بندی است که غدیر های مذکور را تشکیل داده است.

این غدیر ها که مشهور ترین آن بند هیبت است از سطح بحر تقریباً ۲۹۲۳ متر ارتفاع داشته و روی بستر دریا که بنام غدیر سدگور موسوم گردیده قرار دارند این دریا پس از عبور از بامیان یک سلسله کوه ها علاقه همچو نهر را که یکی از توابع ولایت بلخ میباشد آب میدهد.

غدیر دوم بند پنیر نام دارد که در حدود ۱۶ متر پهنایی دارد و ۵۵ کیلو متر طول و ۵۲۸ متر عرض دارد.

قسمت علیای بند هیبت را صخره های تند و عمودی که حاوی چندین خلیج ها و مدخل های کوچکی است محدود نموده و انجام جنوبی بند مزبور باز و آب بند طبیعی سنگلاخ آن بشکل آبشارهای کوچک و باریکی سرازیر گردیده به سطح مرتفع که ۱۲ متر پائین تر واقع است فرو میریزد.

این سطح مرتفع از رسوب سفید یازدهم رنگی که غالباً گوگرد میباشد پوشیده شده و آب از روی آن قطره قطره سرازیر گردیده تقریباً یک کیلو متر پائین تر غدیر کوچک دیگری را تشکیل میدهد که موسوم به بند قمبر است.

و غدیر پنجم موسوم به بند غلامان است که یک فاصله نسبتاً بعید اما پائین تر از بند قمبر افتاده است و این بند سه ربع میل برده خیلی کم آب است.

در دوره شناسایی های غوری درین جا حصار مستحکمی ساخته شده که مقاومت آن در مقابل چنگیز خاطر فراموش ناشدنی بیادگار مانده است چنانچه موتی چن نواسه چنگیز در سال ۶۲۸ هـ - ۱۲۲۲ همین جا کشته شد.

شهر سرخشک :

بفاصله ۴ کیلومتر دورتر از دره شکاری در سواحل چپ آبهای بامیان بر فراز پوزه بسیار بلند کوه دیوار های یک حصار خرابه که بشکل قلعه را دارد قرار دارد که از نظر استحکام و موقعیت سوق الجیشی اهمیت بسزای داشت. این حصار مانند شهر غلغله و ضحاک آبادی های بشکل سوچ و عماراتی از خشت خام نیز از خود به یادگار مانده است.

شهر سرخشک دارای دو حصه معین است که یک تیغه کوه را بهم وصل کرده است.

اول - خرابه های اصل شهر که مسجد و بعضی عمارات آن هنوز باقی است.

دوم - ارگ یا بالا حصار که پرفراز حصه سفلی دره و اراضی همجوار واقع است.

دورادور شهر و حصار دیوارهای ضخیم و برج های مدور دیده میشود که همه از گل و سنگ ساخته شده این حصار هم در آلسر هجوم مثل در نیمه اول قرن ۷ هـ ویران شده است.

دریاها و بندها :

بند امیر :

بند امیر در ۲۴ درجه ۵۰ دقیقه عرض البلد

ولایت بدخشان

ولایت بدخشان . بین خطوط طول ا بلسید شرقی تخمینا هفتاد درجه چار دقیقه وسی و شش ثانیه و عرض البلد شمالی سی و شش درجه پنجاه و پنج دقیقه شانزده ثانیه واقع است بدخشان از جانب شمال بدریای آمو و از طرف غرب به قسطنطنیه زمین و از سمت جنوب به هند و کشش و از جهت مشرق به چترال و ترکستان شرقی محدود است دریای پنج که دریا ی آمو نیز گفته میشود در جواران جریان دارد در بدخشان یکسلسله کوه های مرتفعی موجود است که در دامنه آنها دره ها و وادی های خرم و سرسبز وجود دارد آب و هوای این منطقه در تابستان خیلی سرد بوده و ماہر کوهستانی آن تماما از برف مستور و دریاها ی آن منجمد میشوند بنابر کثرت اشجار باران زیادی در آنجا میبارد بدخشان از حیث معادن ن غنی بوده و دارای معادن ذیل میباشد .

۱- طلا که بصورت ریف گولد یعنی طلای سنگی در دیشوراغ بدخشان وجود دارد که بصورت ابتدایی فی تن متریک تقریبا سه گرام طلا را حاویست .

۲- آهن این معدن در چارده میلی متری شرقی شهر فیض آباد نیز دیک قریه پایا ن شهر واقع است آهن آن از قسمها تیت می باشد و شهرت تاریخی داشته مهتر اینست که تا کنون ذریعۀ آهنگران محلی پایان شهر استخراج آن بعمل آمده و از آن استفاده می کنند .

۳- لاجورد بهترین جنس آن در بدخشان وجود داشته و برنک آبی آسمانی و تیره نیلگون اکثرآ با ذرات بیرایت که اصطلاحا در ملک ما آنرا طلا مینامند بین سنگها ی مرمر گرا نو منجان بدخشان پیدایش دارد .

۴- لعل بدخشان برنک بنفش سرخرنک شفاف به قطر یکنیم الی دو سانتی در بین احجار کنیز میکاشیست در ساحۀ فوقانی مجاور رود زرددیو در بهارک بدخشا ن پیدایش دارد و شهرت عمومی دارد .

موقعیت : شمال شرق .
مساحت : ۴۴۹۹۸ کیلو متر مربع .
درجه : ۵ (از نگاه مساحت) .
نفوس : قرار احصائی سال ۵۰ (۳۶۲۸۲۵)
درجه : ۱۹ (از لحاظ نفوس) .

مرکز : فیض آباد .
مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه ۲ جرم .
- ۲ - ولسوالی درجه ۳ درواز .
- ۳ - ولسوالی درجه ۳ - اشکاشم .
- ۴ - ولسوالی درجه ۳ کشم .
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ واخان .
- ۶ - علاقه داری راغ .
- ۷ - علاقه داری شهر بزرگ .
- ۸ - علاقه داری بهارک .
- ۹ - علاقه داری گران منجان .
- ۱۰ - علاقه داری خواهان .
- ۱۱ - علاقه داری زیباک .
- ۱۲ - علاقه داری شفتان .

دریاها : کوکچه ، آب استاده ، شیوه ، واخان .

کوهها : سلسله کوه واخان ، هتلو کش کوه بوم گاه ، کجاو ، بلند ، سندر ، سپین گار سفید خرس .

کوتلها : واخ جیر ، ورم گوت گر ، پانغر ، پوشال ، انجمن

پیداوار : انواع غله چات .
ذخایر معدنی : لا جورد ، یاقوت ، سلیکا ، طلا ، یاقوت کبود ، نمک .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
ذکور	۱۴۱	۳۹	۱۳
اناث	۲۰	۶	۱

مطبوعات : روز نامه بدخشان سال تأسیس ۱۳۲۵ .
مراکز صحی اساسی : کشم ، اشکاشم و جرم

مهرلی ولایات

- ۵- کاولین یعنی گل چینی که دراشکاشم بدخشان وجود دارد چسبیت عالی است کاشی بدخشان واقع است ذخیره این معدن در صدمزارتن تخمین شده و مقدار فیصدی آن نخصت فیصد است .
 ۶- کوگرد این معدن به مسافه بیست میل سنک ریشه ابرک وگرافیت نیز وجود دارد

ولایت بغلان

- موقعیت : شمال مملکت
 مساحت : ۱۳۴۹۳ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۹ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۶۵۶۶۴۴)
 درجه : ۶ (از لحاظ نفوس)

معارف :

- تعداد مکاتب :
 دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه
 ذکور : ۴۲ ۴۸ ۱۷ ۷
 اناث : ۸ ۶ ۳ ۱
 مطبوعات: روز نامه اتحاد سال تاسیس ۱۳۰۰
 مراکز صحتی اساسی : اندراب ، خوست و
 فرنک ، نهرین ، دوشی ، بغلان صنعتی و
 پلغمری :
- ۱ - ولسوالی درجه اول پلغمری .
 - ۲ - ولسوالی درجه ۲ دوشی .
 - ۳ - ولسوالی درجه ۳ نهرین .
 - ۴ - ولسوالی درجه ۴ - اندراب .
 - ۵ - ولسوالی درجه ۴ خوست و فرنک .
 - ۶ - علاقه داری خنجان .
 - ۷ - علاقه داری دهنه غوری .
 - ۸ - علاقه داری تاله و برفک .
 - ۹ - علاقه داری برکه .

دریاها : اندراب و پلغمری .

ولایت بغلان در شمال مملکت از جمله

ولایات حاصلخیز و سر سبز بسوده که در شصت و هشت درجه و چهل و شش دقیقه بیست و چار ثانیه طول البلد شرقی و سی و شش درجه سیزده دقیقه شانزده ثانیه عرض البلد شمالی واقع است .

کوهها : بغلان ، قره بالور ، چسوند سره مارخانه .
 کوتلها : وپانک ، نارانی ، خواوا ، هتوکش سالنگ

ولایت بلخ

- موقعیت : شمال مملکت
 مساحت : ۱۵۶۲۶ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۸ (از لحاظ مساحت)
 نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۷۲۰۴۸)
 درجه : ۱۶ (از نگاه نفوس)
 مرکز : مزاد شریف

د افغانستان کالني

مربوطات :

معارف :

تعداد مکاتبه
دهاتي ابتدایي متوسطه لیسه
ذکور : ۱۰۴ ۴۱ ۱۵ ۶
اناث : ۱۸ ۸ ۴ ۲
مطبوعات: روز نامه بیدار سال تاسیس
۱۳۰۰

- ۱ - ولسوالی درجه اول بلخ
- ۲ - ولسوالی درجه ۲ نهر شاهی
- ۳ - ولسوالی درجه ۲ دولت آباد
- ۴ - ولسوالی درجه ۳ شولگره
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ شور تپه
- ۶ - ولسوالی درجه ۴ چار بولک
- ۷ - ولسوالی درجه ۴ چمتال

مراکز صحی اساسی : دولت آباد ، شولگره:

بلخ مهد تمدن قدیمی و درخشان اینکسور بوده و به عقیده مورخین مهاجرت آریائیها از همین خطه شروع گردیده زردشت مشهور از همین جا و پیدایش سرود های اوستا نیز در خاک باختر صورت گرفته است بلخ ولایت تاریخی و متمدن و معروف افغانستان است که آثار و آبدات تاریخی آن چه در دوره اسلام و چه در ادوار قبل اسلام تا هنوز بیاد گلاز عظمت این ولایت موجود بوده و سیاحین و باستان شناسان خارجی برای تماشای غور درین حصه میشتابند .

ارتفاع آن از سطح بحر یک هزار و یکصد و هشتاد و پنج متر است و به خط طول البلد شرقی

- ۸ - علاقه داری کشنده
 - ۹ - علاقه داری چارکنت
 - ۱۰ - علاقه داری دهیادی
- دریاها - دریای بلخ
کوه ها - المورتک البرز

پیداوار : پخته ، قره قل ، خرپوزه ، گندم
ذخایر معدنی : گوگرد ، نمک ، زغال،

سیلیکا

فابریکه : فابریکه روغن نباتی ، نساجی
فابریکه کود کیمیاوی برق حرارتی ، کشنده
باکی و ظروف سفالی .

دبلخ بیخوانی تاریخی جومات چه در حج یادم به نامه یادیری

معرفی ولایات

شصت و شش درجه بیست و چار دقیقه ۲۲ ثانیه و خط عرض البلد شمالی ۳۶ درجه و ۳۳ دقیقه و پنج ثانیه واقع است . شهرت و نام باستانی آن با ضبط های مختلف خود که یونانیان ، اعراب ، هندی ها و فارسی ها در ادوار قبل و بعد اسلام بنام های باکتریان باختریش بخدی باختری و پالمپیک ریس یاد نموده و این نامها در تمام مراحل ادبی و تاریخی مملکت وانمود میکنند که از بدو طلوع تاریخ مدنیتهی که پدران آریایی ها در پیرامون رود خانه اکسوس زندگی داشتند در تمام مراحل ازمینه یاد شده است .

نخستین بانی بلخ بزرگ و تاریخی بنا به روایات متداوله بلخ بلاخ بن سامان بسن سلام بسن جام بن نوح بوده است بلخ دارای بیرق های بلند که از زیبا ترین و معمور ترین بلاد دنیا به حساب میرفت از

پوست قره قل که از پیداوار مهم بلخ و مربوطات آن است از جمله اقلام صادراتی کشور میباشد . بافت و استهلاك قالین که توسط زندهای ترکمن در دولت آباد و شور تپه به عمل می آید از جمله صنایع دستی مشهور کشور محسوب میشود .

ولایت پروان

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۵۴ ۴۸ ۲۲ ۸

اناک : ۱۰ ۱۰ ۲ ۱

مطبوعات : روز نامه پروان سال تاسیس ۱۳۰۰

مراکز صحتی اساسی : سید خیل ، غوربند

سرخ پارسا ، و بگرام

مرکز ولایت پروان یگمزارو ششصد و سه متر از سطح بحر ارتفاع دارد از مرکز کابل شصت و چار کیلو متر فاصله دارد و تخمیناً شصت و نه درجه بیست و چار دقیقه ۶ ثانیه طول البلد شرقی و سی و پنج درجه سه دقیقه چهل و چار ثانیه عرض البلد شمالی در دامنه کوهی واقع است که اصل از شاخه های هندو کش بوده و به طرف استالاف و پغمان امتداد می یابد .

موقعیت : ولایت مرکزی

مساحت : ۸۹۵۹ کیلو متر مربع .

درجه : ۲۲ (از لحاظ مساحت)

نفوس : قرار احصائی سال ۱۳۰۰ (۹۳۴۲۳۰)

درجه : ۳ (از لحاظ نفوس)

مرکز : چاریکار

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۳ غوربند

۲ - ولسوالی درجه ۳ بگرام

۳ - ولسوالی درجه ۴ سرخ پارسا

۴ - علاقه داری شنواری

۵ - علاقه داری کوه صافی

۶ - علاقه داری درجه ۴ جبل السراج

۷ - علاقه داری شیخ علی

دوایاها : غوربند ، جبل السراج ، سالنگ

شتل .

کوهها : پغمان

کوتل ها : شیر

پیداوار : انواع حبوبات گندم ، انگور .

ذخایر معدنی : مس ، باریم ، سلفا یت

سرب ، آهن .

فابریکه : نساجی گلپهار ، جبل السراج و

فابریکه سمنت و کشمش پاکی .

د افغانستان کانسې

چون مرکز ولايت پروان بسر راه کابل نساچان ده مسکين در بافتن پتو مهارت نطقن بدخشان مزار شريف، وميمنه واقع گرديده فلېندا مردم اين سرزمين به تجارت و صنعت ذوق سرشاري دارند صنعت چا قو سازي وپايزار دوزي آن ترقي خاصي نموده کرباس-اعلی بلفته ميشود .

دکوهدامن دآبادي او اواري سيمي دانگورو دباغ يوه منظره

ولايت پکتيا

- ۳ - ولسوالي درجه ۲ جاني خيل
- ۴ - ولسوالي درجه ۲ گومل
- ۵ - ولسوالي درجه ۲ سپيره
- ۶ - ولسوالي درجه ۳ چدران
- ۷ - ولسوالي درجه ۳ سيدکرم
- ۸ - ولسوالي درجه ۳ چمکنی
- ۹ - ولسوالي درجه ۳ زرموت
- ۱۰ - علاقه داري حسن خيل
- ۳۱ - علاقه داري شوآگ

- موقعيت : جنوب مملکت
- مساحت : ۱۵۰۷۶۲ کيلو مترمربع
- درجه : ۱۷ (از لحاظ مساحه)
- نفوس : قرار احصائيه سال ۵۰ (۸۷۸۸۳۳)
- درجه : ۷ (از لحاظ نفوس)
- مرکز : گوردیز
- مربوطات :
- ۱ - حکومت کلان ارگون
- ۲ - ولسوالي درجه ۲ جاجی

پکتیا زموږ د هیواد د کلتور او ملي غروره که سیمه ده په دې فوټو کې یو پکتیاوال
د خپلو ملي کالیو سره ښکاري

کوهها: سروټی غر، خټی غر، هستر بل غر، سر
حوضی غر

کوتلېها: سټوکنه ولټه کوری

پیداوار: غله جات وچوب چار تراش

معارف:

تعداد مکاتبه

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور: ۷۲ ۷۶ ۴۳ ۳

اناث: ۲ ۲ ۲

مطبوعات: روز نامه وپانگه ساله تاسیس
۱۳۲۰

۱۲ - علاقه داری شمل

۱۳ - علاقه داری دند و پطان

۱۴ - علاقه داری متاخان

۱۵ - علاقه داری ارمی

۱۶ - علاقه داری نکه

۱۷ - علاقه داری سروضه

۱۸ - علاقه داری گیان

۱۹ - علاقه داری برمل

۲۰ - علاقه داری لچ منگل

۲۱ - علاقه داری زیرواک

دریها: گومل رود گردیز رود

د افغانستان کانسلی

است به علاقه داری وهک غزنی مرسل غوندي حکومت شون کتواز امنه وکمکي کوهل واز طرف جنوب مربوط است به وزير ستان پښتونستان آزاد قسمت اعظم مسکونین این ولایت منگل جدران احمد زایی و طوطی خیل وغيره بوده وبرخی افغانه کر ما شی و سادات نیز دراینجا سکونت دارند .

کلتور:- پکتیا سر زمین تاریخی وکلتوری کشور بوده وبسی از رسوم وعادات اصیل افغانی که از حوادث روزگار در امان مانده است دارا میباشد.

مهمان نوازی ، شجاعت ، قوم دوستی ، و وطن پرستی از خصوصیات مردم پکتیا میباشد که در ادوار مختلف تاریخ درمقابل دشمنان از خود مردانگی نشان داده اند.

مراکز صحنی اساسی : چمکنی جاجی میدان

جانخیل ، ټنی و اورگون .

ولایت پکتیا: به نام جنوبی هم شناخته میشود مرکز امروزه این شهر قدیمه وباستانی گردیز است چه از نظر قدامت تاریخی وموقعیت جغرافیایی وچه از نقطه نظر حوادث وکشمکش های داخلی وخارجی اهمیت بسزایی دارد.

ولایت مذکور از ناحیه شمال محاط است به سپین غر کوه سفید یا کوه سلیمان و مضافات حکومت لوگر وقسما ولایت ننگرهار واز جانب شرق مربوط است به سفید کوه و حصص کورم وقسما به کوه های وزیرستان وکوه های تیرا وسرزمین مسکون افغان های توری پښتونستان آزاد واز سمت غرب بلخ

ولایت تخار

دریاها : آمو ، کوکجه ، تالقان
کوتل : دروازه و رسج .

پیداوار : گندم ، جواری ، پخته و قالین باب

ذخایر معدنی : طلا ، نمک ، زغال
معارف :

تعداد مکاتب

ذکور	۶۲	۳۵	۱۳	۵
اناث	۳	۵	۱	۰

مراکز صحنی اساسی : فرخار ، چاه آب ،

خواجه غاروینگی قلعه .

ولایت تخار . کلمه تخار نام یکی از اقوام سیتی به میان آمده است اساسا این اسم از قرن چارم قبل المیلاد تا قرن هشتم مسیحی وجود خارجی داشت وبعد از استقرار تخاروا شاخه از اقوام سیتی در گوشه شمال غربی

موقعیت : شمال مملکت

مساحت : ۱۷۵۳۷ کیلو متر مربع
درجه : ۱۵ (از نگاه مساحت)

نفوس : قرا احصائیه سال ۱۳۵۰ (۵۲۰۵۳۵)

درجه ۱۵ (از لحاظ نفوس)
مرکز : تالقان

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه ۲ رستاق
- ۲ - ولسوالی درجه ۴ خواجه غار
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ - اشکمش
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ چاه آب
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ ینگى قلعه
- ۶ - ولسوالی درجه ۴ فرخار
- ۷ - علاقه داری ورسج
- ۸ - علاقه داری کلفگان
- ۹ - علاقه داری درقد
- ۱۰ - علاقه داری چال
- ۱۱ - علاقه داری بنگی

معرفی ولایات

آریانا این حصه بطور اخص بنام آن علم شد و کلمه تخارستان در قرون وسطی مورد استعمال زیاد داشت .

توکيوهای غربی بافتوحات خود بطرف غرب و جنوب غرب پیش آمده و بعد از زامحلل دولت یفتلی آریانا و عقب زدن ساسانی ها

مهاجم در نیمه دوم قرن شش مسیحی وارد تخارستان گردید . مفهوم جغرافیایی تخارستان این وقت در کلمه باختر جامع تر بوده و در شمال هندو کش از دامنه های پامیر تمام قطن و بدخشان ولایت مزار شریف بلخ حتی علاقه میمنه را در برهم می گرفت و در شمال اکسوس آمو دریا سفیدیان شامل آن بود .

ولایت جوزجان

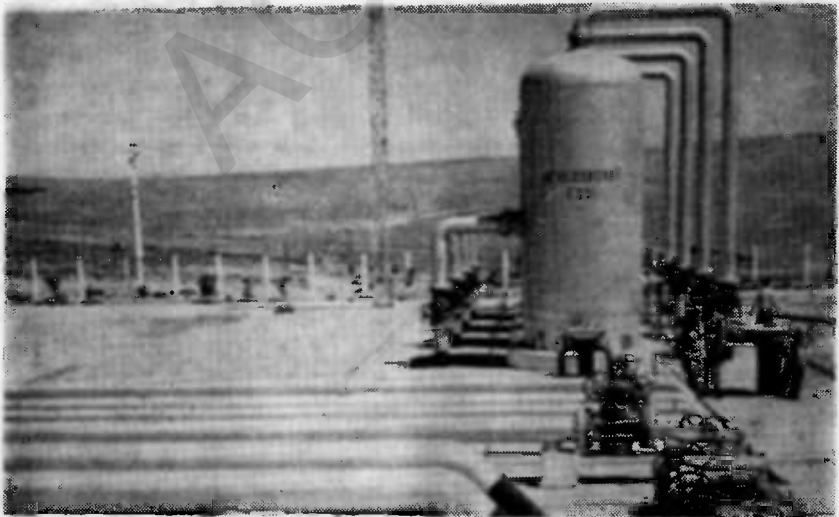
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ منگجک
- ۶ - علاقه داری بلخاب
- ۷ - علاقه داری کوهستانات
- ۸ - علاقه داری مردیان
- ۹ - علاقه داری فیض آباد
- ۱۰ - علاقه داری خانقاه
- ۱۱ - علاقه داری خماب

موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۲۱۷۲۶ کیلو متر مربع
درجه : ۱۱ (از لحاظ مساحت)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۴۵۲۳۳۲)
درجه : ۱۲ (از نگاه نفوس)
مرکز : شبرغان

مربوطات :

دریاها : دریای سرپل
کوهها: سلسله کوه تیر بند تر کستان
کوتلها : کوتل قم و سبزک
پیداوار : قالین و گلیم باف گوسفند قره قل
ذخایر معدنی : گاز طبیعی

- ۱ - ولسوالی درجه اول سنگچارک
- ۲ - ولسوالی درجه اول سرپل
- ۳ - ولسوالی درجه اول آچه
- ۴ - ولسوالی درجه ۳ قرین

دشبرغان دگاز یوه دستگاه

د افغانستان کانسې

معارف :

تقريباً ۷۳۹ متر ارتفاع د اړد مصافه آن از ولايت بلخ يکصدو سؤو پنج کيلو متر واز مرکز کابل ۵۶۷ کيلو متر ميباشد .

آب وهواي آن در تابستان گرم و به اتروزيدين باد هاي دايمي متعادل گرديده .

تعداد مکاتب .

دهاتي ابتدائي متوسطه ليسه

ذکور :	۷۲	۲۸	۱۱	۴
اناک :	۵	۴	۱	۱

مطبوعات: روزنامه جوزجان سال تاسيس ۱۳۴۰

جغرافياي تاريخي جوزجان گوزگانان يا گوزکان که مهربان جوزجانان يا جوزجان است از ولايت هاي مهم خراسان قديم بشمار ميرود در گوشه شمال غرب افغانستان واقع شده .

وجه تسميه جوزجان را يروفيسور مينور سکی خورر شناس ماهر جوز گوز يعني چار مغز را ميدانند .

مراکز صحتي اساسي : قرقين ، آقچه .

ساجارک وسريل .

ولايت جوزجان - که بين شصت و پنج و شانزده درجه سيزده و سؤو يك دقيقه شش و بيست و پنج ثانيه طول ابلد شرقي سؤو شش درجه شانزده دقيقه هشت و يازده ثانيه عرض البلد شمالي واقع شده و از سطح بحر

ولايت نيمروز

موقعيت : جنوب غربي

مراکز صحتي اساسي : لاش جوين و گنگ

مساحت : ۴۳۳۶ کيلو متر مربع

ارتفاع زرنج از سطح بحر نهمين چار صدو نودو نه متر و مسافه آن از کابل يکپزارو شصت و هشت کيلو متر و از زيت فراه يکصدو هفتادو شش کيلو متر ميباشد .

درجه : ۲ (از لحاظ مساحه)

نفوس : قرار احصائيه سال ۵۰ (۱۲۸۳۶۴)

درجه : ۲۸ (از نگاه نفوس)

مرکز : زرنج

مربوطات :

۱ - ولسوالي درجه ۲ چخانسور

۲ - ولسوالي درجه ۲ چهار برچک

۳ - ولسوالي درجه ۴ لاش جوين

۴ - ولسوالي درجه ۴ ميل کرکي

۵ - علاقه داري خاشرود

دوبها - فرازود ، هريزود ، هملند

خاشرود ، رودشان ، رود خسپاش ، رود

کافري ، رامرود ، سنارود ، رود کال ، رود

کلکل ، هامون پوزک ، هامون صابري .

کوه : سياه کوه

پيدلوار : پخته ، گندم وغيره حبوبات

ذخاير معدني : نمک

معارف :

تعداد مکاتب :

جهان بوده وجود داشته که شواهد بيشما راز آن هنوز موجود بوده و گواهي ميدهد اين منطقه در گوشه غربي مملکت افغانستان بين خطوط ۶۱ و ۶۲ درجه وسؤو و دو وسؤو و نه دقيقه و يازده و هژده ثانيه طول البلد شرقي وسؤو و

دهاتي ابتدائي متوسطه ليسه

ذکور : ۴۷ ۱۸ ۴ ۲

اناک : ۱۹ ۵ ۱ ۰

معرفی ولایات

های مذکور مرکبات آذونی دشتها را نیز با خود نقل میدهد در بعضی حصص شور ه های بزرگی راه وجود می آورد از همین رو تمام اراضی آن طوری از آذون غنی است که محتاج هیچگونه کود و یا پائویی نیست اکثر زمین های آن اگر همه ساله و بدون دانه پارو کشت شود حاصل قابل ملاحظه بدست می آید چون اقلیم آنجا گرم و آفتاب آن سوزان است برای قوی گردانیدن زمین آن این هم عامل خیلی مهم بشمار میرود .

در آنجا ضرب المثلی است که میگویند در یکم من بدریا خشک میشود و مراد از یکم حلول برج جوزاست همینکه اول جوزا شد کشتی که تا دیروز سبز و خرم بود امروز بیک بار گی بیک قلم خشک و زعفرانی میگردد سایر حیوانات در ماه حمل زرع میکنند تخم تنباکو و بادنجا نرا که از بدق آن استفاده میشود در برج دلسو کشت میکنند .

سی و یک درجه و بیست و هفت وسی و دودقیقه یک و بیست و چار ثانیه عرض البلد شمالی موقعیت دارد از ناحیه شمال دشت های لم یزرع و تقریباً مرتفع که از شرق به غرب افتاده و حکومت جوین سرحد آن از راه فراه جدا میسازد و همچنان جهت غربی آن قسمتی به امون صابری و باقی آن سیستان ایران تماس دارد . جنوب آن به ریکزار های بلو چستان محاط بوده و در شرق آن علاقه خاشرود و دشتها تا گرشک واقع گردیده اند اراضی آن بصورت عمومی مرکب از یکنوع گسل سیاه چمنی و آمیخته باریک دریایی از سر تا سر تقریباً یک سطح همواری را تشکیل داده است در اینجا باران کمتر میبارد شبنمیکه در بهاران نزول میکند آذون آن بر تمام نباتات جابرجا باقی می ماند و از جانی همچون نسبت به اراضی اطراف خود پست تر واقع گردیده و در بهار برای ابریزه و دشتها ی اطراف خود صورت کولی را تشکیل میدهد چون طبعاً آب

ولایت زابل

پیداوار : غله جات .

ذخایر معدنی : مس .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۳۹ ۲۰ ۷ ۲

اناث : ۱ ۰ ۰ ۰

مرکز صحنی اساسی : شاه جوی .

زابل - قلات یکی از ولایات افغانستان بشمار میرود قلات بین مقرو قندهار بین معبر عمومی کابل و کندهار واقع است .

در آنجا کاریز های متعدد وجود دارد اراضی آن نسبتاً حاصل خیز است و هر نوع محصولات زراعتی پیدا میشود دریای ترنک از نواحی قلات عبور میکند .

موقعیت : جنوب مملکت

مساحت : ۲۶۷۱ کیلو متر مربع

درجه : ۱۳ (از لحاظ مساحت)

نفوس : قرار احصائیه سال ۱۳۲۳ (۳۷۷۱۳۲)

درجه : ۱۵ (از نگاه نفوس)

مرکز : قلات

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۳ دایه چوپان

۲ - ولسوالی درجه ۳ شنکی

۳ - ولسوالی درجه ۴ شاه جوی

۴ - ولسوالی درجه ۴ - ارغنداب

۵ - ولسوالی درجه ۴ ترنگ و چلدک

۶ - علاقه داری میزان

۷ - علاقه داری اطغر

۸ - علاقه داری شملزایی

دویها : ارغنداب ، ترنگ ، لوره ، اطغر رود

کوهها : سورغر کوتکی ، غربازی ، غر

سرورغر ، شینکی غر .

د افغانستان کالنسی

ولایت سمنگان

مزارات متبرکه که این ولایت قرار ذیل اند
مزار ابو یعقوب اسماعیل بطرف شرق ایبک
معروف به خواجه اسماعیل علیه الرحمه و
مزار ایبک نو جوان در قریه ظهراپی ایبک
ومزار خواجه مراد بخش در شهر قدیم ومیرزا
ستید اعتقاد خان دریا لاجصار شهر قدیم ایبک
خواجه سنگور وخواجه نعلک در کوه چغت
مدلو و حضرت سلطان علیه الرحمه درعلاقه
داری موسوم به شخیس خودیی وخواجه برهان
در خلم .

صنایع معروف محلی که در بین مردم بیشتر
رواج دارد عبارت اند از قاقمه بافی به رنگ
های مختلف گلیم کرباس ابریشم دو زی
قالین بافی وانواع خامک دو زی آهنگری ،
سنگری زرگری کلالی تجاری دمبوره سازی
ولایت سمنگان مشهور بوده .

معادن این ولایت عبارت اند از زغال
سنگ دره صوف که یک معادن بسیار بزرگ
کشور بشمار میروند که سالانه توسط پرسونل
فنی وزارت معادن به مقدار زیاد از آن استخراج
میگردد معدن گوگرد که در کوه گوگرد که
هنوز از آن استفاده نشده معدن نمک در
ولسوالی خلم که بقسم رسوبات آن استفاده
میکنند یعنی از چشمه های شور معدن مذکور
توسط حوض ها نمک استخراج میگردد .

ولایت سمنگان یکی از ولایات باستانی
کشور بوده که در مرکز ومحلات آن آثار
زیاد باستانی وجود دارد که بالخاصه ایبک چه
در زمان قدیم وجه امروز یکی از راه های
باختر بلخ اخذ موقع نموده وبر علاوه
موقعیت جغرافیایی مانند بامیان ساختمان
طبقات الارض هم سبب است که پیروان
بودایی این ناحیه آبداتی تعمیر کنند که مهم
ترین ابنیه تاریخی این ولایت تخت رستم
میباشد .

تخت رستم در جنوب شرق شهر ایبک واقع
است که عبارت از یک سنگی بسیار زیاد
بزرگ تراشیده شده که بشکل استوانه یسا

موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۱۵۷۷۲ کیلو متر مربع
درجه : ۱۶ (از لحاظ ساحه)
نفوس: قرار احصائیه سال ۵۰ (۲۱۸۲۸۲)
درجه ۲۷ (از نگاه نفوس)
مرکز : ایبک
مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه ۲ دره صوف
- ۲ - ولسوالی درجه ۲ خلم
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ رویی دو آب
- ۴ - علاقه داری گلدار
- ۵ - علاقه داری حضرت سلطان

دریاهای : سمنگان

کوه - کوه صیاد
کوتل : کوتل سبزک بادشان شاه بغلی
پیداوار : میوه جات تازه وخشک
ذخایر معدنی : زغال ونمک .

معارف :
تعداد مکاتب :
دعواتی ابتدایی متوسطه لیسه
ذکور : ۵۶ ۲۱ ۹ ۲
اناک : ۲ ۲ ۳ ۲
مراکز صحتی اساسی : دره صوف و خلم .

ولایت سمنگان - ولایت باستانی
که مرکز آن ایبک میباشد قبلا یکی از حکومتات
کلان ولایت مزار شریف بشمار میرفت ولی در
سال یکهزار و سیصد و چهل و سه بشکست
یک ولایت مستقل ارتقا یافت این ولایت به
داخل این حدود واقع میباشد بطرف شرق
آن ولسوالی پلخمری ولایت بغلان بطرف
غرب آن ولایت بلخ وبعضا مربوطات ولایت جوز
جان بطرف شمال دریای آموربوطات ولایت
کندهز وطرف جنوب آن ولایت بامیان واقع
است ولایت سمنگان دارای ده هزار و هفتصد
وهفتاد و دو کیلو متر مربع مساحت بوده و
از طرف شمال بطرف جنوب به شکل مستطیل
افتاده است آب وهوای آن در تابستان نسبتا
گرم ودر زمستان نسبتا به سایر ولایات هم
جوار نسبتا ملایم میباشد .

مهرگی ولایات

استویه ود ر نوعیت و تناسب و بزرگی خود مانند هیکل بامیان بی نظیر است محیط این استویه هشتاد متر و ارتفاع آن بیش از ده متر میباشد در بالای استویه مذکور اتاق کوچکی تراشیده شده که شاید محلی بودو یا شش ار ازهب منزول بوده باشد کمی پایین تر بطرف شمال استویه در داخل یکتیه سنگی که شرقا و غربا واقع است یک سلسله سموچها به شکل و تناسب های مختلف بعضا مدور و برخی مربع کنده شده است وهم یک دهلین طولانی وجود دارد که تمام سموچها را باهم وصل میکند اولین سموچ آن بطرف غرب بشکل مدور بوده و دارای گنبد بشکل بیضوی میباشد که طول محوطه آن ده متر و هفتاد و پنج سانتی و ارتفاع اش نزده متر میباشد در سقف گنبد گل نیلوفر بزرگ هزار برگه و بطرف زمین واز آن نیلوفر های کوچک دیگر طور پراگند نقاشی شده و در داخل اتاق این گنبد که سه متر و چهل سانتی ارتفاع و سه متر و بیست سانتی عرض و نود سانتی عمق دارد کنده شده که گمان میرود هیکل بزرگ در آن گذاشته میشده و امروز از بین رفته است . هم

چنان سموچهای خورد و کلا ندیگری هم وجود دارد که همه شان طاقها رواقها برای گذاشتن بت دارد که متاسفانه هیچیک از آثار بت وهیکل آن وقته حا لا وجود ندارد وهم چنان در گرد ونواحی این ولایت شواهد دیگری تاریخی وجود دارد که بعضی بشکل سموچها و بعضی به شکل تپه ها می باشد که بقا یای آبادی های قبل از سلام در آن بمشاهده میرسد از آن جمله در قراء خرم و سار باغ سر کنده آثار خیلی جالب و تماشایی وجود دارد وهمچنان در دره و نودون ربانک و قریه حسن خیل وهم بطرف شمال غرب ایبک منطقه است به نام هزار سم که آثار خیلی جالب از آن بدست آمده است . در ولسوالی خلم هم آثار و اینیه تاریخی وجود دارد که بنام شهر بانو و بالا حصار خلم یاد میشود وهم در ولسوالی رویی و دواب آثار منقش و تصویر جالب دیده شده که به عصر ساسانی ها تعلق میگیرد از اینیه دوره اسلام ولایت سمنگان بالا حصار ایبک مسی باشد که در زمان ملوک الطوائفی اعمار گردیده است .

ولایت غزنی

- ۱۲- علاقه داری جانی خیل
- ۱۳- علاقه داری دیله
- ۱۴- علاقه داری اومنه
- ۱۵- علاقه داری یوسف خیل
- ۱۶- علاقه داری آب بند
- ۱۷- علاقه داری خواجه عمری
- ۱۸- علاقه داری دهیک
- ۱۹- علاقه داری زنه خان
- ۲۰- علاقه داری کیلان
- ۲۱- علاقه داری گیرو

دریاها : ارغنداب غزنی آب استاده ترنگ نهاده .
گوتلمبا : شش گاو غوجورک مزار و ووه و از خواه .
پیداوار : میوهجات ، حبوبات ، انواع پوستین و پوستینچه چوب و دستک .
ذخایر معدنی : مس آهن ، طلا .

موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۳۱۱۰۶ کیلو متر مربع
درجه : ۹ (از نگاه ساحه)
مرکز : غزنی
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۱۱۶۲۵۹۰)
درجه : ۲ (از لحاظ نفوس)
مربوطات :

- ۱ - حکومت کلان کتواز
- ۲ - ولسوالی درجه اول مقر
- ۳ - ولسوالی درجه اول اندپ
- ۴ - ولسوالی درجه اول ناهور
- ۵ - ولسوالی درجه ۲ شرن
- ۶ - ولسوالی درجه ۳ جغتو
- ۷ - ولسوالی درجه ۳ جاغوری
- ۸ - ولسوالی درجه ۳ قره باغ
- ۹ - ولسوالی درجه ۴ مالستان
- ۱۰ - ولسوالی درجه ۴ ناره
- ۱۱ - علاقه داری سلطان خیل

د افغانستان کالني

معارف :

تعداد مکاتب :

دهانی ابتدای متوسطه لیس	۸۹	۶۵	۲۳	۸
ذکور :	۱۰	۷	۱	۱
اناک :				

مطبوعات : روز نامه سنائی سال تاسیس ۱۳۳۱ .

مراکز صحی اساسی :

انډې یجیخی خیل ، جاغوری ، ناهور، مالستان
مقر، قره باغ و شرخ .

ولایت غزنی - ولایتیست در جنوب غرب کابل بین شصت و هفت و ۶۸ سى و چپل و دو دقیقه بیست و هفت و سى و شش ثانیه طول البلد شرقی و سى و سه درجه نرزه و چپل و چار دقیقه و چارده و چپل و پنج ثانیه عرض البلد شمالی واقع است مرکز این ولایت که آنهم بنام غزنی یاد میشود شهر بیست کهن و معروف که یکصد و سى و پنچ کیلو متر به طرف جنوب غرب کابل واقع و از سطح بحر دو هزار و دو صد و بیست متر ارتفاع دارد موقعیت جغرافیایی آن بین شصت و هشت در جه هژده دقیقه طول البلد شرقی و سى و چار درجه چپل و چار دقیقه عرض البلد شمالی واقع است .

شهر مزبور در موضع بلندی واقع و بسا حصار متینی احاطه شده است در قسمت شمالی شهر در بلند ترین حصه این تپه بالا حصار غزنی قرار گرفته که قلعه جنگی و مستحکمى میباشد در حصار اطراف شهر برجهای محکمى موجود است که در هنگام مدافعه شهر از آن ها کار گرفته میشد هکذا به دورا دور شهر آثار خندق قدیمی و بزرگی مشاهده میشود که در زمانه های قدیم محاصره پرآب شده از مجموع مانع میگردد شهر قدیم غزنی در سه سمت خود که عبارت از شمال جنوب غرب باشد سه دروازه داشته و به نام دروازه بېلول دروازه بازار و دروازه گنگ یاد مى شود .
صنعت پوستین دوزی مسگری و نقاشی در

غزنی شهرت تاریخی داشته ولی متأسفانه لشکر کشیها تاخت و تاز سلاطین مغلی و خونریزیها و خرابکاری آنها تمام آساز از بین رفته و جز عده محدودی چیزی باقی نمانده است از جمله آثار با عظمت سلاطین غزنی که هنوز باقیست دو مینار بزرگی میباشد که به جانب شرقی غزنی درمدخل دره دهنه شیر به فاصله تقریباً چار صد قدم از یکدیگر فاصله دارند هر يك از این منارها تخمیناً هشتاد فتر ارتفاع خواهد داشت . در حاشیه های بالا به خط کوفی یعنی از اسمایی الهی و نام بانى منار نوشته شده .

غزنی از حیث اقتصادی مقام دومرا نسبت به قندهار دارد دریای غزنی طرف مشرق ولایت کندهار به ارتفاع تقریباً دو صد متر افتاده است از طرف شمال غرب و جنوب شرق غزنی را کوههای بسیار مرتفع احاطه کرده است و سواحه غزنی را به شکل بیضوی آورده است زمستان غزنی طولانی و سرد است از قوس الی اوایل حمل باطریق ضخیم برف پوشیده میباشد غزنی غله و چوب زیادی دارد تربیه حیوانات هم در اینجا

خوب است شهر غزنی هرگز اقتصادیست در عصر غزنویان نخستین یونورستی یعنی دارلفنون افغانی در غزنی تاسیس شد چنانچه به عقیده بعضی عمارات آن اکنون در حالت خرابه سراخ شده میتواند لیک شهر غزنی موجوده بسیار ابرتر از آن گیز و خراب میباشد با اینکه آبادی های جدید در آنجا صورت گرفته .

پیشه مردم غزنی اکثراً دهقانی و باغ داری میباشد عده زیادی هم اهل حرفت و صنعت بوده در فن خویش ماهرند .

در شهر غزنی و نواحی آن مزارات زیاد وجود دارد و مشهورترین آنها زیارت حکیم سنایی زیارت بېلول دانا زیارت علی بابا زیارت شاه میرقالیز وان ، تاج اولیا ، خواجه بلغار ، مرقد سلطان محمود کبیر، مرقد سلطان مسعود ، مرقد سکیتگین، مرقد سلطان حلقوم

دغزنی پوستینچی په باندنیو هیوادو نوکښی زیات شهرت او خریداران لری »

زیارت شمس صاحب میباشد در اخیر باید تذکر دوسرسمزی غزنی رول بازی دارد و بند سرده داد که بند سراج که از بند های مشهور غزنی نیز به آبادی ولایت غزنی و سر سبز ی افغانستان است نیز در غزنی میباشد کسه آن می افزاید .

ولایت غوروات

درجه : ۲۱ (از نگاه نفوس)

موقعیت : غرب مملکت

مرکز : چغچران

مساحت : ۳۵۷۶۴ کیلو متر مربع

مربوطات :

درجه : ۷ (از لحاظ ساجه)

۸ - ولسوالی درجه ۲ شهرک

نفوس : قرار احصائیه سال ۱۳۴۰ (۳۴۰۶۷۸)

د افغانستان کالسنی

۲ - ولسوالی درجه ۳ تولک

۳ - ولسوالی درجه ۳ غور و تیوره

۴ - ولسوالی درجه ۳ لعل و سرچنگل

۵ - ولسوالی درجه ۴ پسابند

۶ - علاقه داری ساغر

هوای زمستان آن نسبت برف بارندگی شدیدیکه دارد نهایت سرد و برف و بارندگی های این منطقه بعد از هزاره جا ت درجه دوم راحایزاست . معینا کوه های آن بر فدایمی داردو در تابستا نیز سرد میباشد فقط د ر ماهای آسد و سنبله نسبتا هوای معتدل داشته

و برف باری آن عموما از اول ماه عقرب الی اخیر حوت بوده و در ماه های حمل و ثور باران شروع میشود .

اراضی چغچران اکثرا هموار و حاصل خیز بوده ولی بعضی حصص کوهستانی برای زراعت مساعد نیست زراعت آن عموما للمی

کاری بوده و عبارت از گندم و جو که به مقدار زیادی زرع میشود قسمت کشت آبی آن نیز بنابر وفرت آب فوق العاده حاصل خیز است

محل چغچران شرقا محدود است به حکومت لعل و سرچنگل مربوط ولایت غور غربا متصل است به حکومت شهرک مربوط طولایت غورا ت و بعضی علاقه حکومت جوند ، شما لا ملحق است به علاقه میمنه و سر پل مزار شریف و جنوبا پیوسته است به حکومت

شهرک مربوط ولایت غورا ت ، از چغچران دو دریای بزرگ میگردد که اولی را به نام دریای هریرود و دو می آن به نام دریای مرغاب یاد میکنند اول الذکر از علاقه سرچنگل و دومی آن از حصه هزاره جا ت سر چشمه میگردد امامتاسفانه از دریاها ی نام برده در خود چغچران استفاده به عمل نمی آید موقع آب خیزی دریاها ی مذکور ماهای حمل و ثور میباشد .

راه های چغچران عموما کوهستانی بود ه تنها سر کیکه ازبین چغچران بصورت

دریاها : فراه رود ، هریرود ، مرغاب ،

رود ساغر ، رود سرپنک ، رودخیم ، شور .

کوهها: سلسله کوه سفید ، کوه سیاه کوه

کوتلها : کوتل تلخ آب .

پیداوار : گندم ، جو .

ذخایر معدنی : سرب

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۳ ۹ ۳۲ ۸۶

اناث : ۰ ۰ ۱ ۷

مراکز صحنی اساسی : تیوره ، و شهرک

غورا ت - چغچران یکی از ولایات افغانستان

بوده که مرکزش غور میباشد و بین خطوط

تخمین شصت و چار و شصت و شش درجه

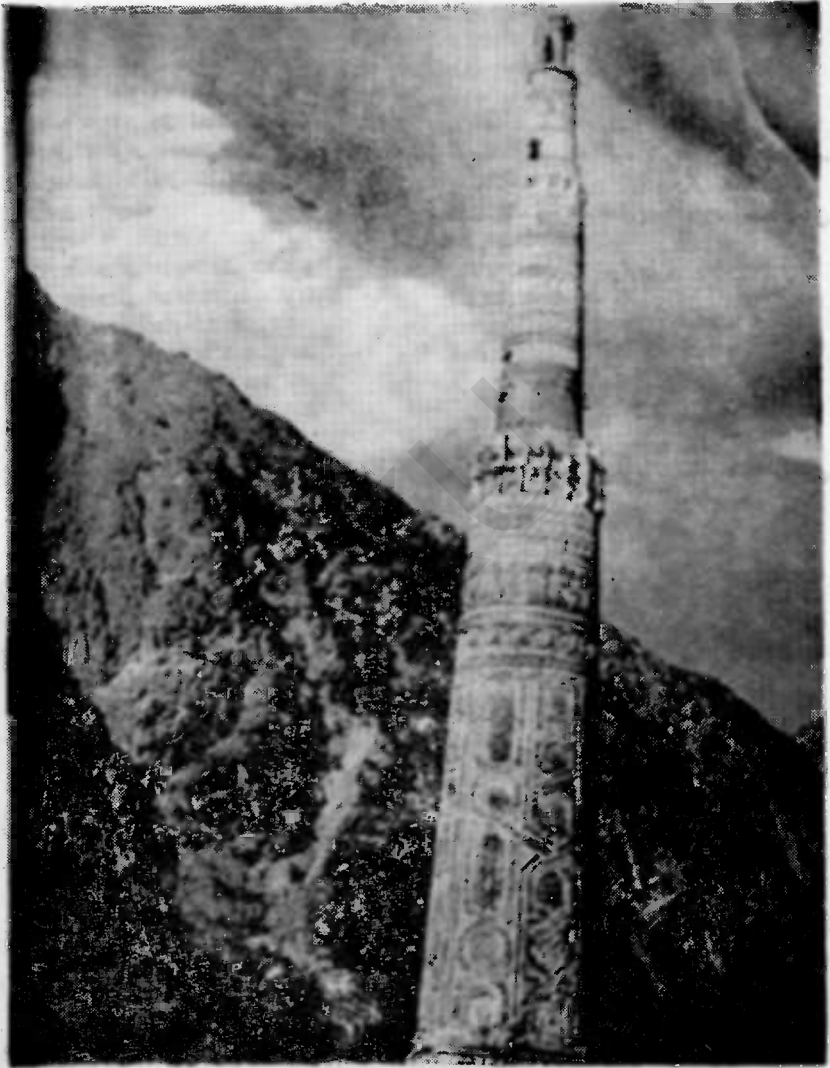
بازده و پنج دقیقه و هژده و بیست و سه ثانیه

طول البلد شرقی و سی و چار و سی پنج درجه

بیست و بیست و شش دقیقه و چهل و

هفت و پنجاه و پنج ثانیه عرض البلد شمالی

واقع میباشد .

دجام تاریخی منار چه دوشنبه ولایت کی دی

خامه گذشته و به سمت هرات امتداد دارد از آن راهها عبور و مرور نمایند .
مورد استفاده میباشد و باقی راه ها آن در چغچران از جمله معادن گروپ اکتشافی
اساسی نبوده صرفاً پیاده و سواره میتوانند در کو سیماب کشف گردیده .

ولايت فارياب

- ۱۱- علاقہ داری قرغان
- ۱۲- علاقہ داری خان چارباغ
- درياهو : ميمنه قيصار ، شيرين تگاب ،
- کوهها: سلسله کوه تيربند ترکستان .
- جنگلات : پښتون کوت وکو هستان .
- پيداوار معدني : قالين ، فالينجه ، پوست قرقهل
- حيوانات و پشم .
- ذخاير معدني : گوگرد .
- معارف :

تعداد مکلاتب :

دهاتي ابتدائي متوسطه ليسه

ذکور :	۶	۱۵	۳۴	۹۵
اناث :	۱	۲	۸	۲۹

مراکز صحي اساسي: درزاب ، اند خوي

و قيصار .

- موقعيت : شمال غرب
- مساحت : ۲۱۰۳۵ كيلو متر مربع
- درجه : ۱۲ (از لحاظ ساحه)
- نفوس : قرار احصائيه سال ۵۰ (۴۵۷۸۱۴)
- درجه : ۱۱ (از نگاه نفوس)
- مرکز : ميمنه
- مربوطات :
- ۱- ولسوالي درجه اول اندخوي
- ۲- ولسوالي درجه اول پښتونکوت
- ۳- ولسوالي درجه ۲ بلچراغ
- ۴- ولسوالي درجه ۲ شيرين تگاب
- ۵- ولسوالي درجه ۳ قيصار
- ۶- ولسوالي درجه ۴ دولت آباد
- ۷- ولسوالي درجه ۴ درزاب
- ۸- علاقہ داری المار
- ۹- علاقہ داری کوهستان
- ۱۰- علاقہ داری قرمقول

دغاليو اوبدل زمونږ دهيواد يولوی اومهم لاسي صنعت دی چه ښځي فی کوي .

معرفی ولایات

تایستان های گرم فاریاب نه تنها برای انتخاب شغل مردم اینجا موثر است بلکه در انکشاف جسمی آنها نیز موثر واقع گردیده و افراد قوی هیكل و توانا را بار آورده است .

موقعیت جغرافیایی فاریاب در اتصال حلقه اقتصادی و کلتوری شرق و غرب درادواز گذشته رول بس مهمی تاریخی راداشته و بدین جهت نیز برای مدتها بحیث کانون علم و ادب معرفی شده است.

یک معدن نمک نیز در اندخوی استخراج شده است

فاریاب - یکی از ولایات افغانستان به شمار میرود که قبلا به نام حکومت اعلی میمنه یاد میشد امروز نام ولایت فاریاب بر آن گذاشته شده است قسمت عمده این سرزمین از تپه های خاکی کوه ها و جنگلها تشکیل شده است آبهای جاری فراوانی در آن وجود ندارد معینا در اثر بارانهای موسمی زمینه برای انجام فعالیت های زراعتی و ما لدا ری مساعد میباشد این عوامل طبیعی است که ساکنین این منطقه را بیشتر به شغل زراعت و فلاحت سوق داده است زمستان های سرد

ولایت فراه

مطبوعات : روز نامه سیستان سال تاسیس

۱۳۲۶ .

مراکز صحتی اساسی : گلستان و انار دره

فراه حسو زه مشهور یت در جنوب غرب افغانستان که بین خطوط شصت و سه درجه چهل و نه دقیقه و پنجاه و شش ثانیه طول البلد شرقی و سی و دو درجه پنجاه و سه دقیقه و پنجاه و شش ثانیه عرض البلد شمالی واقع و از سطح بحر تخمین هفتصد و پنجاه و هفت متر ارتفاع دارد .

این، سرزمین کهن که در ازمنه قدیمه به سکاستیانان موسوم بوده در نگیا نسا فارسها نیروز سیستان عرب ها زونج و سجستان می نامیدند .

این شهر در آن وقت یکی از شهر های مهم و دارای قلعه های متین بود اکثر ا معبر بزرگ و میدان مجادله چنگ آوران خارجی واقع بوده رزم آوران آن در راه دفاع از سر زمین خود در برابر اجانب رول مهمی داشته اند که

از زردو خورد های شان آثار مفصلی موجود و گواه است گویند که اسکندر مقدونی بالشکر بزرگی برای تسخیر ممالک ایشیا ازین سرزمین گذر کرد زمستانی رادر اینجا گذشتانده در سفرنامه خود از هوای گرم و خوشگوار آن تعریف و ستایش کرده این شهر زمانی مرکز و گاهی جزء از سیستان آنوقت نامیده شده دوران اعصار از حیث تمدن و نفوس از بلاد معروف و معمور شناخته میشد . شهر فراه از کابل هشتصد و

موقعیت : ولایت غزنی

مساحت : ۵۹۵۹۰ کیلو متر مربع

درجه : اول (از لحاظ ساحه)

نفوس : قرار احصائیه سال ۱۳۱۰ (۳۳۱۰۱۵۰)

درجه : ۲۶ (از نگاه نفوس)

مرکز : فراه

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه اول شین دند

۲ - ولسوالی درجه ۲ - انار دره

۳ - ولسوالی درجه ۲ بکوه

۴ - ولسوالی درجه ۴ بالابوک

۵ - ولسوالی درجه ۴ قلعه گاه

۶ - ولسوالی درجه ۴ گلستان

۷ - ولسوالی درجه ۴ پرچمن

۸ - علاقه داری خاک سفید

۹ - علاقه داری فرسی

دریاها : فراه رود ، خاشرود ، رود فرسی

رود شین اند ، هاروت رود ، مالمند رود ، رود

یزدوان .

کوه ها : سیاه کوه ، مالمند ، سلسله کوه

افغان ریک دوانغر .

کوتلها : گردنه خوال ، گردنه خیر آباد

صحرا : دشت بکوا

پیداوار : جو ، پخته گندم .

ذخایر معدنی : مس .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۴۷ ۳۲ ۱۵ ۳

اناث : ۵ ۲ ۲ ۱

د افغانستان کالنسي

نودو دو کیلو متر مسافه دارد این منطقه نسبت به بسیاری از مناطق مملکت در تابستان بیشتر گرم است چنانچه بلندترین درجه حرارت ناچهل و هشت درجه سلیسوس و پایین ترین درجه حرارت در زمستان از دو درجه منفی میرسد .

ولایت کابل

ذخایر معدنی : مس .

فابریکه : نساجی بگرامی بایسکل سازی، جنکک و دوپرو او بدلو فابریکه و یک تعداد دستگاه های غیر دولتی نساجی بافندگی و چرابافی .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور : ۴۷ ۸۸ ۴۲ ۱۸

اناث : ۵ ۴۲ ۸ ۷

تعداد پوهنتون : ۲

مطبوعات : رادیو افغانستان

روزنامه ها :

انیس بزبان دری سال تاسیس ۱۳۰۶

اصلاح بزبان پښتو و دری سال تاسیس ۱۳۰۸

هیواد بزبان پښتو سال تاسیس ۱۳۲۸

کابل تایمز بزبان انگلیسی سال تاسیس ۱۳۴۰

مجلات :

اسم مجله	محل نشر	صاحب امتیاز	نوع انتشار	سال تاسیس
اردو	کابل	وزارت دفاع ملی	ماهانه	۱۳۹۹
نیار	رر	وزارت عدلیه	ماهانه	۱۳۰۹
کابل	رر	پښتو ټولنه	ماهانه	۱۳۱۰

موقعیت : ولایت مرکزی

مساحت : ۳۱۲۸۰ کیلو متر مربع

درجه : ۲۸ (از نگاه نفوس)

نفوس : قرار احصائیه سال (۱۳۶۰۶۶۴)

درجه : اول (از لحاظ نفوس)

مرکز : کابل

مربوطات -

۱ - ولسوالی درجه اول کوهدامن

۲ - ولسوالی درجه ۲ چهاردهی

۳ - ولسوالی درجه ۲ پغمان .

۴ - ولسوالی درجه ۲ شکرده

۵ - ولسوالی درجه ۳ قره باغ

۶ - ولسوالی درجه ۴ ده سبز

۷ - ولسوالی درجه ۴ بگرامی

۸ - ولسوالی درجه ۴ سروبی

۱۰ - علاقه داری کلکان

۹ - علاقه داری خاک جبار

۱۱ - علاقه داری استالف

۱۲ - علاقه داری درجه ۲ چهار آسیاب

دریها : کابل ، لوگر

کوتلپا - یک لنگه ، خیر خانه ، لته بند ،

ارغنده .

پیداوار : غله جات ، میوه جات تازه ،

خشک ، ظروف سفالی .

مهری ولایات

۱۳۱۰	ماهان	اتاق تجارت	رد	اقتصاد
۱۳۰۳-۱۳۰۱	ماهان	وزارت معارف	رد	عرفان
۱۳۳۷	هفته وار	مؤسسه نشراتی انیس	رد	ژوندون
۱۳۱۹	ماهان	دستگاه رادیو	رد	پښتون پښ
۱۳۳۱	ماهان	وزارت اطلاعات و کلتور	رد	پیام حق
۱۳۱۱	سالانه	وزارت اطلاعات و کلتور	رد	سالنامه
۱۳۳۱	ماهان	وزارت معارف	رد	شپوونکی
۱۳۳۲	ماهان	وزارت معارف	رد	بخوان و بدان
۱۳۳۶	ماهان	وزارت معارف	رد	پوهنه
۱۳۳۳	ماهان	وزارت مالیه	رد	وته
۱۳۵۰	پانزده روزه	سره میاشت	رد	عاطفه
۱۳۳۲	ماهان	میرمنو ټولنه	رد	میرمن
۱۳۳۶	سه ماهه	ریاست هوائی ملکی	رد	هوا
۱۳۳۴	ماهان	وزارت زراعت و آبیاری	رد	کرهنه
۱۳۴۲	سه ماهه	پوهنځی علوم	رد	سیانس
۱۳۳۷	ماهان	ریاست پوهنتون کابل	رد	دکابل پوهنتون
۱۳۳۱	ماهان	ریاست انجمن تاریخ	رد	آریانا
۱۳۴۰	دوماهه	پوهنځی ادبیات	رد	جغرافیا
۱۳۳۵	ماهان	افغانستان بانک	رد	دافغانستان بانک
۱۳۳۳	ماهان	پښتنی تجارتی بانک	کابل	ویسا
۱۳۳۵	سه ماهه	پوهنځی طب	رد	پښتنی طبی
۱۳۳۴	ماهان	پوهنځی حقوق	رد	حقوق
۱۳۳۶	ماهان	پوهنتون کابل	رد	تعلیم و تربیه
۱۳۳۹	سه ماهه	پوهنځی اقتصاد	رد	اقتصادی څیړنی
۱۳۳۲	دوماهه	پوهنځی ادبیات و علوم بشری	رد	ادب
۱۳۴۳	ماهان	حربی پوهنتون	رد	حربی پوهنتون
۱۳۳۶	سه ماهه	ریاست لوازیم دفاع ملی	رد	زیرمه
۱۳۳۶	ماهان	پوهنځی ادبیات	رد	وږمه
۱۳۳۲	پانزده روزه	شورای ملی	رد	شورا
۱۳۲۴	ماهان	ریاست انجمن تاریخ	رد	افغانستان
۱۳۳۹	سه ماهه	پوهنتون کابل	رد	بدنی روزنه
۱۳۴۵	دوماهه	حربی پوهنتون	رد	تخنیک اردو
۱۳۴۳	پانزده روزه	وزارت عدلیه	رد	جریده رسمی
۱۳۴۸	هفته وار	اطلاعات و کلتور	رد	دکوچنیانو انیس
۱۳۴۹	ماهور	اطلاعات و کلتور	رد	لمر
۱۳۴۹	ماهور	پوهنځی شرعیات	رد	مجله شرعیات
۱۳۴۵		سال تاسیس		جراید غیر دولتی :
۱۳۴۶		سال تاسیس		مساوات
۱۳۴۷		سال تاسیس		پیام وجدان
				روزنامه کاروان

د افغانستان کالسنی.

۱۳۴۷	سال تاسیس	ترجمان
۱۳۴۷	سال تاسیس	خیبر
۱۳۴۷	سال تاسیس	کپیڅ
۱۳۴۷	سال تاسیس	سپا
۱۳۴۷	سال تاسیس	جبهه ملی
۱۳۴۸	سال تاسیس	اتحاد ملی
۱۳۴۸	سال تاسیس	پکتیکا
۱۳۴۹	سال تاسیس	روژ گار
۱۳۵۰	سال تاسیس	ندای حق
۱۳۵۰	سال تاسیس	پیکار
۱۳۵۰	سال تاسیس	شوځک
۱۳۵۰	سال تاسیس	افغان

مراکز صحی اساسی : قره باغ، شگردره و شیوه کی .

و کتاب او مفصل ترین جغرافیة قدیم آسیا است که نسبت به کشوره معلوما ت قیمت داری میدهد در فهرست شهر های ولایت پاور پامیزاد از کابل به نام کارو را یا کابورا یاد کرده است در میان قبایلی که بظلمو س در دامنه های جنوبی هندوکش قرار میدهد یکی از بولی تی ها است که قرار نظریه مکدونالد احتمال دارد کابولی تی ها یعنی باشندگان کابل وگرد نواحی آن باشند اورتیانان نام دیگری است که از طرف مورخین کلا سیک به شهر کابل داده شده بعضی مدققین به این فکراند که شکل اصلی این نام یورو ستانابوده ودر سانسکریت حصار بلند معنی داشت . و

نقریبا درمورد تمام قلعه های مستحکم فرا ز کوهها استعمال میشد اگر قرار نظریه کپتان کننگیم شکل خواندن اسم مذکور کمی عوض شوداز پورتو سپانا بدست می آید وهنوز هم در پنبنتو پورته معنی بلند وبالا را افاده میکند ودلائل می نماید که این نام وقتی در مورد شهر کابل استعمال میشد که کابل حیثیت بالا حصار راهنوخ ود داشت کوفن وکوفس هم نامهایی است که مورخین یونانی برای رود خانه کابل داده اند .

بنداهش از کابل بنام کابل ذکر کرده و این نزدیکترین لهجه قدیمی است که به لفظ نام امروزه پایتخت کشور ماسر میخورد .

کابل -اسم شهر مرکزی حکومت پادشاهی افغانستان وهم نام ولایت مرکزی کشور می باشد و به نام ولایت کابل یاد میگردد که در شصت و هشت و شصت و نه در چه هفده و سی و پنج دقیقه و پنجاه و هشت ثانیه طول البلد شرقی سی و چهار درجه و سی و هشت دقیقه هژده و سی ثانیه عرض البلد شما لسی واقع شده است.

وجه تسمیه و موقعیت شهر : قدیمترین نامیکه برای شهر کابل سراغ میشود کوبها است که در مورد رودخانه کابل در سرودریک وید به کرات ذکر شده چون سرود های مذکور بطور متوسط در هزارو نهصد و یکهزار و چارصد و سه سروده شده لذا گفته میتوانیم که اقلا سه هزارو پنجصد سال است که این اسم داخل ادبیات آریایی شده معنی کلنه کوبها هم تایک اند از معلوم است زیرا کور اکثر زبانها به معنی آب میباشد .

پس میتوان گفت که کوبها قدیم ترین نامی است که در مورد رودخانه کابل استعمال شده در اوستا در جمله شانزده قطعه خاک زیبای آریایی کابل در مرحله هفتم بنا مویکار تا یاد شده .

بظلمیوس جغرافیة نگار معروف یونانی که در وسط قرن دوم قبل المیلاد زندگی میکرد

د کابل تاریخی یوه کلاچه بالا حصار نومبري

کابل ډیر پخوانی پنجم قېل المیلاد هنگام فتوحات سیروس داخل قلمرو مفتوحه اوشد داریوش پنجم یا پنجمده قېل المیلاد از راه هریوا هرات و زنگوش هزاره جات کابل راعبور نموده از دره خیبر داخل هند گردیده و حصص مغربی هندرا در حوزة حکومت خود داخل ساخت که بعد دریای سند بین حکومت فارس و سلطنت هند حد فاصل قرار گرفت -

کابل به این حالت خود دوام نمود تا اینکه اسکندر یونانی داخل افغانستان شد اسکندر در سیصدو بیست و هشت قېل المیلاد هند و کش را عبور نموده باخترا تسخیر و به جانب ماورالنهر گذشت ولی در سال سیصدو بیست و هفت برگشته از وادی کابل بطرف دره خیبر عبور نمود و بعد از فتح پنجاب از راه بلوچستان به جانب بین النهرین رهسپار و در سال سیصدو بیست و سه ق م فوت شد درین وقت کابل تحت اداره سلوکوس یکی از سرداران یونانی قرار داشت که از سیصدو دوازده الی دو صد و هشتاد و یک ق م در باکتريا حکومت مینمود متعاقبا در هندوستان چندرا گوپتا

قیام و حکومت موريا را اساس گذاشته پس ایالت جنوبی هندو کش که کابل نیز در آن داخل بود تسلط یافت و ایالات پاروپامیسوس هند و کوه و پامیر و چند رو یا یعنی بلوچستان در حوزة حکومت مورياي داخل شد این حکومت در زمان اشوکا نواسه چندرا گوپتا ترقی و توسعه یافت پس از اشوکا سلطنت مورياي هند تنزل و باکتريا هم در سال دو صد و پنجاه قېل المیلاد ذریعه دیو دو تس مستقل گردید و

اخیرا در حوالی یکصدو بیست و شش قېل المیلاد سلطنت روه تنزل گذاشت درین وقت مانند بر کابل و پنجاب حکومت میکرد که حکومتش از یکصدو شصت الی یکصدو چهل قېل المیلاد دوام نمود آخرین پادشاه یونانی در کابل هیرما یوس که از بیست تا بیست و پنج میلادی در کابل حکومت نمود در سنه پنجم ق م قوم دیگری به نام کوشان ظهور کردیم باکتريا دستیلا نموده سلطنتی تاسیس کردند نخستین پادشاه این قوم کد فیروز

د افغانستان کالسی

در حدود چهل یا پنجاه میلادی به سلطنت رسیده باکتر یا کابل و پنجاب را فتح کرد. مذهب بودایی در دوره این شاهان در کابل مستحکم تر شده و صوامع و زیارت گاههای بودایی در کابل بنا یافت در سال پنجم میلادی کابل از دست کوشانی های باقیمانده و بنیادست هیا طله افتاد که رد او اواخر قرن پنجم در نواحی در پای آمو شروع به تاخت و تاز کرد و فتوحات خود را تا هند رسانیدند اما در وقت مهر گل یکی

از شاهان این سلاله از اطراف کشمیر اخراج شدند و در اواسط قرن شش از ناحیه اوکس و بالاخره ذریعه خسرو اول نوشیروان از صفحات شرق کاملاً رانده شدند و کابل از اداره ایشان خلاص گردید. متعاقب این واقعه سلسله دوم کوشانی در کابل تاسیس یافت که به نام کابل شاهان معروفند که تا سنه هشتصد و هشتاد میلادی و دو صد و شصت و هشت هزمام سلطنت کابلستان را بدست داشتند در همین وقت است که حمله اعراب مسلمان بر کابل صورت میگردد بدین گونه که در سنه بیست و هشت یا سی و دو ه هنگام خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه مسلمین تحت قیادت عبدالرحمن بن سمور بن حبیب قریشی از راه غزنی بر کابل حمله کردند در این وقت کابل شاه کوشانی شخصی بود که عرب ها او را عرج نامیده اند در پایان جنگ شهر کابل تسخیر و تعداد زیادی از سپاه کابل شاه کشته زنان و فرزندان ایشان اسیر گرفته شد خود عرج هم دستگیر و مسلمان گردید و

سالانه یک میلیون درهم خراج بروی قبولانده شد فاتحین پس از فتح شهر عبدالرحمن تمیم رض بن قیس وجبیر رض را با چند نفر صحابه جهت تعلیم فرایض و آداب اسلامی در کابل گذاشته عودت کردند چندی پس از عودت مسلمین جیپال که بعد از عرج به حکومت کابل رسیده بود از تادیبه خراج ابا و زبید حضرت تمیم وجبیر با اصحاب به معیت ایشان به شهادت رسیدند باردیگر در سال هفتاد و نه ه ششصد و نود و هشت هنگام خلافت عبدالله ملک مروان بستر گردگی عبدالله بن ابابکر

نسخیر شد درین جنگ حضرت لیث به شهادت رسید و از طرف عبدالرحمن در موضعیکه حاضران بنام شاه دوشمشیره علیه الرحمه معروف است مدفون شد دیوار برترکش ها تقسیم نمود و اهل هند را که در دوطرف دریا آباد بودند تماماً تخریب و تنها یک درمسال را در پانین گو ه آسمایی به حال خود گذاشته اکنون هم موجود است و نیز مسجدی در پهلوی مرقد شاه دو شمشیره علیه الرحمه بنا نمود بعد از طرف نصیرالدین همایون بن بابر شاه مجدد تعمیر و اخیراً از طرف والده اعلیحضرت اما ن الله خان به حالت موجوده اعمار شده و به نام مسجد شاه دوشمشیره معروف میباشد این مسجد اولین مسجدی شمرده شده که بدست مسلمین اعراب در کابل بنا یافته است.

در سال یکصد و هفت ه عهده شام امین بن اسد بن عبدالله قشیری حاکم خراسان غور خریستان و کابل بلکه افغانستان را در حکومت خراسان داخل ساخت اما کابل را نگه داشته نتوانست تا اینکه در وقت هارون الرشید به سال یکصد و هفتاد و یک ه به امر جعفر بن محمد اشعت پسرش عباس باقشون بزرگی بر کابل حمله و آن را بار دیگر فتح نمود ولی همین که برگشت دیری نگذشته بود که شاه کابل از اطاعت دربار خلافت سر کشید تا اینکه بار دیگر در دو صد و پنجاه و هفت ه یعقوب لیث

مرفی ولایات

صفاری به فرمان المعتمد بن المتوکل عباسی بعد از فتح بلخ بر کابل تاخته کابل را فتح نمود زنتبیل یارتبیل شاه کابل شکست - فاحش خورده به ماورا رود سند فرار نمود و تا وقتیکه حکومت صفاری صاحب قدرت بود کابل نیز در تصرف او قرار داشت ولی پس از ضعف صفاری کابل از دست آنها بر آمد و درین هنگام مردم دیگری که اصلا هندی بود مذهب برهمایی داشتند به سرکردگی شخصی بنام کالاله ظهیر شد و یک سلسله شاهسی جدید را در کابل تاسیس کردند که مذ هب برهمایی نیز ذریعه ایشان در کابل رواج یافت در سال نصد و شصت و شش ه کابل در حوزه فتوحات سبکتگین پادشاه غزنوی داخل گردید هنگامیکه در سال پنصد و چهل و هفت ه حکومت غزنی بدست علاءالدین غوری منقرض شد کابل بدست غوریان در آمد و ناسنه ششصد و دوازده ه سلطنت غوری به دست علاءالدین محمد تغش خوارزمشاه به آخر رسید بعد از چندین کشمکش ورد و بدل حکام دوره سلطنت به میرزا ابوسعید بهادر خان بن سلطان میرزا رسید که کابل درین وقت ذریعه میرزا الخبیک پسرش اداره میگردد ولی الخبیک در سنه نصد و هفت هجری در کابل فوت پسرش عبدالرزاق به سبب بی کفایتی از دست امراء فرار و محمد مقیم نام پسر امیر ذالنون با لشکری آمد ه کابل را متصرف شد اما ظهیرالدین بابر ازین واقعه شنیده بر کابل هجوم و در ربیع الثانی نصد و ده ه کابل را تسخیر و دارالملک خود قرار داد که رونق زیاد گرفت حتی دارالضرب هم شده بود و هنگامیکه مرکز بدلی انتقال یافت کابل بحیث یک صوبه ذریعه والی ها اداره میگردد آخرین والی کابل از طرف شاهان دهلی وقت حمله نادرشاه

افشار نصیرخان نام داشت نادر شاه بروزه ربیع الاول یکهزار و یکصد و پنجاه و یک هبه قریه هندکی کابل وارد شد بالا حصار کابل از جانب رحیم داد خان کوتوال مسدود ولی پس از دفاع جدی مفتوح گردیده نادر بعد از فتح کابل جانب هند حرکت نمود در سال یکهزار و یکصد و شصت ه اعلیحضرت احمد شاه بابا درانی از طرف قوم به پادشاهی افغانستان منتخب و اعلیحضرت موصوف برسم وزما نادر شاه افشار او را به حیث والی کابل گذاشت و چند ساله مالیات کابل را که برای نادر شاه میبرد اعلیحضرت ممدوح از نزدش باز یافت کرد لیکن دیری نشده که نصیر خان ترمذ نمود و اعلیحضرت احمد شاه بابا هم که عازم هند بود در او اواخر سال یکهزار و یکصد و شصت ه کابل را تصرف نمود ه نصیرخان را تبعید فرمود اعلیحضرت موصوف میخواست کابل را مرکز قرار بدهد برای این منظور در سال یکهزار و یکصد و شصت و شش ه امر تعمیر دیوار بزرگی را در شهر کابل داد که به اهتمام سردار جانخان سپه سالارش انجام یافت این دیوار یازده مهره داشته و دروازه های ذیل در شهر کابل موجود بوده است .

- ۱- دروازه گندهاری در دهنک
 - ۲- دروازه سفید در سلام خانه خاص .
 - ۳- دروازه سردار جانخان .
 - ۴- دروازه بیت در عقب مسجد عید گاه
 - ۵- دروازه گذرگاه .
 - ۶- دروازه لاهور
- بعد از رحلت احمد شاه بابا پسرش تیمور شاه در سال ۱۱۸۶ ه به پادشاهی رسید در سال یکهزار و یکصد و نود ه ۱۷۷۶ میلادی کابل را رسماً مرکز سلطنت قرار گرفت که اینک تاکنون مرکز پادشاهی کشور ما افغانستان میباشد .

ولایت کاپیسا

مربوطات :

- ۱- ولسوالی درجه اول تکاب .
- ۲- ولسوالی درجه ۲ کوهستان
- ۳- ولسوالی درجه ۳ پنجشیر
- ۴- ولسوالی درجه ۴ نجراب
- ۵- علاقه داری در نامه کوه بند

موقعیت : ولایت مرکزی
 مساحت : ۶۶۵۸ کیلو متر مربع
 درجه : ۲۶ (از لغات ساحه)
 نفوس : قرار احصایه سال ۱۳۰۷ (۳۶۳۰۷۳)
 درجه : ۱۸ (از نگاه نفوس)
 مرکز : محمود رالی

د افغانستان کالنسي

بگرام محل شهر کاپيسا از آبادي و عمرانات قديم فقط در انتهاي شمالي اين ميدان وسيع درکنار رود خانه پنجشير و امتداد کوه پهلوان آثار و بقايای آن مانده است که آنرا بنوحصه تقسيم نموده اند : يکی خرابه های عمومي

بگرامي و ديگري بقايای حصار منور و بزرگ برج عبدالله که (ارگ شاهي) با طوري که فوشه ميگويد (شهر شاهي) بوده است . خرابه های عمومي بگرام که با وجود شهر قديم عصر يوناني دلالت ميکند در دو کيلو متری جنوب رودخانه پنجشير در امتداد کوه پهلوان واقع است .

کاپيسا - بگرام امروزه : جغرافيه نگاران يوناني و روم آنرا پنام (کيسا) ياد نموده اند . اين شهر از (۱۵۰) قبل الميلاذ تا (۴۷۵) ميلادي مدت تقريباً ۶۲۵ سال پایتخت امپراطوران افغانستان بوده نام بگرام را بعضی علماء « و يگرام » که (گرام) در سنسکريت (شهر) و (وي) حرف تعريف است و آنرا افضليت ميدهد يعني بگرام شهر مهم و مرکز و پایتخت ياد ميکند بعضی هم آنرا به شهر خوانين و نجيباه باغ خدا ، قريه راهب ها تعبير کرده اند .

از نظر جغرافيايي (کاپيسا) جلگه حاصل خيز و فراخ و مستطيل شکلي است که شمالاً و جنوباً يکصد کيلو متر و شرقاً و غرباً پنجصد کيلومتر ميشود .

فاصله بگرام از کابل (۶۰) کيلو متر و از جاريکار (۸) کيلومتر است .

کاپيسا در تاريخ عبارت از پایتخت تابستاني امپراطور کنشکا است که پروايات اکثري مؤرخين و باستانشناسان در بگرام وقوع داشته و اغلباً در زمره پایتخت های بزرگ جنوب بارو پاميزاد (هندوکش) از آن نام برده شده است . شهر کاپيسا گرچه در وقت سلطنت پادشاهان يونان و باختر در نيمه اول قرن ۳ قبل الميلاذ تاسيس گرديده و حيثيت پایتخت را داشت ولي در زمان سلطنت کنيشکا اولين پادشاه کوشاني (۱۲۰ - ۱۶۰ م) و سلاله او اهميت بسزاي را دارا بود و از جمله پایتخت های معاصر خود بشمار ميرفت .

۶ - علاقه داری چهار قريه يعني حصه اول پنجشير .

۷ - علاقه داری دره هزاره يعني حصه دوم پنجشير .

۸ - علاقه داری اله ساي .
درياه : نجراب ، پنجشير ، تکاب .

کوه ها : سلسله کوه هندوکش ، کوه صافي کوتلها : خاواک ، تل ، غرغان .

پيداوار : توت ، انگور ، انار ، لبيبات .
معادن : يک معدن مواد غير فلزي در کاپيسا کشف گرديده است .

معارف :

تعداد مکاتب :
دهاتی ابتدایی، متوسطه ليسه
ذکور : ۶۱ ، ۲۹ ، ۱۲ ، ۵
اناث : ۱۵ ، ۶ ، ۲ ، ۲

مراکز صحتی اساسی : پنجشير ، نجراب ، تکاب و جمال آغه .

کاپيسا - مؤلفين قديم کاپيسا رابه نام های کاپيسيس ياکی ين ياد کرده اند کاپيسا از طرف شمال متکی به سلسله جبال پر برف هندوکش و سه قسمت ديگر جلگه دوزنقه شکل را کوه های سياه يعني جبالیکه برف آن در ناپستان ذوب ميشود احاطه کرده است کاپيسا تقريباً شصت کيلو متر شمالاً و جنوباً و بيست کيلومتر شرقاً و غرباً افتاده است کاپيسا به واسطه موقعيت جغرافيايي خود راه های عمده هندوکش و معبر بزرگ و مقدس را دارا بود . ارتفاع کاپيسا نسبت به کابل از سطح بحر پست تر است و آب و هوای آن نسبت به پایتخت ملایم تر و ازین جهت برای کشت حبوبات و بذر درختان میوه دار تاک با دام زردآلو و خشکنايدن انگور و کشمش مسا عد است .

کاپيسا نسبت کثرت و شدت باد های موسمی که دارد از جانب شمال کوتل منجمد سالتک برخاسته و درين ناحيه می نشيند .

معرفی ولایات

ولایت کندز

- موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۸۰۸۵ کیلو متر مربع
درجه : ۲۴ (از نگاه مساحت)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۴۲۰۲۶)
درجه : ۱۴ (از نگاه نفوس)
- مرکز : کندز .
مربوطات :
۱ - ولسوالی درجه اول حضرت امام صاحب
۲ - ولسوالی درجه ۲ خان آباد
۳ - ولسوالی درجه ۲ دشت ارچی

دپسو ساتنه او روزنه زمونږ دهيواد په هرگوت كې خصوصاً په شمالي حصو كېنښي زيات رواج لري .

د افغانستان گالسي

و ۵۸ دقیقه و ۳۰ ثانیة عرض البلد شمالی واقع است .

۴ - ولسوالی درجه ۳ قلعه زال
۵ - ولسوالی درجه ۴ چهاردره
۶ - علاقه داری علی آباد .

کنندز نیم قرن قبل از جنگلات و نيزار ها مملو بوده و آبادی کمتر وجود داشت امروز صورت یکشهر رابه خود گرفته است سرک های قیر شده عمارات بشمار دکاکین زیبا و مساجد جامع آن رونق اینجارا بلند برده است سکنه قدیم کنندز ازبک بوده درین اواخر که شهر کنندز رونق خوبی بخود گرفته است اقوام متفرقه در آنجا مسکن گزین شده است.

دریاها : کنندز
کوهها: قره باتور ، کور تاو
کوتل: ایرکنک
پیداوار : قالین باب ، پخته ، لبلبو ، نیشکر ، شالی و خربوزه .

فابریکه : فابریکه سپین زر شر کست

در کنندز بسا فابریکه ها به فعالیت افتاد ه از قبیل فابریکه روغن نباتی چینی سازی و صابون سازی و فابریکات حلای پنبه وغیره .

معارف :
تعداد مکاتب .

عایدات مهم آن استحصال پنبه بوده که در اقتصاد یات مملکت و استحصال اسعار خارجی رول مهمی را بازی میکند آب وهوای کنندز در تابستان گرم و در زمستان سرد میباشد اسب های کنندز خیلی ها خوشنما قشنگ و قوی بوده و برای سوار کاری خیلی مساعد و خاصتا اهالی آنجا اسب را برای بزکشی تربیه و بروز های جشن ومیله های تفریحی وعیدین به بزکشی میپردازند .

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه
ذکور : ۴۷ ۳۴ ۱۶ ۶
اناث : ۵ ۴ ۳ ۳

مراکز صحتی اساسی : دشت ارچی ، قلعه زال و چار دره .

کنندز : ولایتی است در شمال افغانستان که موقعیت جغرافیایی آن بین ۶۸ درجه و ۵۲ دقیقه و ۱۱ ثانیة طول البلد شرقی ۳۶ درجه

ولایت کندهار

۷ - ولسوالی درجه ۴ معروف
۸ - ولسوالی درجه ۴ شاه ولی کوت دهله
۱۰ - علاقه داری شکه
۱۱ - علاقه داری دامان
۱۲ - علاقه داری غورک
۱۳ - علاقه داری نیشی
۱۴ - علاقه داری ریگ

موقعیت : جنوب غرب
مساحت : ۴۵۸۳۳ کیلو متر مربع
درجه : ۴ (از نگاه مساحت)

نفوس : قرار احصایه سال ۵۰ (۷۸۰۶۱۷)
درجه : ۴ (از لحاظ نفوس)
مرکز : کندهار
مربوطات :

دویاها : ارغستان ، ارغنداب ، ترنگ ، بند دهله ، معروف ، ناوه سالسون ، ناوه دوری رود
کوهها : شین غر ، شاه مقصود ، غر کوتگی زیارت غر ، هدی غر ، لوپغر .
پیداوار : میوه جات تازه و خشک ، پشم

۱ - ولسوالی درجه اول سپین بولدک
۲ - ولسوالی درجه اول دند
۳ - ولسوالی درجه ۲ - ارغستان
۴ - ولسوالی درجه ۳ خاکرین
۵ - ولسوالی درجه ۳ - ارغنداب
۶ - ولسوالی درجه ۳ پنجواپی

مهرشی ولایات

ذخایر معدنی : سنگ مرمر ، مس ، طلا
سرب و نمک .
فابریکه : فابریکه کشش پاکي

معارف :

مساحه آن در حدود تقریبا ۱۹۵۸۵۰ کیلو متر
مربع است بلندی دیوار های قدیمی آن از
هفت الی ده متر و عرض آن پنج متر بود .
است .
دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور : ۸ ۲۰ ۴۷ ۹۰
اناث : ۲ ۳ ۵ ۱
مطبوعات : روز نامه طلوع افغان سال تاسیس ۱۳۰۰

مجله ماهانه کندهار سال تاسیس ۱۳۳۹
دروازه هرات ، دروازه شکار پور و دروازه
عیدگاه یاد میگردد .

مراکز صحنی اساسی : میوند، پنجوا یرو
ارغستان .

را جمع به وجه تسمیه کندهار
نظریات و عقاید مختلف است بعضی
منشاء آنرا ازالگز اندره تصور میکنند برخی
به این عقیده میباشند که چون مهاجرین ،
کندهار به این سر زمین آمدند اسم کندهار
باخود آوردند و عربها آنرا قندهار خوانند .
کندهار یکی از ولایات افغانستان است
و مرکز ولایت مذکور نیز به نام کندهار یاد
میشود و بعد از کابل بزرگترین شهر های
افغانستان میباشد که از سطح بحر تخمینا
یکهزارو هفتاد هفت متر بلند و از کراشک
یکصد و یازده کیلو متر فاصله دارد .

تاریخ کندهار: نام قدیم ولایت کندهار
خوتیش بوده که هردونس آنرا هروانی و سایر
یونانیان اراخز یا ساخته اند کندهار تاریخ
پراشوبی دارد سرگذشت قدیم آن هنوز مجهول
است .
ایسن ولایت در شصت و چسا و
شصت و هشت درجه و هشت و پنجاه و یک دقیقه
ده و دوازده ثانیه طول البلد شرقی و بیست و
نه و سی و چار درجه دوازده و سیزده دقیقه
بیست و بیست و پنج ثانیه عرض البلد شمالی
واقع میباشد .

شهر نو کندهار از چند سال باین طرف که
بطرز ویلان اصولی اعمار و بنا شده در وسط
یکسره عریض و مستقیم و دو طرف در کنار
جاده هاجوی های آب کشیده شده بعدا دو
طرفه تعمیرات بزرگ اعمار شده است شهر کهنه

کندهار در میان اراضی حاصل نخز وادی ترنک
افتاده که از دریای ترنک ذریعه یکسلسله کوه
ها جدا میشود این کوه هارا تور کانی یعنی
سنگ سیاه مینامند که از سطح زمین تقریبا
سیصد و هشت متر بلند است طرف شمال
غرب کندهار سرک کابل شروع میگردد که
مشهور ترین و قدیمیترین راه تاریخی بشمار
میرود . کندهار از کابل ۵۹۵ کیلو متر

و مرکز کندهار که فصلی ها و دیوار های آن
از دور یک خرابه زار رانشان میدهد در داخل
خود برینج ناحیه تقسیم شده است که هر
کدام آن نامهای علیحده داشته و در داخل و در
حوزه هر ناحیه کوچه های جدا گانه ،

حضرت محمد (ص) خرقه مبارکه په کندهار کی

شريف نورکندهار وجود دارد که ذریعه احمد شاه بابا در سال یکهزار و یکصد و هشتاد و دو از بدخشان به کندهار آورده شد .

در جمله تقسیمات مناطق افغانستان از درك آب وهوا میتوان گفت که حصص وسطی بین ارتفاع نهدلی یکهزار و سیصد متر واقع اند از میدان های اند که از آن جمله کندهار است .

هواي این حصص خشك بوده اندازه باران سالانه کندهار تقریبا یکصد و پنجاه میلی میرسد کندهار اگرچه در تابستان ندرتا تا به

درجه چهل و پنج درجه سانتی گراد گرمی دارد مگر فضای وسیع و باغهای کثیر وآب های

روان ارنداب اعتدالی رابه این منطقه مهم افغانستان بوجود آورده که حرارتش غیر تحمل نبوده و فرقی زیادی بین حرارت شب و روز آن دیده نمیشود .

دارد که عمده ترین و مشهور آنها قرار آتی است گذر خرقه مبارک ، قبر شاه ، قلعه فصیل بارودخانه ، کشمیری ها ، توپخانه ، بابر ها ، نقاره خانه ، بازار هرات ، کنار پاتاب ، علی زایی ، سدوزایی ، ملا ولی محمد ، بازار شاه ، کابلی شاه ، لپ جوی شاه ، قلعه عید گاه و گذر گرگها تاکنون مرکز ازدحام و اجتماع عموم همین شهر کهنه کندهار بوده مراکز

نجاتی کاروانسرا هاودکانها ، تجارتخانه ها ، بالاخره داد و ستد خرید و فروش در همینجا صورت میگردد که به نام شهر احمد شاه یاد میگردد . در شهر کندهار مقبره های اشخاص برجسته و نامدار افغان وجود دارد که در آنجا مدفون میباشد عمده ترین آن مقبره اعلیحضرت احمد شاه بابا است که در آنجا مدفون میباشد .

همچنان آرامگاه های رجال معروف و شهدای فدا کار وطن هم در کندهار وجود دارد مانند مقبره میرویس بابا در کوکران و همچنین در موضع میوند مقابر شهدای میوند نیز وجود دارد خرقه

مغربی ولایات

ولایت کنڑھا

- ۲- ولسوالی درجہ ۴ سرکانی
- ۳- ولسوالی درجہ ۴ کامدیش بالندی سپین
- ۴- ولسوالی درجہ ۴ چوکی
- ۵- ولسوالی درجہ ۴ درہ پیچ
- ۶- علاقہ داری وانگام

موقعیت : ولایت شرقی
 مساحت : ۶۶۹۳ کیلو متر مربع
 درجہ : ۲۱ (ازنگاہ ساحہ)
 نفوس : قرار احصائیہ سال ۵۰ (۳۴۷۱۸۷)
 درجہ : ۲۰ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : اسد آباد

- ۷- علاقہ داری ناری
- ۸- علاقہ داری چپہ درہ
- ۹- علاقہ داری برگ متال

مربوطات :
 ۱- ولسوالی درجہ ۳ برگن

دنور ستانیانو دنیکونو یوہ تاریخی مجسمہ

د افغانستان کالني

۱۰ - علاقه داري مزار و نورگل
درياه : لندي سين ، کنړسين
کوتلپا : پارون
معارف :
تعداد مکاتب :

انات - ۱۵ ۱۲ ۱ ۰

مراکز صحي اساسي : چوکی ، دره پيچ
کامديش و نورستان .

دهاتي، ابتدایي، متوسطه، لیسې
ذکور : ۶۷ ۳۰ ۱۸ ۷
یکي گروپ بیرل دره پيچ می باشد .

ولایت لغمان

موقعیت : ولایت شرقي
مساحت : ۸۳۳۴ کیلو متر مربع
درجه : ۲۳ (از لحاظ ساحه)
نفوس : قرار تخمین احصاليه سال ۵۰ (۲۳۴۳۷۰)
درجه : ۲۶ (از نگاه نفوس)

لغمان ن هوای اقلیم حاره وبری
دارد هر گونه میوه جات و محصولات منطبق
گرمسیر و در مناطق کوهستان جنوبی و شمال
شرق آن محصولاتی که در سرد ترین مناطق
وجود آمده نمی تواند محصول میدهد .

مرکز : مینلرام
مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۲ قرغه نئی
۲ - ولسوالی درجه ۴ نورستان
۳ - ولسوالی درجه ۴ علیشنگه
۴ - ولسوالی درجه ۴ علینگار
۵ - علاقه داری گنج عزیزخان

دريای لغمان که از کوهساران نورستان
و نیمان و ذریعه دوشاخ علاقه داری های علی
شنگ و علینگار را طی و بالاخره در حصه مرکزی
حکومت لغمان باهم یکجا شده و مجدداً نام
واحدی را به خود گرفته در حدود چار باغ
بادریای کابل یکجا میشود این دریا به سر
سبزی و شادابی و ازدیاد حاصلات آن منطقه
خیلی ها کمک نموده و استفاده خوبی از آن
مینمایند .

دریاه : علینگار ، علیشنگ ، یضال کابل
سین .

کوهها : کوه گوشت ، مرسمبر
کوتل : چنار
پیداوار : برنج ، گندم و نیشکر .
معارف :
تعداد مکاتب :

زمین لغمان مستعد هر نوع حاصلات زراعتی
وسر درختی بود و چنانچه برنج ، گندم و نیشکر
بوفرت حاصل میدهند که بر علاوه تکافوی
اهالی آنجا قسمت زیادی آن را بفروش می
رسانند درجه حرارت در موسم تابستان در
بعضی حصص تا حدود چهل و سه و حتی چهل و
پنج درجه حرارت سانتی گراد صعود میکند .

دهاتي، ابتدایي، متوسطه، لیسې
ذکور : ۳۱ ۲۹ ۱۲ ۴
انات : ۸ ۲ ۰ ۱
مراکز صحي اساسي : علینگار و علیشنگه

ولایت لوگر

موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۴۳۳۴ کیلو متر مربع
درجه : ۲۷ (از لحاظ ساحه)
نفوس : قرار تخمین احصاليه سال ۵۰ (۳۲۵۶۴۲)
درجه : ۲۵ (از نگاه نفوس)

مرکز : بوه کی بوه
مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۲ کلنگار و پل علم
۲ - ولسوالی درجه ۴ محمد آغه
۳ - ولسوالی درجه ۴ ازرو
۴ - علاقه داری چرخ

مورفی ولایات

ولایت لوگر از ناحیه شمال مربوط است به چهار آسیاب و از طرف غرب به دایزنگی و مربوطات ولایت غزنی از جانب جنوب و شرق به ولایت

بکتیا و این ولایت که از شرق به غر ب تقریباً طولانی افتاده آب و هوای آن در فصل تابستان معتدل بوده و در ایام زمستان خیلی هاسرد است اهالی آنجا اکثراً زراعت پیشه بوده و بعضاً به تربیه حیوانات و تجارت اشتغال

دارند ولایت لوگر علی العموم غله ریز بوده و دارای حاصلات زراعتی سر درختی میبا شد در لوگر معادن کرومیت و کوارتس موجود بوده و برمه کاری نیز صورت گرفته است .

۵. به علاقه داری خوشی

دریاها: دریای لوگر

کوهها: سپین غر

کوتلها: خر پیچک، لته کوری

پیداوار: جو، میوه جات، برنج، گندم

ذخایر معدنی: شیشه، مس، کرومیت،

ممر، کوراس

معارف:

تعداد مکاتب:

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور: ۳۱ ۲۶ ۱۲ ۴

اناث: ۸ ۹ ۰ ۰

مراکز صحتی اساسی: آرزو، اول لوگر

دوم لوگر .

ولایت ننگرهار

۲۰. به علاقه داری لعل پور

دریاها: کابل سرخ رود گنر

کوهها: تور غر و سپین غر

کوتل: خیبر

پیداوار: میوه جات، برنج، نیشکر.

ذخایر معدنی: کرومیت، تباشیر .

فابریکه: نساجی

معارف:

تعداد مکاتب:

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور: ۶۲ ۵۹ ۲۲ ۱۰

اناث: ۱۷ ۷ ۲ ۱

تعداد پوهنتون: ۱

مطبوعات - روز نامه ننگرهار سال تاسیس

۱۲۹۸ .

مجله ماهوار ننگرهار سال تاسیس ۱۳۳۷ .

مراکز صحتی اساسی: کجه خو گیانی،

رودات، حصارک و شیوه و شیکگی .

جلال آباد - از کابل به مسافه تقریباً یکصد

و هشتاد و دو کیلو متر بسر راه کابل پشاور،

و بکتیا دریای بهسود که آنرا دریای کابل هم

می نامند واقع و به خط هفتاد درجه بیست و هفت

دقیقه و پنجاه و چهار ثانیه طول البلد شرقی و

خط سب و چار درجه بیست و شش دقیقه و دو

ثانیه عرض البلد شمالی بوده و از مواضع

زیبای و شگفتانه افغانستان بشمار میرود

موقعیت: ولایت شرقی

مساحت: ۷۱۷۶ کیلو متر مربع

درجه: ۲۵ (از نگاه مساحت)

مرکز: جلال کوت (جلال آباد)

نفوس: قرار احصایه سال ۵۰ (۸۶۱۴۳۸)

مربوطات:

۱ - حکومت کلان شینوار

۲ - ولسوالی درجه اول خوگیانی

۳ - ولسوالی درجه اول کامه

۴ - ولسوالی درجه ۲ سرخ رود

۵ - ولسوالی درجه ۲ رودات

۶ - ولسوالی درجه ۳ مهمند دره

۷ - ولسوالی درجه ۳ حصارک

۸ - ولسوالی درجه ۴ کوزکنر

۹ - ولسوالی درجه ۴ - اچین

۱۰ - ولسوالی درجه ۴ ده بالا

۱۱ - ولسوالی درجه ۴ تازیان

۱۲ - علاقه داری پچیرواگام

۱۳ - علاقه داری شیرزاد

۱۴ - علاقه داری خواجه زایی و گوشه

۱۵ - علاقه داری بهسود

۱۶ - علاقه داری دره نور

۱۷ - علاقه داری دریا با .

۱۸ - علاقه داری بتی کوت

۱۹ - علاقه داری چپرهار

خوړ شيد په بوته ها و علف ها مچالرفند ونمو نى داد درسال يکېزارو نېصه شصت براساس موافقه نامه مننقه بين اتحادشوروى و افغانستان کار ها ي اوليه برأى ساختن تاسيسات بزرگ آبيارى در آنجا آغاز شد .

پروژه انکشاف وادى ننگرهار

- ۱- بند آب گردان بالای دریای کابل به ارتفاع ۲۲ متر و ظرفیت کاسه بند سه گنجایش ۴۰ میلیون متر مکعب .
- ۲- فابریکه برق آبی به قوه ۱۱ هزار کیلووات .
- ۳- کانال عمومی بطول ۷۰ کیلو متر و ظرفیت ۵۰ متر مکعب فی ثانیه با ۱۷ سیفون معکوس .
- ۴- تونلهای سرخه یوار بطول ۸۸۰۰ متر .
- ۵- ستیشن واترپمپ های کوچک که در دو مرحله آب را به ارتفاع ۵۵ متر بالا میکند به ظرفیت ۴ متر مکعب آب فی ثانیه .
- ۶- اعمار قصبه های درونته و لمر خیل و بتی کوت جهت رهایش متخصصین مامورین و عملت ریاست .
- ۷- اعمار ورکشاپهای ترمیم موترس در درونته و لمر خیل و بتی کوت و فابریکه کانکریت ریزی و نجاری در لمر خیل .
- ۸- اعمار فابریکه برق دیزلی به قوه ۲۴۰۰ کیلووات .

جلال آباد چندین بار خراب و دو بار ه آباد شده جلال آباد از طرف بابر شاه بنا یا فته اما جلال آباد کنونی در زمان اکبر شاهنشاه هند تعمیر گردیده و اسم جلال الدین رابه خود گرفت سال یکېزارو پنچصدو هفت م در سال یکېزارو هشتصدو سی و چار از طرف امیر دوست محمد خان اشغال گردید و بعد از آن در جنک اول افغان و انگلیس صدمه دید و در جنک دوم افغان و انگلیس از طرف قواى متهاجم انگلیس اشغال شد در سال یکېزارو هشتصدو چهل و دو زلزله شدید نمه زیاد آن را خراب و تباہ ساخت و در سال یکېزارو سه صدو هفت شمسی حین شورش داخلی بعضی عمارات عصری آن از طرف اشراى آتش زده شد .

این منطقه در موسم زمستان سرسبز بوده برف گیر نمی باشد آب و هوای آن در تابستان بسیار گرم و در زمستان معتدل و خشکواراست ندرتا یخچندی خفیفی هم به مشاهده میرسد در تابستان باران ندارد زمستان اوایل ببار موسم بارانی است .

چون سطح جلال آباد پست بوده آب های رود بار کابل و معاونین آن از قبیل آب های غور بند ، پنجشیر ، لوگر ، تگاب ، علیشنگ ، الینگار سرخاب کنر وغیره به این منطقه واصل میشود و از آب های فراوان وادیمی رودخانه های متذکره استفاده میگردد اراضی ننگرهار یکی از حاصلخیز ترین و معمور ترین علاقه های افغانستان بشمار رفته سالانه بمقدار زیادی غله باب خصوصا برنج باریک و لک ، گز ، شکر به پیماناه وسیع ازین منطقه به کابل و دیگر مناطق مملکت صادر میشود اراضی آن منطقه دوفصل حاصل میدهد در زمستان هم نباتات از نشو و نمای خود باز نمی ماند باین سبب در جلال آباد باغهای مشهور از حیث تشنگی و سر سبزی نظیری ندارد احداث گردیده درختان سر و وغیره اشجار مثمر و غیر مثمر مخصوصا در مناطق گرم سیرونق و زیبایى منطقه رادو بالا گردانیده است میوه های نارنج ، مالته ، مته ، ستره ، لیمو خرما ، وغیره از حاصلات عمده این منطقه بشمار می رود .

فارم میکانیزه دو لثی هده ساحه عمومی ۲۷۷۴هکتار زمین آباد شده را احتوانموده این فارم با تمام وسایل ووسایط تخنیکى زراعتی مجهز بوده امور ساختمان آن ۱۳۴۶ شروع و در سال ۱۳۴۹ خاتمه پذیرفت . ساختمان تعمیرات مرحله اول نظر به ضرورت کنونی فارم تکمیل گردیده که شامل ۴۱- باب تعمیر یک منزله برای ۷۴ عایله و یک باب تعمیر رهایش دومنزله برای ۵۰ نفر میباشد . بر علاوه تعمیر اداره مرکزی فارم رستوران ۵۲ نفری و داش نان به ظرفیت ۲ تن نان حمام به گنجایش ۱۵ نفر وهم کلنیک صحی

تاچند سال پیش اراضی وسیع اطراف جلال آباد بایر و بی حاصل بود اشعه سوزان ،

مهری ولایات

برای تدای مامورین و کارگران ساخته شده افتتاح و در سال ۱۳۴۷ بهره بر داری آن شروع گردید و ساحه عمومی آن ۲۹۳۶۳ هکتار میباشد .
 در پهلوی قصبه رهایش تعمیرات تولیداتی ذیل اعمار گردیده است .
 ۱- کومپلکس تر میم ماشین آلات زراعتی و موتر ها .

۲- میدان حفاظت ماشینها و عراده جات .
 ۳- کومپلکس پروسس اولیه میوه ستروس و زیتون .
 ۴- کومپلکس مالداری .

۵- در عموم ساحه قصبه فارم مواصلا انجنیری از قبیل نل آب تیلفون و کانالیزاسیون تمدید گردیده است .
 این فارم بمنظور تولید نباتات ستروس و زیتون احداث گردیده که در آینده ساحه باغها قرار ذیل خواهد بود .

۱- باغهای ستروس ۱۰۲۴۴ هکتار .
 ۲- باغهای زیتون ۸۴۱ هکتار .

نهالشان باغهای ستروس و زیتون دو سال آینده خاتمه یافته و تاحال باغها در ساحه ذیل احداث گردیده است .

۱- ستروس ۳۹۲۷ هکتار
 ۲- زیتون ۶۰۳۷۶ رر

حاصلات سالانه میوه ستروس و زیتون در زمانیکه باغها بالای حاصل دادن بیاید در نظر است که از فی هکتار مقدار ذیل حاصل استحصال گردد .

۱- مائه از فی هکتار ۲۵۵ تن
 ۲- زیتون رر رر ۱۰۰ رر

در فارم هده ۴۱۹ حیوان موجود است که منجمله ۱۵۸ راس ماده گاو و ۸۰ راس شیرده میباشد .

در فارم میکانیزه دولتی هده ستیش مرغداری لمرخیل به فارم هده مربوط بوده که در سال ۱۳۴۵ شروع به تولید نموده است .
 فعلا ۲۳۴۶ قطعه طیور در آن موجود است و یک انکوبا توره ظرفیت ۳۹۰۰۰ دانه تخم نیز در فارم مرغداری لمرخیل فعالیت مینماید که چوپه های مرغ فیل مرغ ، قاز مرغابی از آن بدست آمده و بفروش میرسد .

فارم غازی آباد :
 فارم دولتی غازی آباد در سال ۱۳۴۴

۱- گندم ۲۵۶۷- تن .
 ۲- جو ۱۸۳- رر
 ۳- نخود ۲۱۶- رر
 ۴- ماش ۲۹۸- رر
 ۵- شیر ۳۰۲- رر
 ۶- تخم ۱۰۱ هزار دانه
 ۷- ستروس ۲۳۰- تن (بخارج صادر شده است)
 ۸- جوازی ۹۵- تن
 ۹- زیتون ۱۷- رر

دنگره نارنج وڅوڼد او رنگ له مخي ډير شهرت لري

فارم‌های عجدید زیبای آن دو چندشده است ، جلال آباد نه تنها به تجارت ارزیت شهرت
چیزیکه برای تماشای بیشتر موزون است ، دارد بلکه صنایع دستی آن حتی به هرات
آثار تاریخی هده است که در بیست کیلو ومیمنه نیز میزند درین صنایع دستی خصوصا
متری شهر جلال آباد واقع است که تمدن لنکی آن که از نچوا بریشم ساخته میشود خیلی
قدیم بودایی زادر آنجانمایدگی میکنند . شهرت دارد .

معرفی ولایات

ولایت وردک

معارف :

تعداد مکاتب :
دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه
ذکور : ۴۴ ۳۵ ۱۶ ۵
اناث : ۱ ۱ ۰ ۰
مراکز صحتی اساسی : سید آباد و بپسود.

ووردک .

آب و هوای میدان و وردک در فصل تابستان معتدل و در ایام زمستان سرد میباشد اراضی اینجا علی الاکثر کوهستانی بوده و در دامنه های تپه زار و بین دره ها افتاده که چندان حاصل خیز نمی باشد مگر قسمتی از اراضی آن که در سواحل دریا و وادی های غریضی واقع گردیده قشر اراضی آنرا گل های فیاض که سیلاب های بهاری معمولا در اراضی اطراف دریا بخش میکند تشکیل داده این اراضی برای نموی هر نوع حیوانات علی العموم برای زرع و نموی گندم جو چا ری و شالی استعداد دارد . پیشه این اهالی علی العموم دهقانی و نربیه حیوانات بوده معدن سنک مرمر در منطقه خروتی واقع مرکز حکومتی و معدن سنگ سلیت در قریه کهنه خمار که آنهم بکار ، افتاده است معدن ابرک تکانه نیز کشف گردیده

موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۱۰۶۷۵ کیلو متر مربع
درجه : ۲۰ (از لحاظ ساحه)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۴۳۷۷۵۵)
درجه : ۱۳ (از نگاه نفوس)
مرکز : میدان شبار

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه اول بپسود
- ۲ - ولسوالی درجه ۲ سیدآباد
- ۳ - ولسوالی درجه ۳ چک
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ حصه اول بپسود
- ۵ - علاقه داری نرخ
- ۶ - علاقه داری چلریز
- ۷ - علاقه داری دایمیرداد
- ۸ - علاقه داری جغتو

دریاها : هلمند رود

کوهها : کوه بابا ، کوه فولادی ، سلسله کوه پغمان .

کوتلها : اونی ، شش گاو ، ملا یعقوب ،
پیداوار : انواع غلهجات
ذخایر معدنی : سرب ، ابرک

ولایت هرات

- ۵ - ولسوالی درجه ۲ کشک
- ۶ - ولسوالی درجه ۳ اوبه
- ۷ - ولسوالی درجه ۳ گذره
- ۸ - ولسوالی درجه ۴ کرخ
- ۹ - ولسوالی درجه ۴ زنده جان
- ۱۰ - ولسوالی درجه ۴ کپسان
- ۱۱ - ولسوالی درجه ۴ - ادرسکن
- ۱۲ - علاقه داری چشت شریف

دریاها : دریای هریرود ، جوی درآب ، رود شورآب ، رود گلران ، رود کرخ ، دریای اولنگک و رود گز .
کوهها : سفید کوه (فیروز کوه)

موقعیت : غرب
مساحت : ۴۱۷۱۸ کیلو متر مربع
درجه : ۶ (از نگاه ساحه)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۷۲۲۳۴۸)
درجه : ۸ (از لحاظ نفوس)
مرکز : هرات

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه اول انجیل
- ۲ - ولسوالی درجه اول غودیان
- ۳ - ولسوالی درجه ۲ پشتون زرغون
- ۴ - ولسوالی درجه ۲ گلران

د افغانستان کالني

کوتلېا : رباط سرخ تلخ آب خوش رباط .
 پيدوار : پخته ، برنج ، گندم ، گلیم و
 قالین باب .
 ذخایر معدني : آهن زغال ، نمک .

مورخین مسی نو یستند که سکندر مقدوني
 هرات را به نام قدیمی آن آرتا کوانا خوانده .
 آریان آنرا آرتا کوان یا آرتا کان که به معنی
 شهر شاهی مردم آریه است نامیده اند .
 فابریکه : سمنت و نساجی
 معارف :

تعداد مکاتب :
 دهاتی ، ابتدایی ، متوسطه ، لیسه
 ذکور : ۶۳ ۷۱ ۲۱ ۵
 انات : ۹ ۱۰ ۲ ۲
 مطبوعات : روز نامه اتفاق اسلام سال
 تاسیس ۱۳۹۸ .
 مجلات : مجله ماهوار هرات سال تاسیس
 ۱۳۲۶ ، مجله ماهوار مهری سال تاسیس
 ۱۳۳۷ .
 مراکز صهی اساسی : گلران ، ادرسگن .

هرات يك شهر باستانی بوده و آنسار
 نارینخی زیادی داشته شهر هرات در بین دو
 کوه مرکزی ، يك وادی شادابی رادار است درین
 وادی قریه های زیادی تاکستانها کشت زار
 هاو باغها ی قشنگ وجود دارد جویبار های
 چندی که برای سیرا ب کردن وادی کشیده
 شده در هر طرف منظره های قشنگی را داراست
 اوپن ، وکسبان .

هرات بطرف شمال غسر ب کشور
 واقع در شصت و دو درجه یازده دقیقه طول
 البلد شرقی و سی و چاردرجه بیست و یک
 دقیقه عرض البلد شمالی قرار گرفته و به

فاصله یک هزارو یکصد و شصت و دو کیلومتر
 از شهر کابل براه ، غزنی ، کندهار ، فراه
 و هشتصد و شصت و هشت کیلومتر از راه
 هزاره جات فاصله دارد .

این ولایت از دوران قدیم تاکنون خیلی اهمیت
 داشته مرکز تجارت بوده اگرچه بارها در اثر تاخت
 و تاز جنگ آوران پایمال گردیده ولی از يك
 طرف حاصل خیزی و شادابی این وادی بسی
 نظمی های هنگام بحران را چاره کرده و از
 طرفی موقعیت جغرافیایی و تجارتي این ولایت
 از قدیم تاکنون اهمیت اقتصادی داشته و قبل
 هرات نسبت به کابل گرم تر برف باری کم
 و باران کافی و فراوانی دارد در موسم تابستان
 باد شدیدی از سمت شمال په وزیدن آغاز
 و بدون وقفه در شب و روز جریان داشته قوه
 و زش آن بدرجه است که آسیاب های بادی را
 میتوان توسط آن به حرکت در آورد این باد در
 بهشتار میروود .

دهرات تاریخی لوی جومات

هرات بنام یکصدو بیست روزه مشهور بوده که چار ماه دوام میکند اگر بلاد موسمی آن نمی بود آب وهوای هرات خیلی گرم میگردد مگر باآنهم آب وهوای هرات خیلی ها سالم و صحت یخشن میباشد و به عتی شایسته و علاو تا مردم هرات بیشتر دکاندا ر ویاماموریت داشته و اهل کسبه و تجارت پیشه میباشد ، و مردما ناظراف آن عموما به زمین داری وباغ داری ومالداری مصروفیت داشته صنایع پارچه بافی از قبیل بیشتر ویه . قناریز، قالین، گلیم وشالبافی ونمد بافتن پارچه جات نخ، ابریشمی که اکثر آنها را خانها انجام مید مند به کسرت وجود دارد اهالی هرات در صنعت معماری مهارت بس شایسته داشته و علاو تا پرورش گرم پبله بیشتر به علاقه جات غوریان خصوصا زیارتگاه برنبلد شیبان ، زنده جان وشین دند عمومیت داشته که پیداوار صنعتی این منطقه اهمیت تجارتی زیادی دارد

د افغانستان کالني

دستکش پتی ، جراب پتو برك و كركه كه از پشم
آمو ساخته ميشود از پيداوار صنعتي آنجا است
شير خشت پسته و قره قلی پوست روبا خفك
سك آبی هم دستياب و برای صادرات مملكت
خدمت خوبی مينمايد .

درداخل شهريكي از بناهای تاريخي مسجد پست
كه به مسجد جامع شريف شهرت دارد

ولايت هيلمند

كوتلپا : کوتل شيبان

پيداوار : جو ، پخته ، گندم ، ميوهجات
گليم ، لبنيات و سنگ مرمر .

ذخاير معدني : نمك
فابريكه : روغن نباتي

معارف :

موقعيت : جنوب غرب
مساحت : ۳۵۱۸۰ كيلو متر مربع

درجه : ۳ (از لحاظ ساحه)

نفوس : قرا احصائيه سال ۵۰ (۳۳۳۳۲۹)

درجه : ۲۳ (از نگاه نفوس)

مرکز : لشكرگاه

تعداد مكاتب :
دهاتي ، ابتدائي ، متوسطه ، ليسه
ذكور : ۷۲ ۲۵ ۱۷ ۶
اناث : ۲ ۲ ۱ ۰

مطبوعات : روز نامه هلمند سال تاسيس
۱۳۳۳

هيلمند : يكي از ولايات افغانستان مي
باشد در عصر اوستايي كه از آن سه هزار
سال ميگذرد ورود خانه هيرمند به نام هتو
منت و شتر معروف اين وادي زرنج بنام
(زرنگاه) و زرنك ياد ميشد كه مركز تمام
سيستان به شمار ميرفت .

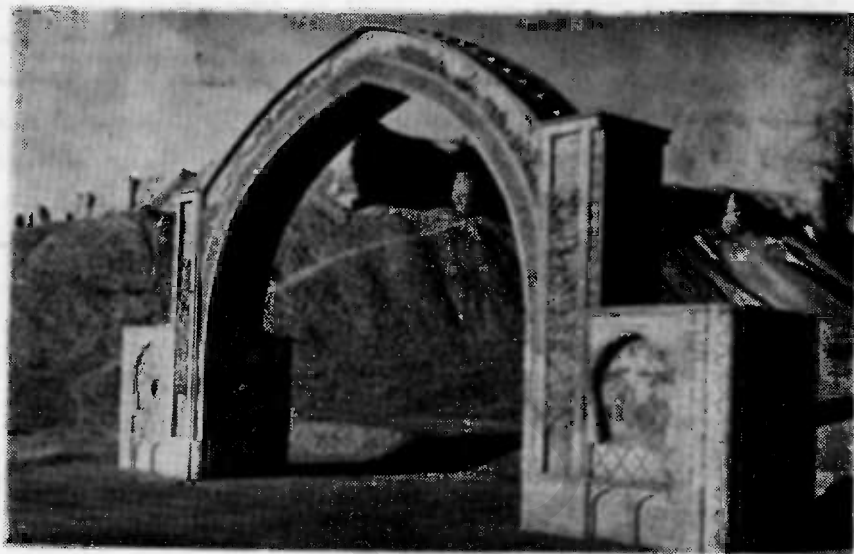
تسميه در انجيان وانجيانا كه از همان
زرنكا نام قديم اوستايي شهر زرنج بميان
آمده است و اين همان علاقه ايست كه به يك
تعبير كل سيستان وبه تعبیر ديگر علاقه

مربوطات :

- ۱ - ولسوالي درجه اول نهر سراج
- ۲ - ولسوالي درجه ۲ موسي قلعه
- ۳ - ولسوالي درجه ۲ نوزاد
- ۴ - ولسوالي درجه ۳ گرمسير
- ۵ - ولسوالي درجه ۳ نادعلي
- ۶ - ولسوالي درجه ۴ ناره باركزايي
- ۷ - ولسوالي درجه ۴ باغران
- ۸ - ولسوالي درجه ۴ ديشو
- ۹ - علاقه داري واشير
- ۱۰ - علاقه داري كچكي
- ۱۱ - علاقه داري ساربان قلعه
- ۱۲ - علاقه داري ريگ

درياها : هلمند رود ، موسي قلعه رودباني
بندكچكي ، نژاد رود .

كوهها : سلسله كوه بغران ، نسو زاده ،
كوه خانشين ، كوه ملك دوكان ، كوه كشته گان .

دبست تاریخی گمانه چه دغزنی دپاچاهانو په وخت کی جوړه شوی ده

نیروز قرون وسطی زادر بر میگرفت سایر شهر های این ناحیه همه آب های فراوان و باغستان و نخلستان داشتند و به شهادت حدود العالم «کش» شهری بود آبادان و با نعمت و آب فراوان و روان و هوای خوشی بر گران رود هیرمند با کشت و بند بسیار خوش شهری بود دارای آب های روان و کاریز ها و جای با نعمت بست که هنوز خرابه های بالا حصار و باره و بروج آن بر لب رود هیرمند در مجاورت محل التصاق هیرمند و ارغنداب موجود است ، باغها و نخلستان و تاکستان داشت و حاصل خیزی آن شهر آفاق بود و انگور و خرما ی فراوان باز میداد شهر و دهکده های بسیار دیگر مثل قرنین رام شارستان ، طاق ، رود یار پشاوران ،

سروان و غیره درین نواحی افتاده و هر کدام آباد و شاداب سرسبز و خرم بودند و نعمت فراوان داشت معاملات بازرگانی و تجارتی در هر کدام رونقی به سزای پیدا کرده بود تحقیقات باستانی که از ۷-۸ سال باین طرف در علاقه بست شروع شده است در یک فرسنگی شمال شرق بست سه گروهی و نه کیلو متری خرابه قصر با عظمتی و مکشوف ساخته است که مؤرخین و شعرای چکامه سرای افغانستان مانند استاد ابوالفضل بیهقی و استاد ملک الشعرا عنصری و استاد فرخی شاعر بزرگ و زبر دست و بی نظیر سیستانی به نامهای لشکر گاه و کوشک سلطنتی دشت لکان یاد کرده اند و از یادگارهای عصر با عظمت سلاطین مقتدر غزنوی محمود کبیر

د افغانستان کالنی

زابلی وپسرش سلطان مسعود بود وازخود محوطه ها قصرها باغهای شکار کبو تر خانه مساجد ، حمام ها داشت و مقر بزرگ نظامی غزنویان بشمار میرفت واز جمله هزارو هفت صدو یادو هزارو فیل های سلطنتی عدد بیشتر درهمین جا نگه داری میشد و تقرر سپاه محتشم سلطانی درینجا خود به سر سبزی وشادابی و حاصل خیزی بست ولشکر گاه و اراضی مجاور آن حکم میکند .

تاریخ از بندهای نام میبرد که برای آب یاری شهر بسته شده بود مانند بندکند که روی دریای هیرمند بنا شده بود که اراضی در اطراف کدکوی بطرف شمال شهر واقع بوده آبیاری میگردد ازین بند های دیگر بنام بندریک و بند مفسدان یاد شده و شهر بزرگ زرنج دارای دروازه های متعدد بود که بناها ی درنو ، در کرکویه ، ورنشیک وورطعام یاد میشد ودر مقابل این درهاجوی هایی جاری بود که به نام خود درها باسم جوی ورگنه ، جوی ورنو و جوی در طعام یاد میشدند و همه آنها از رودخانه هیلمند آب میگرفتند .

د دکتور عبدالظا هر د حکومت لاندې جر يانات

کېلې دې په تيره بيا د وطن پالونکو ځوانانو د
دشپې او دورځې صادقانه کونښتونو مؤثره برخه
درلوده .

په اوسني مرحله کېنې جريانات دا سې
دې چه زمونږ د وطن وړاندې تگک تر هر بل
وخت زيات سياسي استقرار او ثبات غواړي
چه د حسن تفاهم او همکارۍ نه پرته مخصوصا
د تقنينيه او اجرائيه قوې تر مينځ او تر هرڅه
زيات د هماغه تگکي دروحي په رڼا کېنې ديوه
لوړ هدف دپاره چه په هغه کېنې يواځې او
يواځې د هيواد سلامتيا اوزمونږ د تو لسي
نيکمرغي مضمزه ده په بل شي کې لټول کېدای
نشي .

د صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي استغاثه

صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي د
۱۳۵۰ کال د لور په ۲۶ نيټه له غرمې نه
وروسته په درې نيمو بجو دخپل حکومت
استغفي دگلځاني په ماني کې د همايونې معظم
اعليحضرت حضورته وړاندې کړه .
همايونې ذات داساسي قانون ۹۱ د مادي
ديو ولسمي فقرې او ۹۱ د مادي مطابق د حکومت
استغفي ومنله .

داساسي قانون ۹۱ د مادي دوروستي فقرې
مطابق دغه حکومت دنوي حکومت تر جوړېدو
پورې خپلې وظيفې ته دوام ورکړي .

د صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي د استغفي دمرو ضي من :

دېښندوي او مهربانه خدای په نامه : د
معظم همايونې اعليحضرت مبارک
حضورته !

لدى امله چه ملي گټې او وچايب او دنن او
سبا ورځې د ژوندانه ايجابات په مونږ حکم
کوي پري نږدو . لدې رهگذره د وطن دوراندې
تگک سير وروشي اودهيواد چارو ته کوم عايق
متوجه وي تردې زيات پدې فرست کېنې ددې
حکومت دکار دوام موثر نشم گڼلای او په
ډير احترام همايونې حضور ته ددې ستري
وظيفې له دوام څخه خپل معذرت په عرض
رسوم .

په ډير احترام عرض کوم کله چه شهرياري
ذات د حکومت د تشکيلولو افتخار ماته راکړي
د شاهانه ارادې او امر په اجابت او له ولسي
جرگې څخه د اعتماد درايبې په اخستلو سره
گران وطن ته د خدمت کولو په يواځنسي
هيله مي خپل چمتو والي ددې لوړې عهده
او ستر امانت د قبيلو لو دپاره څر گندکې
او دقانوني وجايبو اوصلاحيتونو اومکلفيتونو
په درک کولو اواحترام سره په هيله من زړه
اوپوره صميميت دو ظانفو د ترسره کولو او
دهيواد په ژوند کېنې دبرځي اخستلو په
لاره کې دهر ډول جباه طلبې اوشهرت
غوښتلو نه پرته دگران وطن خدمت ته
حاضر شوم او څه چه مي په توان کېنې وهغه
من ددې مقدس مامول د ترسره کولو په لاره
کېنې ونه سپمول . په هغومواردو کېنې چه
ددغه حکومت دوظايفو دوراندې بيو لسو او
ترسره کولو دپاره د خدمت مصدر گرځيدلې
دې زما د همکارانو د حکومت د غړو او همدغه
رتگه د هغو ملکي اونظامي مامورينو چه گران
وطن ته خدمت يې په هر څه مقدم

له ملو کانه حضورته داچايزې په اخستلو
سره د شاهانه ذات د هغو ټولو توجهاتو
اوقيمنداره لار ښودنو له امله چه مونږ د خپل
کار د تصدي په دوره کې هميشه له هغو
څخه برخورداره و خپل اود حکومت د غړو
دپوره سپاسگراي مراتب په عرض رسوم او
دتوانا خدای له بازگاره څخه دخپل محبوب
پادشاه ترقيادت لاندې دگران افغانستان سر
لوړې او دوطنوالو آرامي اود ديمو کراسي نظام
د برياليتوب هيله څرگندوم پدې شيبه کې
زما دعا داده چه بي نيازه خدای د اعليحضرت
ته په هغو آرزو گانو او امالوکې چه دگران
وطن د بختياري دپاره يې لري هميشه برياليتوب
ورپه برخه کاندې د خدای وطن اوشاه په
هميشگي شعار او د فدويت په عرض .

(نور احمد اعتمادي)

حکومت جریانات

۱۳۵۰ کال دثور دمیاشتی ۲۶ نیتی د اعلامیې په تمقیب معظم تولوک همایونی علیحضرت دهمدی کال دجوزا په اتلسمه نیته دغرمی په دولس نیمو بجو په ایټالیه کښی افغانی لوی سفیر دکتور عبد الظاهر دشاھی ارگ دگل خانی په مانی کښی خپل حضور ته ومانه او دکابینی په جوړولو یی موظف کی

دصدر اعظم دکتور عبدالظاهر لنه

سوانح

دکتور عبدالظاهر په ۱۲۸۹ کال کی په لغمان کی زیږیدلی دی او خپل لومړنی تعلیمات یی دکابل دعلی آباد په طبیی ښوونځی کی او منځنی تعلیمات یی په ۱۳۱۰ کال کی د بکلوریا تر درجی پوری دحیبیې په لیسه کی پای ته رسولی دی . او په ۱۳۱۴ کال کی یی داجتماعیانو په مسلک کی خپل لیسانس د کولمبیا ددار الفنون څخه تر لاسه کی .

دکتور عبدالظاهر په ۱۳۱۸ کال کی د کولمبیا دپوهنتون څخه داکتری د پیلوم او په ۱۳۲۱ کال کی یی دداخله ناروغیو په شق کی دتخصص دیپلوم لاس ته را وې .

دوکتور عبدالظاهر هیواد ته دراستنید و څخه وروسته له ۱۳۲۲ کال څخه په ۱۳۲۹ کال دغزب تر میاشتی پوری دکابل دښاروالی درو غتو نونو دسر طبیب او د۱۳۲۹ کال څخه تر ۱۳۳۳ کال پوری دروغتیا دوزارت دمعین په حیث خپله وظیفه اجرا کوله .

دکتور عبدالظاهر د۱۳۳۳ کال څخه تر ۱۳۳۴ کاله پوری دانز هاپکنز په پوهنتون

کی خپل تحصیل سرته رسولی دی او دنوموړی پوهنتون څخه یی په ۱۳۳۴ کال کی داداری او احصایی په خانگه کی خپل دیپلوم لاس ته راوې . ده په ۱۲۳۱-۱۳۳۳ او ۱۳۳۴ کال کی دژنیو او مکسیکو په غونډو کی دافغانی صحی هیات درئیس په حیث برخه اخستی ده او په ۱۳۳۴ کال کی دروغتیا دوزارت دکفیل په حیث خپله وظیفه اجرا کوله او په ۱۳۳۵ کال کی دافغانی صحی هیات درئیس په حیث شوروی اتحاد ته لاړ .

دکتور عبدالظاهر ته په ۱۳۳۶ کال کی دهمایونی معظم اعلیحضرت له حضوره دسردار

عالی نښان ورکړه شو او په دغه کال کی په کراچی کی دافغانستان دلولی سفیر په حیث وټاکل شو او په عین حال کی په کولمبو کښی هم دهمایونی اعلیحضرت مختاروزیر په حیث یی وظیفه اجرا کوله .

دوکتور عبدالظاهر په ۱۳۴۰ کال کی دلولی سفارت دوظیفی څخه استعفا وکړه او په دغه کال کی دلغمان دخلکو لخوا دملی شورا په یوولسمه دوره کی دوکیل په حیث انتخاب او وروسته بیاد ملت دوکیانو لخوا دملی شورا درئیس په حیث انتخاب شونو موړی په ۱۳۴۰-۱۳۴۲ او ۱۳۴۳ کلونو کی دافغانستان دپارلمانی هیئت درئیس په حیث شوروی اتحاد . امریکا متحده ایالتونو ، بلغاریا ، یوگوسلاویا ، اوهند هیوادونو ته رسمی مسافر تونه کړیدی .

دوکتور عبدالظاهر په ۱۳۴۳ کال کی دنوی اساسی قانون دتصویب دپاره دلولی جرگی درئیس دنایب په حیث وټاکل شو .

اوددغه کال دمیزان په میاشت کی د دکتور محمدیوسف صدراعظم په کابینه کی دصدارت دمرستیال اودروغتیا دوزیر په حیث مقررشو د ۱۳۴۴ کال په دوپبی کی دکنکور عبدالظاهر دصدارت دمرستیالی اودروغتیا دوزارت له وظیفی څخه استعفا وکړه اولغمان دولایت په مرکز کی دولسی جرگی دو کالت دپاره کاندیدشو او دوکیل په حیث دانتخابیدو څخه وروسته دملت دوکیانو لخوا دو لسی جرگی درئیس په حیث انتخاب شو اوددو لسی دوری ترپایه پوری یی دغه عهده په غاړه درلوده .

دکتور عبد الظاهر د۱۳۴۸ کال دقوس په میاشت کی په روم کی دهمایونی معظم اعلیحضرت دلولی سفیر په حیث مقرر شو او د۱۳۵۰ کال دجوزا تر ۱۳ نیتی پوری یی دغه وظیفه اجرا کوله .

موظف حکومت دسرطان په اوومه نیته ولسی جرگی ته دخپلی خط مشی دپاڼه ی کولو دپاره چمتو والی خرگندکړ او دسرطان په ۱۴ نیته دسپار په ۹ بجواولسو دقیقو د ولسی جرگی په عمومی غونډه کی گډون وکړ او دخپل حکومت کی نلاره یی په پښتو اودری ژبو ولوستله .

د مؤلف صدر اعظم دکتور عبدالظاهر د حکومت تک لاره .

بسم الله الرحمن الرحيم

ښاغلي رئيس او دملت محتر موږ دمتقابلې همکارۍ او اعتماد ټينګ اساسات وکيلانو .

لکه څنګه چې تاسې ته معلوم ده د همایوني معظم اعلیحضرت د ښاغلي نور احمد اعتمادی د حکومت داستعفا د منلو څخه وروسته د کابینې په جوړولو مؤلف، و فرمایلم ما ددی لوی امانت قبولولو ته د وطن درښتینی او سپیڅلی خدمت کولو دپاره په مشکلاتو باندې دبرې موندلو دتوفیق په هیله په داسې حال کې چې تکیه می یوازې دلوی څښتن په بې نهایت لطف اودهغه په کومک ده دهغو لویو مسئولیتو نو دپاملرنې سره چې په دغه کار کې پراته دی دمعظم همایوني اعلیحضرت دارادې په اطاعت غاړه ایښی او دی مجلس ته چې دملت دهیلو ښکارند و دی ددی داساسی قانون د(۸۹) مادی ددویمې فقرې دحکم سره سم دحکومت دتګ لاری اوغې دمعرفی کولو لپاره چې زماسره یی ددی لوی مسئولیت په منلو کې دملګر تیا تمسک کړی حاضر شوی یم.

زما دحکومت اجرا آت به داسلام دسپیڅلی دین په اساساتو او داساسی قانون په نورو ارزښتو نو او احکامو ولاړ وی اودحکومت هد فونه به ددغو اصولو په چوکات کېښی او ددولت دمالی طاقات او زموږ د بشري توان په اندازه دملت دغو بښتنو په ځای کولو ته متوجه وی .

دیودیموکراتیک نظام تامین چې په دوام دارو او ټینګو سیاسی ،اقتصادی اواجتماعی بنسټونو په یو داسی محیط کې چې هلته قانون حاکمیت ولری ولاړ وی ددی هیواد دتول ولس هیله ده دحکومت به ددی هیلی د سسر ترسولو لپاره دهر راز میسر وامکاناتو څخه کارواخلی .

دی لپاره دتوسعه ددولت ددری گونو اړیکانو ، حکومت ،شوری او قضاء درښتینی او سپیڅلی همکارۍ او دگړو وطنوالو د فعالی برخی اخیستلو نه پرته لاس ته نه شی راتلی . حکومت آرزو لری چې ددولت دقواو دخپل منځی روابطو په برخه کېښی او په لومړی مرحله کې دشوری سره دروابطو په باره کې

۱- د مملکت دژوندانه په ځینو مهمو اړخونو کېښی دمو ضوعه قوا نینو نشتوالی .

۲- په اجتماعی عدالت باندې دښاښویو مالیاتو دلاس ته راوړلو دپاره د قوا نینو فقدان .

۳- هغه بی نظمی چې دناقصو تو جیباتو نه راپورته کېږی او زموږ دیموکراتیکه قوا لنه اناراشی او بی نظمی ته راکاږی .

۴- د مملکت د اقتصادی ترقی سستی .

۵- دملی عاید تیتوالی .

۶- دبا قیا تودتحصیل په لاره کې دمشکلاتو وجود .

۷- ددولتی عایداتو او مصارفو اوصادراتو اووآزادانو په منځ کې دتوازن نشتوالی او له دی کبله ددوموی تادیاتو دبیلاښ دموآز نی اوږد فقدان .

۸- دگڼو او متراکمو خارجی پورونو او دهغو دگټی دروندو الی چې په اوسنی حال کې زموږ ددوموی صادراتو پیره سر څه خوری .

۹- نیمګړی اداری سیستم .

۱۰- دجرایمو زیانیدل مخصوصا قاجاق، اختلاس ، رشوت اواحتکار .

۱۱- ځینی نور طبیعی عوامل چې پر له پسې وچکالی هم پکښی شاملی دی .

د حکومت جریانات

اداری چاری :

دامنیت او اداری تشکیلاتو په سر څه کی او همدارنگه د مملکت په نورو ټولو مهمو شتونو کی د حکومت اساسی اجرا آت یو سلسله هغه قوانینو ته اړتیا لری چه دو لت یی په وضع کولو باندی د اساسی قانون په حکم مکلف دی لکه څنگه چه د ملت محترم موو کیلاتو ته معلومه ده د اساسی قانون احکام کلی اصول دی او د مختلفو شتونو تنظیم یی په فرعی قوانینو پوری تړلی دی او تر څو چه دغه قوانین جوړ نشی د اساسی قانون ټولو اهدافو ته رسیدل به ممکن نهوی .

له بلی خوا دخلکو حقوق او آزادی اود هغسی حدود او همدارنگه دیوبل په مقابل کی د دو لت دارگانو په مقابل کی او داغغانی جامعی په مقابل کی ددوی وجایب او مسئولیتو نه چه ملی وثیقی ټاکلی مخصوصا د هغو قوا ټینو د تدوین دلاری چه د اساسی قانون د متن اوز روح او داوسنی عصر دغو شتونو سره انطباق ولری تنظیم کیږی .

ځینی هغه قوانین چه په دی برخه کی څه دشورا له لاری او څه هم د اساسی قانون د (۷۷) مادی د تطبیق له لاری منځ ته راغلی دی داوسنیو احتیاجا تو یوه برخه یی رفع کړی مگر د هغو تکمیل اود نیمگړ تیا و لری کول د څو کلنی تجربی په رنا

کی داسی تعدیلاتو ته ضرورت لری چه د اوسنیو احتیاجا تو سره برابر وی . د ځینو داسی قوانینو جوړښت به چه د مملکت داقتصادی تر قی سره مرسته وکړی او تر اوسه پوری لاجوړ شوی ندی داوسنیو اوضاعو اوراتلکو نکو اهدافو په ر ناکی د حکومت دنظر لاندی وی . د ضروری قوانینو جوړولو نه وروسته به حکومت و کولای شی چه دقانون حاکمیت په اصلی معنی او د اساسی قانون په روحیه او متن مطابق سمبال کړی .

دښوونی اوورونی چاری :

د تعلیم او معارف په برخه کی څرنگه چه د مملکت د مهمو امورو پر مختک په منورو او تعلیمیافته ځوانانو پوری مستقیم اړتیا لری نو معارف ته توجه د حکومت اساسی هدف گڼل کیږی .

د ادارې په برخه کې به د حکومت کوششونه د ادارې طرز او ادارې تشکیلاتو سمون ته متوجه وي .

دیوی مؤثری او سالمی اداری د جوړولو دپاره د هغو ټولو نیمگړی تیاو سره چه په دغه لاره کی ورسره مخامخ یولازمه ده چه د څو مرحلو یو اساسی پلان جوړ شی اوددغه پلان په وسیله په اوله مرحله کی عاجل او سمدلاسی اصلاحات په فوری تدابیر و منځ ته راشی او ورپسی مطلوبو اهدافو ته درسیدوله پاره دیو طویل المدت پلان په چوکات کی نور اصلاحات تجویز او تطبیق شی او حکومت ددغسی یوی سالمی اداری د طرز او عصری تشکیلاتو په کومک ملی اهدافو اود ملت غوښتنو ته درسیدو دپاره موثر خدمت وکړی شی .

اقتصادی او اجتماعی پلانونه هغه وخت ملی اهدافو ته درسیدو په لارکی په زړه پوری نتیجه ورکوی چه په یوه ارامه او له بی سری نه په یوه پاکه فضا کی تطبیق شوی څکه دبیسر یو قانون ماتو لو او بی نظمی سره چه مستقیم اثر یی دقانون د نظام کوووی ده مبارزه یو حتمی کار گڼل کیږی .

نوله دی کبله به حکومت چه د اساسی قانون په حکم د هیواد دامن او نظم یواځینی مرجع ده چاته موقع ورنکړی چه دامنیت داخلاف موجبات راغونډ کړی .

دغو پورتنیو اهدافو ته درسیدو لپاره به یو منظم پروگرام جوړول دامنیت اوعدلی تعقیب دیوی مؤثری دستگانه دمنځ ته راوړلو دپاره داصلاحاتو دیو اساسی ټکی بحیث په نظرکی ونیول شی .

د ټیټو منظم پروگرام لاندی د اداری اعمالو پلټنه د مامورینو مراقبت او دتخلقاتو او جرا یو سره مبارزه به د حکومت د نظر لاندی وی .

دغسی اساسی اقدامات به هغه وخت موثری چه د دولت ددوی واپ و قواو ترمنځ دمرعیه قوانینو په چوکات کی دحسن اعتماد او همکاری په فضا کی عملی شی .

د افغانستان کالی

د روغتیا چاری

د روغتیا په برخه کې څرنګه چې د ټولو لني د افرادو جسمي او روحي سلامتيا يو څرګند عنصر ګڼل کېږي نو په دې باب به حکومت دوقايوبی طب او لګیدونکو ناروغيو اوملاريا سره چه دغه وروستی ناروغي له بده مرغه بیا دخپريدو په حالت کې ده مجادله او همدارنګه د دولت دمالی توان په اندازه د څښلو داوبو برابر ولونه یا ملسر نه وکړي .

د تشخیص او هم دارنګه دوقايوبی اومعالجوي طب کیفیت ته توجه کول د تجهیزاتو برابرول اودروغتیا دمرکزونو اوروغتوونو دپرسونل تکمیل دحکومت په پروګرام کې شامل دی .

اقتصادي چاری

دافغانستان اقتصادي وضعيت لکه چه د ملت محترمو وکیلا نونه به معلومه وي د قناعت وړنه دی دهیواد داقتصادي و دی د پراختیا لپاره په سلو کې له دريو څخه هم کم دی .

خارجي قرضو نو اودهغو سو دلکه چه پخوا مورویل دتادیاتو په بیلابیل تنګسه راوستي اودمملکت داسعار و مېبه برخه دهغو په بیبرته ور کولو لګیږي .

دمالی منابعو نیمګړتیا دقرضو نو دروند والی دوارداتو اوصادراتو په منځ کې دعدم توازن له کبله زمونږ داقتصادي مو قف کمزورتیا داسعاری پانګو کموالی دعصری اقتصادي اداري نشتوالی او دتولیدا تودعام معیار را تیتیدل دهغو عواملو له جملی څخه دی چه نه یوازی دهغو په مقابیل کېښی د اقتصادي ودی سرعت لاپسی ګړندی کیدلی نه شی بلکه په مشکل کیدای شی چه دودی ده اوسنی سرعت وساتل شی .

د مملکت په پنځه کلنو پلانو کې د انکشافی لګښتو نو دپانګی ډیره برخه په اقتصادي بنسټ یعنی هغو شتو نوباندی ولګیده چه حاصل یی زر لاسته نرا ته مګر دقرضو دتادیاتو فشار یی د مملکت پر بودجه ډیر دروند کړی .

په دې برخه کې به کوشش و شی چه د معارف مخکښی تګ دافغانستان داوسنیو او راتلونکو احتیاجاتو سره سم دیو منظم پلان له مخه عملی شی . په ټولو مراحلو کې دتعلیمی سویی داو چټولو لپاره د تعلیماتو کیفیت ته پاملرنه یو ضروری کار ګڼل کېږي دا ځکه چه د مملکت په راتلونکی پرمختګ کې د متخصصینو او کار والو علمی لیاقت او کفایت مخصوصا دیو هنی اوروزنی کیفیت ته دپاملرنی په وسیله لاسته راتلی شی .

په دې برخه کې دحکومت یو بل هدف دلیک لوست په زده کولو او په حرفوی تعلیماتو کې داسانتیا و برابرول دی ځکه چه هیواد په عام صورت اومحلات په خاص ډول دحرفوی مهارتو نو روزنی ته ضرورت لری نو دروزنی دغی برخی ته به کافی اهمیت ورکړی وچه په زراعتی ، حرفوی ، دکلیو د صنایعو ، دمالداری اودنورو حرفو په برخه کې ماخرو کار ګرانو ته دمملکت اړتیا اودکلیو ضرورت په تدریج رفع شی .

حکومت به داساسی قانون د (۳۵) مادی د تطبیق دپاره چه دملی ژبی پښتو په انکشاف اوتقوی پوری اړه لری خپل کوششو نه پکار واچوی .

داطلاعاتو او کلتور چاری

داطلاعاتو او کلتور په برخه کې دمملکت اجتماعي پرمختګ اودخلکو سیاسی او اجتماعي پوخوالی آزاد ومطبعاتو ته داطلاعاتو دیو ګټوری اوموثری مؤسسې تنظیم او پکار اچولو ته اودګردو وطنوالو د ثقافتی استعداد و نو زیاتی روزنی ته ضرورت لری .

دمطبعاتو او اطلاعاتو دآزادی خو نندی کول پورتنیو اهدافو ته درسیدلو په لاره کېښی داساسی قانون دارښتونو او ددولت دنورو مربوطو قوانینو په حدودو کې دننه اوهمدارنګه دمختلفو اطلاعاتی ، مطبعاتی او ثقافتی وسایلو زیات انکشاف به دحکومت د توجه لاندی وی .

صدر اعظم ڈاکٹر عبدالظہار دہلوی کابینہ سرہ دشورا بہ تالار کی گلہ چہ دملست دنمایندگانو خخہ داعتماد رایہ اخلی

د حکومت جریانات

کولو اودمختلطو دولتی موسساتو او تصدیو دلاپسی ښه اداره کولو په وسیله دیو موثر پرو گرام له مخی ځینی جدی اقدامات وکړی شی .

دخصوصی پانگو په کار اچول او په ملی اقتصاد کښی دخلکو عملی برخه اخیستل دمملکت داقصادی رشد په کړی نديتوب کښی یولوی رکن گنل کیږی. حکومت به په دی برخه کی کوشش وکړی چه دزیاتی پانگی پکار اچولو له پاره یوه ښه فضا برابره شی او هغه موانع چه دقوانینو دنه تطبیق یسا نیمگړی تطبیق او داداری دبی تا لیری نه راپیدا شوی او دداخلی اوخارجی خصوصی پانگی په کار اچول یی دخنډو نو سره مخامخ کړی له منځه یوول شی اودپانگی په کار اچولو دتاثير ز یانو لو اوښه تنظیم له پاره یو داسی پرو گرام جوړ کړی شی چهزیاتی پانگی په داسی برخو کی راغونډی شی چه دصادراتو دزیاتو الی او دوارداتو دکموالی سبب شی .

صنایع

دصنایعو په برخه کی به خلك تشویق شی چه خیلی پانگی په عام ډول په دغه خوا کی مخصوصا په هغو خواو کی. په کارواچوی چه دصادراتی مالو نو دزیاتوالی یسا دوارداتو دځای نیولو موجب شی .

دکانو او صنایعو همدا رنگه دمعدنی منابعو مخصوصا نفتو او گاز دزیاتی لټو په لاره کښی به ددولت دپانگی په کار اچول دوام وکړی . په دی برخه کښی به دولت دهغو منابعو څخه چه استخراج یی جباری دی د اقتصادی گټی اخیستلو کارته تو چه وکړی همدارنگه دهغو کانو استخراج به چه سروی یی پوره شوی او اقتصادا داستخراج وړ گنل شوی دحکومت دنظر لاندی وی .

توزیم :

دتوزیم په برخه کښی به حکومت کوشش وکړی چه دغه عنصر دھیواد دعایداتو د یوی منبع په حیث دقوانینو په حدودو کښی دننه تنظیم شی.

دیورتینو حقایقو له پاملرنی سره به دیو مختلط اقتصادی لار ښودل شوی سیاست په چوکات کی دخلورم پنځه کلن پلان یوه غوره برخه سریع الثمر و پروژو او هغو پروژونه متوجه شی چه مستقیما تولید کوی. او له هغو پروژو څخه به چه اقتصاد اکتوری نه دی شان وساتل شی او هغه پسرورونه به چه د انکشافی لگښتونو له پاره اخیستل کیږی ی په هغو پروژو ولگول شی چه اقتصادا اکتوری دی .

خارجی تجارت :

دخارجی تجارت په ساحه کی به دافغانستان د اقتصادی ودی دغوښتنو سره سم دتجارتی پالیسی او مقرراتو دبرابرو لو لپاره لازم اقدامات وشی او دصادراتو دتشویق لپاره به لازم ته برونه غوره کړی شی .

هر کله چه ثابت مالی منابع دپانگی دپه کار اچولو له مهمو عواملو څخه دی او له دی وجهی نه داقصادی ودی دگړنډیتوب له ښکاره عواملو څخه گڼل کیږی نو ځکه به حکومت دغی موضوع ته جدی پاملرنه وکړی. مگر لکه څنگه چه محترم نمایندگان پو ره خبردی که زموږ مالی قوانین او مقررات همدغسی بی تغییره پاتی شی دعوا یسد و اوسنی اندازه هغومره ده چه دمملکت په عادی او انکشافی بودجه کی دیو لوی کمبود سبب کیږی . ددغسی کمبود ونو له وجود سره نه یوازی په نوو ساحو کی دپانگی اچولو مجال نه پیدا کیږی بلکه زموږ عایدات به دعادی لگښتونو پوره کولو له پاره هم کفایت ونه کړی شی .

برسیره پردی له دی کبله چه دداخلی عواید په کافی اندازه نه دی زیات شوی زموږ د پانگو داچو لو په تمویل کی دداخلی منابعو برخه کال په کال کمیږی او په نتیجه کی د خارجی مرستو دراجلبولو او جذبولو امکان هم دداخلی منابعو دلزوالی په سبب کم شویدی .

ددی سختی حیاتی کشالی اوری داغواپی چه باید دمالیاتو دتحصیل اودمالیاتو دقوانینو دجوړولو له لاری دمالیاتو دعادلانه تنظیم دولت په مصارفو کی حتی الامکان دبچت

د افغانستان کالی

د کرنی اومالداری چاری :

دزراعت اومالداری په برخه کېنې په داسې حال کې چزموږن دخلکو بارز اکثریت پری په مستقیم یاغیر مستقیم ډول مشغول دی دنفوسو زیاتوالی متواتره وچکالی په طبیعی ذخایر و کی داوبو دمقدار تدریجسی کموالسی دکود دتولید دستگناه و نشتوا لسی دزراعت په برخه کی دسالمی اقتصادی اداری فقدان اونور نامساعد عوامل داوسنیو غیر مساعد و حالاتو دنمخ راتلو اودتولیداتودعام کموالی سبب شوی دی .

په دی برخه کی بهدحکومت توجه دامکان په اندازه دغنمو اودخوراک نورو ضروری موادو اوتر وسه وسه دویښو برابرولو ته اوهمدارنگه دفی واحد تو لیدانو زیاتولو دکروند گرو لارښوونی ددولتی اویخسوصی پانگو دپکار اچولو له لاری داوبو دنماپو تامین اواصلاح دتخم دزیات ترویج له لاری دغلی دانسی د تخم اصلاح له مخکی څخه دزیاتی او ښی کښی اخیستلو په غرض دکود تعمیم او په خاص ډول دغنمو دتولیدزیاتوالی ته پاملر نه وکړی .

سالمه اقتصادی اداره دڅنگلو نو اودورشو ساتنه داوبودنماپو عادلانه وپشنه اوتنظیم اونور داسی تدبیرو نه چه دکرهنی دحالت دعمومی ښیکښی لپاره سم دستی ضروری وی یونسلسله قوانینو اومقرراتو ته ضرورت لری چه حکومت اوشوری باید هریو دخپلو ورسپارل شویو قانونی صلاحیتو نویسه حدودو کښی دپنه دغنمو دنمخ توراوپ لسو دپاره اقدامات وکړی .

دملی دفاع:

ددی له پاره چه دهیواد داستقلال او د خاوری دتمایمیت دساتنی سپیڅلی هدف خوندی وی اوددی لپاره چه افغانستان ر کولای شی چه داقتصادی او اجتماعی تر قی په لاره باندي په فارغ زړه روان اوسېښا یی چه لازم عسکری قدرت ولری نو ځکه به حکومت ملی دفاع او دشاهانه اردو د حیثیت ساتلو ته توجه کوی .

دپښتونستان چاری :

د پښتونستان د ملی قضی تعقیب د

افغانستان دلویو جرگو دفیصلو سره سم ددی حکومت له مهمو اهدافو څخه گڼل کیږی ترڅو چه موږن هغه ورونه چه د پښتونستان دخاوری اوسیدونکی دی اودخپل سر نوشت دټاکلو له حق څخه محروم دی دخپلو ملی آرزو گانو سره سم دبین المللی عدالت په اساس په سوله آیزه لاره خپل دغه مسلم حق تر لاسه کړی .

دافغانستان خارجی سیاست:

دخارجی سیاست په برخه کېنې حکومست په بین المللی ټولنه کېنې دافغانستان دنماپو او حیثیت ساتنه خپله پاکه ملی وظیفه گڼی .

دفعالی او مثبتی بیطرفی اوپه د لسو تپلو پوری دخان نه تر لویه اصل ودیدل په سیاسی اونظامی پرو جنبو کېنې له گیون څخه ځان رغو رل په جهانی مسایلو کېنې آزاد قضاوت دآزادی د حصول لپاره داولسونو او ملتونو دمجادلی حمایت دملگرو ملتونو دمشنور اودهغه دجهانیت داصل اود هغی موسسی دهغو اقداماتو ملا تې چه داستعمار دټولو انواعو او اشکاو دفوری الفا اودنژادی توپیر دټولو مظاهرو دمحو کو لوی لپاره ئی کوی لکه دهمیش غوندي ددی حکومت په نزد هم دافغانستان دخارجی سیاست تینک بنسنت گنل کیږی . موږن ددولتو نو په منځ کېنې دمسوات او متقابل احترام په اساس په دوستی او همکاری اوددوی په منځ کی په

روغه گڼ ژوندون اوله سوله ایزو لار و دبین المللی کشالو په حل کولو معتقد یو او دتولو هغو اقداماتو ملاتړ کووچه دکلی اویوره بیوسلی کولو اودبین المللی امنیت دساتلو له پاره عملی شوی اوعملی کیږی همدارنگه عقیده لرو ددی لپاره چه په جهان کېنې سوله دوام وکړی لازمه ده چه دمخ په انکشافو هیوادو سره دژوندانه دسطحی دپورته کولو له پاره دمؤکری مرستی د برابرولو په غرض په بین المللی سویه کوششونه جاری شی .

د حکومت جریانات

دروغتیا وزیر
پوهاند داکتر محمد ابراهیم مجید سراج
د کانو اوصنائیو وزیر
انجنیر محمد یعقوب لملي
د کرنی او اوبولگو لو وزیر
ښاغلی عبدال حکیم
د پلان وزیر
داکتر عبدالواحد سرابی
مشاوره وزیر
میرمن شفیقه ضیایی
مشاور وزیر
داکتر عبدالوکیل
مشاور وزیر
پوهندوی عبدالستار سیرت
د قبایلو مستقل رئیس
د قبایلو دمستقل رئیس ترناکل کیدو پوری
داکتر عبدالصمد حامد په مؤقت ډول د دغه
ریاست جاری اجراء کوی .

د اعتماد درای داخیستلو په صورت کښی
هیله لرم چه دخدای (ج) په توفیق د اسلام د
سپیڅلی دین د اساساتو د اساسی قانون د
نورو احکامو او ارزښتونو او غوښتنو سره
سم دمعلم همایونی اعلیحضرت دلار ښوونی
په رڼا کښی دافغان نجیب ملت د خدمت په
لاره کښی خپل محوله وظایف په داسی ډول
چه دلوی خدای (ج) درضاء موجب وی اجراء
کسې و .

د سرطان په ۱۷ نیټه دولسی جرگی
وکیلانو د موظف حکومت په کي نلاره باندي د
نظریو څرگندول شروع کړل .

ولسی جرگی د دکتور عبدا لظاهر په
تگ لاره اود کابینې په غړو باندي د ۱۶ ورځی
اوردده بحث ، نطقو او وینا څخه وروسته د
اساسی قانون ۸۹ د مادی د دوهمی فقری د حکم
سره سم داسد په ۴ نیټه تر غرمی وروسته په
په ۶ بجو او ۴۰ دقیقو دکتور عبدالظا هر
حکومت ته دبا وروایه ورکړه .

۱۹۵۵ تنو وکیلانو دجملي څخه چه دولسی
جرگی په تالار کښی حاضر و دیو لسو مخالفو
اودوو ممتنع رایو په مقابل کی ۱۸۱۵ رایو
مطلق اکثریت باندي دوکیلانو دخوا تایید
شوه . وروسته صدر اعظم دوکتور عبد الظاهر
خپله بیانیه داسی ایراد کړه .

دمنځی ختیځ دکشالی په باب چه د جهان په
دی سیمی پوری اړه لری د حکومت لکه د
پخوا غوندی د فلسطین دخلکو د حقو قسو
ملاتړ کوی اوددی کشالی دخل دپسار ه
د اسرائیلو د متجاوزو قواؤ له خوا دعر بو د
اشغال شوو خاورو خوشی کول اود فلسطین
د عربو د حقوقو بیرته ورکول اساسی شرط
گنی .

ښاغلی رئیس اودملت محتر مو وکیلانو!
داوه زما د حکومت تگ لار چه دهیواد
داقتصادی او اجتماعی او ضاعو دمطالعی نه
وروسته جوړه شوی . اودغه دی محترمی جرگی
ته وړاندي شوه .

هغه کسان چه د تاریخی اوملی وچایبود
پاملرنی سره به ددی لوی مسئولیت په
اخیستلو کښی «په هغه صورت کښی چه د
حکومت د اعتماد رای حاصله کړی » د حکومت
د غړو په حیث له ماسره ملگرتوب وکړی .
په لاندي ډول معرفی کیری .

صدراعظم داکتر عبدالظاهر

د صدراعظم مرستیال

داکتر عبدالصمد حامد

د ملی دفاع وزیر

ستر جنرال خان محمد

د خارجه چارو وزیر

ښاغلی محمد موسی شفیق

د داخله چارو وزیر

ښاغلی امان الله منصور

عدلیه وزیر

پوهندوی محمد انور ارغندیوال

د مالی وزیر

داکتر غلام حیدر داوړ

د پوهنی وزیر

ښاغلی حمید الله عنایت سراج

د تجارت وزیر

پوهنوال محمد عارف غوثی

د فواید عامی وزیر

ښاغلی خوازک خان

د اطلاعاتو او کلتور وزیر

ښاغلی محمد ابراهیم عباسی

د مخابراتو وزیر

انجنیر نصرت الله ملکبار

د افغانستان کالی

بسم الله الرحمن الرحيم

مونږ خوشاله يوچه دمختر مو و کيلانو
دوينا په اوريدو و خپل اجرات د حکومت د تګ
لاری مطابق دیوی دموکراتیکي ټولنی په سیر
کبني چه تحول او سمبیت ته اړتیا لری
په داسی ډول برابر کړی و چه پېښ شوی
مشکلات د مملکت د لویو ښیګړو دغو ښتنی
مطابق دحل لاره وموی .

زه اوزماد کابینې غړی دملت دمختر مو
وکیلانو ښه اعتماد د نمانځنی په اظهار داهیله
لروچه لکه څرنګه مو د حکومت د چارو د مخ
کبني تګ اولوې تیا په لار کبني د خدمتګداری
دپاره دولسی جرګی اعتماد حاصل کسې د
خدمت په موده کبني هم ستاسو ملګرتیا او
اعتماد راسره وی .

ددی لویې اودرندي وظیفی دیني اجرا په
برخه کبني زمونږ تکیه دلوی څښتن مرستی
او هیله مو ددو لت دنورو ارګانو ا و
دهیواد والو خویند و او ورونو ملګر تیا نه
د .

دلوی خدای لدر باره التجا کوم چه دا
حکومت دملت دار زو گانو دپوره کولو
په لار کبني داسلام دسیخلی دین داساساتو
اوداساسی قانون دنورو ارز ښتونو په
پیروی دافغانستان دترقی غوښتونګی پا چا په
لار ښودنه دتوفیق په لطف ونمانځی .
(امین)

اورپسی داولسی جرګی ر ئیس پوهنوال
دکتور محمد عمر وردک خپله وینا په لاندی
توګه واوروله .

چالانتاب صدر اعظم دکتور عبد الظاهر
او دکابینې مختر مو غړو :

له هغه ځای څخه چه داساسی قانون دنهمی
مادی دیوولسمی فقری دحکم سره سم دسیر
کال دثور په ۲۶ نیته دچالانتاب صدر اعظم
ښاغلی نور احمد اعتمادی دحکومت استفاد
همایونی معظم اعلیحضرت له حضوره منظور
اورپسی داساسی قانون د ۸۹ مادی دمعصرجاتو
سره سم دجوړا په ۱۸ نیته دشاهانه ذات
دحضور څخه ستاسو جناب دنوی کابینې په
جوړولو وګمارل شوی اودسیر کال دسرطان په

چالانتاب رئیس اودملت مختر مو وکیلانو:
اجازه غواړم چه په دغسی حساسه شیمه
کبني چه ولسی جرګی حکومت ته دا اعتمادرایه
ورکړی ده دخوښی او کور ودانی مراتب دخان
انخوا اودحکومت دغړو لخوا څرګند کړم .

دولسی جرګی ددی تصمیم له کبله تاسو
یودرونه مسئولیت زما دحکومت په اوږو کبښود.
مخترمو وکیلانو ! دولسی جرګی په تالار
کبني دبیان او ارادی دکاملی آزادی په فضا
کبني چه دهیواد ددموکراتیک نظام څخه یی
نشست کړی دی خوورځی پرله بختونه وشول
په دغسی آزاده دیمو کراتیکه فضا کبني زمونږ
تګ لاره تایید شوه اوموظف حکومت دولسی
جرګی داعتماد مورد وګوځید .

مخترمو وکیلانو په خپلو دغو بحثونو کبني
دهیواد مهم اجتماعی مسایل اوخپل سیمه
تر مشکلات وڅیړل او زما دحکومت کا مله
پاملرنه ئی وروګرځوله .

مخترمو وکیلانو ا څه رنگه چه مو ددی
حکومت په تګ لار کبني ویلی دی دا وخت
زمونږ مملکت دهمو اقتصادی او اجتماعی
مسایلو او مشکلاتوسره مخامخ دی لکه چه
دا اعتماد درایی دغونو و په جریان کبني د
مختر مو وکیلانو داکثریت احساس اواظهارات
ددی واقعیت تایید او څرګند ونه وکسړه
چه ددغه مشکلاتو له جملی څخه وچکالی او
دخوراکي موادو او وښو بی ساری لږ والسی
ددی حکومت تینګه او سمدلاسه پا ملر ګه
جلب کړی د .

حکومت چه دادی داعتماد درایی حاصلو
لو توفیق یی موندلی دی ددی مسایلو او
مشکلاتو دهم اوپیژند نی له مخه یوی
ډیری ستو غی اومشکلی مرحلسی ته وارد
شویدی .

حکومت په دغسی مېبه موقع کبني د
مملکتی مسایلو دحل کولو اودملی اوعومی
ارمانونو دپوره کولو دپاره ددولت دنورو
ارګانو په تیره د مملکت دشوری او دغه راز
دګردو هیواد والو ملګرتیا ته اړتیا لری .
دحکومت په تګ لار کبني دورکړی وعدی
په ځای کولو دپاره مونږ به خپل ټول کوشش
به کار واچو و .

د حکومت جریانات

۱۴ نیټه دی خپل تگ لاره اودکابینې غړی دی ولسی جرگی ته معرفی کړل اودملت د نمایندگانو څخه دی دا اعتماد درایی غوښتنه وکړه داساسی قانون ۸۹د مادی دودهمی فقری سره سم دمحترو وکیلانو تربیحت وروسته دباور دراویو په اخیستلو بریالی شولی.

خوشحاله یم چه تاسو اوستا سو دکابینې غړو ته دولسی جرگی څخه دا اعتماد دراویو اخیستلو په مناسبت خپل دزړه له کومی مبارکی وایسم.

په بشپړه یقین سره هیله کوم چه ستاسو د حکومت دوره دملت دهیلو سره سم په بریالی توپ سره سرته ورسیری شو دملت اودهغو د نمایندگانو د مبارکی ویلو مستحق وگرځی .

مونږ هم په دغه هیله کی صمیمانه ملگری یو اودلوی خدای له دربار څخه مو ر بښنی بریالیتوب غواړم .

جلالتآب صدراعظم !

داساسی قانون دتدوین او انفاذ اوپه افغانستان کی ددیمو کراسی دژوند تقریبا اووه کاله تیر شوی دی کوم وخت چه دغه لویه ملی وثیقه داساسی قانون دمشور تی کمیسون دغی واولوی جرگی ترمطالعی او بحث لاندی ژ زیاتو خلکو داپیشینی نشوای کولای چه داوو کالو په لنډه موده کی دی دافغانستان ملت ددیمو کراسی دخصوصیاتو څخه یوه شی او دغه قانون دسترو اوژمنو نو په تحقق ورکو لوکی دومره کوبښی وکړی دولسی جرگی وروستی جریاناتو کی دمحترو وکیلانو اجتماعی اقتصادی انتقادی اواصلاحی ویناوو په څرگند ډول وښودل چه دغه لرغونی هیواد دخپل اوږده تاریخ کی ډیری لوړی ژوری لیدلی دی او دقدر اواناتوانسی سره سره بیا هم ددی قدرت لری چه هغه مسئولیتونه چه دتاریخ سیر یی پردوی تری په میرانه سره قبول کړی اودهغه په سر ته رسولو کی کوبښی وکړی .

جلالتآب صدراعظم !

تاسو چه هیواد کی ددیمو کراسی د منځ ته راتلو سره بشپړ آشنا یاست او ډیر اوږده ددغه عمده پرنسب قبول یوازی په الفاظو اوجملو کښی نشی عملی کیدای بلکه داساسی قانون له هدایت سره سم دملکت ددری گونو قواو دمربوطو افرادو او غړیو ترمنځ دحیثیتو نو اومتقابل احترام سا قته دهغی له مهمو ارگانو څخه گنل کیری .

جلالتآب صدراعظم ! تاسی په خپله کړنلار کښی له یوه ډیر مهم او حساس مطلب سره تماس نیولی دی چه هغه ددولت ددری گونو قواو په تیره بیا د حکومت او شوری تر منځ دنژدی اوصمیمی رابطی لزوم دی.

دپخوانیو حکومتو تجربی په څرگند ډول ښیی چه دتقنینیو او اجراییه قواو تر منځ له قانون سره سم دښی رابطی ټینگیدل ترکومی اندازی پوری دهیواد په گنه ده او ددیمو کراسی نظام بریالیتوب تر کومی اندازی پوره په هغی پوری اړه لری له همدی کبله دی چه معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په بیلو بیلو مواقعو کښی په خپلو قیمتدارو ارشاداتو کښی ددری گونو قواو سلیمسی همکاری لزوم څرگند کړی دی.

مونږ دملت وکیلان چه ستاسی دتبروخت وظیفه په غاړه لرو او ددغی عقیدتی څرگندول ستاسی له پخوانی تجربی څخه بو لو ستاسی او ستاسی دملگرو ددغی کلکی وعدی هرکلی کوی او هیله لرو چه دغه ستر ملی مقصد ته درسیسدو په لار کبسی تاسی او ستاسی دحکومت غړی خپل هیڅ ډول کوبشپن ونه سپوی .

تینگه هیله لرو تاسی جناب اوستاسی ملگری له دیمو کراسی او پارلمانی ژ وند سره سم دولسی جرگی اودهغی دجرس گه کیو په غونډو کبسی گم ون وکری اوستاسی گډون داستجواب او استیضاح په غو نهو پوری منحصر نهوی .

ښاغلی صدر اعظم ! په دغه ځای کبسی خپله و وظیفه گنم چه دشوری ددولسمی دوری له پخوانی تصویب سره سم چه قانونسی مراحل یی هم تیرشوی دی دپوره صلاحیت دورکولو په لحاظ دپارلمانی اداری دتقوی یی په باره کبسی ستاسی جناب تو چه را گرځوم او د شوری په احاطه کبسی دهغی اداری دیوی ځانگی جوړیدل دمحرتر مو و کیلا نو دمشکلا تو دلری کو لو په غرض تاییدوم څکه چه تاسی جناب په هغو تجربو سره چه دخپل وکالت په دورو کبسی مو حاصلی کړ ی دی

پوهیږی چه دملت و کیلان دخپلو موکلینو دقانونی مشکلا تو دلری کولو په غرض د مراجعی کولو څخه چاره نه لری او دمؤکلینو اکثره مشکلات څرنکه چه ښایی په خپل وخت کبسی نه اجرا کیری مجبور دی چه علاقه لرونکو دایرو او خانگو ته مراجعه وکړی او دخپلو مو کلینو دکاراجرا کول وغواړی اوهمدغه مراجعه ددایرودشکایت سبب کیری او هم دقواو درابطی دڅیرایید و علت گر ځی .

نوله همدی کبله هیله لرو چه ددغه مشکل لپاره دحل دکتوری او دعمل لاری پیدا کیدو ته ستاسی حکومت په لومړی مرحله کی توجه وکړی .

همدغه راز بل هرډول عملی اوروا اقدام چه دوکیلانو او داجرائیه قوی دمستولینو تر منځ زیات تماس ته موقع ورکړی ږیر به گنور وی ترڅو نوموړو مسؤلین دهیواددمستلو او دخلکو داپتیا و په باره کی ډیر معلومات

حاصل کاندی .

جلالتمآب صدر اعظم ! څرنکه چه تاسی ته معلوم سی دولسی جرگی رئیس په لو مړی مرحله کی دنورو محترمو وکیلا نو په څیر دملت نمایندگی کړیده او په دو همه مرحله کی دملت دمحرتمو نمایندگانو داکثریت د نظریو او آرزو گانو منعکس کونکی دی چه په دغه تالار کی غونډ شویدی اودرئیس وظیفه دولسی جرگی دداخلی وظایفو داصولو په لسمه ماده کی چه هغه هم ستاسی دجلالتمآب دریاست په دوره کی ددغی ستری ملی جرگی تصویب ته رسیدلی ده په څرگند ډول یادونه شویده داسی څر گند وی چه رئیس غو نسی په دیموکرا تیکه اوبی طرفه رویه سره اداره کوی اودوینا کوونکو تر منځ دنوبت مراعات کوی چه دداخلی وظایفو دغه اصول داساسی قانون دشپیتیمی مادی دخلور می فقری په حکم ترتیب شویده اوله هغه څخه زیات چه په دغی اصولنامه کی درج شویدی له ما څخه انتظار نه شی کیدای .

ددغه مطلب په څرگندولو اودولسی جرگی دنورو محترمو وکیلانو په نمایندگی زه تاسو او ستاسو حکومت ډاډ ورکوم کله چه په اساسی قانون پابند اوسی اودهغوظیفو په اجراکولو کی چه دا جرائیه قوی دمسؤل په حیث موبه غاړه اخیستی دی دهیواد خیر او صلاح په نظر کی ولری اودلوی خدای (ج) په اتکاء شاه او هیواد ته په وفا داری دملت دبیرته پائی کیدو اودمشکلاتو دلری کولو په لار کی کو ښین وکړی دملت محترم نمایندگان به ستا سسی ملاتړ او طرفدار وی .

دلوی خدای دبرابره دهیلی په وړاندی کولو سره دخپل دیندار اودیمو کرات پا چسا معظم ټولوک همایونی اعلیحضرت د تر قی غوښتنی لارښوونو لاندی دافغان دنجیب مملت دنیکمرغی لپاره دهغو سترو او سختو وظیفو په سرته رسولو کی چه په منځ کی بی لری ستاسی دحکومت دبریالیتوب په هیله خپله وینا پای ته رسوم په تشکر .

صدراعظم دکنور عبدالظاهر دسر طان په ۱۴ نیټه دپاور دراوی دغوښتلو په غرض خپل ټنگ لاره اوغړی یی دولسی جرگی ته معرفی کړی و .

دكتور عبد الصمد حامد

دصداارت مرستيال

دكتور عبد الصمد حامد په عمر ۴۳ كلن دى
په ۱۳۲۸ كال د نجات دليسى څخه فارغ التحصيل
شوى عالي تحصيلات يې په سويس كې بشپړ
كړي دي په ۱۳۳۶ كال د حقوقو په څانگه كې د
دكتورۍ په اخستلو بريالى شوى دى. دكتور
حامد په ۱۳۳۷ كال د قوس په ۱۵ نيټه په كابل
پوهنتون كې د حقوقو اوسياسى علومو د پوهنځي
د تدريسې غړى په حيث د دولت په ماموريت
لاش پورې كړى دى.

دكتور حامد په ۱۳۴۲ كال كې د پروان د والى
په حيث او په ۱۳۴۳ كال كې د پوهنتون د رئيس
په حيث وظيفه اجرا كړيده.

ښاغلى حامد په ۱۳۴۴ كال كې د پلان د
وزير په حيث وټاكل شو. وروسته بيا په ۱۳۴۶
كال د افغانى سزى مياشتى دستكرتر جنرال په
حيث مقرر شو چه په همدغه كال يې دستكرتر
جنرالۍ د وظيفې په ساتنى سره د پلان د وزير په
حيث يوځل بيا وټاكل شو او د ۱۳۴۸ كال د
ميزان تر ۲۲ نيټې پورې د دغې وظيفې منگفل و.

په ۱۳۲۷ د پروان د پوهنتون د رئيس او
روزني د لسوى مدير په حيث مقرر شو.
د صداارت مرستيال په ۱۳۲۹ كال كې د لاندې
تدريساتو د مرستيال په حيث او په ۱۳۴۰ كال
د پوهنې د وزارت د لاندې تدريساتو د رئيس په
حيث خدمت كړى دى.

سید ستر خان

دملی دفاع وزیر ستر جنرال

خان محمد

مرکزی قواؤد قوماندانی دحربی قوماندانی رئیس او په ۱۳۲۷ کال دمرکزی قواؤداتمی فرقی ددوهمی لواد قوماندان به حیث او په ۱۳۲۹ کال دمرکز دقواؤ داومی فرقی دقوماندان دکفیل په حیث

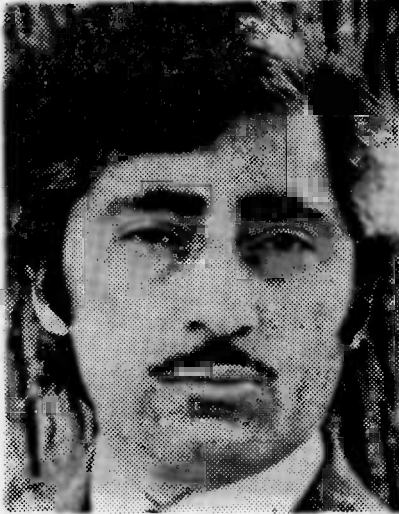
وظیفه اجراء کړی ده . نو موپي په ۱۳۳۲ کال دغزنی دفرقی دقوماندان په حیث او په ۱۳۳۳ کال دکندهار دقواؤ دقوماندانی په حیث مقرر شو . په ۱۳۳۸ کال دکندهار دقواؤ په قوماندانی سربیره دکندهار ددارالحکومت دکفیل په حیث . وظیفه اجراکوله . په ۱۳۴۱ کال دملی دفاع دوزیر په حیث مقرر شو .

دملی دفاع وزیر په ۱۳۴۳ کال دسترجنرالی رتبې ته ترفیع کړی ده ستر جنرال خان محمد دافغانستان په شاهی اردو کی دخپلی وظیفی په دورو کی دھیواد دحسری لومړی درجه نیشان او سردار عالی نیشان به وړلو بریالی شوی دی .

ستر جنرال خان محمد خپل تحصیلات د حبیبي په لیسه کی دیکلوریا تر درجی پوری رسولی او دلیسانس درجه یی دحربی پوهنتون څخه لاس ته راوړی ده .

ستر جنرال خان محمد په ۱۳۱۳ کال د شاهی فرقی دسپرلیو په ټولی کی دټولی مشر په حیث مقرر او داخل شو . په ۱۳۱۷ کال دلوړ واو مسلکی زده کړو دپاره خارج ته ولاړ په ۱۳۲۱ کال دازکان حرب په حیث بیر ته وطن ته راستون شو . په همدغه کال دقطغن دفرقی دازکان درئیس په حیث مقرر شو .

ستر جنرال خان محمد په ۱۳۳۵ کال د

خارجہ چارو وزیر شہناغلی

محمد موسی شفیق

۱۔ بہ اسلامی حقوق کی دقاهری دالازھر پوهنتون څخه بی لیسانس اخستی دی .

۲۔ به قضایی علومو کی دلیسانس څخه جگه درجه ئی دقاهری دالازھر له پوهنتون څخه لاس ته راوېده .

۳۔ دنویازکو دکولمبیا دپوهنتون څخه دبین الدول په حقوقو کی دلیسانس څخه په پور ته درجه اخستلو بریالی شوی دی .

۴۔ په بین المللی مسایلو کی ئی دامریکاد

څار وارد له پوهنتون څخه تصدیق اخستی دی

شہناغلی شفیق دکابل پوهنتون دحقوقو اوسیاسی

علومو په پوهنځی کی داستاد په حیث، دعدلی وزارت د

قوانینو لوی مدیر ، دعدلی وزارت دتفتیش

چارو رئیس دعدلی وزارت معین اوداساسی

قانون دمطالعی دکمیٹی غړی او منشی داساسی

قانون دمشورتی کمیسیون غړی او منشی .

به ۱۳۴۴ کال کی دلویبجر کی عمومی منشی اوغړی دخارجہ چارو دوزارت مشاور وروسته بیا په قاهره بیروت خرطوم او اکراکی دمعظم هما یونی

اعلیحضرت دلوی سفیر بحیث شہناغلی شفیق داتن په

ښار کی دحقوق دانانو او دغه راز په لاهور

کی دمستشرقینو په جرگه کی دغړی په حیث

برخه اخستی ده او ژنیوکی داتومی وسلی لرونکو

هیوادو په جرگه کی دافغانی هیئت مشر توب

کړی دی . شہناغلی شفیق په پښتو دری عربی

انگلیسی او فرانسوی ژبو لیکي اوخبری گوی

په بیلوبیلو سیاسی حقوقی او ادبی موضوعاتو

کی دیوسل اوشلو مقالو په خواؤشاکي ئی مضامین

دھیواد په جریدو او مجلو کی خپاره شوی دی

اودکنابو نوبه شکل یی دوه ائرونه چا پشوی

دی دبین الدول دحقوقو په مجله کی دخصرمی

بین الدول دحقوقو دتاریخچی او دتابعیت د

مسئلی په باب دوه مقالی خپری شوی دی .

دعدي وزير پوهنوال محمد انور

ارغنديوال

پوهندوی ارغنديوال دحبیبی دلیسی څخه فارغ اودلیسانس درجه یی دحقوقو او سیاسي علومو په رشته کښی دکابل پوهنتون څخه لاس ته راوړی ښاغلی ارغنديوال دعامي اداري په برخه

کی سرتیفیکیت دانقری دپوهنتون څخه او دغه راز دلیسانس څخه پورته دیپلوم یی په همدغه رشته کښی دهمدغه پوهنتون څخه اودماستری مافوقی دیپلوم یی دسیاست او داداری په څانگه کی دلندن دپوهنتون څخه او دغه شان دملکی مامورینو داداری په رشته کی یی خپل سرتیفیکیت دامریکی دمتحدو ایالتو دملکی مامورینو

دفرکزی ریاست څخه لاس ته راوړی دی. نوموړی په ۱۳۳۳ کال کی دصدارت په اداري پلټنی کی دغړی په حیث او په ۱۳۳۶ کال کښی

دحقوقو اواققتصاد دپوهنځیو په علمی کدر کی داستاد په حیث دسیاسی علومو دسیاسی او اداري په رشته کی تر ۱۳۴۰ کاله پوری وظیفه اجراء کړی اووروسته دلوروزده کی وله پاره ترکیبی نه تللی نوموړی وطن ته دبیرتستیدو څخه وروسته په ۱۳۴۴ کال کی بیا دحقوقو

دپوهنځی داستاد په حیث مقرر شو او په ۱۳۳۶ کال کی دلومړی کدر په ساتلو دصدارت دملکی خدماتو درئیس په حیث مقرر او تر اوسه پوری په دغه چوکی منسوب وو .

ښاغلی ارغنديوال چه ۴۳ کاله عمر لری د شپږ ویشتو میاشتو دپاره دترکیبی دداخله وزارت اداري پلټنی په ریاست کی یو میاشت دانگلستان په محلی حکو متونو او دغه راز دیوی میاشتی دپاره دانگلستان دملی ماموریتو په ډله کی ستاز اوخیلی کتنی اومطالعی سرترسولی دی. دغه شان ښاغلی ارغنديوال دیوی میاشتی دپاره دنیویارک په ایالت کی او یو میاشت دامریکی دکلفورنیا په ایالت کی علمی کتنی کړی دی .

ښاغلی ارغنديوال دپوهنی دمدال په اخستلو بریالی شوی دی .

دکالینی وزیر دکتور غلام حیدر

داور

بانکی مؤسسو به ادارو کی سرته رسولی ده. نوموړی په ۱۳۴۱ کال کی وطن ته دبیر ته ستنیدو څخه وروسته دگمر کاتو د عمومي مدیریت دمرستیال په حیث او ۱۳۴۲ کال څخه تر ۱۳۴۴ کاله پوری دگمر کاتو دعمومي رئیس په حیث او په ۱۳۴۴ او ۱۳۴۵ کال کی دکابل دگمرک رئیس و.

دکتور داور وروسته تر ۱۳۴۷ کاله پوری بیادگمر کاتو دعمومي رئیس په حیث مقرراو تر ۱۳۴۹ کال لسه پوری ئی دالمان داتحادی جمهوریت دبن به پوهنتون کی دپوهانسی دتیز په پشپړولو بریالی شو. نو موړی په دغه موده کی دبن دښار دجفر قو اوسیا سی علومو په پوهنځی کی داستاد په حیث تدریس کړی او بیا د ۱۳۴۹ کال په اسید کی دگمر کاتو د عمومي رئیس په حیث مقرر شو.

دکتور داور د ۱۳۴۱ نه تر ۱۳۴۷ پوری دگمر کاتو دوظیفی په لرلو سره دکابل پوهنتون داتقتصاد په پوهنځی کی هم تدریس کړیدی.

دکتور غلام حیدر داور چه ۴۲ کاله عمر لری خپل مقدماتی تعلیمات یی دبلکورییا په سویه په ۱۳۲۶ کال کی دنجات په لیسه کی پای ته رسولی او دلیسانس دیپلوم یی په ۱۳۳۰ کال کی دکابل دحقوقو اوسیا سی علومو دپوهنځی څخه لاس ته راوړی دی. دکتور داور په ۱۳۳۲ کال کی دمامور په حیث په ملی بانک کی مقرر او دعسکری خدمت دتیرولو نه وروسته په ۱۳۳۳ کال کی دمالی په وزارت کی یی په ماموریت پیل وکړ. دمالی وزیر په ۱۳۳۶ کال کی دکابل دپوهنځی دگمرک دمدیر په حیث مقرر او په همدغه کال کی دلوړوزده کړوله پاره دالمان اتحادی جمهوریت ته لاړ نوموړی خپل لوړ تحصیلات ددکتورا تر درجی پوری د ۱۳۳۶ کال نه د ۱۳۴۰ پوری دالمان دکلن دښار داتقتصاد او اجتماعی علومو په پوهنځی کی سرته رسولی او دیوه کال دپاره دعملی ستاژ دوره یی دالمان دمالیاتو او

دېو ھنی وزير ښاغلی حميدالله
عنايت سراج

ښاغلی حميد الله عنايت سراج خپل تحصيلات دليسانس تر درجې پورې د انجنيرۍ په رشته كښې پاى ته رسولې په ۱۳۲۷ كال كښې د پوهنې دوزارت د مسلکي تدریساتو دریاست د ښوونې او روزنې په مدیریت كښې یې دغړی په صفت په ماموریت پیل كړی دی . ښا غلسی عنايت سراج په ۱۳۴۸ كال كښې د پوهنې دوزارت د عمومي تدریساتو دریاست د مرستیال دكفیل او دنوموړې وزارت د مامورینو او ښوونكو ډلوی مدیر په حیث او په ۱۳۳۰ كال كښې په دغو دوو وظیفو باندې سربیره د نجات د لیسی د چارو وظیفه هم په غاړه درلودله . د پوهنې وزیر په ۱۳۳۳ كال كښې د پوهنې د وزارت د ثانوي تدریساتو دریاست مرستیال او د ښوونكو او ما مورینو د لوی مدیریت دكفیل په حیث او په عین حال كښې ئې د تجارت دلیسی د امریت تصدی په غاړه درلودله .

د مدیر په حیث وظیفه اجرا كړی ده . په ۱۳۴۲ كال كښې په واشنگتن كې د افغانې كلتوري رئیس په حیث مقرر شو .

د پوهنې وزیر په ۱۳۴۴ كال كښې په مسكو كې د افغانې كلتوري رئیس په حیث او د دوو كالو څخه وروسته په ۱۳۴۶ كال كښې د پوهنې د وزارت د لومړي معین په حیث منسوب شو .

ښاغلی عنايت سراج په ۱۳۴۷ كال كښې د هرات د والي په حیث وټاكل شو او د ۱۳۵۰ كال په لومړيو څخه كښې د خارجې چارو د وزارت د ادارې معین په حیث مقرر شو . د پوهنې وزیر د پوهنې د درېمې درجې نښان او د معینه پال نښان په اخستلو بريالی شوی دی او هم د المان د اتحادی جمهوریت او جاپان د حكومتو څخه نښانونه لاس ته ورغلي دي .

ښاغلی عنايت سراج په ۱۳۳۵ كال كښې د دارالتالیف دریاست دكفیل او د تجارت دلیسی

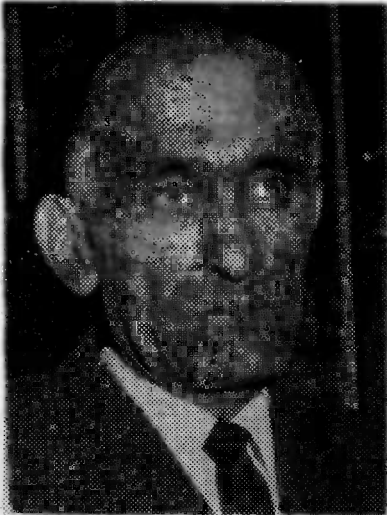
د تجارت وزیر پوهنوال محمد عارف

غوښی

تجارت دوزارت د ماشینی صنایعو په څانګه کېښی او په ۱۳۳۳ کال د تجارت دوزارت د قلم مخصوص د مدیریت د کفیل په حیث مقرر شو. ښاغلی غوښی په ۱۳۳۴ کال د تجارت دوزارت د احصایی د مدیر په حیث او په ۱۳۳۶ کال د تجارت د وزارت څخه تبدیل او د اقتصاد د پوهنځی په تدریسی کدر کې شامل شو. د تجارت وزیر د دوولس کاله له دکابل په پوهنتون کېښی تدریس کړی دی. د پوهنوالی علمی درجه یی لاس ته راوړی ده. پوهنوال غوښی په ۱۳۴۵ کال د داستاذی دکرسی په ساتلو سر بیرته پوهنوی دوزارت دیلان دریاست دکفیل په حیث او د ۱۳۴۷ کال په میزان کې د پوهنی دوزارت د دوهم معین په حیث مقرر شو. وروسته په ۱۳۴۹ کال تبدیلا دیلان دوزارت د معین په حیث مقرر او دغه وظیفه یی اجرا کوله د تجارت وزیر په معارف کېښی دخپل ماموریت په دوره کېښی د پوهنی دمدال په اخستلو بریالی شوی دی.

پوهنوال محمد عارف غوښی په عمر ۴۵ کلن دی د لومړنیو او ثانوی زده کړو بشپړولو او په هیواد کې د اقتصادي او سیاسي علو هو په په څانګه کېښی دلیسانس داخستلو نه وروسته دخپلی ماستری دیپلوم د اقتصاد په رشته کې دامریکی دمتحده ایالتو او د اقتصادي او انکشاف او پلان جوړولو په رشته کې خپل سندو نه دواستنګتن د اقتصادي انکشاف دانستیتوت او د پاریس د ښوونې او روزنی دیلان جوړولو د بین المللی انستیتوت څخه لاس ته راوړی دی.

پوهنوال غوښی په ۱۳۳۰ کال دملي بانک د کړیدت په څانګه کېښی او په ۱۳۳۱ کال د

د فواید عامه وزیر

ښاغلی خوازك زلمی

جنرال خوازك زلمی په حربي ښوونځی كښی د لومړی اوتانوی تحصیلاتوله بشپړولونه وروسته په ۱۳۲۲ كال كښی له حربي ښوونځی نه فارغ التحصیل شو.

د حركاتو دمدير په حيث او په ۱۳۳۸ كال كښی د لومړی يونټ په قوماندانی مقرر شو .

په همدغه كال دمركز دقواو داستحكام دټولی په كفالت ددوهم بلوك مشر په حيث مقرر شو .

جنرال خوازك زلمی په ۱۳۴۲ كال كښی د كابل دهوايي ډگراو دكور جوړولو دفابريكی دساختمانی آمر په صفت او په همدغه كال كښی د كندهار هرات دسرك دلویدیځ لاین د لوی آمر په حيث مقرر شو .

تر ۱۳۲۵ كال پوری ئی دغی وظیفی ته دوام وركړ . جنرال خوازك زلمی په ۱۳۲۵ كال كښی هند ته لاړ او يو نيسم كال یی په هغه هیواد كښی عالی مسلکي تحصیلات سر ته ورسول .

۱۳۲۶ كال كښی د حربي ښوونځی د اداری هیئت په ډله كښی مقرر شو . تر ۱۳۲۷ كال پوری په همدغه پوست كښی وظیفه اجرا كوله . جنرال

د فواید عامه وزیر په ۱۳۴۵ كال كښی د كار دقواو د لوی قوماندان په حيث مقرر شو په دغه پوست كښی وظیفه تر پایه پوری اجرا كوله . جنرال خوازك زلمی د همایونی معظم اعلی حضرت له حضوره دریمه درجه نښان د وړتیا مدهال دستوری دوهمه درجه نښان رښتین مهال دستوری لومړی درجه نښان په اخستلو بریالی شوی دی .

خوازك په ۱۳۲۸ كال كښی داستحكام دغونډه دټولی د قوماندان په حيث او په ۱۳۳۱ كال كښی

دعمومی حربي ارکان دریاست دښوونی اوروزنی په مدیریت مقرر شو . جنرال خوازك زلمی په ۱۳۴۰ كال كښی د كار دقواو دعمومی قوماندانی

د اطلاعاتو او کلتور وزیر

ښاغلی محمد ابراهیم عباسی

د ریو کالو څخه وروسته په ۱۳۴۲ کال کېنې بیا دانیس د نشراتي مؤسسې درئیس او د نوموړې ورځپاڼې د مسئول مدیر په حیث مقرر شو. په ۱۳۴۳ کال کېنې د انگلیسي ژبې د زده کړې د پاره استرالیا ته مسافر ت وکړ. د همدغه کال په پای کېنې وطن ته دبیرته راستنید و څخه وروسته د یو څه مودې د پاره دانیس د مؤسسې په ریاست کېنې یې وظیفې ته دوام وکړ. د افغانستان رادیو د نشراتو او تخنیکي ریاستونو د ائتلاف نه وروسته د افغانستان رادیو د عمومي رئیس په حیث مقرر شو. نوموړی د ۱۳۴۴ کال په حوت کېنې د مسئولو مقاماتو سره د نظر داخلاف په اثر د افغانستان رادیو ریاست له پوست څخه استعفا وکړه.

د اطلاعاتو او کلتور وزیر ښاغلی عباسی د هرات د والي په حیث دخپل وروستی پوست دمخه په ۱۳۴۵ کال کېنې دور د گود والي په حیث په ۱۳۴۸ کال کېنې د فاریاب د والي په حیث وظیفه اجرا کړې ده.

ښاغلی عباسی دخپل ماموریت په دوره کېنې د مینه پال لومړی درجه نښان دستور دو همه درجه نښان او د سرو زرو درې نښان په اخستلو بریالی شوی دی.

ښاغلی محمد ابراهیم عباسی لومړی رتبه مامور په عمر ۴۵ کلن د حقوقو اوسیاسی علومو د لیسانس خاوند په ۱۳۲۲ کال په مطبوعاتو کېنې دکاتب په حیث دولت په ماموریت کې شامل شو. د مطبوعاتو په بیلو خانگو کې د دلوړو ماموریتونو څخه وروسته په ۱۳۳۱ کال د نشراتو د لومړي خانگی دمدير په حیث منسوب او په ۱۳۳۳ کال د پوهني ننداری دمدير په حیث مقرر شو.

ښاغلی عباسی په ۱۳۳۴ کال د نشراتو د لوی مدیر په حیث او په ۱۳۳۵ کال کېنې د فرهنگي روابطو دمدير په حیث وظیفه اجرا کړې او په همدغه کال کېنې د داخلی نشراتو د امر په حیث موظف شوی دی.

ښاغلی عباسی په ۱۳۳۶ کال کېنې د اصلاح د مؤسسې د امر او د نوموړې ورځپاڼې د مسئول مدیر په حیث او په ۱۳۳۸ کال کېنې دانیس د مؤسسې د امر او د نوموړې ورځپاڼې د مسئول مدیر په حیث مقرر شو. ښاغلی عباسی د

✽ مخابرات و وزیر

انجنیر نصرت الله ملکيار

انجنیر نصرت الله ملکيار په ۱۳۲۸ کال د حبیبی دلیسی څخه فارغ اتحصیل شوی د ۱۳۲۹ کال نه تر ۱۳۳۶ کال پوری د امریکي دمتحده ایالاتو دجنوبی کلفورنیا په پوهنتون کښی خپل لوړ تحصیلات دبرینا اومخابراتو په رشته کښی بشپړ کړی دی .

انجنیر ملکيار د ۱۳۴۰ کال په پای کښی د مخابراتو دوزارت دمعین په حیث وټاکل شو . دغه وظیفه یی تر ۱۳۴۳ کال پوری په غاړه درکوله په همدغه کال کښی دعسکری مقدس خدمت ته لاړ او دغه دوره ئی داحتیاطدضابطانو په کورس کښی پای ته ورسوله ښاغلی ملکيار په ۱۳۴۶ کال کښی دپامیانو دوالی په حیث مقرر شو وروسته یی وظیفه په ۱۳۴۸ کال کښی د کاپیسای دوالی په حیث اجرا کړی ده .

ښاغلی ملکيار دبرینا په رشته کښی د ماستری درجه دنوموړی پوهنتون څخه لاس ته راوړی ده . وروسته د امریکي دویستن الکتریک فسفیک تیلفون اودفرانسی داسراف آر په کمپنیو کښی خپلی علمی تجربی سر ته رسولی دی نوموړی دخپل ماموریت په لومړی مرحله کښی په ۱۳۳۶ کال کښی دمخابراتو په وزارت کښی دورکشاپ همدیر په حیث او په ۱۳۴۰ کال کښی دنوموړی وزارت دسر انجنیر په حیث مقرر شو .

دمخابراتو وزیر چه په عمر ۴۲ کلن دی د خپل ماموریت په دوره کي ئی دمیته پال د لومړی درجه نښان په اخستلو بریالی شوی دی

دروغتیا وزیر پو هاند دکتور محمد ابراهیم

مجید سراج

مودی دپاره خدمت کړی او په همدغه کال کې بیا دمعلوماتو دزیاتولو دپاره امریکې ته لاړ. د ۱۳۴۶ کال پوری د امریکې دهارورد بو ستون دطب په پوهنځی کې دطب په خانګه کې خپلسو زده کړو ته دوام ورکړ.

پوهاند مجید سراج په ۱۳۴۷ کال کېنسی د کابل پوهنتون دطب دپوهنځی د رئیس په حیث وټاکل شو. په همدغه کال کېنسی دمیر هنو پوهنتون کېنسی دولادی او نسا ئی سرویس آمر او په غیر رسمی ډول دپلان په وزارت کېنسی صحی مشاور هم وټوو هاند مجید سراج په ۱۳۴۸ کال کېنسی دپلان په وزارت کېنسی د مشاور په عهده لولو سره د ښاغلی اعتماد د پوهنځی کېنسی دروغتیا د وزیر په حیث مقرر او په دغه پوست کېنسی وظیفه اجرا کوله.

دروغتیا وزیر دپوهنی دمهاله په اخستلو بریالی شوی دی.

پوهاند مجید سراج چه په عمر ۴۱ کلن دی په ۱۳۲۶ کال داستقلال دلیسی څخه فارغ شو. په ۱۳۲۲ کال ئی د کابل پوهنتون د طب د پوهنځی څخه د فراغت سند حاصل کړ. دروغتیا وزیر دکتور محمد ابراهیم مجید سراج د ۱۳۳۴ کال څخه تر ۱۳۳۶ کال پوری دپاریس دطب په پوهنځی کېنسی اود ۱۳۴۲ کال څخه تر ۱۳۴۳ کال پوری د امریکې د بوستون دهارورد دطب په پوهنتون کېنسی د تخصص مطالعی سر ته رسولی دی. ښاغلی مجید سراج په همدی کال کې وطن ته دبیر ته راستنیدو په وخت کېنسی د میر منو دروغتون دسر طبیب په حیث د پو ی

دکتر اوصابعو وزیر انجنیر محمد یعقوب

لعلی

انجنیر لعلی په ۱۳۲۵ کال کښې د جیبی د لیسې څخه فارغ التحصیل شوی او د امریکې د متحدو ایالاتو د سکالر شپ نه په استفادې کولو سره په ۱۳۲۷ کال کښې د لوپو و تحصیلاتو د پاره هغه هیواد ته تللی و.

ته وروسته په ۱۳۳۴ کال کښې د هیلمنډ د ناوې د افغانی ساختمانی د سټاګ د رئیس په حیث

او په ۱۳۴۱ کال کښې د هیلمنډ او ارغندا د

ژباوې د پراختیا د لوی ریاست د تخنیکي مرستیال په حیث وظيفه اجرا کوله. په ۱۳۴۵ کال کښې د هیلمنډ او ارغندا د ناوې د لوی ریاست د مرستیال په حیث مقرر شو. انجنیر لعلی د

۱۳۴۸ کال په قوس کښې د فواید عامې د وزیر په حیث مقرر شو د ۱۳۵۰ کال د سرطان

تر ۱۵ نیټې پورې ئې دغه وظيفه اجرا کوله. انجنیر لعلی په عمر ۴۵ کلن دی.

انجنیر لعلی په ۱۳۳۲ کال کې د بی. ا. س. ای. دیپلوم په اخستلو او په ۱۳۳۳ کال کې د کښې دودانیو او ساختمانی انجنیری پیل څانګه کښې د نیو یارک د کارنل د پو هنتون څخه دام. ا. س. سی. دی. دما سټری د درجې په اخستلو بریالی شوی دی.

انجنیر لعلی وطن ته دبیر ته راستنیدلو

دکتر هنی او اوبو لگو لو وزیر ښاغلي

عبدالحکيم

شو. دکړنی او اوبولو وزیر په ۱۳۳۴ کال
کښی د هیلمند او ارغنداؤ د ناوی د لوی
ریاست د زراعتی پراختیا دمد یو په حیث او په
۱۳۴۲ کال کښی د هیلمند د ناوی د زراعتی مرستیال
د کفیل په حیث وظيفه اجرا کړی ده.

ښاغلي عبدالحکيم په ۱۳۴۵ کال کښی
د ننګر هار د ناوی د پراختیا ریاست د کفیل
په حیث مقرر شو وروسته بیا په ۱۳۴۸ کال
کی د ښاغلي نوراحمد اعتمادی په کابینه کی د
کرهني او اوبو لگولو د وزیر په حیث مقرر شو
د کرهني او اوبو لگو وزیر په عمر ۴۰ کلن دی.
هستوری لو مړی درجه نشان په اخستلو بریالی
شوی دی.

ښاغلي عبدالحکيم دکابل په دارالمعلمین
کښی د بکلو ریپا په سویه د تحصیل د بشپړولو
نه وروسته د لوړو تحصیلاتو د پاره د امر یکی
متحدہ ایالاتو ته تللی او د زراعتی اقتصاد په
خانګه کښی د ما سټری د درجی اخستلو نه
وروسته په ۱۳۳۲ کال کښی د مسلکي دارالمعلمین
د ښوونکی په صفت اوبیا په ۱۳۳۳ کال کښی
د تدریسی مد یریت د مرستیال په حیث مقرر

دېلان وزير پوهاند دكتور عبدالواحد

سرايي

دكتور عبدالواحد سرايي په ۱۴۲۷ كال د نجات دليسي څخه فارغ التحصيل شوی په ۱۳۲۸ كال كښي د تجارت په ښوونځي كښي د درسي ترجمان اوستاز یر ښوونكي په صفت موقتي وظيفه اجرا كړي ده دكتور سرايي په ۱۳۲۹ كال كې د پوهني دوزارت له خوا د اقتصاد او ښوونې او روزنې په څانگه كښي د

نوموړي دكتور په ۱۳۳۹ كال كې د اقتصاد د پوهنځي رئيس او دهغه پوهنځي د استاد په حيث او په ۱۳۴۲ كال كې د استاذي د مقام په ساتلو سره د كابل پوهنتون د علمي مرستيال په حيث وظيفه هم په غاړه درلوده.

لور و تحصيلاتو دپاره ارو پاته و ليرل شو . په هماغه كال كې دويانا په نيورستي كسي شامل شو . ښاغلي سرايي په ۱۳۴۳ كال د اطريش د مركز (ويانا) د اقتصادي او تجارتي علومو څخه فارغ التحصيل شوی او د ديپلوم د اخستلو نه وروسته د اقتصاد په څانگه كسي ددكتورا داخستلو دپاره او د تحصيل په دغه وخت كښي يې د اقتصادي مسلکي ښوونځي لپاره د ښوونې او روزنې په څانگه كښي په تحصيل لاس پوري كړ . په ۱۳۳۵ كال كې د دكتورۍ په اخستلو بريالي شوی دی .

دكتور سرايي د ۱۳۴۴ كال دجدي د مياشتي څخه ۱۳۴۶ كال د عقرب تر مياشتي پوري د اقتصاد د پوهنځي درياست او استاذي وظيفه هم اجرا كوله .

نوموړي د ۱۳۴۶ كال د عقرب په مياشت كښي مشاور وزير او ۱۳۴۸ په قوس كښي دېلان دوزير په حيث د ښاغلي اعتمادی په كابينه كښي وظيفه درلوده. دېلان وزير د اساسي قانون

دكتور سرايي د اقتصادي ښوونې او روزنې عالي ديپلوم په ۱۳۳۶ كال اخستی او په همدغه كال كې د كابل پوهنتون د تدريسې غړی په صفت د اقتصاد په مؤسسه كې شامل او وظيفه اجرا كوله.

د تدوين په كميون او په لويه جرگه كې چه اساسي قانون پكې تصويب شو غړی یتوب درلود

ښاغلي دكتور سرايي په عمر ۴۵ كلن دی د ماموریت په دوره كې د پوهني د مډال په اخستلو بريالي شوی دی.

مشاوره وزیر میرمن شفیه

میرمن شفیه زیا

حیث دنداری شوو نخبو دنجونو دمفتشی په
حیث او وروسته ئی دزرغونی دلیسی دمگیری
په صفت وظیفه اجرا کړی ده مشاوره وزیر
دماموریت زیاتی دوری په معارف کی سر ته

رستولی زوی مودی دپاره دتالیف اوترجمی د
ریاست دمړسپتالی په حیث دنجونو دثانو ی
تدریساتو دمر ستیالی په صفت او په پای کی
دپو هنی دوزارت دتالیف او ترجمی درئیستی
په حیث وظیفه ترسره کړیده

میر من ضیا ئی په ۱۳۴۸ کال کی دمشاوره
وزیری په حیث مقررده اوتر اوسه پوری په دغه
پوسټ کی وظیفه اجرا کړی ده .

میرمن شفیه زیا ئی دکابل دملالی په لیسه
کی خپل ابتدائی او ثانوی تعلیمات سر ته
رسولی دی دلیسا نس درجه یی دنیڅو د
سیانس دپو هنخی څخه او دماستری درجه ئی
دربانسی په رشته کی دامریکی دمتحده ایالاتو
دکولمبیا دپو هنتون څخه لاس ته راو ږی

مشاوره وزیر دمشاوریت د شروع په
دوره کبسی دملالی په لیسه کی د شوو نکی په

اوس ددكتور عبدالظاهر په كابينه كښي
دمشاور وزير حيثيت لري .

پوهندوی سیرت داسلامی او عربی حقوقو
خانکوکي داخصاصی شیپنو دپاره متحده عربی
جمهوریت او بیا د امریکي متحده ایالاتو ته
سفر کړی دی.

پوهندوی سیرت د خپل ما موریت
په دوره کښي دپو هنی دمهال په اخستلو
بریالی شوی دی.

مشاور وزیر پوهندوی عبدالستاد

سیرت:

پوهندوی سیرت په عمر ۳۴-کلن دی د
کابل پوهنتون دشرعیاتو دپوهنځي څخه
فارغ التحصیل شوی دی په ۱۳۳۹ کال کي
دشرعیاتو دپوهنځي دریاست په تدریسی
مدرکي دعلمی غړي په حیث مقرر شو.

پوهندوی سیرت په ۱۳۴۱ کال کي د
شرعیاتو دپوهنځي دمرستیال په حیث او
ورپسې د۱۳۴۴ کال نه د۱۳۴۷ کال پورې د
شرعیاتو دپوهنځي دریس په حیث وظيفه
اجرا کړی ده. د۱۳۴۸ کال په یوس کي دعدله
وژیر په حیث مقرر شو.

دکتر عبدالقادر خان

مشاور وزیر

دکتر عبدالوکیل

په تللی وټو ډلنډن ډېو هنتون څخه ډمپو په
 خانګه کې د دکټوري له اخستلو نه وروسته په
 ۱۳۳۱ کال کې وطن ته راستون شوی دی. دکړهڼی
 ډرټیس په حیث اوبیا دزراعتی مرستیال او
 بالاخره دهیلمند او ارغنداؤ دناوی دعو می
 رئیس او دهغه ولایت دوالی په حیث د ۱۳۴۴
 کال پوری په وظيفه مشغول و.

مشاور وزیر دکټور عبدا لو کیل په ۱۳۴۴
 کال کې دانتخابی سناتور په حیث مقرر شو
 تر ۱۳۴۹ کال پوری دغی وظيفی ته یی دوام ورکړ.

دکټور وکیل دخپل ماموریت په دوره کې
 په ۱۳۴۸ کال ډېو هنی مهال په اخستلو
 بریالی شوی دی.

دکټور عبدالوکیل په ۱۳۲۱ کال دغازی
 ډلیسی نه فارغ التحصیل شوی لوړ تحصیلات
 ئی دلائیلپور دکرنی په پوهنځی کې د ۱۳۲۱
 کال نه تر ۱۳۲۵ کال پوری سز ته رسو لی
 دسیانس درجی په اخستلو پر یالی شوی دی
 نوموړی مشاور وزیر وطن ته دراستنید و نه
 وروسته د ۱۳۲۵ کال نه تر ۱۳۲۷ کال پوری
 په دارالمعلمین کې دزراعت د ښوونکی په
 حیث وظيفه اجرا کړی په ۱۳۲۷ کال کې د
 سیاس نه پور ته تحصیلاتو دپاره انگلستان

د حکومت جریانات

صدر اعظم دکتور عبدالظاهر د خپل حکومت تک لاره او د کابینې غړی مشرانو جرګې ته ور معر فی کړل

پر تاسو منلی دی خومونډ ډاډه یو چه تاسو جلالتماب اوستا سو دکابینې محترم غړی به دملت دغوښتنو نه ښه پوه شوی و ی چه داساسی قانون داحکا موبه تطبیق سره به دخلکو دمشر و عو غوښتنو په سرته رسولو سره دامکان په صورت کی زیار ویاسی .
دمشرانو دجرګې عالی مجلس به د داخلی وظایفو د اصولو د ۴۵ مادی دحکم په اساس ستاسو تک لاری مساعد فرصت سره تر مطالعی او مباحثی لاندی ویسی اودګډی نتیجی نه به رسما حکومت خیر کړی .

د فرصت په لر لوسره غواړم یو ځل بیا دمشرانو دجرګې دمحترم غړو او دخپل ځان لخوا دزړه له کومی مبارکی تاسو جلالتماب او دحکومت محترم غړو ته وپانندی کړم دپاک خدای (ج) نه تاسی ددغی درنی وظیفی په پر مخبیلو کی چه په غاړه یی لری بریالی اوموفق غواړم .

دغونډی په پای کی ښاغلی صدر اعظم اودکابینې غړو دمشرانو دجرګې له تالارنه په داسی حال کی چه دهر یو غړی سره یی دصمیمیت په فضا کی مخه ښی کید له ووتل .

صدر اعظم دکتور عبدالظاهر د خپل حکومت دکابینې له غړو سره د اسد په ۷ دمشرانو دجرګې په غونډه کی ګډون وکړ اوداساسی قانون د ۸۹ مادی په اساس یی د خپل حکومت تک لاره او غړی هغی جرګې ته معر فی کړل .
غونډه د مشرانو دجرګې د رئیس سناتور عبدالهادی داری په مشرۍ جوړه شوی وه .
سنا تور عبدالهادی داری د حکومت دتک لاری داوړید لو نه وروسته دیوی وینا به ترخ کی ویل :

جلالتماب دکتور عبدالظاهر صدر اعظم !
نوی عهده چه زمونډ دیمو کرات اودیانت شعاره پادشاه معظم همایونی اعلیحضرت لخوا تاسو ته سپارل شوی او دولسی جرګې نه تاسو پخپله تک لاره او دکابینې غړو په ښه بریالیتوب سره دباور رایې مو لاس ته راوړی دمشرانو دجرګې دمحترم غړو لخوا او شخصاً د خپل ځان لخوا په صمیمانه ډول سره تاسو ته مبارکی وایم .

دغه بریالیتوب اگر که تاسو جلالتماب اوستا سود محترم همکارا نو لپاره به دوپاړ نی موجب وی خو په حقیقت کی د پیرو درندو مسئولیتو نو متضمن به هم دی چه دفتنی عصر د غوښتنی او دهیواد بحرانی اوضاعو

د صدر اعظم دكتور عبدالظاهر پيغامونه

دهيواد دخپلواکي ددری پنځوسمی کا لیزی په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

ته پاملرنه وکړو . زموږ نني در یخ غواږی چه زموږ خلک دمسئولیت دخطر اولوی وا کی دډار څخه پرته دوطن پالنی اوفداکاری په احساس سره مسئو لیت ومنو. دهیواد د سیاسی خپلوا کی دساتلو په مقابل کی زموږ ډیره مهمه وظیفه دعصر اوزمان دغوښتنو له مخی داصولو اوقواعدوپه حدودو کی داقصادی او اجتماعی اساساتو په ټینګیدو پوری اړه لری چه داساسی قانون ارزښتونه اوزموږ نږ دژوندانه او سنیو ایجابا تو ته ضروری گڼل کیږی.

په دغه اصول کی دهیواد د اقتصادی ا و اجتماعی اساساتو ټینګښت دملت دټو لو افرادو زیار ایستلو ابتکار گڼی مرستی دمدای او معنوی یوالی سره مستقیمې اړیکې لری.

افغانستان دی ته ضرورت لری چه داوسنی اقتصادی رکود سره دمقابلسی دپاره ټو لسی بشری قواوی او فردی استعدادونه اوپه تیره بیادملی تولیداتو دلښ والی سره دمبارزې دپاره چه زموږ دژواندنه مهمه جیبه تشکیلوی په قوی ایمان او ټینګه اراده یوه متحده جیبه جوړه کړی .

دهیواد دمدای او ذهنی سطحی دلپولو لو په غرض په اقتصادی او اجتماعی ژوند کی ددولت آزاد و مشغو لیتو نودزو او زلمی کار کوونکو او متصدیانو فعاله برخه اخیستل زموږن دمهمو او عاجلو اړتیا وو څخه گڼل کیږی . لکه څنگه چه دبشر دمدنیت تاریخ شاهد دی هیوادو نه دهغو دوگړو په واسطه ودان شوی اودهیواد ودملی حسن دابتکار او دعمل د قدرت له سترو پانگو څخه گڼل کیږی .

گرانو وطنوالو ! دگران هیواد دخپلواکی دبیړته اخیستلو ددری پنځوسم جشن په مناسبت دافغانستان دخپلواکی دساتند وی معظم هایونی اعلیحضرت علیاحضرتی معظمی ملکی حضور اوخپلو ټولووطنوالو خویند واو وروڼو ته مبارکی ورکوم.

په دغه نیکمرغه فرصت کښی چه په ټول هیواد کی زموږ وطنوال دخوشحالی اوبنادی مراسم سرته رسوی له یوی خوا زموږ د نیکونو دبا ارزښته فداکاریو او کارنامو دیارولو دلرغو نوعمناتو سره سم دی چه دخپلو اکی په لاره کی یی به استعمار باندی دبری دپاره خپل سرونه بشندلی دی اوله بلی خوا دخپلواکی دساتلو اودملی شتونو دارتقاله پاره دهیواد دټولو افرادو دمجاهدت دحس دتبارز دپاره دی. داژادی دلاری دفدایانو دبا ارزښته قربانیو یادونه چه زموږ دلرغونی ویاړ ډک تاریخی صفحی تشکیلوی زموږ دآینده دپاره مهم سر مشق گڼل کیږی ځکه هماغسی دور ورمگلوئی تساند او اتفاق په فضا کی دملت دټولو طبقو فعالی برخی اخیستل دپیر مهم ارزښت یعنی دخپلوا کی دبیړته اخیستلو موجب شو همدغه رنگه په اوسنیو ډول ډول مشکلاتو باندی دډله ایز پری په لاره کی دټولو وطنوالو گډون او فعاله برخه اخیستل چه په اقتصادی او اجتماعی ساحه کښی مونږ ورسره مخامخ شوی یوعاجل ضرورت دی چه دهغو تحقق په زموږ دوطن په تاریخ کی له افتخاره ډکه بله صفحه پرایزی دزمانی په تیریدو او داوسنی عصر په ایجاباتو سره دملی ستر مسئولیت په مقابل کښی زموږ و جیبه تل پسې دزند پری نوموږی تر هروخت زیات باید په دقت سره دخپلو وظیفو دوام داره او رښت

دښمنانلی صلوا عظم پیغام

په دغه برخه کی زموږ اتکالوی خدای او زموږ هیله په فعال او ثمر بشو نکی ډول زموږ دوطنوالو برخه اخیستل دی تر څو چه ټول په گډه سره ددروسته پاتی کیږو او مشکلاتو سره مبارزه وکړی .

گرامو وطنوالو ! په دغه وخت کی چه موږ دغه ورځ د هیواد دخپلواکی دبیر ته اخیستلو په حیث نمانځو نشو هیرو کی چه زموږ پښتو نستان وروڼو هم ددغه لوی موهبت څخه تراوسه پوری استفاده نده کړی .

هیله لرو چه زموږ پښتو نستان وروڼه دشری عدالت په اساس او فعلی هیلو په مطابق دخپل سر نوشت دټاکلو دپاره پخپلو کوشنونو کی بریالی وی . افغانستان هیله لوی چه په ټوله نړیو کی سوکه او امنیت ټینګ او دغه راز افغانستان دعربی وروڼو دحقوقو اوداسرائیلو دتیری کوونکو قواو له خوا دعربو دنپول شوو سیمو دسدستی تغلیه کولو غوښتونکی دی او لکه دپخوا په شان دالمسطنبی عربو دحقوقو داعلا ده کولو څخه ملاتړ کوی اودغه راز دمنځی ختیځ دبحران حوام چه داسرائیلو دپراختیا غوښتلود سیاست نتیجه ده زموږ دزیاتی اندیښنی مو جبب گرځی او هیله لرو چه دسوله دوستو هیوادو په همکاری او صلح و ملتو دزیات کو ښی په اثر دغه بحران پای ته ورسیدی اودمنځنی ختیځ دعربی هیوادو دسولنی او امن څخه برخورداره شی .

په پای کی دخپلواکی دمرکی قبرمه ن اعلیحضرت شهید سعید محمد قادر شله غازی او هغو شهیدانو پاکواو سپینغلو ارواحوته چه خپل سرو نه بی دخپل وطن دخپلوا کی په لاره کی بایلی دروداو تحیات استوم .
دلوی خدای (ج) له درباره څخه هیله لرو چه دملت ټولو وگړو ته دافغانستان دخپلواکی دساتنی او هیواد دلوږتیا اوپر مخنګ په لاره کی زموږ دترقی غوښتو نکی پاچاالمتو کل علی الله محمد ظاهر شاه ترسیودی لاندی زیات توفیق ورکړی .

گرامو وطنوالو ! په اوسنیو وختو کښی زموږ هیواد دوحکالی دمشکلا تو اودغلی او وښود کمبود سرهمغاښ دی حکومت ددوږیدوله وخت نه ددغه مشکل حل ته ځپله پاملرنه اړوکی ده اوسر بیره په دی دذاتلونکو کلودپاره دذراعتی تولیداتو دزیاتو لو په برخه کی اساسی پرو گرامونه طرحه شوی دشوراد مجلسینو په همکاری دځینو ضروری اړتیاوو دلیری کولو دپاره دځینو تدبیرونو په باب اقدام شوی چه هیله لرو دهغو نتیجی گتوری وی .

هغه کوشننی چه په دغه باره کی دشودا دخواهه جوړو که خواشوا دملی ژوندانه په نورو چارو کی صفتنه او اجراهیه قواوودتیر شو فعالیتو نو په باب زموږ هیله زیات ته کړی ده .

افغانستان دیوه مخ په انکشاف هیواد په حیث په اوسنیو شرایطو کی داوسنیو هیوا دو مرستی ته ضرورت لری ددوستو هیوادو او بین المللی موسسو د مرستو د راجلبولو دپاره موکوشش وکړ او دهغو هیوادو مرستوته چه زموږ دغه غوښتنی خواب ورکړی دقهر په سترگو گورو .

زموږ د هیواد اوسنی شرایط له هر وخت نه زیات ده اچلیدی چه دهوسلنی او تر کی اودوطن دعومی مصالحو په لاره کی دملی کاری حس په شخصسی هوسایی بانندی لوږ او دملت دټولو طبقاتو دنیکرغی او هوسایی او ددوی دآرتیا وو دله منځه وړلو په غرض په نړی کی گټو بانندی د هیواد لوږی عالی گټی د هیواد دهر فرد دژوندانه سر مشق وگرځی .

حکومت هیله لری د هیواد افرادنه یوازی د هیواد په اقتصادی پراختیا اوداجتماعسی میا نسی په ټینبنت کی په فعال ډول دبرخی اخیستلو له لاری خپلی ذهنی او مادی قواوی په کار واچوی بلکه ددیمو کراتیک نظام دسلامتیا په مقصد قواښیو ته داحترام کولو له وی دقانون دحاکمیت په برخه کی لکه څنگه چه دیوازادو بین هیواد دافرادو سره پنا یسی کوشننی وکړی .

دنيكمرغه كمكى اختر په مناسبت

عقيدت ټينگتيا مودباهمي مرستي او تكيي په لاره كښي ددنيوي او اخروي فلاح سبب وگرځي او پدي ډول داسلام دسپيڅلي دين داساساتو په بيروي كښي ثابت قدمه او مضبوط او سوځه ددغو اساساتو دپيروي له لارې

كولاى شو دا اجتماعي ژوندله بنوشرايطو څخه دبرځي خاوندان شو.

پدي نيكمرغه شيبو كي چه دنړي ټول مسلمانان اوزمون متدين خلك د كوچنسي نيكمرغه اختر هرگلي كوي ځيل پښتونستاني وروڼه نشو هيرولاي چه دخپل سوحقولو دلاس ته راوړلو او ځان ته دخود اراديت دحق دتر سره كولو لپاره هڅه كوي .

همدغه رنگه پدي مباركو ورځو كي زمونږ توجه هغو مسلمانانو عربو وروڼو ته اوښتي ده چه خاوروي يي داسرائيلي متجاوزينو لغوا اشغال شوي او دهغو دخلاصو لودپاره ددوي جهد او كوښښ دوام لري .

هيله لرو الهې توفيقات دديني او ملي آرزو گانو په ترسره كيدو كښي زمونږ او دټولي اسلامي نړي پرله پسې مجاهدت دمقصد پراوته درسيډو په لاره كښي مه د اوبريالي وگرزوي په دي خالصانه نيت سره دكوچني نيكمرغه اختر په مناسبت دمعظم ټولواك همايوني اعليحضرت علياحضرتي معظمي ملكي حضور اټولو وطنوالو ته مباركي وایم اوله لوي خدای ج څخه دديانت پالونكي يا چا همايوني اعليحضرت ترلارښووني دوطن ترقي اوسرلورې غواړم .

گړانو وطن والو !

دروزي مبارکه مياشت چه په هغې كښي دنړي مسلمانان پخپل صيام اوليام دلسوي خدای په دربار كښي راطاعت او بندگي مراتب تر هر بل وخت نه زيات ترسره كوي يا ي نه ورسيده .

دافغانستان دين دوسته ملت او دنړي مسلمانان دخدای (ج) داوامر دپرخاي گولو اوددي لوي عبادت اداكو لوبه شكرانه كښي د كوچني اختر مراسم په خاي كوي .

ضبط نفس باطني تزكياه او دارادي تقويه كول دلوي ذات داوامر و دپرخاي كو لوبه ترخ كښي دروزي دمباركي مياشتي له واجبا سو څخه گڼل كيږي .

اخوت او ورور گلوي دوطنوالو وروڼسو او خوښو له حاله باخبري دكدورتو نو ليري كول اودوطنوالو ترمينځ دحسنة روابطو نوي كول او تقويه زمونږ دديني اختر ونو له خصو صياتو څخه دي . هيله لرو زمونږ وطنوال دنړي له ټولو مسلمانانو سره يوځاي داختر دروزي فلسفي په درك كولو سره دور وړ گلسوي صفا يي او صميميت اساس پخپلو منځو كي يو تر بل سره په روابطو كښي لاټينگ كړي اوهغه څه چه دخدای دمومن بنده سره بنيابي پخپل اجتماعي ژوند كښي ترسره گاندي .

گړانو خوښو او وروڼو !

مونږ هيله لرو چه داختر دنيكمرغه ورځو په هرگلي سره دخدای (ج) دهغو رښتینسو بندگانو په ډله كښي شامل وگڼل شو چه زمونږ طاعات دهغه درضا موجب او داسلامي

توزیع اجزای

وزارت معارف

داده شده گویا از (۱۸۰۶) یاب مکتب دوسال ۱۲۴۹ به (۲۰۹۶) یاب در سال ۱۳۵۰ - ارتقا داده شده است .

در سال ۱۳۵۰ مانند سالهای گذشته در انکشاف و توسعه معارف کشور اقدامات و اجراءات کمر بخش صورت گرفته است که خلاصه آن قرار ذیل میباشد :

همچنان مکاتب ابتدایی بایک فیصد افزایش در سال ۱۳۵۰ به ۱۲۱۳ یاب ازبهدا بیافشد. است علت کمی این افزایش ارتقای مکاتب دهاتی به ابتدایی دومعلمه میباشد . مگذا در جریان این سال تعداد مکاتب متوسطه از (۴۰۹) به (۴۸۹) یاب افزایش داده شده که باین ترتیب نسبت بسال ۱۳۴۹ - ۱۹ فیصد افزود گردیده . همچنان تعداد لیسهها از (۱۳۳) یاب به (۱۸۶) یاب بالا رفته و (۳۹) فیصد افزایش یافته است . در الیس تاسیسات جدید تعداد مجموعی شاگردان مکاتب دهاتی از (۱۱۹۴۶۴) به (۱۲۹۲۲۴) نفیسر یعنی یک فیصد در سال ۱۳۵۰ بالا رفته است

در حصه تعمیم متوازن معارف موافق بسا روحیه قانون اساسی و مقتضیات عصر وزما، یک تعداد زیاد مکاتب به مدارج مختلفه تعلیمی در گوشه های دور و نزدیک کشور افتتاح شده است .

وزارت معارف برای انکشاف و توسعه بیشتر مکاتب در مرکز و ولایات منظوری لغو تدریجی لیلیه هارا با تحلیل اقتصادی آن از مقام صدارت عظمی اخذ و در مقابل به افتتاح تاسیسات فرهنگی آتی اقدام نموده است :

موسسات تعلیمی :

تعداد شاگردان مکاتب ابتدایی نیسز. از ۴۲۱۲۲۱ به ۴۲۱۹۰۱ شاگرد رسیده که باین صورت یک فیصد افزایش یافته است . شاگردان متوسطه از ۸۱۶۹۴ به ۸۴۹۴ نفر میرسند یعنی ۴ فیصد از دیاد بمثل آمده و عدد معلمین لیسهها از ۲۵۹۱۰ به ۲۸۰۳۰ شاگرد یعنی فرصد هشت بلند رفته است .

تاسیسات جدیدیکه در سال ۱۳۵۰ با در نظر داشت توازن معارف و احتیاج ولایات بمیان آمده حسب ذیل است :

نوع موسسه تعلیمی	تعداد
لیسه	۵۴
متوسطه	۸۰
ابتدایی جدید	۱۷
دهاتی جدید	۲۴۴
تعديل دهاتی يك معلم به دومعلمه	۱۷۷
تعديل دهاتی يك معلم به سه معلمه	۸۴
تعديل دهاتی به اساسی	۷۶

تعلیمات مسلکی :

در سال ۱۳۵۰ - از دارالمعلمین های عالی اساسی و کورس های اختصاصی بصورت مجموعی ۱۹۰۴ نفر بسویه لیسانس فارغ و جدیدا به حیث معلم مقرر گردیده که باینصورت عدد معلمین ده فیصد بالا رفته و جمله معلمین فعلی موسسات فرهنگی به ۲۰۹۰۲ نفر میرسد .

تختیکم مزار شریف و دارالعلوم کندهار و همچنان کورس های صنف (۱۲) در ولایت پروان ، بلخ ، ننگرهار و هرات دایر گردیده است .

تاسیسات مکاتب دهاتی در سال ۱۳۵۰ با مقایسه باتاسیسات ۱۳۴۹ - ۱۳ فیصد ارتقا

توزیع کتب دوسی :

از ابتدای سال ۱۳۵۰ تا قوس سال جاری ۳۵ نوع کتاب بتیراز ۱۰۷ میلیون کاپی به

وزارت معارف

<p>شاگردان دوره‌های مختلف مکاتب افغانستان توزیع شده است .</p> <p>بودجه انکشافی :</p> <p>پروژه ابتدایی ۲۵۲۸۸۹۰۱</p> <p>پروژه ثانوی ۲۴۴۰۰۰۰۰</p> <p>پروژه میسلکی ۲۴۹۵۸۰۰۰</p> <p>پروژه مرکز ۴۳۰۳۰۹۹</p> <p>مجموع : ۸۰۰۰۰۰۰</p> <p>تدریسات :</p> <p>ابتدایی :</p>	<p>ب - تعلیمات اساسی و مکاتب جمعیت :</p> <p>۱ - طی سالجاری پاره‌ای از مشکلات مسلکی مکاتب جمعیت با صدور هدایات رفع و از کورسهای حرفه‌ای محلی مکاتب ولایات و مرکز واریسی شده است .</p> <p>۲ - در سالجاری از ۷۸۴ باب کورس‌سواد خوانی در نقاط مختلف رسیدگی بعمل آمده است .</p>
---	---

ج - پروژه نصاب تعلیمی :

این پروژه که امور طرح پروگرام‌های ابتدایی را بعهده دارد کتب آتی را به همکاری متخصصان داخلی و خارجی تالیف نموده است. تالیف کتب علوم دینیات از صنف اول الی صنف ششم تکمیل است از جمله کتاب‌قرائت پښتوی صنف دوم تحت تجربیت بوده که عنقریب تکمیل خواهد شد .

تالیف کتب‌رهنمایی تدریس کارهای عملی صنف پنجم برای دختران و پسران ادامه دارد، تالیف کتاب اجتماعیات صنف پنجم نیز شروع و کار آن ادامه دارد . همچنان مقدمات تالیف کتاب ساینس صنف پنجم پی ریزی شده و نگارش آن عنقریب شروع خواهد شد .

ضمناً باید متذکر شد که یک عده کتب درسی که مراتب تالیف و تجربیت آن طی شده و اکنون برای طبع آماده گردیده است عبارت است از کتب تعلیمات دینی مکاتب ابتدایی، کتاب اول پښتو که مراحل تالیف و تجربیت خود را در مکاتب گذرانیده و آماده چاپ است همچنان کتاب حساب اول ، کتب و کارهای علمی صنف چهارم برای مکاتب ذکور و نسوان و کذا کتاب اجتماعیات صنف چهارم از طرف کمیته‌های های تدقیق گزارش یافته که عنقریب آماده طبع خواهد شد .

کتاب ساینس صنف چهارم آماده طبع شده و کتاب معلومات صحی بزبان پښتو و دری توسط متخصصان داخلی و خارجی تالیف و چاپ گردیده است .

ریاست تدریسات ابتدایی عهده دار تعلیمات ابتدایی ، تعلیمات اساسی مکاتب جمعیت و پروگرام‌های نصاب تعلیمی بوده که به تفصیل آتی خدمت خوانندگان گرامی تقدیم میشود :

الف - تعلیمات ابتدایی :

این پروژه مسئول بررسی امور مربوطه اداره و تربیت مکاتب ابتدایی ~~حاصلی~~ یسک معلمه ، دو معلمه و سه معلمه ذکور و اناث جمیع مکاتب کشور بوده و وظایف آتی را در ظرف سال انجام داده است :

۱ - هیأت اداری و تربیتی مکاتب ذکور و اناث مرکز را در بهبود وظایف محوله شان مطابق با مقرری های تعلیمات نامه کمک و رهنمونی نموده است .

۲ - در ارزیابی لایحوی با مکاتب نسوان مرکز همکاری مقتضی بعمل آورده است .

۳ - از جریان و نظم و نسق امتحانات سالانه مکاتب ذکور و نسوان مرکز واریسی نموده است .

۴ - در تنظیم کورسها سوانح طلاب رکذا از صورت توزیع کتب و لوازم درسی چگونگی تعمیرات مکاتب و امور چاه های آب و اناث - البیت آن وقتاً فوقتاً واریسی نموده است .

۵ - اعطای نشانها ب معلمین مستحق مکاتب و بزرگداشت روز معلم را در سر تلسسور کشور باقرائت پیام مبارک ذلت شهریاری طی مراسم خاصی انجام داده است .

د افغانستان کالی

تعلیمات ثانوی.

به منظور تعمیم معارف متوازن و آرزو مندی حکومت و مردم افزایش قابل ملاحظه درساً حه تعلیمات ثانوی بعمل آمده که از جمله تاسیس مکاتب ذیل قابل ذکر است.

	ولایت هیلمند .
یک با پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها
	ولایت کندهار
دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
دوبا پ	۲- تعداد لیسه ها

دولایت کابل .

	ولایت نیمروز
یک با پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها
	ولایت ننگرهار
دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
سه با پ	۲- تعداد لیسه ها

هفت پا پ	۱- تعداد متوسطه ها.
سه با پ	۲- تعداد لیسه ها

ولایت لغمان

	ولایت تخار
سه با پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها

دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
	تعداد لیسه ها دوبا پ

ولایت پکتیا .

	ولایت وردک
یک با پ	۱- تعداد متوسطه ها
دوبا پ	۲- تعداد لیسه ها

چهار پا پ	۱- تعداد متوسطه ها
چهار پا پ	۲- تعداد لیسه ها

ولایت کاپیسا

	ولایت بامیان
دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها
	ولایت کنړها
چهار پا پ	۱- تعداد متوسطه ها
دوبا پ	۲- تعداد لیسه ها

دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
سه با پ	۲- تعداد لیسه ها

ولایت جوزجان

	ولایت پروان
سه با پ	۱- تعداد متوسطه ها
دوبا پ	۲- تعداد لیسه ها

دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
---------------	--------------------

ولایت غوروات

	ولایت زابل
دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها

دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها

ولایت فاریاب

	ولایت کندز
سه با پ	۱- تعداد متوسطه ها
سه با پ	۲- تعداد لیسه ها

دوبا پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها

ولایت سمنگان

	ولایت هرات
پنج پا پ	۱- تعداد متوسطه ها
دوبا پ	۲- تعداد لیسه ها

دو با پ	۱- تعداد متوسطه ها
یک با پ	۲- تعداد لیسه ها

وزارت معارف

ولایت غزنی

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
دو با ب

انستیتوت اداره صنعت ، لیسه تجارت ،
لیسه اداره عامه ، لیسه شاهدخت بلقیس ،
تخنیک ثانوی ، میخانیک کابل ، صنایع کابل ،
میخانیک کندهار ، میخانیک خوست ، صنایع
فراه ، لیسه زراعت هلمند ، لیسه زراعت بغلان
مکتب هوتل داری دشپی لیسه و تخنیک مزار
شریف که یک تعداد آن لیلیه ویک تعداد آن
نهای میباشند در سال ۱۳۵۰ تعداد شاگردان
مکاتب مسلکی فوق الذکر بصورت مجموعی
چار هزار و ششصد و هفتاد و شش شاگرد و
تعداد استادان آن بصورت مجموعی ۴۶۴ نفر
میباشد .

باید گفت که از جمله ۹۹۵ فارغ سال
سال ۱۳۴۹ موسسات مسلکی در سال ۱۳۵۰
۲۱۴ نفر آن جهت تعلیمات عالی به پوهنتون
و ۵۹۳ نفر آن غرض اشغال و طیفه به وزارت
پلان معرفی شده اند .

موسسه تدریسات مسلکی در نظر دارد پرو
گرام های دوره ثانوی کلیه مکاتب میخانیک
و صنایع در آینده بسوی صنایع ثانوی ارتقا
داده شود ضمناً موسسه مذکور میکوشد بسا
تاسیس کتابخانه های مسلکی در مکاتب
و دایر ساختن سیمینار ها بر معلومات استادان
مربوطه بیفزاید

یک باب
یک با ب

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

ولایت بادغیس

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

یک با ب
یک باب

ولایت ارزگان

- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
یک با ب

ولایت بغلان

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
دو با ب

ولایت فراه

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

دو با ب
یک با ب

ولایت بدخشان

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

سه باب
دو باب

ولایت بلخ

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
سه باب

مرکز کابل

تعداد لیسه

دو با ب

تعلیمات مسلکی

تربیه معلم
موسسات تعلیمی اختصاصی که تحت اداره
ریاست تربیه معلم در سال پنجاه فعالیت نموده
اند عبارت اند از

الف- دارالمعلمین های اساسی برای مکاتب
ابتدایی .

تا پایان سال ۱۳۴۹ نه موسسه دارالمعلمین
اساسی در کابل کندهار ، هرات ، ننگرهار ،

موسسه تدریسات مسلکی متکفل تربیت
پرسونل فنی و مسلکی مورد نیاز موسسات
دولتی و انفرادی بوده در عین حال نظارت
و مراقبت پروگرام کورسها و مکاتب مسلکی سایر
وزارت خانه ها را نیز به عهده دارد مکاتب
مسلکی که موسسه تدریسات مسلکی متکفل
تربیت مشمولین آن میباشد عبارت اند از

د افغانستان کلتوري

ه - تعلیمات داخل خدمت -

ریاست تربیت معلم از طریق کورس های داخل خدمت سعی نموده زمینه تحصیلات لازمه را برای آن معلمانی که نتوانسته اند تحصیلات خود را تکمیل کنند مساعد سازد درین کورس ها عده زیاد معلمین در حالیکه شامل خدمت معلمی اند در اوقات فراغت در دارالمعلمین ها تحت تعلیم گرفته شده اند .

و - تعلیمات دینی .

فعلا به تعداد نه موسسه تعلیمات دینی در مرکز ولایات کشور موجود است که منظور از تاسیس اینگونه موسسات تربیت معلمین علوم دینی برای مکاتب میباشد .

ز - پروگرام ها

پروگرام دارالمعلمین عالی پس از یک سلسله تجارب در سال جاری مورد تعدیل قرار گرفته و نظر به سابق پیشتر اختصاصی شده است .

پروگرام کورس های مسلکی یکساله که بشکل تجربی آن در دارالمعلمین هامورد تطبیق قرار داده میشود در سال جاری سعی به عمل آمد تا مطالبی تدریس گردد که معلمین را بوظایف آینده شان بیشتر مجهز و آماده ساخته بتواند .

ح - ورکشاپ ها و سیمینار های تعلیمی و اداری .

موسسه تدریسات مسلکی ضمن اجرا آت و فعالیت های متعدده خود در سال جاری موفق به دایر ساختن سیمینار ها در مرکز ولایات کشور گردیده تا معلمین از آن استفاده شایان نمایند .

ریاست تالیف و ترجمه

ریاست تالیف و ترجمه که تصدی امور چاپ و نشر کتب درسی و عمد درسی مکاتب و مدارس میباشد در طی سال ۱۳۵۰ امورا طی را انجام داده است .

بلخ ، پروان ، پکتیا ، کندز و اکادمی دارالمعلمین به کابل علی الترتیب بصورت حوزة ای تاسیس شده که در آن از نقاط مختلف ولایات شاگرد پذیرفته شده و تعداد داخلة عمومی آن فعلا بر ۲۵۱۶ شاگرد بالغ میشود .

باید گفت که در اثر تجاوزین جدید - پروگرام قبلی صنوف دهم الی دوازدهم آن مورد لغو تدریجی قرار داده شده و صرف به پروگرام یکساله مسلکی که هم اقتصادی و هم موثر میباشد اکتفاء بعمل آمده است .

بهدارالمعلمین های عالی برای مکاتب متوسط .

دارالمعلمین های عالی نیز به صورت حوزة ای تاسیس شده و با دارالمعلمین عالی ننگرهار که در هندا سنه تاسیس گردیده و در دو شعبه ساینس و اجتماعیات آن یکصد و چهل نفر مشغول دوس است جمله چهار موسسه میشود که تعداد داخله عمومی آن به ۸۰۸ نفر میرسد .

ج - اکادمی تربیه معلم .

برای کسب معلومات ضروری و مسلکی در امور تربیت معلمین رویکار آمده درین اکادمی سالانه عده زیاد فارغان پوهنتون به خصوص کسانی که تجارب و سابقه معلمی داشته باشند پذیرفته میشوند فعلا درین موسسه یکصد و هشتاد و هشت شاگرد مشغول فراگرفتن درس میباشد .

د - پروژه تعلیمات رادیویی .

این پروژه به منظور کمک بامعلمین در جوکات موسسه تربیت معلم سه سال قبل تاسیس شده و پروگرام رادیویی آن درستیله ۱۳۵۰ افتتاح گردید . وظیفه این موسسه تهیه مطالب تازه است به غرض تقویه معلومات عمومی و مسلکی معلمین و شاگردان مکاتب و مدارس این پروگرام فعلا هفته دو روز یعنی یکروز به زبان پشتو و روز دیگر به زبان دری از کابل را دیو برود کاست میشود .

وزارت معارف

۱- کتابخانه مرکزی معارف و مکاتب:

وزارت معارف در این اواخر موفق به افتتاح يك كتابخانه مرکزی در خود وزارت معارف گردیده است که فعلا این کتابخانه دارای بیش از هزار جلد کتب مختلف النوع میباشد. مگر این وزارت با کمک مالی و همکاری موسسات فرهنگی موفق گردیده بروز پنجاه کتابخانه را در مکاتب مرکز و ولایات مورد تطبیق قرار دهد.

۲- رهنمای مسلکی تعلیمی انفرادی شاگردان:

مدیریت عمومی رهنمای شاگردان موظفاتی را در سال ۱۳۵۰ اجرا نموده است. این اداره رهنمایی در طرف سال توانسته است بصورت استقلال، عایشه درانی، شاهدخت مریم زرغونه، ملالی، خوشحالخان، رحمان بابا، زابعه بلخی، شاهدخت بلقیس، دارالمعلمین کابل و تخنیک ثانوی راجت پروژ رهنمای خود تولید نماید. این اداره يك کورس شانزده نفری معلمان محروم و حایز درجه لیسانس مکاتب را به پوهنتون کابل پذیرفته نموده که باین حساب تعداد معلمان رهنمای مسلکی درسی در مکاتب به سی و چهار نفر خواهد رسید.

۳- دایر نمودن ورکشاپهای هفته وار به غرض انسجام بهتر پروگرام های رهنمایی.

۴- بمقصد شناسایی اصول و روش رهنمای نقش آن در تربیت برای بار اول سیمناری در ماه میزان ۱۳۵۰ در ولایت پروان دایر شد که در آن مفتشانان معلمان، موسسات تعلیمی و ولایت مذکور اشتراك نمودند.

۵- این اداره موفق به طرح يك سلسله تست ها گردیده تا با استفاده از آن تفاوت بین نتایج امتحانات ذکا و امتحانات کتسابی تثبیت گردد.

تعلیمات عالی:

مدیریت روابط فرهنگی به منظور بلند بردن سطح دانش منسوبین وزارت معارف کوشش کرده است.

۱- از جمله دو صد و بیست نوع کتاب مروج درسی دوره های مختلف مکاتب در سال ۱۳۵۰ چهل و سه نوع آن برای ضرورت یک دوره سه ساله تعلیمی آینده پس از تجدید نظر جهت چاپ به مطبعه تسلیم داده شده است که باسی و چار نوع کتاب باقی مانده فرمایش سال گذشته مقدار آن به هفتاد و هفت نوع میرسد باید گفت از این جمله که سی و هفت نوع آن مربوط مناطق پښتو زبان و چهل نوع آن مربوط مناطق دری زبان میباشد.

۲- کتب درسی (کیمیا - فزیک - ریاضی) دوره ثانوی مکاتب مورد تدقیق و مطابقت متخصصان قرار داده شده است که عنقریب کتب مذکور پس از تجدید نظر و اصلاحات مقتضی مرکز ساینس گردیده به چاپ ارسال خواهد شد.

۳- برای کتب صرف و نحو عربی موافق با ایجابات زبان پښتو و درسی کیمیا و فزیک از استادان لیسنه های مرکز موظف گردیده تا متنون صرف مکاتب را با احتیاج زبان رسمی پښتو و درسی کشور هم آهنگ سازند.

۴- کتاب دینیات به زبانهای دری و پښتو برای صنف نهم تعلیمات صحی صنف پنجم و جغرافیه دری صنف دوازده به چاپ تسلیم داده شده است.

۵- تاسیس پروژه طبع و نشر مواد خواندنی برای اطفال به سرمایه ابتدایی چهار صد و پنجاه هزار افغانی.

۶- طرح پروژه دو صد کتابخانه را به همکاری موسسه ایشیا فون دیشن فرانکلن کابل و سایر موسسات فرهنگی بین المللی در مکاتب و مدارس روی دست گرفته شده که عنقریب کتب لازم و وسائل ضروری آن تکمیل شده و کتابخانه ها تاسیس خواهد شد باید علاوه کرد که نشرات موفقو ته ذیل نیز تحت نظر ریاست تالیف و ترجمه نشر میشود.

الف - مجله عرفان
ب - مجله بخوان و بدان
ج - جریده عرفانی خبرونه
د - اخبار جغرافیست
ماهان
پانزده روزه
ماهان

د افغانستان کالني

- ۲- تپيه يك پايه ماشين اكسريز .
- ۳- توريد وېكار اندا ختن يك پايه ماشين دندان .
- ۴- تپيه يك پايه ماشين اكسريز جديد مخصوص راډيو گرافي وېكار اندا ختن آن .
- ۵- تپيه يك پايه ماشين وسامسان آلات جراحي .
- ۶- خريداري يكمراهه موتر آمبولانس .
- ۷- نظارت ومراقبت صحي از كاتنين ليه

تربيت بدني :

در سال ۱۳۵۰ اقدامات مقتضى در ساحه هاي مختلف ورزشي به عمل آمده است .

۱- موازي باترينات سپورتي واليبال تورنمنت به سيستم ليك به دو بخش در تمام مكاتب ابتدايي شهر برگزار گرديده است . همچنان دو هزار شاگرد از مكاتب ابتدايي شهر تحت پروگرام مرتبه يومي دو ساعت در رشته جناسستيك تربيت شده .

ها .

- ۲- يك تيم ترانه از شاگردان با استعداد تربيت گرديده .
- ۳- يك گروه يكصدو شصت نفر از شاگردان در رشته چوب بازی تربيت گرديده .
- ۴- آماده ساختن يك تعداد شاگردان مكاتب ابتدايي برای پهلواني .

۵- تپيه و تکميل سامان لوازم ورزشي . همچنان رياست تربيت بدني معارف در طول سالجاري در تعميم وگسترش سپورت اقدامات موثري نموده که از جمله نکات ذيل قابل تذکر است .

- ۱- آغاز نمودن تورنمنت مسابقات پهلواني
- ۲- تشكيل يکتيم منتخبه .
- ۳- افتتاح مجدد سپورت پنگ پانك .
- ۴- احياي مجدد ريسمان کشي و بایسکل دواني .

هكذا رياست تربيت بدني تيمهاي پنگ پانك وفتبال ومعارف راغرض اجراي يك سلسله مسابقات بنابه دعوت ممالك چين و روسيه به آن کشور ها اعزام نموده است .

تا زمينه تعليمات عالي را در ممالك مختلف فراهم گرداند . اين اداره در سال ۱۳۵۰ به تعداد هفتاد نفر از متسويين موسسات مختلف راغرض تحصيلات عالي به ممالك آلمان ، اتحاد شوروي ، هند ، امريكا ، فرانسه ، ايران ، چين ، پوليند و بلغاريه اعزام نموده است .

هكذا به تعداد هفده نفر از متعلمين ليه هاي مركز و ولايات به استفاده از پروگرام امريكاني فيلډ سرويس از طريق اين اداره به امريكا اعزام شده اند بايد خاطر نشان كرد كه طرز پروگرام هاي كلتوري معرفي كانديدها به وزارت پلان ارسال با مफलت هاو كتيب به موسسات فرهنگي خارجي وغيره از جمله وظائف مديريت روابط فرهنگي ميباشد

مؤسسه حفظ الصحة شاگردان معارف :

اين مؤسسه خدمات آني را در طول فسال ۱۳۵۰ انجام داده است .

الف- تدوي مصابين امراض مختلف :

۱- در سرويس هاي كلينيك داخله جراحي گوش وگلو دندان لابراتوار پانسان و ختنه به احوال بيست و چهار هزارو نهصدو هشتادو چار شاگرد مريض رسيدگي شده است .

۲- همچنان يكده شاگردان به نادر شام روغتون كتنخي مركزي وموسسه تو بر كلوز معرفي شده اند .

۳- برای رسيدگي به تدوي مريضان زمين در سرويس هاي داخله جراحي وقرانطين چهل بستر در مركز صحي وزارت تاسيس گرديده که در آن چهل ويك هزارو شصت و سه نفر بستري و تدوي شده اند .

۴- در كلينيك هاي بيست و يك ليه مركز و ولايات کشور جمعا چهل و دو هزارو شصت و هفتاد نفر مريضانه و تدوي گرديده اند .

ب- تجهيز سامان و پرسونل راني :

۱- تپيه ۱۵۶۰ قلم ادويه وارسال آن به شفاخانه هاي مركز و ولايات .

وزارت معارف

صنایع تجارتی معارف :

افتتاح گردیده است این کورسها عبارت اند از کورسهای رهنمای ترانیک کورسهای موسیقی کورسهای مسلکی پالنجوی هاو همچنان کورسهای مبارزه با بیسوادی .

صنایع تجارتی معارف که متکفل تهبیه انواع میز چوکی وملبوسات شاگردان نلییه مکاتب ومستخدمین میباشد در سال ۱۳۵۰ وظایف آتی را انجام داده است .

۳- مسافرت ها - این ریاست یک سلسله سفر های استاف خارندوی ومنسویین آن په داخل وخارج مملکت به منظور احیای فعالیت های سکوتی وشرکت در دعوتها ومعاقل بین المللی بود وهم پذیرایی یکنماد مهمانان خارجی توسط این جمعیت

برای حفاظت مواد خام از قبیل چوبو غیره شصت چریب زمین رادر حوزه صنعتی پل چرخه برای احداث یک عمارت عصری به صورت پخته کاری احاطه نموده است . در موسسه صنایع معارف که متشکل از شعبات تجارتی کاشی،سازي،بسته کاری خیاطی وتباشیر سازی میباشد سه صد نفرکار گرفتنی شامل خدمت میباشدند.

۴- تجلیل هفته های هنری،برعلاوه سایر فعالیت های مسلکی اجرای یکسلسله برنامه های هنری نیز توسط محصولات پوهنتون وبولی تخنیک برگزار گردید که واقعا ابتکاری بود .

شعبات فنی این موسسه مواد آتی را در ظرف سال تولید نموده است .

۵- خدمات اجتماعی، این جمعیت توانسته بعضی فعالیت های صحی از قبیل توزیع ادویه بصورت رایگان زرق ادویه وواکنسیناسیون کولرا ومحرقه چیچک پانسمان وهمکاری در توزیع شکر و کترول آن در بازار رایه عهده بگیرد .

شعبه موبل
۲۲۹۲ - تکه
شعبه خیاطی
۸۹۳۱ - پارچه
شعبه تباشیر سازی
یکمیلیون وششصد هزار قلم

خارندوی ٲولنه :

هكذا انجمن همکاران خارندوی که به تاریخ ده حوت ۱۳۴۸ باشرکت بیست و هشت عضو ابتکار جوانان پالندوی تشکیل گردید همیشه کوشیده تا بر مشکلات عدیده ای که سر راه فعالیت ها، پیشرفت هاو ترقیات وطن عزیز قرار دارد از بین برود .

دافغانستان خارندوی ٲولنه طبق مواد پلان پنجساله خویش که برای سال ۱۳۵۰ طرح شده بود در راه هدف اساسی این ریاست که عبارت از توسعه وتعمیم خارندوی در تمام افغانستان است سعی ومجاهدات لازم بعمل آورده است که ذیلا بصورت بسیار خلاصه یاد آوری میگردد . تعداد عمومی خارندویان پسرو دختر در مرکز ولایات افغانستان بالغ به پانزده هزار نفر میرسد .

این انجمن که از اشخاص اهل خبره دانشور عاقل تشکیل شده سعی دارد تا یک جمعیت منور بادرد نیرو مند توانا بوجود آید .

این انجمن که ریاست آنرا شاعلی محمد نسیم رئیس مسئول دافغانستان خارندوی ٲولنه به عهده دارند دارای چندین کمیته بوده که هر کدام به توبه خود برای اعتلای مملکت کوشان اند .

۱- برگذاری کمپنگها این کمپنگها به صورت عمومی در فاصله های نسبتا دور از شهر دایر گردیده و یک تعداد زیاد پسران ودختران خارندوی توانستند از این کمپنگها استفاده اعظمی نمایند

کمیته های مذکور عبارت اند از کمیته خدمات اجتماعی کمیته کار یابی کمیته مبارزه با بیسوادی کمیته تبلیغات کمیته مدار کوعواید کمیته تهیه سامان ولوازم کمیته سیرو سیاحت

۲- افتتاح کورسها در طول همین سال یک سلسله کورسهای تعلیمات مسلکی غرض معلومات مزید معلمین ومعلمان لیدران و مربیون وآمرین خارندوی در مرکز ولایات

د افغانستان کلتري

شوی لايحي جداولونه او عنا وړين په پښتو ترجمه تصحيح او کتل شوی او خپلومراجعيو ته ليرل شوی دی.

۲- دسيرت النبی «ص» لومړی ټوک چه په (۸۰۳) مخو نو کی دی په پښتو ترجمه او دچاپ دپاره دپوهنی مطبعی ته ليرل شوی دی.

۳- دپښتو اصطلاحات او محاورى کتاب په نوى ډول په ۳ ټوکو نو کښی ترتیب شوی دی.

ددايياتو مدیریت :

۱- درحمان بابا قلمی ديوان چه په اوسنی ليک دود ۳۵۳ مخه نقل شوی او مقابله شوی دی.

۲- دداخلی مشاهيرو پر کتاب باندى نوى نظر شوی دی.

۳- دخوشحال خټک دقطعا تو دنقلو لو کار دکامل او ارمغان له چاپی نسخو څخه داوسنی رسم الخط او ليک دود سره په ۴۲۱ مخونوکی پای ته رسيدلی دی.

۴- دخوشحال خټک دقصا يديو دنقلو لوکار دچاپی نسخو څخه ۱۳۰ مخه په او سنی ليک دود نقل شوی دی.

۵- دپښتو ديو پخوانی شاعر واصل اشعار ډيوى قلمی نسخی څخه داوسنی ليک دودسره سم نقل شوی دی .

۶- درحمان بابا او پښتو نستان دمشاعرو ترتيب اوله راډيو څخه نشرول.

۷- دپښتانه شعرا دذخيري دپاره دپنځلسو شاعرانو سوانح ترتيب شوی دی.

۸- دکو چينيانو دشفاهی ادب پوخو غوره نمونی غونډی شوی دی.

دلفاتو او ډگشتری څانگه:

۱- په دی څانگه کی د قی دردينی او یو او وی درديف ټول لغتونه له انگلیسی څخه په پښتو ترجمه او دکارت په صورت تيب شوی دی او اوس په دپلیسو رديف پیل شوی دی او ۱۰۰ کلمی ترجمه شوی دی. ښایي چه دسر کال تر پایه پوری دانگریزی په پښتو قاموس ټول کار پای ته ورسیری.

کمیته فعالیت های مسلکی و کمیته تدقیق عضویت .

این انجمن توانست در دومین جلسه خود ده نفر از اعضای برجسته خود را موظف نماید تا اساسنامه برای انجمن طرح و ترتیب نماید . اساسنامه مذکور بعد از غور و تدقیق زیاد در بیجلسی عمومی به تاریخ هفتم حوت، چهل و هشت تصویب گردید و بعد به امضای جلالتماب داکتر عبدالقیوم وزیر معارف و معاون دو م صدارت وقت رسید . اساسنامه مذکور دارای دو فصل و یازده ماده میباشد .

انجمن مذکور که تاکنون چندین جلسه را تشکیل داده و اعضای آن روزه ازدیاد است تاکنون نماینده که انجمن مذکور دارای یک بورداجرائیه نیز میباشد که وقتاً فوقتاً تشکیل جلسه داده و همه امور مربوط را بازرسی نموده و راپور خویش را به جلسه عمومی ارائه مینمایند .

تعمیرات :

۱- در ۲۰ تعمیرات متکفل تهیه محل رهایش تعلیمی شاگردان و تامین صیانت و هیی آنان میباشد در سال یکم روسیصدو پنجاه ازعموم عمارات فرهنگی در مرکز ولایات مراقبت فنی نموده و از جمله در یکصد و سی محل تاسیسات خورد و بزرگ جدید عمرانی راه میان آورده همچنان چهل و هفت قطعه نقشه جدید را برای اعمار الحاقیه های موسسات تعلیمی تهیه کرده که دوصدو بیست و چار قطعه نقشه تاسیسات مشابه عمرانی راجعت تطبیق بمرکز ولایات گسیل داشته است هکذا این اداره میاک های فنی و انجیران را به ولایات بلخ ، پروان غزنی و پکتیا جهت مشور های فنی و عمرانی فرستاده است .

پښتو ټولنه:

دپښتو ټولنی دریاست دسر یو طو څانگو دکارونو راپور دپنځوسم کال دحمل له اول څخه دقوس دیاشتی ترپایه پوری:

تالیف او ترجمی ملیویوت:

۱- ددولتی دایرو او ځینو موسسو رالیول

وژاوت معارف

چاپ شوی کتابونه:

- ۱- دتوریالی پښتون کتاب په ۲۸۸ مخونو کی.
- ۲- دسیرت النبی صلی الله علیه وسلم لمړی ټوک په ۸۰۰ مخو نو کی دچاپ دپاره دپوهنی مطبعی ته استول شویدی چه زر به چاپ شی.

دکتابخانې مدیریت:

- ۱- دامدیریت ځینی قلمی نسخی اخیستی دی او په کتابخانه کښی دخلکو داستفا دی دپاره ایښی دی.
- ۲- ددی مدیریت له خوا ۸۱ ټوکه مختلف کتا بونه په قیمت اخیستل شوی او ۴۱ ټوکه یی په وړ یا ډول لاس ته راوړی او په کتابخانه کی دخلکو داستفادی دپاره ایښودل شویدی.
- ۳- ددی مدیریت له خوا دانانومی دکتاب چه دنباغلی داکنز بها تالیف دی د جملو د سمولو او صحیح کو لو کار سر ته رسیدیلی دی.
- ۴- دښوونځیو او نورو څا یونو دنومو نو په باره کی لازم معلومات راټول شوی او مجلس ته وړاندی شویدی.

- ۵- دپښتو ټولنی دکتابخانې دپاره ۲۳۰۰ قطعی کار تونه دپوهنی له مطبعی نه په وړ یاډول لاس ته راغلی او دکار تونو سیستم په کار اچول شوی دی.

متفرقه چاری:

- ۱- ښوونځیو موسسو او نورو څا یو ۲۸ نوی تاریخی نومونه په پښتو ایښودل شوی دی.
- ۲- له خارجی موسسو او علمی کسا نو سره ارتباط ساتل شوی او ۱۲۰ ټوکه علمی آثار رایزل شویدی.
- ۳- پښتو ټولنی دپښتو تعمیم او انکشاف په غرض دمرکز او ولایا تو د لیسو منځنیو اولومړنیو دښوونځیو کتابونو داستفادی دپاره ۶۸۹ ټوکه مختلف کتابونه لیږل دی.
- په ۱۷ دپښتو ټولنی درئیس له خوا معلومات ورکې شویدی.

۲- دپښتو فارسی جیبی قاموس چه تقریبا ۵۰۰ لغتونه لری دنورو قامو سو نو سره مقابله شویدی او لغات یی له او سنی لیک دود سره سم په جیبی قاموس کی داخل شویدی.

۳- ددروسی پښتو قاموس په باب هم ځینی اجزآت شوی دی.

۴- دپښتو ژبی داحصائیوی قامو س یوویشت زره مختلف لغتو نه چه په شوروی اتحاد کی دضرورت له مخی دالکترونی محاسوبی ماشین په واسطه چاپ شوی ټله دوی څخه هغه لغات چه مطلقه احصائیبه یی له دریو لږه نه وه دپښتو په الفبا را واپول شول او هم په دی ترڅ کی لغات ډوله په لغاتو تبدیل کړی شول.

دکابل دمجلې مدیریت:

ددی مدیریت له خوا په هره میاشت کی دکابل مجله په مرتب ډول یو زر ټوکه چاپ شوی او توزیع شویدی .

دپښتو دتدریساتو مدیریت :

۱- دکابل په مرکز کښی ۵۲۰ کورسونه او په ولا یاتو کی ۹۰۰ کورسو نه په رسمی او ملی دایرو کی جریان لری رسمی ښوونکی په مرکز کی په بیلو بیلو رتبو ۵۲ تنه او په ولا یاتو کی ۶۰ تنه رسمی او قراردادی ښوونکی دی.

۲- دپښتو تدریساتو دهیئت له خوا د وزارتخانو له ۳۲ کورسو نو څخه امتحانونه اخیستل شویدی.

۳- دثور او جوزا په میاشتو کی دپښتو تدریساتو دمیتحنه هیئت له خوا دپغلان کنذر تخار او بدخشان دولایا تو دپنځمو اوشپږمو سمسترو نو له ۵۰۰ تنو څخه امتحا نونه اخیستل شویدی.

دژیری مدیریت:

ددی مدیریت له خوا دژیری جریده خپریږی.

د افغانستان کالني

۶ - چارتهای مختلف شمسي هزار قطعه .

د - لوازميکه در آینده توليد ميگردد :

- ۱ - نقشه براعظم امريکاي شمالي وجنوبي .
- ۲ - نقشه براعظم استراليا .
- ۳ - نقشه براعظم آسيا .
- ۴ - پروجکتور های آفتابي .
- ۵ - نقشه براعظم امريکا .
- ۶ - جيب های اعداد برای تمام مکاتب ابتدایی .
- ۷ - تخته سیاه برای عموم مکاتب از تخته میسنهایت .

- ۸ - پرونتو گراف برای عموم مکاتب
- ۹ - لوازم هندسي از چوب
- ۱۰ - چرخه تعيين گروپهای خون .
- ۱۱ - چارت جمع اعداد برای مکاتب ابتدایی .
- ۱۲ - چارت اعداد مصور برای مکاتب ابتدایی .
- ۱۳ - چارتهای کرم زميني .

۲ - شعبه فلم و نمايشات :

این شعبه فلم های مختلف را در دارالمعلمین کابل - لیسه رابعه بلخی - لیسه زرغوبه اکادمی تربیه معلم ، لیسه خوشحالخان لیسه غازی ، خالصه سکول ، شفاخانه ابن سینا ، مکتب نرسنگ و مرستون نمایش داده است . هکذا این شعبه يك تعداد فلم های مختلف را در لیسه ها و مکاتب ولایات مثل لیسه پروان ، خان آباد - دارالمعلمین گردیز دارالمعلمین بلخ - هرات - ننگرهار پروان و کندهار نمایش داده است .

همچنان يك تعداد فلم های صحی و زراعتی در ولایت کابل - وردک - لوگر - غزنی ، پروان - کاپیسا - بغلان - سمنگان - کندز - بلخ و بامیان نمایش داده شده است .

شمعي و بصري :

موسسه شمعي و بصري دارای سه شعبه فعال فنی میباشد که در سالجاری مصدر خدمات آتی گردیده است :

۱ - شعبه تهیه و تدقیق لوازم دوسي :

این شعبه که شامل ورکشاپهای کوچک فلزکاری ، نجاری ، رنگمالی و قالب گیری میباشد به تهیه پروجکتور آفتابي ، نقشه های جغرافیایی بروی تکه مدل ساینس پرونتو گراف (آله بسیط طباعتی برای تمام مکاتب) اقدام نموده است . باید گفت که در آینده ورکشاپهای پلاستیک سازی ، شیشه سازی و برق به آن نیز ضمیمه خواهد شد .

الف - موادیکه تحت ریسرج و تدقیق قرار گرفته عبارت اند از :

کره های مجسمه مواد بیالوجی ماشین کانتک نقشه جدید افغانستان و مدل های بیالوجی .

ب - لوازم توزیع شده :

مدلها بیالوجی نقشه های جغرافیایی مدل نظام شمسي ماشین های پرننتو گراف چارتهای مختلف وغیره برای ۱۳۶ باب لیسه و متوسطه ولایت توزیع گردیده است .

ج - مواد تهیه شده که آماده توزیع میباشد :

- ۱ - اسکلیت انسان از قطعه مقوا یکپوزار قطعه .
- ۲ - ماشین پرننتو گراف يك صد عدد
- ۳ - نقشه های جغرافیایی براعظم اروپا و افریقا سه هزار بساط .
- ۴ - مدل نظام شمسي پنجاه عدد .
- ۵ - مدل های مختلف بیالوجی چهار صد عدد .

دکابل پوهنتون

۱- دپارتمنت پتالوژی :

۷- دپارتمنت طب وقایوی :
برعلاوه درس های نظری صنوف مربوطه پوهنځی طب و مکاتب نرسنگ و تطبیقات های عملی شاگردان دوکتوران ستاژیر در پروژه های دهکده اجرا گردیده است .

۸- لابراتوار باکتر یولوژی پرازیتولوژی:
این شعبه نیز برعلاوه تطبیق در س های نظری و عملی در دوران سال یکتعداد زیاده معاینات لابراتواری را اجرا نموده و نتایج آنرا به شعبات مربوط سپرده اند .

فعالیت لابراتوار های فارسی :

لابراتوار نباتات طبی دوا سازی این شعبه برای پیشبرد امور تدریسی محصلان یکتعداد نباتات طبی را از مناطق مختلف افغانستان جمع آوری و به شکل یک کلکسیون ترتیب نموده و همچنین برای آشنا ساختن درس نباتات توانسته اند که از برگهای نباتات فامیل های مختلف کلکسیون دیگری نیز تهیه نمایند . همچنین در تهیه نوت های درسی این مضمون اقدامات شده تا بعد از طبع به دسترس شاگردان بگذارند .

لابراتوار کیمیاوی تحلیلی فارسی :

تطبیقات تحلیلی توصیفی و مقدار را توسط خود شاگردان انجام داده اند و همچنین دروس نظری و عملی این مضمون بالای شاگردان پی سی بی نیز اجرا و تطبیق گردیده است .

لابراتوار فزیک :

در این لابراتوار میتواند یک محصل تطبیقات را اجرا نماید تطبیقات مهم این شعبه را تطبیقات برق میخانیک حرارت اپتیک و میخانیک معاینات تشکیل میدهد . و برای سهولت و فهمیدن محصلین کتابچه های تطبیقات تهیه گردیده است .

لابراتوار پرازیتو لوژی :

برعلاوه تدریس نظری و عملی فعالیت های این شعبه بالای معاینات روز مره مریضان شفاخانه های مربوطه پوهنتون استناد میکند و هم در این لابراتوار معاینات مختلفه محصلان پوهنتون صورت میگردد .

تدریس نظری و عملی صنوف اول دوم و سوم طبق پروگرام امور تدریسی یکتعداد زیاد معاینه و نتیجه آنرا به مرجع آنها فرستاده است شفاخانه های نادر شاه مینه روغتون ، میرمنو روغتون ، شفاخانه ابن سینا وزیر اکبر خان روغتون و شفاخانه اردو و شفاخانه زایشگا را معاینه و نتیجه آنرا به مرجع آنها فرستاده است .

۲- دپارتمنت بیوشیمی :

این لابراتوار به علاوه تدریس علمی و نظری در صنوف اول و دوم طب و فارمسی و پی سی بی و مکاتب نرسنگ یکتعداد زیاد معاینات مختلف بیوشیمیک را نیز اجرا نموده است .

۳- دپارتمنت اناتومی :

موفقیت تدریس پروگرام های درسی صنف اول و دوم پوهنځی طب کابل صنف اول و دوم پوهنځی طب ننگرهار و مکاتب نرسنگ تکمیل شده و همچنین تقریباً صد فیصد نوت های درسی را تکمیل و طرف استفاده قراردادده اند .

۴- دپارتمنت فارمکو لوژی :

برعلاوه تدریس عملی و نظری صنوف چهارم و پنجم طب و صنف سوم فارمسی و پوهنځی طب ننگرهار یک تعداد معاینات خارج پوهنځی به غرض کمک به شعبات مربوطه اجرا گردیده است .

۵- دپارتمنت فیزیولوژی :

علاوه از تدریس صنف اول و دوم طب کابل و ننگرهار تحقیقات و تنبئات در رشته های مختلف صورت گرفته و بر علاوه یکتعداد معاینات از قبیل میتا بولیزم الکترو کار دیو گرام و غیره نیز اجرا گردیده است .

۶- دپارتمنت طب عدلی :

در سال جاری معاینات زیاد را از نقطه ابراز نظریه در باره صفارت و کبارت و غیره واقعات ترافیکی اشخاص و معاینات او تو پسی اجرا و نتایج آنرا به شعبات مربوطه ارسال نموده است .

لابراتوار کیمیاى عضوى :-

برای تهیه وسایل تطبیقاتی این شعبه از موادى استفاده به عمل آمد که تماما داغمه بوده و نظر به پشت کار اسیتانت و استادان این شعبه سامان مذکور مورد استفاده شایان قرار گرفت

مدیریت نشرات :-

وظیفه این شعبه را تهیه مواد درسى ، محصلین ولایراتوار های مربوطه و شعبات اداری تشکیل داده که در طول سال یکپزارو سیصدو پنجاه يك تعداد زیاد کتب اوراق و نوتهای درسى چاپ و گسستنر نموده است .

الف - نرسنگ زنانه :

برای بهتر شدن وضع درسى این مکتب در تمام ساحه ها يك سلسله تجدید نظر و تغییرات در پروگرام وارد گردید .

ب- مکتب نرسنگ مردانه :

برای بلند بردن سويه علمى شاگردان این مکتب جدید به خرج داده شد تا کتب مسلکی مورد نیاز شان تهیه و طبع گردد .

فعلا در شعبات مختلف پوهنخی ادبیات به تعداد یکپزارو شصتو چهار محصل مصروف تحصیل میباشد همچنان درسال ۱۳۵۰ بتعداد یکصدو چهل ونه محصل و سى و دومحصله ازین پوهنخی فارغ شده اند .

یکی از فعالیت های دیگر یکه درسال یکپزارو سیصدو پنجاه درین پوهنخی صورت گرفته است نشر و طبع بعضی از کتب استادان ناین پوهنخی میباشد چنانکه از کتاب نظری به تجارت خارجی افغانستان تالیف پوهنملمحمد الله امین و از کتاب بیدل شناسی تالیف پوهانده مجدی میتوان یاد آور شده بر علاوه يك تعداد کتب دیگر درسى نیز در پوهنخی ادبیات گسستنر و چاپ شده است .

پوهنخی ادبیات و علوم بشری فعلا سه مجله بنام های ادب، جغرافیه، ووزمه دارد که به صورت منظم و با معیار علمى به چاپ میرسد درسال ۱۳۵۰ به تعداد دوازده نفر در کدر تدریسی دیپارتمنت های مختلف این پوهنخی مقرر شده اند و نیز در حدود شانزده نفر از استادان شعبات مختلف پوهنخی ادبیات جهت تحصیلات عالی ویا به غرض مطالعه و تحقیق

در زمینه های گوناگون به خارج اعزام گردیده اند .

درسال ۱۳۵۰ در دیپارتمنت محصلان خارجی این پوهنخی به تعداد سیزده محصل خار چی مشغول آموزش زبان های پشتو و دری میباشد ترتیب يك اساسنامه برای پوهنخی اقتصاد تنظیم يك پلان طویل المدت برای پوهنخی پلان تشکیلات پوهنخی نظر به سیستم دیپارتمنت ها .

دایر نمودن سیمینار ها توسط پرو فیسر های مهمان برای اسیستانت های در مورد مالیه و نظریات انکشاف ورشد

اعزام سه پروفیسر مهمان در پوهنخی های این پوهنخوم جهت تتبع و سخنرانی در سیمینار .

اشتراک رئیس پوهنخی اقتصاد در کنفرانس بین المللی احصائیه در واشنگتن .

اعزام دو نفر استادان جهت اشتراک در سیمینار بین المللی مارکیتینگ در پوهنتون هارورد .

ادامه پروگرام مشترک ریسرج راجع به تاثیر تعلیم و تربیه اقتصاد دانهای پوهنتون کابل بالای انکشاف اقتصادی و اجتماعی افغانستان با اشتراک استادان و اسیستانت های افغانی و آلمانی .

تقرر چار نفر اسیستانت های جدید در فاکولته اقتصاد .

سپردن قسمتی از امور کتابخانه پوهنخی اقتصاد بدست کارکنان افغانی .

ترتیب يك پلان متوسط المده پرسونل اعزام دو نفر فارغ التحصیلان پوهنخی اقتصاد به آلمان و یک نفر به هاوایی .

تراجم یکتعداد کتب به لسان دری .

فارغ التحصیلان :

پوهنخی تعلیم و تربیه سال ۱۳۵۰ به تعداد ۱۱۶ نفر فارغ التحصیل به جامه تقدیم نموده است که از جمله آنها سى و هفت نفر معلمان مسلکی ساینس ۳۹ نفر معلمات مسلکی تالیف و جغرافیه و سى ونه نفر معلمان مسلکی انگلیسی میباشد در بین فارغان امسال به تعداد هفده نفر از معلمان متجربی هم بود و بر علاوه پوهنخی تعلیم و تربیه

احصائیه تحصیلات عالی استادان درسال جاری در خارج

الف -
عزیمت جهت تحصیلات عالی از خارج در درجه دکتورا از اضلاع متحده امریکا - ۲ نفر

ب -
در ماستری در در در - ۱ نفر
در ماستری در در - ۱ نفر

ج -
عزیمت جهت تحصیلات عالی به خارج به اضلاع متحده امریکا - ۲ نفر و درجه ماستری - ۱ نفر

د -
درجه ماستری به اضلاع متحده امریکا - ۲ نفر و تحصیلات - ۱ نفر
درجه ماستری به بیروت - ۲ نفر و تحصیلات - ۲ نفر

تحقیقات علمی و فیلوشپ در خارج

در رشته حشرات در ایران - ۱ نفر
در رشته زولوجی هالیند - ۱ نفر
کتبیکه درسال جاری از طرف استادان پوهنځی تالیف و ترجمه گردیده قرار ذیل است:

۱- فرهنگ نباتات به دری
۲- زولوجی، قسمت حیوانات فقاریه بندری مولف: پوهنځیو عبیدالله اکبری
۳- حجره نباتی به دری مولف: غلام محمد صاحبی

۴- رهنمای لابراتوار نباتات به دری مولف فهبیه احمد نثار

۵- رهنمای لابراتوار میوه جات به لسان انگلیسی مولف باز محمد شیرزاد

۶- پوهنځی شریعت درسال تعلیمی چهل و نه و پنجاه به تعداد پنجاه و شش فارغ التحصیل به سویه لیسانسه به جامعه تقدیم نموده است. و به تعداد پنجاه و شش نفر از فارغ التحصیلان صوف دوازده مدارس دینی کشور در صنف اول این پوهنځی پذیرفته شده است. در نظر است یک مرکز تحقیقات اسلامی در چوکات پوهنځی شریعت تأسیس گردید. بقاء پوهنځی شریعت یکنماد استادان خود را برای گرد آوری معلومات به کشورهای اسلامی عربستان سعودی پاکستان و المغرب اعزام نموده و از

توانمخته استفاده و کفترانس هس متعقد ممالک خارج شرکت نموده و هم در طی همین مدت سنی وینچ نشریه مختلف بر علاوه مجله تربیتی نیز نشر کند.

اعزام استادان جهت تحصیلات عالی به خارج:

در طی همین سال ۱۳۵۰ یازده نفر استادان پوهنځی به منظور تحصیلات بیشتر به خارج اعزام گردیده عده بیشتر آنها به ایالات متحده امریکا مصروف تحصیل اند. امسال دو استاد با دیپلوم ماستری به وطن عودت کرده اند.

تقرر استادان جدید:

طی سال ۱۳۵۰ در تعداد استادان قبلی سی و شش نفر افزایش بعمل آمده و در تقرر و انتخاب استادان جدید از ارزیابی و امتحان کاندیدان به اسلوب علمی تر استفاده گردیده است.

نشریات

در طی مدت یکسال نشر کتب درسی برای پوهنځی که بالغ بر سی و پنج نوع در شقوق مختلف میگردد شماره اول و دوم مجله علمی و مسلکی تربیت نیز طبع و نشر گردیده است.

فعالیت های که در طول سال جاری پوهنځی

زراعت اجرا نموده است مختصراً توضیح میگردد نتیجه امتحان سمنستر دوم سال تعلیمی ۴۹ - ۵۰

تعداد مشمولین امتحان کامیاب ناکام

۶۳- نفر ۶۱۵- در ۱۵- در

فارغ التحصیل به سویه لیسانس ۷۱ - در
احصائیه محصلان درسال تعلیمی ۵۰-۵۱
بالغ بر ۷۵۲ نفر میباشند.

احصائیه استادان درسال ۱۳۵۰

- ۱- پوهاند ۵
- ۲- پوهنوال ۱۰
- ۳- پوهندوی ۲
- ۴- پوهنځیو ۱۰
- ۵- پوهنځیو ۱۸
- ۶- پوهنځیو ۵
- ۷- پوهنځیو ۵

د افغانستان گالنسي

اشخاص تعليم یافته در سال جاري به سويه دوکتورا و ماستري بالغ به ده نفر ميشود .
شعبه طباعتي پولي تخنيک که مجهز با ماشين های طباعتي گسترر کيستمو فکس افست روماپور و ماشين گراف برقي استند ر طبع لوايح نوت های درسي و آثار علمي استادا ن سبم فعال دارد چنانچه در ششمه اه اولسال جاري به تعداد دو هزار نسخه کتب و آبا ر علمي رابه طبع رسانيده است .

وهيچنان کلنيک صبحي پولي تخنيک باادويه مورد ضرورت در کمک های اوليه مجهز بوده به تعداد تقريبا پنجد نفر در کلنيک صبحي پولي تخنيک تداوي و پانسمان شده اند .

مجموع جديد الشولان سال ۱۳۵۰-ملکي و پشتونستاني ۸۶-نفر
فارغان سال ۱۳۵۰ عسکري ۱۷-نفرملکي و ۱۰ نفر عسکري .

۲۷-نفر
تعداد بستر شده گان
۱۳۱۳۶ -
مرد
۱۱۲۴۲ -
زن
۱۸.۹ -
شفاء
۱۱.۹ -
مريض
۹۸ -
فوت
۱۷ -
ميزان

موسسه تعليم و تربيه با موجوديت ديپارتمنت هاي مختلف در طرف سال ۱۳۵۰ مصدر خدماتي آتي گرديده اند .

الف ديپارتمنت امتحان :

اين شعبه درسال تعليمي ۱۳۵۰- ۱۳۵۱ از ۴۶۲۹-نفر فارغان اناث و ذکور مرکز ولايات صنوف شانزده ليهه ها و مکاتب معادل ليهه امتحان عمومي اخذ واز آن جمله ۱۵۶۱-نفر به پوهنخي های مختلفه پوهنتون شامل شده اند کترين نمره که حق امتحان شموله پوهنتون

مراکز اسلامي آن کشور باز ديد به عمل آوردند راپور مشاهدات خودرا به اداره پوهنخي تقديم نمود وپوهنخي شريعات توانسته است بيست هزار جلد کتب مسلکي راپراي کتابخانه پوهنخي از ايران ، لبنان و جمهوريت عربيه مصر خريداري نمايد .

پوهنخي شريعات به نشر مجله ماهانه ديني اجتماعي و فلسفي بنا م شريعات نيز مو فق گرديده است .

پولي تخنيک در سال ۱۳۵۰ بتعداد ميصد و شصت و يك محصل جديد الشمول راپذيرفته است که تعداد مجموعي فعلي محصلان بنهصد وهفتادو دو نفر ميرسد اما عده محصلانيکه در ليليه های مربوطه پولي تخنيک اعاشه و ابا ته ميشوند بالغ به يک هزارو ششصدو بيستو دو نفر ميشود که منجمه يک هزار نفر آن از جمله محصلان پوهنخي های مختلفه پوهنتون کابل اند که در ليليه های پولي تخنيک اعاشه و ابا ته ميشود .

انستيتوت پولي تخنيک احتياج ميرم فعلي مملکت رامدنظر گرفته وسعي به خرج ميدهد تا به اقتضاي ضرورت فني و تخنيکي اشخاص ورزيده و تعليم یافته رابه جامه تکديم نمايه روی اين منظور درسال جاري ديپارتمنت هاي تکنالوژي کيمياوي و تخصص نفت وگاز جديد افتتاح شده اند اما ديپياز تمت رشته تکنالوژي تصفيه نفت وگاز برشته تکنالوژي کيمياوي تبديل گرديده است .

انستيتوت پولي تخنيک نه تنها پلان درسي و پروگرام يکماه رامد نظر نگرفته بلکه دوره پنجماهه تحصيل پلانگناري وحتي تعداد مساوات تعليمي هر مضمون وموضوع لکچر ها را نيز پيش از پيش تثبيت نموده است و پلانا ي مذکور از طرف شوراي پوهنتون کابل نيز تاييد گرديده است .

دوشمال جاري شش اسيسنتانت چار ده محصل پولي تخنيک به خارج اعزام گرديده اند از جانب ديگر يکده محصلانيکه پس از ششم تحصيلات عالي در خارج واپس به وطن عودت نموده اند جهت پيشبرد امور تدريسي در پولي تخنيک کابل پذيرفته شده اند که تعداد اين چنين

دکابل پوهنتون

- رایدا | نموده است دو صدو پنجاه و نه نمره .
میباشد بر علاوه امتحان عمومی سیصدو چهل و
هشت نفر از شاگردان مکاتب مسلکی مانند
تخیک ثانوی ، زراعت ، مکاتب دینی وغیره هم
امتحانات اختصاصی اخذ گردیده و آنها به
پوهنخی های چون انجنیری ، زراعت و شرعیات
شامل گردیده اند .

- ۳- دایر نمودن ستیمینار های هفته وار .
۴- نظارت تدریسی انگلیسی .
۵- تهیه مواد برای تدریس انگلیسی .

ج- دیپارتمنت ساینس :

این دیپارتمنت متشکل از چار شعبه می
باشند از قبیل شعبه فزیک ، بیالوجی ، کیمیا و
شعبه ریاضی .

دشعبه طباعتی :

باوجود آنکه ساحه فعالیت موسسه به پیمانانه
وسنیع مانند سابق نیست باز هم در ظرف
سال جاری در شعبه طباعتی موسسه تعلیم و
تربیه یکسلسله کتب و موادیکه واقعا مسد
درسی شاگردان میباشد به طبع رسیده است .

ب- دیپارتمنت انگلیسی :

این دیپارتمنت که یکی از دیپارتمنت های
فعال موسسه بوده همیشه همکار ی در قسمت
تدریس انگلیسی با معارف و پوهنتون دارد .

۱- تهیه و ترتیب و طبع سوالات امتحان
ذکور و انان .

۲- کمک به آن عده معلمانیکه مکاتبشان

وزارت تجارت

قیر، آهن باب، تیرو تیوب سامان، تعمیراتی، کاغذ چای، شکر، رخت باب، کلوش گوگرد، سامان، خرده فروشی و غیره مواد استهلاکی میباشد.

همچنان در حوزه هند مقدار بیست و هفت هزار تن، بلاتری، به آن مملکت صادر شد در سال یک هزار و سیصد و پنجاه در سه لیلام لندن یک میلیون و چار صد هزار جلد پوست قره قل به فروشی برشته شده است که قیمت آن در حدود پانزده میلیون و چار صد و هزار دالر میباشد و قرار است که چار صد هزار پوست قره قل، دو لیلام فبروری یک هزار و نه صد و هفتاد و دو که این لیلام نیز شامل یک هزار و سیصد و پنجاه شمس می باشد علاوه بر آن در ماه یک هزار و سیصد و پنجاه مقدار سیصد و چار هزار و شش صد و چهل و یک متر مربع قالین به ممالک، سوئزر لیند، آلمان غرب انگلستان، ایتالیا، امریکا، فرانسه، جد، شریف، بیروت، اطریش، دنمارک، هلند و ایران صادر گردیده.

همچنان در سال ۱۳۵۰ صادرات بعضی اقلام مصنوعات دستی جدید که در سال های اخیر رونق گرفته بهتر شده و به پیمانہ زیاد تر صادرات آن صورت گرفته که این اقلام عبارت اند از البسه پوستی، زیورات، نقره و فلزی، گلیم سامان ساخته شده از سنگ، رخام، واونکس سامان ظروف استالنی اصلحه قدیمی و غیره به اساس قانون سرمایه گذاری در سال ۱۳۵۰ پروژه های آتی را منظور نموده اند.

۱- پروژه توسعه منابع افغان ۴ فیصد سرمایه افغانی و شصت فیصد خارجی سرمایه مجموعی شصت و سه میلیون افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده سه صد و بیست و یک نفر بتاریخی ۲۷ - ۶ - ۱۳۵۰ منظور گردید.

۲- پروژه کارتن یوسف و شترکاء. این پروژه به ظرفیت یک میلیون و هشتصد هزار و هشتصد کارتن باتوسعه ده فیصد در سال منظور گردیده که مجموعی سرمایه آن شش میلیون و ششصد و هشتاد هزار افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده پنجاه و پنج نفر میباشد.

۳- پروژه بطری سازی آریانا.

وزارت تجارت در قسمت انکشاف و توسعه صادرات امتعه افغانی در حوزه آزاد بار تر حوزه هند اجراءات ذیل بعمل آورده است.

اجراءات و فعالیت - اداره تشویق و انکشاف صادرات در مورد اشتباهات مطالعه و مارکیت ها وسیع تر فراهم چگونگی اجراءات بانکها مطالعات عادی راجع آوری نموده بمنظور جستجو مارکیت برای امتعه افغانی وزارت تجارت در سال یک هزار و سیصد و پنجاه در نمایش های بین المللی عادی اشتراک نموده است.

- ۱- اشتراک افغانستان در نمایش بین المللی پاریس.
- ۲- اشتراک افغانستان در نمایش بین المللی پاریس، ایتالیا، برای مذاکره و مفاهمه غرض صادرات افغانستان بمملکت مذکور.
- ۳- اشتراک افغانستان در نمایش بین المللی برلین غربی.
- ۴- اشتراک افغانستان در نمایش بین المللی بغداد.

در سال جاری هیئت های تجارتی افغانی مذاکرات مقدماتی خود را غرض قرار داد های تجارتی و پروتو کول هما برای سال یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به ممالک آتی شروع نموده است.

- الف - اتحاد جماهیر شوروی.
- ب- جمهوریت هندوستان.
- ج- با جمهوریت مردم چین.

همچنان جهت صادرات گوشت در تشکیل به خارج اداره به نام صادرات گوشت در تشکیل وزارت تجارت تاسیس و به فعالیت شروع نموده است طبق پروتو کولهای تجارتی مربوط به حوزه باورتری به اساس لسته های اموال صادراتی پروتو کول های مذکور، صادرات امتعه افغانی در سال یک هزار و سیصد و پنجاه به ممالک مذکور صورت گرفته است که این صادرات شامل اقلام کشمش، چهار مغز، پشم، پوست پخته، پوست بزی و گوسفندی پخته انار، میوه جات سیتروس، شکر پار، بادام، روده، زغر کنجد و گاز طبیعی میباشد در مقابل اموال وارداتی از ممالک حوزه بار تر شامل اقلام ماشینی آلات عراده جات پرزه جات، بطرول، دیزل، تیل، خاک کروغنیات متنوع

وزارت تجارت

به منظور آشنادان چرم و پواک کسردن رود ه های گوسفند تاسیس گردیده که بسرمایه مجموعی ۳۰۳۸۵۷۷ - افغانی منظور گردیده .

شرکت در سیمینار ها و کنفرانس های خارجی

۱- جلسه بیست و هفتمین کمیسیون اقتصادی

ملل متحد برای آسیا و شرق دور در تایلند

پروپلم های مخصوصی ممالک محاط به خشکه

پروپلم های مشخص در ساحه تجارت و انکشاف

بسلسله پروپلم های انکشافی ملل متحد مبلغ

چهار ده هزارو نهصد دالر رادر مورد مصارف

پروژه استفاده از تصمیم ترجیحات که عبارت

از بدست آوردن مشاورین و استفاده از سیمینار

ها مربوط میباشد موافقه حکومت افغانستان را

مطالبه نموده بودند که به تاسی آن حکومت

افغانستان موافقت خود را جهت استفاده درین

اطلاع داده است U.N.O.P. پروژه به

هکذا به اساس مذاکرات و تماس ها قایلین های

افغانی که بسویدن صادر میشود بر علاوه

حقوق گمرکی که قبلا معاف قرار داده شده

بود از تادیه محصول فروش نیز معاف شده

است .

۲- اشتراك نماینده افغانستان در جلسه

وزراء گروه هفتاد و هفت در ششمین یما پایتخت

پیرو در ین کنفرانس وزیر تجارت شخصا از

افغانستان نمایندگی نموده هدف این کنفرانس

راطرح یک سترا تژی مشتری برای مو قف

کشور های کم انکشاف در مقابل کشور های

پیشرفته صنعتی در جلسه سوم کنفرانس ملل

متحد برای تجارت و انکشاف کادر مانتیا گو

پایتخت چلی در سال ۱۹۷۲ دایر خواهد شد

تشکیل میداد .

آمدن یک هیئت ایکافی (کمیسیون ملل متحد

برای آسیا و شرق دور) به افغانستان تا پروپلم

های خاص ممالک محاط به خشکه آستیاپی را

مطالعه نماید .

برای بهتر ساختن سوپه علمی یک عده

مامورین و تجار افغانی در سال ۱۳۵۰ سیمینار

انکشاف تجارت با پشتیبانی ملل متحد در

افغانستان دایر گردید . و این سیمینار مدت

شانزده روز در کابل دوام نمود .

وزارت تجارت در طرف همین سال یکتعداد

زیاد از مامورین و حتی تجار انفرادی راموقع

داده است تا با کمک و مساعدت مؤسسات بین

المللی به خارج رفته و بر مملو هات خود بیفزاید

این پروژه برای تولید بطری های جدید

برای موتر ها صد فیصد به سرمایه داخلی

نه ملیون و نه صد و هفتاد و پنج هزار افغانی .

۴- پروژه میهن فلز -

این پروژه با سرمایه گذاری صد فیصد داخلی

ب سرمایه مجموعی توزه ملیون افغانی بتعداد

کارگر پیش بینی شده پنجاه و یک نفر منظور

گردیده است .

۵- پروژه تولید ظروف المونیم (انورافشان

المونیم کمپنی) -

این پروژه به سرمایه داخلی مجموعی

یک ملیون و سیصد و شصت و دو هزار افغانی

ظرفیت تولیدی سالانه ۱۶۵۰ تن میباشد .

۶- پروژه زنبور داری و عسل روکی :

این پروژه نیز به سرمایه داخلی مجموعی

۹۲۵۰۰۰ افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده

چهل و پنج نفر میباشد .

۷- پروژه عرب فلز :

که ظروف و سامان المونیم را تولید میکند

ب سرمایه گذاری داخلی مجموعی ۵۷۰۰۰۰۰

افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده چهل و

یک نفر میباشد .

۸- پروژه گوگرد سازی :

این پروژه با سرمایه مجموعی ۲۵۶۶۷۲۰۰۰

افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده سیصد و

پانزده نفر میباشد .

۹- پروژه حفر چاه های عمیق :

این پروژه با سرمایه مجموعی ۴۶۲۷۰۰۰۰ -

افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده سیزده

نفر داخلی منظور گردید .

۱۰- پروژه بوت دوزی صداقت :

این پروژه به سرمایه ۲۷۴۳۰۰۰ - افغانی

و تعداد کارگر پیش بینی شده بیست نفر به

وجود آمده است .

۱۱- دافغانستان دهد و کوسپای شرکت

(میده نمودن استخوان) :

این پروژه با سرمایه مجموعی پنج ملیون

و نهصد هزار افغانی و تعداد کارگر چهل و یک

نفر داخلی و دو نفر خارجی منظور گردیده است

۱۲- دستگاه تیل کشی ماگول :

این پروژه به ظرفیت تولیدی در بیست و

چار ساعت پنج تن روغن مایع به سرمایه

مجموعی هفده ملیون افغانی منظور گردید .

۱۳- دکوچی خرمنو قابریکه :

اجراءات وزارت فوايد عامه

۱- پروژه ساختمان وقير ريزی شاهراه پلخمری، مزار شريف وشبرغان .
 اين پروژه ۰ يزر ك دا را ي ۲۲۰۳۰ كيلو متر طول ميباشد از جمله شاهراهای درجه اول مملكت به شمار رفته كار ساختمانی آن به تاريخ هفت عقر ب ۱۳۴۳ توسط قوماندانی عمومی قوايكار به كمك مالی وتخنیکي همسايه دوست ما اتحاد شوروی شروع ودر برج میزان سالجاری به پایه تکميل رسيد .

دريں شاهراه دوازده مليون وچار صد وچهل مترمكعب خامه کاری به تعداد هشتصندو پنجاه وهفت عدد پل وپلچك به سايز های مختلف شانزده عددممبر سيصدو بيستاعشاريه سه كيلو متر وقير ريزی به طبقات مختلف طبق پروژه به تعداد سيصدو هزار متر مكعب ديوار استنادی وغيره با تاسيسات مصنوعی اعمار گردیده است .

علاوه برآن ساختمان وقير ريزی شاهراه

ایبک بطول يك اعشاريه شش كيلو متر وقير ريزی شاهراه آنچه بطول هفت اعشاريه يك كيلو متر تکميل گردیده این دو قسمت شسر های ایبک وآچه رابا شاهراه عمومی پلخمری مزار شريف شبرغان وصل مينمايد .

قير ريزی سرکهای داخل شهر ها

۱۵ - كيلو متر	۱- شهر مزار
۲۱ - كيلو متر	۲- شهر ایبک
۶۲ - كيلو متر	۳- شهر شبرغان
۷۰۰۰ - متر مربع	۴- میدان مسجد در شهر شبرغان
۱۲ - كيلو متر	۵- آقچه
۲۰۰ - متر	۶- شهر پلخمری
	۷- جفل اندازی از سرک عمومی الی مرکز چهار بولك در ولايت بلخ بطول
۴۶ - كيلو متر	۸- پنجاه فيصد تکميل قير ريزی سرکهای داخل شهر خلم.
	۹- ساختمان مکتب غوری در ولايت پفلان
	۱۰- ساختمان مکتب مزار شريف در ولايت بلخ.
	۱۱- ساختمان دو تعمير رهایش در شهر پلخمری، مزار شريف .
	۱۲- ساختمان هتل ایبک که دارای بيست و پنج بستر است در ولايت سمنگان .
	۱۳- ساختمان پل در باهودر ولايت تخار
	۱۴- ساختمان پل دولت آباد در ولايت فارياب .

حجم کاری که در سالجاری در شاهراه پلخمری، مزار شريف وشبرغان به عمل آمد .

۸۲ - هزار متر مکعب	قرار ذیل است .
۴۴ - كيلو متر	۱- خامه کاری .
	۲- قير ريزی

اجراءات وزارت نوایدعامه

ساختمان وقیر ریزی سرک کابل، گرد یز و خوست .
این سرک که بطول دوصدو چهل و چار کیلومتر میباشد مجموعا درسال جاری ۹۰۲ ز ۴۰ کیلو متر هم ساختمان شده وهم به سیستم پروپیتکا فیر ریزی صورت گرفته است .

شاهراه فراه رود فراه .

ساختمان وقیر ریزی شاهراه نایب آباد، حیرتان

این شاهراه که دارای طول شصت و هشت اعشاریه هشت کیلو متر است یخته کاری آن در سالجاری تکمیل وموزد استفاده ترافیک قرار گرفت .

سرک گردن دیوار، پنجاب

این سرک که در قسمت های مرکزی مملکت واقع و دارای تقریباً دو صدو پانزده کیلو متر طول است اصلاح وساختا نسی کیلو متر سرک تکمیل گردیده است وهم چنان ساختمان یک پایه پل بطول نه متر وعرض هفت متر وساختمان شصت عدد پلچک بهسایز های مختلف باکندن کاری ۶۲۳۰۰ متر مکعب وهموار کاری یکصدو دوازده هزار متر مربع صورت گرفته است

پروژه اعمار بعضی پلها وسرکهای فرعی مرکز وولایات

ساختمان پل ماکوله وپل ترکمن ولسوالی سرخ پارسا وهمچنان یک پل کامله و به اندازه ده متر از کانگریت و دو طرف پل مسد کور دوعده پلچک به قطر پنجاهوپنج سانتی متر اعمار وقابل استفاده ترا فیک گردیده است .

پل پیاده روبریکوت ولایت کنرها به طول چهل وهشت متر وعرض ۱۰ متر بصورت یک پل معلق از آهن سیخ گولگادر وهمچنان بالای دریای تنگی بامیان یک پل بطول پانزده متر ساخته شده ومورد استفاده ترافیک قرار گرفته است .

پل هاییکهدرحال ساختمان است .

۱- پل عبدالله برج در ولایت کاپیسا به طول صد متر ازگادراهنی وپایه های کان

این پروژه که دارای پنجاهوپنجاعشاریهشش کیلو متر طول است کار ساختمانی آن درسال ۱۳۴۹ توسط قوماندانی عمومی قوایکار وبهکمک مالی وتختیکی بلاعوض اتحاد شوروی وبودجه دولت شروع گردیده است که از کیلو متری یکصدو شصت و سه شاهراه پلخمری، مسزار شریف شروع وبه بیست و پنج کیلو متری طرف شرق تاش گذر در محلیکه که مسمی به حیرتان است انجام مییابد.

عرض بدنه سرک ده متر وعرض قیر ریزی آن شش متر میباشد. فعلا درین سرک پنجاه و پنج کیلو متر خامه کاری تمام شده وچهل و شش کیلو متر سرک ۱۲۰ قیر ریزی آماده است .

امور قیر ریزی چهل و چار کیلو متر بسا ساختمان سی و هفت عدد پلچک پیشرفته است

شاهراه جلال آباد واسمد آباد

این شاهراه که دارای نودوپنج کیلو متر طول است در آن به حسب ذیل یک تصدات ساختمانها وکار حاصورت گرفته است

۱- حصه شگی عبدالخیل به حجم ده اعشاریه پنج هزار متر مکعب پرکاری وبه حجم ده اعشاریه پنج هزار متر مکعب پرکاری وبه حجم ده اعشاریه پنج هزار متر مکعب کندن کاری صورت گرفته است وهمچنان در ناحیه شیوه وشگی یک اندازه پرکاری نیز به عمل آمده است مکنلا ساختمان پل میا قلععه به طول ۹ ر ۱۶ متر و عرض نه متر از کانگریت آهن دار تحت کار است ونیز ساختمان هزده عدد پلچک به قطر ۶۰ ر ۲۰ و ۲۰ متر به سایز های

کریټ در حال اعمار بوده و تا الحال نود و پنځ فیصد کار آن انجام شده است .

سروی و پروژه سازی دو انجام شاهراه ه

کابل - هرات (ازراه ولایات مر کزی) .

سروی دو انجام این شاهراه از دو راهی میدان الی بامیان ۱۴۸ کیلو متر و از هرات الی چشت شریف ۱۵۲ کیلو متر توسط کمپنی ایټال کانسولت و به کمک بلا عو ض ملل متحد در سال ۱۳۴۷ شروع و در اواخر سال ۱۳۴۸ تکمیل گردید و پروژه سا زی آن نیز توسط کمپنی مزکور تکمیل و رسماً به وزارت فواید عامه تسلیم داده شده .

سروی و پروژه سازی شاهراه ه شیرغان میمنه ، هرات و سروی و پروژه سا زی شاهراه کندز ، خان آباد ، تالقان و فیض آباد .

۱- سروی این شاهراه که طبق قرار داد از طرف انجنیران تخنو اکسیپورت شوروی در سال ۱۳۴۹ شروع گردیده بود اخیراً به حسب آتی به پایه تکمیل رسیده است .

۲- سروی و پروژه سازی سرک شیرغان میمنه ، اندخوی بطول دو صد کیلو متر تکمیل و اسنادو نقشه های آن از طرف دولت شوروی به وزارت فواید عامه سپرده شده و امسو ر مقدماتی کار ساختمان این سرک آغاز گردیده است .

۳- سروی شاهراه میمنه قلعه نو هرات بطول ۴۵۰ کیلو متر و سروی شاهراه ه کندز خان آباد تالقان فیض آباد بطول ۲۵۳ کیلومتر نیز انجام گردیده و بعد از تکمیل پروژه سازی در نیمه سال ۱۳۵۱ به وزارت تسلیم داده خواهد شد .

پروژه حفظ و مراقبت شاهراه های منطقه اول

این پروژه که توسط قرغه بانک جهانی و نسیم کمک بلا عوض ملل متحد روی دست گرفته شده است امریت پروژه مذکور موفق گردیده و انجام یافته مقننون بود کار های آتی را به دوره امسال انجام دهند .

۱- ساختمان یک معبر کانکریټی به عرض دهمتر و به طول دو صد متر در حصه موشکی غزنی

ساختمان پل حصارک در ولایت ننگرهار پل مذکور به قسم کماندا ر از کانکریټ آهندار بطول پنجاه متر ساخته میشود و تا الحال پنجاه فیصد کار آن تکمیل گردیده است اعمار پل نجیبی شتوار در ولایت ننگرهار این پل که به واحه سی متر از کانکریټ آهن دار ساخته شده در حدود ۹۰ فیصد کار های ساختمانی آن انجام شده .

پل دایه چوپان بالای دریای ارغندا بدر ولایت زابل این پل بواحه ۷۰ متر از کانکریټ آهن دار تحت کار بوده و تا الحال ۱۵ فیصد آن انجام شده است .

سرکهای فرعی

۱- ترمیم و کار سرک پنجشیر در ولایت کاپیسا درین سرک یک پایه پل واحه ۳۴ متر تحت ساختمان بوده و ۳۵ فیصد کار آن تکمیل گردیده و علاوه بر آن در خود سرک نیز اصلاحات نقاط مهمه آن در طول هشتاد کیلو متر تمام گردیده .

۲- سرک از پل کامه الی سرگانی به طول ۷۹۱ کیلو متر در ولایت ننگرهار

در سرک بین شیوه در علاقه دازی در ه نور در ولایت کونجا جغل اندازی گردیده .

۳- سرک پل کامه ، نوآباد ، سنکر سرا ی در ولایت ننگرهار جغل اندازی شده و در حصه نوآباد سنکر سرا به تعداد ۲۲ بلچک نیز اعمار شده است .

۴- سرک آناز دره در ولایت فراه این سرک نیز تحت کار گرفته شده .

۵- ترمیم و جغل اندازی سرک کوتل شیخجلال در ولایت بغلان به طول بیست و دو کیلومتر انجام گردیده .

۶- جغل اندازی دایه چوپان در ولایت زابل بطول ۴۰ کیلومتر ساخته یافته .

اجراءات وزارت فواید عامه

۹- سروی ترافیکی بالای شاهراه های افغانستان در همین سال صورت گرفت
۱۰- ساختمان قسمت دوم میدان هواپی

بگرام .
امور بندو نهر .

تکمیل ساختمان بند آب گردان هود خیل
در ولایت کابل ، مشاهدات اجرای گوره بندی
های چفانسور مشاهدات در محل دوبند ی در
ولایت لوگر مشاهدات بند مجلفو در ولایت
پکتیکا ، ترمیم وال بندسراج و ترمیم وال
بند زرخان در ولایت غزنی صورت گرفته است

تهیه وسایط میخانیکی

ریاست میخانیکی وزارت فواید عامه مطابق
گراف کار در سال جاری موفق به ترمیم ۷۶۹
وسایط و وسایل ثقیله سرک سازی شد ه این
شعبه علاوه به وظایف محوله شاروا لی کابل
و تهیه غله وغیره همچنان برای قیر ریزی
سرکهای داخل شهر کندها ، هرات درازسال
وسایط ، وسایل و پرسونل فنی کمکها
شایانی نموده است

۲- اصلاحات وجفله اندازی سرک و لوسوالی
جغتو به طول چهل و شش کیلو متر .

۳- تسطیح کاری سرک کتواز و وازه خواه
۴- ترمیمات قیرریزی بین کابل و غزنی .
۵- پس کردن هزاران متر مکعب جفل ریزی
پلها و ابروها و در حدود هشتصد متر قیرریزی
نیز صورت گرفته است .

۶- ترمیم قیر ریزی بین کابل دهن تنگی .
۷- ازبین بردن ریک در اسلام قلعه که به
اثر طوفانهای موسمی به هزاران متر مکعب
بالای سرک هموار گردیده بود

۸- اصلاح و ترمیم شاهراه قرغه و یغمان
و همچنان اصلاحات سرک بین پل متک و غور
بند که به طول تقریبا پنجاه کیلو متر تسطیح
کاری و عریض ساختن آن ادامه دارد .

تسطیح وجفله اندازی سرک استال ف
وغیره از قبیل اصلاحات سرک ریشخور ، دار
الامان پل سرخکان لغمان سرک غنی خیل وغیره
صورت گرفته است

دستگاه ساختمانی افغانی

- ۱۰- فابریکه كشمش پاكي .
- ۱۱- فابریکه بایسكل سازی .
- ۱۲ - فابریکه روغن نباتی هلمند .
- ۱۳- تعمیر سیلوی دوم بظرفیت سسی هزار تن .
- ۱۴- آسیاب سیلوی دوم .
- ۱۵- اطاقهای درسی پوهنتون .

پروژه هائیکه به شکل اتحادیه ساخته

شده :

- ۱ - فابریکه پشمینه بافی کابل .
- ۲ - هتل انتر کانتی ننتال .
- ۳ - فابریکه دواسازی .
- ۴ - سفارت ایران .
- ۵ - مکتب عالی نجات .

هرچند وضع مالی موسسه همواره نظر به عدم رعایت مواد قرارداد از طرف فرمایش دهندگان عدم تادیبه سرمایه معینه دستگاه قناعت بخش نبوده ولی دستگاه توانسته است از عواید و منافع خود يك كمب هفتاد جریبی در ساحة منطقه صنعتی کابل برای اعمار فابریکات حجاری و نجاری مواد کانکریتی شاپ ترمیم ماشین آلات خریداری وقابریکات مذکور را که فعلا فعال هستند از خارج وارد و بکمال بیندازد این فابریکات علاوه براینکه ممسه فعالیتهای ساختمانی خود موسسه می باشد .

سنگهای تزئیناتی برای انکشاف صنایع ساختمانی فرنیچر مدرن و زیبا برای دوايه موسسات و اشخاص کتاره بلاك پایپ های کانکریتی تولید نموده به بازار آزاد مناسب تر از قیمت کمپنی های خارجی عرضه نمایند.

همچنان دستگاه ساختمانی افغانی ابتکار تشکیل اتحادیه های ساختمانی را در اعمار بناهای اختصاصی مانند فابریکه پشمینه بافی هتل انتر کانتی ننتال فابریکه دواسازی ،

دستگاه ساختمانی افغانی در سال ۱۳۴۴ به داشتن حقوق تصدی دولتی و حق رقابت آزاد با کمپنی های خارجی در کابل تاسیس شده و توانسته است با حفظ پالیسی رقابت از فعالیت های کمپنی های خارجی و انکشاف پیشتر آنها در مملکت جلوگیری نماید دستگاه افغانی در طول مدت تاسیس ۸۲ پروژه ذیل را باستاندارد بین المللی مستقیماً و یا بصورت اتحادیه اعمار نموده است :

- ۱ - چاه های عمیق در نواحی کابل ۱۴ حلقه
- ۲ - پروژه های کمتر از يك ملیون افغانی ۳۴ پروژه .

- ۳ - پروژه های بالاتر از يك ملیون الی پنج ملیون افغانی ۱۳ پروژه
 - ۴ - پروژه های بالاتر از پنج ملیون الی ده ملیون افغانی ۴ پروژه .
 - ۵ - پروژه های بالاتر از ده ملیون افغانی ۱۰ پروژه .
 - ۶ - پروژه هائیکه بصورت اتحادیه با کمپنی های خارجی اعمار شده و یا تحت ساختمان است ۷ پروژه .
- جمله : ۸۲ پروژه .

پروژه های بزرگ که دستگاه ساختمانی به سوپیه عالی وبا تجهیزات عصری آباد نموده قرار ذیل است :

- ۱ - عمارت مطبوعه دولتی و تمام ملحقات آن .
- ۲ - مدرسه ابو حنیفه در بگرامی .
- ۳ - کلوپ سپورت قرغه .
- ۴ - افغان فلم .
- ۵ - سه باب مکاتب ابتدایی در شهر لاری میرویس میدان و کارته سوم .
- ۶ - قصر وزارت دفاع ملی .
- ۷ - عمارت وزارت داخله .
- ۸ - تعمیر گمرک جدید .
- ۹ - شهری خانگه دافغانستان بانك در محوطه گمرک .

دستگاه ساختمانی افغانی

- از ۴۶۷۰ متر مکعب کانکریت سیخدار .
- ۱۶۵۰ متر مکعب سنگ کاری .
- ۵۰۰۰ متر مکعب خشت کاری دیوارها .
- ۴۱۰۰ متر مربع پیاده روهای کانکریتی .
- ۱۸۰۰ متر مربع پیاده رو اسفالت شده .

نود فیصد کار این پروژه تا اخیر قوس ۱۳۵۰ تکمیل شده متباقی بشدت جریان دارد. هکذا شفا خانه زیرتون در شهرارا وات تحت ساختمان است . این تعمیر نیز پسا وسایل عصری از قبیل مرکز گرمی و غیره مجهز میشود . ناگفته نماند که دستگسسه ساختمانی افغانی اولین موسسه افغانی میباشد که امور مرکز گرمی تهویه و تسخین را در عمارات و پروژه های مربوط خود دست اون بصورت مستقیم و حفظ رقابت با کمپنی های خارجی وارد نموده و توسط تکنیشن های افغان با تمام خصوصیات فنی و تخنیکی آن مونتاز میکند ازین ناحیه علاوه برمفادیکه خودموسسه حاصل کرده مبالغ زیادی نیز از درکداوطلبی نظر به عرضه کمپنی های خارجی صرفه جونی گردیده است .

دستگاه ساختمانی مواد لوازم مرکز گرمی را برای قصر دارالامان فرمایش داده و از مرکز تربیوی مخابرات در یکه توت نیز وارد گردیده و امور مونتاز آن رویدست میباشد .

شفاخانه نور و ساختمانییکه از کریدت دون متحابه ذریعه کمپنی های خود شان اعصار میگردد بدست بگیرد و ازین راه حرکت انتفای خود را حفظ نموده و برای کسب تجربه های عملی و تخنیکی تحت نظر متخصصین خارجی برای پرسونل افغان طرقی تربیوی جستجه نماید .

پروژه هائیکه در سال ۱۳۵۰ رویدست می باشد یکی اطاقهای درسی پوهنتون کابل است، که شامل احجام ذیل میباشد :

- ۱ - ساحه پروژه ۵۴۶۰ متر مربع .
- ۲ - حجم پروژه ۴۱۷۱۰ متر مکعب .
- ۳ - دو بال دوطبقه دو بال یک طبقه دارای چهل اطاق درسی .

- ۴ - هفتادو دو اطاق برای استادان .
- ۵ - سه باب اطاقهای رؤسای پوهنچی ها
- ۶ - یک سالون لکچر به گنجایش سه صد نفر و سه سالون لکچر هر یک به گنجایش یکصدو پنجاه چوکی .

تمام اطاقها به سیستم مرکز گرمی پسا تشنابهای عصری مجهز بوده دارای محصل تفریحات و ققوی میباشد .
مقادیر کار ساختمانی که درین پروژه صورت گرفته عبارت است :

وزارت اطلاعات و کلتور

روی امکانات کمک در چاپ و نشر این نشریه ها با ایشان مذاکره کرد و وعده هرگونه همکاری را در زمینه برای انکشاف سلیم مطبوعات داد.

برای بار اول ضمن اقدام در تنظیم مجدد امور موسسات و دواير مربوط تشکیل ریاست نشرات در چوکات وزارت اطلاعات و کلتور عملی گردید این ریاست به حیث مرجع فراهم آوری تسهیلات برای موسسات نشراتی همکاری در نشر سالنامه افغانستان ، مجلات ژندون و لمر و تنظیم امور فرهنگی به فعالیت آغاز کرد .

در تنظیم مجدد تشکیل این وزارت مدیریت پلان جای ریاست تدقیق و پلان را گرفت و هم برای جلوگیری از مصارف و تنظیم بودجه ، تدابیری اتخاذ گردید تا امور محوله با مصرف کمتر از سابق پیش برده شود چنانچه تعقیب ایسین روش در بودجه وزارت اطلاعات و کلتور اثر مثبتی داشت در حالیکه امور محوله با انتظام تمام پیش برده شد مصارف سال ۱۳۵۰ مجله ماهوار لمر مجله هفتگی ژندون مدیریت عمومی تبلیغات که در بودجه تخصیص برای آن وجود نداشت و مصارف پیشبرد امور آن در جریان سال به ۵۴۱۲۳۳۰ افغانی بالغ گردید از داخل بودجه منظور شده کار سازی شد . در عین حال چارو نیم ملیون افغانی مصارف اضافی برای پیشبرد ، پروگرامهای جدید را دیو وزارت افغانستان و سایر موسسات مربوط از داخل بودجه منظور شده وزارت تمویل گردید که به اینصورت در حدود ده ملیون افغانی در بودجه این سال وزارت اطلاعات و کلتور با اساس مناسبه شعبات حسابی که باید بیشتر مصرف میشد صرفه جویی به عمل آمد در عین حال برای انکشاف مطبوعات کشور به تاریخ بیست و پنج اسد امتیاز نشر چار جریده هفته وار افغان ملت ، صاعقه و ندای حق دو مجله دریا و اسلام و یک مطبعه بنام دکابل صنعتی موسسه از طریق

مطبوعات به حیث مرکز اطلاع و تنویر مرجع فراهم آوری وسایل سلیم تفریحی ، تنظیم کننده فعالیت های مربوط به کاوشهای تاریخی مجاهده در طریق غنای کلتور ملی ، مشوق تشبثات کشور و رهنمائی جامعه بحیات معاصر بادر نظر داشت خصوصیات افغانی کوشیده است از طریق موسسات مربوط نشراتی وظیفه خویش را پیش برد .

وزارت اطلاعات و کلتور بادر نظر داشت ، وظایف اساسی مطبوعات سعی نمود در خلال یک سال گذشته تنها تشبثات قبلی در زمینه دوام کند بلکه کوشید تا ساحه فعالیت مطبوعات کشور در خلال امکانات گسترش یابد. توسعه فعالیت های مطبوعاتی خصوصاً طی ماههای اخیر با تنظیم مجدد صورت فعالیت موسسات نشراتی ظهور نشریه های جدید توسعه پروگرامهای را دیویی انکشافی تازه در صورت نشرات روزنامه ها اقدام در زمینه انکشاف و فعالیت های طباعتی و توجه مزید در حصه نمایشات هنری و انکشاف این تشبثات رونما گردید .

مطبوعات کشور در حالیکه در جریان شش ماه اول سال جریان عادی خود را می بیند در خلال شش ماه اخیر سال با آغاز کار کابینه جدید و تفریض شدن امور وزارت اطلاعات و کلتور به عهده یناغلی محمد ابراهیم عباسی معروض تحولات نوین گردید دو کلتور عبدالظاهر صدر اعظم جدید روز چارشنبه هفت اسد اظهار داشت که هیچ روزنامه ، جریده ، مجله و یا نشریه که دارای امتیاز و جواز قانونی باشد سانسور نمی گردد و هر افغان حق دارد با اساس احکام قانون مطالب خود را بدون رویت به مراجع دولتی چاپ و نشر کند . باین تذکرات آزادی مطبوعات در روشنی قانون با اساس خط مشی حکومت جدید تضمین گردید در عین حال یناغلی محمد ابراهیم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور بامدیران مسوول روزنامه ها و جراید غیر حکومتی کلوق مطبوعات ملاقات نمود و

وزارت اطلاعات و کلتور

راپور کار سه هفته مطالعات ریاست انکشاف پشتونیز بتاريخ ۱۲ سنبله نشر شده و وظایف این ریاست در زمینه انکشاف و تعمیم لسان پشتو از طرف وزارت اطلاعات و کلتور قرار آتی توضیح و تثبیت گردید :

- ۱- توسعه منابع علمی لسان ملی پشتو توسط کارکنان و اعضای این ریاست .
- ۲- ارتباط و تماس با موسسات علمی زبانشناسی جهان و استفاده از تجارب آنها در راه انکشاف و تعمیم لسان ملی پشتو .
- ۳- توجه و مساعی لازم در توحید رسم الخط لسان ملی پشتو و ترویج لهجه های موزون آن.
- ۴- جمع آوری مواد دلچسپ و مفید در لسان ملی پشتو و ترجمه مطالب خواندنی و مورد علاقه از زبانهای خارجی برای استفاده رادیو افغانستان ، روزنامه ها و جراید دولتی و غیر دولتی.

۵- بمنظور آشنایی فوری مامورین دولت به لسان ملی پشتو تهیه مواد درسی برای کورسهای سه ماهه و شش ماهه و نشر اعلانات برای جلب توجه دوایز در زمینه به میان آوردن ویکار انداختن یک مرکز آموزش لسان ملی پشتو.

۶- تهیه و ترتیب تیپهای درسی برای آموزش لسان ملی پشتو.

۷- تهیه و ترتیب درامهای دلچسپ و قابل نمایش توسط نویسندگان پشتو و هم ترجمه اینگونه درامها از السنه خارجی و سپردن آنها ب موسسات هنری برای انکشاف و تعمیم لسان پشتو.

۸- تحریر سناریو ها به لسان ملی پشتو و سپردن آن ب موسسه افغان فلم .

۹- ترویج اصطلاحات علمی در لسان ملی پشتو و عام ساختن آن از طریق دب اختصر آژانس و سایر موسسات نشر اکتسی کشور.

۱۰- همکاری عملی کارکنان این ریاست در قدم اول با شعبه مربوط وزارت اطلاعات

وزارت اطلاعات و کلتور صادر گردیده که پس از امتیاز تدویر مطبوعه برای چاپ نشریه سنا هم از طرف این وزارت صادر گردید .

تحولات نوین در ساحه مطبوعات به استثنای نشرات رادیویی در سایر اورگان های نشراتی بیشتر یک تحول کیفی بود اما در نشرات رادیویی از ناحیه افزایش پروگرامها و چگونگی آن تحولات تازه وارد آمد . به منظور بهبود نشرات روزنامه های مرکز و سهمگیری مستقیم زورنالستان و نویسندگان در مسایل نشراتی کشور هیات های تحریر برای روزنامه های اصلاح ، انیس ، هیواد و کابل تأییم تعیین گردید تا هیات تحریر در تحریر سرمقاله ها و سایر موضوعات نشراتی روزنامه همسکاری مستقیم کنند و برای مطالعه امکانا ت بهبود ، نشرات روزنامه ها در مواقع معینه مجالسی

تشکیل دهند. این موضوع فرصت آنرا برای اداره روزنامه هایسیر گردانید تا به استفاده از همکاری و مشوره های دائمی هیات تحریر در حصه صحافت و ثقافت نشریه خویش اهتمام بیشتر به خرج دهند. اساس تاسیس موسسه هنرستان هرات نیز به تاریخ ۲۰-۱۰-۱۳۳۵ پیریزی شد و این موسسه برای احیای هنرهای باستانی و صنایع نفیسه و پرورش استعدادهای شروع بکار کرد .

مساعی در زمینه انکشاف زبان پشتو در وزارت اطلاعات و کلتور در خلا لهشش ماه اخیر سال بدو طریق جریان داشت، طریق اولی تحریر صد فیصد مکاتیب شعبات مربوط وزارت به لسان پشتو و انجام امور پنجاه فیصد درین لسان ملی بود . طریق دومی مطالعه امکانات تعمیم و انکشاف پشتو بود. بتاريخ (۱۰) سنبله دوکتور عبدالظاهر صدراعظم به بناغلی محمد ابراهیم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور هدایت داد تا در مورد انکشاف لسان ملی پشتو مطالعاتی انجام داده راپور مکمل تمام مساعی و مطالعاتی را که تا حال از طریق وزارت های معارف و اطلاعات و کلتور درین زمینه صورت گرفته است تهیه نماید.

کشور ایس ریاست مضا مین چاپ شده پشوراین جمع آوری کرد هاست مضا بعضی مضامین را از دری به پشتو ترجمه کرده ونسخه های خطی آثار پشتو را که بجوایز مختلف مطبوعاتی نایل آمده اما تاحال چاپ نشده است از شعبات مربوط جمع آوری وآماده چاپ ساخته است . همچنان شعبات مربوط وزارت اطلاعات و کلتور را حین مراجعه درتحریر مکاتب پشتو کمک کرده کلمات واصطلاحات این لسان را برای اشخاصی ومراجع که تفسیر آنرا خواسته اند، توضیح نموده است.

ریاست انکشاف پشتو با مطالعه مقالات ونظریات محققین علما وزبا نشنا سان در مورد انکشاف و تعمیم پشتو ، راپور مفصلی در (۲۵) صفحه ترتیب و برای ارائه بمقامات مربوط آماده ساخته است. باین اساس در پرنسب برای انکشاف لسان پشتو جستجوی طرقلیل باین هدف در جریان سال اقلد مات موثری صورت گرفت که با تعقیب این روش نتایج مطلوبی از آن بدست خواهد آمد .

تحول تازه ایکه در حصه چاپ روز نامه انیس بمیان آمد این بود که بار اول این روزنامه ابتدا بچاپ دو صفحه و متا قبان به چاپ چار صفحه خود بحروف خورد (۱۰) پاینت شروع کرد. این موضوع امکانات آنرا میسر گردانید تا مطالب بیشتر در خلال صفحات معین چاپ ونشر شود.

مجله لمر هم معروض تحول تازه گردید باین صورت که این مجله تعداد صفحات خود را از صد صفحه کوچک به (۶۰) صفحه بزرگ پایین آورد وهم محتویات آن صرف وقف معرفی زوایای مختلف حیات کلتوری کشور گردید. در عین حال سعی بعمل آمده تا سایر نشرات مربوط در حصه نشرات خود امکانات آوردن اصلاحات ضروری رامطالعه کنند و در زمینه محتویات هر کدام توجه لازم مبذول گردد.

نشرات رادیو افغانستان بحیث دستگاه بزرگ ارشاد وتبلیغ یادرنظر داشت معتقدات

و کلتور در زمینه تحریر مکاتیب شان بلسان ملی پشتو ودر قدم دوم همکاری با سایر دوایریکه نیازمند چنین مساعدت میباشند. ۱۱-تحریر شمارهای در مورد موضوعات ملی بزبان ملی پشتو ونسب آن در مواضع عمومی بعد مطالعه از طرف وزارت اطلاعات و کلتور . ۱۲- تعیین جوایز و جمع آوری آثار پشتو از طریق تشویق وتقدير .

وزارت اطلاعات و کلتور در اواسط ماه سنبله تجویز نمود علما ، محققین وزبان شناسان کشور نظریات شانرا در بار انکشاف وتعمیم لسان پشتو از طریق مطبوعات کشور نشر نمایند تا برویت آن تطبیق پلان جامعی درین زمینه روی دست گرفته شود. همان بود که آراء هو طنان در مطبوعات کشور نشر گردید. در عین حال با ساس همین تشبث اولین درام پشتو بنام (حویلی در مکرو رویان) روی ستیج آمد وستاریوی فلمی بنام (آدم خان و در خانی) تهیه شد.

علاوه بر آن ریاست انکشاف پشتو در جریان سال مجموعه آثار شعرا نو یسندگان پشتو ودردی را که در مراسم گل نارنج درجلال آباد سبم گرفته بودند تحت عنوان (د نارنج گل) وائرو ترجمه مو لوی صالح محمد راپام (د پشتو مثنوی) چاپ کرد. برویت نو کو کاپی اثر قلمی تاریخ مر صغ برای چاپ آماده گردید وهم کلمات نادر و فرا مو ش شده آن تشریح گردید. اثر (کشورهای روبا انکشاف) که از انگلیسی توسط میر من معصومه وردک به پشتو ترجمه شده بود بعد ملاحظه مجدد برای چاپ آماده گردید کتا ب ادبی تحفه شهنامه ظاهر شاهی اثرناظم تصحیح و برای چاپ آماده شد.

در عین حال ریاست انکشاف پشتو له تنها برای مطبوعات کشور مقالاتی بر ای نشر تهیه کرده است بلکه همیشه در حصه انکشاف وتعمیم لسان ملی پشتو نظریات خود را نیز ارائه داشته است . حین مطالعه کمیت و کیفیت مضامین نشر شده مطبوعات

وزارت اطلاعات و کلتور

وده پارچه فولکلوری و هزار ها پارچه های خارجی وجود دارد .

باوصف افزودی پروگرامهای رادیو افغانستان و به میان آمدن پروگرام يك ونیم ساعته زبان های محلی و هم افزایش وقت نشر آن که قیمت ساعات شبکاری رادر رادیو بالا برد و پیشبردن این پروگرام ها مصارف اضافی نیم میلیون افغانی دیگر رادر پهلو ی بودجه عادی رادیو آیچاپ میکرد اما این همه تیشمات درجوکات بودجه معینه قبلی تعقیب شد و افزایش این پروگرامها صرف يك مصرف اضافی را که در حدود شصت و هفت هزار افغانی تخمین میشود در بودجه رادیو وارد آورد .

درعین حال واردات اعلانات یازده ماهه مسال رادیو افغانستان بالغ برده ملیون افغانی شد که با اینصورت باوجود منع اعلانات سنگرت از ماه قوس يك ملیون افغانی در واردات آن نسبت به یازده ماه سال گذشته افزایش به عمل آمده است .

با ختر آژانس به حیث يك موسسه اخذ و مخابره خیر خصوصا طی ماههای اخیر سال راه انکشاف پیموده است . این موسسه نشراتی از یکطرف برای استفاده موسسات نشراتی کشور به مخابره سرویس های جدید خبری اخبار ذوقی ، اخبار هنری ، حوادث و اتفاقات ، اخبار مربوط به جهان زن و سرویس اختصاصی در آیینته مطبوعات جهان در خلال ماههای اخیر آغاز نموده و از جانب دیگر بعد عیار ساختن مجدد سیستم مخابراتی خود به مخابره تازه ترین اخبار داخلی و خارجی برای موسسات نشراتی کشور آغاز نموده است اخبار سرویس پشتوی دباختر آژانس نسبت به پیش چارچند شده و تبصره بر حوادث داخلی و مخابره وقایع دلچسپ دو سرویس دیگر دباختر آژانس است که برای انیس از ماه عقرب امسال آغاز یافته است با ختر آژانس طسی ماههای اخیر فعالیت های خویش را به شکلی عیار نموده تا تازه ترین حوادث و موضوعات جهانی در خلال چند دقیقه از طریق رادیو افغانستان نشر ومورد استفاده موسسات نشراتی قرار گیرد

دینی وخصایص ملی نیز در جریان شش ماه اخیر سال راه انکشاف پیمود . در پهلو ی نشرات عادی دینی ، تئوری ، اطلاعاتی و تفریحی رادیو افغانستان و پروگرامهای مینه آن ، برای بار اول نشر پروگرام يك ونیم ساعته لسانهای محلی از بگسی ، پشه یی و بلوچی سراز دهم میزان از طریق رادیو افغانستان آغاز یافت . در یمن پروگرام برای ۱۵ دقیقه پروگرام پشه یی ۵ دقیقه پروگرام ازبکی ، ترکمنی

و برای پانزده دقیقه پروگرام بلوچی از ساعت پنج وچهل و پنج دقیقه تا ساعت هفت شام روی امواج کوتاه هشتاد و هشت متر و موج متوسط چارصد و پنجاه و چار عشاریه پنج متر یا چار صد و چهل و چار بند نشر میگردد . همچنان به منظور استفاده معلمین و منسویین معارف کشور برای اولین بار به تاریخ ده عقرب پروگرام نیم ساعته عرفانی رادیویی روز های یکشنبه و چار شنبه از ساعت یازده و سی دقیقه تا دوازده ظهر روی امواج متوسط چار صد و پنجاه چار متر و موج کوتاه چهل و یک متر آغاز یافت .

در عین حال پروگرامهای عادی رادیو در يك چینل ، چار ساعت افزایش یافت که به این صورت پروگرامهای عادی آن در روز های عادی از ساعت شش و سی دقیقه صبح آغاز یافته و بعد از دونیم ساعت وقفه از ساعت یازده و سی دقیقه قبل از ظهر تا نصف شب دوام میکند . در پلهوی پروگرامهای عادی روز مره رادیو افغانستان ضمناً پروگرامهای جدیدی هنری پروگرامهای خاص دینی خصوصا در روزهای و شنبه های جمعه ، ساز ها و آواز ها ، زن و زندگی امروز - دیروز امروز و فردا ، مصاحبه های تلفونی و آهنگ های فرمایشی به شکل جدید آن پروگرام دگلمه اشعار و آواز با کمپوز نامهای وارده و پروگرام نیم ساعته بذوق شما به میان آمد وهم در جمع آوری آهنگهای فولکلوری که سال گذشته آغاز یافته بود و ثبت پارچه های جدید توجه به عمل آمد که این ثبت آرشیف موسیقی رادیو را از ناحیه داشتن پارچه های فولکلوری غنی ساخته است اکنون در آرشیف موسیقی رادیو افغانستان بیش از ده هزار آهنگ و نغمه افغانی ، اضافه از یکصد

د افغانستان کالنی

راکه در زیبایی صفحات از آن استفاد ه میشود باسرع وقت تهیه میدارد .

در حصه تجهیز مطابع ولایات نیز اقدامات به عمل آمده است به این صورت که در ماه های اخیر تجویز گرفته شد تادر وهله اول مطابع پنج ولایت کندهار ، هرات ، ننگرهار بلخ و بغلان بادستگاه لینو تایپ ، آفستیت و زنگوگرافی مجهز گردد .

درجمله امور عادی مطابع دولتی مرکز علاوه برطبع نشرات قبلی نشرات غیر حکومتی که پمده از ماه سنبله طبق قانون مطبوعات از طرف وزارت اطلاعات و کلتور امتیاز نشر آن صادر شد نیز چاپ میشود این جراید عبارت است افغان ملت، شوخک، افکار نو، پیکار، ندای حق و اسلام .

برای تنظیم فعالیت هاوچاپ بهتر آریانا دایرة المعارف برای بار اول کمیسیون مشورتی برای آن تعیین شد تا مواد مورد ضرورت آن بصورت جامع وموثق ازطرف علما تهیه وبه نشر سپرده شود اکنون کمیسیون مشورتی در زمینه اقدامات لازم کرده وبرای تهیه مواد وچاپ بهتر آن مشوره های لازم داده است که کار تدوین وچاپ آریانا دایرة المعارف در حال حاضر به همین اساس پیش میرود .

انجمن تاریخ در عین حالیکه تحقیقات و تنبغات خود در حصه تاریخ افغانستان به همکاری اعضای مسلکی خویش پیش برده نشر مجلات افغانستان و آریانا نیز دوام داد وبه ایسن صورت سلسله تحقیقات تاریخی وروشن ساختن زوایای مختلف حیات گذشته افغانستان دوام کرد .

برای استفاده مزید اهل مطالعه وتنظیم بهتر کتاب خانه های عامه ، وزارت اطلاعات و کلتور از یکطرف اقدام به توسعه کتابخانه های قبلی وافتتاح کتاب خانه های جدید در کشور نمود واز طرف دیگر باتدویر کمیسیون های مشورتی به شمول علما و دانشمندان خواست لوایح جامعی در حصه فعالیت کتاب خانه ها وتنظیم آن به شکل نوین طرح و تدوین نماید لذا درخلال چار ماه اخیر سال اولتر از همه يك انجمن مشورتی دوازده

تهیه ومخایره جریانات روز مره جهان بااین سرعت این امکانات رابرای رادیو افغانستان میسر گردانیده تادر آغاز هر ساعت خبر های تازه داخلی وخارجی رانشر نماید .

برای استفاده موسسات نشراتی ساحه و فعالیت باختر آژانس در حصه تهیه راپور تاژ ها نیز گسترش یافته است ودر اکثر موارد این راپور تاژ ها به صورت مصور تهیه وبعد در روزنامه ها نشر میگردد . خدمات شعبه عکاسی آژانس باختر نیز دو چند گردیده وطی ماه های اخیر علاوه به تهیه عکسهای اخباری عکسهای مربوط به پروژه هانیز تهیه میگردد .

روش نشراتی دباختر آژانس باپیروی از سیاست مثبت و فعال بیطرفی کشور ایسن امکانات رابرای این موسسه نشراتی میسر گردانیده تااخبار مربوط به تمام جریانات بین المللی بدون تبعیض از طرف آن موسسه تهیه ومخابسه گردد وباین صورت هموطنان مادر جریان کامل بین المللی گذاشته شوند . این روش جهان شمول وواقع بینانه موقف باختر آژانس رابه حیث موسسه باعتبار وبی طرف خبری در مسایل جهانی بیشتر تثبیت واستحکام بخشیده است .

ریاست مطابع دولتی علاوه بر نشر روزنامه ها، جراید، مجلات ، کتب وسایر احتیاجات طباعتی موسسات رسمی وخصوصی درماه های اخیر کار طبع تفسیر شریف پشتو را نیز پیش برده وبرای استفاده هموطنان پاره های قرآن مجید رانیز بصورت جداگانه به خطخوانا ازطریق بیبھی کتاب خبرونه موسسه خویش آغاز نموده است چنانچه تااخر سال پاره های اول ، دوم ، سوم وچارم آن طبع ومورد استفاد ه هموطنان قرار گرفته است .

درعین حال برای تحول کمی و کیفی نشرات کشور مطابع دولتی به توردید يك دستگا ه ماشینری سوپر کاستر وموثو تایپ اقدام نموده که قسماً سامان این دو ماشین وارد شد هاست خصوصیات این ماشین های طباعتی این است که حروف عناوین ومتن رااز ده تا پنجاه و چار پاینت وهم جداول وخط کش های طرف ضرورت

وزارت اطلاعات و کلتور

گذاشته است و ضمناً سالیانه مبلغ یکصد هزار افغانی را برای تقویه کتاب خانه آنچادد تخصیصه سالیانه خود پیش بینی می نماید .

در کندز نیز علاوه بر عمارت کتاب خانه ، بناروالی و کتب آن چهل هزار افغانی برای تهیه تجهیزات کتاب خانه نیز از طرف شاروالی کندز در اختیار کتاب خانه های عامه گذاشته شد و هم بناروالی کندز يك صدو پنجاه هزار افغانی را برای انكشاف مزید کتاب خانه های مربوطه سالیانه در بودجه خود تخصیص میدهد .

اکنون وزارت اطلاعات و کلتور درین زمینه داخل اقدام میباشد تا یکتعداد کتب مورد نیاز برای کتاب خانه های عامه کشور تهیه و ، خریداری نماید ضمناً روی این موضوع ، مطالعات لازم صورت گرفته است تا فهرست کتاب های خطی راجاپ و از پشتی و صلحاً ت کتاب های بی نظیر خطی کارت های رنگه تهیه و مورد استفاده قرار دهد در عینحال در ماه های اخیر سال موضوع تدویر کتابخانه های سیار و کتاب خانه های اطفال در چند گوشه شهر مطالعه گردید تا بعد تهیه وسایل و کتب مورد نیاز عملی گردد .

در ساحت تشبثات هنری اقدامات وزارت اطلاعات و کلتور از طریق ریاست ثقافت و هنر به شکلی بوده است تا از یک طرف هنرمندان تشویق و نمایشات هنری بهبود یابد و از ، جانب دیگر مراکز نمایشی کشور چون سینماها و ننداره ها اصلاح گردد ریاست ثقافت و هنر پس از مطالعات لازم در خلال تشبثات جدید خویش از همه اولتر به تقریب میلاد مستعد ، پادشاه محبوب به تدویر فستیوال آهنگ های ملی و محلی اقدام کرد علاوه بر تازگی تدویر این فستیوال در استحکام بنیان وحدت ملی ، معرفی هنر ملی و چهره های هنری ولایات تدویر دست کشور نقش ارزنده را به جا گذاشت .

درین فستیوال جمعا پنجاه وسه نفر سرائنده و نوازنده از پانزده ولایات کشور رسم گرفتند همچنان با رعایت علاقمندی هنر دو ستان درام خشو مجددا روی پره آمده برای اولین بار در یکی از ولایات کشور یعنی کندز به معرض نمایش قرار گرفت و هم این کمیدی در

عضوی از علما و دانشمندان ، محققین امور کتاب خانه و اشخاص با تجربه تشکیل کرد تا امکانات انكشاف کتاب خانه هارا در کشور مطالعه نماید این انجمن اولین جلسه خود را به تاریخ بیست و هفت میزان دایر کرده و کمیته های به منظور انكشاف و توسعه کتاب خانه تعیین نمود کمیته مشورتی طی چند جلسه خود لایحه حفظ و نگهداری نسخ خطی در کشور ، لایحه آرشیف ملی و لایحه انكشاف و تنظیم کتاب خانه هارا تدوین نموده برای طی مراحل قانونی به وزارت اطلاعات و کلتور سپرد لایحه تنظیم و انكشاف کتاب خانه هادر چار فصل و بیست و یک ماده ترتیب شده و در آن ترتیب کتاب خانه ها و وظایف ، کمیسیون ها ، شرایط استخدام و مقررات کتاب خانه تشریح شده است .

در عین حال به منظور انسجام بهتر کتاب خانه های ولایات شمال کشور و تنظیم کتاب خانه ها به سیستم بین المللی یک هیات مسلکی واداری به ولایات بغلان ، جوزجان ، فاریاب ، بلخ و بدخشان اعزام گردید . با این هیات دو هزار جلد کتاب نیز برای تقویه کتاب خانه های این ولایات فرستاده شد .

تاسیس یک کتاب خانه عامه در غزنی مطالعه شده در قدم اول بناروالی غزنی حاضر شد يك هزار و دو صد جلد کتاب و سایر تجهیزات کتاب خانه بناروالی آنچارا با اختیار کتاب خانه عامه غزنی قرار دهد و هم يك نمره زمین را برای اعمار کتاب خانه جدید به اختیار ریاست کتاب خانه ها گذاشت . بالاخره بعد از تهیه مقدمات کتاب خانه عامه به نام البیرونی دانشمند بزرگ کشور در ماه جدی در غزنی افتتاح گردید و اکنون اهالی غزنی با علاقمندی تمام برای افتتاح شعبه نسخخطی در آنجا آثار خطی دست داشته شانرا در اختیار کتاب خانه البیرونی میگذارند .

در عین حال برای افتتاح کتاب خانه های عامه در ولایات کندز و تخار مطالعات لازم صورت گرفت . بناروالی تالقان در تشبثات مقدماتی برای افتتاح کتاب خانه در آنجا يك نمره زمین تخصیص داده و عجمالتا یک تعمیر برای افتتاح کتاب خانه با مبلغ پنجاه هزار افغانی به اختیار ریاست کتاب خانه های عامه ،

د افغانستان کالنسي

گرديد اين سينما ها در مرکز عبارت بود از سينماي ملي ، سينماي عزيز ، و سينماي ميرويس و در ولايات سينماي مزار شريف ، سينماي منزل باغ کندهار ، سينماي چاريکار و سينماي پل خمري در عينحال فعاليت ننداره هاي شخصي که شرايط نمايش را دارا نبودند متوقف ساخته شد البته اين سينماها و ننداره ها تا زماني مسدود مي مانند که شرايط يك سينما و ننداره لااقل درجه سه را پيدا کنند.

در عينحال به منظور فراهم آوري وسنا ييل سرگرمي مردم و تفريح براي مردم ، وزارت اطلاعات و کلتور تدوير سينماهاي جديد آريو ب ننداري و تيمور شاهي را در کابل و سينماي تالقان در مرکز ولايت فرخار اجاره داد سينماي پا مير هم دوباره در ماه جدي از مدت هاي تعطيل بنمايش شروع کرد .

اجراآت افغان فلم در طول سال متوجه انجام وظيفه در سه طريق بود ، تشييعات توليدي ، تهيه و توزيع فلمهاي هنري براي سينماهاي کشور و فعاليت هاي نمايشي در طول سال علاوه بر اينکه اين موسسه به تهيه و توليد فلمهاي شانزده و سي و پنج ميلي متري اخباري از جريانان مهم کشور پرداخته است و اين فلمها را در چندين کابلي به زبان هاي پشتو و دري در داخل و خارج به معرض نمايش گذاشته مقدمات تهيه فلمهاي هنري و دو بله آنرا نيز فراهم نموده است از تشييعات عمده افغان فلم در طول سال يکي هم تهيه فلمي به فرمايش انجمن رهنماي خانواده است که به نام راز خوشبختي از طرف کارکنان اين موسسه در استوديوي افغان فلم تهيه گرديد کار تهيه فلم راز خوشبختي در ماه سرطان آغاز يافت و بعد از تکميل آن در خلال دو ماه چون تهيه اين فلم به وجود کمی وسایل نبودن تجربه موفقاته پايان يافته بود لذا اکنون موضوع تهيه کابلي هاي متعدد آن به لسانهاي پشتو و دري و انگليسي در مياناست

وزارت اطلاعات و کلتور در عينحال در شش ماه اخير سال تهيه يك فلم هنري را توسط کارکنان افغان فلم و با استفاده از امکانات اين موسسه هدايت داد همان بود که ستاريوي

جمهوريت هاي آسياي شوروي از طرف هنر مندان افغاني نمايش داده شد که جلب توجه علاقمندان به نمايش آن نماينده توانايي هنر مندان افغاني در هنر تمثيل ميباشد. در قسمت تهيه آثار هنري در قدم اول کميدي حويلي در مکروريان به زبان ملي پشتو در کابل — ننداري به معرض نمايش قرار گرفت که در آن چهره هاي جديد هنري سهم داشتند هم چنان مقدمات تدوير کيسرتي توسط چهره هاي تازه هنري فراهم گرديد تا بعد از اين سلسله آن دوام کند در عين حال هنر مندان ثقافت و هنر مقدمات تهيه آثار هنري از گچ رانيز فراهم نموده اند که به زودي آثاري از اين قبيل عرضه خواهد شد

براي رهنماي هنرمندان ننداره هاي شخصي وزارت اطلاعات و کلتور ريژيسور ان ثقافت و هنر را موظف ساخته است تا هميشه از فعاليت هاي آنان و ارساي کرده و در زمينه بهبود ، موضوعات نمايشات سليم هنري آنانرا رهنمايي و کمک کنند ضمناً براي تشييعات و لياقت و استعداد هنر مندان امتحان انداز لياقت آنان توسط هيأت موظف از ماه عقرب آغاز يافته و بعد تشييعات لياقت و استعداد هنر مندان براي يكصد و ده هنرمند کشور جواز نامه هاي هنري از يك ناده درجه به تاريخ اول جدي داده شد

مراقبت دايمي ننداره ها و سينماها خصوصاً در ماه هاي اخير از طرف هيئاتي موظف وزارت اطلاعات و کلتور آغاز يافت هدف از اين اقدام وزارت اطلاعات و کلتور اين بود تا از يکطرف نمايشات هنري در کشور به شکل سليم آن انکشاف يابد و از جانب ديگر مراکز نمايشي برعايت مقررات نمايش و فراهم آوري تسهييلات لازم و ضروري نمايشات خود را بهتر داير کنند همان بود که بعد از بررسي هيأت موظف نقايص سينما ها و ننداره هاي مرکز در قدم اول به مديران مسئول و مراجع مربوط آن ابلاغ گرديد تا در خلال يك مدت معين نواقص سينما و ننداره مربوط را رفع نمايند .

سينما هاي که توانستند با اساس اين اطلاع بر وفق نواقص ضروري خود بپردازند و با اين صورت دوام نمايش آن نسبت نداشتن شرايط ضروري يك مرکز نمايش ممکن نبود مسدود

وزارت اطلاعات و کلتور

کابل‌نداری ب‌حیث مرکز نمایشات افغان فلم در طول سال نه‌تنه ا‌به حیث یک منبع عایداتی برای تقویه بنیه مالی این موسسه‌فلم های متعددی رادر معرض نمایش گذاشته‌بلکه باداشتن همه وسایل ضروری نمایش تمام کنسرتها ودرامهای ریاست ثقافت و هنر رادیو افغانستان وکنسرت‌های هنرمندان‌خارجی در آنجا به معرض نمایشی قرار گرفته است .

در ز‌پینه حفریات ودریافت آثار باستانی‌نیز فعالیت های باستانی در کشور دوام داشته و تااخر ماه جدی ۷۶۵۷ نفر از آثار تاریخی موزیم کابل دیدن کرده است همچنان آثار تاریخی موزیمهای غزنی، کندهار، هرات، فاریاب، بلخ وکاپیسا را هزاران نفر علاقه‌مندان داخلی و خارجی در طول سال دیده است در عینحال در مدیریت عمومی‌موزیم‌ها در طول سال مطالعه هفتصد اثر مربوط حفریات خم زرگر و آثار مکشوفه حفریات سرخکوتل شترک تپه خزانه وفندقستان پایان یافته است .

مجلسه همس مکشوفه آی خانم نیز ترمیم و برای نمایش آماده گردید. آثار دوره سنک قدیم وجدید مکشوفه قره کمر که تعداد آن بدو صد پارچه میرسد تحت مطالعه قرار دارد در عین حال (۴۰) پارچه آثار دوره غزنویان برای موزیم هرات وهفتاد اثر تاریخی برای موزیم غزنی خریداری شده است ضمنا ده دانه مهر وعقیق وفرامین متعدد دیک هفت جوش دوره غزنویان بایک تعداد مسکوکات دوره های مختلف مجلسه هاوکتب تاریخی نایاب برای موزیم کابل خریداری شده است .

وزارت اطلاعات وکلتور همچنان برای راحت وآسایش شهریان به منظور فعالیت بهتر کلب مطبوعات لایحه وضع نمود که باسال آن‌صورت انعقاد ومحافل عروسی ودعوتها در آن کلب با وقت دوام مراسم تنظیم یافته است همچنان برای اولین بار لایحه برای به کار انداختن موتر عروسی وتدویر آرایشتگا در کلب مطبوعات ترتیب گردید . کانتین مطابع دولتی نیز به‌حیث یک کانتین مجیز از طرف کلب مطبوعات ازسه ماه اخیر سال به اینطرف به فعالیت آغاز نموده ومقرراتی برای ترتیب دعوت های چار تا پنجاه نفری در آنجا تنظیم شد .

فلمی به نام آدم خان ودرخانی‌تهیه و برای معلوم ساختن نظریات هموطنان در حصه تهیه شدن بهتر آن این سناریو در روزنامه هیواد نشر گردید که بعد از اخذ نظریات علاقمندان و مطالعه امکانات افغان فلم تهیه این فلم در کشور آغاز خواهد شد .

همچنان در نیمه دوم سال وزارت اطلاعات وکلتور تصمیم گرفت فلمهای هنری خارجی از طریق افغان فلم دوبله شود همان بود که بعد از مطالعات لازم وبررسی امکانات تولید و قیمت آن فلمی به نام گلها دیر شکفتند برای دوبله انتخاب گردید کار دوبله این فلم که از روی آثار دوره جوانی چخوف در ستودیوی فلمبرداری موسفلم شوروی تهیه شده درستود یوی افغان فلم در اواسط ماه دلو پایان یافت دوبله این فلم در واقع به حیث اساسی برای کار آینده کارکنان افغانفلم در دوبله فلمهای هنری خارجی قبول شده میتواند .

در عینحال وزارت اطلاعات وکلتور طی ماه های اخیر سال مطالعات لازم در حصه چگونگی فلمهای توریید شده هنری انجام داد ومساعی لازم به خرج رفت تا فلمهای مناسب هنری که در عینحال جنبه تربیوی نیز داشته باشد بکشور وارد وبه معرض نمایش قرار گیرد .

موسسه افغانفلم تهیه و توزیع فلمهای هنری خارجی رانیز در طول سال تنظیم بخشیده است از آغاز سال یکم‌هزارو سیصدو پنجاه تااخر ماه جدی یکصدو نود فلم هنری برای نمایش در سینماهای کشور وارد گردیده که از این جمله در خلال ده ماه سال نودو پنج‌حلقه آن هندی، شصتو یک حلقه آن‌امریکایی و اروپایی، بیستو هشت آن ایرانی و چار حلقه باقی‌مانده آن پاکستانی بوده است .

افغان فلم در عین حال باهیات های فلم برداری خارجی نیز همکاری های لازم در زمینه فراهم آوری تسهیلات لازمه نموده است چنانچه در طول سال باهیات های فلمبرداری بی‌بی‌سی جاپان، اتحاد شوروی، ایالات متحده امریکا و جمهوریت اتحادی آلمان مساعدت های لازم صورت گرفته است .

د افغانستان کالني .

از اقدامات موثر و اساسی ای که به منظور وقایه صحت مردم و جلوگیری از وسعت اعتیاد به سگرت از طرف وزارت اطلاعات و کلتور صورت گرفت منع اعلانات سگرت از طریق رادیو افغانستان بود. در مجلسی که به ریاست شباغلی محمد ابراهیم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور عصر روز چارده قوس باشتراک بعضی از روسای موسسات نشراتی و اراکین ریاست رادیو افغانستان در سالون رادیو انعقاد یافت به منظور جلوگیری خطرات سگرت در بیسن طبقات مختلف مردم خصوصا جوانان و حفظ صحت و سلامت هموطنان تجویز گردید تا اعلانات سگرت از طریق رادیو افغانستان قطع گردد متعاقب آن مجلس عالی وزرا اعلانات سگرت را از طریق مطبوعات کشور و هم به شکل لوحه و غیره یکسره ممنوع قرار داد و به اینصورت خدمت اساسی در زمینه تامین صحت مردم و جلوگیری از اعتیاد مزید آن بین هم وطنان انجام یافت گرچه اعلانات سگرت یک قلم درشت و از دات رادیو و نشرات کشور را تشکیل میداد اما از این عایدات برای خدمت در تامین صحت مردم صرف نظر گردید .

همچنان روز دوشنبه ۱۹ دلو مجلس مسلکی وزارت اطلاعات و کلتور تبلیغات خارجی را خصوصا از طریق سفارت ها بشکل مقالات تصاویر در بدل پول به شکل اعلان غیر محسوس صورت میگرفت .

در مطبوعات کشور قدغن نمود وزارت ، اطلاعات و کلتور بادر نظر داشت آرزو ها و تمنیات مردم و خدمت مطبوعات کشور درین زمینه با اساس فقره دوم و چارم ماده اول قانون مطبوعات و ارزشهای قانون اساسی برای مجادله با تبلیغات خارجی که به صورت مضامین مقالات تصاویر و غیره نشر گردد در مطبوعات کشور منع قرار داد درین مجلس ضمنا تجویز گردید تا برای تجلیل از روز های ملی و سالگره امضای معاهدات دوستی با کشور های دوست در مطبوعات کشور لایحه جداگانه تنظیم گردد .

موسسه اعلانات نیز فعالیت خود را در جمع آوری اعلانات و نشر آن از طریق مطبوعات کشور و نصب اعلانات لوحه می پیشبرد .

ورادات این موسسه در خلال ده ماه سال ۱۳۵۰ بالغ بر ۵۱۳۶۴۷ افغانی گردید که این رقم مبلغ ۱۲۸۸۴۷ افغانی بیشتر از مجموع عایدات ده ماه اول سال گذشته آن میباشد .

ورادات ده ماه اول سال گذشته این موسسه به ۴۳۲۵۳۴ افغانی رسیده بود .

از جمله وادات سال جاری این موسسه تا اخیر ماه جدی ۴۹۹۳۴۷۰ افغانی آن به حساب موسسات نشراتی انتقال یافته و ۱۵۳۳۰۰ افغانی دیگر مفاد خالص موسسه بوده است . از درک اعلانات سگرت ۴۴۶۷۱۱ افغانی تا وقت قطع اعلانات آن بدست آمده بود .

در خلال اجراءات خویش این موسسه به قبول و نصب اعلانات لوحه می دوام داده شعبه تولید آن فعال ساخته شد این شعبه اعلانات رادیو ، روزنامه ها و اعلانات لوحه می را ترکیب و دیزاین مینماید . در عین حال طرح تشکیل شعبه تدقیق و مطالعات هم در موسسه اعلانات مطالعه گردید این شعبه حجم حقیقی عرضه و اندازه تقاضا را در بازار مطالعه میکند و هم برای نشر اعلانات نشریه مناسب را پیشبینی می نماید قرار است این شعبه بازسید و دو نفر متخصصین مربوط شروع به کار نماید .

در عین حال مطالعات دو حصه تدویر دستگا نیون و اعلانات پلاستیکی دنبال شده عنقریب بتورید و نصب آن در کشور اقدام خواهد شد با یکبار افتادن این فابریکه نه تنها اعلانات به شکل موزون و هنری برای موسسات و مراجع علاقمند تهیه خواهد گردید بلکه این اقدام در زیبایی شهر خصوصا از طرف شب اثر خاص دارد علاوه بر نمایندگی های موجود در ولایات کندهار ، ننگرهار ، وهرات این موسسه در حصه فعال ساختن نمایندگی های خود در سایر ولایات نیز داخل اقدام میباشد .

وزارت مخابرات

سرویس‌های پست، تلیفون و تلگراف وزارت مخابرات در دوران هشت‌ماه اول سال ۱۳۵۰ خدمات آتی را انجام داده است :

۱ - قسمت تلیفون و تلگراف :

ازین دستگاه تاکنون در حدود یکمزارلین طرف استفاده قرار دارد . یکتعداد سوچورد های تلیفون به ولایات کشور فرستاده شده که قسماً سوچورد های کهنه و مستعمل را تعویض و قسماً بصورت جدید در ولایات نصب شده است در پهلوی نصب دستگاه ها و سوچوردها یک مقدار سامان و لوازم لین تلیفون نیز به ولایات ارسال شده تا در ترمیم لین‌های موجوده و تمدید لین‌های جدید از آن استفاده بعمل بیاید . بطور مثال یک لین تلیفون جدید ازحصه اول بهسود الی‌ولسوالی قول‌بخش تمدید شده وهم لین های تلیفون بلخ و شورتیبه از همین سامان ترمیم شده است .

هکذا دوجوره لین اساسی چینل از گردیز به استقامت خوست به فاصله پنجوا چهار کیلومتر تمدید شده است .

ترمیم اساسی یکجوره لین آهنی از بهسود الی پنجاب واز پنجاب الی یکاولنگک و از یکاولنگک بطرف بامیان و از بهسود به سم میدان جمعاً به فاصله دوصد ونودو شش کیلو متر صورت گرفته است . لین چینل کابل پلخمری به فاصله یکصدو سی و دو کیلومتر ترمیم و تکمیل گردیده است . وزارت مخابرات برای اینکه تسهیلات بیشتر را برای مراجعین فراهم کرده باشد وقت کارارتباطات بین‌المللی تلگراف و تلیفون را تمدید داده است . در گذشته ارتباط رادیو تلیفونی باخارج از طریق پاریس صرف از ساعت ۱۲ پ - الی ۴ پ بعد از ظهر برقرار بود که این تقسیم اوقات خاصاً برای مراجعین امریکا نسبت تفاوت وقت مشکلات زیاد را پیش مینمود . برای رفع این معضله و فراهم آوردی امکانات بیشتر

ازدیاد نفوس تمداد روز افزون عمرانات توسعه مناسبات تجارتی وغیره در شهر کابل ایجاب مینماید تا بصورت دوام دار دستگاه های تلیفون وشبکه هایی مربوطه آن درین شهر توسعه وانکشاف بیابد که این نوع توسعه مستلزم قدرت مالی وبودجه مکفسم میباشد . وزارت مخابرات در چوکات توان مالی وتشکیل محدود تخنیک خود در طسی چندماه گذشته توانسته است یک شبکه جدید کیبل را در وزیر اکبرخان مینه و یک شبکه دیگر را در نادرشاه مینه احداث و بسرای استفاده آماده بسازد . شبکه وزیر اکبر خان مینه ظرفیت پنجمه لین را داشته وشبکه نادرشاه مینه بایک کیبل صد لینه که تملا تمدید شده بود جمعاً ششصد نفر مشترکین تلیفون را پذیرفته خواهد توانست . هکذا یک سوچورد بیست لینه در خیرخانه مینه و یک سوچورد دیگر از همین نوع در سیم نورمحمد شاه مینه که هرکدام توسط دولین ارتباطی با دستگاه های مرکزی وصل است برای رفع نیازمندی عاجل ساکنین این دوپره شه نصب ویکار انداخته شده است . علاوه نظر به ازدیاد نمرات تلیفون - کتاب رهنمایی جدید تلیفون که حاوی نمبرهای مرکزی شیر شاه مینه وشهرنو است طبع وبدسترس مشترکین تلیفون قرار داده شده است .

دستگاه تلیفون اتومات شهر مزار شریف که دارای ظرفیت (۱۵۰۰) لین است در برج سنبله سال جاری به فعالیت آغاز نموده که فعالیت این دستگاه نه تنها تسهیلاتی را در مخابره داخلی شهر مزار شریف بلکه در

د افغانستان کالني

مختلف که وزن مجموعی آن بالغ بر (۰.۳۷-۰.۵) کیلوگرام میشود به شکل عبوری به اتحاد جماهیر شوروی واز اتحاد شوروی را به ممالک دیگر انتقال داده است . هکذا به تعداد (۱۰۰۵۳) پارسل به وزن مجموعی (۴۷۹۴۵) کیلو گرام از ممالک خارج وارد و به مراجع مربوطه توزیع شده است . در داخل به تعداد مجموعی (۱۴۱۳۴۶) پاکت وارده را از ولایات بمرکز و به تعداد (۱۸۷۲۲۲۳) پاکت را از مرکز به ولایات ارسال و توزیع نموده است .

اداره فلاتیلی وزارت مخابرات در طول هشت ماه به تعداد مقدار هشت نوع تکت فوق العاده را که مجموعی آن (۱۰۲۵۰۰۵۵) میشود نشر نموده است که انواع و تاریخ نشر آن حسب آتی است :

- ۱ - به مناسبت روز اتحادیه بین المللی تیلی کمونیکیشن تاریخ نشر ۲۷/۲/۱۳۵۰ .
- ۲ - پرنندگان تاریخ نشر ۲۹/۳/۱۳۵۰ .
- ۳ - یونسکو تاریخ نشر ۰۴/۰۵/۱۳۵۰ .
- ۴ - تجلیل پنجاه و سومین سال استقلال افغانستان تاریخ نشر ۲۲/۷/۱۳۵۰ .

۵ - تجلیل جشن پښتونستان تاریخ نشر ۹/۷/۱۳۵۰ .

۶ - روز تولدی اعلیحضرت معظم همایونی تاریخ نشر ۲۲/۷/۱۳۵۰ .

- ۷ - سره میاشت تاریخ نشر ۲۴/۷/۱۳۵۰ .
 - ۸ - روز ملل متحد تاریخ نشر ۲/۸/۱۳۵۰ .
- مجموع عواید خدمات پستی در شش ماه اول سال ۱۳۵۰ - از مدرک محصول مراسلات

شخصی و رسمی محصول پست بکس ، محصول مراسلات خارجی ، محصول پارسلات قیمت تکت که بصورت آزاد فروش شده محصول بیرنگ و غیره بالغ بر (۱۰۵۳۵۶۷۱) افغانی شده است .

(پایان)

ارتباط تیلیفونی باممالک جهان تصمیم گرفته شد تاوقت مخابره از ساعت ۱۱ پ قبل از ظهر الی ۹ پ بعد از ظهر در دوران هفته بشمول ایام تعطیل عمومی تمدید داده شود که همین اکنون مراجعین به اساس تقسیم اوقات جدید استفاده می نمایند همچنین وقت کار تلگراف نیز تمدید یافته است . ارتباط تلگراف کابل ، فرانکفورت از ساعت ۹ بعد از ظهر شروع میشود .

البته در صورت مراجعه تلگرامها از طریق فرانکفورت به تمام کشورهای جهان به نرخ معینه پذیرفته میشود .

بهین منظور غرفه تحصیلی تیلیفون و تلگراف برای پذیرفتن تلگرامها و اخذ تکت مخابره تیلیفونی الی ساعت ۸:۴۵ بعد از ظهر مفتوح میباشد .

وزارت مخابرات در پهلوی دیگر اصلاحات به تعداد بیست نفر اپریتر تیلیفون را در مرکز تربیوی تحت تربیه قراردادده که اکنون همه اپریترها در سوچوبورد مرکزی فعالیت مسی نمایند . به اپریترهای مذکور طرز استفاده اعظمی از وقت حسن مراجعه و مراده بسا مراجعین (صفر) معلومات و ولایات تدریس شده .

مجموع عوایدیکه از مدرک خدمات تیلیفون و تلگراف داخله و خارجه در شش ماه اول سال جاری بدست آمده بالغ بر (۵۳۸۵۸۱۰۲) افغانی میشود .

۲ - قسمت پستی :

وزارت مخابرات در هشت ماه گذشته توانسته است (۵۵۵۱۶۱۲) مراسلات رسمی و شخصی مراسلات سرویسی نمونه مال التجار ، اوراق کار ، جراید مطبوع ، پست کارد ، پارسلات پستی و پستههای کوچک را باخارج تبادل و پستههای وارده را توزیع نماید ضمناً به تعداد (۲۶۵۲۳) خریطه را از ممالک

وزارت صحیه

الف - امور ساختمانی

- ۱- تعمیر دستگاه اکسیریز شفاخانه ابن سینا تکمیل و بتاريخ ۲۶ جوزا رسماً افتتاح شد .
- ۲- تعمیر دستگاه اکسیریز کندهار تکمیل و بعد از نصب دستگاه بتا ریخ ۳۰/۹/۱۳۵۰ رسماً افتتاح شد .
- ۳- تعمیر شفاخانه ولایت فراه ۸۰ فیصد تکمیل شده .
- ۴- اصلاح تعمیر شفاخانه جلال آباد ۶۰ فیصد تکمیل شده .
- ۵- استخوان بندی کار تعمیر ۲۵۰ بستر ابن سینا ۱۰۰ فیصد تکمیل شده .
- ۶- کار تعمیر هاستل نرسپا و جای رهایش هندی هاجریان دارد .
- ۷- تعمیر شفاخانه یکصد بستر اطفال ۱۰۰ فیصد تکمیل است .
- ۸- تعمیر شفاخانه کاپیسا (محمود راقی) ۷۵ فیصد تکمیل است .
- ۹- تعمیر شفاخانه بادغیس قلعه نسو صد فیصد تکمیل است .
- ۱۰- تعمیر شفاخانه لغمان (مترلام) ۹۰ فیصد تکمیل است .
- ۱۱- تعمیر شفاخانه کنرها (اسد آباد) ۸۰ فیصد تکمیل است .
- ۱۲- تعمیر شفاخانه یکا و لنگ بامیان ۱۰۰ فیصد تکمیل شده .
- ۱۳- تعمیر شفاخانه خان آباد ۷۸ فیصد تکمیل گردیده .
- ۱۴- تعمیر شفاخانه ارزگان (ترین کوت) ۹۰ فیصد تکمیل شده .
- ۱۵- تعمیر شفاخانه غوروات (چغچران) ۳۵ فیصد تکمیل گردیده .
- ۱۶- تعمیر شفاخانه چمکنی ۶۵ فیصد تکمیل شده .
- ۱۷- تعمیر شفاخانه سمنگان (ایبک) ۱۰۰ فیصد تکمیل میباشد .
- ۱۸- تعمیر شفاخانه ولسوالی دشت ارچی ۶۵ فیصد تکمیل است .
- ۱۹- تعمیر جای رهایش آمرصحت عامه چخانسور ۱۰۰ فیصد تکمیل شده .
- ۲۰- اصلاح تعمیر شفاخانه جلال آباد ۶۰ فیصد تکمیل است .

ب- فعالیت های شفاخانه وزیر اکبرخان در هشت ماه :

- ۱- در سرویس های داخله ، جراحی ، اورتوپیدی ، جراحی گوش و گلون و سایر بتعداد ۷۸۵۸ - نفر معاینه گردیده و برای ۱۰۷۰ - نفر خط بستر داده شده است .
- هكذا ضمن پروگرام های وقایوی بتعداد ۱۷۹۴ - نفر واکسین چیک شده است .
- ۲- فعالیت الکترو کار دیوگرام :

د افغانستان کالني

د اجراءات شلخاڅه ابن سينا در هشت
ماه :

۸۴ نفر
۲۳۱۶ نفر

کارديو گرام
راډيو گرافي

۱-کلينيك صډري :

۳- فعاليت فزيرترابي احياي مجدد :

بصورت مجموعي تصوير خون معاينه ادرا ز
ومواد غايظه در کلينيك صډري اجراء شده
جمله ۹۸۹-نفر .

کاميس گرم
نتوفوريز
مساژ
الکتروسيون
تکنيشن
اکسريسا يز
غسل پرافين

۳۱۶ نفر
۱۸۱ نفر
۱۸۰ نفر
۱۰۴ نفر
۱۴۵ نفر
۳۳۳ نفر
۶۹ نفر

هكذا درکلينيك صډري مريضان به تر تيب
آتي تداوي شده اند:

۱- تداوي شدگان
۲- بستريشدگان
۳- واقعات عاجل
۴- الکترو کارديوگرام
۲- سرويس داخله :

۳۳۰-نفر
۵۴۳-نفر
۱۲۰-نفر
۱۱۰-نفر

۴- فعاليت سرويس لابراتوار :

معاینات خون، ادرار ، غايظه و معاینات

کيمياوي خون (۱۱۴۸۱) نفر درين سرويس
تکميل گرديده است .

مريضانيکه معاينه وتداوي شده اند
۷۹۰۰-نفر

تعداد مريضان سرويس جراحي ۳۸۳۵-
نفر

ج- فعاليت کلينيك دندان سازي شعبه

پروتيزه :

تعداد مريضان گوش وگلو ۴۰۰۵- نفر
تعداد واکسين شدگان ۷۷۴۱-نفر
تعداد پانسمان شدگان ۴۳۳۶ نفر
تعداد مريضان داخل بستر ۶۴۸ نفر

۱-سپت دندان مکمل ۲۴سپت
۲- ساخت نيم سپت ۷سپت
۳- ساخت سپت مکمل مجاني ۱۴سپت
۴- ساخت پارسييل دانگي ۳۹۷سپت
۵- ساخت پارسييل مجاني ۱۵ سپت
۶- ترميم پليت ۲۷دانه
۷- ترميم مجاني ۱دانه
۸- کروش ۱۲۷دانه
۹- ساخت پوش پلاستيکي ۲۷دانه
۱۰- گرون طلا ۲۹ دانه
۱۱- ساخت پيچ مکمل ۱۹دانه
۱۲- استر نمودن پليت ۲ دانه
۱۳- ساخت ائيلي طلا ۷سپت
۱۴- ساخت بي وي ۲سپت

تعداد داخل بستر جراحي عمومي اورتوپيدي
۸۶۰ - نفر

تعداد عمليات ۸۵۷-نفر
تعداد پانسمان شدگان ۸۶۴۲-نفر
تعداد مريضان گوش وگلون ۲۲۱نفر
تعداد معاینات لا براتواري ۲۱۰۵۸نفر

سرويس وقايع عاجل :

تداوي شدگان ۶۳۹ نفر
مريضان عاجل وقايع ترافيکي ۷۹-نفر
پانسمان شدگان ۶۳۹۷ نفر
معاينه شدگان ۲۹۰۲نفر

بايد گفت که در شعبه جراحي به تعداد
(۵۲) نفر عمليات گرديده وعوايد يکه از
تداوي هاي متذکره بدست آمده بالغ به
(۳۹۶۹۰۵) افغاني است .

وزارت صحیحہ

- ۳- سرویس جراحی گوش و گلوں: کاپیسا ، لوگر ، کابل ، پغمان و میریجہ کو ت
بستر شدگان ۳۳۶-نفر
عملیاتی ۲۲۷-نفر
- ۴- سرویس جراحی : بکٹیا و بفلان میباشند .
بسترشدگان ۳۱۵-نفر
- ۵ - سرویس جراحی اورتوپیدی بستر
شده گان .
واقعات عاجل ۱۰۵۰-نفر
اجرای الکترو کارڈیو گرام ۱۰۹-نفر
رادیو گرافی ۴۰۷-نفر
- ۶- عملیات خانه :
عملیات جراحی عمومی ۱۰۸۸-نفر
عملیات سرویس اورتوپیدی ۵۱۲-نفر
- ۷- اکسریز :
رادیو گرافی ۳۷۴۳-نفر
رادیو سکوبی ۱۶۸۷۲-نفر
رادیو تراپی ۷۴۹-نفر
الکترو کارڈیو گرام ۱۱۶۱-نفر

شفابخانه های ولایت

بصورت مجموعی در طرف هشت ماه سال
۱۳۵۰ برای بیست و سه هزار و پنجصد و بیست
و چهار نفر مریض کارت ادخال بستر شفابخانه
دادہ شده است .
ریاست روزنتون متشکل از شفابخانه
زایشگاه ، پولی کلینیکهای حمایه طفل وما در
وکودکستان ها میباشد

اجرا آت آمريت نرسنگ

این آمريت بدم پريت های نرسنگ شفابخانه
ها غرض ترتیب و تهیه کتاب عملی نرسنگ
و انسجام پرو گرام های تعلیمی مکساتب
نرسنگ کمک نموده است .
هكذا این آمريت يك كورس چهار هفته ای
را برای بیست نفر در برج جوزا و يك كورس
دیگر را برای بیست و چهار نفر در برج دلو
۱۳۰۵ دایر نموده است .

الف :

شفابخانه زایشگاه
این شفابخانه دارای هفت پولی کلینیک
قبل الولادی میباشد که در نواحی مختلف
شهر پولی کلینیک های حمایه طفل وما در
یکجا فعالیت مینمایند. علاوه بر آن در جواد
این شفابخانه يك شفابخانه دیگر که بشکل
مدرن ومجهز که دارای نود و تا صد بستر
خواهد بود عنقریب افتتاح و بکار آغاز می
نماید.

همچنان مکتب معاون نرس که دوره آن
هزده ماه بوده ومخصوص متعلمات ولایات می
باشد بتاریخ بیست و سه قوس ۱۳۵۰ از طرف
این آمريت افتتاح گردیده است .
تعداد شاگردان این مکتب پنجاه نفر بوده
وفارغان صنف نهم ولایات تخار ، ننگرهار ،
کنز ، جوزجان ، کندهار ، بدخشان ، پروان ،

پولی کلینیک قبل الولادی معاینه خانسه مرکزی :

آدمیشن شفابخانه ۳۱۲	آدمیشن خانه ۶۸۱	مریضه سابقه ۴۶۱	مریضه جدید مجموع ۱۱۲۳
پولی کلینیک قبل الولادی جاده میوند :			
آدمیشن شفابخانه ۳۹۵	آدمیشن خانه ۵۷۹	مریضه سابقه ۷۰۴	مریضه جدید مجموع ۱۱۸۷

د افغانستان ښاري

پولي كلينيك قبل الولادي بي بي مېرو :

مريضة جديد	مريضة سابقه	ولادت خانكي	بچه	دختر	ويژت
۱۴۲۲	۲۲۹۲	۹۵	۴۹	۴۷	۱۲۵

پولي كلينيك قبل الولادي شاه شپيد (ع)

مريضة جديد	مريضة سابقه	آدميشن خانه	آدميشن شفاخانه
۹۱۸	۶۲۴	۳۸۷	۱۸۹

پولي كلينيك قبل الولادي ميرويس ميدان:

مريضة جديد	مريضة سابقه	آدميشن خانه	آدميشن شفاخانه
۱۱۸۰	۶۷۳	۵۰۹	۲۷۹

احصائية سال ۱۳۵۰ مريضان پولي كلينيك شفاخانه زايشگاه :

مريض جديد	مريض سابقه	ولادت خانكي	بچه	دختر	ويژت
۱۳۷۹	۸۹۵	۷۴۵	۸۴۵	۴۳۵	۴۱۳

احصائية سال ۱۳۵۰ مريضان پولي كلينيك شفاخانه زايشگاه :

مريض جديد	مريض سابقه	ولادت خانكي	ويژت	بچه	دختر
۱۷۳۹	۸۹۵	۷۴۵	۸۴۵	۴۳۵	۴۱۳

احصائية سال ۱۳۵۰ پولي كلينيك زينكو لوزي :

مريض جديد	مريض سابقه	آدميشن خانه	آدميشن شفاخانه
۱۳۹۲	۴۳۵	۵۵۴	۴۴۸

مريضان نسائي شفاخانه زايشگاه در سال ۱۳۵۰ :

داخل بستر	عمليات كبير	عمليات صغير	سقط	خونريزي	تداوي
۱۰۸۵	۶۶	۱۹۷	۲۰۵	۱۹۳	۲۳۶

مريضان ولادي شفاخانه زايشگاه :

مريضان داخل بستر	ولادت نورمال	عمليات بطني	فورسپس اپيز يوتومي
مجموعه ۴۲۰۲	۳۷۱۱	۱۳۰	۹۳
اعتلان فير طبيعي	احتباس پلاستنا	درد كاذب	فوت مريضه
مجموعه ۱۸	۳۰	۲۳۵	۱۶
تعداد دختر دوگانگي	طفل قبل الميعاد	فوت طفل	طفل مرده تولد شده
مجموعه ۱۸۲۸	۱۲۷	۹۸	۱۴۵

وزارت صحیه

پولی کلینیک های حمایتی طفل و مادر واکسین های مختلف صحت آنها وقایع میگردد .

درین مراکز صحت اطفال سالم تحت مراقبت و کنترل گرفته میشود و اطفال مریض و علیل تداوی و معالجه میگردند . ضمناً با تطبیق فرار ذیل است :

پولی کلینیک	تعداد واکسین	واکسین بی سی جی	دی پی تی	تعداد	استفاده کنندگان
پولی کلینیک مرکزی	۷۴۵	۲۷۵	۹۴۰	۲۳۶۱	شیر و صابون ۸۳۲۰
پولی کلینیک شهرنو	۵۱۵	۱۴۰	۱۰۶۰	۲۴۰۰	۱۴۰۱۲
پولی کلینیک جاده میوند	۸۵۴	۹۷۶	۱۲۳۵	۱۹۸۳	۱۳۷۲۰
پولی کلینیک شاه شهبید	۹۳۴	۶۳۷	۷۱۴	۲۲۴۶	۱۲۹۷۵
پولی کلینیک علاؤالدین	۳۷۵۰	۱۰۰۰	۲۷۱۷	۳۹۱۷	۱۳۵۰۰
پولی کلینیک میرویس میدان	۲۵۶۷	۱۱۴۰	۲۷۱۸	۲۸۴۴	۱۲۶۴۱
پولی کلینیک بی بی مهر	۸۹۸	۱۷۴۶	۸۷۲	۲۱۲۰	۱۰۳۷۹

ج - کودکانهای روزنتون :

فعلاً پنج کودکان در شهر کابل تحت اثر ریاست روزنتون بوده و در حدود ۲۰۰ طفل تحت تربیه و پرورش قرار دارند . تطبیق پروگرام های تربیتی و صحتی از طرف کارکنان کودکان در مورد اطفال نتایج پس مفیدی داده و این مسئله سبب شده است که در تعداد مراجعین به کودکان ازدیاد بعمل آید در سال ۱۳۵۰ - از جمله اطفال شامل کودکان تعداد آتی یکمکاتب معرفی شده اند :

- ۱ - کودکان نازو ۹۸ طفل .
- ۲ - کودکان حمید ۵۲ طفل .
- ۳ - کودکان میرویس ۵۳ طفل .
- ۴ - کودکان حلیه ۷۳ طفل .
- ۵ - کودکان مهری ۲۶ طفل .

بمنظور جلو گیری از شیوع امراض صحتی تعداد مراکز کنترل و توبرکلوز در ولسوالیهای شاه جوی ، دایه چوپان ، ارغنداب ، او به ، ادرسکن ، کوهستان ، گلران ، دشت از چی ، رستاق چاه یاب ، ینگه قلعه خواجهمار ، فرخار آقچه و مراکز ولایات زابل ، تاختر جوزجان و لغمان دایر گردیده است .

در قسمت کودکان های دیگر ولایات مملکت نیز ریاست روزنتون با کمک تیمسار رضا کاران آلمانی مقیم کابل داخل اقدام گردیده و کودکان های ذیل را تاسیس نموده است :

- ۱ - کودکان ملکه جیبرا در قندهار .
- ۲ - کودکان خاتول در بست هلمند .
- ۳ - کودکان خوست .
- ۴ - کودکان پروان در چاریکار .
- ۵ - کودکان ولایت بغلان پلخمری .

همکلاً در سال جاری به تعداد دو صد و شصت و یک هزار و سیصد و چهل و هفت نفر تطبیق واکسین بی سی جی و به تعداد چار هزار و یکصد و پنجاه نفر مریضان سسل تحت تداوی گرفته شده است و همچنان به تعداد نود و پنج هزار نفر طلاب معارف ولایت کابل و مربوطات آن توسط تیم بسیار موسسه

ریاست روزنتون کوشیده است تا با کمک رضا کاران آلمانی کورس های

د افغانستان کالني

توبر کلوز معاینه و تطبیق بی سی جی گردیده و به تعداد بیست و پنج هزار نفر در خود موسسه توبر کلوز واکسین بی سی جی شده است .

ضمنا باید خاطر نشان کرد که در ظرف سال جاری منابع آب مشروب مناطق مختلف کشور تحت کنترل گرفته شده و در اکثر آن تطبیق کلورین صورت گرفته است .

۵- سروی لانس نالرا بامدیریت تنظیمات شاروالی کابل غرض صفایی شهر و جمع آوری کثافات .

۶- تهیه و چاپ فورمه های سروی مراقبت بمپ های چاه .

۷- اعمار و اصلاح مبرز ها و یک تعداد سرای ها تحت نظر هیئت صحی .

مدیریت ارتباط .

اجراء مدیریت حفظ الصحه و کنترل مواد غذایی

الف - افتتاح دو کورس تربیوی صحی، که سی و هفت نفر کاریگران مواد غذایی از آن فارغ شده اند .

ب- به تعداد ۱۳۵۰ هتل و رستوران در مرکز ولایات کشور از نظر حفظ الصحه - اصلاح شده است .

ج- اصلاح یک کشتار گاه حیوانات در مرکز ولایات کاپیسا .

د- بررسی از یکتعداد اماکن مواد غذایی شهر کابل .

ه- ترتیب فورمه ویکارد بررسی اماکن مواد غذایی .

و- ترتیب سکچ مدل یک رستوران صحی و استفاده از آن برای اماکن مواد غذایی .

ز- سروی لانس کالرا عندالموقع در تمام اماکن مواد غذایی .

ح- افتتاح یک کورس توجیبی پانزده روزه به منظور رهنمایی بهتر روغتیاهای شاروالی برای امور حفظ الصحه شهری .

اجراء مدیریت دفع کثافات و فضلات

۱- اعمار و اصلاحات یکصد و پنجاه بیت الخلا .

۲- اعمار و هزار کمپوست غرض استفاده دهاقین .

۳- اعمار یک تعداد صندوقهای کانگریتی تنظیمات .

۴- تهیه پنجصد و چهل و هفت صندوق و بیلبلر تنظیمات که در ولایات مورد استفاده قرار گرفته است .

مدیریت ارتباط ریاست طب و قایوی در مورد تطبیق واکسین های لازمه و ارایه سر تفیکت برای مراجعینیکه عازم ممالک خارج گردیده اند همکاری لازمه نموده است که به این ترتیب به تعداد شش هزار جلد کتاب چه سر تفیکت صحی برای مراجعین داده شده است همچنان به تعداد پنج هزار و نهصد و هشتاد و پنج نفر واکسین کولرا و به تعداد سه هزار و هشتصد و نود و پنج نفر واکسین های مختلفه و به تعداد پنج هزار و هفتصد و شصت و پنج نفر واکسین ضد چیچک شده است .

آمریت پروگرام امحای چیچک .

در ظرف سال به تعداد سه میلیون و پنج صد هزار نفر از طرف حوزه های چهار گانه مربوط ریاست طب و قایوی در ولایات مختلفه کشور واکسین چیچک شده است .

وقایه امراض کولرا

در مرکز ولایات به تعداد ۱۶۱۸۱۷۵ نفر واکسین ضد کولرا تطبیق گردیده .

راپور فعالیت هشت ماهه واقعات عاجل دیفتری سال ۱۳۵۰ که کانتکت های شان واریسی و تطبیق آنانو کسی دیفتری و سیروم انتی توکسی دیفتری گردیده است قرار ذیل است .

تعداد مصابین	۳۲ - نفر
تعداد وفيات	۷ - نفر
تعداد کانتکت های واریسی شده	۴۲۶ - نفر

پروگرام امحای کلب یعنی واکسین سنگ دیوانه

وزارت صحه

الف - در مرکز و ولایات در سال ۱۳۵۰ به تعداد نو صدو بیست نفر واکسین سگه دیوانه شده است .

ب- واکسین هایکه در خود موسسه تهیه و تولید گردیده است حسب آتی است .

۱- اتوواکسین	۳۰۰ - سی سی
۲- واکسین ضد سگ دیوانه حیوانی	۱۶۰۰ - سی سی
۳- واکسین ضد انسانی	۱۱۶۸۰۰ - سی سی
۴- واکسین ضد کولرا	۴۶۰۰۰ - سی سی
۵- واکسین ضد محرکه	۳۴۵۰۰۰ - سی سی
موسسه سناتوریم نسوان	
۸- مریضان تداوی شده بلغم	۱۲۰۱ - نفر
۲- معاینات خون	۲۵۸ - نفر
۳- مریضان داخل بستر	۲۳۱ - نفر
۴- معاینات ادرار	۲۴۱ - نفر
۵- معاینات مواد فاضله	۲۳۰ - نفر
۶- رادیوگرافی	۳۵۰ - نفر
۷- رادیو سکوی	۱۲۰ - نفر

مدیریت عمومی حفظ الصحه محیطی .

- اول مدیریت تهیه آب مشروب صحی .
- الف شبکه های آبرسانی که تکمیل شده
- ۱- ولایت پکتیا سه شبکه
 - ۲- ولایت کابل یک شبکه .
 - ۳- بغلان یک شبکه
- ب- تعداد چاهایکه حفر و پمپ در آن نصب گردیده حسب آتی است .
- ۱- ولایت پکتیا بیست حلقه
 - ۲- ولایت وردک ده حلقه
 - ۳- ولایت فراه ده حلقه
 - ۴- ولایت بغلان بیست و سه حلقه
- ج- شبکه های آبرسانی که از بمبه های نصب شده تمدید داده شده هفت شبکه .
- د- ترمیم و فعال ساختن سه صد پایه بمبه
- ه- تطبیق کلورین در بیست و شش شبکه آبرسانی
- و- تطبیق کلورین شش هزارو دو صدو نود و چهار حلقه چاه .
- ریاست مجادله ملاریا .**

برعلاوه فعالیت های فوق در صفحات شمال مملکت در تربیه و تکثیر ماهی کمبوز یا اقدامات جدی به عمل آمده و در حدود یک میلیون ماهی از اتحاد جماهیر شوروی وارد و به ماهی کمبوزی داخلی در جاها ی مناسب جهت تربیه و تکثیر گذاشته شده .

۱- دواپاشی دی دی تی هفتادو پنج فیصد در ده هزارو هفتصدو هفت قریه که شامل پنجمد شصت و هشت هزارو هشتصد و شصت و چهار حویلی و پنجمد هزارو دوصد و شانزده اطاق میباشد .

د افغانستان کالني

رياست ديبوي عمومي ادويه .

- رياست مذکور در ظرف سال پينج قلم ذيل را توليد نمود .
- ۱- تابليت و دراز هاي مختلف النوع ۳۳۷۰۶۷۰ - عدد
 - ۲- محلولات زرقی ۴۳۱۱۸۰۰ - سي سي .
 - ۳- تينچر و سيروپ ۴۱۵۱۰۰۰ - سي سي
 - ۴- آب مقطر ۴۷۰۸۰۰۰ - سي سي
 - ۵- سه نوع الكول ۷۰ - ۸۰ - ۹۰ درجه ۷۰۸۰ - ليتر

رياست تفتيش

- ۱- افتتاح پنجاه و پنج باب درملتون در مرکز و ولايات کشور .
- ۲- اكمال دوسيه هاي متقنين ادويه و ارجاع آن به خارنوالي .
- ۳- يك تعداد درملتون هايي که اضافه ستاني نموده اند و يادر شب نوکري درملتون ها مسدود بوده به جريمه نقدي و اخطار محکوم شده اند.

رياست اکسريز هاي اير سينا .

- ۱- فلم ۳۵ر۳۵ - ۱۲۵۰۸ - عدد قيمت ۸۸۶۸۷۸ - افغانی .
- ۲- فلم ۳۰ ر ۴۰ - ۱۹۶۱۱ - عدد قيمت ۷۴۷۹۶۶ - افغانی .
- ۳- فلم ۲۴۳۰ - ۱۰۹۶۱۱ - عدد قيمت ۴۳۸۲۸۲ - افغانی .
- ۴- فلم ۱۸ ر ۱۸ - ۱۰۷۹۹ - عدد قيمت ۶۸۵۶۵ - افغانی .
- ۵- فلم ۱۳ ر ۱۸ - ۱۱۱ - عدد قيمت ۱۱۱ - افغانی .
- ۶- فلم سکوبي - ۱۶۸۷۲ - عدد قيمت ۱۶۱۸۰ - افغانی .
- ۷- فلم سکوبي معده - ۱۲۰۶ - عدد قيمت ۳۶۱۸۰ - افغانی .
- ۸- فلم تراپی - ۷۴۹ - عدد قيمت ۳۷۲۹۰ - افغانی .
- ۹- الکترو کارديو گرام - ۱۱۶۱ - عدد قيمت ۸۲۵۹۲ - افغانی .

مراکز صحي .

کچه ، قرغه يي لغمان ، عليشنگ ، چوکی هاستل هوس ، دره پيچ ، کامديش ، بريكوت ، سيبه کرم ، مالستان ، جرم بدخشان ، جدرا ن کشم شاهجوي ، ميوند ، ارغستان ، پنجوايي ، سپين بولدک ، خاکريز ، موسی قلعه ، نوزاد ، دای کندی دهراد ، ارغستان ، ارژگان ، خاص ، شهرستان ، اصل چخانسور ، لاش جوين ، چار برك ، شيندند ، گلستان پسر چمن ، انار دره ، تيوره ، تولک ، شهرک ، شفاخانه چغچران پسابند ، اوبه گلران ، کوهستان ، ادرسکن کرخ ، پښتون زرغون ، اسلام قلعه ، قادس ، چوند بالا مرغاب ، غرماج ، درزاب ، اندخوي ، قيصار دولت آباد ، بلچراغ ، ورت پاميان وزنده جان بايد متذکر شد که در طول شش ماه اول سال ۱۳۵۰ - اجراءات ذيل در مراکز صحي ۲۸ ولايت کشور صورت گرفته است :

۱ - واکسين چيچک ۵۷۰۸۴۶ نفر

وزارت صحيه ضمن پرو گرام صحي دست داشته خود به اعمار يکسلسله مراکز صحي در مرکز و ولايات کشور پرداخته است که کار ساختمان يك تعداد آن آغاز و يك تعداد آن از دو الي نود فيصد تکميل و يك تعداد آن صد فيصد تکميل گرديده است .

اين مراکز صحي در ولسوالي هاي دره صوف ، روي دواب ، دولت آباد ، شور تيبه شولگره ، سنکچارک ، قرقين ، شکر دره ، بگرام سيگرد ، سرخپارسا ، کوهستان ، قره باغ ، اندراب خوست و فزنک ، چاه آب ينگي قلعه ، اشکمش قلعه زال ، دره کش ، بور که ، نهرين تکاب ، پنجشير ، نجراب ، قره باغ غزني ، جغتو ، جاغوري ، ناهور ، شرن ، شنکي ، حصه اول بهسود ، حصه دوم بهسود ، لعل سر جنگل ، ازرو ، بره کسي ، حصارک ، شاهي کوت ، شيوه کي

وزارت صحیه

- ۲ - واکسیناسیون بی‌سی‌جی ۱۶۹۶۰۱ نفر
 ۳ - غیره ۴۸۷۰۱۶ نفر
 ۴ - تعداد مراجعین حمایتی طفل و مادر
 الف یکساله ۷۶۴۱ نفر
 ب - از یک تا ۴ ساله ۹۶۴۳ نفر
 ج - مراجعین قبل ازولادت ۴۹۹۷ نفر
 د - مراجعین بعد ازولادت ۱۸۳۸ نفر
 ۵ ودلات :

الف - در خانه ۵۰۶ نفر .

ب - در مرکز صحتی ۵۸۶ نفر

۶ - مراجعین پولیکلینیک ۵۲۱۵۹۷ نفر

موسسه صحت عامه :

مدیریت حفظ الصحة محیطی :

فعالیت های این اداره که هدف و مرام آن تربیه پرسونل مسلکی خصوصاً روغتیایان ها میباشد حسب ذیل است :

- ۱ - تعلیم و تربیه مکتب روغتیایال که قبلاً شاگردان فارغ صنف نهم را برای مدت سه‌سال تعلیمی قبول و تحت تربیه میگرفت از سال ۱۳۴۹ به این طرف فارغان صنوف دوازده را پذیرفته و دوره آن برای مدت دو سال میباشد چنانچه فعلاً ۱۳ نفر در صنف دوم و ۱۵ نفر در صنف اول مکتب عالی روغتیا پال مصروف تحصیل میباشند قسمت اعظم تدریس مضامین مسلکی مکتب عالی مذکور از طرف اعضاء فنی مدیریت حفظ الصحة محظی پیش برده میشود برعلاوه مساعدتهای عملی برای شاگردان میباشد گردیده تا از موسسات صنعتی مواد غذایی و غیره که ارتباط مستقیم باوظایف بازدیدها دارد دیدن نمایند مواضع که موارد بازدید متعلمین مذکور تاکنون قرار گرفته عبارتند از شبکه آبرسانی علاؤالدین ، کارخانه کواکولا ، مسلخ ، میدان هوایی بین‌المللی کابل ، فابریکه نساجی گلشپار و نساجی بگرامی ، فابریکه کشمش پاکی ، سیلوی مرکز یکتعداد هوتلها و رستورانتهای شهر کابل ، شبکه آبرسانی و دفع فضلات پروژه های خیرخانه مینه ، سیدنور محمد شاه مینه ، نادرشاه مینه ، فابریکات جنگلک ، فابریکه موزائیک و میخانیکی ، قویکار ، باغ وحش و باغ‌بابر .

کورس مواد غذایی و هتل داری :

از شروع سال جاری به این طرف یک تعداد شاگردان رستوران ها و هتل های

این موسسه خدمات ذیل را انجام داده است :

فعالیت های تعلیمی :

بر اساس پروگرام های سیستماتیک تدریسی مضامین صحتی در کورس های صحت عامه بر حسب ذیل تعقیب گردیده است :

۱ - صنف اول مکتب روغتیایال هفته سه ساعت .

۲ - صنف دوم مکتب روغتیایال هفته چهارساعت .

۳ - صنف اول تکنالوژی هفته یکساعت .

فعالیت های تبلیغی :

۱ - بمنظور وقایه از امراض ساری و بی‌هود حفظ الصحة محیطی هیات های منظم تبلیغات صحتی مجهز بانفلم های صحتی و مواد تبلیغی درولایات بلخ ، کندز ، خان‌آباد ، تالقان ، کابل و ولسوالی‌های بگرامی ، ده سبز و غیره اعزام گردیده است .

۲ - نمایش فلم های صحتی و توزیع مواد تبلیغاتی در ایام جشن استقلال کشور .

تهیه مواد تعلیمی :

۱ - تهیه و چاپ پوستر وقایه مرض چیچک ۵۰۰ قطعه .

۲ - تهیه و چاپ پوستر وقایه ممرض سل ۵۰۰ قطعه .

۳ - تهیه و چاپ پوستر دی پی تسی ۵۰۰ قطعه .

د افغانستان کالنی

منابع آب های شان اخذ و بعد از نتیجه معاینات لابراتواری با ابراز نظر در زمینه همکاری های ممکنه صورت گرفته است .

آمریت بانك خون ریاست صحت عامه .

از ماه جدی سال ۱۳۴۹ الی اخیر قوس ۱۳۵۰ فعالیت های ذیل در آمریت بانك خون صورت گرفته .

۱- در قسمت تجهیزات ت. الف - کشیدن يك دروازه جدید در داخل دهلیز به منظور پیوست ساختن اطاق خون گیری بالا برا توار . ب- ساختن ده پایه دراز چوکی غرض استفاده مراجعین و خون دهنده ها .

ج- ساختن يك پیزاره سنگی به ارتفاع سنگی بارتفاع یکمتر در دهلیز انتظار .

د- ساختن يك پیزاره سنگ کاشی در اطاق خون .

۲- در قسمت کارتولیک الف - تهیه و ترتیب کار های جدید تاخون دهندگان برای مدت پنجسال از آن استفاده نمایند .

ب- تهیه و ترتیب تعهد نامه ها و فورمه های مخصوصی غرض معاینات عدلی .

ج- تهیه و ترتیب کتاب پروتوکل .

د- ترتیب فورمه های مخصوص ترانیسفوژیون . ه- ترتیب کارت های گروپ خون .

۳- در قسمت معاینات لابراتواری

الف :

نسخیص و تفریق انتی کور .

ب- تهیه و کرایوات شسته شده و پلازمای مایع و تکمیل معاینات آن از نظر معقم بودن .

معاینات خون دهندگان

معاینات همولوژی در پهلو ی دیگر معاینات فورمول نومازیون زید منتا سیون و تعداد لوکوسیت و ایرتسیت - به صورت منظم اجراء گردیده و علاواتا معاینات کلینیکی خون دهنده نیز صورت گرفته است .

کمک های خارجی به بانك خون .

اعضای سی بوئی انتی سیرا از طرف انستیتوت مرکزی همبورگ .

تولیدات مواد دربانك خون :

آمریت بانك از نیمه سال ۱۳۴۹ به بعد موفق شده که سه نوع سیرم تست به مقادیر کافی تولید نماید .

شهر کابل از نواحی دهگانه به همکاری ریاست حفظ الصحه بشاروالی کابل توسط مدیریت حفظ الصحه محیطی تحت تربیه گرفته شده و اساسات حفظ الصحه شخصی مواد غذایی محیطی طوری عملی و نظری برای شاملین کورس سردوره آن قلیل المدت مییاشد تدریس ودر ختم هرکورس برای اشخاص مستحق تصدیق نامه توزیع گردیده است تا حال تعداد فارغان آن به چهل نفر میرسد و پروگرام مذکور تا هنوز ادامه دارد .

کتاب رهنمای حفظ الصحه محیطی که قبلا طبع شده بود باردیگر طبع گردیده برای به کار بردن وسایل وقایوی و طرق استفاده از آن در مرکز تربیه یی صحی شیوه کی اقدامات لازمه بعمل آمده فعالیت های که توسط حاصلین مکاتب واعضای این مدیریت در مرکز تربیوی مذکور صورت گرفته عبارتند از تنظیم امور ورکشاپ های نجاری، بسته کاری وسایر کارهای مسلکی، ساختن قالب سلب های کانکر پتی ، چاه، و میرز با انواع وسایز های مختلف، قطع کردن وچوری کشیدن نلها، بسته کردن سیخکول، نصب پمپ های دستی آبکشی و ترمیم آن، بررسی از شبکه های آبرسانی در قراء و مکاتب مربوطه ساحه شیوکی، تعقیم و کلرینیشن چاه ها و دیگر منابع آب مشروب . پروگرام اصلاح میرز ها ی وطنی وغیره .

فعالیت های ساحوی و مسلکی مدیریت حفظ الصحه محیطی .

کلرینیشن بعضی مخازن و منابع آب ، مشروب در نقاط مختلفه شهر و نواحی کابل نمونه گیری از منابع آب های آشامیدنی عامه مساجد ، چاه های شخصی نقاط مختلفه شهر بشمول پروژه های خیرخانه مینه و سید نور محمد شاه مینه جهت معاینات لابراتواری سروی حمام های نواحی ده گانه شهر کابل بررسی و تفتیش یکتعداد فایز یکت تولیدی نساجی ، گلپهار ، بگرامی ، میدان هوایی بین المللی کابل ، مسلخ فابریکه های رود پاکلی وغیره و بعضی موسسات دیگر مانند ریاست تهیه ارزاق آمریت زیوتون بعضی از قشله های عسکری ، ریاست شهر سازی که بنا بر درخواست دوایر مربوطه شان نمونه آب از

ب- تحلیل و تجزیه واقعات فی واسپا ل مناطق کندز و بغلان .

ج- ترسیم جارت و گراف های فعالیت های مراکز صحی شیوکی .

سروی انفلونزا .

این سروی در بین گروپ سن و جنسین مختلفه در پولیکلینیک مرکزی ، بیمه صحی مامورین فابریکه نساجی ، بگرامی ، لیلیه و هنتون صورت گرفته است .

سروی فیصدی تلفات اطفال از پنج الی یکساله وسقط جنین .

شعبه رسپشن .

مدیریت تدریسات ، اجراءات این ادا ر ه را در طرف سال ۱۳۵۰ عبارت است از ..

- ۱- اخذ امتحان کانکور از جدید الشمولان .
- ۲- تقسیمات سنتاز یران مکاتب مربوطه مراکز مختلفه .

۳- دایر نمودن مجالس مشورتی .

۴- غور و مطالعه در باره پرو گرام مکتب نرسنک و پرو گرام قابلنرس ولایات .

۵- فرستادن راجستر کتب و مجلات .

۶- بر گذاری هفته مخصوص سره میاشت .

۷- ترتیب و تنظیم نوت ، لکچر های استادان و توزیع آن به شاگردان .

۸- ترتیب و تنظیم تصدیق نامه های شاگردان کورس و سیمناز ها .

۹- واریسی از احوال شاگردان .

۱۰- ترتیب و توزیع شهادتنامه های فارغان بر علاوه اجراءات و فعالیت های متذکره خاطر نشان میگردد که در چوکات موسسه صحت عامه شعبات آتی نیز در چوکات کارشان خدماتی را انجام داده است .

شعبه کیمیاوی حیاتی .

شعبه همیتولوژی .

شعبه کنترول ادویه .

شعبه ویروولوژی .

شعبه کنترول مواد غذایی .

شعبه توکسیمیکولوژی .

شعبه انتمولوژی .

شعبه پرازیتولوژی .

شعبه باکترولوژی .

شعبه توبرکلوز .

شعبه طرق تنفسی .

شعبه حمایتی طفل و مادر .

این سرویم های تست عبارت اند از انتی بی انتی ، ای بی که تا حال به تعداد چار صدو بیست و پنج بوتل پنج ستی سی تولید و مورد استفاده کارهای روز مره قرار آگرفته است و ضمنا باید علاوه کرد که تعداد کانز رو های خون که از هر یک پنجد سی سی اخذ گردیده از اول سال ۱۳۵۰ الی اخیر قوس بالغ به سه هزارو یکصد بوتل میرسد .

شعبه اییدیمیا لوژی .

عبارت از تحقیق ویرسچ اسباب و نوعیت اییدیمی هایی است که یک کتله اشخاصی را به امراض پساری و غیر پساری مبتلا بسازد .

شعبه اییدیمی لوژی که در چوکات موسسه صحت عامه در سال ۱۳۴۲ به میان آمد ه است . در سال ۱۳۵۰ فعالیت های آتی را انجام داده است .

سروی عمومی امراض طرق تنفسی .

این سروی از آغاز سال جاری بدین طرف در پولی کلینیک حمایتی طفل وما در درچنداول ، شاه شپیدع ، شپز نو ، مرکز صحی شیوکی ، فابریکه نساجی ، بگرامی ، قریه شینه قلعهچ ، قشله عسکری ، قرغه ، لیسه ملا لی لیسه حبیبیه مکتب ابتدایی سردار جانخان مکتب مستوری غوری ، ادامه دارد .

سروی مرض سالدانه ، لشمائیا ،

این سروی در کارته خیرخانه به شمول مکاتب دکانها و ناحیه هزاره بغل صورت

سروی تسیم مواد غذایی .

این سروی در نواحی سروی انجام و تدایو لازم صورت گرفته است .

سروی لانس امراض معدی و معایی

سروی لانس امراض معدی و معایی از عرصه دو سال است که تحت پر و گرام منظم در مناطق ذیل جریان دارد .

الف - سرویلانس ولایت کندز ، چاه آب بغلان ، رستاق .

ب- سرویلانس امراض معدی و معایی رادر نواحی کابل لوگر ، گلپهار قره دشمن و شکر دره .

ج- کنترول آبهای مشتبه .

تحلیل و تجزیه راپور و کارت های اییدیمیا لوژی

الف - تحلیل و تجزیه سروی زنان حامله و باردار از نگاه سن ، جنس ، شغل ، مقدار هموگلوبین و غیره .

د افغانستان کانسلی

انجمن رهنمای خانواده

باسرع وقت اولین کلینیک خود را در جوار کلینیک حمایه مادر و طفل در شهر آرا در محوطه زایشگاه بکار اندازد .

در این کلینیک نه تنها به مادرانیکه از ولادت های پیهم به تکلیف بودند مجانوارسی وبه خواصل بین حمل ها توجه میگردید بلکه به بعضی مادرانیکه از نداشتن اولاد هم شکایت داشتند حتی **القدور کمک های لازم و هدایات** طبی داده میشد. در اثر حسن استقبال مردم از خدمات انجمن در سال ۱۳۴۸ در شهر کابل پنج کلینیک (مرکز شهر آرا ، کلینیک بی بی مهرو ، کلینیک کارته سه ، کلینیک شاه شهید و کلینیک شیوکی) بکار انداخته شد .

برای اینکه چطور این کلینیک با پرسونل مجهز گردد به کمکهای اداره انگشاف بین المللی امریکا پروفیسری در این رشته وارر کابل گردیده وبه همکاری دیگر متخصصین ولادی که در این رشته معلوما ت داشتند یک تعداد قابله ها تحت تربیه گرفته شد وبسه کار گماشته شدند . از طرف دیگر چنددکتور خانم برای **فیلول شب های قصیر الملت به** لندن ویوگوسلاویا فرستاده شد ومجموعا نو نفر در این سال جهت اشتراک در سیمینار ها و کورس های تربیوی به خارج کشور سفر نمودند .

تبلیغات انجمن حملدوش وهم **زمان شروع به** فعالیت نموده وابتدا شش نفر بیضه های فارغ التحصیل صنوف دوازده راهی حیث مبلغین استخدام وبعد یک دوره کوتاه تربینک به کمک وسایل سمعی وبصری به تبلیغ وبخشش معلومات رهنمایی خانواده بکار انداخته شدند درعین حال یک تعداد پوستر ها ، پامفلت ها ، فلش کارتها ، برشیت ها وغیره تهیه وبدست رس مردم گذاشته میشد .

در سال ۴۹ نظر بانگشاف کار انجمن و خواهشات مردم از بعضی ولایات انجمن موفق

در پنجاه سال اخیر یک ازدیاد بی سابقه وسرسام آوری در نفوس دنیا رخداد . کسه باعث تشویش ممالک خورد وبزرگ روبه انگشاف گردیده است . زیرا خرابی صحت مادران و اطفال قلت جای وخانه ، غذا ولیاس وارسی ، صحتی ، ترانسپورت ، تعلیم وتربیه ومحدودیت های اقتصادی همه مسولیت حکومت و موسسات بین المللی رابه مراتب زیادگردانیده واگر هنوز هم بطور اوسط دو فیصد سالانه این ازدیاد دوام نمایند ودر اخیر قرن بیست یا سنه دو هزار عیسوی که نفوس فعلیه سه اعشاریه هفت بلیون به هفت بلیون برسند نه تنها قلت کار از بین رفتن منابع طبیعی عدم موجودیت وسایل تعلیم وتربیه ومشکلات اقتصاد وغذایی روی کار خواهد آمد بلکه **هرج** ومرج سیاسی را نیز بار خواهد آورد درحالی که هشتادو پنج فیصد این نفوس دنیا در ممالک روبه انگشاف آسیا وافریقا وامریکای لاتین زیست داشته ودارند وتولدا ت بین اینها از همه زیاد تر وبوضع اقتصادی شان به هیچوجه تکفوی رسیدگی باحوال صحتی تربیوی خوراک ومسکن شانرا نمی نماید .

در وطن عزیز ما این محکوره به نوعی از فعالیت های **صحتی برای واری صحت مادرانیکه** پیهم ولادت مینمایند ونگاه داشت صحت اطفال وکمک به اقتصاد فامیلیا در نظر گرفته شده وتحت نظر مقام وزارت در اوایل سال ۱۳۴۷ مورد غور قرار گرفته شد . چنانچه اساس نامه آن تدوین وبعد از طی مراتب قانونی به توشیح حضور ملوکانه رسید . از طرف دیگر فدراسیون بین المللی پلاننگذاری خانوادگی مقیم لندن برای مدرک پولی بودجوی و برای تهیه سامان ولوازم **ترانسپورت و فیلولوشپ** های تربیوی این انجمن از طرف دایره هیئت انگشاف بین المللی امریکا در کابل لیست گفته شد وانجمن رهنمای خانواده به تمام همکاری های مقام وزارت صحتیه به تاریخ ۲۱ سرطان مطابق ۲۲ جولای ۱۹۶۱ تاسیس گردید انجمن رهنمای خانواده موفق گردید که

وزارت صحه

قرار احصايه انجمن رهنمای خانواده از بدو تاسیس تا اخیر سال ۱۳۵۰ به تعداد نه هزار و یکصد و پنجاه و یک نفر به کلنیک ها از لوپ ۲۸۷۷۳ نفر از تابلت ۱۱۴۶۹ نفر از کانسلم استفاده برده است که این ارقام روز بروز اضافه شده میروند.

تبلیغات و ارتباطات انجمن نیز به عین صورت در خارج و داخل کلنیک ها به فعالیت بود نشان دادن فلمها و وزت های خانگی دوام دارد .

چنانچه تنها از ماه اسد ۱۳۴۹ تا ما جدی یک هزار و سه صد و پنجاه و یک نفر از رهنمای خانواده و هشت نفر از قلم های رهنمای خانواده و فلم های صحی دیدن نموده و ۹۰۰۰ خانه در مرکز و ده هزار خانه در ولایات متذکره وزت گردید و رهنمایی های صحی و رهنمایی خانواده به قاملها رسانیده شده است .

نشریات انجمن نیز بانشر پوسترها - پامفلت های مزید به اعطاء معلوما ت رهنمایی خانواده فعالیت نموده است برای تربیه پرسونل میدیکال و پر آمیدیکال در سال ۱۳۵۰ انجمن یک گروه هشت نفری قابله هارا برای

مرکز ولایات بیک کورس سه ماهه و یک گروه بیست و پنج نفری رهنمایان خانواده را برای مرکز ولایات بیک کورس یک ماهه تحت تربیه گرفته و کورس ها موفقانه انجلم پذیرفته است .

در سال یک هزار و سیصد و چهل و نه الی یک هزار و سیصد و پنجاه و یک تعداد وزیتور های خارجی از مرکز بلا نگذاری خانواده گی بیسن المللی و دیگر موسسات بین المللی از انجمن رهنمای خانواده افغان دیدن نموده و یک تعداد از آمرین انجمن در کنفرانس های بین المللی شرکت ورزیده است .

قابل یاد آوریست که در ماه سپتمبر یک هزار و نهصد و هفتاد و یک در کونسل منطقوی که نماینده افغانستان اشترا کورزید افغانستان به حیث عضو (- بی - بی - بی اف) قبول و مربوط منطقه شرق میانه گردید .

گردید که پنج کلینیک دیگر را در ولایات هلمند ، هرات ، مزار شریف ، پروان و جلال آباد افتتاح و بکار اندازد .

در عین حال یک تعداد دیگر پرسو نسل انجمن جهت معلومات در رشته اداره تبلیغات و امور تخنیکی برای تدویر کلینیک های انجمن به کمک اداره بین المللی امریکا به امریکا فرستاده شد که همه موفقانه به وطن عودت

و به پیشبرد فعالیت های انجمن سهم فعال دارند . همچنان بیک گروه شش نفری قابله و قابله نرس ها و یک نفر مبلغ جهت مزید معلومات بمصرف موسسه مذکور برای سه ماه به ایران فرستاده شد . در این سال در پهلوی بدست آوردن پرسو نل فنی ایسن

انجمن به فکر پیدا نمودن دیگر همکاران افتاده و سه دسته سه و چهار نفری خانمهای رضا کار به مصرف اداره همکاری امریکا به خارج فرستاده شد تا از طرز کار و همکاری موسسات رضا کار با انجمن ها بلدیته پیدا در مواقع لازمه همکار انجمن شوند همچنان دونفر از علمای دینی جید وطن را به کمک

پولی این موسسه به ممالک مصر ، ترکیه ، ایران فرستاد تا بعد از بازگشت شان انجمن نظریات و نقاط نظر اسلامی و در رهنمایی خانواده همکار های صحیح داشته باشد .

در سال ۱۳۵۰ علاوه بر ده کلینیک فوق الذکر چهار کلینیک دیگر در میر بچه کوت و بغلان و دوی دیگر در کندز و غزنی افتتاح و در چند روز قریب سه کلینیک رهنمایی خانواده به همکاری پروگرامهای کمک های طبی امریکا در مرکز هزاره جات افتتاح و یک کلینیک در مرکز معاینه خانه مرکزی به همکاری موسسات صحی پوهنتون بکار انداخته خواهد شد که همه تدارکات آن مهیا و آماده افتتاح است .

در کلنیک های مربوطه در مرکز ولایات فعالیت ها دوام داشته در اکثر کلنیک های پرسونل دایمی ویا در بعضی جاها رسورت تایم به فعالیت میباشد .

وزارت معادن و صنایع

فابریکه کود کیمیاوی و برق حرارتی را رفع می نماید در پهلوی آن آکسیجن مورد ضرورت موسسات تفحصات پترول استخراج گاز شبر غان قوای کار قوماندانی هوایی ده داد ی تخنیکک نساجی بلخ و غیره نیز تامین مینماید .
کارتو گرافی
در قسمت کارتو گرافی
الف - پلاتنک اتس

نگویشن هوای فوتو های شهر مزار شریف توسط اله های مربوطه و امور پلاننک چپلو شش معدن از نقشه های ۱- ۵۰۰۰ پروژ ۵ مزار شریف به نقشه تحویل و اجرا گردیده و هم ترانگویشن هشت معدن از نقشه های شهر غزنی نیز صورت گرفته همچنین دو شیت از نقشه های ساحه مزار شریف توسط اله کوار دینانتو گراف نقطه گذاری شده و رویز یون پانزده قطعه از نقشه های ۱- ۵۰۰۰ ساحه قندهار اجراءات شده است .

ب - توپو ویز یون - منحنیان و دره ها سه قطعه از نقشه های یک برپنج هزار افغانستان شیت های پلاستیکی ترسیم گردیده همچنان امور لیول و ترانگو لیشن و غیره بعضی وزارت خانه ها و موسسات شده است .

ج - فوتو لابراتوار - به تعداد نه هزار و نهصد و هشت قطعه فوتو گراف فسو تسو ، انلاج منت نظر به فرمایش موسسات به طبع رسیده و هم هفتاد قطعه دای پارنرف شیشه یی جهت امور مربوطه خود مونسسه چاپ شده است .
د - فوتو اندکس : از یکصد و ده قطعه فوتو های یک برده هزار شهر کابل بعد از یکسلسله عملیات یکقطعه فوتو موزاییک یک بر پنسج هزار که سلیز سه ضرب چار متر میباشد ، تکمیل و فعلا قابل استفاده میباشد همچنان یکهزار و دوصد و هشتاد قطعه توسط طیاره از مناطق بلخ کنز گورگان چار دره گرفته شده است در قسمت جیو دیزی به منظور بلند بردن سوبه علمی و تخنیککی پرسونل فنی از برج حمل به این طرف یک کورس نظری در داخل موسسه و نظر به بعضی معاذیر پرسونل بوقفه های

اجراءات عمده فابریکات کود و برق درسال ۱۳۵۰
فابریکه کود کیمیاوی :
کار ساختمانی و مونتاز شعبات هشت گانه به شدت جریان داشته و از جمله کار ساختمانی و مونتاز و رکشاپ اساسی مربوطه هر دو فابریکه به پایه تکمیل رسیده و در حال بهره برداری میباشد .

فابریکه برق حرارتی :

کار دستگاه تصفیه کیمیاوی آب که دارای قدرت تصفیه هفتاد و پنج تن آب فی ساعت میباشد صد فیصد تکمیل و زمینه را برای به کار انداختن توربین های مربوطه آماده ساخته فابریکه برق حرارتی دارای سه توربین هر یک بقدرت ۱۲۰۰۰ - کیلو وات برق در فی ساعت میباشد که توربین اول به فعالیت آغاز و از انرژی برق آن استفاده به عمل میاید .
کار توربین دوم تقریباً نود و هشت فیصد تکمیل و کندنکاری ته داب توربین سوم جریان دارد .

و هم جهت بهره برداری از فابریکه برق یک کورس فنی تاسیس و تعداد چهل نفر از آن فارغ گردیده .

درساحه رهایش

کار دوازده تعمیر نوع سوم تکمیل و مورد استفاده متخصصین خارجی و داخلی قرار گرفته است و کار ساختمانی شانزده تعمیر دیگر ۸۵ فیصد انجام یافته امور عمرانی شفاخانه بیست بستری و تعمیر لیلیه که گنجایش ۱۱۶ نفر دارد جریان و هم تعمیر سینما و کلوپ در شرف تکمیل میباشد ساحه استحصالی فابریکات کود و برق که دارای شعبات گاز بتون و مخلوط مساله گادر بندی حلیمی سازی و رکشاپ نجاری و فابریکه تولید آکسیجن است بایک لابراتوار تجزیه مواد ساختمانی مجهز میباشد آکسیجن مؤلده بر علاوه آنکه نیاز مندی هر دو

وزارت معادن و صنایع

اسبت علت آن اینست که زغال کافی با لای معادن مربوطه متراکم و ذخیره بودینا بر آن نظر به تطبیق پلان در برج میزان عقرب وقوس در امورا انکشافی معادن زیادتر کار شد است اندازه تادیات مجموعی هر سه معادن به ۸۶۴۳۴ - تن میرسد همچنان امور انکشافی معادن زغال سنگ به اندازه دو صدو پانزده متر نقلیه جدید و غیره امور متفرقه به شمول صوف های زغال سنگ سه هزارو هشتصد ونود و هشت متر اجرا شده است .

تصدی پنبه و روغن نباتی هیلمند :

مؤسسه پنبه و روغن نباتی هیلمند به مقدار یک هزارو پنجمصد تن پنبه مخلوج به بازار های اروپا و شرق دور صادر نموده و عواید اسعاری آنرا بدسترس افغانستان ن بانک گذاشته است چون مؤسسه سرمایه دورانی ندارد خریداری مواد خام آن از قرضه های افغانستان بانک تحویل میگردد و به این نسبت مبلغ ۴۶ ملیون افغانی به منظور خریداری پنبه از افغانستان بانک قرضدار میباشد .

همچنان مؤسسه مقدار چار صد تن گنجراره به انگلستان صادر واز مدرک فروش آن مبلغ چهل هزار یونداسترلنگ عواید بدست آمده است از آنجاییکه مؤسسه به کمی مواد خام موا جسه است فعالیت وی نسبت عدم موجودیت مقدار کافی مواد خام نمی تواند اقتصادی باشد ازین رو کوشش هیات عامل این است تا مقدار بیشتر مواد خامرا برای مؤسسه تهیه بدارند .

درسال جاری مقدار دو هزار تن پنبه دانه خریداری شده در حالیکه ظرفیت تولیدی آن در حدود چارده هزار تن پنبه دانه میباشد . فابریکه تاکنون در حدود پنجصدو نود تن روغن جامد تولید کرده و همچنان مقدار ۵۹۰۰۰ ۸۲۷ - قالب صابون و در حدود سه هزارو یکصدو هشت تن گنجراره تولید کرده است راجع به انکشاف زرع پنبه دروادی هیلمند از غناب فعالیت های دایمه دارای از طرف فابریکه و به کمک متخصصین پلان کولمپو به عمل آمده است و مؤسسه توانسته است در حدود نهصدو دوازده تن کود کیمیای را طور تفادی برای زارعین پخته توزیع نماید و همچنان مقدار لازم ادویه ضد حشره را

مختلف ادامه داده شده است و همچنان به منظور بلند بردن سویه تخنیکي پرسو نلفنی یک کورس دیگر به نام عیار ستاف های نیولمان درجه اول دایر گردیده که بعد از اخذ معلومات کافی عملی ونظری در برج اسد ختم گردیده است .

پلرتی کارکنان فنی داپلر واقع قلعه احمد خان غرض اجرا بعضی امور داپیلر عازم هرات گردیده و بعد از انجام وظیفه به کابل آمده و کار های داپیلر در افغانستان تکمیل گردیده است .

دوقسمت ریپرو دگشن :

مطیعه به تعداد ۱۰۵۱۴۱ - قطعه نقشه و غیره به مقیاسات مختلف رنگه و سیاه و سفید توسط ماشین آفتیت نظر به فرمایش موسسات به طبع رسیده است و همچنان توسط ماشین فوق یکصدو نود و شش جلد دانستنیهای اساسات فن کارتو گرافی بدفتر اساس نیز به طبع رسیده است به تعداد ۹ هزارو یکصدو بیست سه قطعه نقشه و غیره توسط ماشین اوزالید به مقیاس های مختلف نظر به فرمایش موسسات به طبع رسیده است و به تعداد هشتصدو پنجاه و چار فلم پازتیف و نگتیف و فوتو توسط شعبه عکاسی چاپ شده است توسط ماشین طبع اسماء به تعداد ۱۶۴۷ قطعه نام های جغرافیایی کارتو و غیره طبع شده است و هم به تعداد ۳۳۰۵ نام جغرافیایی و غیره توسط ماشین جدید هدیکو پازتیف و نگتیف اخذ گردیده است و همچنان پنجاه شش جلد کتاب اساسات کارتو گرافی و غیره توسط شعبه صحافی و پنج قطعه نقشه توسط اله یا تو گراف کار شده است .

مؤسسه ذغال سنگ شمال :

مؤسسه مذکور در سال ۱۳۵۰ بشکل تصدی دولتی با اساس سرمایه بیست و پنج ملیون افغانی شروع به فعالیت نمود پلان استخراجی مؤسسه ذغال سنگ شمال از سه معادن کرکر اشپشته و دره صوف مجموعا ۱۰۴۰۰ - تن و مقدار استخراج حقیقی آن به ۱۰۱۹۹۱ - تن میرسد یعنی مقدار دو هزار و نه تن است اصل پلان استخراجی کمتر استخراج شده

د افغانستان کالنی

- ۲- مشاهدات و تاسیس نقاط ترانکو لیشن
درجه ۴ جمعا
۶۳۰ - نقطه
۳- محاسبه کوردینات و تعیین نقاط چاه
از نقشه به زمین
۶۳۰ - حلقه چاه

- ۴- تعیین و اتصال نقاط پروفیل های سایز
میکی جمعا
۵۹۰ - نقطه
۵- تعیین و ارتباط نقاط چاه ها
۶۱۰ - حلقه چاه
۶- ساختن پرامیدها
۱۰۰ - نقطه
۷- محاسبه کوردینات و ارتفاعات پروفیل
های سایز میکی جمعا در حدود
۳۶۸۵ - کیلو متر

- ۸- انتخاب ساحوی پروفیل های سایز میکی
۳۲ - کیلو متر

- ۹- نقشه خط امتداد لین مخابرات بین ریاست
تفحصات پترول و فابریکه کود برق
۲۵۰ - کیلو متر

- بائر مطالعات سابقه و نظریات متخصصین
خارجی و داخلی در ساحه های جرقدوق جمه
اسک نیم تاق و خواجه گوگردك قرار ذیل برمه
کاری صورت گرفته
الف - برمه کاری اکتشافی در سیزده حلقه
جمعا در حدود ۰۵۳ هکتار
ب- برمه کاری استخراجی در دو حلقه چاه
جمعا در حدود ۲۰۵۳ - رر

- علاوه بر آن برای دریافت منابع آن شیرین ،
تحت الارضی در ولایت جوزجان در پنج حلقه
چاه جمعا ۵۰۵ متر برمه کاری صورت گرفته
است همچنان غرض پیشبرد امور برمه کاری
به طور نار مل بعضی امور دیگر از قبیل ریم
کاری چاه ها و پایان کردن گیسنگها در چاه ها و
سمنت ریزی آنها و نسبت آنها و نسبت معلوم
نمودن طبقات برمه امور جیوفزیکي (کره تاز) نیز
انجام یافته است .

توسط عمده فابریکه بلمسترس دهالین قرار
دهد ضمنا رهنمایی های فنی و تخنیکي در مورد
زرع پنبه توسط متخصصین انگلیس و همکار ی
ماموویین موظف زرع و جمع آوری پنبه سیبوط
فابریکه پنبه و روغن نباتی میلمند وقتا فوقتا
صورت گرفته است .

تخنیک چنگلك که در سمت جنوب شهر کابل
در دامنه کوه علی ملنك واقع گردیده ساختمان
های آن بیست هزار هکتار زمین را احتوا
میکنند در تخنیک چنگلك هزار متعلم که از
آن جمله هفتصدو بیست نفر طور نها ری و
دو صدو هشتاد نفر به قسم لیلیه پیشبینی
گردیده است و تحصیلات رادر شقوق مختلف از
قبل ترمیم موثر ساختن پروژه چات مو تر و
امور برق فابریکات فراخوا هند گرفت علاوه
دو صد نفر کارگر دو شقوق پسته کاری ترمیم
موثر، خرازی، فرزکاری و برق مصروف کار
خواهند شد .

تفحصات پترول :

به مساحه یک هزار و ستی و شش کیلو متر
مربع در نواحی سنگچارك سروی نقشه برداری
به مقیاس ۱ : ۵۰۰۰ انجام یافته و در ضمن دو
صدو سیزده وت کرات تشریح گردیده است
همچنان سروی ساحه مذکور به مقیاس ۱ : ۱۰۰۰۰
به امتداد سی و پنج کیلو متر صورت
گرفته و تحلیل خریطه های توپو گرافی
۳۵۰۰۰ - ۱ - ششفر گزاری ابتدایی نقشه فوتو
گرافی هوایی با پنجاه و شش خط مسیر پیرو
فیل اجرا گردیده است علاوه بر آن يك خط
السیبر اکتشافی در مناطق سنگچارك و عرب
بای انجام وبه مساحه بیست و سه کیلو متر
مربع مقطع تشریح گردیده است .

سروی توپو جیو دیزی :

توسط گروه توپو جیو دیزی محاسبه و
اندازه گیری موقعیت نقاط در روی زمین تعیین
و تثبیت شده که در امور تفحصاتی از آنها
استفاده مطلوب بعمل می آید در سال ۱۳۵۰
توسط سروی توپو جیو دیزی امور ذیل صورت
گرفته است .

- ۱- تعیین نقاط پروفیل سایز میکی جمعا در
حدود
۲۴۱۵ - کیلو متر

وزارت معادن و صنایع

سایز میکی امور جیولوجی :

بوتل به ظرفیت چهل لیتر و فشار یکصد و پنجاه اتموسفیر تولید گردیده و همچنین حجم انتقالات سامان و مواد که توسط ترانسپورت تفحصات پترال از بنادر بساحات مطلوب واز يك نقطه به نقطه دیگر داده شده بیش از هفتاد و سه هزار تن میباشد .

هکذا غرض ترمیمات عراده جات دستگا ه های برمه کاری و دیگر سامان ثقیله توسط دستگاه ورکشاپ تفحصات در حدود ۳۴۲۶ - عراده جات ترمیم شده اند .

از طرف مدیریت عمومی صحه این ریاست در سال جاری در تداوی بیش از دو هزار نفر متخصصین داخلی و خارجی و کار مندان افغانی اقدام به عمل آمده است که در کلینیک های مختلفه تداوی شده اند .

سروی معادن و جیولوجی -

از آغاز سال ۱۳۵۰ به این طرف نزد گروه اکتشافی مواد معدنی جامد و گروه های نقشه برداری به مقیاس يك بر پنجاه هزار در ساحه های مختلف کشور شروع به فعالیت نموده اند و طبق اساسات پروگرام خویش به مطالعات جیولوجیکی ادامه داده اند .

در جریان اول سال ۱۳۵۰ گروه های دای چو بان ، انگوری هرات و هلمند نتایج سال یکپزارو سیصد و چهل و نه خویشرا تکمیل نموده و همچنان گروه هرات و هلمند راپور سالهای ۴۷ و ۴۸ و چهل و نه خود را طی راپور عمومی و مفصل که عبارت از نقشه های جیولوجیکی و نقشه مواد معینه معدنی قسمت مرکزی افغانستان میباشد .

در ساحه دو صد هزار کیلو متر مربع تکمیل کرد .

همچنان کارهای اکتشافی و اکتشافی قلمی در ساحه های کاریز رسول تورمالین، و شنیدند و از سیماب در نواحی پسابند و تیوره مربوط ولایت غور و نیز امور سروی و معادن مس در چندین نقاط کشور رویداست گرفته شد کاره های نقشه برداری به مقیاس يك بر پنجاه هزار و یک بر ده هزار طبق پلان پیش بینی شده تکمیل گردیده است .

برای رهنمایی غرضی دریانت ساحه نفت دار و گاز دار مدفون ذیلا سروی صورت گرفته است .

الف- سایز میکی موف ریکارد لاک ها ی امواج انعکاسی جمعا در حدود یکصد و هشتاد کیلو متر

ب- سایز میکی لاک ا ب ، وی ریکارد دلاک های امواج انکسناری جمعا در حدود ۴۹۴۴ - رورر اجرای امور فوق برای ریاست تفحصات پترول غرض کشف ساحه های جدید نفت دار و گاز دار نوید زیاد تری داده است .

جیولوجی عمومی :

طرز تشکیل احجار ژاسه را از نقطه نظر تفحص نفت و گاز مورد مطالعه قرار میدهد . مطالعات ساختمان جیولوجی ساحه های نفت و گاز دار شمال افغانستان با تحلیل مدار ر ک برمه کاری ها و امتحان چاه ها ادامه یافت هم چنان تحلیل و مطالعه مدارکی اصلی برای حساب ذخایر گاز در رسویات جوراستیک ساحه خواجه گوگرد ک و در طبقات کتریف ساحه جر قدوق یتیم تاق ادامه داشت تحلیل نقشه های توپو گرافی هوایی شمال افغانستان و مطالعه ساحه فرورفتگی دولت آباد اجرا گردیده است ترتیب جداول خواص فزیک و کیمیاوی گاز جوراسیک و جداول معلوماتی و تحقیقاتی جیو فزیک و ترتیب جداول امتحان طبقات جوراستیک و تباشیر با مطالعات تکنونیک و ارزبایی دارا بودن نفت و گاز در ترسبات جور استیک مورد مطالعه قرار گرفته است .

امور لابراتواری :

توسط شخصیات لابراتوار مرکز ی تدقیقات علمی تشخیص و تجزیه و تحلیل نمونه هاییکه از طرف متخصصین جیولوجی و برمه کاری و جیو فزیک که از ساحه های مختلف جمع و به لابراتوار سپرده شده به عمل آمده و همچنان ترتیب گرافها و نقشه های ساحات تفحصاتی و تجزیه آب و خاک و نفت و گاز و غیره امور علمی و فنی اجرا گردیده است .

برعلاوه پیشبرد کار های فنی و نخنیک ، ریاست و سایر موسسات در حدود دو هزار

د افغانستان کالني

به منظور تهیه نمودن آب آشامیدنی و غیره در شهر تالقان، همچنان کارهای سروی هاییدرو جیو لوجیکی به مقیاس ۱۰۰۰۰۰ در ساحه دو صد کیلو گروپ فزیک به امور تحقیقات کارهای جیوفزیکي طلای رسوبی ناحیه سمتی کنار دریای پنج وساحه چنار قندهار و قلات پرداخت

گروپ توپر گرافی جهت پیشبرد و معاونت کارهای اکتشافی طلای رسوبی ناحیه سمتی در ساحه یازده کیلومتر مربع را به مقیاس یک بر پنجاه هزار و شش کیلو متر مربع به مقیاس

۱۰۰۰۰ را از نظر پلان تبیل سروی نمود. است همچنان گروپ های نقشه برداری در ساحات هلمندهرات کابل جنوب میمنه و قسمت های نلخ پنجشیر نورستان را به مقیاس ۱:۱۰۰۰۰ نقشه برداری نموده است.

کارهاییکه از آغاز سال الی اخیر برج قوس ۱۳۵۰ در لابراتوار مرکز اجرا گردیده است، عبارتند از تجزیه های کیمیاوی منرالوجی پترو گرافی سینکترال تجزیه طلا و سلاید سازی کریندنک و غیره را در مدت مذکور ۱۶۴۲۲- تجزیه صورت گرفته است.

نمونه گیری های مواد تجزیه های کیمیاوی برمه کاری و غیره نیز به عمل آمده است در ربغ دوم سال گروپ دیگری در منطقه نایک ولایت زابل به مقصد تشبیب و تجسس زخایر مس و طلای مذکور انجام داده است.

گروپ های مواد معدنی غیر فلزی

دو گروپ غیر فلزی برای تفحص و قیمت گذاری معادن ابرک بیریل و اسپست در منطقه نجراب و بگرام و همچنان امورا اکتشافی ابرک و بیریل در دره چغانیان نجراب انجام یافت از شروع سالهای اخیر برج قوس در حدود هشتاد تن ابرک خام استخراج شده است

گروپ طلای رسوبی نورا به به فعالیت اکتشافی و اکتشافی در کنار دریای پنج و منطقه سمتی ولایت تخار و نمونه گیری در چندین نقاط در معبر دریا و حفر چاهای اکتشافی و سرکسازای و یکسلسله کارهای جیوفزیکي و توپو گرافی بالای پروقلمهای معدود انجام داده است.

گروپ هاییدرو جیو لوجی غرض تحقیقات آب های تحت الارضی و حفر چاه های عمیق

د افغانستان د بریښنا مؤسسه

۸- میتروهای که از منازل خارج شده ۶۰۱ عدد
۱۰- اجرای تنویر جدید به شمول خیرخانه ۱۶۰۷ - استحقاق

۱- کشف سرقت برق و قطع لین ۳۴۳، مشترک برق در اثر راهپور ها و مشاهدات هیئت فنی و تفتیش.

۱۱- مجموع کیلوات ها و فروش شده دوره اول و دوم.

۴۷۱۴۶۳۰۸ - کیلوات ساعت

۱۲ - محصول دو دوره واردات برق

۴۰۱۶۳۰۹ - افغانی

۱۳ - حق الامتیاز و اجرت ها

۱۰۸۰۷۲۶ - افغانی

۳- تکمیل مونتاز و به کار افتاد نشش باب برج برق.

۶- تمدید لین پانزده هزار ولت هوایی ۱۵۰ متر

۴- تمدید لین ۴۰۰ ولت هوایی ۳۰۰۰ متر نیم فولادی

۸۰۴۲۰ - متر در ۵۹۹ پایه های مختلف
۷۱- تمدید لین کیبلی پانزده هزار ولت ۷۱ متر

۵۰- تمدید لین کیبلی ۴۰۰ ولت ۸۸۸۲ متر

۳- تمدید تبیل لین های مصرف و غیره ۱۵۴۸۵ متر

۷- تمدید نصب صندوقهای فلزی میتر ۴۲۲ متر

وزارت معادن و صنایع

دروایت هرات :

- ۳- ترانسفر مر ۴۰۰۰۰ ر. ۴۰۰۰۰ یكصد ولت امپیر
 ۴- رر ۴۰۰۰۰ یكصد ولت امپیر
 ۵- رر ۲۰۰ رر
 ۶- سوچبود مكممل به ضرورت استیشن چارصد امپیر یكدانه
 ۷- پایه آهنی پنجاه پایه
 ۸- پایه ناچو پنجاه عدد
 ۹- سیم المونیم شانزده میلی يك رول
 ۱۰- سیم المونیم پنجاه میلی دو رول
 ۱۱- سیم استیک دو صد متر
 ۱۲- سیم مغز فولادی پنجاه متر
 ۱۳- برآکت شش هزار ولت سی دانه
 ۱۴- سیلتر شش هزار ولت سه صد و چهل و سه دانه
 ۱۵- دنده كچ سه صد و ده دانه
 ۱۶- كلمپ دو صد یازده دانه
 ۱۷- نت هشتاد و شش دانه
 ۱۸- كیبیل مختلف النوع دو صد و چهل و هشت میتیر
 ۱۹- كله گی گیل سه دانه
 ۲۰- چینگك بیست دانه
 ۲۱- قلفك يكصد دانه
 ۲۲- برق گیر شش دانه
 ۲۳- كارتوس پنجاه میلی سی دانه
 ۲۴- طول لین شش هزار ولت یك نیم كيلو متر
 ۲۵- رر رر چهار صد ولت شبکه چهار امپیر
 ۲۶- رر رر هفتاد و پنج كيلو ات امپیر

د روایت فراه :

- ۱- يك پایه جنریتیر يكصد و پنجاه كيلو ات
 ۲- برآکت چار صد ولت ده دانسه
 ۳- سیم المونیم شانزده میلی يك رول
 ۴- سیم استیک دو صد میتیر
 ۵- پایه سوچبود يكصد اصله
 ۶- دنده كچ در صد دانه
 ۷- سیلتر يكصد دانه
 ۸- برآکت چار صد ولت ده دانسه
 ۹- طول لین چهار صد ولت شش كيلومتر
 ۱۰- رر رر هفتاد و پنج كيلو ات
 ۱۱- رر رر چهار صد ولت شبکه چهار امپیر

کارخانه جات جنگلك

- کارخانجات جنگلك متشکل از ده دستگا ه میباشد ازین جمله هشت دستگا ه تولیدی است و دو دستگا ه كمکی میباشد .
 دستگا ه های تولیدی قسرا ذیل است .
 الف - دستگا ه ترمیم موتر : این دستگا ه باماشین آلات مدرن تجهیز گردیده انجنیران داخلی و خارجی و كارگران آزموده دو آن مشغول خدمت اند .
 دستگا ه قدرت ترمیم اسامی یك هزار و سه صد عراده موتر رادر سال دارا میباشد تعداد
- ۱- شعبه پارچه کاری .
 ۲- شعبه انجن :
 ۳- شعبه اگریكات .
 ۴- شعبه كاربیتر .
 ۵- شعبه برق موتر .
 ۶- شعبه ترمیم ریڈیتر .
 ۷- شعبه ترمیم بیتری موتر .
 ۸- شعبه ترمیم فریم .

د افغانستان کالني

۹- شنبه ترميم بادي .

۱۰- شنبه کبي کشي .

۱۱- شنبه بسته کاري .

۱۲- شنبه رنگمالي .

ب- دستگاه بادي سازي

درين دستگاه يکصدو چهل وسه نفر کارگر کار ميکند کار اختصاصي اين دستگاه ساختن بادي هاي فلزي سرويس و بادي هاي چوبي موتر هاي بار بردار ميباشد .

ج- دستگاه ميخانيکي فلز

اين دستگاه نيز با ماشين آلات مدرن تجهيز شده است ، کار اختصاصي آن عبارت است از توليد پرزه جات موتر ها پرزه جات ماشين هاي نساجي چيرکت هاي نکلي ، پرزه جات بادي سرويس ها انواع پرزه جات موتر رد احتياج پرزوه هاي دولتي واتر پمپها ، ميخ تعميراتي ، به سايز هاي مختلف سنگهاي اوزان متريک ، برمه هاي سر ميزي برمه ها کلان فرشي قلبه هاي زراعتي وغيره .

ظرفيت توليدي اين دستگاه سالانه به هفتصدو پنجاه وشش تن مواد رنگه وسياه ميرسد وتعداد کار گرانش به يکصدو چهل و هفت نفر ميرسد اين دستگاه شامل نه شعبه متفرق ميباشد .

د- دستگاه ساختن فلزي

درين دستگاه ساختن درواز ، ها ي آهنی دروازه هاي بنداب ، تانک هاي بزرگ ديز لو بطرول وآب ناظر فريت پنجاه هزار ليتر وبيشتر از آن الماري فلزي هنگره اي بزرگ براي نگهداري مواد وغيره صورت ميگيرد تعداد کارگران

آن بشمول ماموران فني بالغ به شصتو پنج نفر ميباشد .

ه- دستگاه ريخته گري

درين دستگاه ريخت فولاد چدن ، فلزات رنگه از قبيل المونيم برونج ، مس وغيره صورت ميگيرد که کارگران آن بالغ به يکصدو دو نفر ميرسد وتوليد ساليانه آن در حدودسه صد تن بوده .

و- دستگاه ترميم آلات برقي

درين دستگاه آلات برقي ترميم ميشود کارمندان آن ده نفر وشامل سه شق ميباشد .

ز- دستگاه اکسيجن

درين دستگاه اکسيجن توليد ميشود تعداد کارگران آن دوازده نفر وقدرت توليد آن در طرف بيستو چار ساعت به تعداد يکصدو بيست بالون اکسيجن چهل ليتره بفشار يک صدو پنجاه اتموسفير ميباشد .

دستگاه هاي کمي

الف . دستگاه افزار سازي

اين دستگاه ساختن تابه ها وتجهيزات وکانه کنور هارا به عهد ه دارد کارگران آن پنجاه نفر بوده وبدو گروپ تقسيم شده اند گروپ الف :

سوهانکاري ، وگروپ ماشين کاري وبه تعداد نوزده پايه ماشين در آن به کار افتاده است .

ب- دستگاه سرميخانيکي :

وظيفه آن حفظ ومراقبت فعال نگهداشتن تمام دستگاه هاي توليدي ميباشد کارگرانش نودو هشت نفر بوده وشامل دو شعبه است .

توليدات وفروشات مقاييسي

۷۰۰ ۴۷۹ ۳۶۱ - الف .

۹۰۰ ۸۸۵ ۷۱۱ - ا ف

۸۰۰ ۹۸۳ ۱۰۱۱ - ا ف

... ۸۵۴ ۱۲۶ - ا ف

۹۶۰ - پايه ۰

۲۲۹۰ - پايه

۴۰۱۶ - پايه

ار ۵۵ - تن

۱۵۰۰۰ - دانه

۱۶ - دانسه

۱- توليد حقيقي سال ۱۳۴۷

۲- توليد حقيقي سال ۱۳۴۸

۳- توليد حقيقي سال ۱۳۴۹

۴- توليد پيش بيني شده سال ۱۳۵۰

فعاليت عمده توليدي درسال ۱۳۵۰

۱- توليد واترپمپ چهار ونيم انچ

۲- توليد چيرکت هاي يکتفري

۳- توليد درواز ه تقسيم آب

۴- توليد ميخ تعميراتي .

۵- توليد طعام برالمو نيمي

۶- تانک بسايز مختلف .

وزارت معادن و صنایع

- ۷- ترمیم اساسی موتر های مختلف
 ۸- ترمیم اساسی انجن های شوروی . ۹۲ - پاییه
 ۹- تولید اکسیجن
 ۱۰- ساختمان سرویس
 ۱۱- ریخت اشیای چدنی ۳۸۴ - تسین
 در دستگاه های کار خانجات جنکک به تعداد یک هزار و پنجاه و نه نفر بشمول یازده نفر متخصصین وانجنیران خارجی مشغول کار می باشند.

نساجی بگرامی

- بتاریخ یازده جدی ۱۳۵۰ مجلس عالی وزراء
 در سرمایه نساجی بگرامی ده فیصد تزبید
 منظور کرد که مجموع ازدیاد فیصدی آن
 بالغ به چهل ملیون افغانی میرسد که به اثر
 این ازدیاد چهل فیصد در تولیدات منسوجات
 نساجی تزبید به عمل خواهد آمد .
- نساجی بگرامی که از جمله بزرگترین و
 عصری ترین نساجی در افغانستان بشمار می
 رود بطور مجموعی یکصد جریب زمین را احتوا
 نموده که تعمیر اساسی آن چهل و دو جریب
 زمین اعمار گردیده به ظرفیت تولیدی
 درسال در صورت دو هفته کار دوازده ملیون
 متر تکه سفید، رنگه، چهارخانه، خط دار
 وغیره بر علاوه هشت صد تن نخ به منظور رفع
 احتیاج صنعت گران کشور بتار یخ پنبه
 حمل ۱۳۴۹ بصورت اساسی به تولیدات خویش
 آغاز نمود .
- در فابریکه نساجی بگرامی در شش ماه
 اول سال ۱۳۵۰ نسبت به سال گذشته
 صد فیصد افزایش قابل ملاحظه به عمل
 آمده است
- فابریکه نساجی که نود فیصد مواد خام
 خود را در داخل کشور تهیه میکنند در نظر دارد
 تا تولیدات خود را به خارج صادر نماید .
 درین باره بایک عده مشتریان ممالک خارج
 که تولیدات فابریکه را مشاهده کرده
 مذاکره به عمل آمده که شاید در سال
 ۱۳۵۱ منسوجات نساجی بگرامی به خارج
 عرضه گردد .
- احضایه پرسونل و منسوبین ریاست نساجی
 بگرامی درسال پنجاه .
 پرسونل تعداد نفر
 ۱- کارگران تولیدی ۱۳۱۶ -
 ۲- کارگران تخنیک ۲۳۱ -
- ۳- کارگران ترانسپورت ۵۵ -
 ۴- مامورین اداری ۱۹۴ -
 ۵- متخصصین خارجی ۲۰ -
 ۶- مجموع ۱۸۱۶ -
- تولیدات دستگاه نختابی به کیلو گرام
 ۱۱۱۴۲۵۷ - کیلو گرام
 ۲- نخ بسند لسی
 ۲۷۰۱۵ - بندل
- تولیدات دستگاه بافت**
 ۱- ستان کوره
 ۹۰۳۹۹۴ - متر
 ۲- چهارخانه و را در
 ۲۶۸۶۲ - متر
 ۳- گامسکوت
 ۱۲۲۷۸ - متر
 ۴- مجموع
 ۹۴۳۱۳۴ - متر
- تولیدات دستگاه رنگ آمیزی قشنگ شده
 ۱- ستان سفید ۶۲۵۶۹۰ - متر
 ۲- تافته ۶۵۶۹۰ - متر
 ۴- چهارخانه و رادار ۱۹۷۷ - متر
 ۵- گامسکوت ۶۱۵۰ - متر
 ۶- مجموع ۹۳۷۰۸۰ - متر
 قیمت فروش محصولات ریاست نساجی
 بگرامی
 ۱۲۲۲۸۷۶۷ - افغانی
 ۲- قیمت نخ
 ۴۲۶۴۰۰ - افغانی
 ۳- قیمت پارچه ردی
 ۳۵۹۲۷ - افغانی
 ۴- مجموع
 ۱۲۶۹۱۰۹۴ - افغانی

وزارت زراعت و آبیاری

پروژه تحقیق و خاکشناسی

تحقیق و تکثیر و بذر انواع مختلف تخم محلی و خارجی جواری پخته برنج اقسام سبزیجات و میوه جات صورت گرفته است .
لابراتوار کیمیاوی زراعتی

تطبیق فوتو های هوای ساحه بند خروار ولایت لوگر و تعیین یونت های اراضی مذکور مع سروی فزیکي آن که سی و پنج هزار جریب زمین میباشد تکمیل گردیده است .

نمونه گیری از قطعات تجربوی گندم در ولایت کابل، غزنی، لوگر، میدان و کاپیسا به تعداد بیست و چار قطعه تجربوی پخته در ولایت کندز و بغلان بذر گردیده از ولایات آتی نمونه های خاک و آب آن تحت تجزیه قرار گرفته شده .

شعبه سروی و الجئیری

از تفسیر عکس های هوایی در احصایه، گیری بعد از تکمیل نقشه های جنگلاتی به تفکیک ولایت نتایج آتی بدست آمده .

ولایت کنرها

ساحه عمومی مورد مطالعه ۸۹۸۸۶۰ هکتار
زمین زراعتی ۲۷۱۳۷۰ هکتار
زمین زراعتی ۲۷۱۳۷۰-
در ۳۰۲ فیصد

ساحه جنگلها

در ۷۶ ر. ۵۸۹۱۰ هکتار
زمین بایر ۴۱۵۴۸۹۱۰ هکتار
در ۴۶۲۲ فیصد

ولایت لغمان

ساحه عمومی مورد مطالعه ۴۸۹۸۶۲۰ هکتار
زمین زراعتی ۲۶۰۴۵۰ هکتار
در ۴۴۷۳ فیصد
ساحه جنگلها ۲۱۹۱۷۰ هکتار
در ۴۴۷۳ فیصد
زمین بایر ۲۴۴۷۰۰ هکتار
در ۴۹۹۹۰ فیصد

ولایت ننگرهار

ساحه عمومی مورد مطالعه ۸۴۷۳۷ هکتار
زمین زراعتی ۸۹۲۶۰ هکتار
یعنی ۱۰۴۵ فیصد
زمین بایر ۵۲۴۳۷۰ هکتار
یعنی ۹۱۸۸ فیصد
پروژه پسته سمگان

بذر ۱۴ کیلوگرام تخم پسته در ساحه دو هزارو هشتصد چقرک بعد از کنترول فنی و تعیین فیصدی نمو و بذر سیزده کیلوگرام تخم پسته در آنها و همچنان بذر هفت کیلوگرام تخم پسته در سه هزار و پنجاه خریطه پلاستیکی در باغ حضرت سلطان (ع) علفچرها

در فارم علی آباد در ساحه ۵۲۶۳ مترمربع مقدار بیست و دو کیلوگرام تخم فستو کار و پرا و از ساحه هشتصد و نود و نه متر مربع مقدار ده کیلوگرام تخم پرتیل رای گراس جمع آوری گردیده .

فارم بادام باغ

از ساحه یک هزار و نهصد و پنجاه متر مربع مقدار پنجاه و یک کیلوگرام تخم بدست آمده و از ساحه تکثیری کرستت دیت گراس مقدار چهل و چار کیلوگرام تخم بدست آمده .

سروی علفچر

وارسی امور فنی و امور علفچر ها را جمع به تثبیت تفکیک ساحات علفچر ها علاوه بر هفت صد و هشت قطعه نقشه ساحات صفحات شمال کشور و دو صد و پنجاه و پنج قطعه نقشه دیگر به مقیاس یک بر ۵۰۰۰۰ از ریاست، کار تو گرافی برای تعیین ساحات علفچر نیز تهیه شده .

مجادله امراض حیوانی

بمقدار ۱۰۶۳۰۳۳ رأس حیوانات مختلفه به مقابل امراض واکسناسیون تداوی شده است استحصال با کتريا برای ستاک که توسط ماشین خشنک گردیده همچنان ساختن وسط ها ارسال واکسین ها به ولایات کشور به عمل آمده .

وزارت زراعت و آبیاری

چوچه مرغ و یکصد و سی و پنج قطعه فیل مرغ
استحصالی گردیده است

پروژه حفاظه نباتات و قرانطین

- ۱- مجادله علیه امراض و آفات اشتجار
- ۲- مجادله علیه آفات و امراض گدامها
- ۳- مجادله علیه ملخ های مضره
- ۴- توزیع مقدار ۴۶۶۸۷- سیر گندم بذری
- ۵- مجادله علیه موشهای مضره در بعضی از ولایات بعمل آمده .

پروژه احصایه

ترتیب و تنظیم فورمهای جدید سنالانه جهت
سروی معلومات احصائیوی راجستر تولیدات
غله جات سبزیجات و نباتات صنعتی .

پروژه تنظیم آب

مطالعات راجع به وضع آبیاری زمین های
زراعتی و باغی و تقسیم آب در ولستوالی های
ولایت کابل صورت گرفت
سروی عاجل آب های تحت الارضی ساحه
فراه رود و هری رود .

هایدرالوجی

مطالعه و اندازه گیری هایدارالوجی در تمام
ساحات کشور

شعبات دیزاین و آبیاری

تکمیل دیزاین سر بند نهر ارجی به ظرفیت
چهل متر مکعب فی ثانیه دیزاین امتداد نهر
فیض آباد به طول یک کیلو متر دیزاین زاہر
های عمومی نهر قمارق بادو ساختمان مربوط
آن بطول یازده و نیم کیلو متر تکمیل شده
دیزاین و کنترل ساختمان دهنه جات و درک
های انهار چاریکار، خلزای و بگرام مربوط
ولایت پروان که تا حال سی و هفت عدد آن
پخته کاری شده و همچنان بعضی دیزاین در
جوزجان چوکی، لغمان و غورصورت گرفته .

امور ساختمانی

امور ترمیم و ساختمان بند سر حوض هشت
فیصد تکمیل گردیده ساختمان های نهر شیوه
و شکی ولایت ننگرهار کنترل ساختمانی نهر
آب چکان ولایت لوگر و کنترل و ساختمان
حوض ذخیره لبلبو قاپریکه قند ساز جریان
دارد . بند سرخاب تکمیل گردید .

شعب و پرو لوژی

واکسین اندریست برای محافظت و پرورش
پساز گردیده و مقدار چار هزار و سه صد دوز
واکسین استحصالی شد

اجراءات پروژه پيله وری

از دوره اول ، دوم و سوم کمپاین پيله وری
یک اندازه حاصلات بدست آمد و پروی دو
صد و شصت سه متر زمین تخم پاشی شده که
تخمین یازده هزار و پنجاه جمیع خواهد گردید
تعداد ۱۰۱۶- تخته کاغذ تخم مادی غرض
انکشاف سال ۱۳۵۱ اخذ و تماما معاینه
مکروسکوبی و سلکژن گردیده است .

اجراءات در قسمت القاح مصنوعی

استحصالی اسپرم از حیوانات تمديد و
محافظت آن در لابراتوار و همچنان توسط
استیشن های مربوط در ولایات کشور جمعا
به تعداد ۱۶۸۹۵- فردگا و وگوسفند معاینه و
تلقیح گردید .

پروژه ماهی

۱- فعالیت در ساحه بند درو تسمه
مقدار ۵۶۷۸ کیلو گرام ماهی از بند درو تسمه
استحصالی و به قیمت فی کیلو هفده افغانی
به بازار کابل و جلال آباد عرضه شده است .

در ساحه بند نغلو و قرغه

چوچه ماهی تروت از انکو با تور
کشیده و بداخل حوض های کلان قرغه انداخته
شده .

اجراءات پروژه مرغداری

الف - فارم بگرامی به تعداد ۱۸۸۵۲۷ - تخم
مرغ و ۲۸۳۷۱ - عدد تخم مرغایی تولید گردیده
بتعداد نژده هزار و هشتصد و هشتاد و پنج قطعه
چوچه مرغ و دو هزار و بیست و هفت قطعه چوچه
مرغایی استحصالی گردیده .

ب- فارم بیننی حصار تولید تخم مرغ به
تعداد ۲۶۲۹۷ - عدد تخم مرغ و دو صد و بیست و
دو عدد تخم فیل مرغ تولید گردیده و همچنان
به تعداد پنجهزار و سه صد و چهل و نه قطعه

امور سروی جیولوجی -

سروی جیو انجنیری موضع بند سلمه بالای دریای هریرود سروی جیولو جی بند ، اوشلان بند حسن تال .

سروی هایدریو جیالو جی وجیو فزیک آب های تحت الارضی

سروی تحقیقات هایدریو جیالوجی ساحه دشت بکوا ساحه رامک شیوه خاشرود ، بلخ نیمروز زنده جان تکمیل گردیده .

برمه کاری

چاه های عمیق در مطبعه معارف در دفتر ملل متحد چهل ستون سفارت ایران در ده قنندر سفارت جرمنی سیلوی کندها ر پوهنتون ننگرهار پشتنی تجارتی بانک پروژه کوهدامن کشیده شده

چاه های تحقیقاتی

چاه های تحقیقاتی در ساحه حسن تال کمک دولت آباد ، کتواژ ، کاریز صفر ، فارم خلیل آباد ، کنجاک ، شش گاو و شنکی کشیده شده

فعالیت های جیوفزیک

سروی جیوفزیک ساحه فارم هده غازی آباد و سروی جیو فزیک ساحه های شیخ میر پروفیل وراپور جیوفزیک ساحه سیگانس :لسوالی مقر باپروفیل های ساحات تمکی ، غزنی سیاه گل تکمیل گردیده است چارپروفیل جدید در ساحه بادام باغ و سیزده پروفیل مربوط ساحه کانال ننگرهار تکمیل گردیده .

فعالیت های سروی توپوگرافی

امور سروی توپوگرافی ساحه اوشلان بند سنگاش ساحه بندتمکی بندا میر سربند نور گل سربند شکی بالای دریای کتر . پروژه آبیاری کوچک ، سروی مشاهداتی و مقدماتی سی ساحه تکمیل شده .

رابور فعالیت پروژه ترویج گرید ت و کوپراتیف

مامورین ترویج باچار هزارو شش صدو چهل ونه دهقان تحت ساحه پروژه وبا هشت صدوهشتادوشش نفر دهاقین خارج از ساحه ، پروژه ملاقات نموده ودر مورد استعمال و تطبیق هار مون جبر لک اسید هدايات لازمه به دهاقین داده .

اولین مجموع کوپراتیف به تاریخ ۱۷ اسد در میر بچه کوت به حضور شش صدو بیست و پنج نفر اعضا و تعداد زیاد باعدارا ن برگزا ر ومفاد سنال یکپهزارو سیصدو چهل و نه کسه حاوی مبلغ ۶۶۶۸۵۰ - افغانی میباشد نظر به فیصله هیئت مدیر به پنجاه فیصد مفاد خالص به سرمایه کوپراتیف پنج فیصد سرمایه سهم داران وچهل و پنج فیصد به سهم داران توزیع گردید .

در مرکز انکشاف زراعتی بغلان

اعمار یک گدام به ظرفیت ۲۰۰ - ۳۰۰ تن کود وگنشم .

اجراآت پروژه آبیاری - سربند گلپار ، پرکاری سنگ کاری ، خشکه ، هنگاف کاری کانکریت ریزی ، سنگ کاری بامساله ، تهیه ریک وچغل وکندن کاری لازمه انجام گردیده وهمچنان رنگ کاری ماشین ها ونصب نمودن گادر هاو کناره های قسمت فوقانی دروازه کانال باتریم زینه وپل پیاده رو وزینه قسمت فوقانی ، دروازه تحت کار گرفته شده است .

ودر کانال عمومی کندنکاری وپر کاری سنگ کاری کانکریت کاری ، سلوب کاری ، هنگاف کاری ، و تپک کاری قیر ریزی ولاینک بقدر ضرورت به پایان رسید . وهمچنان در امور سروی ، شبکه آبیاری پروژه پروان به طول ۱۹۵ کیلو متر لیونگ کراسکشن ها جهت تهیه نمودن مقطع کانالهای مرعی اجراآت کرده است و امور جیالو جی دیزاین یک قسمت از کانالهای فرعی نیز توسط مامورین فنی به رهنمایی متخصصین چینیایی صورت گرفته است و بطول سی متر لیول کار شده است .

پروژه آب یاری سرده غزنی

ضروریات قسمت شبکه های آبیاری از قبیل کندن کاری ، زمین سنگزار ، کندنکاری ، زمین ، خاگزار کندنکاری و دو باره پرکاری هموار کاری اراضی ، تسطیح ستلامی وعمق کانال توسط دست ، هموارکاری توسط نفر ، تهداب ازنسگهای خورد و فرس آن ، سنگ کاری و هموار کاری ، سنگ کاری معه مساله سمنت ، کانکریت آهندار وغرقه مواد کانکریتی آهن دار ، دیوار خشت خام ، دیوار خشت پخته ، قیرمالی ، پلستر کاری ، ونصب آهن با بمرتفع گردید .

وزارت زراعت و آبیاری

رپور سه ماه اول سال ۱۳۵۰ ترویج و توزیع کود و تخم که بعداً در اثر فرمان صدارت عظمی مربوط ان مقام گردیده

بهبازی آبی در ولایات کابل، غزنی، پروان، کاپیسا، بامیان، کندهار، لغمان، زابل، جوزجان، ارزگان غوزات، فراه، نیمروز و بغلان قرار ذیل صورت گرفته است.

ترویج گندم توزیع تخم اصلاح شده گندم برای بلد

۱- لرامارو پتیک مکسیک و جوتی لرامارو	۱۶۱۳۵ - کیلو گرام
۲- لرامارو	۸۷۳۲۶ - کیلو گرام
۳- مکسیکو	۶۰۰۰ - کیلو گرام
۴- مکسیک	۱۵۳۵۵ - کیلو گرام
۵- جستی	۵۱۸ - کیلو گرام

توزیع کود در ولایات

ولایات	کود یوریا	دای امونیم فاسفیت	سوپرفاسفیت
کترها	۱۲۱۴۶۶ - کیلو گرام	۴۶۱۲۲ - کیلو گرام	۲۲۵۰ - کیلو گرام
بغلان	۱۲۷۸۴۹ - کیلو گرام	۹۷۳۸۱ - کیلو گرام	۵۹۱۳۵ - کیلو گرام
نیمروز	۵۹۹۳ - کیلو گرام	۳۰۳۴ - کیلو گرام	— — —
بلخ	۳۰۶۴۲۴ - کیلو گرام	— — —	۲۸۸۸۶۰ - کیلو گرام
بامیان	۱۲۸۳۱ - کیلو گرام	۶۴۲۴ - کیلو گرام	— — —
فراه	۵۹۴۸ - کیلو گرام	۸۳۰۰ - کیلو گرام	— — —
غزنی	۳۷۴۷۸ - کیلو گرام	۳۲۶۳۵ - کیلو گرام	— — —
پروان	۸۰۷۲۵۰ - کیلو گرام	۱۰۲۵۰ - کیلو گرام	— — —
لوگر	۱۹۰۱۵۰ - کیلو گرام	۷۷۶۵۰ - کیلو گرام	۲۸۰۰ - کیلو گرام
کاپیسا	۱۸۴۲۵۸ - کیلو گرام	۱۴۲۶ - کیلو گرام	— — —
زابل	۱۳۵۰ - کیلو گرام	۱۰۰۰ - کیلو گرام	۲۰۰ - کیلو گرام
ارزگان	۲۳۵۰۴ - کیلو گرام	۱۷۹۱۸ - کیلو گرام	— — —
لغمان	۴۷۵۰۰ - کیلو گرام	۱۲۵۰۰ - کیلو گرام	— — —
مجموع	۱۹۲۲۰۰۱ - کیلو گرام	۴۰۴۲۱۴ - کیلو گرام	۳۵۳۲۴۵ - کیلو گرام

ترویج و تکثیر پخته

مقدار (۲۲۵۷۰۷۰۹) کیلو گرام تخم پخته به ترتیب ذیل بدھاقین ولایات توزیع گردید:

ولایات	نوع پخته	مقدار تخم	مساحه به هکتار
جوزجان	۴۴۲	۱۶۵۹۲۰ - تن	۳۳۱۸ - هکتار
کاپیسا	محلی ۲۷ ۴۷	۲۱۰۰۰ - تن	۳۳۰۰ - هکتار
		۱۶۰	۲۷۲
بلخ	۴۴۲	۶۲۶۱۶۶ - کیلو	۱۲۶۵۴ - هکتار
بغلان	۱۷ - ۱۵	۴۹۸۶۲۳ - کیلو	۱۷۰۳ - هکتار
فراه	۴۴۲	۱۲۰ - تن	۲۴۰۰ - هکتار
هکذا تکثیر تخم اصلاح شده پخته در استیشن ها و فارمها قرار ذیل صورت گرفته			
ولایات	نوع پخته	ساحه تحت کشت	
جوزجان	۴۴۲	۵ - هکتار	
بلخ	۴۴۲	۱۲ - هکتار	
بغلان	۵۱۷	۴۲ - هکتار	
	۴۸۲۷		

همچنان تکثیر انواع پخته در ساحه (۷۵۳۸) هکتار دو مزارع دهاقین صورت گرفته است. کذا مقدار ۱۲۲ تن تخم پخته زودرس در ساحه ۳۸۲۴ - هکتار تکثیر گردیده که در آن مقدار ۶۱۱۰ - کیلو گرام کود یوریا و ۴۳۳۰ - کیلو گرام کود دای امونیم فاسفیت استعمال گردیده است.

د افغانستان کالنی

در جریان چهار سال پیش از پنجاه هزار گاو اهالی در ولایت بغلان القاح مصنوعی و معاینه صحیحی شده است .

همچنان به منظور اصلاح جنس قره قل پروژۀ تاکتون بیش از سه صد هفتاد و پنج اصلاح شده قره قل یکتعداد گاوهای نسلی ، خروس های نسلی برای اصلاح نسل گاو و مرغ به مالداران حوزه شمال توزیع گردیده است .

از شروع فعالیت پروژۀ تاکتون بیشتر از ۱۳ هزار گوسفند نسلی قره قل پروژۀ بایسقال القاح مصنوعی گردیده و فیصدی تولیدی آن سالپانه از یکصد و هشت فیصد تجاوز نمود . است . همچنان تاکتون بیش از ده هزار مرغ واکسین گردیده و به یکصد هزار گوسفند مقابل امراض چیچک و انتراکس واکسین مقابل امراض چیچک و انتراکس واکسین تطبیق گردیده است .

در کلینیک های چهار ولایت واستیشن های فرعی پروژۀ پنجاه هزار گاو و حیوانات اهالی معالجه واز امراض حمایه گردیده است . هم در کمپاین طاعون گاو هفتصد هزار گاو در چهار ولایت واکسین گردیده و بیش از سه صد و پنجاه هزار گوسفند بز و قایه از طفیلی های مرضی بادویه لازمه غسل داده شده است . در لابراتوار پروژۀ واکسین های امراض حیوانی تهیه میگردد که تولیدات آن سالانه بیش از سه میلیون دوز است .

لابراتوار تهیه واکسین از نگاه داشتن سامان و لوازم و آلات کاملاً مجهز بوده و مقدار واکسین های امراض حیوانی تهیه میگردد که مزید بر تهیه واکسین هامورین فنی نیز همه ساله تحت نظر متخصصین تربیه میگردد .

پروژۀ صحت و تولیدات حیوانی که با کمک یک میلیون دالر ملل متحد تاسیس گردیده ساحه فعالیت آنرا تهیه و تطبیق واکسین های مختلفه اصلاح جنس قره قل القاح مصنوعی ، حیوانات احتوا می نماید .

این پروژۀ چهارسال قبل باصرف یک میلیون دالر تاسیس گردیده و انستیتو ت صحت و تولید حیوانی که قبلاً در وزارت زراعت و آبیاری فعالیت داشت و در آن چهار صد و پنجاه هزار دالر مصرف گردیده بود به این پروژۀ ضم گردید .

همچنان وزارت زراعت و آبیاری سالانه ۱۴ میلیون افغانی به این پروژۀ تخصیص داده است لیسه و ترنری به انستیتو ت که مدت تحصیل آن دو نیم سال است ارتقا داده شده و فعلاً در آن بیست و دو نفر معلم مصروف تحصیل میباشند انستیتو ت دارای کتبخانه لابراتوار های لیلیه بوده و فارغان صنف دوازدهم را به اساس امتحان کانکور می پذیرد .

در حوزه زراعتی شمال شرق به منظور تشخیص امراض حیوانی و قایه صحت حیوانات یک لابراتوار مجهز تاسیس گردیده است . همچنان دو قوطن به گنجایش یک هزار و شش صد گوسفند چهارحوض غسل در مسیر روست و آمد گوسفندان و توسعه پروژۀ بایسقال که فعلاً یکصد و دو هزار گوسفند از آن آب مینوشند تهیه نموده است .

علاوه بر این در ولسوالی های دوشی پل - خمری بغلان امام صاحب قلعه ذال تنگی فرخار خواجه غار و غیره چهار مرکز حمایه حیوانات تاسیس گردیده . این مراکز علاوه بر کلینیک هایست که در مراکز ولایات دایر شده است .

وزارت داخله

قوماندانی عمومی ژاندارم و پولیس

تأمین امن و نظم عامه بررسی بروقایع بشکل وقایوی در رأس کار این اداره قرار دارد نظر باحساس ضرورت کورسهای اختصاصی در کانون تربیه گاه پولیس (آکادمی پولیس) دایر وهم عدّه از صاحب منصبان جهت کسب تحصیلات عالی و پیشرفت سویّه تعلیمی در شقوق مختلف به جمہوریت اتحادی المان دولت شاهی انگلستان دولت جمہوری فرانسه هندوستان - جاپان اعزام گردیده اند که رویہم قفہ تعدادشان به ۱۴ نفر میرسد که

باساس پلان مجادلوی با مجرمین روی کار آوردن سیستم مرکزی اوققای سویه علمی و مسلکی صاحب منصبان و ترویج سیستم کارت گذاری و نشان انگشت کورس های مذکور برای صاحب منصبان مرکز ولایات از تاریخ ۱۹ سرطان الی ۲۶ میزان دایر گردید .

بیست نفر صاحب منصبان فارغ سال ۱۳۴۹ آکادمی پولیس در جریان وظایف علمی با همکاری متخصصان مربوط معلومات لازم در شعب کیمیا تثبیت هویت - عکاسی و گرافو- لوژی که در وظایف شان رول بسزایی دارد حاصل نموده اند .

آکادمی پولیس در ظرف سال ۱۳۵۰ در کورس تمییه پولیس که شاملان آنرا صاحب منصبان ژاندارم برتبه های چکتورن وچکرن تشکیل میدهد جهت آماده شدن برای وظایف بزرگ امن و نظم عامه با شرایط تعبوی به تعداد (۲۰) نفر شامل گردیده و به تعداد (۳۶) نفر لژسانتین های فارغ آکادمی پولیس جهت سوق و ادارواحدات کوچک در عملیات پولیس تحت تربیه قرار گرفته اند (۲۰) نفر از کمیساران فارغ التحصیل آکادمی در کورس بررسی حادثات ترافیکی شامل شده راجع بلخند وپرداشت و مشاهدات واقعات ترافیکی پاسکیچ و عکس برداری صاحب معلومات شده اند .

جهت آموختن طرز نجات مغرورین کورس شنووری به شمول (۱۵) نفر سانتین دایر گردیده است و همچنان در کورس معاینات تخنیکسی

وسایط نقلیه ترافیکی به تعداد (۷) نفر جهت آموختن صورت تدقیق و معاینات تخنیکسی وسایط نقلیه موتر دار شامل شده اند . در جمله فعالیت های عمرانی اعمار يك مسجد که گنجایش ۲۵۰ نفر نمازگذار را دارد واکمال میدان انداخت و میدان عملیات جهت تمرینات عملی صنوف و کورسهای مختلفه اعمار اتاقهای رهایش و کانتین آکادمی پولیس قابل تذکر است .

اداره ترافیک مرکزی :

مسوده قانون ترافیک چاده از طرف متخصصین مسلکی بادر نظر داشت شرایط محیطی وقواعد بین المللی ترتیب گردیده است .

جهت کنترل و مراقبت شاهراه هفت عراده وسیله نقلیه موتر دار جهت برسی

بر حادثات ترافیکی ۴ عراده موتر امبولانس عصری مجهز با وسایل امداد اولیه تهیه بکار انداخته شده است .

ریاست تدقیق و پلان :

برای اوققای سویه دانش عامورین راهپور های راجع به علم اداره تتبع و تهیه گردیده که برای استفاده مینا میباشد .

برای انکشاف و توسعه پروگرام کنار نیاروالیها روش واجراآت نیاروالیهای ممالک مختلف تحت مطالعه قرار داده شده و مجموعه به لسان انگلیسی و دری از طرف این ریاست تهیه گردیده است .

ریاست تدقیق و پلان به تهیه کروکی و نقشهای ولایات که قبلا فاقد آن بودند اقدام نموده و نقشه های مذکور راجهت استفاده ولایات بدسترس شان گذارده است .

این شعبه برای فراگرفتن تحصیلات عالی عده از عامورین راه ممالک جمہوریت اتحادی المان - فرانسه - هالیند ، انگلستان و جاپان اعزام گردیده .

به منظور ایجاد تسهیلات در امور اداری انفکاک قراء تجک اسحق زایی خواجه احمدو گاوخور والحاق آن به مرکز ولایت فراه .

انفکاک قراء قشغر وخواجه بانو ازولسوالی پشتون زرغون والحاق آن به ولسوالی اوبه ولایت هرات .

د افغانستان کالني

در ولايت هرات برعلاوه رقم متذکره که سروی املاک زراعتی رانشان میدهد (۱۰۰۷۲۵۳) جریب در ولسوالی های کشک و گلران اراضی مالچر نیز سروی نقشه برداری گردیده است.

برای اخذ مالیه موقت اراضی مازاد استحقاق بعمل آید همچنان اراضی ایکه بدون پرداخت مالیه به تصرف اشخاص بوده تحت پرداخت مالیه قرارداد شده توزیع اظهارنامه های املاکی صورت گرفت و جمع آوری گردید در ظرف همین سال (۱۳۵۲۵۷۰) قطعه اظهارنامه توزیع گردید و به تعداد (۱۱۰۸۰۴۶) قطعه پمد از خانه پوری جمع آوری شده است .

اراضی ایکه باین حساب تابع پرداخت مالیه موقت قرارداد شده است در حدود (۱۳۹۶۰۳۳) جریب بالغ میشود که روپه هر فته مبلغ (۴۸۰۶۶۲۰۳) افغانی مالیه مازاد استحقاق تحصیل شده است .

همچنان اراضی ایکه تحت ساحه پروژه های آبیاری و عمرانی واقع و به منظور تصفیه آن از لحاظ ملکیت و تفکیک حقوق و وقت تحت اجراءات قرارداد شده برحسب ذیل است .

الف : اصل استحقاق ۱۱۸۱۸۸۲۱۸۵۸۲ جریب .

ب: مازاد استحقاق متعلق به خود مالک ۱۷۱۸۱۸۸۰۵۹۸۱۸۱۷ جریب .

ج : مازاد متعلق به دولت ۲۲۴۹۲۲۴۹۲۲۴۹۲ جریب .

و نیز توسط مساحین مربوط باندازه ۱۵۰۷۳۳ جریب به قید مساحت آمده است . به منظور اسکان کوچی های زراعت پیشه و بی زمین اقدامات لازم بعمل آمده که ذیلا خلاصه میشود .

۱- بولایات هرمنده، کندهار، بلخ، سمنگان، کندز و تخار (۲۰۶۹) خانوار معرفی شده است. بصورت عمومی درین سال برای (۱۷۲) خانوار در ولایات زمین بقسم ناقصیت توزیع شده است همچنان برای (۶۲) خانوار زمین تقصیت گردیده که مراحل توزیع آن تحت دوران است.

الحاق مجدد يك تعداد قراء به ولسوالیهای نورستان و علیشنگ و قریه ننگراج کماکان بحیث مرکز نورستان .

انفکاک قراء کنگجر لایقه - کاکل - دشت قلعه از ولسوالی ینگی قلعه و الحاق آن به ولسوالی خواجه غار .

انفکاک علاقه داری پسود از ولسوالی سرخورد و الحاق آن به مرکز ولایت ننگرهار . برعلاوه جهت تشویق بیشتر مردم باخذ فوهر های ثبت سجل احوال و فورمه های مربوط تولدات و هم از بین بردن قیمت و ازدواج موفق گردیده است .

در اوایل ۱۳۵۰ به تعداد (۱۷۰) نفر از صنف دوازدهم مکتب سروی بکار گماشته شدند .

تاسیس هشت مدیریت منطقوی در موزه های کابل لوگر، پروان، کاپیسا، کندهار، زابل، ارزگان، هرمنده، نیمروز و فراه، هرات غور و بادغیس، بلخ، سمنگان، جوزجان و فاریاب، کندز، بغلان، تخار و بدخشان، غزنی، پکتیا و وردک و بامیان، ننگرهار، لغمان و کونړه منظور و پرسونل آن بکار گماشته شد .

سروی اراضی :

فعالیت های سروی اراضی تحت دو پروگرام مشخص روی کادستر و سروی عاجل در ولایات ذیل صورت گرفته است .

کابل - ۲۶۰۴۱۲ جریب

کندهار - ۱۶۴۴۴۴ جریب

پروان - ۵۵۱۱۹ جریب

ننگرهار - ۳۰۲۰۰ جریب

وردک - ۱۴۵۶۵ جریب

هرمنده - ۱۶۵۳۰۰ جریب

لوگر - ۱۲۰۰۰ جریب

بغلان - ۳۱۴۴۳ جریب

فاریاب - ۶۸۰۰۰ جریب

کندز - ۲۲۳۵۹۲ جریب

زابل - ۳۵۴۱۸ جریب

هرات - ۱۲۵۹۵۳۰ جریب

وزارت مالیه

ها مبلغی در حدود صد میلیون افغانی از سر جمع بودجه عمومی هر وزارت وضع و جهت تطبیق پروگرام مزبور تخصیص داده به این صورت در طرح و تطبیق پروگرام عاجل که بسرعت ممکنه به مرحله تطبیق در آمد وزارت مالیه سهم گیری با ارزش نمود که امید است نمر آن در حاصلات سال آینده مشهود گردد وزارت مالیه وضع یادکرد خشک سالی در مملکت و رهنمایی حکومت توانست از مساعدت های دول دوست و موسسات بین المللی استفاد نموده در حدود دو صد و هفتاد دو هزار تن کدم و یک مقدار کود کیمیاوی بصورت قرضه و کمک بلاعوض بدست آورده جهت حل و فصل طلبات ماضی دولت پروگرام اساسی تحت مظنا وزارت مالیه بوده و چنانچه هم تحصیل آن توسط گروپ های عامل و موظف به صورت جدی جاری است .

از آنجا بیکه يك تعداد موسسات دولتی تحت تصفیه قرار دارد که با تحمیل بود چه گزاف بصورت اجرای وظیفه میدارند و چنانچه هم يك مقدار اموال این موسسات که از مدت هابه بصورت بلاتکلیف وراکد در تحویلخانه هادر حال ضایع شدن باقی مانده است .

وزارت مالیه تصمیم گرفت تا زیر پر و گرام مطالعه شده اموال این موسسات را بصورت فروش و لایلم عرضه نموده و از مدرک فروش آنها يك قسمت بودجه دولت را تامین و چنانچه با توجه و متحرک کن نمودن تصفیه شان تحت نظر مستقیم وزارت مالیه از تشکیل و انجام وظایف بصورت تکراری جلوگیری و از تصرف بودجه صرفه جوئی بعمل آید .

مامورین متقاعد دولت که عمر شان را به خدمت در دستگاه های مختلف سپری و اکنون اندوخته های جز معاش تقاعد جهت امرار حیات ندارند به اثر تجویز اخیر دولت و ارزش های قانون جدید در معاشات شان افزودی پیش بینی گردیده بود ولی به علت عدم موجودیت تخصیص در بودجه تقاعد معاشات شان معطل میگردد وزارت مالیه یادکرد واقیعت از مدرک احتیاطی مبلغ در حدود (۷۰) میلیون افغانی که تکافوی قسمتی از کمفلیت های خزینه تقاعد را به شمول اجرای معاشات افزودی کرده بتواند بصورت کمک به خزینه تقاعد کار سازی و مشکل مامورین متقاعد را از این ناحیه مرتفع ساخت .

ازینکه فعالیت اساسی وزارت مالیه را پیش بینی و تحصیل عواید و تثبیت مصارف عادی و انکشافی دولت تشکیل می نماید . وزارت مالیه تصمیم گرفت با فعال ساختن واحد های اصلی اداری خویش از قبیل ریاست عواید ، گمرکات ، و تصدی های دولتی طریقه بهتر جمع کردن مالیه و محصول را که متکی به شرایط سالم میباشد در چوکات قوانین و تعلیمات نامه تدوین و بدین وسیله توانست امور حسابداری و اداری آنرا با فعالیت بهتر ریاست های محاسبات اداری و خزاین مرکزی به شکل محاسبه عصری و مجهز ترتیب و تنظیم نمود . توسط ریاست های تفتیشی بعدی و اداری و تنظیم اجرا آت به واریسی حسابی و اداری در تطبیق قواعد و تعلیمات نامه های موضوعه بر رسی و انسجام بخشید .

وزارت مالیه به تاسی از اهداف مصارف عادی و انکشافی سال ۱۳۵۰ دولت را با ارقام ۸۱۷۵ میلیون افغانی به مقابل رقم ۸۱۷۵ میلیون افغانی عواید پیش بینی شده به شکلی توزین بخشید که منجمله ۱۰۲۶ میلیون افغانی از مدرک مالیه مستقیم و ۲۸۵۷ میلیون افغانی غیر مستقیم و مبلغ ۲۳۸۷ میلیون افغانی استقراض از منابع داخلی و عواید و تشنیهات دولت و سایر عواید و مبلغ ۱۹۰۵ میلیون افغانی از درك قرضه و کمک های خارجی موازنه نماید این توازن

بودجه را پس از تصویب حکومت غرض غور پارلمان تقدیم مجلسین نمود درین بودجه مرتباً سعی به عمل آمده است تا از يك طرف سرمایه گذاری دولت به ساحات تولیدی یعنی پروژه های انکشافی و تشنویق صادرات بیشتر گردد و در ساحات مصرفی حتی الامکان صرفه جوئی بعمل آورده و انکشاف عواید از مدرک سالم از قبیل مالیات مستقیم در نظر بگیرد .

توأم با تقدیم بودجه حساب قطعیه سال ۱۳۴۸ دولت را نیز ترتیب و به پارلمان تفویض گردیده است نظر به وضع خشک سالی مملکت و این که حاصلات سال ۵۰ مخصوصاً حاصل للمسی اطمینان بخش نبود و همکذا حایه مالدا رودهقان ازین رهگذر لازم و ضروری شناخته شد تا حکومت يك پروگرام عاجل توزیع گندم و کود کیمیاوی راسر دست بگیرد که البته با تشخیص ضرورت معاونت به این طبقه برای تطبیق پروگرام مذکور به همکاری سایر وزارتخانه

وزارت عدلیه

همچنان فعالیت دیگر این شعبه قضائیه خارتوالی های ولایات بدخشان ، هلمند ، جوزجان ، هرات ، غزنی ، کاپیسا و غیره میباشد که به صورت مجموعی فعالیت نیابت کشف و تحقیق شعبه متذکره به ۱۸۲ دوسیه میرسد.

۳- نیابت تعقیب قضایی که اساس وظیفه آنرا تعقیب دوسیه های تکمیل شده جزایی در محاکم تشکیل میدهد . مشتمل بر سه خارتوالی بسویه مدیریت های عمومی است که عبارت اند از خارتوالی ابتدائیه مامورین مرکز خارتوالی استیفاف و خارتوالی تمیز این سه خارتوالی جمعاً ۴۹۲۲ دوسیه جزایی را در محاکم سه گانه مربوط تعقیب و اخذ فیصله کرده که موضوعات ترافیکی نیز شامل آن می باشد .

دوم ریاست تقنین :

ریاست تقنین در سال ۱۳۵۰ وظایف آتی را انجام داده :

الف- در ساحه قانون گذاری : قانون جزاء قانون کار ، قانون استملاك ، قانون تحصیل دین ، قانون انجمن های تعاونی ، کو پرا تیف قانون شهر سازی ، قانون محاکمات تجار تی تعدیل مواد ۹۲ و ۹۵ ، قانون جزای مامورین و جرایم علیه امنیت عامه ماده واحد قانون درباره اخذ محصول ده یکه ، ضمیمه ، قانون مالیات بر عایدات تعدیل ماده ۴۰۰ قانون اجراء جزایی ، تعدیل مواد ۲۹۰ و ۳۲۰ اصول محاکمات تجار تی و تعدیل بعضی از مواد قانون انتخابات شورا که با اثر یاد داشت مجلس عالی وزراء با اثر تغیر حکومت برای تجدید نظر وزارت عدلیه اعاده شده بود مطالعه و مجدداً جهت طی مراتب به حکومت تقدیم شد بر علاوه مسوده قانون پولیس و قانون جنگل ها تکمیل و به حکومت تقدیم گردید.

ب- در ساحه مقررات : مقررات تا سپس در ملتون ها ، تاسیس مرکز احصائیه افغانستان مقررات مشورتی ویلان سازی تعمیرات و مقررات ضمیمه معاش هنر مندان افغان فلم تسوید این مقررات بعد از تدقیق نهایی به حکومت سپرده شده است .

وزارت عدلیه دارای شعبات مختلف اداری و مسلکی است اورگان های مسلکی آن عبارت است از اداره عالی مدعی العموم ، خارتوالی ریاست تقنین ، ریاست قضایای حکومت ، ریاست ثبت اسناد و وثایق ، اداره حقوق و همچنان اداره عالی اوقاف .

اول- اداره عالی خارتوالی :

اداره عالی خارتوالی شامل سه نیابت تحریرات و عرایض کشف و تحقیق و تعقیب قضایی میباشد :

۱- نیابت تحریرات و عرایض که به تمام خلا های موضوعات جزایی هنگام تحقیق و بعد از آن و ارسی نموده احکام مقتضی قانونی برای رفع شکایات و تأمین عدالت و کشف حقایق صادر مینماید . البته در تدقیق دوسیه های جزایی که یکی از طرفین دعوی با کدام منبع دیگر به اكمال حقیقی آن قانع نبوده و شکایت مستدل باشد نیز رسیدگی نموده اوامر لازمه اعطاء میکند . چنانچه در سال ۱۳۵۰ به تعداد ۲۳۰۵ دوسیه جزا یی از طرف این اداره تحت بررسی و اجراءات قانونی صورت گرفته برای رهنمایی امور خارتوالی های ولایات و لسوالی ها وقتاً فوقتاً متحد المال های لازم نیز توسط این نیابت صادر میشود .

۲- نیابت کشف و تحقیق که وظیفه اساسی آنرا کشف و بیمه آن آوردن حقایق در اثنای تحقیق تشکیل میدهد توسط مدیریت های عمومی کشف جرایم و تقنینش خویش هموش سایر مقامات تعقیب سری جرایم و تحقیقاتی مراقب اوضاع جرمی بوده و در کشف و پیه میدان کشیدن متخلفین مجرمین فعالانه اقدام میکند فعالیت کشف جرایم در این شش ماه گذشته حکومت جدید قضایای متعددی را که شامل گرفتاری موضوع تذکره های مجلسی قاچاقی اموال و اجناس ممنوعه احتکار و تقلب علاقان ، مجادله بارشوت و تعقیب تخلفات مطبوعاتی است .

استیفاء یا محاکمه مأمول جهت غور و دو دوران اصولی سپاریده و نیز به تعداد ۱۲ دوسیه را جهت طی دوران قانونی به محکمه تمیز تحویل داده و به تعداد ۶۹ جلد دوسیه مراحل قانونی خود را بکلی طی نموده است .

چارم ریاست و نایق و ثبت اسناد :

ریاست و نایق و ثبت اسناد که در سال ۱۳۵۰ از مدیریت عمومی به ریاست ارتقا یافته فعلا در ۲۶ ولایت کشور نمایندگی دارد. امریت های و نایق و ثبت اسناد و طیفه دارند تسلسل اسناد مربوطه به عقد و معاملات مردم راز قبیل بیع و شرا - هبه ، اجاره ، حجت ، وکالت تقسیم ، ضمانت ، نکاح ، طلاق و غیره اسنادی که محتوی کدام منازعه نباشد و متنا قدین به ترتیب آن رضایت داشته باشند ثبت مینماید .

پنجم اداره مرکزی حقوق :

مدیریت عمومی حقوق مرکز برای امریت ها و حقوق ولایات هدایات لازم حقوقی را اعطا میکند که در هذا سنه پاندها ۴۳۷ قطعه عراض را هدایات حقوقی به مراجع مربوطه داده است .

ششم اداره عالی اوقاف :

اداره عالی اوقاف که درین اواخر تأسیس و به وزارت عدلیه تعلق گرفته در خصوص حفظ و صیانت اماکن متبرکه و املاک وقفی فعالیت دارد . علاوه بر تنظیم امور محوله حجاج بدوش این اداره میباشد .

اجراء اداره عالی خازنوالی

وزیر عدلیه ولوی خازنوال در طول سال ۱۳۵۰ از ده ولایت کشور بازدید نموده که عبارت از ولایات کابل ، غزنی ، کاپیسا ، کندز ، تخلر ، میدان ، وردک ، لوگر ، ولسوالی خان آباد و ولایت پروان . بازدید امور خازنوالی ، مجلس و توقیف خانه های ذکور انان ولایات متذکره هر کدام از یک تا پنج روز رادر بر گرفته که داخل پروگرام معینته اجمالی به امور هر خازنوالی انداخته شده و متعاقباً بوضع خیانتی صحیحی اعاشه و نفقه محبوسین و محبوسات مبذول گردیده .

چند در ساحه میثاق های بین الدول: میثاق جلو گیری از تصرف غیر قانونی طیارات و ربودن و منحرف ساختن آن میثاق بین المللی امحای همه اشکال تبعیض نژادی و میثاق شماره ۸۷ در باره آزادی جمعیت ها و اتحادیه ها و حمایت از حقوق تشکیل که بائر یادداشت دارالانشاء مجلس وزراء جهت ابراز نظر اعاده شده بود بعد مطالعه مجدداً جهت طی مراتب تقدیم شد .

د - اساننامه ها: اساننامه ساز ما ن جهانی توریزم ، اساننامه موسسه نشراتی اصلاح ، اساننامه موسسه نشراتی هیواددیگر موسسات نشراتی اساس نامه شرکت سهامی صادرات گوشت و اساس نامه انجمن رهنمای خانواده بعد مطالعه مجدداً جهت طی مرا حل تقدیم شد . و نا گفته نباید گذاشت که تسوید و طرح پروژه يك قسمت عمده دیگر قوانین بشمول مسوده قانون مدنی ، قانون دهقانی ، قانون اجاره اراضی ، قانون پترول تحت مطالعه و تسوید است . این مسوده البته بعد تکمیل به حکومت تقدیم میشود .

سوم ریاست قضایای حکومت :

این ریاست در منازعات و اختلافات مؤلده حقوقی و مؤسسات عامه با افراد و مؤسسات خصوصی در محاکم دفاع میکند . همچنان ریاست قضایا جواز نامه های وکلای مدافع را به تطبیق احکام قانون تنظیم و سایر امور وکلای مدافع را از قبیل اخذ راپور و غیره تحت مراقبت قرار میدهد . بادر نظر داشتن ایفای وظایف فوق الذکر و با وجود نداشتن پرسونل کافی ریاست موصوف در سال ۱۳۵۰ به تعداد ۷۲ دو سیه راتحت اجراء و دوران قرار داده و به تعداد تخمیناً ۳۴ دوسیه های حقوقی را توسط محاکم ثلاثه حل و فصل داشته و همچنان به تعداد ۶۷ دوسیه را تحت دوران محکمه ابتدائیه قرارداد داده و به تعداد ۵۰ دوسیه رابه تصامیم خود به منظوری مقام باصلاحیت قطعیت داده و به تعداد ۲۷ دوسیه را در محکمه

۵. افغانستان کالی.

را از تمامی ولایات کشور اخذ میکنند و این راپور حتی از دورترین نقطه مملکت در ظرف ۲۴ ساعت می رسد که جریان قضیه را مختصراً تشریح میکنند و در زمینه از طرف شعبات مربوطه وزارت عدلیه وقتاً فوقتاً بذرایع مختلفه چون مکاتیب تیلیفون و تعقیبات صورت میگیرد مفیدیت آن اینست که وزارت عدلیه از حدوث واقعه باخبر بوده و کنترل میکنند که آیا موضوع از حدود واقعه تا آنوقت به چه حد رسیده و نتیجه اجراءات قانونی درباره بکدام مرحله میباشد .

و هم از جانب وزارت عدلیه به صورت متحد المال بتمام ولایات ابلاغ شده است تا دوسیه های جزایی را بداخل معیاد معینه اكمال و در مراجع مربوطه تعقیب نمایند مثلاً برای قضایای جنایی حد اعظمی دو ماه برای موضوعات جنحوی یکماه و برای قباحتی یک هفته معیاد تعیین گردیده که احياناً اگر موانعی در اجراءات شان پیدا شود بمرکز اطلاع دهند که پس از علم آوری درباره احکام قطعی داده شود .

علاوئاً از توضیحات فوق وزارت عدلیه در نظر دارد تا در آینده کورس های مسلکی برای تربیه خارنوال ها دایر کند که پس از فراغ از آنجا بتوانند در ساحه عمل به تمام عملیات قانونی خویش آگاه و در اجراءات محوله دچار مخصصه و بندش نشوند .

تبییه یونیفورم خارنوالان هنگام اجراء وظیفه و اشتراك در جلسات محاکم زیر مطالعه است بموقع تحت اجرا گرفته میشود .

علاوئاً در نظر است تادر پهلوی دارالتادیب موجود دارالتادیب دخترانه نظر به ایجاب آن تاسیس گردد .

تدابیر لازمه غرض از بین بردن ارتشا ۵ تحت مطالعه قرار دارد چنانچه درباره عملانین اقداماتی شده که جزو آن هادر جراید و رادیو قبلا نشر گردیده است .

علاوئاً در محابس و توقیف خانه ها تعداد داخله آنها با کتاب متوقفین مطابقت داده شد و ایام محبس سپری کردگی شان با معیاد اصلی محبس آنها که به حکم محاکم ثلاثه تثبیت شده بود کنترل گردید . در ولایات ۹ گانه کشور بیش از چهل نفر محبوسین و محبوسات که محبس شان قبلاً پوره شده بود یا واجد شرایط رهایی مشروط بودند یعنی که سه ربع هر سال محبس نهایی خویش را تکمیل کرده بودند و رویه و سلوک خوب در زندان داشتند و مرتکب کدام جرم داخل محبس نشده بودند پس از تصدیق آمرین محبس قوماندان امنیه و والی منطقه در فورمه هابه حکم ماده ۴۱۸ قانون اجراءات جزایی رهایی شان منظور و بلا مطلق رها گردید و فورمه های متذکره غرض اجراءات بعدی وطنی مراتب به وزارت داخله کسبیل شد همچنان یک تمداد محبوسین و محبوسات که مدت کمی برهایی شان مانده بود داخله لسٹ خیراتی گرفته شدند تا امر عفو آنها از حضور ذات ملوگانه اخذ گردد .

محبوسین خورد سال نیز از سایر محبوسین جدا ساخته شده و آنها یکه نهایت خورد سال بودند به دارالتادیب فرستاده شدند .

از طرف وزارت عدلیه به تمام ولایات هدایت داده شده تا تا بلو های شهرت مکلمه محبوسین و محبوسات با فوئو نوع جرم تاریخ توقیفی و ایام معیاد محبس شان با احکام محاکم سه گانه در خارج زندان تعلیق شود که این عمل یک مراقبت و آگاهی را برای مامورین موظف اینکار

مفتشین نماینده های اخبار ، اقارب و سایر علاقه مندان محبوسین و محبوسات با رمی آورد اینکار برای تعیین سر نوشت زندانیان بوضاحت مفید و کسی بدون سر نوشت و بدون حکسم قانونی در زندان نمیماند .

وزارت عدلیه توسط نیابت کشف و تحقیق جرایم اداره عالی خارنوالی راپور و اقساعات

ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی

الف - ریاست پلان شهر سازی

۲- پلان شهری سروی ولایت لوگر و تطبیق نقشه آن شروع شده .

ریاست پلان سازی که در ساحت طرح پلان های شهر سازی و خانه سازی سروی و خط اندازی و انکشاف ساحه های شهر ی ساختن های شهر ی امور اجتماعی و اقتصادی از نگاه شهر سازی و امثال آن مصروف کار و فعالیت است در سال ۱۳۵۰ به انجام امرواتی توفیق یافته است .

۱- دو قسمت شهر سازی

در ولایت کابل

۱- در پلان مقدماتی ساحه کلوله پشته .

۲- پلان مقدماتی یکه توت

۳- پلان تفصیلی ساحه بیننی نیزار .

۴- پلان قسمت الف خیرخانه مینه .

۵- پلان قسمت شرقی خیرخانه مینه .

۶- پلان شرق نادر شاه مینه .

۷- پلان اصلاحی کارته ولی

۸- پلان تفصیلی خوشحال خان مینه .

تکمیل و از مجلس عالی وزراء گزارش یافته جهت تطبیق آماده شده و همچنان تصفیه زمین های تحت پروژه که ملکیت اهالی بسود صورت گرفته .

۹- پلان ساحه جنوبی پارک استقلال .

۳- صدر ولایت وردک پلان مقدماتی شهر های شرن ، شنکی ، جاغوری و بر علاو مدر شهر های جغتو و اندر سروی و خط اندازی نیز صورت گرفته .

۵- در ولایت سمگان پلان انکشافی شهر های خلم و بر علاو دره صوف و دوشسی دوا ب حضرت سلطان و یکاولنگ نیز سروی به عمل آمد .

۶- در ولایت بلخ پلانها و سروی شهر چمتال چار بولک .

۷- در ولایت فاریاب پلان شهر های دولت آباد و بر علاو در قیصار شیرین تگاب اسمار و بلجراغ سروی نیز صورت گرفته .

است و هکذا در ولایت زابل پلان شهر صفا و در ولایت ارزگان پلان شهر ی تیرین کوت و در ولایت کندز پلان اق تپه و شهر چار د ره خط اندازی شده و در ولایت بغلان پلان نخست و فرنگ و در ولایت پکتیکا پلان و خط اندازی شهر سیدکرم و سروی شهر ارگون و در ولایت

تخار پلان شهری خواجه غار و در ولایت جوزجان پلان شهری منگجک سروی و ترتیب

شده است و همچنان در ولایت بامیان شهر ورث و ولایت غزنی اندر ولایت فاریاب خواجه غار و در ولایت وردک شهر بهسود خط اندازی شده است .

ج- قسمت خانه سازی

در ولایت کابل

۱- تکمیل یکتعداد از نقشه های فامیلی بصورت تیک که برای حدود و مساحت زمین های ثابت مربوطه پروژه های خیرخانه مینه و سید نورمحمد شاه مینه .

۱۰- اصلاح وضع موجوده شهر قدیم کابل رابه صورت یک پروژه نمونه یی ترتیب نموده و آنرا به مجلس عالی وزراء تقدیم و منظور گردید و برای مصارف مقدماتی آن مبلغ

پنج میلیون افغانی در نظر گرفته شده که ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی عجاتا مبلغ سه میلیون افغانی آنرا به ریاست

شاروالی کابل تادیه نموده تا پروژة نمونه یی اصلاحی شهر را تدریجا مورد تطبیق قرار دهند به ولایات

۱- پلان شهر جبل السراج و بر علاو سروی و خط اندازی شهر سرخپارصا .

د افغانستان کالني

۲- تکميل نقشه هندسي مسجد جامع

کارتو پروان که گنجایش سېصدو پنجاه نماز گزار رادر داخل حال وششصد نماز گزار رادر خارج وژرډ.

۳- تکميل نقشه مسجد خيرخانه مينه که

گنجایش یکصدو بيست نماز گزار رادر داخل وششصد نماز گزار رادر صحن مسجد دارد.

۴- نقشه مقدماتي ساحه بين جاده ولايت

کابل ووزارت معارف

۵- مفکوره مقدماتي چهار چته کابل

۶- نقشه ايستگاه های سرويس شهر

کابل

۷- نقشه پارک تفريحي پروژه وزير اکبر

خان مينه

۸- هکذا درين پلان پارکنگ ها برای موتر

ها در قسمت های لازمه پيشبيني شده و هم

چنان ساحه های آزاد برای پارک اطفال و

منطقه سبز در نظر گرفته شده است

سروى وخطاندازى

در ولايت کابل

۱- سروى وخط اندازى پروژه چهارم

سياه سنک (رحمن مينه)

۲- خط اندازى پروژه خيرخانه مينه (زمين

های لطيف خان)

۳- سروى سياه سنک (عقب فابريکه قير

ونقلیه)

۴- سروى و خطاندازى زمين ها يورثه

محمد سرور خان (نادر شاه منه)

۵- سروى وخط اندازى باغ صدا رت

عظمى

چهار مدر قسمت امور اقتصادى واجتماعى

شعبه امور اقتصادى واجتماعى در سال

يکپهزارو سېصدو پنجاه سروى اقتصادى و

اجتماعى منطقه شهر کهنه کابل صرف از

منطقه شور بازار صورت گرفته واین سروى

بشکل نمونه بوده که منظور از آن بدست

آوردن يك سلسله معلومات درباره نوعيت

وچگونگی خانه ها از نقطه نظر ساختمان طرز

رهایش فاميل ها تعداد فاميل ها در يك خانه

سایز اطاق ها مجموع فاميل باسن وسايل

شان وعوايق ملهوار فاميل وهمچنان نظريات

۲- تکميل نقشه هندسي مسجد جامع

کارتو پروان که گنجایش سېصدو پنجاه نماز

گزار رادر داخل حال وششصد نماز گزار رادر

خارج وژرډ.

۳- تکميل نقشه مسجد خيرخانه مينه که

گنجایش یکصدو بيست نماز گزار رادر داخل

وششصد نماز گزار رادر صحن مسجد دارد.

۴- نقشه مقدماتي ساحه بين جاده ولايت

کابل ووزارت معارف

۵- مفکوره مقدماتي چهار چته کابل

۶- نقشه ايستگاه های سرويس شهر

کابل

۷- نقشه پارک تفريحي پروژه وزير اکبر

خان مينه

هکذا مفکوره های مقدماتي برای مرا کزاداري

بلاار تجارتي وخانه ها يرهایش شهر جديد

ولايت باميان وهمچنان در ولايت سمنگان

نقشه تبتيک و ترتيب گلخانه ،چايخانه بيه

صورت سرباز غرقه های فروش کتب ونقشه

تعمير رهایش مستوفيت ولايت سمنگان بيه

صورت يك طبقه بي تکميل پلان های مهندسي

وديتايل سينماي ولايت سمنگان که برای

سېصدو پنجاه نفر نقشه شده

ترتيب مرکز منطقه بصورت تبتيک

شعبه خانه سازی ترتيب مرکز منطقه به

صورت تبتيک بمنظور فراهم شدن تقاضا

وخواهشات مراجع مربوط ولايات کشور پايين

امر پرداخته شده که در ترتيب مرکز مذکور

برای رفع احتياج بيست هزار نفر اهالی هر

ولايت قرار ذيل پيش بيني گردیده است

این پلان در يك ساحه یکصدو پنجاه هالي

دو صد متر ترتيب شده و در

آن ساحات کلتوري ،تجارتي ،اداري ،مذهبي

صی وتفريحي هريك بصورت مشخص در

نظر گرفته شده است

۱- قسمت کلتوري آن شامل موزيم کتاب

خانه هال کفرانس سينما (اديتوريوم) است

۲- قسمت تجارتي که شامل بازار رهاي

سربوشيدنه ومارکيت های تجارتي وآپارتمان

ها بوده ودر آن به صورت مفصل بازار های

صنایع مختلفه گنجانیده شده است

۳- مرکز اداری شامل محل اداره مامورين

شهر سازی و خانه سازی

- ۳- تجدید ساختمان دفتر فابریکه .
 ۴- اعمار ساختمان جدید استیشن بر ق سیاه سنک .
 ۵- ساختمان سرکهای کانگریتی در منطقه وزیر اکبرخان مینه باسا ختن جویها ی کسانگریتی .

ریاست خانه سازی

- ۱- تکمیل ساختمان حصه تعمیر یک و دو نادر شاه مینه .
 ۲- ممتاز کاری تهداب تعمیر های تیب سه و پنج .
 ۳- اكمال مونتاژ تهداب تعمیر تیب دو .
 ۴- مونتاژ قسمت های زیر زمینی تعمیرات تیب چار و پنج .
 ۵- ممتاز دومنزل تعمیر تیب دو و پنج .
 ۶- مونتاژ راه روها بین تعمیرات ادا ری .
 ۷- تزینات تعمیرات .
 ۸- مونتاژ کاریهای حصه شرقی تعمیرات .
 ۹- مونتاژ امور نل دوانی عمارات .
 ۱۰- نصب بخاریهای سیستم مرکزی .
 ۱۱- نقشه کشی شاولها .
 ۱۲- احداث سرکهای عمومی .
 ۱۳- ساختن شبکه مرکز گرمی .
 ۱۴- اكمال ساختمان شبکه لین آب به طول یکهزار متر .

موضوع توزیع آپارتمانها در مکرور یانها.

بمنظور اینکه مامورین مستحق از آپارتمان های عصری مکروریانها استفاده کرده بتوانند و تسهیلاتی از لحاظ شرایط فروش موعده تادیه قسط قیمت های معینه برای مامورین محتاج فراهم گردد پیشنهادی مبنی بر تعدیلات و تقلیل در قسمت شرایط توزیع آپارتمانها به مقامات صالحه تقدیم گردید که در نتیجه مورد قبول مجلس عالی وزراء قرار گرفته و به صحنه حضور ملوکانه رسید که به غرض تقلیل و تخفیف قیمت منظور شد تا یک قسمت از مصارف مثل مصرف احداث سرکها میدان های سیورت پارکها و غیره که در موعده تادیه اقساط از ده سال به بیست و پنج سال و تقلیل بیست فیصد پول پیشگی به ده فیصد منظور شده و باین اساس در سال ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰ مستحقان بیخانه داده شد .

مصارف موعده اقساط سابقه باقیمت مصارف و موعده اقساط موجوده آن به صورت مقایسه قرار ذیل است .

- ۱۵- اكمال شبکه کانالزاسیون (بدرفت)
 ۱۶- کبکاری به منظور سرسبزی چمنها .
 ۱۷- مونتاژ استیشن ترانسفار مر و تمدید کیبل ولتج بلند .
 ۱۸- اكمال ساختمان جویچه هادر ساحه مکروریانها بغرض آبیاری چمنها .
 ۱۹- اعمار واحداث میدانهای سیورت و بازیچه های اطفال .

ه ساختمانهای متفرقه باساس قرارداد

و غیره آن .

- ۱- ساختمان پل جدید و کانگریتی بزرگ به مصرف نه ملیون افغانی بالای دریای کابل در حصه شمالی مکروریانها .
 ۲- اعمار یک مسجد بزرگ در ساحه تعمیر فابریکه خانه سازی .

د افغانستان کالني

نوع ابارتمان قيمت سابقه حفظ و مراقبت اقساط		قيمت موجوده	حفظ و مراقبت موجوده	واقساط
۵	اطاقه	۴۵۵۵۷۲	۱۲۲۴	۱۰۴۹
۴	اطاقه	۳۵۸۷۹۸	۸۴۳	۱۱۲۰
۳	اطاقه	۳۱۳۲۵۸	۶۷۷	۱۰۶۵
۲	اطاقه	۲۵۲۲۰۶	۴۹۰	۸۶۱
ب - فيصدي پيشكي سابقه به افغاني				
۵	اطاقه	۹۱۱۱۴		
۴	اطاقه	۷۱۷۶۰		
۳	اطاقه	۶۲۶۵۲		
۲	اطاقه	۵۰۶۴۱		
فيصدي پيشكي تخفيف يافته به افغاني .				
			۳۵۱۳۰	
			۲۷۶۶۷	
			۲۷۰۹۸	
			۱۸۴۸۵	

رياست آب رسانی .

پروژه کسما از قرضه آلمان تمويل ميشود و متبقي مدرک پولی آن از طريق بودجه انکشافی تدارک ميشود که در ماه میزان يک هزار و سيصد و پنجاه توسط کمپنی راین رور آلمان که در زمینه يك سلسله فعالیت واقدا م لازم صورت گرفته است.

باعملی شدن این پروژه حد اقل سی هزار متر مکعب آب باحفر ده چاه عمیق در ساحه مذکور بدست می آید که پروژه مذکور نیز شامل پلانهای مخزن دستگاه تصفیه استیشن تمديد خط نل میباشد و این آب علاوه از شبکه موجوده کابل سایر نقاط شهر را که فاقد آب مشروب صحی باشد آب داده میتواند .

۱- در پروژه سید نور محمد شاه مینه . ریاست آب رسانی موفق شد کار پروژه آب رسانی سید نور محمد شاه مینه را که شامل تمام مسایل و سامان تخنیکي بوده به پایه تکمیل رسانیده و افتتاح نماید و آب کافی را برای يك تعداد زیاد باشندگان منطقه مذکور توزیع نماید و هکذا به نصب برج برق و ترانسفرمر دو صد کیلوواته در جوار خانه ها و واتر پمپ ها اقدام کند .

۲- در پروژه خیرخانه مینه .

در اواخر سال يک هزار و سيصد و چهل و نه کار ساختمان پروژه آب رسانی خیرخانه مینه برای يک تعداد خانه های ارزان قيمت که از طرف شهر سازی درخیرخانه مینه ساخته شده است شروع شده و در اوایل سال يک هزار و سيصد و پنجاه ساختمان مذکور تکمیل و تمديد لین در منازل متذکره صورت گرفت .

و همچنان در قسمت فوقانی پروژه خیرخانه از کارين سابقه واقع کوتل خیرخانه استفاده شده کار ساختمان آنرا به شمول مخزن تکمیل نمود و در بعضی منازل از آن استفاده بعمل آمد و هکذا در سرکهای عمومی با تمديد لین ها نیز اقدام شده و با نصب شیر دهن پروژه افشار تسهيلاتی برای اهالی فراهم گردید . پروژه آب رسانی به منظور تهیه آب آشاميدنی به طرح و ترتيب پروژه افشار پرداخته که این

۳- کانالیزاسیون شهر کابل .

به اثر در خواست ریاست شهر سازی و طرح این پروژه از طرف فند انکشاف ملل متحد به صورت کمک بلاعوض قبول گردید و در این اواخر یکی از کمپنی های مشورتی خارجی برای اجرای این کار از طرف که اجنسی اجرا کنند پروژه میباشد قبول شده و پلان و پروگرام کار این پروژه نیز از طرف نماینده ملل متحد که به همین منظور بکابل آمده ترتیب یافته است انتظار می رود در ختم سال يک هزار و سيصد و پنجاه ماستر پلان پروژه کانالیزاسیون آب رسانی و پروژه تفصیلی شبکه آب رسانی خیرخانه مینه و پروژه تفصیلی بدر رفت يك قسمت از شهر به صورت مکمل در ظرف دو سال تکمیل گردد .

شهر سازی و خانه سازی

ج- در ولایات.

آغاز گردیده بود اخیرا کار آن تکمیل و مردم از آب صحی آن استفاده می نمایند .

۶- پروژه آبرسانی شهر چاریکار .

دیزاین و ترتیب نقشه های پروژه های آب شهر چار یکار تکمیل و بدسترس بناووالی آن گذاشته شده که به اساس نقشه های مرتبه شروع به کار نموده و ساختمان مخزن آن به حجم هزار متر مکعب پیش بینی شده است .

۷- پروژه آبرسانی شهر فیض آباد .

سروی و مطالعات مقدماتی پروژه آبرسانی شهر فیض آباد با قسمتی از دیزاین های آن مثل مخزن و فلتر آب تکمیل گردیده که به تکمیل اعمار یک فلتر ریگی آب مشروب به از دریای کوچک برای اهالی تهیه میشود .

۸- پروژه آبرسانی قلعه نو .

پلان و دیزاین پروژه آبرسانی شهر قلعه نو تکمیل و به شارووالی بادغیس تسلیم داد . شده در این پروژه برای ده هزار نفر آب مشروب در نظر گرفته شده است .

۹- شبکه آب میدان شهر .

همچنان در میدان شهر نیز برای تخمین بیست هزار نفر تهیه آب مشروب صحی و کافی پیش بینی شده است .

ریاست ساختمانی پناهی

پلان انکشافی و توسعه وی آن ریاست را از نظر اقتصادی و مالی بادر نظر گرفتن شرایط فنی کار ساختمانی و عمرانات طرح نماید . تعداد انجنیران داخلی و خارجی این دستگاه رادر وحله اول هفده نفر تشکیل می داد ضمنا دستگاه برای پیشرفت کار خود اقدام بتاسیس دستگاه های اتی نمود .

۱- دستگاه راگرشتی برای مخلوط کردن ریک و جفله و شستن و پاک کردن آن .

۲- تاسیس ورکشاپ نلدوانی .

۳- تاسیس ورکشاپ آهنگری .

۴- ورکشاپ نجاری .

۵- ورکشاپ برقی در فابریکه جهت ترمیم آلات برقی ترمیم و وسایط برقی ویرنک کاری

۶- لیسن دوانی برق تعمیرات و غیره میبایست اصلاح و انکشاف ورکشاپ های موثر .

۱- پروژه آبرسانی چهار شهر عمسده افغانستان هرات ، کندهار ، مزار شریف و جلال آباد که علاوه از مسجیه افغانستان بااستفاده از هفتصدو بیست ملیونین جا پانی قرضه جاپان تکمیل میگردد سامان ولوازم کار آمد پروژه های مذکور که بعد از طی یک سلسله

که بعد از طی یک سلسله مراتب قرار است در ماه جنوری اموال از جاپان حمل ودر اوایل سال یکهزارو سیصدو پنجاه ویک افغانستان مواصلت نموده و کار ساختمان آغاز گردد .

۲- پروژه آبرسانی شهر غزنی .

این پروژه که ساختمان مخزن آب شامل استیشن پمپ تصفیه شبکه آبرسانی مکمل و منظم تکمیل و اخیرا افتتاح وازان استفاده به عمل می آید قرار سنجش حجم مخزن پنج هزار مترمکعب آب آن برای سی هزار نفر کفایت میکند .

۳- پروژه آبرسانی شهر ایبک .

پروژه دوم این شهر که عبارت از استفاده از آب دریای سمنگان با اعمار یک مخزن در تصفیه در نزدیکی تخت رستم است واز طرف انجنیران مربوط مطالعه و سروی شده است برای شهر خلم به اساس مطالعات دقیقیکه درسال یکهزارو سیصدو پنجاه از طرف انجنیران صورت گرفته چشمه چتگری تعیین شده است زیرا آب این، چشمه کاملا صحی و کافی بوده ایجاب نصب پمپ و دیگر وسایل میخانیکی رانمی نماید .

۴- پروژه آبرسانی شهر کلات .

کار ساختمانی این پروژه درسال ۱۳۵۰ تکمیل و آماده بهره برداری گردیده است .

۵- پروژه آبرسانی شهر میمنه که نقشه و دیزاین شبکه آب آن درسال ۱۳۴۹ تکمیل شده ودر اواسط سال مذکور کار ساختمان آن

د افغانستان کالنی

مکتب مخابرات، ترمیم قصر دارالامان، تعمیر اکسریز ابن سینا تعمیر الحاقه شفاخانه نادرشاه روغتون، اصلاح و ترمیم قصر صدارت ساختمان تعمیرات شفاخانه، مکاتیپ درمواضع مختلف ولایت پکتیا مشغول بوده که بعضی از ساختمانها تمام یافته و برخی از آن مطابق قرار داد منعقدہ در سال ۱۳۵۱ خاتمه خواهد یافت.

ریاست ساختمانی بنایی با اقدامات و تشبیهات اخیرہ مؤثر قشده است عوامل انکشاف سریع موسسه را فراهم آورده و در اکسیر از پروژہ های عمرانی دولت حصہ بگیرد و در مقابل اضافه ستانیهای شرکتی تعمیراتی مخصوصا کمپنی های خارجی داوطلبانه مبارزه نماید.

ریاست اداری و مالی

استملاک و توزیع زمین در خیر خانه مینه نور محمد شاه مینه و در پروژہ رحمن مینه صورت گرفته است.

این ورکشاپ به دو گروپ دیزلی و پترولوی مجهز شده که بصورت منظم از عہدہ ترمیم کاری عراده جات برآمده میتواند.

۷- ورکشاپ ساختمانی بلول سازی نیز در ساختن بلولهای سمنتی استفاده میشود. ۸- دستگاه تولید سنک، درین دستگاه تراش و موزاییک بصورت خشت و بلاک صورت گرفته که ماشینها و دستگاه مذکور میتوانند در دو شف کار روزانه یک هزار و هشتصد تراش سیالی. سی سانتی به سویه بسیار عالی و مرغوب تولید نماید.

امور ساختمانی

دستگاه بنایی که عموما تعمیرات مربوط به دوایر و موسسات دولتی را بصورت قرار داد های داوطلبی به شرایط بسیار سهل و مناسب انجام میدهد در سال ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰ به اعمار یک سلسله تعمیرات از قبیل عمارات محاکم،

فعالیت های کابل بنابر والی دوره ماه اول سال ۱۳۵۰

امور ساختمانی

صد و یازده متر قیر ریزی شیر علی خان و آب الی وزیر اکبرخان مینه‌واز باغ بالا تالاستگاه سرویس کارته پروان قیر ریزی سرکهای شش درک قیرریزی تایمنی وات به طول هشت صد متر و عرض هفت متر قیر ریزی سرک های فرعی سرای غزنی و جمال مینه و قیرریزی سرک های خیرخانه مینه به طول دو هزار و دو صد متر و عرض هفت متر و ترمیمات تمام جاده های قیر شهر کابل انجام یافته است.

الف - فابریکه جدید قیر - کابل شاروالی به خریداری یک فابریکه جدید مخلوط قیر از اتحاد شوروی اقدام نمود در سال جاری امور تسطیح محل فابریکه جدید در جوار فابریکه سابق انجام یافته نصب و بسته کاری آن توسط پرسونل ریاست کار و ساختمان تکمیل گردیده است

از مواد تولیدی فابریکه جدید قیر در قیر ریزی جاده ها، سرکها، پارکهای شهری استفاده خواهد شد و از فابریکه سابقه در قیر ریزی محوطه موسسات شخصی کار گرفته میشود.

ب-باغ بابر .

مخزن آب : اعمار یک مخزن آب مشروب برای اهالی کارته پروان نواحی باغ بالا و شهربان نو طور اساسی و پخته کاری در گردنه باغ بالا شروع کار آن خاتمه پذیرفته است علاوه بر آن برای نلدوانی آن نیز از زیر بند قرغه الی باغ بالا به پایه اکمال رسیده است این-مخزن دارای گنجایش یک هزار و دو صد متر مکعب آب بوده و از عصری ترین مخازن آب مشروب به شمار میرود .

ترمیم کلوب ملی اعمار حوض های عصری شنا نهال شانی و احیای مجدد باغ بابر شاهو ترمیم تعمیر آن برای استفاده عموم بصورت یک پارک مرکزی صورت اساسی ترمیم گردیده است که محافل، دعوتها شیرینی خوری هادر آن و در تابستان حوض های عصری مجهز آن برای شهربان آماده است ریک و جفله اندازی سرکهای سالنک و ۱۱ ترمیم تعمیر مقبره خواجه اسحق ریک اندازی و پخته کاری سرکهای کلوله پشته تسطیح سرکهای کارته مامورین، شش درک تایمنی وات شروع کار سالون فاتحه خوانی ریک اندازی سرکهای کارته پروان و شانه شهید ع و تخریب تعداد زیادی از پیش برآمده گمب دو کاکین و منازل که خود سرانه اعمار گردیده بود.

قیر ریژی .

۱ حفظ الصه محیطی . ده نفر روغتیا پال های ریاست حفظ الصه کابل بناروالی در نواحی ده گانه شهر کابل مصروف کنترول دکان های مواد غذا فروشی، حمام ها، سلمانی ها و سرای ها از نگاه حفظ الصه محیطی میباشد. که دو صد و نود و هشت نفر دکانداران از طرف روغتیا پال های مذکور جریمه و مبلغ ۱۲۰۷۵۰ - افغانی پول جرایم آن تحویل گردیده است و سه نفر هیات اممای کلب های پله کرد در حدود ۲۳۹۴ قلابه کلب رازان نواحی ده گانه شهر از بین برده اند همچنان روغتیا پال های کابل بناروالی در سر ویلانس علیه کولرا با هیات داخلی و خارجی وزارت صحتیه سهم گرفته و در حصه تطبیق واکسناسیون امراض سازی نیز فعالیت نموده اند علاوه بر سه

در قسمت قیرریزی سرکهای خامه شهر کابل بناروالی بیک سلسله فعالیت های دوام داری دست زده است که از آن جمله در نه ماه سال جاری قیر ریژی جاده سالنک وات از سرک کلوله پشته به طول پنجصد و عرض یک

دسلطنت دمقام والا حضرت شہزادہ احمد شاہ کلہ چہ دشورا ددیارلسمی دوری ددوہم کال گہری اجلاس پرانییری

پوهنوال داکتر محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه

دوکتور وردک بعد از اخذ دکتورای طب در شوق جراحی و استخوان په پست های آتی اجرای وظیفه نموده.

مأموریت در سال ۱۳۲۵ معاون سر طبیب	و در سال ۱۳۴۲-۱۳۴۳ تعیین اداری وزارت معارف، در
ناور شپاه، روغتون، در سال ۱۳۳۱ کفیل معاون	سال ۱۳۴۳ کفیل والی ننگرهار، در سال ۱۳۴۴
کمیسار و سر طبیب شفاخانه علی آباد، و در	والی کابل و شاروال سرپرست و در سال ۱۳۴۶
سال ۱۳۳۲ سر طبیب معاینه خانه مرکزی و	بجیت وزیر امور داخله
کفیل ریاست صحتی بناروالی	در انتخابات ۱۳۴۸ دوره ۱۳ ولسی جرگه
در سال ۱۳۳۴ کفیل معاون ریاست مؤسسات	از جانب ۲ هالی چک وردک به سمت وکالت
صحتی پوهنتون و رئیس خاندوی، در سال	انتخاب و از مجلس عمومی و کلا دوره ۱۳ بعیت
۱۳۳۷ بعیت معاون اداری ریاست پوهنتون	رئیس ولسی جرگه انتخاب شد.

توقفتی

به تاریخ ۲۲ حوت ۱۳۴۹ جلسه اول سال دوم بایانیه دکتر محمد عمر وردک رئیس

ولسی جرگه درتالار ولسی جرگه افتتاح گردید:

الف - درجلسه ۳۰ حمل ۱۳۵۰ جلسه اول اجلاس دوم سال دوم پنج نفر وکلایانجمن هاتمیین گردیدند.
ب - هکذا درجلسه ۳۰ حمل تصویب شد که حاضری گرفته شود بعد از حاضری وکیا. صاحبانیکه بمجلس حاضر نشده اند برا دیو اعلان شود.

ج - درجلسه ۵ ثور ۵۰ تصویب بعمل آمد که اسمای وکلای غیر حاضر برادیو اعلان وهم حاضری وکلا بروز های مجلس عمومی از ساعت ۸ شروع وتا ۹ خاتمه پیدا کند.

هچنین درین جلسه فیصله بعمل آمد تا طبق حکم ماده ۲۹ قانون اساسی حکومت ساعت ۲ بعد از ظهر روز سه شنبه برای استیضاح به ولسی جرگه حاضر شود.

د - بجلسه ۶ ثور ۱۳۵۰ فیصله شد با تری پیشنهاد و تصویب وکلای محترم تقاضای جلسه استیضاح موافق ماده ۶۶ قانون اساسی صورت عام داشته وه موضوع خاصی که تقصیه وکیل صاحب ناوه بارگزایی با شد تنها تعلق نمیگردد.

هچنان درین جلسه فیصله به عمل آمد که حکومت منفرد ا پسوالات استیضاح هر وکیل از طرف شخص صدر اعظم ویایگی از اعضای شان جواب گفته شود.

هکذا در جلسه همین روز تصویب شد تادریاره شکایت بناغلی نورعلم مظلوم وکیل مردم میدان که به دارالانشاء تقدیم گردیده که درون تقاضای تعیین ده نفر از وکلا برای انجمن تحقیق فیصله شد که والی سابقتی

ز - جلسه ۲۷ ثور ۵۰ پروسیژوانجمن تحقیق وموقت بانک زراعتی قرائت گردید.

ح - درجلسه ۲۸ ثور ۵۰ طرز العمل انجمن تحقیق اجراآت بناغلی عبد القادر قاضی والی سابق میدان تقدیم و قرائت شد.

این طرز العمل دارای (۱۲) ماده بوده و جلسه تحت ریاست پوهنوال داکتر محمد عمر وردک تشکیل شده بود.

هکذا درین جلسه عضویت ۸ نفر وکلا بانجمن هاتمیین وتایید گردیدند.

ط - درجلسه ۳ جوزا ۵۰ با تری پیشنهاد بک عده وکلا ۲۹ وکیل بعضویت انجمن

قوه تفتیشیه

مراقبت غله و علوفه تأیید و تصویب گردید.

ی - در جلسه ۹ جوزا پیشنهاد ۹ فقره انجمن موقت موضوع غله بعد از غور و مذاکره تأیید و تصویب شد.

ک - در جلسه روز ۱۶ جوزا ۵۰ پیشنهاد یکی از وکلای درمورد نرسیدن بودجه عادی و هم استجواب اوزیر مالیه در جلسه بیست و ظهیر روز مذکور اوزیر مالیه با اکثریت تأیید و تصویب شد.

همچنین درین جلسه نمایندگان محترم ولایات موقت غله و علوفه تعیین شدند.

ل - در جلسه پانزدهم اولسی جرگه هیئت اداری انجمن های امور روابط بین المللی و انجمن مراقبت غله و علوفه تعیین و تصویب گردید.

م - در جلسه ۱۸ جوزا ۵۰ يك پیشنهاد توحید شده در مورد نشر **ایلافیه اولسی جرگه** راجع به نرسیدن بودجه سال ۱۳۵۰ دولت قرائت و با اکثریت آراء تأیید شد.

ن - در جلسه دو شنبه ۲۴ جوزا ۱۳۵۰ استعفی بنیغلی سید رسول فکور از عضویت انجمن مختلط شورا و عوض او بنیغلی روح الله حبیب وکیل رودات بعضویت انجمن مختلط تعیین و تأیید شد.

ص - در جلسه عمومی ۳۰ جوزا ۱۳۵۰ بحث بر موضوع پیشنهاد به يك عده وکلا راجع به منع کشت برنج در مناطق **تخار**، **کنگدز** خان آباد و بغلان مورد بحث قرار گرفت در نتیجه فیصله شد که به مناطق مذکور کشت برنج راجع ممنوع نگردد.

ع - در جلسه ۸ سرطان ۵۰ پیشنهاد وکلای انجمن دفاع ملی در مورد انتخاب معاون و منشی انجمن بحث صورت گرفت.

ف - در جلسه ۱۳ سرطان ۵۰ مکتوب روابط پارلمانی صدارت که بتاسی از هدایت **فسره** دوم ماده ۸۹ قانون اساسی آماده کی حکومت موظف راجع به مجلس رای اعتماد قرائت و پیشنهاد در راجع به ارائه رای اعتماد بر حکومت موظف

ث - در جلسه عمومی روز دوشنبه ۴ - اسد ۱۳۵۰ رای اعتماد حکومت بنیغلی دکتر عبدالظاهر صدر اعظم موظف خط مشی و اعضای کابینه که از ۱۱ سرطان ۵۰ جلسه بیست و ششم اولسی جرگه آغاز شده بود پس از سخنرانی ۲۰۳ - تن از وکلای محترم که در طی جلسات ۱۷ روزه در حالیکه (۱۹۵) تن از وکلای حاضر بودند با اکثریت مطلق ۱۸۱ رای موافق و ۱۱ رای مخالف و آرای ممتنع مورد تأیید اعضای حاضر اولسی جرگه قرار گرفت.

ق - در جلسه ۱۱ - اسد ۵۰ اولسی جرگه مکتوب ریاست روابط پارلمانی و پیشنهاد وزارت زراعت و آبیاری و سواد تصویب مجلس عالی وزراء در مورد تعلیل ماده (۲۹) اصولنامه گمرکات راجع به صدور و فروش بز و گوسفند در مجلس قرائت و به اکثریت آراء تأیید شد.

ر - در جلسه روزیک شنبه ۱۷ - اسد ۵۰ نظریه تقاضای فوریت حکومت و طرح پیشنهاد ضمیمه ماده (۲۹) اصولنامه گمرکات بعد از غور انجمن های روابط بین المللی تعیین و امور عدلی و زراعت آبیاری و لسی جرگه طرح ضمیمه ماده ۲۹ اصولنامه گمرکات **پیشنهاد** شده حکومت در مورد صدور و فروش بز و گوسفند با اکثریت آراء تأیید گردید.

ش - بتاریخ ۱۰ - اسد به نطق اختتامیه پوهنوال دکتر محمد عمر وردک رئیس اولسی جرگه اجلاس دوم سال دوم دوره سیزدهم اولسی جرگه خاتمه یافت و کلا بعد از خدا حافظی مرخص شدند.

ساعت ۱۰ قبل از ظهر روز ۲۲ میزان ۵۰ اجلاس اول سال سوم شورا را والا حضرت شهزاده احمد شاه وکیل مقام سلطنت به نطق شان بعد از تلاوت چند آیه قرآن کریم که از طرف بنیغلی قاری فاخر قرائت گردید افتتاح فرمودند.

متن بیانیه والا حضرت شهزاده احمد شاه وکیل مقام سلطنت

رأبه فقراتی قابل شود که اهمیت و تاثیر واقعی در رفع احتیاجات و بهبود احوال کشور داشته باشد .

از درگاه خداوند توانا نیازمندم این اجلاس سالیانه در راه تامین اهداف عالیه قانونی اساسی بشمول تقویت دیمو کراسی ، پیشرفت اقتصاد کشور ، اصلاح اوضاع اداری و توسعه عیالیق افغانستان با کشور های دوست موفقیت مساعی آن در راه صلح و همکاری بین المللی مؤثر و سود مند باشد .

بأطلب توفیق از بارگاه الهی و بنام پاك و برگزیده وی سومین اجلاس سالیانه دوره سیزده شورای افغانستان را بوقالت از اعلیحضرت معظم هما یونی افتتاح میکنم .

دوره سیزدهم

انجمن امور صحیه تعیین نمودند . همچنان در همین جلسه اعضای انجمنهای تجارت روابط بین المللی انجمن تقنین و باقیمانده انجمن امورداخله و غیره انجمنها تعیین شدند .

هكذا در جلسه روز هجده عقرب و هفت قوس ۱۳۵۰ مابقی اعضای انجمنها تعیین و تصویب شد .

و- در جلسه روز ۸ قوس ۱۳۵۰ با تیسر پیشنهاد فوری و ضروری تصویب شد که بیجلسه روز سه شنبه حکومت برای استیضاح به اولسی جرگه بیاید .

ز- در جلسه روز ۱۵ قوس ۵۰ راجع به تعیین هیئت های اداری بعضی انجمنها مورد بحث قرار داده شده و با کثرت تصویب و فیصله بعمل آمد .

ح- در جلسه عمومی ۲۱ قوس ۵۰ اولسی جرگه بودجه عادی و انکشافی دولت به تصویب رسید .

ط - بتاریخ ۲۲ قوس پوهنوال دکترمحمد عمر وردگ رئیس ولسی جرگه پس از قرائت چندایه از قرآن کریم که توسط مولوی حفیظ الله وکیل سرزینی قرائت گردید به نطق خود ختم اجلاس اولسال سوم دوره سیزدهم را اعلام نمود .

خرسندم . در پایان دوره تعطیل شما و در آغاز سومین اجلاس سالانه دوره سیزدهم شورا باشما ملاقات مینمایم .

از آنجا که در این ایام مرخصی ، جریانات حوزه های خود را با توجه مجدد مطالعه نموده احتیاجات و نظریات مؤکلین خود را بهتر شناسناخته اید یقین دارم این مطالعات اکثریت شما موجب تأیید این حقیقت می باشد که توجه به جنبه های اقتصادی و اجتماعی پیشرفت کشور اهمیت عمده دارد .

با اظهار امیدواری برای نکه مسوولیت های قوای ثلاثه و لزوم همکاری مؤثری بین آنها در احوال کنونی تحول کشور بطور روزافزون ادراک شود متوقم شورای افغانستان در انتخاب موضوعات مورد بحث خویش اولیت اجلاس اول

اول- در اولین جلسه اجلاس اول سال دوره سیزدهم اولسی جرگه که بتاريخ ۲ عقرب ۱۳۵۰ دایر گردید با تیر پیشنهاد یکتن از و کلا انجمن سمع شکایات با کثرت آراء از بین رفت و در عوض عرایض واصله بانجمنهای مربوط ارسال گردد .

دوم - در دومین جلسه که روز ۹ عقرب ۱۳۵۰ با کثرت آراء تصویب و فیصله شد که حکومت روز سه شنبه ساعت ۱۰ بجه بیجلسه استجواب اولسی جرگه حاضر گردیده و در موضوع تهیه و توزیع غله و تهیه مواد خوراکی حیوانی به سوالات و کلا جواب بگوید .

هكذا درین جلسه فیصله بعمل آمد که انجمن ما از هر ولایت بیش از یک نفر پذیرفته نشود .

همچنین درین جلسه عضویت یکمده از وکلای محترم بانجمن های ذیل تأیید و تصویب شد .

- الف- در انجمن بودجه مالی ۲۰ نفر
ب : در انجمن تقنینی و امور عدلی ۷ نفر .
ج- در انجمن امورداخله و اداره محلی ۱۶ نفر
د - در انجمن امور دفاع ملی ۶ نفر
ه - در انجمن امور زراعت ۴ نفر
انجمن امور صحیه در جلسه روز ۱۰ عقرب ۱۳۵۰ ۱۸ نفر از نمایندگان محترم ملت در

پناغلی عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان کالني

عبدالهادي داوي

ښاغلي داوي دمر حوم عبدالآ حد خان زوی اصلا دکندهاردي او د۱۳۱۳ هـ ق (۱۲۷۲ هـ - ش) کال دجمادی الاول دمیاشتي په خوار لسمه نیټه دکابل په باغ علیمردان کښی زیږیدلی دی. دتحصیل دوره یی دحبیبي په لیسه کښی پای ته رسولی ده دی په ترکی اردو او عربی ژبو پو هیږی اودانگریزی نهم استفاده کولای شی . کارونه:

په ۱۲۹۰ هـ ش کښی د(سراج الاخبار الافغانیه) محرراو په ۱۲۹۶ کی دامان افغان داخبار دپخوانی سراج الاخبار)مدیرور په ۱۳۰۰ کښی دنظارت امور خارجه (دخارجه چارو وزارت) دهند او اروپا دخانگی مدیر وو .

په ۱۳۰۱ کښی دخارجه چارو د وزارت لومړی مستشار په ۱۳۰۲ کښی دافغانستان دحکومت لهخوا (دبخارا د خپلو اکی دلو ق العاده سفیر د۱۹۲۰ ع په پای کښی چمد انگریزانو لهخوا یوه جرگه کابل ته راغلی وه نو دافغانستان لهخوا دښاغلي محمود طرزی په ریاست یوه جرگه وتاکل شوه چه ښاغلي داوي دهنی جرگی غړی وو

په ۱۳۰۲ کال کی په لندن کښی دافغانستان لومړنی مختار وزیر په ۱۳۰۵ هـ ش کی د افغانستان دتجارت وزیر .

اوپه ۱۳۰۸ کال کی په جرمنی کښی دافغانستان دمختار وزیر په حیث وتاکل شو. په ۱۳۱۱ کښی د(انجمن ادبی افتخاری غړی وتاکل شو .

په ۱۳۲۷ کښی دمعظم همایونی اعلیحضرت دحضور سر منشی مقرر شو په ۱۳۲۸ کښی (دهسین) دخلکو لهخوا دملی شورا دو کیل په حیث انتخاب اوبیا په شورا کښی د رئیس په حیث وتاکل شو. په ۱۳۳۲ هجری شمسی کښی په قا هره کښی دافغانستان لوی سفیرؤ په ۱۳۳۴ کښی په اندونیز یا کښی دافغانستان لوی سفیر ؤ په ۱۳۴۴ کښی دکابل دخلکو لهخوا د مشرانو دجرگی دسنا تور په حیث انتخاب او بیادمشرانو جرگی درئیس په حیث وتاکل شو .

په ۱۳۴۸ کال کښی دکابل دخلکو لهخوا دسنا تور په حیث انتخاب اوبیا درئیس په حیث وتاکل شو .

مشرانو جرگه

الف قوانین و موافقت نامه های که در دوران سال ۱۳۵۰ از طرف مجلس عمومی مشرانو جرگه به تصویب رسیده ازین قرار است .

۵- تعیین کمبود اعضای انجمن های مربوطه.

۶- ارجاع پیشنهاد سناتور غلام حضرت

ابراهیمی عاید به فوریت موضوع علفچر و

حفاظه جنگلات طبیعی و سررشته آب آشامیدنی

ولایت بادغیس غرض غورمدافه انجمن مربوطه .

۷- ارسال متن پیشنهاد یکی از اعضای

مجلس عمومی مشرانو جرگه عاید به تکمیل

کمبود اعضای ولایت جرگه به حکومت .

۸- موافقتنامه فرهنگی حاوی ۱۱ ماده منعقد

مورخه بیست حمل چهل و هشت مطابق

نزده اپریل ۱۹۶۹ فیما بین دولتین شامی ،

افغانستان و امپراطوری جاپان به منظور تقویه

و توسعه روابط فرهنگی و اقتصادی .

۹- تعیین اعضای کمبود انجمن، های مربوطه

۱۰- تعیین ذوات به عضویت هیئت مختلط ،

شوری .

۱۱- مزافتت نامه تجارتي منعقد فیما بین

دولتین شامی افغانستان و جمهوریت مردم

چکوسلواکیا .

۱۲- ارجاع مجدد تصویب مورخه بیست و نه

سه، یکهزار و سه صد و چهل و نه انجمن زراعت

عاید به جلوگیری از اتلاف جنگلات و علفچرها

به انجمن مذکور غرض غور مزید .

۱۳- تعیین يك کمیته فرعی نسبت ر نسع

مشکلات مجلو بین عسکری .

۱۴- تعیین اعضای کمبود انجمن ها .

۱۵- موضوع تعدیل اسم وزارت زراعت به

نام وزارت زراعت و آبیاری که تا زمان وصول

قانون تشکیلات اساسی بهش موری رد گردید .

۱۶- تأیید از فیصله ولسی جرگه دایر بر

انفکاک ریاست غله و سیتلو و ریاست املاک

به شمول کادستر ازوزارت مالیه و انفکاک

مدیریت ناقلین از وزارت داخله و ارتها طابندر

والی به وزارت تجارت و واحد اداری به نام

ارزاق و احتیاجات عامه و املاک و اسکان .

۱- انتخاب هیئت اداری مشرانو جرگه

بناغلی محمد کریم کوهی سناتور ولایت ،

فاریاب پاکثرت ۱۷ رای به حیث نایب اول ،

بناغلی محمد شریف امینی سناتور ولایت ،

جوزجان به اکثریت نوده رای به صفت نایب دوم

بناغلی حبیب الله هلمند سناتور ولایت هلمند

در مقابل بیست و هشتت رای موافق به صفت

منشی و بناغلی محمد ابراهیم ارزگانی سناتور

ولایت بلخ به اکثریت ۳۲ رای موافق به حیث

نایب منشی مشرانو جرگه .

انجمن های هشت گانه :

۱- انجمن بودجه و امور مالی پلان گمرکات

انحصارات ریاست تفتیش صدارت عظمی .

۲- انجمن امور داخله و شاروا لیا .

۳- اعضای انجمن امور خارجه و بین المللی

تجارت و پشتونستان .

۴- اعضای انجمن امور عدلی و قوانین و سنتره

محکمه .

۵- اعضای انجمن امور معارف و اطلاعا تو

کلتور صحیه و آلمبیک .

۶- اعضای انجمن، معادن و صنایع مخابرات

زراعت هوایی ملکی و ترانسپورت عمومی .

۷- اعضای انجمن امور دفاع ملی فواید عامه

و قبایل .

۸- انجمن سمع و شکایات کاروکارگرو امور

اجتماعی .

۲- تعیین اعضای مشرانو جرگه برای ،

عضویت انجمن مختلط شوری .

۳- تعیین کمبود اعضای انجمنها .

۴- تصویب پیشنهاد سناتور حاجی شیسر

محمد نیمروز مینی برچاره جویی از قلت آب

د افغانستان کالني

الرحمن ناصري ميني به وارسى از عرايىس
مراجعين به روز هساي دوشنبه بر علاوه ايام
شنبه سته شنبه و پنجشنبه .

٢٩- تعيين روز پنجشنبه هفت اسد ١٣٥٠
غرض معرفى خط مشى حكومت دكتور عبد الظاهر
صدراعظم .

٣٠- تعيين كميتۀ شش نفرى به منظور توحيد
انسجام نظرات سناتوران پيرامون خط مشى
حكومت .

٣١- تدارك محل رهايش براى سناتوران
در مكرو يان و انتظام بيمة صحى به منظور
وقايه صحت آنها و فاميل هاى ايشان كه به
هيت ادارى وظيفه داده شده كه طريقه عملى
وامكانات تدارك تطبيقى آنرا جستجو نمود
نظريات خود را به مجلس عمومى تقديم دارند.

٣٢- قبول پيشنهاد سناتور حبيب الرحمن
ناصرى عايد به ادامه كار انجمن هاى مربوطه
تا اول سنبه ١٣٥٠ .

٣٣- تاييد از تصويب مورخه هفده اسد
١٣٥٠ ولسى جرگه در مورد طرح ضميمه ماده
بيست ونه اصولنامه گمركات در حصه صدور
فروش بز و گوسفند .

٣٤- ارسال فشرده نظرات سناتوران بعد
از توحيد و انسجام از طرف كميتۀ شش نفرى
به حكومت كه محتوى شش ماده بوده و تاييد
پيشنهاد سه فقره يى و اقدامات فورى حكومت
در مورد چراگاه هاى سرحدى ولايت
نميروز و اخراج حيوانات ايرانى مينمود .

٣٥- تعيين يك كميتۀ فرعى راجع به چاره
جويى كمبود و قلت غله و مشكلات مردم از آن
ناحيه .

٣٦- ارجاع پيشنهاد يكي از سناتوران
عايد به چاره جويى عاجل در مورد محصول
عرادهجات جديد و مستعمل ليلا مى به انجمن ،
مربوطه آن .

٣٧- اعطاي يك روزه معاش به صندوق
اعانه ملي به خاطر خشكسالى از طرف سناتوران
و آنهايي كه خواسته باشند بيشتر اعانه
دهند براى تشويق و ترغيب مردم شايع گردد .

١٧- تعيين يك كميتۀ فرعى به منظور غورو
مطالعات عميق بر مسئله كانكور پوهنتون و در
نظر گرفتن سويه تعليمى شاگردان ليسه هاى
ولايات و دادن چانس تحصيلات عالي در خارج
به ايشان .

١٨- تاييد از فيصله نامه شوراي ملي
جمهوريت عربى متحده متعقده فبروى ١٩٧٠
قاهره ميني بر سرپيچى هاى استرالياى از فيصله
هاى شوراي امنيت ملل متحده و راپور كنفرانس
پارلمانتر ها در قاهره مرتبه سناتور محمد ،
هاشم مجددي و وكيل عنايت الله ابلاغ .

١٩- ارجاع اوراق مربوط به ناسامانى پس
هاى شميرى و مشكلات روز افزون مردم از آن
ناحيه به انجمن داخله و مشاورانها .

٢٠- ارجاع پيشنهاد بناغلى سناتور غلام
حضرت ابراهيمى به انجمن زراعت محتسوى
احساس قلت غله در ولايت و انتقال فورى يك
مقدار غله كافى به مناطق مذكور .

٢١- تعيين اعضاى كمبود انجمن هاى مربوطه
٢٢- پروژه قانون بانكهاى صنعتى حاوى ،
٤ فصل و بيست و شش ماده .

٢٣- بودجه عادى و انكشافى سال ١٣٥٠
دولت .

٢٤- تصويب پيشنهاد محمد كريم كو هى
سناتور ولايت قازيا ب دايربر اقدام فورى
حكومت در باره رفع قلت غله در قازيا ب و
ساير ولايات و معافى ماليه ستوى اراضى
و اتخاذ تدابير لازمه براى حفظ مواشى

٢٥- تاييد نظريه انجمن تقنين مشرانو
جرگه عايد بر ورود هى ، بى ها به افغانستان
و برسرال نظريه مذكور باتمام سوابق آن به
حكومت كه باتجديد نظر در اصولنامه سياحت
و اقامت اتباع خارجى در افغانستان اقدامات
مقتضى نمايند .

٢٦- تعيين اعضاى كمبود انجمن هاى مربوطه
٢٧- تجديد نظر برلايه و وظائف داخله ،
مشرانو جرگه از طرف انجمن تقنين .
٢٨- قبول پيشنهاد سناتور حبيب الله ،

مشرانو جرگه

- ۳۸- انتخاب هیئت اداری مشرانو جرگه، مستحصله رأیا نظریات خود به مجلس عمومی برای دوره سوم سال دوم .
- ۳۹- تعیین انجمن های هشتگانه برای انجمن امور بودجه و مالی انجمن امور خارجه و بین المللی انجمن معارف و صحیه انجمن ، وزارت زراعت و صنایع انجمن دفاع ملی انجمن سمع شکایات انجمن داخله و شاروالیها .
- ۴۰- توضیح اجراءات حکومت از طرف شاغلو دكتور عبدالوكيل وبوهندوی عبدالستار سیرت وزرای مشاور در باره توزیع غله و تخم بذری بمردمان بی بضاعت ولایات و هکذا مسئله کمی و قلت غله از طرف بیاضلی وزیر مالیه به مجلس عمومی مشرانو جرگه مورخه پنج عقرب ۱۳۵۰
- ۴۱- تعیین چار عضو دیگر نیز در زمره اعضای کمیته فرعی غله غرض مطالعه و غور مزید در باره توزیع غله و انتقال آن به مردمان بی وسیله که با حکومت تماس حاصل ونتیجه
- ۴۲- ارجاع نظریه مرتبه یکتن از اعضای در باره توزیع غله و تخم بذری به مردمان نیازمند به انجمن مربوطه و به تماس آمدن انجمن در این زمینه باحکومت .
- ۴۳- ارجاع پیشنهاد عاجل یکمده سناتوران عاید بوخامت اوضاع در ناحیه اشتمال دوره جنگ وادامه زردو خورد درسرحادات پاکستان وهندو تأثیرات ناگوار آن درساحه اقتصاد و تجارت افغانستان وسایر مسائل مربوطه به انجمن خارجه وامور بین المللی .
- ۴۴- قوانین و برخی موضوعاتیکه طی مراحل آن تحت دوران است .
- ۱- قانون تلیفون .
- ۲- قانون ازدیاد محصول تلیفون .

پروفیسر

پروفیسر صاحب نے ایک کتاب لکھی ہے جس کا نام ہے "پروفیسر صاحب کی زندگی اور خدمات"۔

پروفیسر صاحب کی زندگی اور خدمات کا ایک مختصر خاکہ ہے۔ اس میں ان کی علمی اور ادبی خدمات کا ذکر ہے۔

قاضی القضاات پوهانہدکتور عبدالحکیم ضیائی

خلص سوانح پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيایی لاسی اللغات

- پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيایی قاضی القضاة پسر مرحوم سردار عزيز الله خان قتيل در بيستو چار سنبله ۱۲۹۴ هـ، ش در کابل متولد گردیده تحصیلات خود را در لیسه استقلال به درجه عالی الاعلی به پایا ن رسانیده و سپس غرض تحصیلات عالی عازم توکیو گردیده در سال ۱۳۲۰ تحصیلات خود را به درجه ماستری و تخصص و در سال ۱۳۳۳ در رشته فلسفه و اجتماعیات به پایان رسانیده به اخذ دیپلوم دکتورا دولت فرانس از دارلفنون سربن موفق گردیده .
- پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيایی از فراغ تحصیلات به بعد به تعلیمات عالی و مسلکی ، معارف اجرای وظیفه نموده سپس به حیث رئیس پوهنځی حقوق رئیس تدریسات لاسی و مشاور علمی وزارت معارف رئیس پوهنځی اقتصاد ، معاون علمی پوهنتون ، مجله آرکیس پوهنځی حقوق و علوم سیاسی ، رئیس پوړو پلان معارف ، و معین تدریسی وزارت معارف به ایفای وظیفه خدمات قابل قدری نایل آمده است متعاقباً از ده قوس ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۶ به حیث وزیر پلان در امور پلانگذاری خامه پلان سوم ستم بارز داشته و هکذا از بیست و دو میزان ۱۳۴۶ به بعد به حیث قاضی ، القضاة افغانستان تا ایندم اجرای وظیفه می نماید .
- پوهاند ضيایی در ادوار خدمات عرفانی به درجه نهای پوهاند موفق گردیده و همچنین به اخذ جایزه مکافات و نشان های ذیل فایق آمده است .
- در سال ۱۳۱۳ به اخذ جایزه انجمن ادبی کابل در سال ۱۳۳۹ به اخذ تقدیر نامه دوچه سوم در ۱۳۳۷ به اخذ نشان درجه سوم معارف
- در سال ۱۳۴۱ به اخذ نشان استور درجه سوم نایل آمده .
- دكتور عبدالحكيم ضيایی به زبان های ، خارجی فرانسوی ، جاپانی ، انگلیسی و عربی مهارت و آشنایی دارند .
- آثار و مولفات دكتور ضيایی
- ۱- مجموعه اشعار به نام سرشکهای جوانی و گلپای سرشک .
- ۲- رساله ماستری به جاپانی اجتماعیات دورکهایم ۱۳۲۲ .
- ۳- انکشاف معارف در افغانستان ۱۹۴۵ الی ۱۹۵۱ .
- ۴- رساله دکتری به فرانسوی و در ی .
- ۵- بازی عشق و قضاء به زبان های در ی و فرانسوی .
- ۶- تعلیم و تربیه از نظر دورکهایم به فرانسوی
- ۷- وحدت و تنوع فرهنگ ها .
- ۸- ترقیبات عمومی افغانستان ندوه علیه اسلامی به انگلیستی و در ی .
- ۹- برخورد افکار جدید و ارزش های متداول
- ۱۰- تشکیلات معارف و مکاتیب افغانستان به زبان فرانسوی .
- ۱۱- نقش تعلیم و تربیه در تامین ، حقوق بشر به متون در ی فرانسوی و انگلیسی
- ۱۲- لوازم تامین هماهنگی ثقافتی مضافی در ممالک روبه انکشاف .
- ۱۳- اهداف اساسی معارف افغانستان در شصت سال اخیر .
- ۱۴- ترتیب دهنده راپور مفصل پلان پنج ساله اول معارف و پوهنتون .
- ۱۵- مرگب متن پلان پنجساله دووم معارف و پوهنتون .
- ۱۶- طرح قانون جدید معارف
- ۱۷- تقریظ تذکر و انتقاد بر بعضی آثار مولین .

قوه قضائیه

۵- موضوعاتی که به احکام مقام آمریت عمومی ادا ری اتمام پذیرفته حاوی شصت و هفت فقره .

همچنان بایست متذکر شد که موضوعات عمومی و تصاویر عمده توسط متحدالامال مایسوم مراجع مربوط ابلاغ شده که در مجله قضاء نیز به صورت مسلسل به نشر رسیده است. فوراً این اسلک به مسئول قضاء و تعینات بیست و چار تن، فارغان دوره سوم مرکز ستاز و مطالعات قضائیه به اتکای منظور ری اعلیحضرت معظم همایونی بروز چهارشنبه دوم شتران بساعت سه و نیم بعد از ظهر در مقر ستره محکمه در حضور پوها نندکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة قضات ستره محکمه و روسای دوائر مرکزی توسط آمر عمومی اداری قوه قضائیه برای سومین دوره فارغان مرکز ستاز و مطالعات قضائیه توزیع گردید .

متعاقباً قضات تازه وارد به مسلک قضاء مطابق به حکم ماده هشتاد و هشت قانون صلاحیت و تشکیلات قضائیه سوگند یا دنمودند متن بیانیه پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة که به مناسبت آنروز ایراد گردیده است .

نخست فراغت توأم با موفقیت و انسلاک شما را به مسلک قضاء که از حضور اعلیحضرت معظم همایونی منظور گردیده تبریک گفته و توفیق شمارا در حسن انجام وظایف محوله از بارگاه پروردگار توانامسئلت مینمایم و در جریان ستاز به شما معلوم شده خواهد بود که وظیفه قضاء یک وظیفه مشکل و بر مسولیت است مخصوصاً قانون اساسی از رهگذر حفظ موازین عدالت و حقوق مسولیت این وظیفه را نسبت به سابق سنگین تر ساخته است ایجابات عصر جدید تأمین عدالت و مساوات مواجبه با عقاید سیاسی و اقتصادی

شورای عالی قوه قضائیه که مرکب از قضات محکمه محکمه بوده و تحت ریاست قاضی القضاة و تشکیلات جلسه داده مطابق هدایت ماده نه و ماده سیزده قانون تشکیلات و صلاحیت قضائیه و لایحه وظایف داخلی اجراء می نماید تفسیر و توضیح قوانین تبدیل محکمه در موضوعات حقوقی و جزایی مطابق با احکام قانون تشکیلات و صلاحیت قضائیه استتکاف از تطبیق قوانینی که مغایر احکام قانون اساسی باشد صدور فرامینی بمر اعاده مجرمین ممالک خارج برفوق احکام قانون تدوین پرونده های قانون در ساحت تنظیم امور قضائیه منکی به ماده هفتاد قانون اساسی تعدیل و تأیید رویه های قضائیه عندالایجاب غور در باره مسایل اداری و عمومی قوه قضائیه بشمول تصویب بودجه پیشنهاد تقرر و روسای عالی رتبه قوه قضائیه تماماً مسایلی است که در شورای عالی تحت غور و مداقه قرار میگردد .

بناء فبرست اجراءات شورای عالی قوه قضائیه از آغاز سال یکم هزار و سیصد و پنجاه الی اواخر ماه قوس جاری شامل موضوعات آتی است که ذیلاً با ایجاز و اختصار تذکر داده میشود .

۱- تصاویر مربوط به تبدیلی محکمه چهل و دو فقره .

۲- صدور قرارداد در مورد تبدیلی محکمه نسبت فقدان دلایل قانونی یکصد و پانزده فقره
۳- اتخاذ قرار طی یادداشت ها و تصاویر در سایر موضوعات متفرقه در حدود دو صد و هشتاد فقره .

۴- اصدار متحدالامال های مربوط به توجیه و تفسیر قوانین شامل چهل موضوع .

قوة قضائیه

در مرحله عمل دیده شده است که تفاوت هر چند مجهز به سلاح علم ودانش باشد باز هم در طی مراحل سه گانه دقیقانه مورد رسیدگی واقع شده و نارسایی های قضات هوشگرا فانه واریسی میشود که بالاتر قاضی را در صورت تخلف و سهو و اشتباه به آسانی تحت الزام قرار داده میتواند .

پس برای موفقیت شما دانش نظری و فبسم عملی و تطبیقی قوانین و اساسات شرعی و فقهی با طرز اجراءات و رویه قضایی خیلی مهم و مفید تلقی میشود .

لازم میدانم این نکته را هم گوشزد نمایم که قضات جوان مانناید با طرز و فکر و سلیقه قضات پیشین رویه معاندانه زادر پیش گیرند بلکه باید سعی ورزند تا در روشنائی تجارب حاصله آنها معلومات تازه خود را وفق بخشند و با حسن اعتمادی که لازم است اطمینان شان را حاصل نمایند .

به این ترتیب ممکن است که به اصلاح نواقص همدیگر پرداخته و نقش بارز تری را در تأمین عدالت هنگام قضاوت بازی نمایند .

در تمینات و تقرر شما حتی الوسع سعی گردیده تا از محیط و مناطق مسکونه خویش به دور نباشید پس متوجه باید بود که تحت تأثیر توقعات همیستگان و نزدیکان خویش واقع نشده و بیطرفانه قضایا را مورد رسیدگی قرار داده در اتخاذ تصمیم خویش مطابق به موازین عدالت پایدار و مصمم باشید .

برای حفظ حیثیت و مقام قضاء عزت نفس برده باری و پاک نفسی را در خویشتن انگشاف دهید و در برابر قضایای وارده از ابراز عکس العمل احساساتی اجتناب ورزیده باید عکس العمل تان با دقت و امان در نظر در حدود قانون مقید باشد انگشاف این صفات هر شخصیت شما موجب استحکام موقف تان در جامعه و در پیشگاه قانون و شریعت خواهد گردید .

ارتباط شما با قوه اجرائیه به موجب آموزش های قانون اساسی و قوانین منسلک و فرمایشات اعلیحضرت میظلم همایونی که هنگام افتتاح ستره محکمه و در مواقع دیگر درین زمینه .

اجتماعی و اقتصادی مختلف عواملی میباشد که ممکن است وظیفه قضاء را از هر رهگذر دشوار سازد .

بنابر آن مراعات اصل بیطرفی در فیال این ملاحظات یکی از اصول ضروریه قضاوت ، پنداشته میشود .

تجارب چندسال پیش نشان میدهد که فی صدی ضایعات پرسونل قضایی یک رقم قابل ملاحظه را تشکیل میداد این ضایعات ناشی از نارسایی و عدم تناسب فهم عملی و تطبیقی قوانین و اساسات شرعی با شرایط و ایجابات عصر در احاطه احکام قانون اساسی و مقتضیات متکی به آن بوده است .

بنابر آن لازم دیده شد تدابیری اتخاذ گردد که فیصدی این ضایعات کاهش یابد ازین رو بادر نظر داشت شرایط نوین در جامعه و مشکلاتیکه با این تحول توأم بوده است مرکز ستاژ و مطالعات قضایی در چوکات تشکیلات ستره محکمه تاسیس گردید تا تازه واردان را قبل از توظیف بو ظایف قضایی در چوکات پروگرام عملی و تطبیقی بکار انداخته و طوری آنها را مجهز سازد که بتوانند در مرحله واقعی و وظایف خطیر خویش را موفقانه ایفاء نمایند .

گرچه تشکیلات قوه قضائیه به اساس اقتضات مالی آن بیشتر ازین اجازة نمی داد تا دوره تجربه و ستاژ عملی و نظری از یکسال زیاد تر قبول گردد اما شرایط همین یکسال تجربه ، طوری در نظر گرفته شد که حداعظم استفاد از آن متصور باشد .

اثرات مثبت این پروگرام از یکسال تا بسال دیگر محسوس و مشهود بوده است درین پروگرام سعی به عمل میاید تا قضا ستاژر خود را در تمام ساحات عملی و نظری قضایی آشنا سازند . بر علاوه صفات مثبتی بر شایستگی و برآوردگی قاضی و نقش موثری در تأمین عدالت نیز با آنها تقبیم و تدریس میشود .

با اینجه موفقیت شما در وظایف قضایی تنها بفهم نظری قوانین و اساسات شرعی و تعقیب پروگرام های عملی دوره ستاژ میسر شده نمی تواند بلکه شما به افزایش معلومات و تجارب عملی در طول سالهای آینده در احاطه وظایف محوله خویش نیز احتیاج میر م دارید .

قوة قضائیه

استیفاف عالی مرکز تعیین و مقرر گردیده اند. آمریت عمومی اداری قوه قضائیه وادوكتور وليد حقوقی بمبده دارنده اداره تحقیق و معاملات تفتیش قضائیه ریاست اداری ، ریاست ذاتیه ، ریاست تحریرات و مراجعت و آمریت ، دارالانشاء شورای عالی قوه قضائیه و یکمده و شعبات دیگر تحت راهنمایی این ادا ره ایفای وظیفه میدارند .

پلان انكشافی :

روی همرفته ولایات بلخ ، بدخشان ، و سمنگان نودوینچ فیصد عمرانات آن تکمیل گردید ، است و به همین ترتیب تعمیرات سایر ولایات کشور از قبیل ریاست محکمه جوزجان ، فاریاب ، هرات ، غور ، ت ، فراه و نیمروز و هلمند ، قندهار ، زابل ، غزنی و وردك اورزگان بادغیس پکتیا ، ننگرهار ، بایکتمداد تعمیرات لوی ولسوالی های خوست اورگون که تقریباً از سالهای چهل و هفت الی چهل و هشت و تا چهل و نه به تعمیر آن اقدام گردیده بود و تا کنون نود الی نودوینچ فیصد آن تکمیل و بدسترس استفاده قضات و روسای محاکم آن قرار دارد .

سیمینار روسای محاکم

روز پنجشنبه ۱۵۰۰ میزان دومین سیمینار روسای محاکم توسط چالتماب پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة در قصر دارالامان در حالیکه قضات ستره محکمه و روسای دوائر مرکزی حضور بهم رسانید . بودند افتتاح گردید هدف از دایر ساختن این سیمینار اصلاح مزید طرز اجراءات محاکم در توحید مرافق قضایی و پیدا کردن راه های حل عمومی برای مشکلات اساسی قضات که در ساحه تطبیقات به آن مواجه میباشند بود . چالتماب پوهاند ضیائی طی بیانیه مبسوطی که در افتتاح این سیمینار ایراد فرموده اند اهداف سیمینار را چنین واضح گردانیدند .

بسم الله الرحمن الرحيم

حضر محترم!

جای مسرت است که یکبار دیگر تمام روسای محاکم کشور و سایر اشترک کنندگان این محفل غرض تبادل نظر در موضوعات اساسی مربوط به قضا و تحلیل تجارب گذشته منظور استفاده از آن در بهبود بخشیدن وضع عمومی قضاة توفیق مییابیم دومین سیمینار روسای

ستره محکمه از بدو تاسیس نظر به پلان های انكشافی اینکه روی دست دارد در مرحله اول به اعمار محاکم آبرومند و در قدم دوم به منظور حفظ شئون قضاة و حیثیت قضات و کارکنان قوه قضائیه در مراکز ولایات و ولسوالیها به تعمیر محل رهایش قضاة و کارکنان قوه قضائیه اقدام ورزیده است ، چنانچه قسمیکه در راپور سال گذشته نیز تذکره داده شده بود از جمله یکمده و شصت و نه تعمیراتی که برای محاکم و منازل قضات بنهه گردیده بود حصه زیاد آن تکمیل و بدسترس استفاده کارکنان قوه قضائیه قرار گرفته

اصنه

از جمله تعمیرات اجمالاً آنچه را می توان یادآور شد همانا تعمیر موجوده ریاست محکمه ولایت کابل است که کار آن قبل از تاسیس ستره محکمه آغاز و فعلاً در جمله تعمیرات مکمل بدسترس استفاده ستره محکمه قرار دارد تعمیر جدید ریاست محکمه کابل که کار آن در سنال یکمزارو سیصدو چهل و نه آغاز و تقریباً هفتاد فیصد آن تکمیل گردیده است همچنان ساختمان تعمیرات محاکم چاردهی بگرامی ده سبز قره باغ که در اخیر سال چهل و هشت آغاز یافته و فعلاً نودو پنج فیصد کار ساختمانی آن تکمیل است .

همچنان ریاست تعمیرات محاکم های محاکم کنرها و ولایت لغمان و محکمه ابتدائیه ولسوالی علیشنگار ، علیشنگ و قرغه بی بامنازل رهایش قضات محاکم مذکور که کار آن در سنال چهل و هفت و چهل و هشت ، چهل و نسه آغاز یافته بود تماماً تکمیل و تحت استفاده محاکم و کارکنان آن قرار دارد .

تعمیر ریاست محکمه ولایت کاپیسا و ولایت تخار نود و پنج فیصد کار آن تکمیل و مورد ،

لقوه قضائيه

محاکم را دایر نماییم. اهداف مادرین سیمینار و مطالعه امکانات بیشتر برای توحید مرا فق قضایی محاکم افغانستان طوریکه قانون اساسی حکم نموده است میباشد. همچنان مطالعه تجارب سه ساله بمنظور اصلاح مزید طرز اجراء محاکم بروشنی تجارب مذکور و با در نظر داشت مقتضیات عصر و زمان و همکذا پیدا کردن راه های حل عمومی برای مشکلات اساسی که قضات محاکم در عملیات قضایی با آن مواجه میباشند نیز اهداف این سیمینار را تشکیل میدهد. اهداف فوق الذکرین تاسیس ستره محکمه و بار دیگر ضمن پیام مبارک تاریخی ۲۲ میزان ۱۳۴۷ علیحضرت معظم هما یونی ارشاد گردیده و از آن تاریخ به بعد ستره محکمه بصورت متداوم بذل مساعی نموده تا در راه صیانت حقوق افراد دولت در راه تأمین عدالت در راه تحقیقات و مطالعات مزید بمنظور اصلاح و بهبود وضع قضایی و تطبیق قوانین و احکام شرعی اقدامات مؤثری نموده باشد.

نظریات مشورتی اداره تدقیق و مطالعات در مورد مشکلات عمومی قضاء بصورت يك كل شكل عمومی داشته و بقضیه خاصی که در پیشگاه محکمه اقامه شده منحصر نمیباشند و هدف آن توجه قاضی در قضاوت قضیه مورد نظر نبوده بلکه قاضی مطابق با احکام شرع و قانون در داخل حدود و وظایف خود آزادانه بصورت حکم میپردازد. همچنین احکامیکه توسط عرایض ارجاع میگردد صرف توجه قاضی رابه تطبیق احکام قانون و شریعت یکبار دیگر معطوف میسازد و هدف آن ارشاد قاضی در قضیه معین نیست.

اما طوریکه در خطابه های گذشته نیز متذکر شده بودم استقلال قضاء چنین معنی ندارد که قاضی حسب رایی و عقیده خود طوریکه بخواهد اجراء نماید بلکه استقلال قضاء هنوز هم وظیفه قضات را در موضوع تأمین عدالت و پیروی از احکام قوانین و مقررات سنگین تر میسازد. از آنجاست که مجبّر شدن قضات به مسائل علمی و عملی قضائی با ستاسی اهداف فوق در نظر گرفته شده است و باین ملحوظات یکطرف تفتیش قضائی بیشتر ازینکه ماهیت و آرسی ادار ی داشته باشد همبف آموزنده دارد که قضات رادرفهم و تطبیق صحیح قانون و احکام فقه و قواعد و مقررات مربوط متوجه میسازد و

از جانب دیگر برای تقویه سویه علمی و عملی قضاتیکه جدیدا شامل مسلک قضا میگردد قبل از انسلاک کورس سنائ قضایی برای مدت یکسال دایر گردید که نتایج آن روی هم رفته مطلوب بنظر میرسد.

همچنین در ساحه تنظیم مجدد وظایف تاسیس دیوان های ریاست های محاکم ولایات بمنظور سهولت در اجرای امور و پیروی از اصل تقدم تخصص تغیر شکل فیصله های بعضی دیوان های محاکم، تنظیم امور ادار ی محاکم از طریق وضع مقررات تنظیم مجدد ادارات مرکزی از طریق وضع مقررات، تاسیس محاکم

در مرحله اول قوه قضائیه متوجه موقعیت قاضی در جامعه گردید زیرا صلاحیت هایی را که قانون اساسی وفقه حنفی و سایر قوانین بقضات مفوض نموده به پیمانۀ بزرگ و خطیر است که متصدی باید و آجد آن او صاف حمیده باشد که احکام مقدس شریعت غرای محمدی «ص» و قوانین مملکت متقاضی آنست چه قاضی در حقیقت مسند نشین حضرت سید نا محمد مصطفی «ص» و نایب سلطان در امور قضایی حوزه مربوط بوظیفه خود میباشد.

برای اینکه قضات وظیفه مقدس و خطیر قضایی را طوریکه شایسته این مقام خجسته است بدرستی مقود و بیطرفی کامل انجام داده بتوانند ستره محکمه متوجه او ضاع مادی و معنوی قضات گردیده يك سلسله تدابیر درین ساحه اتخاذ نمود که تدابیر مذکور در ساحه عمل طوریکه مستحض اند مؤثر واقع گردیده و تطبیق تدابیر مذکور ادامه خواهد یافت.

در ساحه تأمین عملی استقلال قضاء طوریکه فصل هفتم قانون اساسی و سایر احکام حکم نموده اقدامات دوجانبه بعمل آمد تا از یکطرف

حکام اهم ادله الیات در اسلام جلد او ل و ششم شرح الاقاسی مجلته الاحکام چهارجلد متباقی تا اوایل سال آینده طبع و ترجمه خواهد شد .

در ساحه رسیدگی به قضایای جزایی تدوین قواعد کلی فقه و علم حقوق بحیث وهما در مسایل جزایی ضروری میرسد تا با فهم کلیات مسایل جزایی در صدور احکام هماهنگی تامین گردد ، مسوده رهنمای قواعد جزایی بتاسی از حکم ماده شصت و نه و یکصد و دو قانون اساسی که چنین مشعر است .

ماده شصت و نه باستثنای حالاتیکه برای آن طرز العمل خاصی درین قانون اساسی تصریح گردیده قانون عبارت است از مصوبه موافق هر دو جرگه که به توشیح پادشاه رسیده باشد در ساحه که چنین مصوبه موجود نباشد قانون عبارت است از احکام فقه حنفی شریعت اسلام .

ماده یکصد و دو «محاکم در قضایای مورد رسیدگی خود احکام این قانون اساسی و قوانین دولت را تطبیق میکنند هر گاه برای قضیه ای از قضایای مورد رسیدگی در قانون اساسی و قوانین دولت حکمی موجود نباشد محاکم به پیروی از اساسات کلی فقه حنفی شریعت ، اسلام در داخل حدودیکه این قانون اساسی وضع نموده و در چنین احوال حکمی صادر میکنند که در نظر شان عدالت رابه بهترین صورت ممکن ، تامین نماید .»

تنظیم گردیده است که در صورت مطالعه و تایید آن توسط سیمینار مورد استفاد ه قرار میگردد البته در سایر موارد مشخصی که توحید مسایل کلی فقه حنفی و تهیه آن مورد نیاز است سیمینار روی آن بحث و تجویز مقتضی خواهد گرفت باتذکر مختصر اهدافیکه سیمینار بان منظور دایر میگردد از پارگاه خداوند استعدا دارم که این سیمینار در حدود احکام قانون اساسی و سایر قوانین و فقه حنفی شریعت اسلام در حل مشاکل اساسی که موجب تشویش مردم و اشکال محاکم میگردد بوجهیکه عدالت را با سرعت عمل در بیشتر وسولت ممکن تامین نماید توفیق درام در این سیمینار قدم مقفی دو راه تعقیب اهدافی که به حیث یک امانت بزرگه و تألیف رهنمای معاملات متکی به مجتته الا علی حضرت معظم همایونی ضمن پیام مورخه

تجارت و اطفال به موجب قواعد علیحده عبارت از اقداماتی بود که طی سالهای گذشته اتخاذ گردیده است و نتایج آن تاکنون قناعت بخشی است . البته بعضی مشکلات عملی ناشی از آن درین سیمینار غرض پیچود و اصلاح مزید نیز طرح شده میتواند .

اما طوریکه فوقاً گفته شد در سیمینار موجوده اولین هدف مابا پیروی از ماده یکصد و چهار قانون اساسی مطالعه امکانا ت سلسله اصولی است که توحید مرافق قضیبی افغانستان را تامین نموده بتواند .

در حال حاضر با اصلاحاتی که به عمل آمده و یا توحید فهم در تعبیر قانون که از اهداف سیمینار ستال یکپزارو سیصد و چهل و هفت بود هنوز هم رویه های محاکم افغانستان متناسب بهم نبوده و اختلافات نظر قابل ملاحظه در اجراء و احکام محاکم مشهود است در وضع موجود توحید رویه ها عموماً در قضایاییکه به آن راجع میگردد در تمیز میسر است و آن کافی نیست زیرا پیروی از اصل مرکزیت اداره ضرورت اصل اعتماد بقضاء تطبیق صحیح قانون و فقه در نتیجه تامین عدالت بوجه احسن مستلزم آنست که اجراءات و فیصله های محاکم افغانستان در حوال و قضایای مشابه ماهیت شبیه هم باشد .

برای نیل به این منظور ستره محکمه درک نموده که لزوم وحدت ماخذ معتبره مکمل ، فقهی و قواعد کلی فقه حنفی به زبانهای رسمی و استفاده مردم و محکمه از عین ماخذ یکی از وسایل مهم توحید مرافق قضایی بشمار می رود و محکمه و مردم را از مراجعه به آرای متعدد فقهای حنفی در مصادر مختلف که تشخیص رای راجع و مفتی به رای غیر آن دشوار میباشد تا حدی بی نیاز ساخته و وسولت رابه مردم محکمه بوجود می آورد .

به تعقیب این هدف در مسایل حقوقی که میتوان برای نیل به هدف مذکور مفید و جامع دانست برخی از ماخذ هم اکنون ترجمه و طبع گردیده که عبارت است از ترجمه هدایه ، و تألیف رهنمای معاملات متکی به مجتته الا علی حضرت معظم همایونی ضمن پیام مورخه

قوه قضائیه

۵	۶- تمرد
۲۳	۷- افترا
۱۵	۸- نوت جعلی
۱۰	۹- فریبکاری
۱۴	۱۰- متفرقه از قبیل لت وکوب افراد امنیه
	اخفای جرم و سرقه مال دولت
۱۴	۱۱- جعلکاری در عریضه تذکره و غیره
۱	۱۲- تقلب
۶	۱۳- فرار از محبس
۱	۱۴- خرید و فروش چرس
۳۱۸	میزان کلی
	خلاصه اجراءات دیوان عالی تمیز تجارتي از
	آغاز سال یکپزارو سیصدو پنجاه

الف- تعداد قضایای وارده از بیست و سه میزان چهل و نه الی اخیر عقرب یکپزارو سیصد و پنجاه

۱۲	ب- تعداد فقراتیکه به محکمه مماثل قرار قضایی جهت تجدید نظر و اصلاح فرستاده شده
	ج- فقراتیکه به فیصله رسیده است
	د- تعداد فقراتیکه آماده مجلس میباشد
	دوم عواید محکمه -
۱۳۰۰۰۰	۱- محصول صورت حال
	۲- محصول فیصله خط -
۶۵۰۰۰	۳- قیمت وثیقه خط
	اداره تفتیش قضایی -
	مقررات محاکم که به اتکای حکم مندرج

ماده یکصد و هفت قانون اساسی و هدایت مندرج قسمت ماده سنیزده قانون تشکیلات و صلاحیت قضایی و به تأیید حکم ماده یکصد و بیست و یک قانون مذکور بعد از تصویب ، مورخ ۷ ۷ ۱۳۴۸ شورای عالی قوه قضائیه تحت احکام نمبر یکپزارو پنجصد و چهل و یک تاریخی ۱۳۴۸/۱۹ از حضور مبارک همایونی منظور گردید .

وفق احکام مندرجه و روحیه مقررات تفتیش و تدقیق دوسیه ها و قضایا تفتیش عبارت از ، مشاهده بررسی و تحقیق اجراءات قضایی اعضا مقررات واداری محاکم قضایی است که از بدو نوع انسجام می باید تفتیش عادی و تفتیش و مفتشین هر کد ام مرکب از اشخاص رسیده و مجرد میباشدند .

ارشاد فرموده و عناوین اهداف این سمینار را تشکیل میدهد باموقبت بردارد .

باین استدعا و توقع بنام خداوند بزرگ این سمینار را افتتاح مینمایم .

سمینار که تقریباً مدت دو هفته رادبر گرفت بداخل دو کمیته اساسی که عبارت بودند از کمیته فقه و قانون کمیته حقوق عامه و اسناد فقرات و موضوعات بس مهمی راطرف غور و مذاقه قرار داده که نتایج مطلوبی از آن بدست آمد . راجع به تمامی مقررات و مصوباتی که در این سمینار مطرح بحث قرار گرفته است به شعبه نشرات ستره محکمه هدایت داده شده است تا آنها رابدخل رساله علیحده و مفصل بطبع برسانند مطالعین و علاقمندان که باین مصوبات سمینار سترو کار دارند میتوانند بعد از طبع نشریه سمینار از آن استفاده نمایند .

خلاصه اجراءات دیوان عالی تمیز معاملات و جزاء در سال یکپزارو سیصدو پنجاه

الف دیوان جزاء -

۱۰۵۰	تأیید فقره
۷۰۰	تخفیف زر
۴۰۰	تزئید زر
۸۵۰	نسبت نواقص مسترد شده زر
۳۰۰	جمله شد زر
	مکانیب وارده که به مرجعش جوا ب گفته شده ۲۰۰۰ قطعه .

ب دیوان معاملات -

۲۷	نقض شده فقره
۷۴	تأیید مرافعه زر
۷۷	تأیید محاکم دوگانه زر
۱	تأیید محکمه ابتدائیه زر
۷۳	انقضای میعاد زر
۲۴۴	نسبت نواقص مسترد شده زر
	جمله شد ۴۹۶ - فقره
	مکانیب وارده که به مرجعش جوا ب گفته شده ۵۲۴ قطعه

خلاصه اجراءات دیوان حقوق عامه مقام عالی تمیز از آغاز سال یکپزارو سیصد و پنجاه

۱	محاكماتى از قبیل رشوت اختلاس و اتلاف مال دولت
۵۳	۲- ترافیکی
۱۳۵	۳- قاچاق
۱۸	۴- املاکى
۵	۵- مظاره

د افغانستان کالنی

اجراءات ریاست تفتیش قضایی از ابتدای سال یکپزارو سیصدو پنجاه الی اخیر برج عقرب یکپزارو سیصدو پنجاه قرار آئی توضیح میگردد .

هیات مفتشین محاکم مربوط ولایت پروان

محاکم پروان رانفتیش وپنج دوسیه را به ریاست تفتیش ارسال داشته اند که تحت دوران است .

۲- هیات مفتشین محاکم مربوط ولایت وردک که آن ولایت رانفتیش و همداد ۸ دوسیه را به ریاست تفتیش تفویض نموده اند که دوسیه های آن تحت دوران قرار دارد .

۳- هیات مفتشین محاکم مربوط ولایت لوگر که آن ولایت رانفتیش و چار دوسیه را بریاست تفتیش تفویض نموده اند که دوسیه های مذکور تحت دوران قرار دارد .

۴- هیات های تفتیش سه نفری قرارمکتوب یکپزارو سیصدو چهل و شش ۲۱ و ۱۳۵۰۰ محاکم مربوط ولایت زابلرا را تفتیش و سیزده دوسیه را بریاست تفتیش تفویض نمود که منجمله دو دوسیه حفظ و متباقی یازده دوسیه آن تحت دوران قرار دارد .

۵- هیات تفتیش سه نفری که قرار مکتوب شش صدو هفتادو هفت ۲۹ و ۳۲ و ۱۳۵۰۰ ریاست محاکم مربوط ولایت کابلرا تفتیش و بیست و یک دوسیه بریاست تفتیش تفویض نموده اند که منجمله هشت دوسیه آن حفظ و سیزده دوسیه آن تحت دوران است .

۶- هیات تفتیش محاکم مربوط ولایت کندهار رانفتیش و سه دوسیه را بریاست تفتیش ارسال داشته اند که دوسیه مذکور تحت دوران است

۷- هیات تفتیش محاکم ولایت ارزگانرا تفتیش و تعداد چارده دوسیه را بریاست تفتیش ارسال داشته اند و تحت دوران می باشند .

تفتیش سایر محاکم دوام دارد و هیات های تفتیش یکی بعد دیگری به بررسی و تفتیش امور قضایی محاکم می پردازند .

اداره تدقیق و مطالعات

این اداره در امور علمی و مسلکی مربوط به قضاء تتبع و تدقیق لازم بعمل آورده و در حدود امکانات سعی می ورزد تاروش های نو یسن و مفیدی را در راه انکشاف مسایل قضایی و اداری محاکم انجام دهد .

که از عهده امور تفتیش بخوبی برآمد می توانند .

گروپ های تفتیش قوه قضاییه عندالاقضا در محاکم مرکزی و ولایات اعزام میگردد و حسب ماده چارده مقررات متذکره مدت تفتیش عادی یک محکمه بیست روز و از تفتیش اقتضایی هفت روز میباشد که در مواضع دور دست و بعیده استیذان امتداد میعاد تفتیش ذریعه مخابره هم صورت گرفته میتواند .

هیات های مزبور دوسیه های مکملی و مرتبه را بعد از اكمال تفتیش با تالیح و نظریات مفصل خویش بدفتر تحریرات ریاست تفتیش سپرده و در صورت بعد فاصله و موظف بودن به تفتیش دیگر منطقه دوسیه همارا طور محفوظ ذریعه پسته راجستری نموده عنوانی ریاست ارسال می نمایند .

چنانچه طبق احکام مندرجه ماده سی و پنج که چنین مشعر است مفتشین قضایی مکلف اند حین بررسی از خصوصیات اجراءات عمومی و قضایی و اداری محاکم معلومات مکفی بدست آورده حین اكمال تفتیش مشاهدات و نظریه قضایی خودرا در مورد اجراءات قضایی و اداری قضات و کارکنان اداری محکمه بطور صریح و مدلل تحریر داشته نتیجه و نظریه خودهارا مستند به اوراق و حقایق مکشوفه آرایه نمایند .

ناگفته نباید گذاشت که هدف از تفتیش ، مفتشین تنها و تنها تخویف و تهدید کارکنان قوه قضاییه نبوده بلکه تفتیش جنبه اصلاح و تشویقی را هم دربر دارد به عبارت دیگر همان متخلفین را بر رفتار سوء اشتباهات شان متوجه میگردد و یا آنها را تحت الزام و کیفر قرار میدهد بالمقابل از کسانی که در امور قضایی حسن اجراءات شان به ثبوت میرسد تمجید و تشویق میگردد و باین ترتیب دوسیه ها بعد از تفتیش مورد تدقیق هم قرار داده میشوند . چنانچه ماده چهل و سه این مقررات چنین تصریح میدارد .

هیات های تدقیق موظف است تا با دخیل چوکات قانون و این مقررات واقعات مندرجه اوراق را غور و کترو ل عمومی نموده نظریات خودرا مبنی بر مسئولیت و بایزایت مشمولین دوسیه ابراز بدارند .

قوة قضائيه

قضائيه تحت احكام نمبر يكصد و نودو پنج مورخه ۲۹ ر۲۰۰۱۳۵۰ حضور ملوگانه منظور گردید .

مقررات مربوط به ستاژ محررين شامل شانزده ماده بروفق نیازمندیها ی خاص قوه قضائيه بوجود آمده است چه اصلاحات اداري بدون شك در بهترين ساختن عمليات قضائيه موثر بوده و روی این ضرورت ستره محكمه نیز از آغاز سال پنجاه در چوكات مركز ستاژ و مطالعات قضائيه رياست تدقیق و مطالعات كورس رابه نام كورس محررين برای مدت دوازده ماهه يكسال افتتاح گردانید از تاسیس این كورس همانا تربیه محررين كار فهم و لایق است كه موازی به پروگرام های تربیوی در چوكات پلانهای انكشافی و اصلاحی قضائيه در نظر گرفته شده است برای شمول به كادر -

محرری از فارغ اَلتحصیلان پوهنخی هاویا مدارس دینی ویا اشخاصیکه امتحان قناعت رانزد ستره محكمه گذشتاننده بتواند انتخاب میگردد در پهلوی آن از یكتعداد محررين ، موجوده محاكم جهت آشنا ساختن شان باصول فنی جدید تحریر و تالیستی نیز استفاد همی گردد البته امتیازاتی راكه ستره محكمه مطابق مقررات به یكتعداد ستاژ پیران كدر قضا بعد از سپری ساختن دوره ستاژ آنها قابل شده است برای محررين نیز طبق مقررات موضوعه آن مساعدت های را نظیر آن امتیازات فراهم آورده است چنانچه مواد سوم و پنجم مقررات مربوط به ستاژ محررين در اینجا صراحت دارد پروگرام تعلیمی محررين همه ساله از طرف کمیته مندرج ماده نهم مقررات مربوط به مركز ستاژ و مطالعات قضائيه تهیه و بعد از منظوری قاضی القضاة مورد تطبیق قرار میگردد و این پروگرام شامل قسمت های ذیل آست -

۱- تدریس مضامین مسلکی و فنی و تشریح قوانین ، مقررات و متحد المالها و مبادی حقوق و قوانین كشوری .

۲- آموختن تاپ

۳- كسب معلومات عملی در محاكم كه باین ترتیب از مدت يكسال دوره كورس نه ماه آن معلومات نظری و عملی وسه ماه آن خدمت در محاكم به منظور تمرین برای ،

ریاست تدقیق و مطالعات برای انكشاف ، ذهنی و ارتقای سویه مسلکی قضاة وفق نیاز مندی های خاص قوه قضائيه به طرح تطبیق پروگرام های تربیوی قبل یابعد از شمول به خدمت اهتمام ورزیده و برای توسعه معلومات فقهی و حقوقی قضاة و اعضای مسلکی قوه قضائيه نشرات مفید و ارزنده رابه شكل كتب و مجلات تهیه و تدارك می نماید همچنان ریاست تدقیق و مطالعات عهده دار تدقیق دوسیه های مرتبه اداره تفتیش قضائيه و اداري ستره محكمه بوده و باین منظور کلیه اوراق نتایج و نظریات ، مندرج دوسیه را به غرض تثبیت و تفكیک ، مسئولیت تفتیش شده كان از رهگذر شدت درجه تخلفات قضائيه و اداري غور نمود . به مسئولیت های تادیبی محاكماتی و یاد صورت عدم وجود دلایل كافی و مستند به پرائست مشمولین دوسیه ها نظر یه قایم مینماید .

از آغاز سال یکهزار و سیصد و چهل و هفت به اینطرف در چوكات ریاست تدقیق و مطالعات يك پروگرام ستاژ برای پرسونل تازه وارد قضائيه به اساس ایجابات نوین و پلان های اصلاحی و انكشافی جدید قوه قضائيه در مركز ستاژ و مطالعات قضائيه به منصفه عمل گذاشته شده است مطابق به این پروگرام هر سال یکعده فارغان پوهنخی های شرعیات و ورشته قضائيه قبل از اشتغال و طیفه قضائيه در محاكم از یکطرف به جزئیات و کلیات امور چاریسه قضائيه عملاً آشنایی حاصل نموده و از طرف دیگر فارغان پوهنخی حقوق در رشته حقوق و فارغان پوهنخی حقوق در مسایل فقهی تا آنجا كه جهاز قضائيه امروزه كشور ایجاب میکند رهنمایی عملی و نظری گردیده و علاوه بر آن هر دو رشته فارغان كه احتیاج میرم به آشنایی و فرا گرفتن قوانین ، اصولنامه ها ، تعلیمات نامه های مورد استفاده قضائيه دارند درین دوره به صورت عملی و نظری به آنها تدریس میشود .

همچنان از آغاز سال یکهزار و سیصد و پنجاه مقررات مربوط به ستاژ محررين كه به اتكای حكم مندرج ماده يكصد و هفت قانون اساسی و ماده سیزده قانون تشکیلات و صلاحیت قضائيه و مصوبه تاریخی ۲۰ ر۲۰۰۱۳۵۰ شورای عالی قوه

د افغانستان کالني

اهداف این کورس تخصیص داده شده است . همچنان قسمیکه در راپور سال گذشته تذکر رفته است مدیریت نشرات ستره محکمه تاحال بنشر یکتعداد کتب معتابه علمی حقوقی وفقهی اقدام ورزیده است که تعداد انتشارات وفهرست این نوع کتب راز سال یکهزارو سیصدو چهل وهشت به این طرف طوریکه نشان دادیم از ده جلد بیشتر گردیده بود اینک به تعقیب این نوع کتب مفیده درسال یکهزارو سیصدو پنجاه مدیریت نشرات ستره محکمه به نشر دو جلد کتاب علمی وفقهی دیگر پرداخته است که یکی آن عبارت از شرح مجلته الاحکام به زبان دری و دیگر آن دپولنو

په تنظیم دحدود واغیزه به زبان پشتومیباشد علاوه این مدیریت وظیفه نشر مجله قضاء را برعهده دارد که در هر ماه باعناوین و مضامین قضایی وحقوقی وعلمی از طبع خارج میگردد

نظر به راپور ریاست محکمه عالی قضات دوسیه های تادیبی ومحاکماتی یکتعداد قضاتی که به محاکمه سنوق داده شده اند قرار آتی است -

دوسیه های تادیبی ۱۶ دوسیه
دوسیه های محاکماتی قضاتی که محکوم گردیده اند . ۱۶ رر
جمله ۲۲ رر

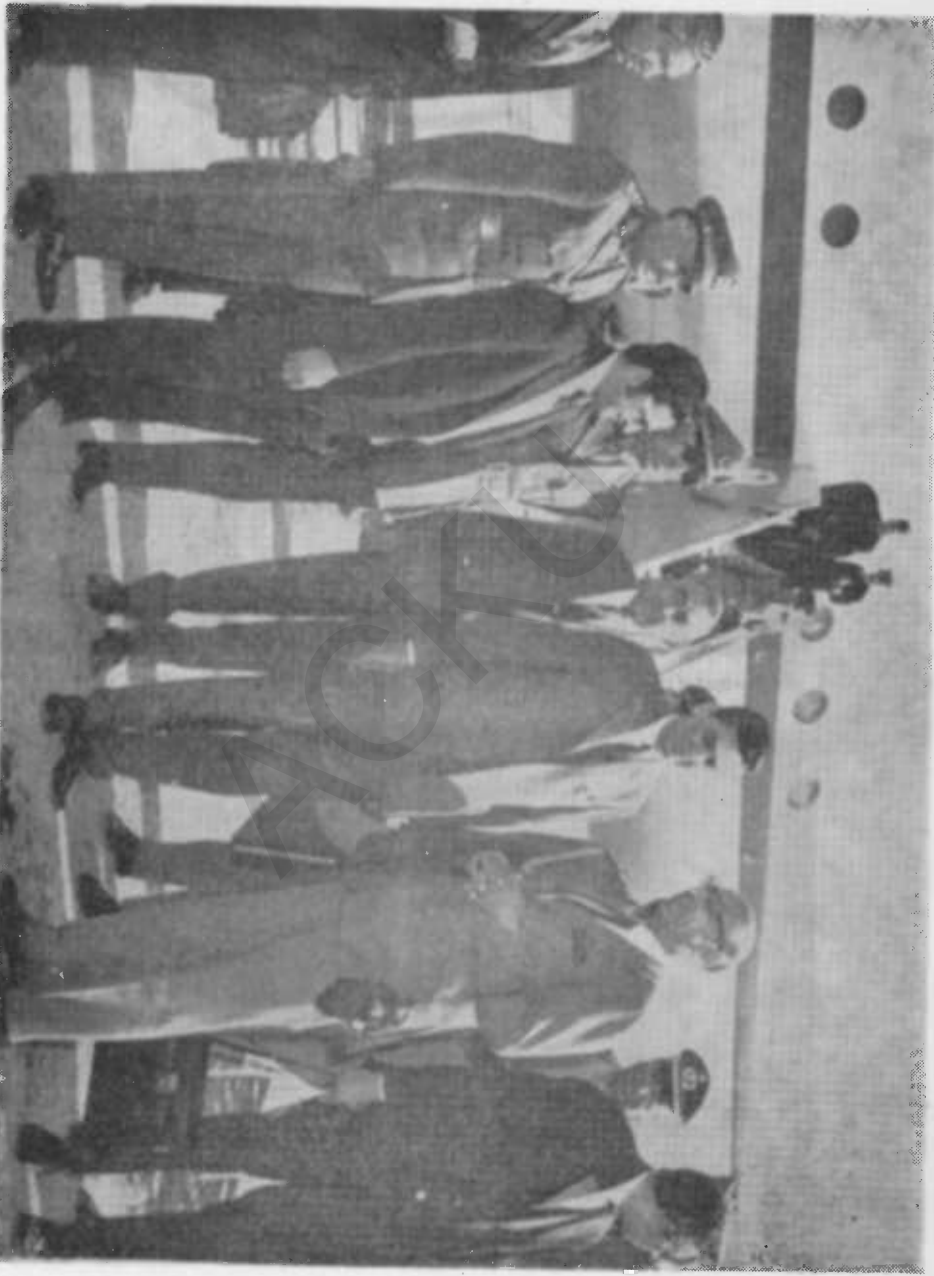
مصور خبرونه

همایونی معتم اعلیحضرت کله چه په شیرغان کی دگاز لومړی نمبر خاه افتتاح کوی دحمل ۲۵

بناغلی کنی ناکاو دجاپان لوی سفیر کله چه خپله اعتماد نامه دمعظم همایونی اعلیحضرت
حضورته تقدیموی دحمل ۳۱

مہتمم ہمایونی اعلیٰحضرت دہواد دینلو پیلو سیمو داگماقاتو دینلو پھسفلر کی د نزار شریف پہ ہوائی جگر کی دالوتکی خفہ درایتیکہ کیمو وروستہ پیلل کیری

© 1950 by the National Archives and Records Administration. All rights reserved. Reproduction of this document is prohibited without the express written permission of the National Archives and Records Administration.

همایونی معظم اعلیحضرت کله چه دپکتیا دولایت یو فارم گوری دنور ۶

زمونځ معظم ټولواک دالمغرب دلولی سفیر اعتماد لیک منی دثور ۱

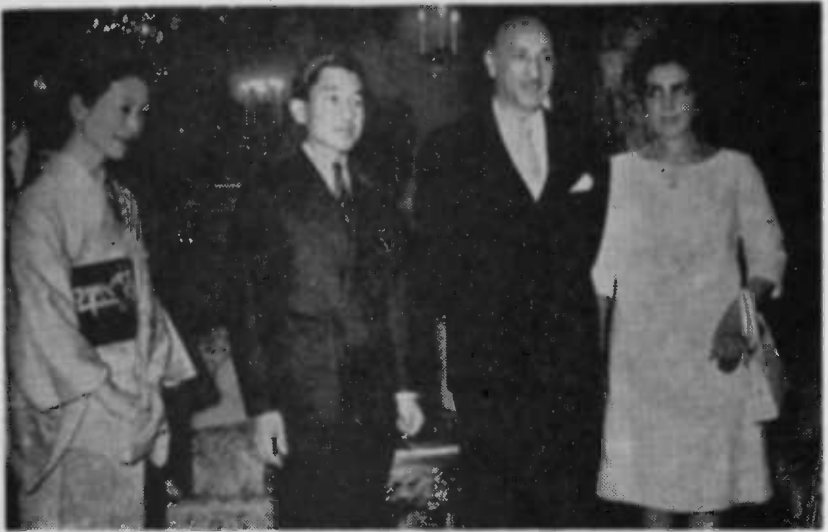

دعلیا حضرتی معظمیملکی په حضوردکال ممتازی میندی او هغه لیکوال چه په دی مناسبت

پی اثر دتقدیر وپږگزیدلی دی دجوزا ۲۴

همایونی معظم اعلیحضرت او مظهرملکه کله چه دیواراد دخیلواکسی جشن دوری پنخوسمی کالیزی به مناسبت وشاهانه اردو درسم گذشت احترام منی

اعلیحضرت معظم ہمایونی او علیاحضر تہ معظمہ ملکہ کلہ چہ دجاپان ولیعهداکی ہیتو
 او ددہ محترمہ میرمن میچیکو خپل حضور تہ منی دجوژا ۱۶

ہمایونی معظم اعلیحضرت کلہ چہ دکندهاوارادو دنوی قشلی نقشہ گوی

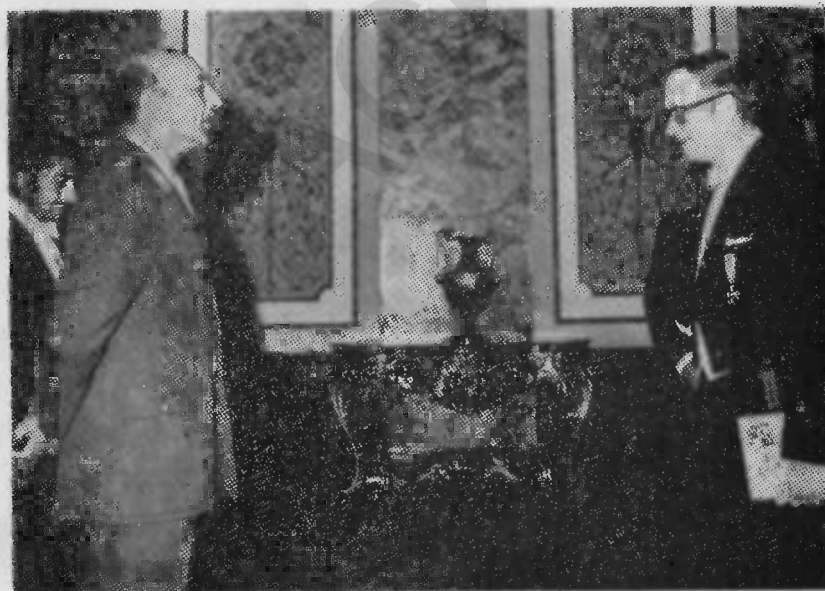
همایونی معظم اعلیحضرت او دانگلستا نملکه دوهمه الیزابتہ ہفہ دعوت تہ دتلوبہ حال
کنسی چہ دہمایونی ذات لہخوا ددی پہ ویاپرتربیب شوی و دقوس ۲۶

همایونی معظم اعلیٰ حضرت کلہ چہ دجلت ماب پود گورنی لخوا دماسکو پہ ہوائی چکر کبھی

معظم همايوني ټولواک د پاکستان د جمهور رئیس جلالتماب بټو سره په داسې حال کې
 چه د خارجه چارو وزير بساغلی (شفیق) هم حاضر دی . د جدی ۲۰

د بولیند لوی سفیر هغه وخت چه خپل اعتماد لیک د معظم ټولواک همايوني اعلیحضرت
 حضورته وړاندې کوی .

زمون دیندار پاچا همایونی معظم اعلیحضرت و روسته دختر دمانگه دادا کولو خغه د (عربی ۸)

همایونی معظم اعلیحضرت هغه وخت چه ترکی لوی سفیر خیل حضور ته منی
دحوت ۴

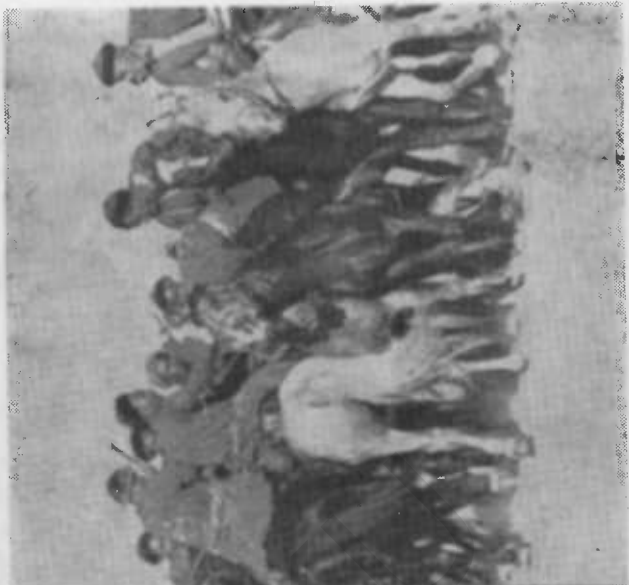
دهمايونى معظم اعليحضرت دانگلستان دمسافرت له مناظرو څخه دقونښ ۲۵

والاحضرت شهزاده احمد شاه اووالاحضرت شهزادى بلبقيس دوالاحضرت دجاپان دوکيمبد

دجوزا ۲۰

سره دچېل ستون دمانې په ميلهستيکي

دسپلنت دمقام وکیل والاحضرت شہزادہ احمد شاہ او والاحضرتہ خاتون چہ دمہتم ہمایونی اعلیٰحضرت دزیریدونیکمرغہ کالیوی
پہ مناسبت دزیکسی دتیمونی تر منخ دسترواویو نندادہ کوی
دمیزان ۲۳

دسلطنت دمقام وکیل والاحصرت شہزادہ احمد شاہ لہ خوا دیوتن چا پ انداز پہ سینہ
مدل خړول گیری
دمیزان ۷

والاحصرتہ شہزادی مریمہ گلہ چہ دمرگڑ بہ یوہ روغتون کی دسری میاشتی امدادی کالی
اونور ضروریات بی بضاعتہ ناروغانو تہ ورگوی

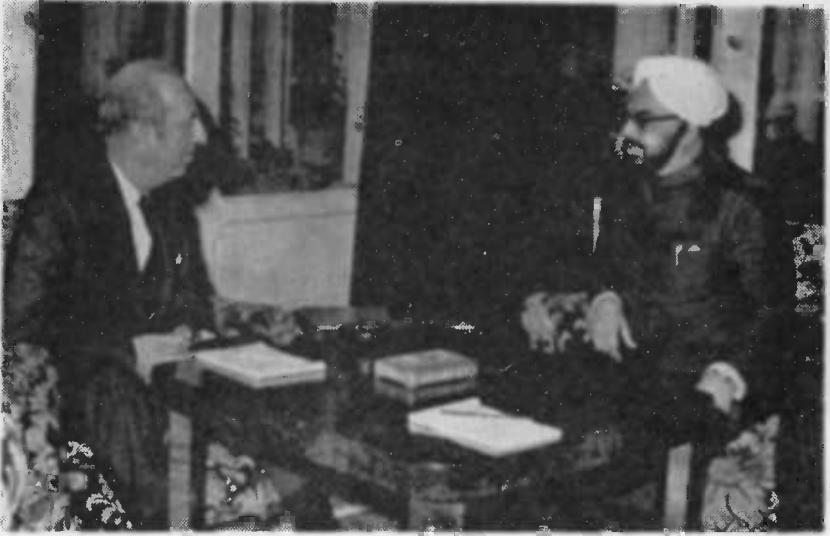
والاحضرتہ شہزادی مریم دھارنچونو افتخاری رئیسہ لہری نیالکی داستلال پہ پارک
دھل لہری کبئی کبئیوی

دوالاحضرتی شہزادی مریم پہ حضور یومعیوب بووا کله چہ دسری میاشتی امدادی
تربسایکل وربخنبیل گیری امتنان وپاندی کوی دمیزان ۲۷

والاحضرت مارشال شاه وليخان غازي دکابل فانج دءلاج وروسته کوم وخت چپه
کابل ته راستون شو او دوالاحضرت سردار عبدالولي او دملی دفاع دوزیر لخواه استقبالیږي
د میژان ۱۷

دهند دنايندگانو دمجلس رئيس بناغلي دهلون ددكتور عبدالظاهر صدراعظم سره ويني
داسد ۳۰

داکتر عبدالظاهر صدراعظم کله چه دهنري استيوال په هنر مندانو باندی مهرباني کوي
دميزان ۲۴

دروغتیا وزیر ښاغلی مجید سراج کوموخت چه دغابونو دطب مرکز پرانیزی
دجمل-۲۴

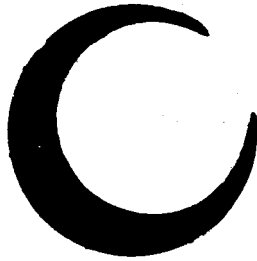

دیوهنی وزیر ښاغلی حمیدالله غنایت سراج کله چه دنجات دلیسی تعمیر ددوی

دقوس ۲

رنگه نوار په پرېگولو سره پرانیزی

۳۷

جمعیت عالی افغانی سره میاشت

جمعیت افغانی سره میاشت تحت حمایت ۳- رهنمایی کمکهای اولیه: این نشریه
 به پایه اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه به کمک و رهنمای بنامی دکتر عبدالاحد
 محبوب رعیت پرور دوست افغانستان و بارکزیوی تحت رهنمایی تبلیغات سره میاشت
 رهنمایهای ارزنده وقابل قدروالا حضرت طبع و نشر گردیده است مواد آن تقریباً ۶۴
 شهزاده احمدشاه رئیس عالی جمعیت افغانی صفحه رادر بر میگردد موضوعات آنرا تماماً
 سره میاشت خدمات بشری و نوعخواهی طرز آموختن اصول کمکهای اولیه وابتدا میرو
 خودرا متناسب به امکانات قوای بشری و سویه آشنایی به طرق و وسایل که به مجرو حین
 بنیه مادی در حدود توان در ساحات خدمت و مریضان عاجل قبل از رسیدن طبیب اجرا
 صحتی واجتماعی خویش روز بروز گسترش میگردد تشکیل میدهد.

۴- صحت شما صحت همسایه شماست: نشریه
 دیگر یست که از مزایای صحت و اینکه صحت
 بزرگترین نعمت برای بشر است صحبت
 کرده می نویسد صحت و سلامت شما صحت و
 سلامت همسایه شماست که البته نظیر این
 گونه موضوعاتی دیگری رانیز طبع و نشر
 کرده است.

فعالیت های نشراتی و تبلیغاتی
 افغانی سره میاشت در پهلوی دیگر کمک
 ها و فعالیت های خود توانسته است و قناتوقتا
 نشریه و با مفلیت های مفیدی نشر نموده
 و در دسترس عام قرار داده است تا مردم
 رادر راه کمک بایکدیگر هر چه بیشتر تشویق
 و ترغیب نماید .

نشریه ها :
 ۱- جمعیت افغانی سره میاشت در خدمت
 بشر: متن این نشریه بر پیام والا حضرت ت
 گرامی و کمک های که در داخل مملکت صورت
 گرفته محتوی است.

۲- چگونه با طفل معیوب خود باید کمک
 کرد رهنما ایست برای فامیلهای که
 دارای اطفال معیوب اند در ۴۳ صفحه .
 تمام مواد آنرا موضوعات پیرامون کمک به
 اطفال نشان میدهد .

۵- حریق بلای خانما نسوز: نشریه که
 راد تدابیر جلو گیری و تدافعی از حریق را
 نشان میدهد و می نویسد یکی از طرق کمک به
 جامعه انسانی همانا رهنمایی های علمی و
 حیاتی است که از طریق نشر بعضی رسا له
 ها و با مفلیت ها به منظور جلو گیری از وقایع
 و حوادث ناگوار مانند حریق های غیر مترقبه
 حوادث عاجل دیگر از قبیل تسمم غذایی و
 انواع حوادثیکه در منزل، جاده کوچه و پادرو
 محیط مکتب و یا محل کار و وظیفه رخ میدهد
 و قناتوقتا خدمتکننداری مفیدی را انجام م
 مینماید.

د افغانستان کالني

مصارف برج حمل الی اخیر برج چدی
سال ۱۳۵۰ جمعیت:

۲- بالاپوش ۱۵۰۰۰ افغانی
۱۵۰- ٹوب

الف- مصارف عادی:

جمله : ۲۱۶۵۵۵۹۳-افغانی

به اساس هدايت والا حضرت شهنزادہ
احمدشاه رئيس جمعيت افغانی سره میاشت
به غربیا مستحق غله ذیل بحکومت امداد
شده:

ب- کمک هاییکه بداخل مملکت صورت
گرفته است:

۱- گندم ۱۰۰۰۰ - تن
۱۱۴۲۸۵۶۸۰ - افغانی
۲- جوارى ۲۹۶۴۳۵۴-تن
۱۷۷۸۶۱۲۴ - افغانی
جمعا مبلغ
۱۳۷۰۶۹۵۵۷۵ - افغانی

۱- ۱۶۷ نفر معیوبین تری سایکل کمک
شده

۵۷۶۰۰ - افغانی

۲- اجرت بستر ۶۵ نفر مریض بسی

بضاعت ۵۷۶۰۰ - افغانی

۳- قیمت خون ۱۱۰ نفر مریض بی بضاعت

۱۱۲۹۰۰ - افغانی

۴- قیمت ادویه ۱۸۰ نفر بی بضا عت

۷۷۷۷۶۷۵ - افغانی

۵- بودجه مرستون کمک شده

۵۰۷۴۱۲۱ - افغانی

۶- بصورت مختلف بغربیا

۸۰۳۶۸۲۷۲ - افغانی

به متعلمین بی بضا عت مکا تب کمک

شده

۱- صحن سیاه ۲۰۰۰ متر

۲۵۰۰۰ - افغانی

۲- ململ سفید ۵۰۰ متر

۴۰۰۰ - افغانی

۳- جراب سیاه ۳۰۰ جوره

۱۴۷۶۰ - افغانی

۴- بالاپوش ۷۸۵ ٹوب

۷۸۵۰۰ - افغانی

۵- جاکت دامن ۷۸۵ جوره

۵۰۰ - ٹوب

۶- پتلون دخترانه ۵۰۰ ٹوب

۵۰۰ - ٹوب

۸- کرتی بچه گانه ۱۵۰ ٹوب

۱۵۰ - ٹوب

۹- چمبر بچه گانه ۱۵۰ ٹوب

۳۰۰ - ٹوب

۱۰- پتلون بچه گانه ۳۰۰ ٹوب

به محاسب مرکز:

۱- صحن رنگه ۳۶۰۰ متر

۴۵۰۰۰ - افغانی

۱- گندم ۱۷۰۰-میسر

۹۳۴۵۰ - افغانی

۲- نقد ۳۰۰۰ - افغانی

۳- صحن رنگه ۳۰۰۰-متر

۳۷۵۰۰ - افغانی

۴- ململ ۲۰۰-متر

۱۶۰۰ - افغانی

۵- کمپل ۲۶۸-تخته

۵۲۶۲۹ - افغانی

۶- بالاپوش مردانه وزنانه ۳۰۰ ٹوب

۳۰۰۰۰ - افغانی

۷- پیراهن زنانه ۲۰۰ ٹوب

۶۰۰۰ - افغانی

۸- چای پوره وغیره ۵۹۱۶

۹- ادویه جمعا ۴۹۹۸- بوتل

کھک به غربای ولایت بغلان:

۱- صحن رنگه نساجی ۴۰۰۰ - متر

۵۰۰۰۰ - افغانی

۲- بالاپوش ۲۵۰-ٹوب

۲۵۰۰۰ - افغانی

۳- شیر مایع ۴۰۰ قطی

۴- ادویه جمعا ۳۶۰۰۰-تابلیت

هفت قلم

بقر بای علی شنگ و ولایت لغمان:

۱- صحن رنگه ۴۰۰۰ - متر

۵۰۰۰۰ - افغانی

جمعیت افغانی سره میاشت

دسری میاشتی دېولنی دمرستی دتوزیع یوه منظره چه دباچگاه دخلکو سره ئی کوی

۴-بالا پوش	۳۹۰-تخته	۲-کمیل
۴۰۰۰۰ - افغانی	۳۹۸- قطی	۱۵۶۰۰۰ - افغانی
۵-پیراهن وتنبان	۲۶۰۰۰-تابلیت	۳-شیر مایع
۶۰۰۰ - افغانی		۴-هفت قلم
۶-شیر مایع		

بغر بای ولایت فراه:

به غربای ولایت کنرها نقد:	۱۰۰۰-متر	۱-چیت
۷۰۰۰۰ - افغانی		۱۲۵۰۰ - افغانی
به غربای ولایت پکتیا نقد:	۱۵۰۰-متر	۲-صحن رنگه
۳۰۰۰۰۰ - افغانی		۱۱۹۹۱ - افغانی
به غر بای ولایت مزار شریف:	۳۰۰-تخته	۳-کمیل
۱-صحن رنگه		۱۲۰۰۰ - افغانی
۲۰۰۰۰-متر		
افغانی		

د افغانستان کالني

- ۲- کرتي
۱۱۱۳۷ - افغاني
- ۳- بالاپوش
۳۳۶۰۰ - افغاني
- ۴- چاکت دامن
کمک به محبو سين و محبو سات ولايت
جوزجان البسه دوخته
۱۰۸۳۹۷۵ - افغاني
- کمک به محبو سين و محبو سات ولايت
ننگرهار البسه دوخته
۲۰۰۶۶ - افغاني
- کمک به محبو سين و محبو سات ۵۳۰
نرولايته هرات البسه دوخته
۴۲۶۳۵ - افغاني
- به سه نفر مصدو مين حريق و لا يست
پروان
۱۶۰۰۰ - افغاني
- کمک به محبو سين و محبو سات ولايت
کندهار البسه دوخته
۲۲۵۰۰ - افغاني
- کمک به مصد و مين سيلاب ولايت کندز
۲۰۰۰۰ - افغاني
- کمک به مصدو مين سيلاب باميان
۱۰۵۰۰ - افغاني
- کمک به محبو سين و محبو سات ولايت
غزني ۲۰۰ نفر البسه دوخته
۱۴۱۷۵ - افغاني
- کمک برای سه نفر مصدو مين حر يق
ولايت پکتيا
۱۱۷۰۰ - افغاني
- کمک به محبو سين و محبو سات
ولايت تخار ۱۱۰ نفر البسه دوخته
۵۸۰۰ - افغاني
- کمک به محبو سين ولايت فراه نقلأ
۱۰۰۰۰ - افغاني
- جمله کمک ها بداخل مملکت :
۱۳۸۹۵۹۴۷۴۵۰ - افغاني
- ج- کمک به خارج :
- ۱- به مصدومين زلزله ترکیه ۵۰۰۰ دالر
معادل ۲۳۰۰۹۹۷۴ - افغاني
- ۲- به مصدومين بنگال شرقي پاکستان
۱۰۰۰۰ دالر معادل ۴۵۵۶۷۵۰ - افغاني
- ۳- حق المضويت سال ۱۹۷۱ به مجامع
صليب احمرها ۸۸۲۰ فرانک معادل ۱۹۱۱۱۱۰۳
افغاني
- ۴- برای آسيب دیدگان سيلاب و لغزش
زمين به الجزاير ۱۰۰۰۰ دالر
جمع کمک ها بداخل مملکت و خارج مملکت
مجموعاً : ۱۳۹۸۳۵۲۷۶۱۳ - افغاني
- جمله شد مصارف عادي جمعيت :
۲۱۶۵۵۵۵۹۳ - افغاني
- جمعاً مصارف داخل و خارج
۱۴۲۰۰۰۸۳۲۰۶ - افغاني
- عوايد جمعيت از اول حمل الي اخير بروج
جدي ۱۳۵۰ :
- الف - عوايد داخلي :
جمله :
۱۷۵۱۹۳۴۷۲۳ - افغاني
- مجموعه ميزان کمک های داخلي :
۱۷۵۱۹۳۴۷۲۳ - افغاني
- مفاد خالص از پنج سلسله لاتري :
۱۷۱۶۳۶۷۲۰ - افغاني
- جمعاً عوايد مذکور :
۱۶۶۷۰۵۲۱۸۰۷ - افغاني
- د- عوايد يکه از خارج رسیده قرار آتی
است :
- ۱- درک نمايش کلتوري سفارت هند
۳۶۰۰۰ - افغاني
- ۲- پرداخت کمپني تجارتي انگلو افغان
۱۵۰۰۰ - افغاني
- ۳- پرداخت سفارت اندونيزيا
۱۰۰۰۰ - افغاني
- ۴- پرداخت صليب احمر کانادا ۲۹۴۳۸۶۱
دالر معادل ۱۲۳۱۱۶ - افغاني
- ۵- پرداخت صليب احمر پرتانیه
۲۰۰ دالر امريکايي معادل ۵۶۶۰۰ - افغاني

جمعیت افغانی سره میاشت

عوايد يکماهه برج دلو ۱۳۵۰

الف :-

- ۱- صليب احمر کاناډا ۵۰۰۰۰ دالري
 ۲- صليب احمر سوېدن ۲۰۰۰ دالري
 ۳- کنفدراسيون سوېس ۲۵۰۰۰ دالري
 ۱- درک اعانه جات داخلي افغانی ۵۰۰۰۰

پ :-

- ۲- درک مفاد بيلانس ۲۰۰۰۰۰ زر
 ۳- درک فروش رساله حريق ۹۰۰۰ زر
 ۴- درک دوقيصدي ساختمانى افغان و وزارت مالیه ۷۸۸۷۳ زر
 ۵- عوايد صحی ۲۳۵۰ زر

مصارف يکماهه همه برج دلو :

- ۱- کمک نقدی برای غربی ۱۸۲۶۳ زر
 ۲- کمک فوق العاده داخل مملکت ۴۶۵۱۱ زر
 ۳- معاش مامورین و مستخدمین ۳۴۳۶۳ زر
 ۴- ماکولات مامورین و مستخدمین ۷۵۶۸ زر
 ۵- مصارف حفرقه ۱۹۰۵۷ زر
 ۶- مصارف قبرطاسیه ۱۸۱۴ زر
 ۷- مصارف روغنیت ۸۴۸۵ زر
 ۸- مصارف اضافه کاری بعد از وقت ۲۸۱۹۴ زر
 مصارف ترمیم هوتوها : ۶۶۸۸ زر
 ۱۰- اجرت بستره مریشان ۴۶۱۶ زر

۶- پرداخت آغای خان ۴۰۰۰ دالر معادل ۱۸۱۲۰۰۰ افغانی

- ۷- پرداخت شیر و خورشید سرخ ایران ۱۰۰۰۰ دالر معادل ۴۵۳۰۰۰ افغانی
 ۸- کمک هلال احمر عراق ۲۷۶۶۷ دالر معادل ۱۲۵۳۳۴۲۶۴ افغانی
 ۹- کمک هلال کویت ۲۵۰ پوند معادل ۵۰۰۰۰ افغانی
 ۱۰- کمک عبدالرحمن متخصص ملل متحد ۵۰۰۰ افغانی

کمک مردم چین :

- ۱- گندم ۲۰۸۴۰۳۸۵۹۴۵ - تن معادل ۱۳۳۷۷۰۸۴۰ افغانی
 ۲- جواری ۴۹۶۴۳۵۴ - تن معادل ۱۷۷۸۶۱۲۴ افغانی
 ۳- بورئ خالی ۱۴۲۳۰۸ تخته ۲۴۲۳۰۸۰ افغانی
 ۴- کمپل ۴۹۹۶ تخته معادل ۱۹۹۴۰۰ افغانی
 ۵- ادویه ۴۶۴ - صندوق کمک صليب احمر پاکستان:
 ۱- کمپل ۵۳۴ تخته
 ۲- خيښه ۵۰ باب ۲۵۴۸۰۰ افغانی
 کمک صليب احمر سوېدن :
 ۱- خيښه ۴۰ باب ۴۰۰۰۰ افغانی

کمک صليب احمر بلغاریا :

- ۱- تتراسلکین ۸۴۶۰۰۰ - تابلیت
 ۲- بنیان و جاکت و سلترج ۵۹۰ - گوب

کمک حکومت جاپان :

- موتريک ميولانس تويوتا ۲ عراده
 کمک صليب احمر روسیه :
 ۱- شیر مايع ۲۹۲۹ قطی
 ۲- ادویه ۸ صندوق
 ۳- کمپل ۵۰۰ تخته
 جمعاً جمله کمک های خارجی : ۱۴۷۴۶۹۰۳۲۶۴ افغانی

د افغانستان کالني

- ۱۱- مصارف قيمت خون برای مريضان
۱۲- مصارف صحي
۱۱۲۰۰ - افغاني
۵۰۴ - افغاني
- ۱۳- مصارف ملبوسات
۵۷۰ - افغاني
- ۱۴- برای مرستون درك سهميه چا رم
طور كمك داده شد
۹۲۶۴۰۷ - افغاني
- ۱۵- به خارج مملكت به الجزاير
۱۰۰۰ دالر
- ۱۶- كمك به ولايت فراه داده شد
۱۰۰۰۰۰ افغاني
امداد كه به جمعيت صورت گرفته :
- الف : نساجي افغان
۱- رخت ۵۰۰۰ متر
۲- ملبل ۲۰۰۰ متر
۳- تافته ۸۴۰۰ متر
- ب: نساجي بكرامی
- ۱- چیت گلداز به رنگهای مختلف
۲۰۴۰۰ متر
- ۲- چیت گلداز به رنگهای مختلف
۴۸۰۰ متر
- ج: آقای حمیدی رخت ۸۰۰۰ متر
- د: امداد نساجی امید كتان
۱۰۰۰ متر
- كمك های انفرادی جمعيت
- ۱- كمپل ایرانی بمرستون كابل
۳۵۰ تخته
- ۲- كمپل روسی به مرستون قسندها ر
۳۳۲ تخته
- شیر ۸۰۰ قطی
- ۳- كمپل روسی به وزیر اكبر خان روغتون
۲۰۰ تخته
- ۴- كمپل چينایی به ابن سینا رو غتون
۲۰۰ تخته
- ۵- كمپل چينایی به زایشگاه ۲۰۰ تخته
تری سایكل بولایات ارسال شده
۲۵ عراده
- ۷- تری سایكل بمركز به غر برای ومعیوبین
امداد شده ۲۰ عراده
- ۸- رخت به نمایندگی قندهار
۱۰۰۰۰ متر
- امداد جمعیت به ولايت لغمان
- ۱- شیر مایع ۴۰۰ قطی
۲- كمپل پاکستانی ۴۰۰ تخته
۳- مالتا ویتامین ۱۰۰۰۰ دانه
۴- اسپرین كلان ۵۰۰۰ دانه
۵- اسپرین خورد ۵۰۰۰ دانه
۶- سلفاتیتازول ۵۰۰۰ دانه
۷- تتراسكلین ۴۰۰۰ دانه
۸- سودامنت ۵۰۰۰ دانه
۹- لكفراتیف ۲۰۰۰ دانه
- امداد جمعیت به مصدومین باجگاه خنجان:
- ۱- بالاپوش زنانه ۴۰۰ لوب
۲- پیراهن زنانه ۲۰۰ لوب
۳- شیرمایع ۴۰۰ قطی
۴- مالتا ویتامین ۱۰۰۰۰ دانه
۵- اسپرین اطفال ۵۰۰۰ دانه
۶- اسپرین كلان ۵۰۰۰ دانه
۷- سلفاتیتازول ۵۰۰۰ دانه
۸- تتراسكلین ۴۰۰۰ دانه
۹- سودامنت ۵۰۰۰ دانه
۱۰- لكفراتیف ۲۰۰۰ دانه
- امداد جمعیت به ولايت مزار شريف :
- ۱- رخت مختلف ۲۰۰۰ متر
۲- جاکت دامن ۳۳۶ جوره
۳- بالاپوش زنانه ۳۳۶ لوب
۴- کرسی ۲۰۰ رو
۵- بارجامه ۴۴ تخته

جمعیت افغانی سره میاشت

امداد جمعیت به ولایت تخارہ بدخشان:

۱۱- پنسلین	۵۰۰ فلاکین	۱- رخت مختلف	۲۶۰۰ متر
۱۲- تتراسکلین	۲۰۰۰ دانه	۲- ململ سفید	۵۰۰ ور
۱۳- سلفاتیا زمل	۵۰۰ دانه	۳- پیراهن زنانه	۱۰۰ ٹوب
۱۴- اسپرین کلان	۱۰۰۰۰ دانه	۴- خریطه پلاستیکی	۵۰۰ دانه
۱۵- اسپرین خود	۵۰۰۰ دانه	۵- بار جامه	۱۱ تختہ
۱۶- ویتامین سی	۲۰۰۰ دانه		
۱۷- پولی ویتامین	۱۰۰۰۰ دانه		
۱۸- امبول کارویامین	۱۲۶ - امبول		

الف امداد بمصلومین سیلاب فراه

۱۹- تابلیت میفال	۱۷۵۰ دانه	۱- کمبل چینی	۲۸۰۰ تختہ
۲۰- ارکول	۱۲۵۰ کرام	۲- رخت مختلفہ	۱۶۰۰۰ متر
۲۱- کاتن ہایدروفلیل	۱۰ رول	۳- بالاپوش مردانہ	۱۷۰ ٹوب
۲۲- تینچر	۱۲۵۰ کرام	۴- بالاپوش زنانه	۸۳۰ ٹوب
۲۳- بنداز	۳۰ رول	۵- پیراهن و تنبان راہدار	۱۲۰ جوڑہ
۲۴- بوت پلاستیکی زنانه	۷۰ جوڑہ	۶- پیراهن زنانه	۴۰۰ ٹوب
۲۵- بوت پلاستیکی بچگانہ	۹۶ جوڑہ	۷- شیر مایع	۸۰۰ قٹی
۲۶- صحن رنگہ	۳۵۴ متر	۸- خمیہ پاکستانی	۵۰ باب
۲۷- لحاف	۲۱ دانه	۹- میخ پاکستانی	۴۰۰ دانه
		۱۰- بارجامہ بوری خالی	۱۳۱ تختہ

د. مرنو تولنه

فارغ التحصيلات ساله ۱۳۵۰ بیست و شش نفر در رشته تربیه معلمات کودکستانها و ۵۷ نفر از مدهدگان اجتماع بیجامه تقدیم شده اند و همچنین دوره فارغ التحصيلات که لسان فوالتسوی را آموخته اند نیز سوبه بکلوریا در ساله ۱۳۵۰ از این لیسه فراغت حاصل کرده اند که فارغان در کودکستانها به مدیریت تنویر افکار و بعضی دفاتر و شعبات شامل خدمت شده اند.

مدیریت مجله میر هنر:

مجله میر هنر یگانه مجله ایست که هدف آن تنویر و رهنمایی زنان کشور بزنده گی نوسمهم گیری آنها را در مسأله خاتمان افغانستان فردا احتوا میکند.

مطالب حقوقی، تاریخی، تریپتی افای صحنی، تقدیر منزل، مود مشوره یا خوانندگان و نویسندگان و امثال آن صفحات عمده همیشگی مجله را تشکیل میدهد.

بر علاوه تبصره بالای موضوعات روز و فعالیتهای مختلف زنان در رشته های گوناگون (چه در داخل و چه در خارج کشور) در پهلوی اخبار و راپور تاژ ها و معرفی زنان بزرگ داخلی و خارجی و همچنان دختران و زنان فعال و ممتاز از وظایف عادی آن بشمار میرود.

این مجله ماهوار در ۶۰ صفحه نشر شده تیراژ آن ۲۰ فیصد افزایش یافته است.

مدیریت مرکز حمایه طفل و مادر:

مدیریت مرکز حمایه طفل و مادر را که شامل کودکستان شیر خوار گاه و مرکز حمایه طفل و مادر میباشد بتاریخ ۷ سرطان ۱۳۵۰ توسط علیا حضرت ملکه معظمه افتتاح گردیده و شروع به کار نمود. درین مرکز شیر خوارگاه و کودکستان به منظور تربیه نگهداری اطفال از سن سه ماهگی الی سن شمول بمکاتب روی کار آمده و یا در نظر داشت انکشاف ذهنی و قایه صحت اطفال و مساعدت بما درانیکه خارج از منزل بخدمات اجتماعی اشتغال دارند فعالیت میکند.

د. مرنو تولنه که دارای شخصیت حقوقی علیحده است تحت سرپرستی علیاحسرت ملکه معظمه بتاریخ ۲۴ جوزای ۱۳۴۵ در مرکز کابل تاسیس گردیده است. این موسسه جامعه نسوان کشور را از طریق همکاری در تطبیق پرگرام های اصلاحی و هنرفی دولت از قبیل مجادله ضد جهل فقیر و مروض و تعین وحدت ملی و حقوق بشر تشویق و رهنمایی میکند.

در سالهای اخیر د. مرنو تولنه مصدر ابتکارات بزرگی در مسأله بهبود اجتماعات زنان کشور گردیده است مثلاً تاسیس صندوق مادر و تاسیس صندوق مبارزه با بیسوادی پیشنهاد دتا سبب دارالتا د یب برای اطفال، مجرم پیشنهاد تشکیل مرکز برای سنگین هستی، پیشنهاد راجع بسه تاسیس صندوق فاحه گیری زنان در نقاط مختلف شهر و همچنان تاسیس مرکز حمایه طفل و مادر و مراکز خدمات اجتماعی تاسیس انجمن میر من های رضا کار کمیته مبارزه با بیسوادی و انجمن زنان دیپلوما از ابتکارات د. مرنو تولنه میباشد که خوشبختانه جامعه عمل پوشیده است. علاوه درین اواخر اساننامه و مرامنامه انجمن اولیا و مر بیان و انجمن زنان حقوق دان انجمن حمایه خانواده تهیه و تدوین گردیده و تماس انجمن های فوق بمقامات ذیصلاح پیشنهاد شده است.

مدیریت تدریسات:

این مدیریت برای زنان شوهر دار و یا دخترانیکه سن شان از مرحله شمول بمکاتب رسمی گذشته و سایل فرا گرفتن تعلیمات عصری رامهیا میسازد و شاگردان را در رشته های خدمات اجتماعی و معلمی کودکستانها و معلمه های تدبیر منزل و خانمهای دفتر دار را بسوبه بکلوریا تربیه می کند.

علاوالتا نظر بسالهای گذشته در تعداد معلمین ده فیصد افزایش بعمل آمده است.

دندان بودند. پذیرفتن مراجعین خارج -
موسسه و معاینه ابتدایی دندانهای شان
توسط دکتور موظف این شعبه وار مسی
شده است.

شعبه اکسریز :

درین شعبه رادیو گرافی اطفال بنا به
هدایت دکتور اطفال صورت گرفته نتیجه آن
درج کلازته مشاهده اطفال میگردد. همچنان
یکتعداد متخصصین مجرب تسایی دندان و
اکسریز چمنا ستیک طبیعی و ریتمیک و یک
نفر تخنیکر برق و یک نفر تر چمان شوروی
برای مدت دو سال طور مساعدت به ایسن
مؤسسه همکاری می نماید . همچنان حکومت
اتحاد شوروی یک عراه اتویوس ویکر اده
جیب را برای حمل و نقل اطفال شیر خار گاه
و کودکستان و متخصصین و مؤظفین مرکز
حمایه طفل و مادر به این مؤسسه مساعدت
نموده است.

درسال جاری در شیر خوار گاه به هفتاد
طفل از سه ماه هگی تا سه ساله و در کودکستان
دو صد شانزده طفل از سن سه ساله تا شش
ساله شامل بوده است یکتعداد محدود از این
اطفال طور مجانی نیز پذیرفته شده است.

مدیریت تنویر افکار:

خدمات اجتماعی مدد گاران اجتماع در
طول سال ۱۳۵۰ از ۸۸ خانه مادوان بسی
بضاعت که یک عده آنها از صندوق ما در -
معاش میگیرند ویزت بعمل آورده و بطور
مجموعی برای یک هزار نفر از افراد قائل
هایشان لباس غذا ادویه و پون نقد از صندوق
مادر کمک شده است. وهم برای حد تقریفاً
بی بضاعت تذکره هویت اخذ و به مکا تسب
شامل شده و هکذا برای ۹۰۰ اطفال شیر خوار
بی بضاعت شیر مورد ضرورت تهیه و طور
رایگان ماهوار باوشان توزیع گردیده است
وهم در محبس انانیه ولایت کابل سه مراتبه
ویزت صورت گرفته و برای مر یضان ادویه
لازمه داده میشود. برای اطفال کودکستان
شیر نان شکر و لباس وغیره اجناس با زی
داده میشود.

ویزت مادران حامله توسط مدد گاران اجتماع:

رادیو گرافی و رادیو سکریب عاجل و غیر
عاجل که از طرف دکتور اطفال و متخصصین
ولادی در خواست میشود در دستگاه این
مرکز صورت میگردد مادران درین مرکز به
صورت نظری و عملی درباره نگهداشت تغذی
حفظالصحه خودشان در زمان حمل و تربیه
اطفال شان رهنمایی و تنویر میشوند و -
فلمهای تربیوی بمادران یاردار نیز درین
مرکز نمایش داده میشود.

شعبه اطفال:

بعد از پذیرفتن اطفال هر طفل توسط
دکتور موظف وقتاً فوقتاً معاینه و تساهلی
میشود و بر علاوه درباره رژیم غذایی اطفال
مذاکره باوالدین اطفال درباره حفظالصحه
و طرز نگهداشت طفل طرز پوششیدن لباس
استحمام و استراحت هدایت داده میشود و
نیز توزیع شیر ادویه ویتا مین ها و بعضی
ادویه برای مادران بی بضاعت توزیع
گردیده.

تطبیق واکسین های ووقایوی بی سی جی
چیچک دفتری تیتنوس میاه سر که نیز
بالای اطفال صورت گرفته است .

شعبه ولادی:

بعد از پذیرفتن مادران حامله از ابتدای
احتمال اثنی زمان ولادت تحت نظر دکتوران
ولادی بوده در ایتهای مراجع خویش معاینه
مکمل از قبیل وزن کنتروئ ، فشار خون
تشکیل ازیمان تعیین مدت حمل معاینه خون معاینه
ادر او و معاینه صحی بزسر تا پا گردیده -
و نظر به مدت حمل و حالت عمو می ما در -
تاریخ باز گشت به کلینک تعیین میگردد.
مادران بی بضاعت که احتیاج اخذ شیر و
ویتلجین هالگلسیوم آهن دارند به شعبه
خدمات اجتماعی برای کمک رجعت داده
میشود.

شعبه دندان:

معاینه ابتدایی دندانهای ۲۳۰ طفل -
کودکستان دندانهای اطفالیکه مصایبه افت

د افغانستان کالنی

دست وپای مصنوعی (ع) برای معیو بین کمک گردیده در سال ۱۳۵۰ در حدود چهار نمایش مختلف در کلوپ مطبوعات و هوتل کا بل- و تالار موسسه صحت عامه اجرا شده. همچنان مبلغ ده هزار افغانی برای تاسیس کودکستان لیسه‌شا هدخت مریم که در بودجه معارف تخصیصه ندادند انجمن میر منهای رضا کار مساعدت نموده است.

مبارزه بایسوادی

در سال ۱۳۵۰ تعداد سی نفر معلم رضاکار در بیست و هفت کورس مشغول - تدریس میباشند.

- ۱-وزارت مالیه يك كورس
- ۲-وزارت اطلاعات و کلتور يك كورس
- ۳-ریاست دمیر منوله تولنه سه کورس
- ۴-ریاست مستقل قبایل دو کورس
- ۵-بانک رهنیو تعمیراتی يك كورس
- ۶-ریاست پوهنتون کابل دو کورس
- ۷-مجلس انائیولا یت کابل يك كورس
- ۸-ریاست کو پرائیف ما مورین

- ۹- ناحیه نیاروالی کابل يك كورس
- ۱۰- مستخد مین لیسه شاهد خت بلقیس يك كورس
- ۱۱- پشستی تجارتی بانك سه كورس
- ۱۲- دستگاه سا ختمانی افغان

- ۱۳- ادارالتا دیب يك كورس
- و همچنان در ولایت بیست و پنج کورس به سویه های صنف اول و دوم تاسیس گردیده است اعانه‌ها پیکه از طرف موسسات و اشخاص به حسابات صندوق مادر در سال ۱۳۵۰ تحویل داده شده است قرار ذیل است:

عوايد انجمن مير منهای رضا کار در سال ۱۳۵۰ بالغ به ۱۱۷۳۶۰۰ - افغانی میشود.

جمعا کمکها و معاونت ها پامردمان علین محبوسین و غیره مصارف سال ۱۳۵۰ مبلغ ۲۹۱۱۹۰۰ - افغانی باقیمانده به حساب توزیع گردیده بر علاوه مبلغ چهل هزار افغانی به مؤسسه یعنی موسسه (سا ختمین

مدیریت تنویر افکار يك تعداد میر منها و پیغله های بیکار را به مؤسسات شخصی و دولتی معرفی کرده و مصروف کار ساخته است و نیز راجع به موضوعات مختلفه کنفرانس هادایر نموده و روز جهانی سره میاشت هفته مخصوص سره میاشت روز مبارکمو لودشریف و دیگر روز های تخصیصه مدیریت تنویر افکار تجلیل نمود .

تعداد بیست هزار قطعه و چیزه روز جشن استر داد استقلال وطن و ده هزار قطعه و چیزه به روزبین المللی سواد وپا نژده هزار قطعه شمار به روز مادر از طرف مدیریت تنویر افکار ترتیب و توزیع شده است.

فعالیت انجمن میر منهای رضا کار :

انجمن میر منهای رضا کار پر یاست افتخاری والا حضرت شاهدخت بلقیس هفته يك مرتبه روی موضوعات مربوط بحث و تریبات لازم اتخاذ میگردد .

کمک میر منهای رضا کار :

برای سی نفر مستحق از پنجصدالی هشت هزار کمک و معا و نکت صورت گرفته است و همکذا برای محبو سین مجلس انائیبه ولایت کابل مقدار ۳۸۰ سیر ذغال جای و ۲۶ سیر پوره روزانه صد قرص نان سیلو برای سه ماه کمک شده است و از پهنو تاسیس انجمن الهی حال در حدود يك صد و سی مراده تری ساینکل از طرف انجمن میر منهای رضا کار تهیه و برای معیو بین مستحق توزیع نموده اند و هم بمناسبت روز مادر برای مریضان مستحق شفاخانه مستورات يك اندازه لباس توزیع گردیده و نیز در سال ۱۳۵۰ مقابل ۹۶۰۰۰ - افغانی تکه نساجی افغانی به ولایت پندخشان جلال آباد تیس وز و نراه ارسال و توسط اعضای انجمن میر منهای رضا کار به مستحق محبس و غیره توزیع نمودند و به ولایات قند هار مزار شریف هرات و یگاندازه اودیبه و شیر برای مستحقین توزیع گردیده بر علاوه مبلغ چهل هزار افغانی به مؤسسه یعنی موسسه (سا ختمین

دمیرمنو ټولنه

علاوټا این مدیریت به ترتیب د عوت
هانتظام کانتین و تهیه غذای روزانه مامورین
و مستخدمین و کار گران مؤظف میباشند .
این کورسها درسال ۱۳۵۰ دو دسته جوانان
را به تعداد ۹۰ نفر تحت تربیه گرفته اژ جمله
۶۸ نفر تاپ دری و ۲۲ نفر به تاپ انگلیسی
بعد از فراغت واخذ تصدیق نامه مؤفق
گردیده اند.

کورسهای بافت و خیاطی ځلانده :

درین شعبه میر منها و دو شیز گان
تحت نظر معلمان ورزیده به دوخت پرش یافت
مصروف اندشا گردان بعد از فراغت کورس
(بافت و خیاطی) برای اطفال نا میل و یا عرضه
نمودن بازار برای تقویه بنیه مالی خویش
استفاده نمایند این شعبه علاوه بر تربیه
شاگردان یک منبع عایداتی دمیرمنو ټولنه
بوده از رهگذر فرو شات بنیه مالی مؤسسه
نیز تقویه میگردد.

ناکفته نماند که عواید نه ماهه ۱۳۵۰ مبلغ
۲۲۹۳۲۰۰ - افغانی تخمین میشود .

آرایشگاه:

این شعبه زیر نظر پرسونل ورزیده کمک
دیگری را برای دو شیز گان و میر منها باز
نموده تا بعد از فراغت کورس آرایش پیرایش
موکه مدت یکسال دوره آن میباشند. با تصدیق
نامه که در دست دارند به هر آرا یشگاه
رسمی و شخصی داخل کار شده بتوانند .

همچنان آرایشگاه مشتریان خار جی و داخلی
بنیه مالی دمیر منو ټولنه را تقویه نموده است
که عایدات امساله آن مبلغ ۴۹۰۱۰۰ - افغانی
تخمین شده است.

کورس تزئین منزل:

این کورس برای شش هفته تحت نظر
یک پیسکو را امریکایی برای میر من هاو
دوشیزگان توسط سلاید و طرز فلم تزئین
منازل و مغازه وغیره نشا ټوده شده.

شعبه پرش و خیاطی:

این شعبه جنبه تربیوی و عایداتی داشته
که عده میرمن هاو پیغلهها را به دوخت و
برش بصورت جدید برای مانکن و مود های

مبلغ پنجاه و چهار هزار و هفت صدو شصت
و هشت افغانی میباشند.

مدیریت عمومی صناعتی:

عواید امساله قرار ذیل است :
این مدیریت برای معرفی صنایع دستی
و سوزندوزی ملی و باستانی افغانی در
نمایشات ملی و بین المللی وغیره و هدایای
مهمانان رسمی دولت سهم پارز دارد. مدیریت
مذکور درسال ۱۳۵۰ به تعداد ۸۰۰ تکه سوزن
دوزی های مختلف النوع از قبیل سرمیزی
دستمال، سیپ چای خوری ، میوه خوری ،
لباس های مود روز، سوزن دوزی، شال ، بالاتنه و
غیره را تهیه نموده.

عواید سال ۵۰ :

اعواید اذدرک فرو شات اموال پخته
که تحویل بانک گردیده ۷۶ قلم مبلغ ۲۶۸۹۶۹۰۰ -
افغانی.

۲- عواید از درک اعطای اموال پخته که به
مهمانان رسمی دولت هدیه داده شده که جمعا
مبلغ ۳۴۸۷۶۹۰۰ - افغانی.

مدیریت قرار فاد :

این مدیریت از یکطرف عده زیادی از
زنان محتاج را بکار و فعالیت گماشته و از طرف
احتیاجات دوخت البسه وزارت خانه هاد و اهر
رسمی پو هنتون مکاتب لیلیه مؤسسات و
شفاخانه هارا مرفوع میگرددند . همچنان در
تقویه بنیه مالی مؤسسه رول خوبی را دارا
میباشد .

چنانچه درسال ۱۳۵۰ دو ختن ۱۰۰۸۵
دست لباس معارف را به مقابل پرداخت مبلغ
۶۳۶۰۸۹۷۰ - قرار داد نموده بود که اژ آن
جمله مبلغ ۳۹۶۸۶۸۰۰ - افغانی برای اجراءات
کار گران پرداخته شده و مبلغ ۲۳۹۲۲۶۱۰۰ -
افغانی مفاد مؤسسه گردیده است .

مدیریت تدبیر منزل:

این مدیریت روی هدف تربیه و اشنایی
زنان بامور منزل تغذیه طبخ اقتصاد خانه
دیکو راسیون تربیه طفل و اداب معاشرت
بافت دوختن و برش کاری زنان و بهبود وضع
اقتصادی خا نواده ها با تاسیس کورسهای
متعدد حرفوی در فعالیت میباشند .

د افغانستان کالنی

بین‌المللی در دعوت‌های رسمی و کنفرانس‌های بین‌المللی اشتراك ممالك دوست را پند گرفته است و هم در راه انكشاف فضای حسن‌تفا هم و شناسایی بیشتر زنان بهم دیگر و تحصیل مشکلات و مسایل جهانی سهم گر فته اند.

همچنان باز دید رسمی يك تعداد ذوات بزرگ و محترم خارجی از افغا نستان و د میرمنو توله قبول عضویت افتخاری این مؤسسه از جانب آنها چنانچه در سال ۱۳۵۰ قرارذیل این روابط توضیح میگردد.

پورس‌های تحصیلی که از طرف ممالک محتابه در طول سال ۱۳۵۰ به د میرمنو توله اعطا شده به تعداد ۱۹ پورس میرسندهیچنان مدیریت روابط فرهنگی مساعدت و همگامی و امداد اقتصادی مؤسسات بین‌المللی خارجی و داخلی را برای تقویه بنیه مالی همیر منو توله (صندوق مادر صندوق مبارزه بسا بیسوادی) وغیره جلب نموده است .

د میرمنو توله نظر با بیجا بات به منظور بهبود وضع زندگی مادران و زنان بی سر پرست و تثبیت حقوق شان در فامیل روی هدف امداد به مادران و زنان بی بضاعت بیوه و علییل مریض و بی سر پرست من حیث وظیفه شان در مقابل مراجعت کمک‌های اقتصادی صحی وغیره نموده و برای رفع مشکلات خانواده‌گی شان به شعبات و دودایر مربوطه تماس گر فته چاره سازی عینما ید.

تازه و پدیدینه های اروپا بی آشنا میسا زود و عایدات قابل توجه آن از مدرك دو شتن لباس های خوشتریان خار جی و دا خلقی بد ست میآید.

مدیریت نهایشات عر فانی :

این مدیریت در پیشبرد امور عر فانی تربیوی هنری و واجلمی و نهایشات عر فانی توسط فلم ها وغیره در فعالیت میباشد. مدیریت نهایشات عر فانی برای احیای هنر لقا فت و گلخور صنعتوی با در نظر داشت جنبه های اصلاحی و بهبود وضع اجتماعی و اصلاح امور حیاتی دارای يك امریت صحنه و تیاتر نیز میباشد که نهایشات فلم ها و تیاتر در راه تنویر ذوق و اذهان مردم مؤثر بوده و هدف تربیوی آن در ردیف اول قرار دارد. نمایش فلم‌های تربیوی و جمعو مانی برای اطفال هفته یکمرتبه بصورت رایگان نشان داده میشود نمایش فلم ها که يك منبع عایداتی مؤسسه میباشد هر سال ۱۳۵۰ عایدات زینب ننداری از نمایش فلم ها مبلغ ۳۱۷.۸۰۰۰۰۰ افغانی میباشد.

ارتباط همیرمنو توله به ممالک خارج و تبادل هیات ها:

برای شناسایی و تحکیم دوستی ملل مخصوصا در تنویر افکار مردم و کسب تجارت اجتماعی و علمی مفید ثابت شده است لژینر و نماینده های زنان افغان مطابق موقف

ریاست هوایی ملکی

الکترو میخانیکی چاپ خانه وشعبات اداری و تحقیقاتی علمی تخصیص داده شده است .

ب- تعمیر استیشن هواشناسی ترینکوت امور ساختمانی آن که در ابتدای سال جاری شروع گردیده بود به ماه سنبله تکمیل و استیشن هواشناسی به تاریخ ۱۵ دیس مبر ۱۹۷۱ افتتاح گردید. تعمیرات ترینکوت مشتمل بر ترمینل دفاتر هواشناسی وفامیلی حوض میباشد که جمعا از بودجه استیتوت اعمار گردید . است

ج- تعمیر هوا شناسی اورگون امور تعمیراتی آن صد فیصد عین نقشه ترینکوت تکمیل واستیشن هوا شناسی آن به تاریخ نوامبر ۱۹۷۱ افتتاح گردید .

۲- استیشن ها

الف- استیشن های سیناپتیک استیشن های مشاهدات سیناپتیک درترین کوت وارگون افتتاح گردید وباتمام سامان آلات هواشناسی سیناپتیک مجهز شد .

ب- استیشن های مترو لوزی زراعتی در خلال سال پنجاه استیشنهای مترو لوزی زراعتی فارم یولان ولایت هلمند ، میرپنجه کوت کوهدامن ، فارم شیشم باغ جلال آباد ، فارم زراعتی بغلان ، افتتاح گردید ودر این استیشن ها علاوه بر سامان آلات استیشن های مترو ، لوزی سینا پتیک سامان آلات برای اندازه گیری تبخیر وهمچنان اندازه گیری حرارت های عمقانی ، سطحی زمین ، اکتی ، نومتر به منظور اندازه گیری تشعشع آفتاب نیز نصب گردیده است این استیشنها که در خلا سال آینده دنبال خواهد شد نظر به در خواست وزارت زراعت مجهز گردیده است .

ج- استیشن های اقلیمی

استیشنهای اقلیمی مشتمل به اندازه گیری حرارت های اعظمی و اصغری ومقدار بارندگی یومیه نصب میگردد واین استیشنها ایجا ب استفاده م مامورین فنی هواشناسی رانمی کند ازین رو باوزارت جلیله معارف در تماس شدیم وبعد از چندین مذاکره توافقی به عمل آمد که برویت آن معلمین صاحبان مکاتب مشاهدات ،

امروز به همه هویداست که خدمات هوا شناسی در ارتقای اقتصاد نقش بارزی دارد ، به همین منظور ریاست هوایی ملکی بااحیای استیتوت هوا شناسی اقدام مؤثری درانکشاف سریع هواشناسی آغاز نمود هوا شناسی که سابق به منظور هوا نوردی بمیان آمده بود ،

امروز فعالیت های خویش را در رشته های میترو لوزی زراعتی هیادر و میترو لوزی در کدر استیتوت شروع وبا تولید شبکه منظم اقلیمی ومیترو لوزی زراعتی آب وهوای مملکت رانه تنها در میدان های هوایی بلکه در نقاط مختلف کشور ثبت وتحقیقات عملی تحت نظارت متخصصان داخلی وخارجی بیان گذاری شده است

درسال ۱۳۵۰ اجراء آتی صورت گرفته است

تعمیرات

الف- تعمیر مرکزی استیتوت هواشناسی برای جمع آوری مشاهدات چهار صدوپنجاه وسه استیشن هواشناسی مندر جه پلان عملیاتی پروژه استیتوت کنترول ونتیجه گیری واحیای شبکه های تحقیقات مترو لوزی زراعتی هایپرو مترو لوزی اقلیمی ، مترو لوزی سیناپتیک تعمیر مرکزی مورد نظر گرفته شد تافعالیت های مسورده نظر در آنجسا صورت بگیرد ، روی این مجبوریت واقعی نقشه ترتیب وبعد از منظوری وزارت جلیلیه فواید عامه امور ، ساختمانی آن درجریان امسال شروع گردید و قرار بودتاختم امسال امور ساختمانی آن تکمیل گردد . امور ساختمانی بعد از طی مراحل قانونی بیکسی از کمپنی ها سپرده شد وتا اخیر عقرب پنجاه هشتاد فیصد آن تکمیل گردیده بنابر سردی هوا وعدم ویرنگ بر ق نسل دواتی امور بلیستر کاری داخل تعمیر منغل وقرار داد آن تا اخیر برج نور ۵۱ تمدید گردید این تعمیر که در دو طبقه اعماز گردیده دارای سطح عمومی ۷۷۵ متر مربع میباشد وچهل اطاق آن به ابعاد مختلف برای اخذ فوتو های قمر مصنوعی هوا شناسی ماشین های محاسبات ،

د افغانستان کالني

و قرار است در طول سال ۵۱ به کابل مواصلت و دو نفر افغان قبل از نصب دستگاه به این منظور در خارج تحت تربیه گرفته شوند .

۵- ماشین های احصائیه گیری بمنظور .

فعالیت و مطالعات اقلیمی :

بديهیست که محاسبه فکتور های عنا صسر اقلیمی باسیستم فعلی عملیه دستی و خیلی ابتدایی میباشد و هنگامیکه چار صد و پنجا هونو استیشن هواشناسی مربوط پروژه انستیتوت فعال گردد محاسبه فکتور های اقلیمی باعملیه دستی کاملاً ناممکن است روی این مجبوریست در خلال سال جاری موضوع رابا سازمان هوا شناسی جهانی مطرح نمودیم چون از طرف ، ریاست محترم آریانا و نساجی و بانک ملی افغان ستیستم ای ، بی ایم برای محاسبات الکترونیکی قبول گردیده بود برای توحید ، سامان در افغانستان اداره انستیتوت هوا شناسی هم ماشین پرفریترو و ویریفیکا تور ، قسم ای . بی . ایم برای پروژه انستیتوت هوا شناسی به سازمان هواشناسی بین المللی جهانی مشوره داد تاحفظ و مراقبت سامانها با عین موستسه که ماشینهای ای ، بی ایم مربوط موسسات فوق الذکر را کرتی مینماید ماشین های محاسبه الکترو میخانیکي هوا شناسی را نیز تحت نظارت داشته باشند .

موضوع با سازمان هواشناسی جهانی فیصله گردیده و قرار است در خلال ۵۱ مشین ها بکابل مواصلت و به تعمیر مرکزی انستیتوت هوا شناسی نصب گردد .

۶- ماشینهای چاپ :

برای نشریات مطالعات هوا شناسی چاپ خانه مد نظر گرفته شد تا به مصرف سازمان هواشناسی جهانی ماشین های افیسیت ۱۲۵۰ ، Xerox Multilith کامره

و اقدام مورد ضرورت چاپ خانه خریداری شود در ابتدای سال ۵۱ هنگامیکه تعمیر انستیتوت تکمیل گردید ماشین آلات مربوطه امور ر طباعتی نیز نصب خواهد شد .

۷- تربیه پرسونل :

برای نشریات و تربیه پرسونل چون در پروگرام انستیتوت استیشن های زراعتی درج میباشد مشاهدات صفی را در مدیریت تعلیم و تربیه ریاست دایر و توسط متخصصین خارجی و

این استیشن ها را بعد از کسب هدایا تم تقبل و مبلغ سه صدو پنجاه افغانی ماهوار از طرف مدیریت انستیتوت به سلسله ادارات حسابی برایشان فرستاده میشود در سال جاری استیشن های اقلیمی به نقاط ذیل کشور نصب گردیده است .

۱- ولایت وردک - جمعیت میدان ششقلعه
راقول بسود ، ۲- ولایت پکتیا ، جاجی میدان
زرورکوت ، ۳- ولایت غزنی - شرن زرغون ،
شهر ، ناوه گلان ، قره باغ واز خوا ، ۴-
ولایت کندز امام صاحب ، آق تپیه ، الجین علی
آباد ، خان آباد ، ۵- ولایت تخار - فرخا ر ،
کلفگان ، حاجی پهلوان ، ۶- ولایت بغلان پل
خمري ، دوشی ۷- ولایت بامیان - کهپرد ، شبر
یکاولنک ، ۸- ولایت غورات - کنج ، سا غر
تولک یخن علیا ، دولتیار ، ۹- ولایت سمنگان
خلم ، در مصوف ، سار باغ ودر ولایت بلخ -
دولت آباد .

د - استیشنهای باوندي

این استیشنها بااله اندازه گیری بارندگی مجبوز و توسط معلمین صاحبان بعد از عقد قرار داد مشاهده میگردد این استیشنها در نقاط ذیل در ولایت پکتیا نصب گردیده است .
جانی خیل ، لیسه لکن ، لندر ، المره باک ،

۳- تهیه سامان آلات هواشناسی :

سامان آلات هواشناسی که برای مجبوز ، ساختن پنج استیشن متر لوژی سینا پتیک ، دوازده استیشن مترولوژی زراعتی ، سه صد استیشن بارندگی ، صد استیشن اقلیمی ضرورت بود . بعد از چندین مذاکره با هیئت تخنیکي ، افغانی و متخصصین خارجی لستی ترتیب و به سازمان هوا شناسی جهانی فرستاده شده قسمت عمده سامان فنی هواشناسی از طریق شیرخان بندر به کابل مواصلت نموده است .

۴- استیشن اخذ فوتو های امار مصنوعی هوا شناسی

بعد ازیکسله مطالعات عمیق در اداره انستیتوت تصمیم خویش رابا سازمان هوا شناسی بین المللی تحریر داشته تا به عوض دو استیشن اتومات یک استیشن اخذ فوتو های ارسالی امار مصنوعی را متقبل به افغانستان خریداری شود . بنابر دلایل فنی ارابه شد . سازمان هواشناسی جهان موضوع را متقبل

هوایی ملکی

طرف ممالک فرانسوی لسان از ما تقاضا می گردید این نشریه در خلال سال جاری از طرف انستیتوت طبع و نشر گردید که عبارت از نشریه نمبر ۱ انستیتوت میباشد نشریه دوم انستیتوت که تحت عنوان عناصر جوی افغانستان تحریر شد توسط دوکتور حرمان آقای زیلهار د ولاند مطالعه و اوراق آن تحت چاپ است ، نشریه سوم راجع به عناصر جوی ممالک هم جوار و تاثیر آن بالای افغانستان تحت مطالعه میباشد که توسط دوکتور حرمان - آقای زیلهار دو لاند ترتیب میگردد در خلال سال جاری ارتباطی بین انستیتوت فرش نباتی وزارت زراعت و انستیتوت هوا شناسی ریاست هوایی ملکی قایم گردید و متخصصان این دو اداره با اشتراک دوکتور حرمان - لاند و زیلهارد - موضوعات مختلف مطالعه گردید.

۱۱- امور متفرقه

در خلال سال پنجاه عده از ادارات حکومتی متخصصین خارجی با روی پلانگذاری های خویش جهت اخذ معلومات اقلیمی به ادا راه انستیتوت مراجعه نمودند که مطالعات دست داشته برای آنها داده شده است چون بیشتر از دو ماه به اختتام سال پنجاه مانده و قراور است در، خلال مدت مذکور استیشتن های مترو لوزی زراعتی سرده غزنی کوکرا ن قندهار و ده استیشتن اقلیمی دیگر از طرف اداره انستیتوت نصب شود فرنیچر ده استیشتن مترو لوزی زراعتی و سیناپتیک تهیه گردید و فرنیچر تعمیر مرکزی انستیتوت تحت دوران است .

۱- میدان سازی

- الف میادینیکه تکمیل و قابل استفاده شده اند
 - ۱- اجرستان
 - ۲- ماروف کندهار .
 - ۳- شغنان
 - ۴- لعل و سرچنل (شصت فیصد کار آن تکمیل شده است .)
 - ۵- اورگون
 - ۶- تیرین کوت ارزگان
- ب- میادینیکه تکمیل و غرض پروا زطیارات
- یاك ۴۰ و غیره توسعه یافته اند
- ۱- چغچران
 - ۲- مینه

داخلی انستیتوت در دو سال به اینطرف تحت تربیه میباشد درسال ۵۱ بسویه بکلوریا فارغ خواهند شد همچنان صنفی به منظور تخنیک هوا شناسی دو سال قبل تحت نظارت انستیتوت دایر و در عقب سال جاری ۱۶ نفر تخنیکر هوا شناسی به سویه بکلوریا فارغ گردیدند. شعبه تخنیک انستیتوت موظف گردیدند .

۸- امور تحقیقاتی هوا شناسی :

در خلال سال پنجاه متخصصین داخلی و خارجی به موضوعات مختلف مطالعات خود را ، ادامه و نتایج خوبی اخذ گردیده است که آماده چاپ بوده و قسمتی از آن گسترش شده است . تهاجم هوای موسمی هند در افغانستان

متخصصین مترو لوزی سیناپتیک با همکاری ، متخصصان افغانی تحت عنوان مطالعات سیناپتیک اقلیمی هوای موسمی آسیا در افغانستان مطالعات خویش را ادامه داده و تمامی مشاهدات مربوط به ارتفاعات بلند فضای کابل در خلال ماه های جون ، جولای ، اگست ، ستمبر ۱۹۷۱- ۱۹۶۶ مطالعه و آن قسمتی که تاثیر هوای موسمی را نشان میدهد بالای دیگرام ها تحلیل نموده اند مشاهدات سمت و سرعت باد در سطح فوقانی قندهار و مزار شریف جهت دریافت سیستم جریانات عمومی در هنگام تهاجم هوای موسمی هند نیز مطالعه و نتایج آن تحت رساله عنقریب برای اهل فن ، نشر خواهد شد

۹- خواص عمده ابرهاییکه در فضای کابل ، پدید میگردد

عنوان رساله ایست که شاعلی تیتوف منیجر پروژه انستیتوت هواشناسی مطالعه ، نموده است این تتبع بلسان روسی و به لسان فرانسوی ترجمه گردیده است و بعد از اینکه مفاد علمی آن به نزد اداره انستیتوت هوا شناسی هویدا گردید البته به لسانهای دری و فرانسوی نشر خواهد شد .

۱۰- اقلیم افغانستان

مطالعات داکتر شتیز قبلا بلسان انگلیسی نشر شده بود و چند نسخه محدود آن دسترس انستیتوت بود و چون يك الزامات میباشد بناً اداره انستیتوت تصمیم گرفت تا آنرا به لسان فرانسوی ترجمه کند . چه اکثر این رساله از

د افغانستان کالسنی

بالغ میگردد علاوه برآن در طول سال جاری سی و سه استیشن اقلیمی در تمام مناطق افغانستان نصب و به منظور اقلیم هر منطقه فراهم گردیده است .
شعبه محاسبه و آمار

تابلوی مذکور را آمار گیری کرد و نتایج آنرا در ستون های معینه درج می نماید که بعد از آن نتایج حاصله ذی تاها ی اوضاع جوی سینا پستیکی زراعتی معه رادیو ساند در نشریه ، ماهوار هوا شناسی که به نام بولتین یاد می شود درج میگردد .

آرشیف اقلیم شناسی

مدیریت اقلیم شناسی در همراه بولتین ، های هواشناسی راه سی و هفت مملکت خارجی و بیست و پنج مؤسسه وزارت خانه های داخل کشور ارسال میدارد که در طول سال جاری تقریباً نهمصد جلد بولتین هواشناسی جهت استفاده ممالک خارجی و امور دولتی داخل کشور ارسال گردیده است .

۴- ساختمانها

امور تعمیرات و ساختمانهای ذیل صد فیصد تکمیل گردیده است
امور باقیمانده تعمیر ترمینل میدان هوایی ارگون .
امور باقیمانده تعمیر جنریتز میدان هوایی ارگون .
امور باقیمانده تعمیر تحویلخانه میدان هوایی ارگون .

دو عمارت فامیلی میدان ارگون با احاطه و دو عمارت دیگر فامیلی میدان ارگون .
تعمیر ترمینل میدان هوایی تیرین کوت .
تعمیر جنریتز میدان هوایی تیرین کوت .
تعمیر جنریتز میدان هوایی تیرین کوت .
دو عمارت فامیلی بادپوار احاطه و دو عمارت دیگر فامیلی تیرین کوت .

تعمیر جنریتز میدان هوایی چغچران و تعمیر تحویلخانه میدان چغچران .
دو باب تعمیر فامیلی میدان هوایی چغچران داگیری و رنگمالی تعمیر ترمینل میدان هوایی چغچران .

۳- فیض آباد

۴- نامیان

میدان هوایی سرپل ، میدان هوایی بین المللی لوگر سروری و نقشه آن از طرف مدیریت میدان سازی تحت اجرا است .

۲- انجنیری و تخنیک

اخذ نو ۹۰ G. P. R. در برج مراقبت میدان هوایی کابل نصب و عیار گردیده .
دو پایه دستگاہ SSB کانز در میدان هوایی بگرام و میدان هوایی ملکی کابل نصب و عیار شده است .

پلان برق تلفون مرکز گرمی استیتوت هوا شناسی ریاست هوایی ملکی سی فیصد تکمیل گردیده است .

سب استیشن برق میدان هوایی بین المللی کابل چهل فیصد تکمیل گردیده .

نصب و بکار انداختن دستگاہ های تیلی تاپ از طریق چینل سیستم بین میدان هوایی کابل و کندهار و همچنان نصب یک پایه دستگاہ SSB

باملحقات آن به منظور مخابره هوا نور دی و هواشناسی در میدان هوایی هرات صورت گرفته است .

نصب یک پایه دستگاہ VHF در میدان هوایی میخته و نیز یک پایه جنریتز ۷۵۰ کیلو وات در آن میدان نصب گردیده .

نصب تاورهای اتن و هکذا نصب یک پایه جنریتز ۵۰ کیلو وات در میدان هوایی ، خوست پلانگذاری و نصب یک پایه دستگاہ مخابره SSB و یک پایه جنریتز ۱۰ کیلو وات جهت مخابره هوانوردی و هواشناسی در میدان هوایی اورگون .

۳- اقلیم شناسی -

مدیریت عمومی هواشناسی دارای ۴۱ - استیشن سیناپتیک زراعتی به شمول رادیوساند میدان هوایی کابل در نقاط مختلف افغانستان میباشد که تا اخیر ماه می ۱۳۷۱ ، مالک سی و هفت استیشن بوده و بعد از در طول ماه های جون اکتبر و نوامبر سه استیشن دیگر نیز افتتاح و به کار شروع نموده اند که جمله به چهل و یک استیشن سیناپتیک و زراعتی

پښتو نستان

اوبشري حقوقو له مخه دخود اراديت حتى وسپارل سو ددغو جرياناتو په توبخ كي يو شمير داسي معضلات هم پاتي شوې چه هغه فوري حل مستلزم وو خود نامشروعو داخلواو دحقوقي فضا دمكدريدو چل اوفريب په اثر نه يواځي تراوسه حل شوي نه دي بلكه ډول ډول سياسي مشكلاتوسره هم مخامخ شوي دي په دغوسياسي لانجو كي يوه دپښتونستان مسئله ده.

افغانستان چه دپښتو نستان له مو ضوع سره كومه اړه او اړيكي لري په هغه ټول بين المللي مقامات اوحقوقي مؤسسي خبر دي دافغانستان خلك دپښتو نستان دملت سره هر ډول نژادي ، لساني ، مذهبي ، كلتوري او تاريخي علايق لري دغه ملتونه په بنيادي او غم كي دناربخ په ټول مسير كي سره شريك دي او يو دبل دحاله بي خبر نه شي پاته كيدلای دهمدغه كبله دي چه دافغانستان دحكومت او ملت خواخوږي، روا داري، ورور گلوي

اخلاقي مرستي هر كله زموږ دوروراو راتير ملت پښتونستان سره يوځای دي هيڅوقت او هيڅ لام موږ يودنله پيلولاي نه شي دغی ادعا په مصداق ۱۳۳۴ كال دافغانستان او پښتونستان دعلايقو په تاريخ كي يوداسي كال دي چه په هغه كي دافغانستان دملت نمايندگان په لويه جرگه كي سره راټول سوه اود پښتو نستان دخق خود اراديت پسه خصوص كي يي ددټولو بين المللي دوايطو اومقراتو مطابق يوه تاريخي فيصله صادره كړه.

دغی فيصلی نه وروسته دافغانستان ټولو حكومتونو دپښتو نستان دملت دخود اراديت دحق په احقاق په لازمو موافقو كي څرنگه چه بنيائي تعقيب كړي او په بين المللي سويه تي دجهانيانو غوږو اوگډو اعلاميو ترسولي دي ددغه تاريخي اوقومي اصل په پيروي د افغانستان پاچا معظم همايوني اعليحضرت د سر كال دخپلواكي ددري پنځوسمي كالپيښي په مناسبت دپښتو نستاني ملت په خصوص كي داسي ارشادو فرمايه :-

دافغانستان خلكو دخپلو پښتو نستاني وروڼو سر نوشت سره دعلاقي پيدا كو كو تاريخي وظيفه تل درك كړي اوگوي يي ، دولت به دي دپاره چه دپښتو نستاني خلك خپلو

دپښتونستان مسئله په اصل كي ديو قوم دحق خود اراديت سوال دي او دغه سوال دملگرو ملتو دمنشور په لومړي پنځه پنځوسمه اوشپږ اويا يمه مادوكي دبين المللي حقونو داصولو په جمله كي يو ثابت اصل منل شوي دي په تطبيق تي دنړي ټول هيوادونه او ملتونه بكتلف دي.

داستعماري بقايا و دمخه وړلو په لار كي دملگرو ملتونو توجه ودي خوانه پوره شته چه دولسو نژد حق خود اراديت په رڼا كي داآزادي او خپلواكي حق ورحاصل شي، داحقيقت بيخي منكر نه لري چه تر څو داستعمار كميله زموږ له نړي څخه نه وي ټوله سوي تر هغودكلي امن ا بين المللي خاطر آرامي له پاره به په جهان كي هلي خلي كيږي همداوجه ده چي دجهاني امن په منظور دحق خود اراديت اصل ته د بين المللي حقوقو داصولو په ككره كي ځای وركول سوي دي.

دپښتونستان مسئله ديو ثابت ، تاريخ لرونكي اود كلتور دټولو مشخصاتو او خصوصياتو درلونكي ولس له تمنايو څخه راپورته سوي اود حق خود اراديت داصل په هڅه دخپلو حقوقو داحقاق دپاره ددغه ولس زاړه اوواړه، نر او بشخي په مبارزه كي ولاړ دي دى مبارزي ديوه ملي جهاد حيثيت غوره كړي دي اوتر هغوپوري به دوام كوي تر څو حق د خقدار ته ورسويږي.

كوم ولس چي نن دخپل حق دپاره دټولو بين المللي مناشيرو او اعلاميو په پيروي مبارزه كوي دهغوتاريخ سراسر دنه تماميدونكي مبارزي تاريخ دي چه هميشه دپرديو تجاوزكونگو پرضد دافتخاره ډكو واقعاتو څخه مالا مال دي.

دلويديځ استعمار دمخه اوهم ددغه استعمار وروسته دپښتو نستان ملت دهند دنيسي قاري دمبارزينو په اړخ كي دخپلي آزادي دپاره ډيري تاريخي هلي خلي اوفداكاري كړي دي چه دختيځ ملتونو دخپلواكي دمبارزوپه تاريخ كي لوړ مقام لري .

كله چه دوهمه عمومي جگړه پای ته ورسیده اوداستعمار منگولي څه سستی سوي او په ختيځ كي داستعمار له فشار اوتسلط څخه يو شمير هيوادونه فارغه سوه اودوي ته دبين الدول

شانی پاته دی په موزیکي دقا مولي وطن پرستی ، ورورولي احساس او دخلمت قد ر نشته قبایلي تعصبات خود غر ضی پیسه دوستی اوبیکانه پرستی راکښی موجدی په موزیکي خوک اول دخلمت خلک نه پیدا کیږی او کوم چه پیدا سی موزور ته وایو دا کافر دی وهابی دی غدار دی اولایي ددی ملک نه په مخه کی وپه قو مونو کی چه دخد مت قدرنوی

هلته دخدمت دپاره خوک نه پیدا کیږی موزپه دی چه پښتون بهادر دی او غیرتی دی غولچې و خپل ورور عزیز ته خوبهادران او غیرتیان وا یوخودقام اوملک غلیم تمو هیڅ ایمان نشته پاچا خان وفرما یله دا په مو هم لیدلی وی چه حاکمانو اورجمت پسند وایوی لاری عناصرو دنایاک اتحاد په حیث په دی انتخاباتو کی دوطن پرستی اوترقی پسندی د نشنل عوامی پارتی خلاف خو مره نار واند اخلی وکړی او تاسی یی پریښو دلاست چه خپل نماینده جماعت په هلته اکثریت کامیا به کړی لکه ښکال او بلو چستان چه خپل نماینده جماعتو نه کامیاب کړل.

دپښتو نستان ستر مشر خان عبدا لفغار خان پښتونستانی ملت ته وویل : په قامینو خوانانو ته به کار دی چه ملا وتړلی او پښتو ن قام داستعمار دغو بدو اثراتو څخه خلاصی کړی موصوف ښاغلی دخپلی بیانیه په پای کی دمعظم تولوک همایونی اعلی حضرت اود افغانستان دحکو مت او ملت څخه دا سسی شکرگذاری وکړه: په آخرکی زه دافغانستا ن

معظم همایونی په لار ښوونه دافغا نستا ن میرترقی غواړم دغه شان زه دافغا نستا ن دولسی جرگی څخه مشکوریم چه زموږ ملاتړی کړی دی او دافغا نستا ن دحکو مست څخه تشکر کوم چه ماته یی موقع واکړه دخپلو خیالاتو اظهار وکړم دغه شان دافغانستا نهغو ټولو قام پرستو او وطن دوستو کسانو او اخبارونو څخه تشکر کوم چه زموږ مرسته یی کړی ده اوله تاسو خلکو څخه ډیر ډیر تشکر چه زما خبری مو په ډیره مینه او محبت واوریدلی.

پوره حقوقو ته ورسیری دهمدی تاریخی وکیلی په اساس اودافغانستا ن دلویو جرگو دفیصلو په پیروی سره خپل گوښتی جاری وساتی . همداشانی ډاکتر عبدالظاهر کله چه خپله کړی بخاره دافغانستا ن ولسی جرگی ته دحکومت دا اعتماد درایو اخستلو په موقع کی وړاند ی کړه دپښتونستا ن په خصوص کی یی داسی ویلی دی: (دپښتونستا ن دملی قضیې تعقیب دافغانستا ن دلویو جرگو دفیصلو سره ۳۰ ددی حکومت له مهمو اهدافو څخه گڼل کیږی تر خو چه زموږ هغه وړونه چه دپښتو نستا ن دخاوری اوسیدونکی دی او دخپل سر نوشت دټاکلو څخه محروم دی دخپلو ملی آرزو گانو سره سم دبین المللی عدالت په اساس په سوله ایزه لاره خپل دغه قامی حق ترلاسه کړی.)

خرنگه چه دسنبلی (۹) دپښتو نستان دورخی دتجلیل دپاره ټاکل شوی دهنو صبح کال هم ددغه جشن په مراسمو او دپښتو نستا ن په وات کی دکابل ښاروالی لهخوا دپښتونستا ن دبیرغ داوچتولو په مراسمو کی دافغا نستا ن دحکومت اوملت ستر کسان او په کابل کی یوزیات شمیر پښتو نستانی میلمانه حاضر وه پدغه وخت کی کابل ښاروال ښاغلی محمد کبیر نورستانی په خپله بیانیه کی دپښتو نستان په خصوص کی داسی وویل: (دپښتو نستان مسئله دپښتونستا ن د خلکو دژوند او سر نوشت مسئله ده او خرنگه چه ددوی ژوند او سر نوشت په دوی پوره اډه

لری نوددغی مسئلی حل هم دپښتو نستان د خلکو به آزاد قناعت پوری تړلی دی دافغانستا ن خلک او حکو مت دپښتو نستانی ورونو سره دهرډول کلتوری او تاریخی گډو علاقو لرو په ددوی سره هر ډول وجدانی او اخلاقی خواخوږی لری ملی او قومی هیلی یی قاییدوی او په درنه سترگه ورته گوری .

دپښتونستا ن دورخی په مناسبت همدا شان دپښتونستا ن ستر مشر خان عبدا لفغارخان په غازی ستویم کی پښتو نستانی او نور و پښتوته داسی خطاب وکړ (ای پښتو په موزیکي دانگر یس دژاوه استعمارالرات لاهه

مو ضوع خشکسالی و کمک‌های دول خارجی به افغانستان

رشد سریع جمعیت مملکت و هجرت تروزی افزون و منطقی ساکنین دهات قسرا و روستایی هابه شهرها و قلعت میکانیزه بودن زراعت نسبت و تناسب یگانه مواد اولیه غله چات ناموزون رانا موزونتر کرده و مختصر مسئله کم

بود مواد غذایی کشور را حاد واحد تسر گردانید. تا اینکه خشکسالی های دو سنه ل اخیر کشور مزید برعلیل سابقه شدوزنگ خطر رابه صدا در آورد ه اولیای امور رابه یک باره گی متوجه عواقب وخیم این قحطی ساخته

با وسواس واضطراب از عواقب نا گوار دست اندر کار شدند خساراتی ناشی از خشکسالی و بی رحمی طبیعت راهر چه بلند تر از و رای

رادیو به سمع دول خارجی رسانید ه وحس و نوع پروری انبای بشر را تحریک واینک راپور کمکهای ممالک ذی علاقه برای مزید معلومات تقدیم است .

اصلاح متحده امریکا: حکومت اصلاح

متحده مبلغ شش ملیون و یکصد هزار دالر را غرض خریداری تقریبا یکصد هزار تن گندم تحت شرایط سهل مساعدت نمود هم چنین مبلغ بیست و پنج هزار دالر دیگر را نیز برای تهیه و خریداری علوفه مواشی بطور کمک بلا عوض باختیار افغانستان ، گذاشت . علاوه بر آن مقدار یکصد هزار تن گندم را تحت امداد بلاعوض که پول آن بالغ به شش ملیون دالر میشود نیز بدسترس افغانستان قرار داده وهم مبلغ سه ملیون دالر را غرض حمل و نقل آن تا بندر کراچی به اختیار گذاشته که جمله کمک نقد و جنس ، کشور امریکا را می توان بالغ به پانزد ه ملیون و یکصد بیست و پنج هزار دالر قلمداد کرد

اتحاد جماهیر شوروی : کشور شوروی

مقدار دو هزار تن تخم گندم اصلاح شده ه بذری پنج هزار تن علوفه مواشی پنج هزار تن کنجاره همچنین غرض بهر مند گردانیدن

دولت انگلستان : حکومت انگلستان

در حدود یکصد هزار پوند سترلینگ برای تهیه لوازم و تجهیزات زراعتی بشمول خریداری و تسداریک و اق پمپ تهیه و استفاده از

آب های تحت الارضی حفظ و نگهداشت کوسفندان قره قل و مطالعات آب شناسی در سایر حصص و مناطق افغانستان باسباس وعده کمک در پروگرام طویل المدت بدسترس حکومت افغانستان قرار داده است

جمهوریت فدرالی آلمان : کشور آلمان

مبلغ هشتصد هزار مارک را برای تهیه تجهیزات زراعتی و علوفه مواشی و همچنین ، کشور مذکور مقدار بیست هزار تن گندم را از طریق بازار مشترک اروپایی باختیار حکومت افغانستان گذاشته است طبق فیصله و تجدید حکومت مبلغ امدادی مذکور را به

د افغانستان کالنی

جمهوریت پاکستان : دولت پاکستان معادل پنج ملیون روپیه پاکستانی کمک کرده است .

جمهوریت ترکیه : حکومت ترکیه نیز در حدود پنجنهزار تن گندم بطور مجانی و بلاعوض بدولت افغانستان کمک نموده است .

جمهوریت اندونیزیا : دولت اندونیزیا تقریباً سه ملیون روپیه اندونیزیایی بحکومت افغانستان مساعدت ورزیده است .

کشور مجارستان : دولت مجارستان معادل یک ملیون و پنجاه لک فاریتو مجارستانی و در حدود یکصدو دوازده هزار هفتصد ونود روبل برای تهیه و تدارک و اتر پمپ ها وغیره تجهیزات بطور مجانی کمک نموده است .

جمهوریت فرانسه : حکومت فرانسه تحت پروگرام مواد خوراکی مقدار هفت هزار تن گندم به طور کمک بلاعوض مساعدت نمود . همچنین هنگام مسافرت شاعلی ژان شابل رئیس روابط اقتصادی وزارت اقتصاد ومالیه آنکشور به افغانستان نوده کمک مقدار هشت هزار تن گندم رابه شکل مجانی داد .

موسسه مواد غذایی و زراعت جهان : موسسه مذکور مقدار بیست هزار تن گندم که معادل دو ملیون و دو صدو هزار دالر میشود .

بحکومت افغانستان کمک مینماید سر منشی ملل متحد شاعلی اوتانت در یکی از جلسات عمومی آن موسسه فیصله نمود تا مبلغ بیست هزار دالر وهشت هزار استرلینک پوند را ، برای رفع تأثیرات ناگوار ناشی از خشکسالی های دوسال اخیر به حکومت افغانستان ، تخصیص داده مساعدت نماید .

دسترس کار خانجات جنگلک قرار داده تازین پول در خریداری و تهیه و تدارک انجنهای دیزلی برای تکمیل و اترپمپ استفاده بعمل آید .

جمهوریت متحد لیبیا : حکومت لیبیا مبلغ یکصد هزار دینار لیبیایی که معادل دو صد وهشتاد هزار دالر میشود طور اعانه برای رفع خسارات ناشی از خشکسالی مستقیماً عنوانی حکومت افغانستان انتقال داده است .

جمهوریت مردم چین : کشور چین مقدار پانزده هزار تن گندم ومقدار سه هزار تن جواری تحت کمکهای عاجل وفوری غرض رفع نتایج ناگوار به افغانستان کمک کرده است .

دولت کویت : حکومت کویت مقدار پانزده هزار تن کود کیمیاوی تحت شرایط قرضه مساعدت کمک کرده بان هم تماس با این ملکیتین جریان داشته تا کشور مذکور مقدار پانزده هزار تن کود کیمیاوی دیگر نیز به عین شرایط کمک اولی به افغانستان مساعدت نماید .

کشور عراق : دولت عراق نیز در صدور پنجاه و شش هزار دالر برای ملت افغانستان معاونت نموده است .

کانادا : حکومت کانادا مقدار هفت هزار تن گندم رسانیده بندر کراچی بدولت افغانستان مساعدت کرده است .

دولت شاهنشاهی ایران : حکومت ایران معادل بیست ملیون ریال ایرانی وعده کمک داده در نظر دارد تاز مبلغ مذکور کود کیمیاوی تهیه و ارسال نماید .

جمهوریت هند : کشور هند بیست و پنج پایه و اتر پمپ بدولت افغانستان مساعدت کرده است .

اشتراک هیات ها و نمایندگان افغانی در کنفرانس های بین المللی

کلیرنگ پولی را قبول کنند ، که مراتب امضای آن در بنکاک گرفته میشود هیئت افغانی درین زمینه تقاضا نمود که چون در اعلامیه کابل هر سه پروژه گنجانیده شده است لذا باید دو پروژه دیگر نیز بزودی تحت اجرا گرفته شود تا تمام محتویات اعلامیه کابل عملی گردد .

اجتماع جده

اجتماع مطالعه مسوده اساسنامه دارالانشاء اسلامی به تاریخ ۳۱ جوزای ۱۳۵۰ در شهر جده دایر گردیده والی دوم سرطان ۱۳۵۰ دوام نمود . و به تسقیب آن کنفرانس دیگری در مورد مسائل مالی مربوط به تنوی ل مصارف دارالانشاء اسلامی درجده دایر گردیده که الی تاریخ پنجم سرطان ۱۳۵۰ دوام نمود .

در هر دو کنفرانس ریاست هیئت افغانی را یشاغلی سید تاج الدین سفیر کبیر افغانی در جده به عهده داشته و یشاغلی غلام فاروق فضلی معاون مدیریت روابط بین المللی و ملل متحد وزارت امور خارجه بحیث عضو در جلسات مذکور سبم گرفته است .

هیئت افغانی در هر دو کنفرانس سبم فعال گرفته و موقف افغانستان را در کنفرانس اولی روی مسوده اساسنامه دارالانشاء اسلامی که از طرف سکرتر جنرال کنفرانس و حکومت عربستان سعودی به جلسه تقدیم گردید اظهار نموده و به اساس پیشنهاد هیئت افغانی یک کمیته فرعی برای مطالعه مسوده های ارائه شده تشکیل و کمیته متشکله هر دو مسوده را مورد مطالعه قرار داده و یک اساسنامه واحد را به جلسه کامله تقدیم کرد .

جلسه کامله آنرا مطالعه و تصویب نموده و فیصله کرد که مسوده اساسنامه اخیر جهت تصویب نهایی به سومین کنفرانس وزرا ی خارجه کشور های اسلامی تقدیم گردد .

همچنین در کنفرانس مالی نیز هیئت افغانی موقف افغانستان را در زمره کشور هاییکه عایدات فی نفر ایشان انک است مدنظر گرفته شود ، بیان نمود . هیئت افغانی

بیست و هفتمین دوره اجلاسیه سا لانه کمسیون اقتصادی آسیا و شرق دور (ایگانی) در مائیلیا دایر گردیده و ریاست هیئت افغانی را درین کنفرانس یشاغلی دو کتور عبدال حکیم طیبیسی به عهده داشته یشاغلی عظیم الصابر کافسی و یشاغلی غلام فاروق فضلی بحیث اعضاء در جلسه مذکور اشتراک نموده اند .

درین جلسه که برای ده روز دوام نمود موضوعات و فیصله نامه های مهم ذیل مطرح بحث قرار گرفته .

مطالب مربوط انکشاف اقتصادی و پلان گذاری در منطقه ایگانی .

موضوع مربوط انستیتوت انکشاف اقتصادی و پلان گذاری ایگانی .

فعالیت ها و پیشرفت امور بانک انکشاف آسیایی .

انکشاف تجارت در حوزه ایگانی .

انکشاف حمل و نقل در حوزه ایگانی .

انکشاف منابع آب در حوزه ایگانی .

انکشاف احصائیه گیری در حوزه ایگانی .

جوانب اجتماعی انکشاف در حوزه ایگانی .

موضوع نفوس .

انکشاف زراعت در حوزه ایگانی .

موضوع امداد های تخنیکی پرو گرام

انکشافی ملل متحد U-N-D-P و غیره .

فعالیت های مربوطه .

هیئت افغانی اهمیت انکشاف تجارت و

انکشاف صنایع را در حوزه ایگانی بیان نموده

و یک ریزولوشن را در باره تاسیس یک

کمیته دایمی جهت تطبیق اعلامیه کابل تشکیل

در مورد ممالک بی بحر و نیز تطبیق کنوا نسیون

۱۹۶۵ پیشنهاد نمود که این فیصله نامه با

دفاع شدید هیئت افغانی به تصویب رسید و

کمیته دایمی برای تطبیق اعلامیه کابل تشکیل

شد .

همچنین در مورد پروژه های سه گانه

کلیرنگ یونین - بانک ریزرو و توسعه

تجارت مذاکرات و پیشنهاد هایی صورت

گرفت چنانچه ۱۱ کشور حاضر گردیدند

د افغانستان گالنسی

در باره عضویت جمهوریت مردم چین در ملل متحد افغانستان به تاسی از پالیسی شناخت همیشگی به طرفداری شمولیت جمهوریت مردم چین و اخراج جمهوریت تایوان از سازمان ملل متحد بیانات مفصل داده و مطابق به همین موافق ابراز رای نمود. طسې مجمع عمومی ۲۶ جمهوریت مردم چین به ملل متحد داخل گردید و چین چپانگ کای شیک از آن سازمان اخراج شد.

در موضوع شرق میانه افغانستان مطابق به موقف عنعنوی خویش بیانیه مفصلی ایراد و همچنان فیصله نامه‌ای راکطی آن تقاضا گردیده بودا اسرائیل سرزمین های تحت اشغال عربی راتخلیه نماید سپانسر نمود. این تصویب نامه به اکثریت آراء از طرف مجمع عمومی تصویب شد.

در موضوع بنګال شرقی بعد از اینکه موضوع عقب کشیدن قوای هند و پاکستان و متارکه بین این دو کشور در شورای امنیت در اثر ویتوی بعضی کشورها ناکام شد موضوع به مجمع عمومی رویت یافته و فیصله نامه‌ای حاوی این مطلب به اکثریت آراء به تصویب رسید. افغانستان روی این تصویب نامه رای ممتنع داد.

در اثر سفارش شورای امنیت آتسا ی دوکتور کورت و الدھایم نماینده دایمی اطریش در ملل متحد به اتفاق آراء بحیث منشی عمومی سازمان ملل متحد تعیین گردید. دوکتور عبدالحکیم طیبی مجدداً بحیث عضو کمیسیون حقوق بین الدول سازمان ملل متحد انتخاب گردیدند.

از موضوعاتی که مخصوصاً طرف دلچسپی افغانستان قرارداشت یکی مطرح شدن مسئله دوخشکنالی متواتر اخیر افغانستان بود. این مسئله از طرف افغانستان با تسوید یک فیصله نامه به مجمع عمومی ارائه گردید. این فیصله نامه به اتفاق آراء طرف تأیید کشور های عضو ملل متحد قرار گرفت. براساس این فیصله نامه مجمع عمومی ملل متحد از حکومت عضو و مؤسسات اختصاصی تقاضا می‌کند تا ترتیبات عملی را برای امداد مقتضی به افغانستان اتخاذ نمایند.

در کنفرانس مذکور اظهار داشت برای اینکه سهم گیری مالی براساس عدالت مراعات شود باید اؤمخیز های که در موسسه ملل متحد و دیگر موسسات بین المللی موجود است استغفاه شود.

هزین کنفرانس یکعه کشورها که دارای عایدات محدود بودند بشمول افغانستان طرفدار این بودند تا اندازه سهم گیری مالی ایشان به اساس عایدات فی نفس ایشان تثبیت گردد. بعضی از کشورها فورمول ملل متحد راکه عبارت (۴٪ فی هزار) می باشد برای کشور های فقیر غیر عادلانه خواندند.

بالاخره بعد از مذاکرات و مباحثات زیاد کشور های مشمول کنفرانس رابه سه‌گتوری تقسیم نموده و برای کشورهای غریب که دارای عایدات محدود بودند بشمول افغانستان سالانه (۱۵۰۰) دالر سبیه تعیین گردید. موضوع به سومین کنفرانس وزرای خارجه اسلامی تقدیم میشود.

مجمع عمومی بیست و ششم سازمان ملل متحد به تاریخ ۲۱ سپتامبر آغاز و به تاریخ ۲۲ دسامبر ۱۹۷۱ خاتمه یافت. ریاست هیئت افغانستان را دیرین مجمع نیاغلی محمد موسی شفیق بعهده داشتند. اعضای هیئت افغانستان عبارت بود از:

- نیاغلی پژواک سفیر کبیر و نماینده دایمی افغانستان در ملل متحد.
- نیاغلی محمد صدیق فرهنگ.
- نیاغلی عبدالصمد غوث.
- نیاغلی محمد حکیم آریوبی.
- نیاغلی محمد فاروق فرهنگ.
- نیاغلی عبدالاحد ناصر ضیایی.
- نیاغلی محمد یحیی پشتون معروفی.
- نیاغلی فرهاد میرزا.

تاریخ ۱۲- اکتوبر وزیر امور خارجه افغانستان بیانیه عمومی را در جلسه کامله ایراد نمودند. مشارالیه نظر افغانستان را روی مسائل بین المللی بیان نمودند. همچنان بطور خاص موقف افغانستان را در برابر قضیه ملی مهم پشتونستان تذکر دادند.

اشتراک هیات و ...

باشد و تماس میباشند تطبیق میشود . به اساس این مقاله نامه کار هائیکه در آن استملک بنزین متنوع قرارداده میشود توسط قوانین و مقررات ملی کشور های عضو تعیین خواهد شد . کار گرانیکه با ترکیبات بنزین سروکار دارند و این ترکیبات بیش از یک فیصد بنزین داشته باشد این کارگران تحت معاینات صحیح عمیق قبل از شروع بکار قرار داده خواهد شد و بعداً معاینات ایشان وقتاً فوقتاً از نگاه بیولوژیک ادامه خواهد یافت . خانمهای حامله بعد از وضع حمل تا مدتیکه به اطفال خود شیر میدهند همچنین آنها نیکه کمتر از ۱۸ سال عمر دارند هیچگاه بسا ترکیبات دارای بنزین بکار گماشته نشده نمیتوانند .

سفارشنامه مربوط این موضوع حاوی مقررات مکمله مقاله نامه بالا خص راجع به حمایه فنی و طبی و تربیه کار گران در زمینه مکلف به تطبیق قوانین ملی درین سناحه خواهند بود میباشند درین کنفرانس همچنین مقاله نامه وسفارش نامه دیگری راجع به (حمایه نماینده های کارگران در تشبسهگاه هاو تسهیلا تیکه برایشان فراهم گردد) تصویب شد .

باساس مقاله نامه مصوبه نماینده های کارگران از حمایه مؤثر در برابر هر نوع اقدام زبانی از مستفید میشوند و برای ایفای موثر و سریع امور مربوطه شان باید تسهیلات لازمه فراهم گردد .

سفارشنامه مصوبه در زمینه صورت این حمایه رادر موقعی که روابط مسلکی از هم بیاشد تعریف کرده و تسهیلاتی را که برای نماینده های کارگران میاگردد توضیح میدارد . کمسیون ریزولو شتهای کنفرانس تصمیم نامه های راه راجع به تقویه ترپارتنیزم در فعالیت های موسسه بین المللی کار آیرناتایبو سیمگیری موسسه بین المللی کار برای سال بین المللی مجادله علیه همه انواع تبعیض نژادی و چند تصمیم نامه دیگر را نیز تصویب نمود .

موضوع کشور های کمتر انکشاف یافته در جمله کشور های دو حال رشد یعنی مسیحق ترین ایشان بخصوص اهداد هم طرف دلچسپی خاص افغانستان قراردآشت . در اثر مساعی هیئت افغانستان بایکمه کشورهای در راه انکشاف ، بیست و پنج کشور بشمول افغانستان بحدث کشور های کمتر انکشاف یافته در راه انکشاف تعیین و تثبیت شدند . برای این کشور هایک سلسله تدابیر و کمک های خاص و مهم که نسبت به تدابیر و کمک ها به کشور های در راه انکشاف فرق دارد اتخاذ خواهد شد . برای مثال یکی ازین تدابیر که تاحال اتخاذ شده عبارت از بین رفتن مصارف محلی پروگرام انکشافی ملل متحد در افغانستان برای سال ۱۹۷۱ میباشد .

در مؤرد ادویه مخدره افغانستان فیصله نامه را چنین متوازن ساخت که برای مجادله مؤثر درازبین بودن تولید غیر مشروع وقاچاق تریاک مقامات بین المللی و کشورها ممالک فقیر تولید کننده راچنان کمک کنند که کشور های مذکور بتوانند با دریافت امداد تخنیک و مالی مجادله عملی را دوسناحه مجادله با ذرع غیر مشروع و قاچاق مخدرات پیش ببرند . چهل و ششمین اجلاس کنفرانس بین المللی کل برای اهدت سه هفته (جون ۱۹۷۱) در ژنیو دایر گردید .

هیئت افغانی مشتمل بر دو کتور علی محمد زکریا و شباغلی عبدالاحمد نامر در این کنفرانس سهم گرفت .

هیئت افغانی راجع به انکشاف امور ر اقتصادی و اجتماعی و امور مربوط به کار و روابط کار فرمایان و کارگران بانکا به ماده ۳۷ قانون اساسی و اقداماتیکه با اساس آن رویلست است توضیحات لازم ارائه نمود .

طن این کنفرانس مقاله نامه وسفارشنامه رادر مربوط به (حمایت در برابر خطرات ناشی از بنزین) به تصویب رسانید .

مقاله نامه مربوطه در مورد همه فعالیت های که کارگران را با G6H6 وسایر موادیکه ازیک اندازه معین حجم بنزین بیشتر داشته

د افغانستان کالنی

کنفرانس نمایندگان دول اسلامی دو رپاڅ
راڅ به مطالعه موضوع تاسیس و تقویه
مراکز کلتوری اسلامی

این کنفرانس نیز به اساس فیصله دومین
کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی
منعقده کراچی (۲۶-۲۸ دسمبر ۱۹۷۰ مطابق
۸-۵ جدی ۱۳۴۹) و اظهار آمادگی دو لست
المغرب از تاریخ ۱-۳ جون ۱۹۷۱ مطابق
۱۱-۱۲ جون ۱۳۵۰ در شهر رباط
مرکز المغرب دآیر گردید .

ښاغلی عبدالصمد غوث مدیر روابط
بین المللی و ملل متحد وزارت امور خارجه
دراين اجتماع از افغانستان نمایندگی نمود .

هدف تشکیل اجتماع رباط این بود تا
امکانات تاسیس مراکز کلتوری اسلامی رادر
کشور های غیر اسلامی مطالعه نموده طر ق
ووسایل تقویه مزید مراکز کلتوری موجوده
اسلامی را جستجو نماید تا این مراکز بتوانند

در چوکات فعالیت مفید خویش مزایا و اصول
های عالی دین مقدس اسلام رادر کشور های
غیر مسلمان معرفی نموده و نیز مراکز مذکور
سبب تقویت رشته های معنوی بین کشور
های مسلمان گردند .

نماینده افغانی موقوف هیات افغانستان را
درین زمینه طی نکات آتی بتوجه کنفرانس
رباط رسانید :

جهت تقویه مراکز فرهنگی اسلامی
باید بین کشور های مسلمان همکاری های
مفید و سالم صورت گیرد .

هرگونه تبلیغ اسلامی باید متوجه
عمومیات و ارشادات اساسی اسلام پیوده از
تدریس و ترویج افکار خاص و سکتترین فرقهوی
جلو گیری شود .

مصارفی که جهت تقویه مراکز فرهنگی
موجوده و یا تاسیس مراکز جدید بعمل می
آید نباید بهمه دارالانشای اسلامی می
باشد و ازین رهگذر بر دارالانشای اسلامی
و کشور های کم غایده مصارفی واقع نگردد و
مصارف مذکور ازراه تادیات خوش پرضاء
تمویل شود .

متممین کنفرانس بین المللی کار برای
منطقه آسیا برای مدت دو هفته (دسا میسر
۱۹۷۱) در تهران بشمول ۱۷۲ نفر نماینده و
مشاور کشور های منطقه دایر گردید . کشورهای
انگلیستان و پرتغال دراین کنفرانس بشکلی
مشاهد سهم گرفتند . هشت سازمان بین المللی
حکومتی و شش موسسه بین المللی غیر
حکومتی نیز در کنفرانس نماینده داشتند .

هیئت افغانی مشتمل برانجنیر عبدالقدوس
مجید و دوکتور علی محمد زکریا و دو نفر
مشاور ښاغلی رحمت الله مهر و ښاغلی
عبدلحامد ثامر دراین کنفرانس اشتراک
کردند .

باساس پیشنهاد نماینده ایران و تأیید نماینده
اتحاد نماینده اتحاد شوروی دوکتور علی محمد
زکریا باتفاق آراء بحیث نائب اول گروپ
نماینده های حکومت انتخاب گردید .

از جمله موضوعات عمده که دراین کنفرانس
مطرح گردید اجرای پروگرام آسیایی قوای
بشری بود . کنفرانس پس از بحث و تبادل
نظر دراین باره و باتوجه به لزوم تسو سمه
امکانات اشتغال و اینکه تحقق هدفهای دهه
دوم انکشافی ملل متحد توسط بهره برداری
منطقی و مولد ازمناج قوای انسانی میسر است
و یادر نظر گرفتن اینکه از جمله عوامل اصلی
بیکاری در آسیا افزایش سریع نفوس میباشد
تصمیمی اتخاذ نمود .

موضوع دیگر این کنفرانس اهمیت همکاری
سه جانبه حکومتات - کارفرمایان و کارگران و
رول موسسات کارفرمایی و کارگری در انکشاف
اقتصادی و اجتماعی بود .

نتیجه تبادل نظرهای کنفرانس بصورت
قطعه نامه و دیگر اسناد تنظیم گردید تا به
شورای اداری موسسه بین المللی کار تقدیم
گردد .

کنفرانس همچنین دو قطعه نامه راڅ به
انکشاف موسسات کارگران زراعتی و تقویت
خصوصیت سه جانبه موسسه بین المللی کار
رابه تصویب رسانید .

اشتراک هیات و ...

۲- بناغلی محمد صدیق سلجوقی .

۳- بناغلی سید خلیل .

۴- بناغلی رحمت الله مهر

درین کنفرانس روی مسایل تدویر آژانس های اسلامی و موضوعات تخنیکي آنها مسایل مالی و کمک به کشورهای که هنوز درین راه تجربه کافی ندارند بحث و مذاکره صورت گرفت .

منظور از تشکیل آژانس خیر رسانی اسلامی ارتباط مستقیم خیر رسانی بین کشور های اسلامی و منعکس ساختن خواسته های کشور های مذکور بوده است .

کنفرانس تهران بعد از دوروز مباحثه طرحی رادر مورد تاسیس يك (انجمن آژانس های ملی اسلامی) بچیت نخستین قدم در راه رسیدن بمنظور نهایی که عبارت از تاسیس يك (آژانس بین المللی خیر رسانی اسلامی) می باشد به تصویب رسانید و تهران بچیت مرکز این انجمن آژانس های خیر رسانی پذیرفته شد .

هیات افغانی از مفکوره تاسیس آژانس خیر رسانی اسلامی از روی پرنسیپ طرفداری نموده در مورد همکاری با انجمن آژانس های خیر رسانی اسلامی اظهار آمادگی نمود .

هیات افغانی از تهران بچیت قرار گاه انجمن مذکور از نقطه نظر موقعیت پشتیبانی نمود طرح کنفرانس تهران در مورد تاسیس انجمن آژانس های خیر رسانی اسلامی در سومین کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی بغرض اتخاذ تصمیم نهایی مورد بحث قرار خواهد گرفت .

برای تقویه مراکز فر هنگی موجوده ویاتاسیس مراکز جدید فرهنگي در کشور های غیر مسلمان مساعدت مالی جمعیت ها و اقلیت های مسلمان جستجو و تشویق گردد .
کنفرانس رباط طی اعلامیه نهایی موضوعات آتی را در زمینه برای اتخاذ تصمیم نهایی به سومین کنفرانس وزرای خارجه دول اسلامی پیشنهاد نمود :

تشکیل يك دپارتمنت جداگانه در داخل تشکیل دارالانشای اسلامی بمنظور مطالعه اساسی موضوع مراکز فرهنگي اسلامی .
تشکیل يك کمیته مشورتی متشکل از رضاکاران .

تیمه يك راپوردر مورد وضع مسلمانان در کشور های غیر مسلمان .

تاسیس يك یونیورستی اسلامی که در آن تمام دسلپین های اسلامی تدریس گردیده و بروی همه باز باشد .

هیات افغانی از پرنسیپ تاسیس چنین یونیورستی اسلامی طرفداری نمود .

اجتماع نمایندگان و متخصصین کشور های اسلامی واجب به مطالعه موضوع تاسیس آژانس خیر رسانی اسلامی منعقد تهران

دین کنفرانس به اساس فیصله دو مین کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی منعقده کراچی (۲۶-۲۸ دسمبر ۱۹۷۰ مطابق ۸-۵ جدی ۱۳۴۹) از تاریخ ۲۰- الی ۲۲- اپریل ۱۹۷۱ مطابق ۳۰ حمل الی ۲- کور ۱۳۵۰ در تهران دایر گردیده و یک هیئت افغانی متشکل از ذوات آتی در آن اشتراک نمود :

۱- بناغلی عبدالحمید مبارز

انستیتوت قره قل

ها و بدست آوردن نرخهای بهتر و بیشتر اجتناب نمایند. امسال مانند دوسه سال گذشته موفق شدیم تا تعداد شصتصد هزار جلد پوست قره قل را در لیلیم سپتمبر لندن و تعداد هفت صد و پنجاه هزار جلد را در لیلیم نومبر لندن عرضه نماییم. قابل تذکر میمانیم توضیح نماییم که از سال ۱۳۴۵ به پیش یعنی قبل از اینکه انستیتوت قره قل به میان آید هرگز قره قل افغانی در لیلیمهای سپتمبر عرضه نشده است.

برای اینکه اهمیت لیلیمها و مبالغی را که از این مدارک بدست آمده است خوبتر توضیح شود اینک نتایج چند لیلیمی را که در ظرف سال ۱۳۵۰ در لندن دایر گردیده است توضیح مینماییم:

در لیلیم قره قل که به تاریخ ۶ می مطابق ۱۶- تیر ۱۳۵۰ در لندن دایر گردید بیشتر مشتریان از اروپا شرکت داشتند. لیلیم به طور بی سابقه بسیار خوب بود و گفته می توانیم که این لیلیم در ظرف چندین سال در ماه می به این خوبی رخ نداده است زیرا در لیلیم ماه می هر سال معمولاً پوستهای

باقیمانده لیلیمهای سپتمبر، نومبر فروری و همچنین آنده پوستهایی که از چندین سال قبل باقیمانده است عرضه میگردد درین لیلیم تعداد ۹۱۰۰۰ جلد پوست به مبلغ ۷۳۰۰۰۰ دالر بفروش رسید پوستهای سیاه و گیوود درین لیلیم صد فیصد فروخته شده و اوسط نرخ قره قل ۵۷ دالر و نود و پنج سنت میباشد.

در لیلیمیکه به تاریخ ۱۸ و ۱۹ سنبله ۱۳۵۰ برج سپتمبر ۱۹۷۱ در لندن دایر گردید از جمله ۵۷۲۰۰۰ جلد پوست تعداد ۵۵۳۰۰۰ جلد به قیمت شش میلیون و بیست و پنج هزار دالر به فروش رسید نرخ وسطی و بیست و پنج دالر و نود سنت میباشد.

در لیلیم نومبر ۱۹۷۰ لندن که از جمله بهترین لیلیمهای سال گذشته بود نرخ اوسط فروش هشت دالر و شصت و چهار سنت بود که با مقایسه آن در لیلیم هذا دو دالر و سی و چهار سنت در هر جلد پوست تزیید رخداد ه است و این یکی از بهترین لیلیمهای قره قل است که در عرصه چند سال صورت گرفته

انستیتوت قره قل از سال ۱۳۴۵- به این طرف جهت بهبود وضع صناعت و انکشاف تجارت قره قل افغانستان تاسیس و شروع به کار نموده است. در خلال چند سال گذشته مؤسسه موفق شد تا تجدید نظر قابل ملاحظه را در حصه سورت، پیکنگ و بسته بندی اش و ارسال قره قل بوقت و زمان معینه آن به لیلیمهای لندن و نیویورک بنماید که در زمینه موفق بوده است. در سابق خریداران اکثراً از تنوع و عدم دقت سورت قره قل شکایت داشتند همچنان پیکنگ و بسته بندی قره قل بصورت استاندارد نبوده و اش قره قل که اکثراً دارای گرد و خاک بود خریداران را در موقع ملاحظه عدل های نمونه و قیمت گذاری آن اذیت میکرد که البته این امر بالای قیمت قره قل مانع تاثیر میکرد هنگام قره قل ما بعد از سورت همیشه بعد از سبزی شدن لیلیمهای مهم پاییزی و زمستانی که از مهمترین لیلیمهای قره قل بشمار میرود به لندن و نیویورک مواصلت میکرد که در نتیجه اموال تالیلامهای آینده در گدام کمپنی های لیلیم کننده باقی مانده و حین عرضه در جمله اموال کهنه و سابقه فروخته میشد لیکن مؤسسه به ایس نکات توجه کرده و در اثر مساعی خویش تمام این نوع اقص را مرفوع ساخت، اکنون قره قل

افغانی را سورت بهتر، و عرضه حد اکثر حاصلات هر سال در لیلیمهای سپتمبر و نومبر که بهترین و بهترین لیلیمهای قره قل به شمار میرود تشکیل میدهد و این امر سبب شده است تا در تعداد خریداران قره قل افغانی که در سابق از صد نفر کمتر بود افزایش ردهد و فعلاً بیشتر از سه صد نفر در لیلیمها اشتراک میورزند.

گذشته از سایر فعالیتها و دلچسپی هاییکه مؤسسه در حصه بهبود اش قره قل و در آوردن آن بشکل عصری و تدویر یک علف چر مودن، تهیه آب آشامیدنی ینگاههای زمستانی و تولید و تکثیر جنسهای بهتر قره قل در نظر دارد حداکثر مساعی مؤسسه را اعلانات و تبلیغات در حصه قره قل افغانی و معرفی بیشتر و خوبتر آن به ممالک مستهلك قره قل و هم چنان عرضه هرچه بیشتر قره قل در لیلیم

انستیتوت قره‌قل

ب:
 ماحصل فروش لیلام ماه ۱۹۷۱ لندن مبلغ
 ۷۳۰۰۰۰۰۰ دالر
 ماحصل فروش لیلام ماه سپتمبر ۱۹۷۱ لندن
 مبلغ ۶۰۲۵۰۰۰۰۰ دالر
 ماحصل فروش لیلام ماه نومبر ۱۹۷۱ لندن
 مبلغ ۷۸۵۹۰۰۰۰۰ دالر
 ماحصل فروشات قره‌قل قسم پراپوت در
 ظرف نه‌ماه ۴۳۴۰۰۰۰۰ دالر
 مجموع ماحصل ۱۵۰۴۸۰۰۰۰۰ دالر

بیش از يك ملیون و ششصد و بیست هزار
 پوند سترلنگ از مدرک لیلام پوست قره‌قل
 افغانی در لندن بدست آمده است .
 این لیلام به تاریخ ۲۱ و ۲۲ دلو در لندن
 صورت گرفت و به تعداد چهار صد هزار و چار
 صد و هفتاد و چار جلد پوست قره‌قل افغانی
 عرضه گردیده و سه صد و شصت و د هزار و
 هفتاد و چار جلد آن به مبلغ يك ملیون و شش
 صد و بیست و د هزار و چهل و نو پوند بسه
 فروش رسیده است

از جمله پوست های عرضه شده پوست -
 کبود درجه اول نود و هشت فیصد پوست کبود
 درجه دوم نود و دو فیصد پوست سیاه درجه
 اول و درجه دوم هر يك صد فیصد و پوست
 های تقرو کبود درجه اول نود و شش فیصد تقرو
 کبود درجه دوم ۸۱ فیصد تقرسیاه درجه اول
 ۸۱ فیصد تقرسیاه درجه دوم بیست و چار
 فیصد بفروش رسیده است .

پوست کبود درجه اول به قیمت فی جلد
 ۴۹۸ پوند و کبود درجه دوم به قیمت فی جلد
 ۷۹۲ پوند پوست سیاه درجه اول فی جلد
 ۲۳۴ پوند پوست سیاه درجه دوم فی جلد ۲۴۹
 پوند تقرو کبود درجه اول فی جلد ۷۶۹ پوند
 تقرو کبود درجه دوم فی جلد ۳۷۱ پوند تقرو
 سیاه درجه اول فی جلد ۷۹۴ پوند تقرسیاه
 دوم ۲۲۲ پوند و پوست شتری فی جلد ۳۸۱
 پوند ، در این لیلام ، فروش شده است .
 رقابت در این لیلام قوی بوده و يك تعداد
 زیاد پوست ها بصورت يك آندة بی نیز
 فروخته شده است .

است و یکتعداد خریداران مخصوص برای خرید
 قره‌قل افغانی در لیلام اشتراك نموده بودند
 نرخ اوسط کبود درجه اول یازده دالرو بیست
 و شش سنت، پوست سیاه درجه اول ۸ دالرو
 نود و هشت سنت و پوست شتری نه دالرو
 شصت و پنج سنت تقرو کبود درجه اول ۱۷ دالرو
 پنجاه دو سنت تقرسیاه درجه اول ۱۲ دالرو
 چهل و چار سنت بود . است .

لیلام ۲۸ و ۲۹ عقرب ۱۳۵۰ ماه نومبر ۱۹۷۱
 پوست قره‌قل در لندن یکی از بهترین و بی
 سابقه ترین لیلامهای است که در عرصه چند
 سال اخیر رخ داده است خریداران بزرگترین
 لیلام آلمانها و ایتالیایی ها بودند .
 از جمله ۷۵۷۰۰۰ جلد پوست تعداد ۷۰۴۰۰۰
 جلد به قیمت ۷۸۵۹۰۰۰ دالر به فروش رسیده
 و مجموع فروشات مانا حال در طرف سال
 بالغ بر ۱۴۸۰۰۰۰۰۰۰ دالر میشود .

پوست کبود درجه اول به نرخ ۱۱ دالرو
 نود و شش سنت فی جلد . پوست سیاه درجه اول
 نه دالرو چهل و سه سنت و پوست شتری
 ۱۵ دالر و نوزده سنت پوست تقرو کبود درجه
 اول نوزده دالرو بیست و هشت سنت پوست
 تقرو سیاه درجه اول ۱۵ دالرو شصت و پنج
 سنت فی جلد نرخ آورده است .

اوسط مجموع فروش یازده دالرو شانزده
 سنت فی جلد میباشد و نسبت به لیلام گذشته
 لندن ازده تا ۱۵ فیصد بیشتر نرخ گرفته است
 در اخیر فروشات پوست قره‌قل را با ما
 حاصل دالری که از آن بدست آمده است در
 ظرف نه ماه سال جاری حسب آتی خلاصه
 میمائیم :

الف :
 فروشات قره‌قل در لیلام ماه می ۱۹۷۱
 لندن تعداد ۹۱۰۰۰ - جلد
 فروشات قره‌قل در لیلام سپتمبر ۱۹۷۱
 لندن تعداد ۵۵۲۰۰۰ جلد
 فروشات قره‌قل در لیلام ماه نومبر ۱۹۷۱
 لندن تعداد ۷۰۴۰۰۰ جلد
 فروشات قره‌قل قسم پراپوت در ظرف
 نه ماه تعداد ۴۳۰۰۰ جلد
 جمله فروشات ۱۳۹۱۰۰۰ جلد

باغ وحش کابل

حسینی قاز خاکی قطان قوهای سیاه و سفید ، کلنگ انواع مرغ آبی و مرغهای دشتی انواع ماهی خوراک .

موزیم باغ وحش کابل تحت سنا ختمان است که در همین نزدیکی ما افتتاح خواهد شد .

حیوانات در دست داشته باغ وحش از داخل کشور و از جمهوریت اتحادی آلمان بدست آورده شده و یگانه کشوری که با کابل زو کمک نمود جمهوریت اتحادی آلمان میباشد و حیوانات توسط کمیته ای زولوژی باغ وحش قیمت گذاری میشود که قیمت حیوانات کم یاب زیاد میباشد حیواناتیکه در باغ وحش وجود دارد اکثرا در زمانهای سابق در افغانستان موجود بود اما فعلا بعضی آنها پیدا نمیشود و از اتحادی آلمان به اینجا آورده اند .

سه نفر خارجی هفت نفر پرستار سه نفر پرکار پرسونل فنی باغ وحش را تشکیل می دهند و برای تربیه پرسونل فنی از جمله کارکنان باغ وحش را جهت تحصیل به جمهوریت اتحادی آلمان نیز می فرستند .

فاکولته علوم مدت ها قبل از تاسیس کابل زو دارای انستیتوتی بود که در آن جابعضی حیوانات وحشی نگهداری میشد که محدود بود و در رده پوری کابل موقعیت داشت .

در سال یک هزار و نهصد و شصت و شش مطابق ۱۳۴۵ انستیتوت زولوژی فاکولته علوم انکشاف نمود و به نام باغ وحش کابل در دهیونک تاسیس شد و از آنجاییکه انستیتوت زولوژی پوهنخی علوم یا پوهنتون بن در جمهوریت اتحادی آلمان توامیت داشت در تکامل و پیشبرد باغ وحش نیز آن ارتباط و توامیت را حفظ نمودند که تا بحال ادامه دارد .

باغ وحش دارای ستاحه دو نیم هکتار می باشد فقس ها و محل بود و باش در آنجا به سه صورت فنی ساخته شده و احتیاجات حیوانات را در نظر گرفته اند که در ایام برف و باران میتوانند از جاهای مصون مستفید شوند . سی نوع حیوان پستاندار و یکصد و پنجاه نوع پرندگان جمع و حوش این باغ بوده که عبارت از ببر بلنگ شیر کفتار گوزن انواع آهو گوسفند کوهی گرگ خوک وحشی نوتر یا قاز

دکابل زویو پرانگ چه دیر بیه او صحت مند ساتلی شوی تی

معلومات عمومی

مهمترین ادیان عالم

دین	پیروان آن به میلیون نفر
اسلام با تمام فرقه های آن	۴۳۰۰ -
رومن کاتولیک	۵۳۸۰
پروتستانت	۲۶۳۷ -
ازونودوکس	۹۷۰ - ۲
سایر فرقه های مسیحی	۱۷۰ -
کنفوسیون چین - تاویست ها	۴۰۰ -
بودایی های چین	۱۰۰ -
آیین بودا مهایانا - نی مایانا	۳۶۵۰ -
لامایزم خارج کشور چین	۷۵۰ -
هندو - سیک	۳۰ -
چاینا شینتو	۵۰ -
زردشت	۱۰ -
یهود مجموع جمعیت یهودی ها باستانهای	۱۲۰۰
آناتیکه به یهودیت اعتقاد ندارند	۱۲۰۸
پیروان سایر ادیان و کلتور های ابتدایی	۱۲۰۰
سایر ارقام نفوسیکه خارج ازین سنجش	
تراز میگرد بامعتقد به ادیان کوچک هستند ویا	
اصلا بکدام دینی اعتقاد ندارند	
یک یاردمکعب - ۲۷ فوت مکعب یک فوت مکعب ۱۷۲۸	
انج مکعب - ۲۸۳۲ دیمی متر مکعب یک یازد	
مکعب - ۲۷ فوت مکعب - ۷۶۶۶ متر مکعب	
یک فوت مکعب - ۳۸۳۲ متر مکعب یک متر	

ایجار اعظم

سطح

۱۷۹۱۷۹ - کیلومتر مربع	۱۰۶۶۳۰۰ -	۷۱۹۱۷ -
مهمترین اعماق ایجار که تاکنون شناخته شده است -		
حفره های پورتوریکو اعماق میلواوکی و		
۹۲۷۱ -	۸۲۴ -	
۷۷۲۸ -	۷۲۳۸ -	
۵۸۷۲ -	۵۴۶۹ -	
۵۰۱۳ -	۷۲۵ -	
بحر الکاهل یا یاسفیک		
بحر اتلس		
بحر الهند		
مهمترین اعماق ایجار که تاکنون شناخته شده است -		
بحر الکاهل و ایجار جانبی و فرعی آن		
حفره های سان تو یخ جنوبی اعماق میتیثور		
رومانجرین		
حوضهای بحر وسطی امریکا		
حفره های جابین		
حوضهای کاناری		
حوضهای قطب جنوبی - هندو اتلانتیک		
حوضهای آرکتیک		
حوضهای بحر وسطی اروپا		
حوضهای ایونیک		
بحیره شمالی		

کمک های یونسکو در سالهای ۱۹۷۱- الی ۱۹۷۲

این معاونت در ساحه باستان شناسی نیز به عمل آمده است چند سال قبل يك صیمنار بین المللی کتب خطی به همکاری یونسکو در کابل دایر گردید و ریاست کتاب خانه های عامه به حیث مرکز بین المللی آثار خطی شناخته شد بر علاوه آن بعد از تاسیس پروژه بین المللی تحقیق و مطالعه مدنیت های مردمان آسیای مرکزی مدیریت عمومی باستان شناسی در کابل بحیث مرکز تحقیق درباره ارت و هنر و ثقافت دوره کوشانی تعیین گردید و برای تدویر این مرکز مبلغ هشت هزار دالر از طرف یونسکو کمک به عمل آمده است سازمان یونسکو اکنون در ساحه ترمیم و حفاظت آثار فرهنگی و باستانی نیز سهم میگیرد. چنانچه جهت ترمیم و حفاظت باستانی در ه بامیان و شنه رات تحت پروگرام انکشاف توریزم کلتوری يك پلان طویل المدت که پنج سال رادر بر خواهد گرفت به مصرف تخمیناً سه صد هزار دالر دایر میشود چنانچه يك هیئت دوفزری متخصصین یونسکو به همین مقصد چند هفته قبل به افغانستان آمد و وراپور نهایی خود را ترتیب داده است بر علاوه آن موسسه یونسکو به همکاری وزارت اطلاعات و کلتور و وزارت معارف يك پروگرام تعلیمی را در رادیو افغانستان دایر نموده اند که موفقانه پیش می رود. در شانزده میز کنفرانس عمومی یونسکو معنقده پاريس مسئله ترمیم آبدات تاریخی افغانستان بحیث يك پروژه رسمی بین المللی قبول گردید چون این کار میالغ هنگفتی را به شمار دارد بنابراین آن موسسه یونسکو مکلف گردیده است که برای بدست آوردن پول مطلوبه چه بوسیله تامین صندوق بین المللی و ترمیم آبدات وجه غیر از آن به یکسلسله اقدامات متوصل گردند یونسکو به وزارت اطلاعات و کلتور در رشته ترمیم آثار باستانی اطلاعات و رادیو نیز و قتنا وقتاً فیلوشپ های داده است اما نظر به محدودیت بودجه این سازمان بین المللی کمکهای آن تنها به شکل متخصصین و خدمات حاصل شده و میشود.

۱- يك متخصص برای سه ماه جهت مطالعه و مشوره سیستم امتحان برای مکاتب ابتدایی.
 ۲- يك فیلوشپ در رشته تعلیمات دایمی.
 ۳- يك فیلوشپ در رشته تعلیمات زراعتی.
 ۴- يك فیلوشپ در رشته کتابداری.

سوم- کمک های که از طرف دارالانشاء کمسیون ملی یونسکو در افغانستان صورت گرفته در سالهای ۱۹۷۱- ۱۹۷۲

۱- ۳۰۰۰ - دالر برای ترجمه و چاپ یکی از کتب ساینس که توسط یونسکو چاپ شده است.
 ۲- خریداری کتبی که توسط یونسکو چاپ شده به قیمت يك هزار دالر.

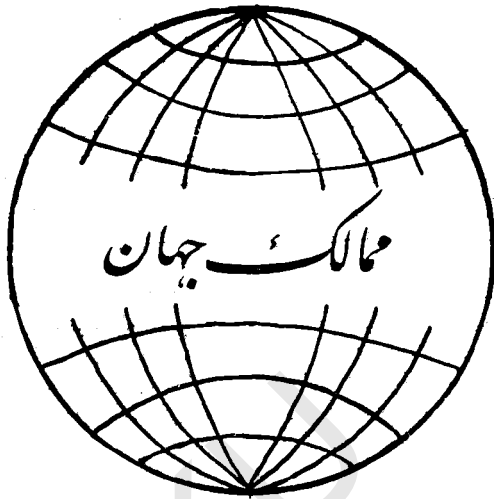
الف- سه متخصص هریک برای چار و نیم ماه برای مطالعه جهت ترمیم و حفظ آثار بامیان.
 ب- يك فیلو شپ.

ج- دوهزار دالر تجهیزات برای پروژه بامیان.

علاوه بر این کمک های یونسکو در حدود بیست هزار دالر تجهیزات در امور باستان شناسی برای مدیریت عمومی باستان شناسی تهیه کرده است.

کتابی هم به مصرف یونسکو در باره تمدن وارد دوره کوشانی توسط مرکز کابل به اشتراک علمای بین المللی ارت و تاریخ تا آخر سال ۱۹۷۴ به چاپ خواهد رسید.

مؤسسه یونسکو در سابق تنها به مدیریت عمومی موزیمها به شکل متخصصین مسکوکات قطعی ها کار آمد نمایش مسکوکات و فیلوشیپها و سیکالر شپها تربیوی برای مامورین و متخصصین موزیم کمک نموده است اما در سال های اخیر

ارجنتاین :

کروندی اودخارویو خې ځایونه تشکیلوی
ریو دوله پلا تا دهغه ځای دلویو سیندونو
څخه دی چه درې مهم ښارونه یعنی بوینس
ایرس ، لاپلاتا ، ارجنتاین مونتو ید او یورو
گوی دهغه په غاړه واقع دی .
بوینس آیرس دلاتینی امریکې دلویوښارونو
څخه مشهور ښار هی .

منابع اوصنایع : د ارجنتاین غرونه د
ډبرو سکر و ، سربو ، جستو و سپنی ،
گوگړو، سپینو اوسرو زرو او دمسو ذخایر
لری .

تیل یی دحکومت او هم دشخصی کمپنیوله
خوا ایستل کیږی .

دتیلو لویې څاگانې یی د(موکو دورا وارووادا
وېا) په شاوخوا کښی دی .

دارجنتاین ډیر لوی صنعتی ساختمان په
سان نیکو لاس کښی د فولاد و ملی فابریکی دی .
په ارجنتاین کښی پنبه ، غنم ، وریشی ،
وريجی ، زغر ، جو دراورشقه کرل لوی اهمیت
لری .

دشکر و ، شرا بو اوپنبی صنعت پکښی
ډیردی . لمر گلی ، تنباکو اولو پیا هم کرل

پایتخت : بوینس ایرس .
پراخولی: ۱۰۹،۵۲۰ مربع میل .
نفوس : دملگرو ملتو د ۱۹۶۹ کال دا ټکل
له مخه ۲۳۹۸۳۰۰۰ تنه .
بیرغ : آبی ، سپین او افقی آبی توتی ، په
سپینه تاباندی د لمر څرک نیسه .
پیسې : پیسو (۸ پیسو د یوی افغانسی
انهول .)

شوچ : د ارجنتاین جمهوریت د(بولیویا)
نه تر (هارن) د دماغی پوری ۲۳۰۰ میل او
د اندیز نه تر جنوبی اتلانتيک پوری اوږدوالی
لری . دشمال نه دبولیو یا او دشمال ختیځ
نه دپراگوی ، برازیل ، پورو گوی او دختیځ
نه دجنوبی بحر الکاهل اودلو یدیز نه دچلی
لهخوا احاطه شوی دی څلور مشخص غرونه
لری .

اکانکاگو وایا دلوید یزی نیمی کری جکه
څوکه یی د ۲۲۸۲۴ فته چگوالی لری .

جنوبی اندیز دکیانو چهیلو نه او واپه
سندونه لری د اندیز په ختیځ کښی اوا ری
سطحی دی چه شمالی برخه یی دڅنگلو نو
څخه ډکه ده او جنوبی برخه یی پراخه دغڼمو

د افغانستان کالني

په حيث مقرر شو . په ۱۹۶۲ کال کښي يوه کود تاجه خونړي نه وه (جوزماريا کيدو) د مينځ ته راتک سبب شوه. هغه بيرته مملکت دنيمه دکنازوري په حال راو گرځا وه. په ۱۹۶۳ کال کښي دارجنتاين اپري دوهي د کابيني د استعفا سبب وگرځيدی چه په وروستني انتخاباتو کښي دکتور ار تو روايليا د جمهور ر رئيس په حيث انتخاب شو . په ۱۹۶۶ کال کښي پيرونستان په خويالتي انتخاباتو کښي بريالی شول .

دهمدي کال دمی په مياشت کښي د پيسور ببي او وم تفزيل اعلان شو .

او د همدی کال د جون په مياشت کي يو نظامی دري کسيزه گروپ (واکتر ايليای) بر طرف او متقاعد برید جنرال هوان کارتوسی او نکانيای د جمهور رئيس په حيث اعلان کي .

شورا له مينځ نه لايه او سياسي گوندونه منع شول .

دهمدي کال د جون په مياشت کښي ارجنتاين د تيلونوی قانون مينځ ته راوړ چه د هغه له مخه له دري نيمو کلو څخه وروسته خصوصي کمپوته بيرته اجازه ورکړل شوه چه د تيلو ايستلو کښي برخه واخلي .

ملی پوهنتونونه دلې وخت د پاره وټړن شول .

ارجنتاين د ملگرو ملتو او د امريکايی مملکتو د مؤسسي غړي دي . پوهنه او مذهب : په سلو کښي نسوی وگړي رومن کاتولیک دي لومړني تعليمات وپيا او اجباری دي . په ارجنتاين کښي ډير ملی پوهنتونونه شته .

د ارجنتاين وگړي دايتالو يانو او هسپانو يانو پاتي شو نکي دي . د دوی په منځ کښي سو پسيان جر منيان او انگلسيان هم وجود لري .

دفاع : د ۲۰ کلني نه تر ۴۵ کلني پوري عسکري چوپي اجباری دي .

کښي دمالدارانو لويه شتمنی پسونه ، غوايان اسونه ، وزی او خوگان دي . په کال کښي په مينځني توگه ۴۴ مليونه غوا يان او ۲۵ مليو نه پسونه روزل کښي .

په لومړي سرکي د سپرو شوو غوښو پلورل ډير لوی صنعت تشکيلوی او ورپسي دغنمو اوږه کول دوهمه درجه صنعت گڼل کښي .

د ارجنتاين عمده واردات ټوکر ، غوړی ، کيمياوی مواد، وسپنه دکرنی ماشينونه او شيبه باب دی .

تاريخ او حکومت: ارجنتاين په ۱۵ ۱۵ -

۱۵۱۶ کي دهسپانوی کاشفينو له خوا د (چوان دياز دوسويس) په لارښودنه کشف شو. ارجنتاين ترهغه وخت پوري دهسپانيي ترائر لاندی و خو چه په ۱۸۱۰ کال کي ددغه هيواد ولاياتو ديوه انقلاب په نتيجه کښي يوآزاد جمهوريت تشکيل کړ. او په ۱۸۵۳ کال کښي يی خپل اساسی قانون تصويب کړ . اوسنی اساسی قانون يی په ۱۸۵۶ کال تصويب شوی دی .

ارجنتاين ۲۲ ولايتونه لري چه هر يسو يی ځان ته ولسوالی او گونبی قانونی سيستم لري .

په ۱۹۴۴ کال د انتخاباتو څخه وروسته

(خوان پيرون) يونظامی سپري دارجنتاين جمهور رئيس شو په مملکت کښي يسی ديمو کراسی سيستم په يو دکنازوری سيستم بدل او مملکت ئی کلک پوروی کړ . په ۱۹۵۵ کال کښي نظاميانو او ملکی کسانو هغه له پښو وغور زاوه او وی شا په همدی کال کښي يو موقتي حکومت چوپ او (هيد روا در امروئي) د جمهور رئيس بحيث وټاکل شو . ده انفرادی آزادی بيرته تايمين او غصب شوی ملکو نه ئی بيرته مسترد او د پيرون گڼيد ئی لغو کړ . د لومړنيو آزاد و انتخاباتو څخه وروسته (دکتور ارتورفراندي بزي) په (۱۹۵۸ کال کښي د جمهور رئيس

استراليا

۱۹۶۹ - کال له مخي

۱۳۳۷۱.۶۰۰ تنه

بيرغ يی په شنه تاباندی دانگليس د بيرغ

بايتخت :- کانبرا

دځمکي پراخوالی :- ۹۰۹۷۱۹۲ مربع ميله

د نفوسو شميرنی :- د ملگرو ملتو د

دڼۍ مملکتونه

ښه چه دستوری دپاسه یی اوه ضلعي نقش
شوی په جنوب کښی صلیبی ښه لگید لسی
ده .

صادرات یی -

بوره ، شراب میوه ، سبزیجات ، غوښه ، حیوانات
معنی تیری دسرو اوتیلو په گډون لیږل کیږی .

مهم صنایع :

وستپنه ، پولاد رختونه ، دبرښنا سامان رادیو
گانی ، درمل ، رنگونه ، ماشینونه فلزی . اسباب
موتری اودموټر وماشینو نه الوتکی اوبیږی هم
تولیدی .

پیسې : استرالیا یی دالر دی چه یو دالر
دوه څلویښتو افغانیو اندول دی .

څرگندونه:

پوهنه او مذهب یی -

پوهنه پکښی په وړیا ډول اجباری ده لس
پوهنتو نونه لری زیات اوسیدونکی عیسویان
دی .

دفاع -

د دفاع دپاره ځمکی ، هوایی اوبجری قوا یی
لری چه په عصری وسلو مجهز دی په همدغه
ډول دنظامی ډلوټپلو په اساس پسیستون او
مشترک المنافع په چوکات کښی گډدفاعی
سیستم لری .

داسترالیایا بر اعظم دیوی لوی جزیری پشان
دآسیا په جنوب ختیځ کی داندونیزیا دجزایر و
لاندی چه هندی سمندر در باب یی په جنوب
لویډ ریڅ کښی واقع دی ختیځ ته یی بحر
الکاهل دی ددغو واړو در یا ښووا په شمالی
برخه کښی د تیمور بحیری سره یوځای شوی
دی .

دکاسبو سکو غرو نه یی دختیځی غاری په
اړون دوکښی ولاړ غرونه دی په جنوب کښی
لوړ والی دوه زره فته ته رسیری .

استر یا

گرفیتی منابع هم لری دبر ښنا دتولیدقوه یی
په زړه پوری زیاته شوی ده .

پایتخت یی . ویانا -

مهم صنایع یی نسا جی ، دپو میسی او
سندو الیا فسی ، کیمیاوی مواد مصنوعی
څرمنی دی .

دځمکی پراخوالی . ۳۲۳۳۷۴ مربع میله .
دنفسو شمیری یی - په ۱۹۶۱ کال دملگرو ملتو
ډانکرله مخی ۷،۳۷۱۰۰۰ .

پوهنه او مذهب -

د استریا عمومی مذهب رومن کاتولیک دی
اساسی تعلیمات یی دشپږ کلنی څخه تر۱۴
کلنی پوری په وړیا ډول اجباری دی خو پوهنتونو
نه هم لری دخلکو داکثریت ژبه یی جرمنی ژبه
ده .

د دفاع -

د هغه موافقت نامی په اساس چه دنړی د
لوی جنک نه وروسته لاسلیک شوله استریانشی
کولی چه اتومی یا نوری مخبریی وسلی ولری
ځمکنی او هوایی لینکری -

۶۰۰۰ تنه دی په ۱۹۵۵ کال کی یی ځمکنی
دایمی بی طرفی اعلان کړی ده .

شلنگ چه ۱۰۰ کرو شن پوشلنگ دیوی نیم
افغانی سره برابر دی .
څرگندونه استر یا دمر کزی اروپا کوهستانی
هیواد وڅخه دی .

لوی سیند یی . ددانوب سیند دی دلویډ ریڅ شمال
دبا واریانه په ختیځ کښی تر چکو سلواکیا
پوری اوږ دوالی لری دراو ال ، او مور په نوم
یی دری نور سیند ونه دی چه دځینو څخه یی
دبرښنا دتولید اود زراعتی ځمکو په خوړو
پولو کښی استفادی کیږی .

منابع او صنایع :

استریا اومه وسپنه ، روغنیا ، الومو نیم ،
سکاره سمنت ، تامبه او لرگی تولید وی

د افغانستان کلتري

ایرلند:

دوربشو، منسوجات، طباعتي ماشينونه، فلزات، تمباکو، عراده جات بوت او کيمياوي مواد هم په ایرلیند کې تولیدیږي. په ایرلیند کې صنعتی پراختیا مخ په چټکيا دوام لري. د برېښنا اوبې برېښنا ماشينونه، مصنوعي سري، غوښتو او فلزات یې د مهمو صنایعو څخه گڼل کېږي. معارف او مذهب:

د ایرلیند خلک په سلو کې ۹۰ رو — ن کاتولیک دي.

پایتخت یې:

دبلین.

دځمکې پراخوالی — ۲۷۱۳۶ مربع میله .
بودنځو سو شمیر یې ۲۹۳۴۰۰ دی .

بیرغ یې —

په عمودی ډول شنی سپنی او نارنجی لاکاني

دی .

پیسې: آیر لندی پونډ دی چه پونډ ددوه

سوه افغانی اټول دی.

منابع او صنایع:

اساسی تعلیمات یې —
وچیا دی په ایرلیند کې تعلیمي موسسې
ډیرې دي خو په ټولو کې ډیر مهم د ایرلیند
پوهنتون دی
دفاع —

عسکری خدمت په دواوطلبانه ډول آزاد دی
ځمکنی هوایي او دریايي دایمی قوه ۱۲۰۰۰ تنه او
احتیاطی قوه یې ۲۵۰۰۰ تنو پوری رستیږي بحری
قوه یې دکو چینو پیر یو څخه متشکل ده .

د ایرلیند هیواد یو زراعتی هیواد دی د کروند
وزیات پیداوار یې غنم، چودر، او ربشی دی
کچالو، ملی لبلبو او په همدی ډول د ایرلیند
زیات پیداوار غنم، چو در، او ور پشی دی،
ځمکنی اصلاحاتو د پروژو لاندی په
شو تیر وکلو نو کېږي دری ملیونه جر پیه ځمکه
داوبو لگولو لاندی راغلی ده دستایمولو په برخه
یې د خوراکي شیانو برابر ول دی .

آیسلیند

نیولو صنعت پکښی زیات رواج لری .
پوهنه او مذهب —
دایسلیند دخلکو ژبه دنورو ژبو څخه سو
چه پاتی شوی په دنمارکی او انگلیسی ژبو
هم تدریس کیږي تراتوکا لو پوری مقد ماتي
تعلیمات اجیازی دی بیسواد ی پکښی
پاتی دلوتر آن په نوم مذهب لری مذهبی
آزادی پکښی په مطلق ډول حکمفرما ده .
دفاع — ایسلیند خپل لښکر بحری قوه ،
جنگی قلعه گاني نلری دناتو اساسی غړی هیواد
دی نوددغه کبله یورا دار هوایی میدان په کیفلا
نومی خای کېږي لری .

پایتخت یې — ریکجاولیک .

دځمکې پراخوالی — ۷۶۸ ۳۹۹ مربع میله
بیرغ — دسره صلیب سره زرغون او خنډی
سپینی دی .

پیسې — کرونا یوه کرونا دیوی افغانی اټول
خرگندونه — دایسلیند جمهوریت دیوی اورغور
ځونکی جزیری څخه منځ ته راغلی دشمالی
قطب داییری ته نزدی موقعیت لری .

دگلف منریم ددریاب تاوده برخونه د هوا
اعتدال ساتی تودی معدنی چینی لری او اوسیدونکی
په سلو کې پنځه دیرش په کره په لگیدای
کچالو ، ملی اونوره نباتی کرهغه کوی دما هی

اتحاد جما هیر اشتراکيه شوروی

لگیدلی پنځه اړخونه ته یې په زیر ، رنک ځلان
طلايي ، ستوری نقش دی .
پیسې — روبل — یوروبل ۴۵ — افغانیو سره
برابر دی .

پایتخت مسکو .

دځمکې پراخوالی — ۸۶۴۷۱۷۲ مربع میله
اودنفوسو شمیر یې ۲۴۱۷۴۸۰۰۰ تنه

بیرغ — چه سره تاباندی دلور او خټکی نښه

دنیی مملکتونه

پوهنه او مذهب -

شوروی خلك زیاتو كم په سلوكی یو اعشار په
بی ستوا ده دی په ۱۹۱۸ كال کلیسا او دولت
دیو بل نه بیل سو . په شوروی اتحاد کښی یو
زیات شمیر مسلمانان ، یهودیان اوبو دایا ن
میشته دی ودونه باید په دفتر وکښی ثبت
شی طلاق پکښی نه خوبوی .

عمومی تعلیمات اجباری دی دسلوژ بونه
پکی په زیاتو تدریس کیری دیوه اته کلسن
کورس نه وروسته دری کاله نور لازم دی چه
زده کوونکی ثانوی شوونځی ددوری په پای
کښی په علمی موسسو او یا پوهنتون کښی
شا مل شی .

مینه دی دخپلی دریمی زیر یدنی وروسته دولتی
حقوق اخلی .

په ۱۹۶۴ كال ۲۲ زره مکتبونمو جوړو

اردن

پایتخت یی :

عمان

زراعتی امکانات لری ددغی سیمی حاصلات
غنم وربشی ، سبزیجات ، باتینگر ، زیتون ، انگور
نارنج ، لیمو او کیلی دی .
دفاسفیت پوتاسو معادن هم لری داو بولگولو
دكانالو دوه سیستمونه یی یوسل اوخلو پیست
جریه ځمکه خړی وبوی دتمباکو کروند ی داو پ
وچوړولو تقطیر تعمیراتی مواد دزیتون
تیل صابون ، صندف او منسوجا تو صنایع
لری دتوریزم عایدات یی دصادراتی عواید و
څخه زیات دی .

دځمکی پراخوالی - ۲۷۷۰۰۰ مربع میله .
داوسیدونکو شمیری په ۱۹۶۷ كال دملگرو ملتو
داټکل له مخی ۲۰۳۹۰۰۰ تنه .

پوهنه او مذهب - داردن اوسیدونکی په
عمومی ډول عرب او مسلمانان دی مسیحی عرب
پکښی یولک او اتیا زرو پوری اټکل شوی دی
تعلیم په عربی ژبه دی دانگلیسی ژبی تدریس
هم پکښی کیری .

بیوغ یی - په افقی ډول دری توری سپینی
اوشنی ټوټی دملشی سری ټو ټی سری دی
سپینی ټوټی په څنډه یوستوری لگیدلی .
سپینی - اردنی دینار چه یوار دنی دینار
دده سوه افغانیو سره اټول دی اردن یو
مشروط شاهی ده چه په لویڅه آسیا کښی
پخوا د فلسطین دسلطی لاندی وو .

دهاشمیه اردن نوم د ۱۹۴۹ د اپریل په ۲۶ نیټه
کښو دل شو .
منابع او صنایع :

لویدیڅه برخه یی دکروندی دپاره په زړه پوری

مر کزی افریقه

پسی - فرائک پنځه نیم فرائکه دیو ی افغانی
سره برابری دی .
دافریقی په استوا کښی دفرانسی دپخوانیو
متصر فاتو څخه .

پایتخت - بانگی
دځمکی پراخوالی - ۱۳۶۲۹۲ مربع میله
نفوس -

دهیواد اقتصادی اساس یی په پومبه او
قهوه ولاړ دی دصادر اتو لو په برخه یی پومبه
ده معدنی پیداوار یی الماس او طلا دی
غوښه دجاد څخه راوړی فرانسی ژبه یی رسمی
ژبه ده .
دده جمهوریت څلور گونی نسلو نه په
سنگه پوړه هم پوهیری .

په ۱۹۶۵ كال دملگرو ملتونو دا ټکل له
مخی ۱۵۱۸۰۰۰ - تنه

بیوغ یی - په افقی ډول زرغونه سپینی
زرغون اوزیپی ټوټی سره په مرکزی برخه
کښی سره ټوټه په کینه څنډه یی طلا یی
ستوری لگیدلی دی .

جنوبی افریقا:

بی یوه اعشاریه څلور ملیارده والره کېوی .
 پوهنه او مذهب -
 یونیور سټی لری لمړی تعلیمات یی دخپلی
 ټولنی دتبعی دپاره آزاد او دسپین پونکو د
 پاره جبری دی دهالند پرو ستانوکلیسا گانی
 پکښی دنورو څخه دپری دی .
 انگلیس او افریقای ی ژبی رسمی ژبی دی .

دفاع -

دهیواد دفاعی سستم یی دسپین پو ټکو
 هریو تبعه مکلف کوی چه دجگړی په وخت ددولس
 کلنی څخه ترشپسته کلنی پوری نظامی خدمت
 ته چمتو وی .
 ددولس کلنی اوشپرو پشت کلنی ترمنځ
 خلک مکلف دی چه څلور کاله په نظا می
 سرویس کښی تیر کړی .
 نفوس یی نیم ملیون دی یوازی دری او
 یازره تنه پکښی سپین پونکی دی .
 مهم تولیدات یی قره قل څاروی پنیر او
 کوچ دی او معدنی تولیدات یی الماس سر ب
 جست دی ما هیان اودما هیانو غوړی یی
 صادرات دی .

پایتخت: پریټوریا اوکیپ تاون
 دځمکی پرځوالی - ۴۷۲۳۵۹ مربع میله .
 داټکل له مخی ... ۱۹۶۱۸۰۰۰ تنه نفوس
 لری .
 بیرغ یی - دری افقی نارنجی سپینی اوشنی
 تاگانی په تاباندی دیونین چیک او ترانسوال
 ویرگلو ژواو وائرپخوانی خپلواک دولت
 نښه لگیدلی .

پیسې - دراند په نوم لس شلنک دیو سلو
 شلواغانیو انډول .
 څرگندونه - دجنوبی افریقی پخوانی اتحادیه
 په ۱۹۶۱ جمهوریت اعلام کړ اودمشترک المنافع
 هیوادو څخه ووت .
 منابع او صنایع :

دکرمنی دکرند و پیداوار جوار ، پومبه د
 مریخوسن وړی ، غنم تمباکو گنی ، تروس میوی
 دکوچ او پنیر پکښی په زړه پوری حاصلات
 دی .
 پراخ اولری درنگو نه یی دطلا الما سو
 پلاتینم او انټیمو په تولید کښی د نې دی در
 نگو نونه وړاندی دی کروم یورانیم سکاره
 او وسپنه هم پیر دی د معدنی موادوکلنی تولید

اکوادور

اکوادور دملکروملتو اود امریکای هیوادو ،
 دشورا غړی دی .
 پوهنه او مذهب یی
 دزیاتو خلکو مذهب رومن کاتو لیک دی
 خلکوژبه یی هسپانوی ده .
 ابتدایی تعلیمات پکښی اجباری دی دبیر غ
 لاندی خدمت حتمی او جبری دی .

پایتخت یی - کینو
 دځمکی پرځوالی ۱۱۶۲۷۰ - مربع میله -
 داوسیدونکو شمیر یی په ۱۹۶۹ کال د ملگرو
 ملتو داټکل له مخی ۸۹۰،۰۰۰ تنه دی .
 بیرغ یی - دزیری اوږدی ټوټی په سرپاندی
 شنی سری نازکی ټوټی لگیدلی په منځ کښی
 جنگی نښه ده .
 پیسې - دسوکر په نوم یوسنوکرد دو نیمو
 افغانو سره برابر دی .

البانیه

په زېره څنډه یی سور ستوری لگیدلی وی .
 پیسې - دلیک په نوم سل قنطاره بولیک د
 نېه افغانیوسره انډول دی .
 وکوموئستی هیوادی .

پایتخت - تیرانا
 داوسیدونکو شمیر یی ۱۹۶۹ کال دملگرو
 ملتو داټکل له مخی ۲،۷۵۰،۰۰۰ تنه .
 بیرغ یی - سره ټوټه ، دوه سری ماښی نقش

د نړۍ مسلکونه

منابع او صنایع :

کتور منابع یې څنگلونه او معدني فلزات نه خو فلزي منابعو یې په زړه پورې انکشاف نه دی کړی دهیواد ارزښتناک تسولیدات یې تمباکو ، لوڅی وېش ، پوټکي ، پلین لېنیاټ دماهی غوړی زیتون ، جوار ، غواړوی او طبیعي قیر څخه عبارت دی .

پوهنه او مذهب -
داوسیدونکوژیت شمیر یې مسلما نان دی عیسویان اورتودوکس رومن کاتولیکان هم پکښی میشته دی .

ښوونځی پکښی لږ دی مگر داساسی قانون په اساس یې ابتدایي تعلیمات وړیا او اجباری دی دژادله پلوه شمالی البانیا دغیک په نوم او جنوبی دتاسک په نوم قامونه دی .
د دفاع
عسکری خدمت دشیپا پس کلنی تسر منځ اجباری دی دالبانی لښکر تر ۳۵۰۰۰ تنه پوری رسپړی دولسی چین د جمهوریت پشان یې خپل عسکری منصبونه اورتبی لمنځه وړی دی .

دولت کوشش کړی دی چه کرهڼی اوسپکو صنایعو ته ترقی ورکړی نوی سرکونه لږ وپه منځلی دبرښنا دتولید مرکز ونه یې ودان کړی دی چه معادن عصری کړی څلور دریایی بندرونه لری مشهور او مهم بندر یې دوزاوو په نوم بندر دی .

الجزایر

پایتخت

پخپله دالجزایر ښار .

دځمکی پراخوالی ۹۱۹۰۸۱ مربع میله نفوس ۳۱۰۰۰۰۰ ۱۳۲۴۹۰۰۰ تنه دی .
پیسې ددینار یودیاری دغه افغانانوول

زیاته برخه یې نساجی تولیدات حاشین یا ب موتری پترول بوره سکاره وسپنه پولا د حبوبات او قهوه دی .

صادرات یې شراب ، حبوبات ، پوټکی میوی ، وسپنه ، اومه جست ، دگوگرو ډبري کازک دعطربوتی ، تمباکو ، سبزیجات اوپترلیسم دفرانسی سره عمده تجارت لری .
پوهنه اودین یې:

دالجزایر اصلی اوسیدونکی عرب او بربریانوپه نوم مسلمانان دی . په الجزایر کښی یو پوهنتون موجود دی دمسلمانانو او فرانسی ابتدایی ښوونځی دیوبل سره گډوډ دی د آزادی دمخه په الجزایر کښی تقریباً یوملیون اروپایی چه په سلو کښی اتیا په الجزایر کښی زیږیدلی میشته ؤ اوس دغه شمیر یوپه لسه کم شوی دی .

منابع او صنایع

دکرهڼی تولیدات یې وریشی ، جودر جوار کچالو ، تمباکو ، کتان ، زیتون ، قیل ، غوړماناریال دی اولتیم هم پکښی زیات دی مالداری شتمنی ده دوسپنی ، جستو سرب ، آب ، نامه ، راکچه ، غاز او پترو لوڅکی زخیری لری .

دالجزایر دصناعتی تولیداتوکلنی زیاتو کم ۴۴۰ میلیونه ډالره اټکل شوی دی جوار دا تو

السلو ادور:

پایتخت :

سان سلوادور .

دځمکی پراخوالی ۸۰۲۶۰۰ مربع میله .
داوسیدونکو شمیری په ۱۹۶۸ کال دملگرو ملتونو داټکل له مخی ۳۳۹۰۰۰۰ تنه
پیرغ یې :

برخی یې په سپینه ټوټه جنگی نښه لگیدلی ده .
پیسې :
کولون یوکولون د ۱۷ - افغانیو انبول .
څرگندونه :
دمرکزی امریکی د کوچنیو جمهوریتو څخه یوکوچینی جمهوریت دی چه دقنوی پسه کرهڼه کښی د نړی اوم هیواددی .

زردغون ، سپین پراقفی ډوله ، زرغونه

د افغانستان کالني

دپاره ټاکل کېږي دپارلمان دپاره هر سړي مجبور دي چه د ۱۸ کلني اود هغه نه پورته رای ورکړي .

السلو ادور دملگرو ملتو اودا مريکا يي هیوادو دشوراء غړي هیواد دی .

پوميه ، طلا او بوره يي صادرات دی په ۱۸۲۱ کال يي دهسپاني څخه آزادی گټلي خلک يي په سلو کښي شپيته تنه سوادلوري تعليمات پکښي به و پيا ډول اجباري دی زبه يي هسپانوي او مذهب يي رومن کاتولیک دی . جمهور رئيس يي د خلکو له خوا دپنځه کالو

لويديځ آلمان:

منابع او صنايع :

د ۱۹۵۰ - او ۱۹۶۰ کال ترمنځ لويديځ آلمان په زړه پوري اقتصادي ودی ته رسيدلي په ۱۹۵۰ کال يي ملی توليدات ۲۳ بيليون ډالري په ۱۹۶۳ کال ۹۴ بيلون ته زيات شول . لويديځ آلمان په اروپايي هیوادو کښي لومړی پولا دتوليدونکی هیواد دی .

پوهنه او مذهب :

لويديځ آلمان ۱۹ پوهنتونونه ۸ تخنیکي پوهنتونونه او شپږ څلويښت دعالي تعليماتو موسسې ، موسیقي او مذهبي دايري لری د شپږ کلني او پنځلس کلني ترمنځ تعليم اجباري دی داساسي قانون په اعتبار په آلمان کښي د مذهبي آزادی مراعات کېږي .

دفاع :

دلويديځ آلمان نظامي لښکري دملکي آمريتو د اداري لاندی دی د ۲۱ کلنو عسکري جلب د ۱۸ میاشتنو دپاره معمول دی .

پایتخت :
دین ښار .
د ځمکي پراخوالی :

دلويديځ بر لين په گڼون ۹۳۷ ، ۹۵ مربع ميله دنفوسو شمیري په ۱۹۶۹ کال کښي دملگرو ملتو داټکل له مخي ۷۷،۹۳۸،۰۰۰ تنه دی .

بیورغی :

په افقي ډول توری سری او طلايي رنگ ټوټی دی .
پيسی :
دمارک په نوم یو جر منی مارک د لسو افغانیو اڼډول دی .

څرگندونه :

آلمان په مرکزی اروپا کښي شامل دراين دسیند په سیمه کښي واقع دی . د ۱۹۵۵ کال دمې په ۵ نیټه دلويديځ آلمان جمهوریت بالکل آزاد شو .

المغرب:

پيسی :

پایتخت يي :

درباط ښار .

منابع او صنايع :

د ځمکي پراخوالی :

او سيدونکی کروندگر او مالدار دی . دکر هنی پيداوار يي ، وربشي ، غنم او جواردي ، ډيري میوی او تاگونه لری چه خرما پکښي گټور حاصل دی . صنعتي توليدات يي قالين ، خرمنی ، وړی ، وروښم دی . شتمن درنگونه يي فاسفيټ ، تامبه ، سرب دتيرو سکاره قلعي او پترول دی .

۱۷۲۸۳۴ ميله .

دنفسو شمیر يي :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو د اټکل له مخي ۱۵،۲۳۸،۰۰۰ تنه .

بیورغی :

په سره ټوټه باندي شين ستوری .

دثری مملکتونه

پوهنه او مذهبيې : المغرب کليوال
اکثر بی سواده دی مگر تربیوی او زراعتی
مسلك یسی مخ په انکشاف دی
مذهبی مدرسی او پښوونځی لری . دگپرو پڼ
اسلامی پوهنتون په ژبه پوری مشهور
پوهنتون دی رسمی ژبه نی عربی ژبه ده
اوسیدونکی اهل سنت دی .

صادرات یی خوراکی شیان تمباکو، میوی
ماهی ، شراب ، سبزیجات او معدنی تولیدات
دی . په کال کی زیاتو کم پنځه سوه زره
سیلانیان تماشی ته ورځی دغه لاری څخه
بیله کومی ټاکلی اندازی څخه زیاته گټه لاس
ته ورځی .

اندونیزیا

پایتخت :
دجاگارتا ښار .
د ځمکی پراخوالی ۷۳۵۸۶۵ مربع میله .
داوسیدونکو شمیری په ۱۹۶۹ کال دملگرو
ملتو دټکل له مخی ۱۱۶،۰۰۰،۰۰۰ تنه ده .
پیرغیی :
په افقی ډول دوه سری سینی تاکانی
پیسې :
روپی د څلور نیمو افغانیو انډول :
جاگارتا دجاوا په جزیره کښی واقع ده
چه پخوانی نوم یی (پاتاویا) دی .
منابع او صنایع :

نه وروسته دوهمه درجه هیواد دی .
خلک یی په سلو کښی ۸۰ تنه په کرهنه
لکیا دی ورپیی ، جوار ، حبوبات ، تمباکو
قهوه ، ربی ، مرچ او نور لکه نارگیل ، چای
پوره او تیل یی گټور تولیدات دی داندونیزیا
حکومت کوپراتیفونه تشویق وی ، غوازی چه
په پنځه کلنو پلانو دوریچو او دخوراک
اساسی شیانو او بریښنا قوت زیات کړی
یواته کلن انکشافی پلان یی په ۱۹۶۱ کال
شروع شوی دی .
معارف او مذهبیې :

د اندونیزیا او سیدونکی په سلو کښی
۹۰ مسلمانان دی او نورپاتی اوسیدونکی
عیسوی هندو او بودایی دی .
ابتدایی تعلیمات یی د ۶ کلنی څخه تر
۱۲ کلنی پوری اجباری دی متوسطه او عالی
تعلیمات په منځنی درجه لری .
دجاگارتا او بانیدونک پوهنتونو ته پکښی
مشهور دی داندونیزیا دباها سا دخلکو ژبه
چه دملائیی ژبی نه مشتق ده رسمی ژبه ده .

د طبیعی ذخایرو له مخی اندونیزیا دثری
په هیوادو کښی غنی هیواد دی د ذخایرو لوی
درنگونه یی د قطی ، تیل ، دسکرو ډکدرنگونه
دی او زیات ذخایری منگانیز ، تامبه ، نکل
سره زر ، اوسپن زر لری دتیلو کلنی تولید
یی دوه سوه ملیونه تنه دی .
همدارنگه دعراق ، کویت او ساراواک ته
تیل وار دوی اوهغه تصفیه کوی .
اندونیزیا دقلمی په تولید کښی د ملایا

اندورا

پایتخت یی داندورا ښار .
د ځمکی پراخوالی ۱۹۱ مربع میله .
د نفوس شمیر :
په ۱۹۷۰ کال د ملگرو ملتو د ټکل له
مخی ۱۹۵۰۰ تنه دی .

بیرغیی په عمومی ډول شین ژبی او سور
دی .
پیسې :
فرانک د ۹ - افغانیو سره انډول دی .

د امریکی متحده ایالات

پایتخت یی :
دواشنگتن ښار
د ځمکی پراخوالی :
۳۶۱۵۲۱۰۱ مربع میله .

داوسیدونکو شمیری :
په ۱۹۶۹ کال د حکومت د ټکل له مخی
۲۰۴۱،۰۰۰،۰۰۰ تنه دی .

د افغانستان کلتري

معارف او مذهب يې :

په امريکه کېنې د زرونه زيات پوهنتونونه دي چه هر پوهنتون اختصاصي خانگي لړي سر بيره په دغه نور اختصاصي پوهنتونونه يې د ښوونځيو سره ډير دي معارف پکښې په زيات اندازه پالل کيږي .

معلمان پکښې په مختلفو اختصاصي برخو کېنې زيات دي ابتدايي تعليمات پکښې په عام ډول زيات دي او موسسي او ورکټونونه پکښې د ماشومانو دشموليت دمخه رسيدگي کوي . عام دين يې عيسوي دين دي پروتستان پکښې اکثريت لري په متحده ايالاتو کېنې کاتولیکان هم ميشته دي سر بيره په دغه په امريکه کېنې پنځه حليونه يهود هم ميشته دي .

پيرغني :
په ملي نوم افقي پيرغ غي ديارلس تاگانې اوستوري اوه تلسري شپږ تاسپيني کېنسي خنډي ته يې يوه شنه پورتنې برخه ترخلوږمي سږي تا پوري اوږد والي لري .
دوه پنځوس سپين ستور پري لگيدلي دي .

پيسي :
دالر دی يو دالر د پنځه څلوېښت افغانيو انډول دی .

منابع او صنايع :

د امريکي د متحده اضلاعو هيواد دنړي د شتمنو هيوادو څخه ودان هيواد دی د امريکي هيواد د معدني شتمني له مخي د زراعتي کروندو په نظر او د صنايعو او فابريکو د انکشاف په لار کېنې په نړي کېنې لوی اهميت لرونکي هيواد دی .

ايتاليا

پايتخت يې :

انگور پکښې په لومړي درجه اوبادام نارنج ليمو ، مني اوناک پکښې په زړه پوري زيات پيدا کيږي . په ځينو سيمو کېنې شولي هم کېږي فوا ، ميږي ، آسونه قهچري او بزي پکښې يوږل کيږي په ايتاليا کېنې په مختلف ډول رنگ په رنگ شراب ډير ډير تو ليد پوري سپين اورنگين مر مرهم پکښې پيدا کيږي .

دروم ښار .

د ځمکي پراخوالي :

۱۱۶۳۰۲ مربع ميله .

د اوسيدونکو شميريې :

په ۱۹۶۹ کال ملگرو ملتو دا ټکل له مخي ۵۳۱۷۰۰۰۰ تنه دی .

پيرغ :

دري عمودي شين بختي سپين او نري تاگانې .

پيسي :

ليره داوه پولو سره انډول .

منابع او صنايع :

دکرهني گټور پيداواري غنم ، ليمو ، کچالو ، جوار اوانگور دی . دايتاليا ميوې او سبزيجات داروپا گڼ بازار ته ليرل کيږي

د ايتاليا دفاعي قوه په ناتو کېنې دهغه هيواد د غړيتوب سره زياته منظمه او تقوي شوي خورا نوي وسلې دراکټونو او نورو په شمول لري .

ايتو پيا (حبشه)

پايتخت :

په ۱۹۶۸ کال دملگرو ملتو دا ټکل له مخي ۲۴۷۶۰۰۰ تنه .

داديسه بابا ښار

د ځمکي پراخوالي :

۲۹۸۲۰۰ مربع ميله دی .

د اوسيدونکو شميريې :

دري شني زيري او سري افقي تاگانې په زيره تايي دزهرې نقش لگيدلي دي .

دڼی. مملکتونه

پېسی :
منگانیز ، قلعي ، تامبه ، پوټاس ، گوگي ،
اوماکه دسکرو او اوسپني کانونه يې رابرسيره
شوی دپترولو تفحصات پکښې جريټل لږي
راډيو او تيلفوني مخابراتي يې مخ په پراختيا
دی .

دحبشی ډالر يوډالر ۱۷-افغانی انډ و ل دی.

قطايع او صنايع :

په سلو کښي نوي عايدات يې زراعتي
پيداوار دی . مگر مهمي صنعتي منابع هم
لری داوبو او بریښنا دقوی نهم استفاده
کيږی .

معارف او مذهب :
دحبشی کلتور ديوان او مصر حداثي لاندی
راغلی نودعيسوی مذهب اکثریت پکښي ډير
دی دکلیسا سراسقف د امپراطور له خپم
ټاکل کيږی .

په حاصل خيزه کړندو باندي اورښتونه
ددی باعث شويدي چه په کال کښي دوه فصله
ورکړی . قهوه ، غنم ، وربشي ، می ، تمباکو
اوگنی يې گټور زراعتي پيداوار دی .
دکافا دولايت گټوره قهوه نيمايي خارجي
تجارت دپاره مهم صادرات دی .

په پنځه ؤ کښي يوه برخه مسلمانان دی
داديسه بابا دپوهنتون په شمول يو شمير
ښوونځي لری رسمي ژبه يې (امباری) ژبه ده .

دفاع :
امپراطوري دځمکنيو ، هوايي او بحري
قواؤ عمومي قوماندان دی .

ایران

خاني لری ، کرهنه دایرانيا نو لومړنی کسب
دی .
غنم وربشي ، جوار ، وربجي ، میوی ، ووی ،
تماکو ، اومه وربښم ، گنی او بومبه يې گټور
توليدات دی .

پایتخت يې :

دتهران ښار .

د ځمکي پراخوالی :

۶۲۷۰۰۰۰ مربع ميله .

د اوسيدونکو شمير يې :

دملگرو ملتو داټکل له مخه ۲۷۸۹۲۰۰۰

تنه دی .

بيرغ :

دایران ځنی مشهور توليدات چه دایران په
څو مهمو ښارو کښي لکه کاشان ، کرمان ،
همدان ، قم ، اراک ، تبریز ، مشهد ، اصفهان ، او
تهران کښي دغاليو اوبدل دی .

په لفتي ډول شنی سپینی او سری تاگانی
چه په سپینه ټوټه يې دزمری او لمر طلا يی
نقش لگيدلی دی .

پېسی ریال ۷۶ ریاله یو امریکایی ډالر سره
برابروي .

معارف او مذهب يې :

شيعه ، جعفريه ، او اماميه مذهب يې داکثریت
مذهب دی .

منابع او صنايع :

لمړنی تعليمات اجباری دی عالی تعليمات
ورته دتهران ، شيراز ، مشهد ، اصفهان ، تبریز ،
اهواز او رضائيه پوهنتو نو کښي حاصل
دی .

په غر ښو لمنو کښي څنگلی دی دتيلو وسپنی
سکرو ، گک تامی ، سرب ، منگانيز ، نیکل ، کرم ،
گو گرد دستين مر مر سپړی او دکو بال ت
رنگونه لری .

د ۱۹۶۲ کال په اکتوبر کښي عسکری پوهی
زده کول منځ ته راغله چه دهغه په اساس
دکليوالو دگانونی ښوونځيو فارغان پکښي په
درس لوستلو ترهغه پوری لگيا وی چه د
بيرغ لاندی خدمت پای ته رسوی .

ایران په ختيځ کښي دتيلو يوه لويه منبع
ده . تيلی نئې حلويو پنځه پایب ډلاینو په ذريعه
آبادان ته رسيدلی هلته تصفيه کيږی سربيره
په دغه په تهران او کرمانشاه کښي هم تصفيه

دڼۍ مملکتونه

بار بادوس

خرنگه چه دبار بادوس داغزني انيخړ د پره
گني ونې لري نو په دې عقیده ښايي.
ددې سيمي نوم دهمد غه ځای څخه ود .
کړي وي.

پایتخت يې :
برج تاون .
دځمکې پراخوالی - ۱۶۶ مربع ميله

په ۱۹۰۵ کال دلېری ځل دپاره دبار بادوس
جزیرې ته يوه انگليسي بېړۍ ورسيدله.
وروسته انگليسي پناه گزينان يو په بل
پسي دغې جزیرې ته ورمات شول دبار بادوس
اکثر اوسيدونکي تور پوځي دي چه ژبه يې
انگليسي ده خپله داخلي آزادی په ۱۹۶۱ کال
دانگريز څخه وکتهله.

داوسيدونکو شمير يې :
۲۶۰،۰۰۰ تنه
پيسې يې :

بوره، پومبه، فندي، شيره، دگني گړبي د
بار بادوس مهم زراعتي پيداوار گڼل شي.

دغرب الهند دالر د ۳۰ - افغانیو انډول.

باربادوس چه دپيری او اغزني په معنی دی
لومړی ځل ددري تنو پرتگالي او هسپانوي
لامبو وهونکو نه په دغه سيمه اطلاق شوی

برازيل

منگانيز، وسپنه او موازيت چه دتوريزم لويه
منبع ده توليدات يې هم ډير دي.
تيل، نکل، گوم، صنعتي الماس، تامبه ،
گوار ترز او تنگستن پکښي ميندل کېږي .
معارف او مذهب يې:

پایتخت يې:
برازيلسا.
دځمکې پراخوالی - ۳۰۲۸۶۷۷۳ مر بڼه
ميله.
دنفوسو شمير يې په ۱۹۷۰ کال دحکو مت
داتکل له مخې ۹۳۷،۰۰۰،۰۰۰ تنه
۲۶۱،۹۸۰،۰۰۰ تنه

برازيل په عمومي ډول يوکا توليکي هيواد
دی مگر مذهبي آزادی پکښي تضمين شوی ده
دوه ډيرش رسمي پوهنتو نونه دري کاتوليکي
پوهنتو نونه ۴۸۶ عالی تعليمي موسسني اونور
ښوونځي لري.
ابتدایي اچباري تعليمات يې وې يادی.
دفاع، ديو انتخابي سيستم لاندی ټول نارينه
ددولس کلني نه دپنځه څلويښت کلني پو ري
دبيرغ لاندی عسکري خدمت پای ته رسوی
دخدمت موده يې يو کال او دا احتياط څد مت
دپاره پنځه کاله موده ټاکلی شوی ده.

بيرغ يې، شين د ۲۲ سپينو ستو رو سره
دزرغونه دايری په مخ يې دصليب شکل چه په
مرکزي برخه يې طلا يې الماسی نقش دی
لري.
پيسې:
کر وزيرو د ۱۹ افغانی انډول.
منابع او صنايع:
په برازيل کښي درنگونه ډير دي مگر لږو
پکښي انکشاف کړی دی.

بحرین

دمنامی دښاری سيمي په گډون ۴۰۰ مربع
کيلو متره په شمال ختيځ کښي دمحرقت په
جزیره کی تقريبا شل زره تنه ميشته دي.
اوسيدونکي:
يولک اوشل زره تنه.

پایتخت يې:
دمنامی ښار. او سيدونکی زيا تو کم ديرش
زره تنه دي.
دځمکې پراخوالی.

دڼې مملکتونه

بیرغ یی: سپینه مخکه دسو روټیلوسره .
 پیسی: دینار ددوه سوه افغانیو انډول.
 منابع او صنایع: بحرین دفتو ډکې ذخیرې لری. او دورخی عالی مکتب لری.
 ۲۰۰۰۰ بیرل تیل تصفیه او صادوری.
 زراعت: په بحرین کښی زراعتی خمکی ډیری لږدی.
 معارف اومذهب ئی: دبحرین خلک مسلمانان دوه ابتدایی او پو

برما

پایتخت یی: درنگون ښار.
 دځمکنی پراخوالی: ۲۶۱۷۸۹ مربع میله.
 دنفوسو شمیر دملگرو ملتو ۱۹۶۱ ۹۸۰،۰۰۰ ته ۲۶۱ تنه
 بیرغ یی سوربه شین بڅنه برخه یی سپین ستوری پنځه ضلعی دهری ضلع تر منځ یی د نورو کوچنیو ستورو نقش لگیدلی دی.
 پیسی کیات یعنی سل پیاس ۹ افغانو سره برابره دی.
 منابع او صنایع: معدنی تیری پکښی خورا زیاتی دی تیل ، سرب زر نونگستن،جست او معدنی پیداواری لعل یاقوت پشم ډبره او نوروی گټور مهم معدنی تولیدات دی.
 دکرهڼی ارزښتناک، پیداواری وریجی پومبه جوار او تماکو و مهم تولیدات دی دکرو ند و دښی ودانی داویو دنابعو معدنو برښنا اوحمل

بلجیم

پایتخت یی: برسلز
 دځمکنی پراخوالی: ۷۸۱ ۱۱۲ مربع میله .
 داوسیدونکو شمیر ئی: ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ۰۰۰ ۶۶۷ ۹۰ تنه .
 بیرغ ئی: په افقی ډول دری توی زیری اوسری تاگانی .
 پیسی یی: فرانک . ددوی پولوه سره برابر .
 منابع او صنایع: دبلجیم یوازی مهم درنگ دتپرو دسکرو ښار دی .
 درنگ دی . بلجیم صنعتی مواد تولیدونکی هیواد دی سره ددغه کرهڼه او ځنگلی هم پکښی اهمیت لری.
 غنم ، کچالو ، وریشی ، جوار او لبلوئی گټور زراعتی پیدا واری .
 لوی صنایع ئی. دمعدانو په استخراج پولاد سازی غذائی موادو ، مشروباتو، ماهی نیولو، شیشی دالماسو پرش دنساجی اوکیمیا و ین مواد تولیدوی .
 دڼې دالماسو دنجارت لوی مرکز دانترپ

د افغانستان کالني

معارف او مذهب :

د بلجيم خلک په دوه برخو دفلمنگانو او والون په نوم ويشل شى .
داکثريت مذهب ئى .رومن کاتولیک مذهب دى دکنت ليژ ، پرسل او لوين په ښاروکښى خو پوهنتونونه او دکرهنى ، تخنيک هنر او موسيقي ښوونځى لرى .

په جنوب کښى دبلجيم دخلکو رسمي ژبى فرانسوى او په شمال کښى يوه ډنمارکي ژبى ته ورته فلمش ژبه چه په بروکسل کښى دواړه ژبى دبلجيم ژبو تشکيل دى ويل کيږى : شامل نه دى .

دفاع .

بلجيم دشمالى اتلا نتيک دنظامى تي ورنږدى هيواد دى عسکرى خدمت عام دى په داوطلبانه ډول د ۱۷ کلنى عمر څخه شروع کيږى پنځسه کاله خدمت لازم دى داوولس کالنى نه پورته او داوولس کالنى نه لږ څلور کاله او داوولس کالنى نه زيات درى کاله عسکرى خدمت پاى ته رسوى دخدمت لازمى ټاکلى موده ۱۲ مياشتى دى په دغه اصل کښى احتياطي منصبداران شامل نه دى .

بلغاريا

پايتخت يى :

د صوفى ښار .

دخمکى پراخوالى .. ۲۹ ۴۲۷ - مربع ميله .

دنفوسو شمير ئى .. ۱۹۶۹ - کال داپتل

له مخى ۸،۴۳۶،۰۰۰ تنه

بيرغ ئى .. درى سپنى ، شنى ، سري افقى تاگانى په منځنى برخه کښى دجنگى نښى نقش دى .

منابع او صنايع :

دکرهنى زيات پيداوار يى غنم ، وربشى او جوار دى کچالو او باټينگر هم پکښى کيږى هيواد يى په عمو مې ډول يو زراعتى هيواد دى مگر دملى اقتصادى پلان لاندى صنعتى کيدو په لور روان دى دبرښنا په قوى ، سگرو ، ماشين ، باب ، فلزا تو ، په نساجى ، ساختمانى موادو ، پوټکو خرمنى شيانو او تيلو باند ي

معارف او مذهب :

دخلکو ژبه يى بلغاريا يى ژبه ده اساسى تعلما ت يى د ۷ کلنى نه تر ۱۴ کلنى پورى اجبارى دى يوو پشت پو هنتو نه او عالى ښوونځى لرى په دغو کښى د صوفيه پوهنتون هم شامل دى مذهب يى او تو تودا کس مذهب دى په بلغاريا کښى داوه نيم سوه زرو څخه زيات مسلمانان هم ميشته دى .

دفاع -

داوولس کلنى څخه تر پنځه شپيته کلنى پورى ددوه کالو دپاره عسکرى خدمت اجبارى دى .

بوتسوانا

منځنى څنډه يى سپينه ده .

پيښى :

دجنوبى افريقى راند د ۶.۵ افغانو سره برابر بوتسو اناد ۱۹۶۶ کال دسيپتمبر په ديرشمه نيټه دبرطاني دتحت المايکى نه آزاد شوله .

پايتخت يى کابرون .

دخمکى پراخوالى ۲۷۵ - مربع ميله .

داوسيدونکو شمير يى په ۱۹۶۹ کال دملگرو

ملتو اپتل له مخى ... ۶۲۹ تنه .

بيرغ ټک شين ديوى تورى افقى پټى سره

بورندى

داوسيدونکو شمير يى په ۱۹۹۶ کال دملگرو ملتو داپتل له مخى ... ۳۲۴۵۰ تنه .

بيرغ يى :

پايتخت يى :

بوجومبورا

دخمکى پراخوالى ۱۰۴۷ - مربع ميله

دڼۍ مملکتونه

دوه سکېنتی ستري تا په سراولمن کښی شین ملگرو ملتو نه مرستی اخلی د اوبسی لورته یی په سپینه مرکزی دایره کښی ملگرو ملتو اودافریقایی هیواد د موسسی غږ دطبل دباسو دکیا وړی دی .

پیسې : فرانک دپنخوسو پولو انډول .

بولیویا

دصایعو نه یی دمعادنو تولیدات زیات مهسم دی گتوری شتمنی زر ، تامبه ، سرپ ، جست ستره زر ، وسپنه ، اوچونه پکښی زیات دی د نړی دحلبی تولیدات په بولیویا پکښی منیدل شی .

پایتخت یی : لاسوکر .

لازیایی دحکومت مرکزی .

دخمکی پراخوالی : ۴۲۴۹۶۳ - مربع میله .

داوسیدونکو شمیری ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۴۸۰۰۰ تنه .

پیرغ یی : په افقی ډول دری سړی زپړی اوشنی تاگانۍ

پیسې : دینونونه پکښی آزاد دی رسمی ژبه یی هسپانوی ژبه ده .

پوهنه او مذهب

لومړنی تعلیمات یی وړیا او اجباری دی دلو یانو بیسواد ی پکښی چه په سلو کښی اته پنخوس اتکل کید له مخ په کمیدوده پوهنتونه لری عمومی مذهب یی رومن کاتولیک دی ، دینونونه پکښی آزاد دی رسمی ژبه یی هسپانوی ژبه ده .

دفاع

دعسکری خدمت دوره یی چه په پنخلس کلنی څخه شروع او تطبیق کیری اجباری ده .

منابع او صنایع :

په سلو کښی اویا تنه یی دکرهنی په چارو لگیا دی دکروند وتولیدات کاکاو بوره ، قهوه وربشی ، وریچی اورپ ، یی مهم پیداوار دی .

بهوتان

پایتخت یی : تیمبو .

دخمکی پراخوالی : ۱۸۱۴۷ - مربع میله .

دنفوسو شمیری - په ۱۹۷۰ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۸۰۰۰۰ تنه .

پیسې : هندی روپی داته افغانو سره برابر

پاراگوی

پایتخت یی : اسونسیون .

دخمکی پراخوالی : ۱۰۷۴۷ - مربع میله

داوسیدونکو شمیری په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۲۳۰۳۰۰۰ - تنه

پیرغ یی :

د افغانستان کالني

دری افقی سری سپینی زرغو نی تاگا نی د
سپینی تاپه یوه خنډه یی جنګی نښه په بل
لوری دیوی جملی سره د زمري نقش دی دغه بیرغ
په نړی یوازنی بیرغ دی چه دواپه خوا وی
مختلفی دی .

پیسې :

دگوزانی ددیرش پولو سره انډول .

منابع او صنایع :

معارف او مذهبی

عمومی مذهب یی رومن کاتولیک دی نور ،

مذهبونه پکنی آزاد دی .

داوه کلنی څخه ترلس کلنی پوری ابتدایی

تعلیم پکنی اجباری دی .

ژبه یی هسپانوی ژبه مگر دگوزانی په نوم

دسرو پوټکو پخوانی ژبه هم پکنی ویل کیږی

دودانی لرګی په کښی یی دوسپنه مینګانیزم

اوتامبه پکنی ډیر زیات دی . مگر ویستسل

شوی نه دی په سلو کښی ۷۵ خلک پو ونده

پاکستان

میاشت اورستور وسره پنځه ضلعی لری .

پایتخت یی :

اسلام آباد .

بیرغ یی

دشپین بختی تاسره عمودی سپینی تاته نزدی

پیسې :

پاکستانی روپی داته افغانو انډول .

پانامه

پانامه گبی ځنګلی لری دکاج لرګی گټور

صادرات دی یوازی نیما یی سیمه یی کروند ه

اودکره نی وږ د مالدا ری هم پکنی روز ل

پکنی کیږی قهوه اووریجی مهم تولیدا تدی

ارزښتناک صادرات یی کیله کاکا بوره اوسمت

دی زیات تجارت دامریکی سره کوی .

معارف او مذهب

رومن کاتو لیکي مذهب

پکنی مروج دی یوبل مذهب هم پکنی موجود

وی داوه کلنی نه تر پنخلس کلنی پوری تعلیمات

پکنی اجباری دی .

رسمی ژبه پکنی هسپانو ی ده چه استعمال

یی اجبازی دی دیپانامی په ښار کښی

یوملی پوهنتون هم لری .

پایتخت یی :

پانامه .

دځمکی پراخوالی :

۲۹۲.۸ - مربع میله .

داوسیدونکو شمیری -

په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو اټکل له مخی

۴۱۷ ر۱ - تنه

بیرغ یی -

څلور سپینی تاګانی دزرغونه ستور وسره

په مستطیل ډول شین سپین دسرو ستورونقش

پری لګیدلی دی .

پیسې -

بالبو اد ۴۵ افغانو انډول .

منابع او صنایع :

پرتګال

بیرغ یی :

په عمودی شنی سری تاګا نی په منځ کښی

دسپر نقش لګیدلی دی .

پیسې :

ایسکو دیوی افغانی اوه پنځوس پولواډول

منابع اوصنایع .

دکروند ومهم پیداوار یی غنم جوار او

پایتخت یی :

دلزین ښار .

پایتخت یی :

۳۵۰۵۱۰ - مربع میله

داوسیدونکو شمیری -

په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داټکل له مخی

۹۰۶.۱ تنه .

د نړۍ مملکتونه

او تیل هم پکښې کشف شوی دی .
الکول ، تاري رختونه ، کاغذ بوت او نور
پکښې مهم تولیدات دي .

موزامبيق -

ددیلاکو دخولي نه په ختیځه افریقه کېښی
نرجنوبی اتحادی افریقی پوری اوږد دوا لیري
دخمکی پراخوالی ۲۹۷۷۳۱ - مربع میله باندی
زیاتو کم اوه ملیونه تنه میشته دی .

پایتخت یی لورینکو مارکیس په نوم مرکزی
ښار دی مهم پیداوار سمت اوپره بوره پومبه
کوپره ، اووم دی دمعدانو تولیداتو یی سره زر
سپین زر او یورانیم دی .

شنی دماغی جزایر په پنخلس جزیری په
شمالی اطلس کېښی دی ټوله سیمه یی د ،
۲۰۱۵۴۹ - مربع میله نه زیاته ده .

پیداواری قهوه ، درمل ، پوټکی ، میوی او
حبوبات دی پرتگالی کینیا

دلوید یخی افریقی په ساحل کېښی دیننگال
اواکایانا ترمنځ ۱۳۹۴۸ مربع میله پراخوالی
لری ۶۳۹۰۰۰ تنو څخه زیات اوسیدونکی لری

مهم صادرات یی موم ، روغنیا ، عاج او
پوټکی دی دییسو په نوم مهم بندر لری دسان
نوم اوپرنسیب په نوم جزایری دگینیا په
خلیج کېښی دیوگو درم داداری لاندی زیاتو
کم څلور شپيته تنه اوسیدونکی لری پیداواری
کاڅو ، قهوه کوپره ، نباتی غوړی اوکلیسن
ماڅو -

دچین دکانتون دسیندو په خوله کېښی واقع
ده دیوسل او پنڅوس زره تنو څخه زیات
اوسیدونکی لری زیات تجارت یی دچین سه دی .

دپرتگال تیمور - داسترالیا په شمال کېښی
د تیمور په نوم یوه کوچنی جزیره ده چه زیاتو
کم پنځه لکه اوسیدونکی لری قهوه کوپره او
موم یی مهم صادرات دی .

ورجی دی باغی میوی انگور او شراب
دی دښو نه تیل او نوری میوی پکښی زیات
پیدا کیری سیمه یی په سلو کېښی پنخلس د
نیشنر وڅپي او کارک څنگلو نیولی ده .

دمعدانو تولیدات دپرو سکاره ، سرب ،
تامبه قلمی کاروین ، گوگي ، لیتیم ، اوتیتا نیم
دی گهور صنعتی تولیدات یی رختونه لوئسی
کیمیای مواد کاغذ او شیشی دی .

صادرات یی کارک ، شراب ، په دبلو کېښی بند
شوی ماهیان ، وڅکی اونورو په گبون تجاری
ارزښت لری .

معارف او مذهب یی

دپرتگال اساسی مذهب یی رومن کاتولیک
دی مگر مذهبی آزادی پکښی ده ابتدا یی
تعلیمات پکښی اجباری دی څلور پوهنتونو
هم لری مختلف تعلیمی موسسی پکښی دغنی هنری
اوموسیقی ښونځیو په گبون ډیری دی .

دفاع : عسکری خدمت پکښی دشل کلنسی
اوپنځه څلویښت کلنی ترمنځ اجباری دی .

دپرتگال متصرفات

انگولا در زمینه اوږد دوالی دجنوبی کانگو در
یاب سره لگیدلی سرحد لری دیوه گورنر له
خواجه فوق العاده اختیارات لری اداره کیری
یوه تقنینی ټاکلی شورا هم لری ۵۷۵ کال نه
وروسته دپرتگال متصرفه ده اوسیدونکوی
۹۳۶۴۲۶ تنه دی .

په دغو کېښی یوازی دوه لکه پنځوس زره تنه
اروپایی دی .
دلوند ا ښاریی پایتخت دی .

گهور پیداواری قهوه ، العاس ، جواز څاهي
پوره تامبه غوړی ډیری دانی ، عاج ، غوا ، تماکو اور
پردی .

دهر ډول شتمنی ډک درنگو نه لری سره زر

پوانده

پایتخت یی :

وارسا

دخمکی پراخوالی :

۱۲۰۶۶۴ - مربع میله .

داوسیدونکو شمیری - ۱۹۶۹ کال دملگرو

ملنو داټکل له مخی ... ۵۵۵ ۳۲ - تنه

بیوغی نه

دوه افقی سپنی اوسری ټاگانی .

پیسې :

زلوتی څلور زلوتی دلسو افغانی انپول .

منابع او صنایعی :- په سلو کېښی - ۴۵ -

تنه کروند گردی دکرهڼی پیداواری غنم وربشی
کچالو ، لیلیو ، تماکو دی . صنعتی تولیدات یی
رختونه کیمیای مواد د لروکواسیاب اوفلز ی
لوئسی دی په نو صنایعو کېښی موټو تراکتور

د افغانستان کالسی

دراڼه ماشينونه بېړۍ اولونکۍ جوړېږي .
 لويې صنعتي فابريکې ملي دد اقتصادي
 پلان لاندې کار کوي .
 دمعدانو څخه هم شتمن هيواد ددې ډېر و
 سکاره تبلي طبيعې گاز سرب ، گوگرد، پتاسي
 او نور ډير شيان لري .
 معارف او مذهب يې - تعليمات يې وړيا او
 اجباري دي ۷۶ د عالي تعليماتو موسسې
 لري مشهور پوهنتونونه يې دواړسما پوهنتون
 لودز ، تورن ، پزنان ، کراکو ، لوبين او راکلا
 پوهنتونونه دي لوي مذهب پکښې رومن کاتولیک
 مذهب دي .
 دفاع دشل کلني او پنځوس کالني عمر تر
 منځ دعسکري خدمت موده ټاکلي شوي ده ددري
 گوني ځمکي . بحري او هوايي قوا وي لري .

پيرو

دصادراتو زياته برخه يې پومبه ، ماهي اوچه
 پترول اودهغه نه اخستل شوي مواد ، بوره
 تامبه اوواحه اوسپينه دي ماشين باب او عواده
 جات وارد وي رختونه کيمياوي مواد او رنگونه
 يې هم وارداتي شيان دي .

معارف او مذهب يې :

درومن کاتولیک مذهب حمايت پکښې کيږي
 مگر مذهبي آزادي لري په سلو کښې ۴۷ تنه
 بوميان او نورسپين پوټکي دي په سلو کښې
 يونيم يې تور چيناييان او جاپانيان دي .
 ۷۶ کلني ده تر ۱۴ کلني پوري پکښې ابتدايي
 تعليمات وړيا او اجباري دي .

دسان مارکوس پوهنتون پکښې ديني :
 لويديځي کړي د پوهنتونو څخه پخواني ،
 پوهنتون دي .
 اته نور پوهنتونونه هم لري رسي ژبه يې
 هسپانوي ژبه ده .
 دفاع -

دوه کاله کړندې عسکري خدمت پنځه کاله
 په لمړي احتياط او پنځه کاله دوهم احتياط او
 شل کاله په ملي کاروکښې خدمت اجباري دي
 هوايي او بحري دوه عصري قوا لري .

پايتخت يې :

دليما ښار دی .

دځمکي پراخوالی - ۴۹۶۲۲۲ مربع ميله .
 دنفوسو شمير يې - ... ۱۳۱۷۲۲ - تنه .

پيرغ يې :

دري عمودي سړي سپيني تاگاني په سپينه تا
 باندې سور يخن زړي نقش لگيدلي دي .

منابع اوصنايع :

په سلو کښې د۵۸ تنو کسب يې ذکر هغه او
 مالداري ده چه دپيرو په سلو کښې ۴۷ ،
 صادرات برابر دي .

په زراعتي توليداتو کښې پومبه يې ښه
 پيداوار دي وړي پوټکي بوره ، قهوه ، وريجي
 کچالو وربشي او تمباکو دي جوار يې دوميانو
 خوراکی پيداوار دي دماهي نيولو صنعت ،
 پکښې خورا زيات دي ددغه کبله پيرو په نړي
 کښې دغذای ماهيانو دتبيه کونکو هيواد و
 څخه لومړي درجه هيواد دي غرنی درنگونه يې
 دشتمنو ډک دي وندم اوتا مبه پکښې ډير و .
 پيدا کيږي د پولادوصنايع پکښې مخ په انکشاف
 دی .

تانزانيا

چه به زړې وپتو ديوي بلي نه بيلي شوي دي .
 پيسې :

دتانزانيا شلنک دښيرو نيمو افغانوانهول
 څرگندونه -

دتانزانيا متحده جمهوريت په ۱۹۶۴ کال
 جوړ شوی جولوس نايږي دتانگا نيکا د

پايتخت يې :

دارالسلام .

دځمکي مجموعی پراخوالی ... ۵۸۰ مربع ميله
 داوسيدو نکو شمير يې - په ۱۹۶۹ کال د
 ملگرو ملتو داپکال له مخی ... ۹۲۶۶ ۱۲۲ تنه .

پيرغ يې :

دري شين بخني توري او زرغونه دري تاگاني

دنی مملکتونه

جمهور رییس په حیث او عبید عمانی دزمنیچار مرستیال په حیث وټاکل شول .
 ددغه تړون په اساس دفاعی خارجه او اجتماع خدمتو چاری ددارسلام دمرکزی حکومت په تعلق شوی مگر دواړه برخې دپوی بلی نه جدا پاتی شولی .

تانگانیکا په ۱۹۶۱ کال دمشرتک المنافع هیواد وپه چوکات کښی آزاده شوله .
 دزننجبار ښار دزننجبار پایتخت دی .
 دری لکه اوشل زره اوسیدو نکي لری ،
 دختیځی افریقی دسواحلو نه ۲۳ میلیه لیری یوه دجزیره ده چه دبرطانی داداری لاندی و .

تایلند

پایتختی :
 بنکاک .

دځمکی پراخوالی :
 ۲۰۱۴۸ مربع میله .
 داوسیدونکو شمیری .
 په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو دټکل له مخی ۳۴۷۳۸۰۰۰ - تنه

بیرغی :
 سریسپینی زرغو نی افقی تاگانی په سپینی سره تایی د زرغونه تابلن والی په نورو یو په دوه دی .

پیسې :
 بات ددوه افغانو او ۲۵ پولو انډول .

منابع او صنایع :
 گڼی څنگلی لری په سلو کښی ۹۱ تنه په کرهنه لکادی دډبرو سکاره قلمی مینکا نیز تونگستن او سیماب پاره ، پکښی هیند ل شی وریجی پکښی دومره ډیری دی چه دتایلند دخلکو اساسی خوراک همدغه وریجی دی او صادرات پی په سلو کښی پنځوس خارجی اسمار دغه هیواد ته جلب کړی ده .

نور ډیر حیویات پی پیداوړ دی هغه صنایع چه خارجی پانگی ځانته تشویقوی ، ډیری دی دوا جوړولو او برقی سامان صنایع پکښی شته دی .
 بودایی مذهب دی .

ترکیه

پایتختی :
 دانقری ښار

دځمکی پراخوالی :
 ۲۹۶۵۰۰ مربع میله

جریبه سیمه گنو څنگلو نیوله ده .
 دډبرو سکروو سپنی تامبی پترو ل او کروم لوی شتمنی لری .

معارف او مذهب پی
 مذهب اودولت پی دیوبل نه بیل دی په سلو کښی ۹۸ په خواشا کښی ترکی مسلمانان دی تعلیم پکښی په اجباری ډول وړیا دی ، داستامبول انقزی ازمیر او ارضروم پوهنتونونه دترکی مشهور پوهنتونه دی .

دفاع

عسکری خدمت پکښی اجباری دی ترکیه ، ډیری ځمکی لښکری داطلس تړون ته ورکوی ۱۹۵۳ - کال موافقتنامی په ډول ترکیه یونان او چکوسلواکیا دبالقان په نظامی تړون کښی برخه لری په ۱۹۵۹ کال پی دامریکایی سره یوبل دفاعی تړون هم کړی دی .

پایتختی :
 داوسیدونکو شمیری - په ۱۹۶۹ کال د ملگرو ملتو دټکل له مخی ۳۴۳۷۵۰۰۰ تنه .

بیرغی :
 په سور پخته تا باندی پنځه سپین ستوری او میاشت نقش شوی ده .

پیسې - سل پیاستر دپنځه افغانو انډول دی

منابع او صنایع :

اوسیدونکی په سلو ښی ۷۷ - تنه زرا عتی حاصل اخلی دکرهنی پیداواریی تماکو حیویات پومبه دښونه تیل وړی وریشم اینگرهرو ل میوی بوره او تریاک پی دطبی مقاصد و دپاز ه گټور تولیدات دی دترکی څلویښت ملیو نه

د افغانستان کالني

تر ښار

پيسی :

دتر ښار دوتو باکو دالر دی یو دالر یی
۲۵۰ افغانو انډول دی .

ابتدایي او ثانوي تعلیمات داولس کلني
پوری وړیادی یوه یونیورسټی او تخنیکي
انستیتوت لری .

پایتخت یی :

پورت آف سپین

دخمکی پراخوالی :

۱۹۷۹ مربع میله .

د اوسیدونکي شمیریی - په ۱۹۶۹ کال د
ملگرو ملتو د اټکل له مخی ۱۰۴۰۰۰۰

بیړغ یی :

سره تادتوری پتی اوسپنی ژی سره دکسی
خندی نه دیو پور تنی ښی خنډی اوندوالی
لری .

توگو

بیړغ یی -

دمربع سوربخنی تاسره شنی زپری اقسسی
تاگانی په منځ کښی دستوری خیره لگیدلی ده .

پیسې فرانکه

۱۸۵ پولو سره انډول .

قهوه کاکاو کوپره او پومبه یی گټور ،
تولیدات دی .

پایتخت یی :

لومه

دخمکی پراخوالی : ۵۸۰۰۰ مربع میله .

۲۰۴۰۰ مربع میله

د نفوسو شمیریی

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو د اټکل له مخی
۱۸۵۱۰۰۰ تنه دی .

تونسی

پایتخت یی -

تونسن

دخمکی پراخوالی

د اوسیدونکو شمیریی

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو د اټکل له مخی
... ۱۹۵۹ ر تنه دی

بیړغ یی :

سور په یوه سپینه دایره کښی دمیاشتی د
خپره دیو سور ستوری سره لگیدلی ده .

پیسې :

دینار ۹۰۵ افغانو انډول

یی غنم ، وربشی ، خرما ، وښونه تیل ، زردالو
بادام ، انخر ، شفتالو ، سبزیجات ، شوتل اور
شقه دی فوسفور وسپنه ، سرب او جست هم
ډیر لری .

د صنایعو مهم پیداوار یی د بلی جوړول د
مصنوعی سری تولید قالین او بدل کمبلی ،
بوتان او د ساختمانی موادو تولیدات دی .

صادراتی گټور شیان یی دښونه تیل شراب
اومه اوسینه سرب ، گوگرد او حبوبات دی لس
کلن انکشافی پلان یی په ۱۹۶۲ کال شروع شو

معارف او مذهب -

د اوسیدونکو اکثریت یی مسلمانان دی یو لک
اوشل زره اروپایی اوه زره یهودی هم په
تونسی کی مشرت دی .

منابع او صنایع :

کرهنه پکښی عمومی کسب دی مالداری هم
پکښی رواج دی دکرهنی وړ کروند و حاصلات

دڼړۍ مملکتونه

جاپان

الکترونیک آلات ، بېړۍ جوړوۍ کیمیاوې مواد
مصنوعي سړۍ ، تاريزوړين او وريښمين رختونه
چيني لوبښي ، دلرگي سامان دۍ او دبېړ يو جوړ
ولو . ۹۰ دستگا ه لري چه دنړۍ دمشمور و
بېړۍ جوړو نكو څخه گڼل شي په يوساعت ،
كښي ۱۲۴۰ مليارد ه كليو اټونه زيات برښنا
توليد وي زيات صادرا تي شنيان يي پوښاكي
اجناس فلزي صنايع دلوبو شنيان ، كيمياوې
سره ، بېړۍ دد فتر ما شينو نه
كسري ، ميكرو سكو بو نه دور بينونه
او عراده جات دۍ دسيپل منبج
ته يي دسيپلانيانو جلبول داسعارو ډير يد ل
تشكيلوي دجاپان صادراتي توليدات په سلو ،
كښي دشلونه تر ډيرشس پوري دامريكې متحده
ايلات خريدار دۍ .

معارف او مذهب :

دوه لوي بودايي اوستتو ليزم مذهبونه لري
په همدغه ډول عيسوي كليسا گاني يي هم
پكښي شته دۍ ابتدايي اومخني تعليمات تر
۶ ټولگي پوري اجباري دۍ .
۲۴۵ پوري پوهنتونونه لري اساسي ژبه يي
جاپاني ژبه ده انگليسي تجارتي ژبه ده چه په
عالي مکتبو كښي لوستل كيږي .

پايتخت يي :
دټوكيوښار .
دځمكې پراخوالي :
۱۴۷۲۶ مربع ميله
داوسيدونكو شمير يي -
په ۱۹۶۹ كال كښي دملگرو ملتوداټكل له مخي
۱۰۲۳۲۲۰۰۰ تنه دۍ .
بيرغ يي :
په سپينه تادلر سړۍ شغلي لگيدلي دۍ .
پيسي -
ين ددولس پولو انډول .

منابع او صنايع :

دكرهني نيمايي برخي څخه زياتي كروندۍ
دشولو دكرهني په مقصد چه دجاپانايانو زيات
خوراك وريجي دۍ شاليزار دۍ .

نورزراعتي پيداوار يي غنم ، وربشي ، كچالو
لوبيا ، تماكو ، چاي ، شفتالو ، ناك ، مني
او انگور دۍ .
دسروز روسپينوزر وتامبي ، سرب ، جست
اكروم ، سپين استنگسكاره گوگردمالكه اوپترول
يي معدني توليدات دۍ ډير صنعتي توليدات
يي وسپنه اوپولاددۍ دحمل نقل وسايل ، ماشينونه

جميكا

۱۰۰۰ ۱۹۵۹ .
بيرغ يي :
شپږ ټور صليبي طلا نه ورته نېښه پسي
لگيدلي ده .
پيسي :
پونډ ۱۲۶۶ افغانيو انډول .

پايتخت يي :
كنگستن .
دځمكې پراخوالي :
۴۴۱۱ - مربع ميله .
اوسيدونكي :
د ۱۹۶۹ كال دملگرو ملتو دشمير له مخي

چاد

له مخي ... ۴ - تنه
بيرغ يي :
زرغونه زېړۍ دسړۍ عمودي تاگانۍ .
پيسي :
فرانك ۱۸۵ پولو انډول .

پايتخت يي :
فورتلامۍ -
دځمكې پراخوالي :
۴۹۵۷۵۳ - مربع ميله .
اوسيدونكي : په ۱۹۶۹ كال دحكومت داټكل

چکو سلواکیا

پایتخت یی :

پراگ .

دځمکی پراخوالی :

۴۹۳۷ - مربع میله .

اوسیدونکی :

۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو دشمیر له مخی
۱۶۸۰۰۰ره ۱۴ر ټنه .

بیړغ یی :

سپینی اوسری افقی تاگانی دیوی مثلثی زرغونه
تاسره دلنی نه دبیرغ ترینمای پوری اوږ د
والی لری .

پیسې :

کورونا - سسل هیلر دشتپرو نیمو افغانو انډول

منابع او صنایع :

چکواسلواکیا دخپلو گټور و طبیعی منابعو
خاوند دی دمځکی دریسنه پر څه
یی دلپلیو گټور کر هڼه لری دپلزن دښارنه یی
دوربشو اوبه صادرپری سکاره وسپنه او تیل یی
دخپلو درنگونو تولیدات دی رادیم اوبورا نیم
پکښی زیات مشهور دی جنگی وسلی هم پکښی
جوړپری دپولاد دجوړ ولو مرکزونه هم لری د
ښینشو اوچینی لوبښو جوړول پکښی زیات رواج
لری بوټان او الوتکی اونور تولید وی .

دفاع -

دشل کلنی نه ترینغوس کلنی عمر پوری
دوه کاله عسکری خدمت اجباری دی سمبال
شوی ځمکی او هوایی قوی لری .

چلی

پایتخت یی :

سانتیاگو

دځمکی پراخوالی :

۲۸۶۳۹۶ - مربع میله .

اوسیدونکی :

۹۰۶۶۶ - ټنه .

لری او لسی باغونه پکښی ډیر دی غنم
وریجی ، جوار اونور ډیر زراعتی پیداواری د
خپلی کروندی حاصل دی دلپلیو کرهڼی عراده
جاتو او نساجی . پکښی انکشاف کړی دی د
انگور و تاکو نه پکښی ډیر دی شراب یی پو
گټور صادراتی قلم دی غوښه ، ورپښی اومیوی
گټور صادراتی پیداواری دی .

بیړغ یی :

سپینی او سری افقی تاگانی په زرغو نه
ځمکه یی پورتنی ښتی ډډی ته سپین ستوری
لکیدلی دی .

پیسې :

دسکو دو دافغانیو انډول .

منابع او صنایع :

داوه کلنی نه ترینغلس کلنی پوری تعلیمات
پکښی اجباری اوږی یا دی .

منابع او صنایع :

سانتیاگو یوشمیر پوهنتونونه هم لری
ژبه یی هستیانوی ژبه ده اودزیاتو خلکو مذهب
رومن کاتولیک مذهب دی .

دفاع -

دشل کلنی عمر ترینغه څلویښت کلنی عمر
پوری عسکری خدمت اجباری دی .

دچلی دشمالی برخوشمار دښتونه ډیر
درنگونه لری چه دچلی صادرات په سلو کښی
۷۵ - پوری دهمدغه معادنو تولیدات دی ،
نایتريت ایودین ، وسپنه سکاره ، سره زر ،
سپین زر کوبالت ، جنت ، میکانیزه بورا ت
سیماب ، تیل ، مالکه ، گوگرد اومر مریی گټوره
معنی شتمنی ده کرهڼه هم پکښی اهمیت ،

دڼړۍ مملکتونه

دولسی چین جمهوریت

دپاره ورسیمه ده په لویدیځ اوجنوب کښی
چای کرل شی چه ښه گټور حاصل ورکوی په
چین کی دوریښمو صنعت خلورزره کلن تاریخ لری
غواء میری پکښی ډیر روزل کیږی چینی لوښی
اودښیښتولیدات پکښی مروج کسپدی درنگونو
نو مهم پیداواری سکاره دی دسپینی قلمی رنجو
پترول تونگستن اوماگکی درنگو نه هم لری .

معارف او مذهب -

دبیسوادی درفع دپاره کونښیښی موفقی دی زیات او
کم پنځلس پوهنتونونه او ۴۸ دانجنیری تعلیمی
موسسی دیرش دکرهنی پوهنځی لری .
په چین کښی لوی مذهب بودایی مذهب
خورا ډیر پیروان لری کنفوسیونیزم هم پکښی شته
تااونزم پکښی یو بل دینی روش دی چه زیات
پی تناسخ ارواح سره رابطه لری په ځینو
ځایو کښی پی پیروان شته دی په چین کښی
زیاتو کم پنځوس ملیونه مسلمانانم میشته دی
عیسوی پیروان هم پکښی شته دی.

داهو می

... ۲۶۴۰ ر.تته

بیرغی :

یوزغونه عمودی تاده زیپی او سری
افقی تاگان دی .
پیسې - فرانک دانلس پولو انډول .

دنمارک

گردی کوچ اوښیری گټور صادرات دی ماهی
نیول هم په دنمارک کښی یو مهم کسپ دی
سینلانیان ورته په ملی وارداتو کښی په زړه
پوری برخه لری ځینی صادراتی شیان پی ماشین
آلات بیړی نساجی اثاث البیت او دوستینی او
پولاد وسامانونه دی.

اکثراومه موادو اردوی په ۱۸۶۶ - کال په

دنمارک کښی دمستهک کوپراتیفی سیستم د -

موسسی په جبروولولاس پوری شوزیاتو کم ۲۰۶
تجارتی بیړی لری .

پایتختی :

پیکنگ

دځمکی پراخوالی :

۳۷۴۶۵۳ - مربع میله اوسیدونکی په ۱۹۶۹
کال دملگرو ملتو داپکل له مخی ... ۷۴۰۰۰۰

بیرغی :

سره پنځه ستوری لکیدلی دی .

پیسې :

یوان داته لس افغانیو انډول .

منابع او صنایع :

چین داوسنی نوی رژیم دمخه په عمو می ډول
یو زراعتی هیواد و دکرهنی حاصلات پی غنم
وربشی - جوار ، می ، حبوبات ، لویبا ، او نور
پی دشمالی برخو مهم پیداوار دی دچین په
جنوبی برخو کښی وریجی، بوره اونیل گټور
حاصل دی .
جوت او په دغه ډول نور ډیرو بوتی پکښی
زرغونیری دزیر سینتدسیمه پی ډومبی دکرهنی

پایتختی :

پورتونو .

دځمکی پراخوالی :

۴۳۴۸۳ - مربع میله

اوسیدونکی :

پایتختی :

کوپن هاگن .

دځمکی پراخوالی :

۱۶۶۱۹ - مربع میله

اوسیدونکی

فاروو گرینلیند په کیون ... ۹۱۰ ر.تته

بیرغی :

په سره تاسپین صلیب لکیدلی دی .

پیسې :

کرون دښیرنیمو افغانیو انډول .

منابع او صنایع :

اوسیدونکی په سلوکښی ۲۵ تنه کروند .

د نړۍ مملکتونه

رومانیه

پایتخت یی :

بخارست

معارف او مذهب یی -

ابتدایي تعلیمات یی تر اته کالو پور ی اجباری دی خلور پوهنتونونه لری درومانی ژبه لاتینی ریښی لری په رومانی کښی فرانسوی ژبی یونانی ژبی سلاوی اوترکی ژبی اوسیدو نکی هم لیدل کیږی .
مذهبی آزادی پکښی رسماً اعلام شوی ده کلیسا او دولت یی دیوبل نه بیل دی .
دفاع-

دخمکی پراخوالی :

۹۱۶۹۹ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ... ۱۰۰ . ۲۰ - تنه .

بیړغ یی :

دزی عمودی زرغونه زیږی سری تاگا نی په منځ کښی مخصوصه نښه ده .

پیسې :

لیبودانه افغانوانبول .

۲۱ کلنی او پنخوس کلنی تر منځ د عمومی نظام خدمت جبری دی دخدمت موده یی دوه کاله ده رومانی دملگرو ملتو او دوارسار داتحاد غړی هیواد دی .

زمبیا

پایتخت یی :

لوساکا -

دخمکی پراخوالی :

۲۰۵۸۶ - مربع میله -

اوسیدونکی :

د ۱۹۶۹ کال دملگرو داتکل له مخی

... ۲۸۰ ر ۴ - تنه دی

بیړغ یی :

زرغون په سرو تاگانو باندي دنارنجی عقاب نقش لاند نی ښی څنډه یی توره او نارنجی ده پیسې :
پوند ۱۲۰ د افغانو انبول .

دعاج ساحل

پایتخت یی :

بیجان .

دخمکی پراخوالی - ۱۲۸۷۵۲ - مربع میله

اوسیدونکی - په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو

داتکل له مخی ... ۱۹۵ ر ۴ - تنه

بیړغ یی :

نارنجی سپینی اوښنی عمودی تاگا نی .

فرانک د ۱۸ پولو انبول

په سلو کښی ۹۰ د تنو کښتې کره) ده څنکلو نه څاروی او ماهیان قهوه گاگا و دحاره سیمر لرگی ، کیله ، بومبه وریجی او نباتی تیل یی گټور تولیدات دی په سلو کښی شل تنه پکښی مستلمانان په سلو کښی اته لس عیسوی اونورمسیحی دی .

لویدیځه ساموا

پایتخت یی :

اپیا

دخمکی پراخوالی :

۱۱۳۷ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال ... ۳۳ - زره تنه

بیړغ یی :

سور د کښی پورتنی خلور می برخی زرغونه

د افغانستان کالنې

څنډی سره ددغی ربع په منځکښی سپین ستوری
پیسې :
 سیاهوایی پوندچه تقریباً د شپيته افغانو انډول دی
 سان مارینو
 دڅمکی پراخوالی .
 ۲۳.۵ - مربع میله

اوسیدونکی -
 دملگرو ملتو داپکډل له مخی .۰۰ ۱۹ زره تنه

بیرغی -
 شینی اوسپینی افقی تاگانې .

سنگا پور

پایتختی :
 دسنگاپور ښار .
دڅمکی پراخوالی :
 ۳۲۵ - مربع میله

اوسیدونکی :
 په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داپکډل له مخی
 ۲۰۳۳۰۰۰

بیرغی :
 سری اوسپینی برابر افقی تاگانې دسپینی غری شو.

تافش اودسری تا په کینه نیمايي خوایی پنځه
 ستوری لگیدلی دی .

پیسې :
 ملایایی دالر دپنځلس افغانو انډول .

صناعتی تولیدات پی قلعی یلی کول ربر
 ونه ، دلرگو اسباب او بیړی جوړل کتور تولید
 گڼل شی سنگاپور د مشترک المنافع هیواد وغړی
 دی د ۱۹۶۵ کال په سپتامبر کښی دملگرو ملتو
 غړی شو.

سویس

پایتختی :
 دبرن ښار

دڅمکی پراخوالی :
 ۹۴۲ - ۱۵ مربع میله

اوسیدونکی :
 په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داپکډل له مخی
 ۴۱.۰۰۰ - تنه

بیرغی :
 په سره تاباندی سپین صلیب

پیسې :
 فرانک ۱۱ - افغانو انډول

پنیرنور شمیری محصولات غوښه میوه تماکو
 کچالو او شراب تولید وی .

سویزرلیند ذنری خورا ستر بانکی هر کز
 دی له دغه کبله پکښی دفرانک قیمت په پاکلی
 ارزښت پکښی ساتلی شوی دی .

معارف او مذهب پی -

د ۱۸۷۴ کال راهیسی پکښی ابتدایی تعلیمات
 وړیا او اجباری دی او پوهنتونونه لری د
 ۱۶ کانتونو اکثر خلک پی په جرمنی پوهیږی
 نوری فرانسوی ، ایټالوی ، رومانی ژبی هم
 پکښی دی په سویس کی د مطلقې مذهبی آزادی
 نه وروسته پکښی په سلوکښی ۵۲ پروتستانت
 او په سلو کښی ۴۵ کاتولیک دی

دفاع - په ملی میشته کښی خدمت اجباری
 دی د ۲۰ کلنی څخه تر پنځوس کلنی پوری په
 سویسانو پوره کول کیری دولس دیویزیونه
 عسکری لری چه ټول اوه سوه زره تنه کیری.

منابع او صنایع :
 دسویزرلیند شتمنی داوود بر ښنا ۴۳۱ فابریکی
 دساعت جوړولو د فابریکه تولید پی
 په سلو پنځوس ذنری د تولیدات سره برابر
 مهم تولیدات دی . ماشینونه او دقیق فلزی
 الات هم پکښی جوړیږی تاریخی وپینی او
 ورپښمنی ټوټی وسپنه او پولاد د پښناسامان
 کیمیاوی مواد عطر او داورگان پی کتور،
 صادراتی تولیدات دی .

دڼړۍ مملکتونه

سودان

مالکه او نور پت درنگو نه لری لویه شتمنی یی
عربی صمغ دی غوښت پکښی ډیر کپړی دخلکو
دخوراکی شیانو څخه گڼل شی پومبه یی
صادراتی ارزښت لری ډیر خوراکی شیان هم
لری .
معارف او مذهب یی -

پایتخت یی :

خرطوم .

دځمکی پراخوالی :

۹۶۷۵۰۰ مربع میله

اوسیدونکی :

د ۱۹۶۹- کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۱۸۶۷۰۰ ۱۵۰

بیروغی :

زرغونه زیری اوشنی افقی تاگا نی .

پیسې :

سودانی پوند ۱۲۰ - افغانو انډول .

منابع او صنایع :

دسودان سیمه تامبه، سره زره، وسپینه ،

دسودان اوسیدونکی عرب حبشی او نور
خلک دی عربی او حبشی گډ شوی نسل
دی عربان اونویایان مسلمانان دی دپوهنی
سیستم یی دحکومت پلاس کښی دی په جنوبی
برخو کښی پخوا تعلیم دمیچا نو په لاس کښی
ؤ په خرطوم کښی یو پوهنتون لری عربی ژبه
یی رسمی ژبه ده .

سوریه

پتروئو کمپنی ورته بندری حق اوحق المیور
ورکوی کرهنه او مالدا ری دخلکو مهم کسب
دی

پایتخت یی :

دمشق ښار

دځمکی پراخوالی :

۷۲۲۳۴ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۸۶۶۶۰ ۵ - تنه

بیروغی :

دری سری سمپینی او توری افقی تاگا نی

په منځکښی دری شنه ستوری

پومبه غنم ، وربشی ، تماکو ، لیمونی ، دښونه
تیل او انگور وارد وی داوډ دتیلو دصابون،
منسوجات سمت دباغی ، ښیښی باب بوره ،
بوټان او نوروپه گڼون صناعتی تولیدات لری
پومبه منسوجات او تماکوبی مهم صادراتی

معارف او مذهب -

پیسې :

دسوری پوند - ۱۵۰ - افغانو انډول

منابع او صنایع :

درنگونه پکښی لږدی مگر تیل ډیر لری

دشتمنیو څخه استفاده لږ ده لیکن عراق د

زیات اوسیدونکی یی مسلمانان دی مگر
یوزیات شمیر عیسویان هم پکښی میشته دی
عربی ژبه یی رسمی ژبه ده به دمشق کښی یو
پوهنتون او په سلمیه اوبلگه کښی دکر نی
عالی ښوونځی او په حلب کښی دانجنیری مکتب
لری

سو مالیا

اوسیدونکی :

پایتخت یی :

دموگادیشو ښار

دځمکی پراخوالی :

۳۴۶۲۰ مربع میله

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۷۳۰ ۳ - تنه

د افغانستان کالني

بزرغي : زرخونه په منځکښې پنځه پری لرونکي سپين ستوری .
جوار ، صمخ دڅارو پوټکی دی درنگونه یی ویستل شوی نه دی وسپنه قلعي بوسایت تایتییم او نوری شتمنی لری .
سومالی شلنگ شپرو افغانو انډول .

سویلن

پایتخت یی : دسیتاکبولم ښار دی
دځمکی پراخوالی : ۱۷۳۶۵۴ مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۹۶ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ر ۹۷۸ ۷ - تنه
بزرغي : په نکه شته تاباندی متمد زپ صلیب .
پیسې : کرونا جمع کرونر دنه افغانو انډول

معارف او مذهب -

دسویلن اوسیدونکی ستراتیژی یونسسل نژاد دی په سلو کښی ۹۵ تنه پکښی دلوتری مذهب پیروان دی .
تعلیم پکښی اجباری دی بیسوادی پکښی بالکل نشته .
په ایسالا ، لنډ ، ستاکبولم ، گوتیرک ، او امیا کښی پوهنتونونه لری .
دفاع -

د ۱۹ کلنی او ۴۷ کلنی عمر تر منځ نظامی خدمت اجباری دی دوه میاشتی لومړی تربوی دوره تیروی او بیایوه میاشتی دری دوری پوره کوی عسکری شپيته زره تنه دی هوایی قوه یی خورا غښتلی قوه ده دم اتوم دپروف په احاطه کښی دننه متناسبه بحریه هم لری ساحلی توپونونه پکښی ځای ورکړی شوی دی .

سیلون

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ... ر ۱۲۲۴ - تنه دی .

پایتخت یی :

کولمبو
دځمکی پراخوالی : ۲۵۳۳۲ - مربع میله

دڼړۍ مملکتونه

بیرغی : نکه سره تادزپرو غاړې ودره په منځکښې د زمري نقش لگیدلي . په لمن یې دوه شنی او زرغونی عمودی ټوټې دی .
پیسې : روپی ۸۵ - افغانو انډول
 خرگندونه -

سیلون په مشترک المنافع هیوادرکښې آزاد هیواددی چه دهندي دریاب ، په یوه جزیره کښې واقع دی دهند په جنوبی لور دوروستنی کوپ دماغه په ۳۱ - میله فاصله کښې واقع دی ، مرکزی جزیره یسی یوه غرنی برخه ده اقلیم یې لمډیل او نسبتا زیات تاوچن دی .
منابع او صنایع : درنګونه یې گرافیت گورت کانی ډبریزه چونه وسپنه قیمتی تپری لیشم بیه تپری لری اولرګی ، ښښی ، کاشنی سمټ ، کیمیاوی مواد

سینګال

پایتخت یې : منځی طلا یې برخه کښې شین ستوری لگیدلی دی .
دکار
دځمکې پراخوالی : فرانک ۱۸۵ - پولو انډول .
پیسې : لوی صنایع - یې کرهنه او مالدا ری ده داکار بندر یې په کال کښې ۴۰۰۰ - بیسری سترویس کوی دالو منیا فاسفیت مهم زخایر لری مخیه پراختیا صنایع دبلې شوی خوراکی شیان کیمیاوی مواد اوسمت تهیه کوی .
پایتخت یې : فری تاون
دځمکې پراخوالی : ۷۵۷۵۰ - مربع میله
اوسیدونکی : ۱۹۶۸ - کال دملګرو ملتو ډانګل له مخی ... ۷۸۰ ۳ - تنه
بیرغی : زرغونه ، طلا یې سری عمودی تاګا نی په

سیرالیون

... ۲۰۵۱ - تنه
پایتخت یې : فری تاون
دځمکې پراخوالی : شینی اوزرغونه اقی تاګانی دی .
پیسې : ۲۷۶۹۹ - مربع میله
اوسیدونکی : ایون ۶۰۵ - افغانو انډول
 ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو ډانګل له مخی

عراق

پایتخت یې : دینګد دینار
دځمکې پراخوالی : ۸۰۸۴۰۰۰
بیرغی : ۱۷۳۲۵۹ - مربع میله

د افغانستان کالسی

سری، شیننی او توری افقی تاگانی په سپینه تایی دری شنه ستوری لکیدلی .

پسی :

دینار د ۱۲.۵ - افغانو انډول .

عراق په نړی کبسی یولوی پترول تولید ، کونکی هیواد دی په ۱۹۶۲ کالی د پترول تولید د ۵۵ ملیو نو څخه زیات وو .

معارف او مذهب یی -

ابتدایی او ثانوی تعلیمات پکبسی په وړ یا ډول اجباری دی .

عربی پکبسی ډاکتریت ژبه ده اوسیدونکی ټول مسلمانان دی یوسنل او پنځوس زره عیسوی تابعین لری .

دفاع : د ۱۸ کلنی او ۲۵ کلنی عمر ترمنځ نظامی خدمت اجباری دی .

منابع او صنایع :

دکرهنی گټور حاصلات یی غنم ، وربشی وریچی غولبون ، او پو مبه دی دگردستان په غرنیو برخو کبسی تماکو او خرما کبیری . په شمالی برخو کبسی میری زیاتی دی خرما او وربشی په سلو کبسی ۷۰ صادرات دی .

دمصر متحد عربی جمهوریت

تن نه دڅلور سوه جریبه ځمکی نه دیوی کورنی دپاره دده سوه جریبه په خواوشا کبسی منظور کړی په همدغه ډول یی په سلو کبسی ۹۰ صنایع ملی کړل .

پایتخت یی :

دقاهری ښار

دځمکی پراخوالی :

۳۲، ۵۰، ... ۲۸۶۱۰۰ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو دټکل له مخی ... ۳۲، ۵۰، ... تنه

بیزغ یی :

سری سپینی او توری افقی تاگانی

پسی :

دمصری پوند د ۱۲.۵ - افغانو انډول .

دصادراتو لویه برخه یی ، پومه ، وریچی ، معدنی محصولات ، منسوجات ، یخچالونه دموتیرونه ، سمټ اودبرښنا سامان دی .

معارف او مذهب -

منابع او صنایع :

دمتحد عربی جمهوریت نژادی عنا صر د پخوانو مالدار ومصر یانو گوی پشا عربی بدویانو اونویبیا نو څخه یوگد گروپ په سلو کبسی ۹۱ - تنه مسلمانان دی په سلو کبسی اته عیسوی دی تعلیم د ۷ کلنی نه دهر چا دپاره اجباری اوترپایی پوری وړیا دی .

دقاهری دالازهر پوهنتون ددینی علوم مشهور مرکز دی نور پوهنتونونه یی عبارت دی دقاهری پوهنتون ، داسکندری میلیو پ و لیس اوواسیوت پوهنتونونه دی .

عربی یی رسمی ژبه ده دقاهری اوامریکایی پوهنتون او نور دجنگو دپاره تر څورلس کلنی پوری ښوونځی او نور مکتبونه لری .

دقاهری په شمالی ډډه کبسی دنیل دسیمی اودهغه جبه زار کنډې وسره حاصل خیز ی زراعتی سیمی دی دنیل سیندیی زیاتو کم دری زره مربع میله جبه زاره شپاره ځمکه د اوبو لاندی نیولی ۱۲ - زره مربع سیمه یی دکرهنی لاندی غله ، سبزیجات ، پومه او گهی کوی انگور ، خرما ، انجیر ، انار ، کیله ډوله میوی دایشون تیل یی دکروند وگټور پیداوار دی دمصر په جنوب کبسی داسوان لوی بنددمتحدعربی جمهوریت زیاتو کم څلور ملیونه جریبه ځمکه دکرهنی وړ نوی کرنوی خړوبه اوزیاتی کړی درنگو نه یی فاسفیت ، پترول ، سره زر ، وسپنه تامبه ، بیریل ، هرانیت او سلفر لری . دزمینداری نوی قانون یی په ۱۹۶۱ کال دیوه

دفرانس مملکتونه

سمو دی عربستان

۱۹۶۷د - کال په نومبر کښی برتانی آخر
 د عدن او جنوبی عربستان مستمره دهنه خای
 خلکوته پریښو وله او دنړی په ټولو هیواد
 وکښی یوبل آزاد هیواد زیات شو .
پایتختی :
 ریاض ښار
دځمکی پراخوالی :
 ۸۷۰۰۰ مربع میله
اوسیدونکی :
 په ۱۹۶۸ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۰۰۰ ۱۰۰ ۷ر - تنه
بیزغی :
 شین دتوحید دکلمی لاندی دسپین زمیری نقش
پیسې :
 ریال دلسو افغانیو انډول
منابع او صنایع :

سمو دی عربستان دنړی دتیلو دخورا لویو
 مخزنو خاوند دی اوس په نړی کښی کویت
 دتیلو دتولید لومړنی مقام نیولی دی .

فرانس :

پوری هریو په دی دهیواد مهم معدنی پیغاواری
 ددبرو سکاره ووسپنه تیل اسفالت مالک او پتاس
 دی دفرانسی دبرښنا قوه په کال کښی زیاتو
 کم ۹۰ ملیارده کیلووات دی غاژهم تولیدوی .
 ۲۳ - ملیونه متر یکی تنه پترول را باسی
 فرانسه په لویدیځه اروپا کښی ددیر وراثیم
 تولید کونکی هیواد وی ۱۹۶۰ کال نه وروسته
 فرانسی یوڅو اتومی چاودنی عملی کړی دی .
 کیمیاوی مواد ریښم تاریخ رختونه عطریات
 موتری الوتکی بیړی او دبرښنا سامان صنعتی
 تولیدات دی .

پایتختی :
 پاریس
دځمکی پراخوالی :
 ۲۱۲۹۱۸ - مربع میله
اوسیدونکی :
 په ۱۹۹۶ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی
 ۳۳۰۰۰ ۰۰ ۰ ر۰ - تنه
بیزغی :
 دری زرغونه سپینی اوسری عمودی تاگانی .
پیسې :
 فرانک دنه افغانیو انډول .

منابع او صنایع :

په ۱۹۶۶ کال جارج پامپیدو صدارت نه
 وټاکل شو .
معارف او مذهب
 ابتدایی منځنی او ثانوی تعلیمات پکښی د
 شپږ کلنی عمر نه تر ۱۶ کلنی عمر پوری وپړیا
 او اجباری دی ۱۷ پوهنتونونه لری خلک یی
 رومن کاتولیک دی زیاتو کم یو ملیون پپرو
 تستانت پکښی دی دولت دمل هب آزادی منلی
 ده کارفرمایان او کارگر هریو دلویانو دحمایی
 صندوق نه پیسی ورکوی .
فرانسوی سومالی لینه
 دایتویا او سوبه مالیا تر منځ چه دپلپ
 المند ب سره دسمو دی عربستان نه بیلی شوی
 دی جیوتی یی لوی ښار دی د عربستان ښمایی
 باندنی دتجارت دمنځه جیوتی دلاری کیری

دفرانسی دکروند کروندی ۲۴۸ - ملیونه
 جریبه سیمه ده چه په سلوکښنی دشلو تنو
 کسب گر هڼه ده دکرونی دکلنی تولیداتو
 قیمت یی ۱۱۳ ملیارد ووالر ونه رسیری ،
 وربسی غنم ، جوار ، وریجی ، میسوی او ،
 دڅارو ساتنه دماهیانو روزنه اوخر خلا و
 دڅنگلو نو روزنه یی دخلکو په زړه پوری
 کسب دی فرانسه په نړی کښی دغوا گانو
 خوگ ، دغوښی څلور م تولید کونکی هیواد
 اودپسانو وژوغوښی به تولید کښی اتم هیواد
 دی .
 چرکان هم پکښی زیات روزل کیری ،
 دفرانسی یونیم ملیونه دهقانان په گوړا نیولو

د افغانستان کالني

فرانسیس به ۱۹۶۶ کال اعلان وکړ چه په ۱۹۶۷ کال به په فرانسیسې سوماتی کبني د آزادی دپاره رایې واخستل شی . ددغو رایو اخستلو په اثر سوماتی لیند تصویب وکړ چه فرانسیسې پانی شی مگر نوم په انارسی او ایساس بدل کړی شتی گوادیو پ په غرب الهند کبني دوه لویی جزیری ۱۶۳۴ کال نه فرانسیسې نیولی وی دوه تنو سناتورانو او دری تنو وکیلانو په ذریعہ یی فرانسیسې په پارلمان کبني نمایندگی کبیری .

فرانسیسې پولی نیشیا :

په آرام جنوبی اوقیانوس کبني ۱۳۰۵ - نه زیاتی جزیری دی چه مشهوره جزیره پکبني تاهستی جزیره ده چه ۹۰ زره جزایری اوسیدو نکسی پکبني اداره کبیری دنیخو پنا بستت او دطبیعی مناظر وپیکلاپی هومن ملو یل پول گوگن چارلس داروین او رابرت لوی ستیونسن ستایلی دی نوی یوکاندومی نیم د ۱۹۰۶ - کال راهیسی دفرانسیسې او پرتالی په گبون اداره کبیری .

دغه یولس لوی جزیری او ۶۹ - کوچنی جزیری دکالید ونوی نیایی په شمال ختیخ دفیجی په لویدیخ کبني واقع دی . دوه اداری لری یوه فرانسیسې ادا ره ده او بله انگلیسی اوسیدونکی اویا زره تنه دی .

دفرانسیسې دلاس لاندی په غرب الهند کبني یوه جزیره ده په ۱۹۴۶ - کال کي دفرانسیسې دجزیره ختیخ وگپل شوه سنا توران او دری تنه وکیلان یی دفرانسیسې په پارلمان کي نمایندگی کوی .

مارتینیک :

دفرانسیسې دلاس لاندی په غرب الهند کبني یوه جزیره ده په ۱۹۴۶ - کال کي دفرانسیسې دجزیره ختیخ وگپل شوه سنا توران او دری تنه وکیلان یی دفرانسیسې په پارلمان کي نمایندگی کوی .

فرانسیسې گیل :

دجنوبی امریکی په شمال ختیخ ساحل

فلپین

پالاوان ، پانی او نوری لوی جزیری دی . دمانیلا خلیج د ۷۷ مربع میله په پراخوالی دجنوبی ختیخی آسیا مهم بندر ونه تشکیلوی دفلپین هیواد تقریباً لس فعال آتشی فشا ۴ غرونه لری گیزان ستی یی مانیلا ته نژدی رسمی پایتخت دی .

مگر خنکه چه پوره نه دی ودان شوی نو اکثره دولتی اداری به مانیلا کبني دی .

منابع او صنایع : دخلکو لوی کسپی کرهنی مالداری درنگونه برسیره کول ، خنکلونه او ماهی نیول دی په سلوکی شپیته برخی یی خنکلونه او ضمخ ، بوتی غورپری .

نیانات دونو رنگین پوکی طبی بوتی او نوز تولید وی سره زر ، ستین زر ، سرب ، کبشت ، تابه ، وشپنه دژبرو سکاره پترول او نور شیان لری .

دکرهنی گپور پیداواری شولی گهی چوار اؤتاکویدی .

پایتخت یی :

گیزان ستیتی لوزون

دخمکی پراخوالی :

۱۱۵۸.۷ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۷۰ - کال کبني دملگرو ملتو داپکل له مخی ۳۷.۱۵۸۰۰ - تنه

پیرغیی :

زرغونه اوسری افقی تاگانی دسپینی غا پی اولمر سره دری طلاپی ستوری نقش دی .

خرگندونه :

دفلپین جمهوریت په لویدیخ بحرالکا هل کبني دجزیرو مجموعه ده چه داستاسی ساحل نه پنخه سوه میله لری والی لری .

دژبرو شپیری ۷۱۰۰۰ جزیری دی مخ په شمال او جنوب اوږد والی ۱۵۰ - میله او په ختیخ اولویدیخ اوږدوالی ۶۸۲ میله دی لوی جزیری پکبني لوزون ، مندانا ، سامار ، نگرولس ،

د نړۍ مملکتونه

معارف او مذهب : ابتدايي او ثانوي تعليم پکښې وړيا دی . خلور پوهنتونونه لري فلپيني ژبه يي رسمي ژبه ده چه دسکاک وک ملايي ژبې لهجې ته ورته ده انگليسي هسپانو ي ژبې هم پکښې رسمي دی په حکومتي چارو او تجارت کښې کار اخستل کېږي دري اتيا تنه رومن کاتولیک وی لږ ډير مسلمانان او بودايان هم پکښې دی .

فنلیندا

پيداوار يي ، غنم ، وربښي ، کچالو او مې دی دلرگونه چور شوي شيان او دکاغذ توليد پکښې په سلوکښي اویا صادرات دی نور صنعتي توليدات يي بڼري چور ول ، فلزات ، ماشينونه خوراکی شيان ، دخښلو شيان ن منسوجات خرمني سامان او کيمياوی مواد دی .

معارف او مذهب - دولتوران کلیسا دفنلیند لويه کلیسا ده . نور مذهبي آزادی پکښې شته دی په هیوادکښي بیسوادی نلری دفنلند ژبه دفننواو گرای ژ بو دجملی نه ده سو یډنی ژبه یی دوهمه ژبه ده خلور پوهنتونونه لري .

دفاع - ۱۷د کلنی او ۶۰ کلنی عمر تر منځ نظامی خدمت اجباری دی ۱۹د کلنی نه وروسته نظامی خدمت ته غوښتل شوی دفنلند دفاعی قوه دفنلند دموکراسی په لور ددوهم لوی جنک نه وروسته د ۱۹۰۰د ۴ تنوته محدود شوی دی . فنلند دملگرو ملتو غړی هیواد دی .

پایتخت يي :

هلستکی

دځمکي پراخوالي :

۳۰۷۲ مربع میله

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۸-کال دحکومت داټکل له مخی

۴۷۰۰۰۰ - تنه

پېرغ يي :

په سپینه تاباندی زرغونه صلیب لکیدلی دی

پېسې :

مارک د ۱۶د -افغانو انډول .

دالاند جزیری په داخلی آزادی لولو سره په

فنلیند پوری مربوطی دی او سیدو نکسی

سویډنی دی دفنلیند نه ۱۵ میله لیری دی .

منابع او صنایع :

ددوهم لوی جنک نه وروسته یی هیواد

په بیره صنعتی شوی دی .

کرهنه پکښې تراوسه پوری حیاتی کسب

دی .

قبرس

پایتخت يي :

نکوسیا

دځمکي پراخوالي :

۳۰۷۲ مربع میله

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۷۳۰۰۰۰ - تنه

پېرغ يي :

په سپینه تاباندی دقبرس طلايي نقشه او

دښونه خانگی لکیدلی دی .

پېسې :

پونډ دسلو افغانو انډول .

خرگنډونه

قبرس دبرطانی پخوانی مستعمره

د ۱۹۶۰ -کال داگست په ۱۶ نیټه دمشرک

المنافع هیوادو آزاد هیواد دجمهوریت په حیث

اودملگرو ملتو اواروپایی شو راغی شو .

قبرس دمديترانی دریمه لویه جزیره ده دترکی

دجنوب په ۴۰ میلی کښی دسوری دلوینځ په

۶۰ میلی کښی او دکویت دختیځ په ۳۵۰ میلی

کښی واقع دی .

خلور په پنځو کښی اوسیدونکی یونانی

اتو دوکس دعیسوی مذهب پیروان دی .

اونور یی تورکی مسلمانان دی .

د افغانستان کالۍ

منابع او صنایع -

یې دسیکو صنایعو په کبون دی سمیت اود پترولو
تصفیه یې دانکشاف په حال دی د هیواد واردات
یې تقریبا د صادراتو دو چنده دی .

په اگست کښې دملگرو ملتو دسر منشی
اوتانت دمداخلې په اثر په قبرس کښې شخړې
زیاتې غلې شوی .

قبرس یوزراعتی هیواد دی انگور ، شراب
دنارنج فامیل ته ورته میوې، کچالو ، اودښونه
تیل یې مهم پیداوار دی ددغې جز یس ی
په سلوکښې څلویښت صادرات یې تشکیلوی
معادن یې داقتصادی فقراتو سنتی دی مصنوعات

قطر

پایتخت یې :

قطر

پراخ والی: ۱۵ کیلو متره مربع
نفوس: ۱۵۰۰۰۰ تنه

(۲۵۰۰۰) بیړل تیل صادر وی .
معارف اومذ هب یولمړی او یو ورشه په
مکتب لری دقطر خلك مسلمان دی .
قطر دیوی پیدیا په ډول آبخوا لری
په ژمی کښې پری بارانونه ور پي ی مگر په
په او پری کښې تود اور طوبت لری . دقطر د
اوسیدونکو شمیر یوسل او پنځوس څو
تنوته رسپری اوسیدونکی اکثر عرب دی
لرډیو ایرانی پاکستانی هندی او ارو پایي
خلك هم پکښې میشته دی دقطر رسمی
دین اسلام اورسمی ژبه یې عربی ژبه ده قطر
پایتخت ۸۰ زره اوسیدونکی لری . د څمکی
پراخوالی ۱۵ - مربع کیلو متره دی .

بیړغ: سپینه څمکه او دهغه مینځ کښې د
قطرنوم په سره رنگ .
واحد پولی: دینار ددوه سوه افغانیو لږوی .
صنایع: دپترو لوتصفیه خانې لری .
زراعت : دکښت تیاره ډیری لیری څمکی
لری .
صادرات : تیل دلویو پیدا وارو په جمله
کښې دهچه دورڅی .

کویت

پایتخت یې :

دکویت ښار .

دڅمکی پراخوالی :

۱۷۸ ر ۶ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی
۵۷۰۰۰۰ تنه

بیړغ یې :

شنی سپینی ستری افقی تاگانې دخلور وتو
رو ضلعو سره .

پیسې :

کویتی دینار د۱۲۰ افغانیو انډول .

څرگندونه :

اودفارس دخلیج په ورسنتی شمالي برخه کښې
واقع دی ، عراق ، سعودی عربستان ، او دعر بی
کویت یوه بی طرفه سیمه قری چاپیره ده .
دکویت ښار دعرستان دخلیج لوی بندردی

منابع او صنایع :

پترول چه په ۱۹۶۸ - کال پکښې
کشف او په ۱۹۶۹ کال ویستل شوی
دی دکویت داقتصادی شتمنی لویه متب عده د
دغه کبله کویت داوموتیلو دو هم صادرونکی
او څلورم تولیدکونکی هیواد دی دپترو لو
ذخیره دشپسته بلیونو بیړلو څخه زیات اټکل
شوی دی .
ورځنی تولیدی دوه ملیونه او دملیو نیو
ربع بیړله ده .

دخر خلا وکلنی عایدات یې دیو بلیون
امریکایی ډالرونه زیات دی .

دکویت کوچنی هیواد چه بخوا دبرتانی د
حمایی لاندی و ۱۹۶۹ - کال دجون په ۱۹
نیټه خپلواک شو هیواد دعرستان دخلیج

دېرې مملکتونه

مې شو دهنه ورور جا بر احمد صدراعظم
اونوی ولیمېد شو .

معارف او مذهب :

دکویت دپترولو دخرخلوونه حاصل شو ی
پیسی دھیواد دخلکو دپاره په وړیا ډول محی
وسایل تهیه شوی دی دسل ملیونی دینار
یوصندوق بی دنور وعربی ملکونو سره مرسته
کوی بی دگمرکی محصول مالیه په خلگونشته
دپو هنی تعمیر پکښی کړندی روان دی
۱۶۶ ښوونځی لری اسلام بی رسمی دین دی
دکویت نظامی قوت ۲۴۰۰ تنه دی .

حکومت او تاریخ یی :
دویری مودی ته سلیم الصالح پرکویت
حکمرانی درلودله په ۱۸۹۹ کال دیوی موافقی
په اساس یی خارجی روابطه برتانی ادا ره
کول اودسیمی دتمامیت تضمین یی تر هغه
پوری په غاږه وتر خوچه د ۱۹۶۱ کال دجون په
۱۹ - نیټه کویت بشپړ خپلواک شو په هم
نغه کال دعربی ټولنی غړی شو او په ۱۹۶۳
کال دملگرو ملتو غړی شو .

لمړنی اساسی قانون یی په ۱۹۶۳ کال ،
منځ تیراغي ملی شورایی پنځوس غړی لری
وپه ۱۹۶۵ کال چه امیر عبدالله سلیم الصباح

کهرن:

تاباندی ددوه طلائی ستور ونقش .

پیسی :

فرانکه ۱۸۵۰ - بیوله انډول

منابع او صنایع :

کرهنه پکښی ډیره دهصادراتی شیان یی
لرکی ربې ،چای ،کیله ،پومبه ، محلول ،کاکاو
قهوه خرما ، او خرمنی دی ،مالداری ،غوا
اسونه ،خره ،خوکه ،میوی ،اوبزی دی چرگان
هم لری تجارتی تولیدات یی دقلعی گتورصنعت
هم لری سړی اوزپری عمودی تاگانی په شنه دی .

پایتخت یی :

یاوندی

دځمکی پراخوالی :

۱۸۳۰۵۸۱ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۸ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۶۲۰ هره - تنه

بیړغ یی :

کانادا:

منابع او صنایع :

دهیواد لمړنی گتور ابتدایی صنعت یی کرهنه
ده ۵۴۴۰۰ - سجریه سیمه یی یوازی دخوراکی
شیانو دپاره بیله کړی چه غنم یی دپیستو
دبیداکولو گتور منبع ده په کال کښی دو
ملیونه پاوه ماهیانو قیمت تقریبا دوه سو
ملیونه ډالر لاس ته ورخی .

پایتخت یی :

اوتوا .

دځمکی پراخوالی :

۳۸۵۱۳۸۰۹ مربع میله ده .

اوسیدونکی :

په ۱۹۷۰ - کال دحکومت داتکل له مخی

۲۱۳۲۴۰۰۰ تنه

بیړغ یی :

دکانادا په سلو کښی ۴۸ - سیمه خلکلی
ده دخامو مواد واو کاغذی صنعت تولیدات یی په
کال کښی ۱۳ ملیونو تنوته رسیوی دلرگو ،
شیان خر خوی .
دمعادنو څخه یی یورانیم وسپنه نکل اومه

په سور بڼه تاباندی دکانادا دجنکی سیر
نقش لگیدلی دیبرغلاستی یی لومړی ربع ته نژدی
یونین جیک دنښی سره نښتی دی .

پیسی :

ډالر ۴۵ - افغانو انډول .

د افغانستان کانسې

معارف او مذهب یی -
کانادا رسماً دوه ژبه هیواد دی .
انگلیسی او فرانسوی ژبی پکښی ویسل
کیری .

تعلیمی موسسات یی دایالتی ښوونځیو
خصوصی مکتبو پوهنتو نو او دو مینونې هندي
مکتبو په گډون زیات دی اوسیدونکی دور من
کاتولیک مذهب پیروان دی

پترول او طبیعی گاز کټور پیداوار دی دپلاتینم
جستو او کوبالت په تولید کی دنی و هیم
هیواد دی دمعدنی تولیداتو کلنی قیمت یی
دری ملیار د و امریکایی ډالرو څخه زیات دی.
داوبو څخه دبرښنا دانرزی په تولید کښی
دنی دریم هیوا د گڼل کیری .
په کال کښی د ۱۳ ملیارد ساعتی کلیوا تو
برښنا داتومی برښنا فابریکه یی د دو هسوه
کلیواتو په قوه په کار اچولی ده .

کانگو:

زر ، سپین زر قلعی ، جست ، وسپنه یورانیم
اوریدیم ، اوضعتی الماس لری دحاره سیمو
ځنی څنگلی ونی تر دوه سوه فته پور ی چکی
دی په هغو سیمو کښی چه مچان او مچی ډوله
حشری کمی وی مالدا ری هم لری قهو ی رېږ
ونه اوناریال پکښی زیات دی دکانگو ډیر ،
زراعتی صادرات روغنیا ت نباتی لرگی قهو
پومب رېږ او کیله دی .

پایتخت یی :
لیروپوله ویل
دځمکی پراخوالی :
۹۰۵۶۳ - مربع میله
نفوس یی :

۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داحصایی له

مخی ...۱۷۱ر... تبه

معارف او مذهب :

دکانگو او سیدونکی په اصل کښی بنتومی
تورپوتکی دی .

په کانگو کښی ددوه ته ډیری قبیلـی
موجود دی سوایلی او نیکالاژی لوی ژ یی
دی پنځه ملیونه عیسوی مذهبی افریقاییا ن
لری چه رومن کاتولیک دی .

اکثر ښوونځی دمسیحیان نو دکلیسـاله خوا
اداره کیری .

بیړغ یی :
ستری طلا یی بختی او طلا یی رنگی تاکانی
په نیسای خواجه ډوه یی طلا یی ستوری
نقش دی .
پیسـی :
فرانک ۲۵ - پولو انډول .

منابع او صنایع -

په کانگو کښی ډیر معدنی منابع او زیاته
تأمیه شته دی سر بیره په دغه کوبالت ستره

دبرا زا ویل کانگو

بیړغ یی :
یوه سرپتی دلاندنی گینی ډوی په پورتنی
ښی طرف باندي ترڅندی غوریدلی چه په گین
طرف یی شنه مثلثه تااوپه ښی طرفی یی سره
تاده

پیسـی :
فرانک ۱۸ - پولو انډول .

دبرازیل (جمهوریت) کانگو

پایتخت یی -

برازویل

دځمکی پراخوالی :

۲۳۲۰۴۶ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داتکل له

مخی ۸۸۲۰۰۰۰ - تبه

دڼۍ مملکتونه

کمبودیا

لاسنه دی خوړلی دخلکو لوی کسب یی څنگلی لرگی ماهی نیول او کرهنه ده .
شبولی پکښی دهر څه نه ډیری کرل کیږی .
رېو ، جوار ، مرچ ، پوره ، خرما ، تماکو ، پومبه اورینښم نباتی تیل ، لرگی ، وسپنه ، تامبه ، منکا نیز اوسره یی معدنی پیداوار دی دختولسو کانو او کاغذ ونو صنایع دانکشاف په حال کښی دی .
معرف او مذهب :

کمبودیا یی یاخیر ژبه یی ملی ژبه ده ډیر خلک ئی په فرانسوی ژبه هم پوهیږی .
انگلیسی پکښی لوستل کیږی زیاتو کمڅلور ښوونځی او علمی موسسی لری بودایت یی رسمی مذهب دی .

کوریا

پیسې :
وان ۱۶۶ پولو انډول .
معرف او مذهب یی :
لوی مذهبونه یی کولیفوشینزم ، بودیزم عیسویت او چونوکیو مذهبونه دی .
ابتدایی تعلیم پکښی اجباری دی .
زیاتو کم پنځه زره ابتدایی ښوونځی ۶۲۱ عالی ښوونځی او ۹۶ ښوونځی نو نه لری د کوریا ۲۴ حر لیز الفبا د پخوانی چین او بی غږ حروفو مستخرج دی .

ګو ستا ریګا

منابع او صنایع :
په ۱۹۶۲ کال یو قانون دنوو صنایعو دپاره یی تر لسو کالو پوری مالیات معاف کرل نو بنا په دغه صنایع زیاتی وکسره زیات زراعتی پیدا واریی ، قهوه ، کیله ، کاکاو ، پومبه ، ماهی ، جوار ، پوره ، وږیجی ، خاوری اونور شیان دی مشروبات ز بیټیل حکومت انحصار دی دپراخو څنگلسو لرگی تجارت روا چ دی سره اوسپین زر د معدنو څخه ویستلی کیږی نور معادن هم لری .

پایتخت یی :
پنوم پن -

دځمکی پراخوالی :
۶۶۸۹۸ - مربع میله
اوسیدونکی - په ۱۹۶۸ - کال دملګرو ملتو داپکڼ له مخی ۶۶۸۵۷۰۰۰ تنه
بیرغ یی :
زرغون ، سری زرغونه افقی تاکانی دسپینی نښی سره .

پیسې :
ریل دیوی افغانی ۲۵ پولو انډول .
منابع او صنایع :
هیواد یی لږ غوندی انکشاف کری په سلو کښی پنځوس برخی څنگلونه دی څنگلونو پی

پایتخت یی :

سپول
دجنوبی کوریا دځمکی پراخوالی ۳۸۰۰۴ -
مربع میله دواړه کوریا وی ۸۵۲۸۵ - مربع میله
اوسیدونکی :
په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو داپکڼ له مخی ۳۱،۱۳۰،۰۰۰ - تنه
بیرغ یی :
سپین دسرو زرغونه نښو سره په منځ دهری ربع سره توری کرښی دی .

پایتخت یی :

سان هوزی
دځمکی پراخوالی :
۱۹۵۷۵ - مربع میله
اوسیدونکی - په ۱۸۶۹ کال دملګرو ملتو داپکڼ له مخی ۱،۶۹۵،۰۰۰ - تنه
بیرغ یی :
زرغونه سپینه سره ، سپینی زرغونه افقی تاکانی ددوه غټو سرو نښو سره .
پیسې :
ګولون دښپڼ وافتانو انډول .

د افغانستان کلتور

زیات واردات یی وړی، غنم، منسو چات
 صنعتی ماشینونه چرم پترویل اونور دی.
معارف او مذهب یی:
 لومړی تعلیمات اجباری دی عا لسی
 تعلیمات یی وړیادی یو پو هنتون او یوه عالی
 زراعتی موسسه لری ژبه یی هسپا نوی
 ژبه ده په ښوونځو کښی انگلیسی ژبه

کولمبیا

شولی، تماکو، او پومپه پکښی کرل کیږی
 بوره، کاکاو، غنم او کیله هم تولیدوی هیوادیی
 ډیری معدنی منابع لری زیات پترویل وپاسی
 بوگوتانه یی نزدی د زمرد معدن دی .
 سره زر، سپین زر، زرتامبه، سرب، سیمطاب، هیتگانیز
 پلاتینم، معدنی سکاره، وسپنه، چونه، اومالگه
 هم لری، د خوراکی شیانو صنایع دنورو
 صنایعونه لومړی دی .

پایتخت یی:

بوگوتا .

دځمکی پراخوالی :

۴۵۵۳۳۵ مربع میله

اوسیدونکی :

۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۲۰،۴۷۱۳،۰۰۰ - تنه

بیوزغ یی :

په یوه زرغو نه سور پخنه تاباندی لویه افقی
 زیږه تا .

پیسې :

پیسو ددوه افغانو او ۸۰ پولو انډول .

منابع اوصنایع یی -

کولمبیا دوهم قهوه صاد روونکی هیواد دی
 چه په کال کښی شپږ ملیونه ۱۳۲۶ - پوند ،
 کڅوړی صادر وی .

کینیا

پایتخت یی :
 نیروبی .
 دځمکی پراخوالی :
 ۲۲۴۹۶۰ - مربع میله
 اوسیدونکی :
 په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی انډول .

۱۰۰۵۰۶۰۰۰ - تنه

بیوزغ یی :

توری، سری شنی، افقی تاگانی په منځ
 کښی ډوال اولیندی شوو تورو نقش دی .

پیسې :

افریقایی شلنک د شپږو افغانو او ۷۵ - پولو

کیوبا

پایتخت یی :
 هاورانا .
 دځمکی پراخوالی :
 ۴۴۴۲۱۸ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی
 ۸۲۵۰،۰۰۰ - تنه

د نړۍ مملکتونه

معارف او مذهب یی

بیړغ یی : په یوه لکړه پوری یو په بل پسې دری زرغونه اودوه سپینی تاگانې په یوه ستره مثلثه تا باندی سپین لوی ستوری نقش دی .
پیسې : پیسو ۴۵۵ - افغانو انډول .
خر گندونه - کیوبا گوهرا تیل د غرب الهنډ خورا لویه جزیره ده .

تعلیم پکښی د شپږ کلنی او ۱۴ - کلنی ترمنځ اجباری دی هاوانا پوهنتون په ۱۸۲۱ - کال تاسیس شوی دی **دا کثرت مذهب پکښی رومن کاتولیک مذهب دی رسمی ژبه یی هسپانوی ژبه ده او زیات خلک یی په انګلیسی ژبه هم پوهیږی .**

ګابون

پایتخت : لیبرویل .
دخمکی پراخوالی : ۱۰۲۰۸۹ - مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو داتګل له مخی ۸۵۰۰۰ - ۴ تنه
بیړغ یی : شنې ، طلا یی اوزرغونه افقی تاگانې .

پیسې : فرانک ۱۸۵ - پولو انډول
منابع او صنایع : ګانا د معدنی شتمنی خاوند دی منګانیز سره زره الماس او بوسایت د منګانیز د میاشتنی تولیدات یی ۲۷۵ زره تنو ته رسیری پراخ ځنګلونه لری کا کابو یی ګټور زراعتی تولید دی کلنی تولیدات یی ۲۷۵ زره تنو ته رسیری دی یوه تن اوسیدونکی کلنی عایدات ۱۵۰ - امریکایی ډالره دی .

جارج تاون

پایتخت یی : جارج تاون
دخمکی پراخوالی : ۸۳۰۰۰ - مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو داتګل له مخی ۷۴۲۰ - تنه

بیړغ یی : په افقی ډول یوه شنه تا اودوه طلا یی اوسری تاگانې دی .

پیسې : ګایانا ډالر زیاتوکم یونیم ګایانایی ډالرد ۳۰ - افغانو انډول .

ګینی

پایتخت یی : کوناګری .
دخمکی پراخوالی : ۱۹۹۲۵ - مربع میله
اوسیدونکی : ۳۰۸۹۰۰۰۰
بیړغ یی : سری زېږی اوشنی عمودی تاگانې .

پیسې : دګینی فرانک ۱۸۵ - پولو انډول
منابع او صنایع : ګینی په نړۍ کښی د بوسایت ډکی ذخیر ی لرونکی هیواد دی الماس ، سره زر ، او وسپنه هم پکی پیدا کیږی جوار ، وریجی جلفوزی ، کیله ، ناریال ، اوغوبښت تولید وی قهو ګبین کیله وسپنه المونیم صادر وی .

د افغانستان کالني

گمبيا :

... ۳۰۷ - تنه

بيزغبي :

په افقي ډول سري زرغونه اوشيني تاگانې
سري زرغونه شنو تاگانو تر منځ سپينه کوچني
تاده .

پايتخت يې -

بارسست .

دخمکي پراخوالي :

۴۰۰ مربع ميله

اوسيدونکي :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخې پيسې : پونه ۱۲۰۵ افغانو انډول .

گواتيمالا :

منابع او صنايع :

دخلکو لوی کسب کرهڼه ده دکرهنې مهم
توليدات يې قهوه ، کيله ، پومبه ، پوره ، جوار
او وريجي هم توليد وي قيمتي لرگي صادروي
مالداري هم لري .

پايتخت يې

دگواتيمالا ښار

دخمکي پراخوالي :

۴۴۰۴۲ - مربع ميله

اوسيدونکي :

۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخې

۵،۰۱۴،۰۰۰

معارف او مذهب يې -

بيزغبي :

عمومي مذهب يې رومن کاتولیک دی نور
مذهبونو هم پکښې منل کېږي . تعاليم
پکښې حتمي دي دگواتيمالا په ښار کښې يو
پوهنتون لري هسپانوي ژبه يې رسمي ژبه ده .

دري زرغونه ، سپيني ، زرغونه ، عمودي

تاگانې په سپينه تا باندې يو نشان کيترال

پيسې :

د ۴۵ افغانو انډول .

لاوس :

لاوس په جنوب ختيځه آسټياکښې يوشروطه
سلطنت دی چه دهنه چين دپخوانيو دولتوڅخه
چه يووخت دفرانسې دتصرف لاندې ؤ چوړ
شوی دی .

پايتخت يې -

وپانتيال ولوانک پرابانک .

دخمکي پراخوالي :

۹۱۴۲۹۸ - مربع ميله

اوسيدونکي :

په ۱۹۶۰ - کال دلاس ډلې په کودتا لاس
پورې کې ، ليکن ناکامه شو دلاوس ارامريکي
الوتکو په ۱۹۶۵ کال او ۱۹۶۶ کال دپتلاويانو
مرکزونه بمباري کې .

دملگرو ملتو ۶۹ کال داټکل له مخې

... ۲،۸۹۳ - تنه

دلاوس گټور حاصلات قلعي ، وريجي ، جوار
تماکو پومبه ترياک ليمو اوناټچ قهوه او ډول
ډول لرگي دي دلاوس اوسيدونکي په اصل
کښې انډونيزيايي او چيني دي علمي ژبي ،
پکښې فرانسوي او انگليسي ژبي دي .

بيزغبي :

سره تا په منځ دري سري سپين هاتي سره

په داسې ډول نقش شوی چه چتر يې ساتلې ده

پيسې :

کيب ۱۹۵ - پول انډول .

رسمي مذهب يې بودايي مذهب دی .

دنی مملکتونه

لا بیریا

پایتختی - یوه زرغونه مربع ده
 موټروویا
 دځمکی پراخوالی : ۴۲ سزره مربع میله
 اوسیدونکی : ۱،۱۵۰،۰۰۰ مخی د ۶۹ کال د ټاکل له مخی
 بیرغی : یوه سره اوسپینه افقی تالکری ته نزدی په پورتنی برخه بانسی یوسپین پنځه گوټیر ستوری
 منابع او صنایع : اومه ربر پی خورا گټور حاصل دی وریجی قهوه ، کاکا ، اوپوره هم تولید وی معد نی وسپنه هم لری چه کلنی تولیدی زیاتو کم دری ملیونه ټنه کیږی.

لبنان

پایتختی - بیروت
 دځمکی پراخوالی : ۴،۱۵ مربع میله
 اوسیدونکی : ۲،۶۴۵،۰۰۰ مخی د ۶۹ کال دملکرو ملتو دټاکل له مخی
 بیرغی : دری سری سپینی افقی تاگانی چه سپینه تایی په اوږدو کښی یوه ټوټه سیمه نیولی ده.
 منابع او صنایع : لبنانی پوتنه دلس افغانیو انډول څرگندونه : دلبنان جمهوریت دمدیترانی دختیغ ساحل

لو گسمبورگ

پایتختی - لوگسمبورک
 دځمکی پراخوالی : ۹۹۹ مربع میله
 اوسیدونکی : ۱۹۶۹ کال دملکرو ملتو دټاکل له مخی
 بیرغی : دری سری سپینی او زرغونه افقی تاگانی
 پسی : لکسمبورگی فرانک د ۹۰ پولو انډول.
 منابع او صنایع : نزدی ۷ سوه زره جریبه ځمکی دکرهنی دپاره اختصاص کری ده وریشی غنم جوار ، جودر ، اوکچالو پکښی زیات کبزی دوسپنی ، معادن پی د فولاد جوړولو دصنعت دانکشاف دپیدا کیدو سبب شوی کیمیاوی موادداوربشو او په دموتر ټیرو نه تماکو ، فلزی آلات سمت گلاب اولبنیات تولیدوی .

لیسیا!

پایتختی - تریپولی او بن غازی دی .
 دځمکی پراخوالی : ۶۷۹۳۵۸ مربع میله
 اوسیدونکی : ۱۹۶۹ کال دملکرو ملتو دټاکل له مخی
 بیرغی : سره توره اوشنه افقی په منځ کښی
 دمیاشتی سره سپین ستوری نقش دی .

د افغانستان کالني

پيسی : دخلکو دژوندانه سويه دلوریدولوی سبب
لیبیایی پونه، سل پیاستر ۱۲۰د-افغانیو یی دتیلو عایدات دی .
انډول .

معارف او مذهب یی -

منابع او صنایع :

دلیبیا اکثر اوسیدونکی مسلمانان دی
ایتالویان اویهودان هم پکښی شته دی .
لیبیا دخرما باغونه لیوه ، بادامو او انځورو
باغونه لری تماکو انډیری ،قالینی خسر منی
آلات لری معادن یی په ۱۹۵۳ -کال ملی شوی
په ۱۹۵۷ -کال پکښی تیل کشف شوی اوس
دورخی دیوملیون بیرلو په خواو شا کښی تیل
تولید وی .
دلیبیا اکثر اوسیدونکی مسلمانان دی
ایتالویان اویهودان هم پکښی شته دی .
اوسیدونکی په سلو کښی ۴ -لوستو نکسی
دی حکومتی او خصوصی ښوونځی اویوپوهنتون
لری .

لیختنشتاین

... ۲۱ -تنه

بیرغی -

زرغونه اوسری افقی تاگانی

پایتختی -

وادوز

دخمکی پراخوالی :

۶۲ -مربع میله

اوسیدونکی :

۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی سوسی فرانک دلسو افغانیو انډول

لیسو تو

لکری ته نزدی سری اوشنی عمود ی تاگانی
په منځ کښی دسنت سپینه خولوی په زړینه برخه
نقش ده لیسو تودبرتانوی لیسوتو لیند خخه
عبارت دی چه د۱۹۶۶ -کال داکتوبر په ۴ نیټه
خپلواک شو. دغه هیواد چه دتورپو ټکو وطن
دی دجنوبی افریقی په هیواد وکښی واقع
دی د۱۹۶۶ -کال داکتوبر په ۱۷ -نیټه دملگر
ولملتو غړی شو .
پایتختی -
ماسیرو
دخمکی پراخوالی :
۱۱۷۱۶ -مربع میله
اوسیدونکی :
دملگرو ملتو د۱۹۶۹ -کال داټکل له مخی
۹۳،۰۰۴ -تنه
بیرغی

مالتا

سپینی سری تاگانی دسپینی تاپه منځ کښی
دستره صلیب نقش .
پیسې :
پوند د ۱۲۰ - افغا انډول
پایتختی -
والیتا
دخمکی پراخوالی -
۱۲۲ -مربع میله
اوسیدونکی :
د ۱۹۶۹ -کال دملگرو ملتو داټکل له مخی
۳۱۸،۰۰۰ -زره تنه
بیرغی -
مالتا دمدیترانی په ۵۸ -حیلی کښی دسیلی
دجزیری جنوب ته دافریقا دسیمی نه ۱۸۰-میله
لری واقع ده دمالتا جزیره پخپله ۹۵-مربع میله

دڼۍ مملکتونه

پراخوالی لری دگوز وکو میلنیو په بله جزیره پوری مربوطه ده .
 په مالټا کېنسی پنځه کلن انکشافی پرو گرام د ۱۹۶۴ کول نه وروسته
 دکار لاندی ونیول شو غواړی چه توریزم او نوی صنایع تشویق کړی کچالو میوی سبزی جات گلونه اوتخم صادر وی اوسمت ماشین باب او جوړ شوی منسوجات وارد وی .

مالدیو

کېنسی دملغاسی په ختیځ لور په ۵۷۵ میلی کبئی واقع ده په ۷۲۰ مربع میله پراخه سیمه بانندی ۷۸۷ جزره تنه اوسیدونکی لری .
 پورت لوس نومی خای پایتخت دی .
 موریشس د۱۹۶۱ کال په اگست کېنسی داخلي آزادی ته ورسید د۱۹۶۸ کال په مارچ کېنسی دبشپړی آزادی خاوند شو .

داوسیدونکو اکثریت یی هندی دی توروپو ټکی هم لری انگلسی او فرانسوی ژبی پکېنسی معمول دی گټور صادراتی محصولات یی گنی دی توریزم پکېنسی پالل کبیری .

استعماری هالنویانو په ۱۷ پپړی کېنسی په دغه جزیره بانندی دشهزاده موریس ناسنا ونوم کینبو دمگر وروسته یی هغه پسرینبند وور پسی فرانسویان او بیا هالنه بانندی مسلط شول .

پایتخت یی -

ماله

دځمکی پراخوالی -

۱۲۲ - مربع میله

اوسیدونکی :

۱۰۶۰۰ - تنه

بیرغ یی -

په یوه شنه تاباندی یوه ستپینه میاشت چه په منځنی برخه کېنسی په سره تاباندی نقش شوی ده .

پیسې :

روپی دلسو افغانیو انپول

دمالویو جزیری دیولس مرجانی گرو پوپه کیون ددوه زره جزیرو نه عبارت دی چه ددوه لکونه زیات اوسیدونکی لری .
 موریشس یوه جزیره ده چه په هندی دریا ب

مالی

له مخی ... ۴، ۸۸۱، - تنه

بیرغ یی

شنی زپری اوسپری عمودی تاگانی .

پیسې :

دمالی فرانک ۱۸۵ - پولو انپول

پایتخت یی

بماکو

دځمکی پراخوالی

۴۶۴ - جزره مربع میله

اوسیدونکی :

ملگرو ملتو د ۱۹۶۹ - کال داپتکل

مالیزی

بیرغ یی -

اوه سری تاگانی او ۷ سپینی تاگانی په ۱۴۴ گوتیز کینه خنډه بانندی میاشت او ستوری نقش دی .

پیسې :

ملایایی ډالر د ۱۵ - افغانیو انپول .
 دملایا اتحادیه چه په ۱۹۵۷ - کال دمشرک .

پایتخت یی

کوالالمپور

دځمکی پراخوالی

۱۲۸۴۴۰ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داپتکل له مخی

۱۰۵۸۳۰۰۰ - تنه

د افغانستان کالسی

المنافع هیواد وغری هیواد دی دجنوبیختیخی
آستیا په جنوبی برخه کبسی دملایا جزیره نما
تشکیل شوی ده .

حاصلات دی دجسلتس په نوم پایتخت لری .
سراوری دپورنیو دشمال لویدیځ سا حل
په اوږدو کبسی واقع ده پواخواالی پنځوس زره
مربع میله ځمکه باندي ۷۷۷ زره تنه میشته
دی کوچنک نومی ځای پایتخت دی گټور .
صادرات یی مرچ سره زر اوږی دی دبرو یی
څخه وارده تیل هم تصفیه کوی .

ملایا اومه مواد تولید وی قلمی ،رېږ، تیل
خرمایي مهم پیداوار دی چه په سلوکبسی اتیا
صادرات یی برابر کړی دی په نړۍ کبسی د
زیات طبیعی رېږ تولید کونکی هیوادگڼل کېږی،
پخوانی شمالي پورنیو چه دپورنیو په شمال
کبسی دنړۍ دریمه لویه جزیره ده دسیمی

عمان:

پایتخت یی -

دمسقط

دځمکی پراخواالی -

۸۲ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹- کال داټکل له مخی ۷۵۰۰۰۰-تنه

بیرغ یی -

سور .

پیسې :

هندي روپی د ۸ افغانی انډول

دمسقط او عمان سلطنت دعرستان دختیځه
شبه جزیری په غاړه یوه مطلق پاچا هسی
ده زرمبله ساحل لری سیمه یی وچه او تود .
ده یونری لس میله سروره ساحلی سیمه
چه منځ ترمنځ یولړوچ اوبی اوبه دژوفته چه جک
والی غرونو دمسقط هیواد تشکیل کړی دی .

خرما ،مرچ ماهی اوناریی صادرا تی شیا ندی
کیله انگور غنم اوسمیچات هم پکبسی پیدا
کېږی په ۱۹۶۴ - کال په مسقط کبسی تیل
کشف شوی دی بنایي دخلکو اقتصادی وضع
بمه کړی .

اوسیدونکی یی عرب دی هندي پلوهان او
تور پوټکی هم پکبسی میشته دی عامه ژ به یی
عربی ژبه ده مگر هندي پلوهی او نوری ژبی
هم پکبسی معمول دی تاریخ یی پخوانی دی
په ۵۵۰ قبل میلاد کبسی فارسیانو لاند ی
کړ وروسته له هغه آپار تیان او وروپسی د
بغداد خلیفه گان ترکان او پرتکالی په یو بل
پسی ورغلل اوسنی موجودیت یی په ۱۷۴۴-
کال الپوسمید دفارسیانو دنفوڅ نه نجات ور
کړی دی .

مکسیکو :

پیسې - ددری افغانیو انډول

منابع او صنایع :

ددرنکو اولرگو په درلو دلو شتمن هیواددی
سپین زر ستره زره تامبه سرب ،جست رانجه
سماپ ، استیک ،سلفر ،او دپسرو سکا ره
لری .

دپترولو کالنی تولیدات یی ۱۲۵-ملیونه
بیرلو ته رسېږی طبیعی غاز دامریکی په متحده
ایالاتو خرشوی کرهنه مالداری او ما هی نیول
پکبسی مهم گمب دی په هیواد کی دکر هنی
ریفارم تطبیق کېږی .

پایتخت یی :

مکسیکو

دځمکی پراخواالی -

۷۵۸۲۵۹-مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۷۰ کال ملگرو ملتو داټکل مخی

۴۸،۳۱۳،۴۳۸ تنه

بیرغ یی

دری شنی سپینی عمودی تاگانی په سیمه
تاباندي دعتاب او کالتوس نقش لکیدلی دی .

دڼړۍ مملکتونه

معارف او مذهب یی -
 معارف یی دمذهب بیل دی ابتدا یی تعلیمات تر ۱۵ کلنی پوری وپیا او اجباری دی مسلکی تعلیمات تشویق کیری دمکسیکو پوهنتون د ۱۵۵۱ کال نه وروسته جوړ شوی دی .
 هسپانوی ژبه یی رسمی ژبه ده دمذهب آزادی پکښی موجود ده اکثر اوسیدو نکسی کاتولیک دی .

پنبه اوغنم هم تولید وی مهم صادرات یی قهوه ، گنی باتیگر کاهو، تازه او غو پنی دی دقهوری کلنی خر خلا ویی سلو ملیونو امریکایی ډالرو ته رسیری .
 جوار ، وریجی کیله او تماکو هم پکښی کیری .

ملاوی

پراخ میدانونه یی دملای هیواد دجلب تو جه وړگرځولی دی .
 په ۱۸۶۹ کال مشهور سیاح دانترلندنگستون دغه هیواد لیدلی او په ۱۸۹۱ کال دبرتانید حمایت لاندی ورغی ۱۹۵۳ نه تر ۱۹۶۳ کال پوری درو دیساواتیا سالیند دفدراسیون شری وه ۱۹۶۳ دفیروری په لومړی نېته دا خلی آزادی ته ورسید ۱۹۶۴ کال دجولایی په ۶ نېته یی دبرتانیی نه خپله بشته په آزادی واخستله په ملاوی کی ۱۲ زره هندى او اته زره اروپایی هم میشته دی کتور پیداوار یی چای قهوه پو میه رسی تمباکو او لو بیسا دی بیسوادى پکښی ډیره ده مگر دلوستنی پراخه پروگرامونه یی داجرالاندی نیولی دی .

پایتخت یی -
 زومبیا
 دځمکی پراخوالی ۳۶۰۰۰ مربع میله
 بیرغ یی
 توری سری اوښنی افقی تاگانى په توره تا باندی دراختلی سور لمر خړک .
 پیسی -
 پوند ۱۲.۵ افغانیو انډول .
 ملاوی دافریقى دنیا سادر جهیل پهجنوبی اولویدیخ ساحل په غاړه په پنځه سوه میله اوږد وواقع دی لوړ غرونه گن څنگلونه ۱ و

ملغاسی

جمهوریت دهغی لویی جزیری نه مر کب دی کوم چه دافریقى په جنوب ختیخ سنا حمل کښی دموزنیق اوبه یی دقاری نه بیلپرسی ، نه سوه اودوه اتیا میله اوږدوالی او ۳۶۰ میله پلن والی لری اوسیدونکی لوید یخیان پولی نیشایی ، او افریقیان دی چه وروستی خلک یی په ۱۸- او ۱۹ پیری کښی دغلامانو پهحیث دکره یی دپاره ملغاسی ته راوستلی شوی .

پایتخت یی -
 تناناریف .
 دځمکی پراخوالی - دوه لکه ۶۸ زره مربع میله
 اوسیدونکی -
 په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۹۰۰۰۰ ۶۶۴ تنه-
 بیرغ یی
 بیرغ یی

دری ملیونه خلک یی داجداد ودا وراحو پرمستش کوی دوه ملیو نه پکښی عیسو یان دی په سلو کښی ۹۰ تنوکسب کرهڼه ده مدغاسنکر په ۱۸۸۵ کال دفرانسی دحمایت لاندی ورغی په ۱۹۴۶ کال دفرانسی مستعمره اعلام شوه په ۱۹۵۸ کال ورته داخلي آزادی

په لکه پوری اوږده سپینه عمودی تا او دوه سترى شنى افقى تاگانو سره .
 پیسی -
 ملغاسی فرانک ۱۸- افغانو انډول .
 ملغاسی دملغا سنکر په نوم دفرانسی د پخوانیو متصرفاتو څخه وو اوس دملغا سى

د افغانستان کانسې

حاصله شوه او د جوزا په ۱۶ نېټه بشپړ خپلواکه سوه دملګرو ملتو او فرانسوي ټولني غړي دي قيمتي او صنعتي تپري ډېپرو سکاره نکل ، جوار، کچالو خوږ ، قهوه ، لوند ، تماکو گڼي فاسفیت سره زر بوسايت يورانيم او توريم دي .

انګلستان:

پاښتختي

لندن

دخمکي پراخوالي

۹۴۲.۹ - مربع ميله

اوسيدونکي:

په ۱۹۶۹ - کال کې دملګرو ملتو داټکل له مخي

۵۵، ۵۳۴، ۰۰۰ - تنه

بيوغړي

په زرغونه ځمکه باندې دسينت جساړج

سينت انډرپوروسينت تريک دصليبوسره سړي اوسپني تاګانې دي .

پيسي

پونډ ۱۲.۰ - افغانو انډول

منابع او صنايع:

دبرتانويانو لوی کسب توليد او تجارت دی په سلو کښي دپنځو سو څخه دهيواد زيات صادرات فلز او فلزي صنايع تشکيلوي غنم ورښي لېلبو اونور حاصلات هم لري انګلستان په ويلز سکاټلنډ او آدم جزيره کې زيا ته ځمکه لري .

په دغه هيواد کښي زراعتي ځمکي هم ډير دي در درنگو نو څخه چونه وسينه ، او تپري سکاره ډير زيات ايستل کيږي نور گټور مواد هم لري

د ۱۹۴۸ - کال راهيستي پکښي اورگاډي په

ملي ډول په فعاليت کښي دي ۱۸۰۰ - هوايي ميدانو څخه زيات ملکي هوايي ميدانو نه لري چه زياتي بين المللي الوتنې تری کيږي په کال کښي زياتو کم دوه مليونه سيلانیا ن انګلستان گوري دانګلستان تجارتي بحر په

فوق العاده پرمختک کړي دي دبيري جوړولو صنعت دنړي دبپړيوه سلو کښي ۳۵ بپړي کلني توليد دي دنړي دبرښنا لومړني ستيشن چه په زروي قوت دخلکو دخدمت دپاره دبرښنا

توليد وي په ۱۹۵۶ کال په انګلستان کښي پرانستل شو داروپا په گډ بازار کښي د انګلستان دگبون دپاره دانګلستان کوشش دوه ځلي دفرانستي په ويتو ناکام شو .

تيل ، پومبه ، رېږ ، گوگرد ، چای اووريجي ، وږي ، نيمايي خوراکی مواد ، وسپنه دخارج نه راوړي شيان چه ددغه او مو مواد و څخه جوړيږي خارج ته يي ليري زيات صادراتي شيان يي رخت باب ، اوسپينه ، پولاډ ، عراد جات او بپري دي دجت الوتکو ، تلويژوني ، راډيو را دار وسايلو دريايي حمل او نقل درملو او نيولون دصادراتو ارزښت يي ورځ په ورځ زياتي وي .

معارف او مذهب يي

ابتدایي او ثانوي تعليمات يي دپنځه کلني نه تر ۱۵ کلني پوري وړيا او اجباري دي د برطاني مشهور اومعتبر پوهنتونونه داکسفورډ او کمبريج پوهنتونونه دي چه دواړه په ۱۳ - پيړي کښي تاسيس شوي دي په نورولو يو ښار وکښي هم پوهنتونونه لري .

دانګلستان دپروتستانت کليسا زيات ، اختيارات لري نښري اويارک يي دوه مذهبي ايلانوته دي .

دانګلستان کليساد ۲۷ - مليونو څخه زيات غړي لري په ايرلينډ او نور وځايو کښي د ، متودليست رومن کاتولیک کليساگانې هم شته دي .

دملي عامه اجباري بيبي دناروغانو، ميندوارو ښځو ، کارگر وپه صنعتي ژوبلو مي وکونډواو يتيمانو او عمر خوړلو دحقوقو په پاره کښي خيره ټولنه لري .

دفاع

ښځي هم په دري - گونو قواو کښي خدمت کوي .

دانګلستان متصرفات -

جبل الطارق -

دهسپاني په جنوب ختيځ کښي دمديتراني په لويديځ ورځ کښي دجبل الطارق اوافريقي ترمنځ دواقعي دابنا په سور کښي ۷۵ نيم ميله

دېرې مملکتونه

تر ۲۳ نيم ميله پورې يوه مستعمره ده .
جبل الطارق چه انگلستان يې دخړې په
نوم يادوي د ۱۷۳۱ کال نه د برتانيې په تصرف
کښې دې د نظامي موقعيت په حيث ډير ښه دريايي
بندر لري .

بېاما :

اوسيدونکي - ۳۴ زره تنو په خوا و شا
کښې دې نايب الحکومه يې عمومي قوماندان
هم دی .

برتانوي غرب الهند :

ترينيداد اوتوباگو په ۱۹۶۲ کال د برتانوي
غرب الهند د پخواني فدریشن نه ووتل شپږ
نوري مستعمرې چه تر اوسه پورې به فدریشن
کښې پاتې دي هغه دانتې گوا ، گرينا دا موقت
سميرات ، سينت ، کنس ، سانتا لوسيا ، اوسنت
اونسنت څخه عبارت دي د گرينا دا ، دومنيکا ،
سينت اونسنت اوتوري سانتانو جزيرې د
تريدااو مارتينیک د جزایرو تر منځ واقع دي

۳۲۹ زره تنه او سيدو نکس لري په گرينادا
کښې سينت جارج حکومتی مرکز دی .

برتانوي هاندوراس

د مرکزي امريکې دکاري بين دبجيري په څيره
يوه مستعمره ده لرگي د تاوجني سيمي ميوي
اوکاکاو توليد وي زياتو کم ۹ زره مربع ميله
پراخوالي او ۱.۳ زره تنه اوسيدو نکي لري ،
د برتاني نوري مستعمرې دکاليند سينت هلنيا ، پاسو
توليد ، سوازی ، ليند ، جزيرې هانکانک
فيجي ، تونگا ، د سليمان جزيره او بروني
بحري کلبرت ، واليس او هيريد ، نوي جزيرې
دي جنوبي روديشيا چه په ۱۹۶۵ - کال يې
د برتانوي گورنر جنرال څخه يې اختيارات
واخيستل هغه هيواد دی چه داخلي آزاد ورته
حاصله ده مگر بشپړې آزادي يې تر هغه وخته
پورې د برتاني له خوا ځنډ ول شوي ده چه
سپين بوټکو حکومت تور بوټکو ته درا يې ور
کولو حق ورکړه .

پومبه ، بوره ، مولا سونه ، ميوي ، سبزی ،
اودپخلی مسالي يې مهم حاصلات دي په نورو
پاتي جزيرو کښې ۱۴۵ زره تنه اوسيدونکي
ميشته دي سيمه يې ناوچه مگر تازگي لري
کلني اورښت پري دخلويښتو نه تر دوه سوه
انجو پورې دی .

توليدات يې بوه ، مولا سونه ، پومبه ميوي
باتنگر ، پياز ، غو امپري دارچي سکاره او مالگه
دي .

برمودا :

د مرجاني جزایرونه متشکل سيمه ده
د سيمي ، ټول پراخوالی ۲۱ مربع
ميله په اټکل ډول ۴۷ زره تنه چه دوه لکله
تور پو ټکسي دي پکښې ميشته دي .

دغه جزيره د نيو يارک د ختيځ
جنوب په ۶۷۷ ميله کښې واقع ده سېا نوي
کاشف نوم پري کښودلي شوي دلو مړي ځل
دپاره په ۱۶۰۹ کال پکښې يوشمير استعمار
چيان ددغې جزيرې خوا ته يې بېړي وړا ني
شولي اودلته ميشته شول د ۱۶۲۰ کال راهيسې پکښې

جنوبي افريقه زامبيزي سيند ، موزمبيق ،
بچوا ناليند لويديځه افريقه ، اوپرتگال يې گاونډ
يان دی مهم صادرات يې تمباکو دی د سپين
بوټکو حکومت دا بيان سميت د صادرات لا ندي
د برتانيې نه بيل شو ، برتانيې پري تجارتي بنده
يزونه و لگول مگر تراوسه پورې نتيجه لاس
ته نه دوړغلي . روديشيا دجنوبي افريقي له
خوا ساتل کيږي دتور بوټکومدني حقوقو سره
خپل مخالفت ته دوام ورکوي .

منگو ليا

پايتخت يي:

اولان باتور - اورگا

دخمکي پراخوالي :

۵۹۲۶۶۴ مربع ميله

اوسيدونکي :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتوداټکل له مخي

۱۰، ۲۴۰۰۰۰ تنه

بيرغ يي :

سري زرغونه سري عمودي ناگا ني دپنځه

شغله ورو طلاي ستوروسره لکي ته نزد ي

مخصوصه نښه پري نقش ده .

منابع او صنايع -

کښي شنکلي لري

کنف ، وديجي ، غلي ، خاروي ، پوټکي غنم او

طبيعي بوتې مهم صادرات دي چه به مقابل

کښي منسوجات بوره ، مالکه فلزي آلات و

ادوات وارد وي .

معارف او مذهب يي -

سربيره په سانسکرتي او نيپالي ښوونځيو

زياتوکم دوه نيم زره انگليسي ښوونځي لري

په سيلو کښي ۹ لوستونکي اوليکوال دي ،

پخواني هندويزم او بوديزم يي عام مذهب يي

نيوزيلند

پايتخت يي :

ولنگتن .

دخمکي پراخوالي :

۱،۲۷۳۶ مربع ميله

اوسيدونکي په ۱۹۷۰ کال کي دملگرو ملتود

اټکل له مخي ۵۹، ۸۰۸، ۰۲۰ - تنه

بيرغ يي :

جزيرو ستيوارت اوچيم اوپوشمير نورو جزيرو

شخه تشکيل شوي دغه هيواد پخپلو غرونو

غدپرونو او آبشا رونو اوڅنگلو نو ښکلي او

ښايسته هيواد دي جنوبي البونيه يي په

جنوبي جزيره کښي واقع دي کليند اوولگتن

يي په شمالي جزيرو کښي گټور بندرونه

تشکيلوي .

منابع او صنايع :

نيوزيليند دصادراتو دپاره دزراعتي موادو

اوپيدا وارو په عوايد و متکي دي په کال

کښي اته مليونه ډالرو لښتات غوښه او وري

صادر وي . دنوو درول شوو صنايعو د پاره د

آتشفشانو سيمو دطبيعي پيدا شوي بخارنه کار

اخلي دبرښنادتوليد دپاره په نړي کښي دوهمه

جيوټري دستگاه په نيوزيليند کي ده .

معارف او مذهب يي:

تعليم پکښي آزاد دي شپږپو هنتو نونه

لري کليسا يي انگليسي دي .

وا تيگان

پايتخت يي :

وا تيگان (يوښاريز دولت)

دخمکي پراخوالي :

۱۰۸۷ - جريبه سيمه ده

اوسيدونکي :

زياتوکم زر تنه دي .

بيرغ يي:

دوه زيري اوسپيني عمودي تاگاني په دو

کلي گاني باندي دپاپ نښه يوه کلي طلاي

دڼړۍ مملکتونه

اوبله د سپينو زرو په سپينه تا با ندي نقش داساسي قانون جز وگڼل شو. کړه او ۱۹۴۷ کال د مارچ په ۲۶ نيټه د ايتاليا

وايتيکان . د سينت پيرو دوايتيکان ما ئی او موزيم دوايتيکان د باغونو اوودانو په گڼو ن دوايتيکانو د ويالی اوکلیسا ترمنځ دی سر بيره په دغه دروم په ښار کښی ۱۳ ما ئی ورسره هل دی چه اکثری د پاپ دمقام اودهغه د افسرا نود پاره تری کاراخلی یوی طرفه دریځ لری مگر کله چه ددو خواو څخه تری په سیاسی موضوع کښی د منځکړیتو ب غو ښتنه وشی کوی یی .

په وايتيکان کښی پنځوس هیواد و نه سیاسی نماینده گی لری. دوايتيکان دولت اور گادی پستی تسبیلا ت اودراديو خاص ستیشنو نه لری.

پاپ، تر پي يو پوری په مرکزی ایتا لیا باندی مطلق نفوذ درلود، د سیمي پرا خوالی یی ۱۶۶ زره مربع میلو پوری دی چه اوسیدونکی ۳ ملیونه تنه دی دنهم پاپ په دوره کښی دغه سیمه د ایتالیا په سلطنت کښی ور داخل شوه.

د پاپ حکومت اونفوذ دوايتيکان په مسا زو او په روم کښی والا تران اود کونداولفو په قصر کښی په ۱۸۷۱ کال راغونډه اومحدودشو یوه بله معا هده چه ۱۹۲۹ کال په فبر وری کښی لاسلیک شوه دوايتيکان ښاری د یسو دولت په حیث ومانه په ایتالیا کښی کاتو لیک مذهب ته خاص دریځ ورکړ. دغه معا هده آخرد ۱۹۲۹ کال دجون په ۷ نیټه د ایتا لیا پاچا لاسلیک

پورتني ولتا

بیرغ یی: توری سپینی اوسری افقی تاگانی .
پسی: فرانک ۱۸۵ - پولو انډول.

پایتخت یی: اوواگا دوگو.
دځمکی پراخوالی ۱۰۵۹۰۰ مربع میله
اوسیدونکی: پنځه ملیونه تنه

ونزوایلا

تولیدی چه زیات پترول لری ۳ قیم ملیونه بیرله دی اوکلنی تولیدی ۱۱ ملیونه تنه دی سره زره، تامبه، لری دو هم قلم صادرا تی پی قهوه ده.
معارف او مذهب :

پایتخت یی: کاراکاس
دځمکی پراخوالی: ۳۵۲۱۴۸ - مربع میله.
اوسیدونکی: په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۱۰.۳۵۰۰۰ تنه

دځلو ژبه یی هسبا نوی ژبه ده، مذهب یی رومن کاتو لیک دی مگر د مذهب آزادی پکښی تضمین شوی ده تعلیم دیو هنتون په شمول و پیا دی ابتدایی تعلیم اجباری دی.
دفاع:

بیرغ یی: دری زپری زرغونه او سرو تاگا نوباندی اوهستو ریز قوس دی.
منابع اوصنایع:

دځلو لوی کسمپه یی کانکی کر هڼسه ماهی نیول، اوما لدری ده، دپترو لو ور ځنی دپاره نظامی خدمت اجباری دی.

جنوبي ويتنام

اوجنوبي ويتنامو کښي پيدا کيږي ربي، ماهي وريجي سکاره لرگي خاږوي، پوتکي، جواره، جست او قلعي يي مهم صادرات دي. په جنوبي ويتنام کښي چاي کښي او قهوه کيږي.

معارف او مذهب يي:

د تاويزم فلسفه د ويتنام اساسي دين د تشکيلوي مگر په سلو کښي ۷۰٪ څخه زيات خلک بودايان دي په سلو کښي لس عيسوي رومن کاتو ليک هم لري.

په سيگون هوبې او دالات کښي پوهنتونونه وريجي، ربي، او سکاره په دواړو شمالي نري.

شمالي ويتنام

د شمالي ويتنام اساسي قانون دکمو نيزم په اساساتو ولاړ دي د دواړو ويتنامو غو بښتنه کوي د پارلمان په ټاکلو يوتن جمهور رئيس او د جمهور رئيس په انتخاب يوتن صد را عظم لري.

هالنډ

سلو کښي پنځوس کروند کرد شلو جر پيو نه لږه ځمکه لري لښتيا يي مهم واردات دي په هالينډ کښي ريډي گلونه، جفاني شهرت لري ماشين جوړول منسو جات کيمياوي مواد د بريښنا سامان يي مهم صنعتي توليدات دي په الماس پر يکو لو کښي مشهور دي د طبيعي غاز سکرو، تيلو او مالگي ذخيري لري.

معارف او مذهب:

د مذهب آزادي پکښي تضمين شوي په سلو کښي ۳۸٪ تنه پروتستان او څلويښت تنه رومن کاتوليک دي تعليمات پکښي دشپږ کلني او پنځلس کلني عمر تر منځ اجباري دي خو پوهنتونونه لري سورينام چه دهالينډي گبانان،

پايتخت يي: سيگون
د ځمکي پراخوالي: ۵۹۶۴۸ مربع ميله
بيرغ يي:

دري نري سترې افقي تاگاني په منځ کښي يوه برخه زيره ده.
اوسيدونکي: ۱۹۶۹د کال د ملگرو ملتو داټکل له مخي ۱۷۸۶۷ر ۱۷تنه.

پيسي: پياستر دخلو ښت پولو انډول.
منابع اوصنايع: وريجي، ربي، او سکاره په دواړو شمالي نري.

پايتخت يي:

هانوي
د ځمکي پراخوالي: ۱۲زره مربع ميله.
اوسيدونکي: ۱۶ مليونه

پايتخت يي: امستردام

دوچي ځمکي پراخوالي: ۱۵۸۰۰ مربع ميله.
اوسيدونکي: ۱۲ نيم مليونه
بيرغ يي:

دري سري سپيني او زرغو تاگاني.

پيسي:

گلډن (جمع گلډار) ۱۴د-افغانيو انډول.

منابع اوصنايع:

په سلو کښي څلويښت ور شو گاني او په سلو کښي ۳۰٪ دکر هني سيمي دي په سلو کښي نوي ځمکي دهغو خلکو پلاس کښي دي چه ترسلو جريبو ځمکي پوري کرونده لري په

دڼړۍ مملکتونه

سورینام : چه دهالیندو گیانا په نوم هم یادېږي دجنوبي امریکي دشمالی ساحل دبرتانوی اوفرانسوی گیانا تر منځ واقع دی ۵۵ زره مربع میله ځمکه باندی ۳۲۵ زره اوسیدونکی میشته دی کورینام یوه متصرفه ده چه دهالیند سره په اهمیت لرلوی مساوی ده یوازی داخلی آزادی ورته حاصل ده پارا مادوبی مرکز دی اوامه المونیم یی ارزښتناک صادرات دی پیر درنگونه لری لیمو ، نارنج ، قهوه ، بورد کیله او لرگی صادراتی شیان دی فلورین یی پیسی دی دهالیندیانو ۱۹۶۷ هاندوراس

کال دموافقی په اساس نوی ندرلیند نیویارک دسورینام په بدل کښی انگلیس نو تونه ورکړی .

هالیندی انتیل دهغه دوه برخو جزیر ونه عبارت دی چه په غرب الهند کښی دی دځمکی پراخوالی ۲۹۳ مربع میله اوسیدو نکی ۲۰۷ تنو ته رسیږی ولستان یی پایتخت دی جوار ی ، مالکه ، فاسفیت یی مهم محصولات دی لوی صنعت یی دتیلو دتصفی صنعت دی .

هاند وراس

۲،۴۹۵،۰۰۰ - تنه

بورغ یی :

دری زرغونه سښینی افقی تاگانی په سپینه تا باندی پنځه زرغونه ستوری لگیدلی دی .

پیسی :

لمپیرا ۱۲د - افغانو انډول .

پایتخت یی :

نکوسی گالیا

دځمکی پراخوالی :

۳۴۲۷۷ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

هایتی

منابع او صنایع :

تامبه ، سره زر ، وسپنه قلعی ، سلفر ، سکاره نکل دی قهوه یی گټور پیداوار دی پوممه ، بوره ، کیله ، کاکاو تماکو ، اووریجی هم لری شراب ډوله شیان پکښی زبیبیل شی .

معارف او مذهب یی -

عمومی مذهب یی رومن کاتولیک مذهب دی مذهبی مشران یی فرانسوی اوکانادایی دی .

تعلیم پکښی اجباری دی نالوستی پکښی پیر دی فرانسوی ژبه یی رستمی ژبه ده ، ښوونځیو کښی یی انگلیسی ژبه لوستل کیږی

پایتخت یی :

پورتو پرنس .

دځمکی پراخوالی :

۱۰۷۱۴ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۴،۷۶۸،۰۰۰ - تنه

بورغ یی :

دوه توری اوسری عمودی تاگانی په منځنی مرکزی مستطیله برخه کښی سپین او شین په منځ کښی دجنگی نښه لگیدلی ده .

پیسی :

گورد ۱۹د - افغانو انډول

هسپانیه

۳۲،۴۱۱،۰۰۰ - تنه دی

بورغ یی :

دری سری زپری ، سری افقی تاگانی ، په منځنی تا باندی جنگی نښه لگیدلی ده

پیسی :

پیسیتا دیوی افغانی او ۲۵ پولو انډول

پایتخت یی :

مادرید

دځمکی پراخوالی :

۱۹۴۸۸۲ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۸ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

د افغانستان کالني

منابع او صنايع :

دقاع
دهسپاني لښکر دوه کاله جبري خدمت پای ته رسوي ، او د نظامي او اقتصادي مرستو په مقابل کېني امریکي ته يې يوشمير هوايي او بحري اړي منلي دي .

هيواد يې په سلو کېني څلويښت زراعتي دی ، غنم وريشي ، جوار ، دښونه تيل انګورليمو نارنج ، نوري ميوې ، پياز ، بادام تماکو ، پومبه اوريجي گټور حاصل دي .

معارف او مذهب

کاتو ليکسي مذهب پکښي بېرته و ده کړي ابتدا يې تعليمات وړيا او اجباري دي .
۱۳- پوهنتونونه لري دوه کلنه اوسيدو نکسي په کاسټيلي ژبه پوهيږي
په باسک يې لیبيايي او کتلاني ژبه خبري کوي .

معادن سرپ ، وسپنه ، تامبه ، جست ، قلعي سگاره ، سپين زر او نور شيان لري .
تاويزي اووړني ټوټي ، کاغذ کاڼک ، اوسمت يې صناعتي پيداوار دي .
دډبروسکر و کلني توليدات يې ۱۵ مليونه تنه دي داوبو دبرښنا توليد يې په يو ساعت کېني د ۲۵ ميليارد و کليوات څخه زيات دي
په کال کېني ۱۵۵ مليونو څخه زيات سياحان په هسپانيه کېني ديو ميليارد ډالرو په خوا شتا کي لگښت کوي .

هند

وسکاره ، تيل ، المونيم ، تامبه وسپنه ابرک او مينگانيز هم لري .
چي ، پوره ، اومه سنه ، مالوچه تاريخي ، دباغي شوي پوکي اونور يې مهم صادرات دي اوواردات يې معدني تيل ماشين آلات خوراکی شيان ، غلي ، پومبه اوفلزات دي

دلومړي لوي جنګ په تورخ کېني هند اته سوه زره عسکروکړي چه ۲۴ زره .
عسکر پکښي مړه او ۷ زره تنه يې زخمي شول . په دوهم لوي جهاني جنګ کېني هند د هندي متحدينو په مرسته اته سوه زره عسکر ورکړي چه ۲۴ زره تنوي انکار وکړ مگر زياتو کم دوه مليونه عسکرو دجاپان په جنګ کېني خدمت وکړه دلومړي لوي جنګ نه وروسته دهند مليت غوښتني انکشاف وکړ کانګرس او مسلم ليک اساسي سياسي اصطلاحات وغوښتل دانګلستان په ښوونځيو کېني دحقوقو يوفارغ التحصيل مونداس گاندي په نوم هندو دخلکو مشر شو . دوه ځله دکانګرس دگوند رئيس شو په ۱۹۱۹ کال يې دهند يانو هڅيل حکومت مفکوره منځ ته راوستله اوپه نورو داسي ، مجاهدويي لاس پوري کړ چه هند دعدم تشدد په سياست تعقيب دمحلې لاسي صنايعو پالنه اوداچه هورتيزم له منځه وړل تعقيب شول ، په ۱۹۳۰ کال يې دعدم اطاعت په ملګي پاليسي

پايتخت يې -

نوي دهلي

دځمکي پراخوالي -

۱۶۱،۵۹۷ مربع ميله

اوسيدونکي -

په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو داټکل له مخي ۵۳۶،۹۳۸،۰۰۰ - تنه

پيوغ يې

زغفراني ، سپيني اوشين بخني افقي تاګلاني په مرکزي سپينه تاښاندي داشنو کا ۲۴ -مراپه يې چوبه لکيدلي ده .

پيسې -

روپي ۷۵ - افغانتو انډول

منابع او صنايع -

په سلو کېني ۷۰- تنو کسب يې کر هغه ده وريجي ، جوار ، غوښت ، چټي غنم ، وريشي قهوه ، گشنی ، چای ، مسالی او نور ډير گټور زراعتي پيداوار لري پومبه ، سنه ، رږپ ، اونور شيان توليد وي دهند څلور م پنځه کلن پلان کرهني ته په لمړي ارزښت قابل شوي دي دنساجي مهم صنعت يې وړيني تاريخي وريښي ټوټي توليدوي يولاد او سممت هم لري بیره په دغه سنه ، سپټسي المونيم مملکت ښيښتي بال بيرنک ، ترانسفارمر ونه دصياطي ، ماشينونه ، بايسکلونه اوموټري توليد وي دډبر

دڼۍ مملکتونه

مجلس يې دخلکو دکور په نوم دی يو تن دمجموور رئيس مرستيال دی او دصدراعظم دمشری لاندی يوه مرکزی کابينه لری دهر ولايت گورنر دفدرالی مرکزی اداري مشر دی . په تاشکند کيڼی د هند د صدر اعظم شاستری دمړگ نه وروسته د ۱۹۶۶ - کال د جنوري په ۱۹ نيټه ميرمن اندرا گاندي ي دصدراعظمي په حيث وټاکله شوه په ۱۹۶۷ کال دکتر ذاکر حسين دهند جمهور رئيس مرستيال دهغه هیواد دمجموور رئيس په حيث وټاکل شو ايالتي شوراگانې دایمي دی مکر جمهور رئيس کولی شي چه پارلمان وړکک اونووانتخاباتو امر ورکړي .

معارف او مذهب :

تعلیم پکښی ۱۴د کلنی عمر پوری وړیا او اجباری دی ۶ ۴ پسوننتونو ته او ۷۸ تحقیقاتی انستیتو ته په دغه هیواد کښی ۴۱ ژبی هروج دی چه ۱۲ ژبی دسانس کریت ژبی څانگی دی په سلو کښی پری پنځوس تنه هندي پوهیږی او په سلو کښی لس اردو ژبه ده په ۱۹۶۵ کښی هندي ژبه رسماً اعلام شوه انگلیسی ژبه درسمنی ژبی صحافه ده په سلو کښی ۷۵ نه زیات هندوان دی اساسی قانون یی مذهب نه دی تضمین کړی په دغه هیواد کښی لس ملیونه عیسوی اتملیون سکان متل زره آتش پرست پارسی هم همیشه دی .

دفاع

دفاعی قوه پخپل اختیار تشکیل شوی هوایي ځکمنی او بحری قواوی دلوی درستیز په واسطه دفاع دوزیر دهدایت لاندی وظیفه اجرا کوی .

لاس پوری کي برتانوی مال ته یی توجه نلرل تشویق کړه دنورو ۶۰ زره تنو سره گرفتار اوبندی شو . په ۱۹۳۵ کال برتانی دهند دپاره یواساسنی قانون ومانه چه اقتضایی دوه اطاقی کانگرس چه یوه یی دولتی شورا او بله د دیرش ملیو نو تنو اسامیلی ته درایی ورکولو حق ورکړی شو مسلمانان په دی بناء چه دهندوانو زیات والی دمسلمانانو دکلتور او آزادی ته دغزیر باعث گرځی اعتراض یی پری وکړو مسلم لیک رئیس محمد علی جناح دهغی زیات دداخلی آزادی غوښتنه وکړه چه دمسلمانانو نو اکثریت لری او وروسته یی دیو اسلامی ملت یحیث دپاکستان دجوړیدو تقاضا وړاندی کړه آخر دهندوانو او مسلمانانو له خوا د څلویښت کاله تودی مجادلی وروسته برتانی ، د ۱۹۴۷ - کال دفروری په ۲۰ نيټه دهند د نیمی قاری دویشلو دپاره خپل عزم اعلام کي د ۱۹۴۸ کال دچون میاشتم کي دهند نه دبرتانی دوتلو نيټه وټاکله

د ۱۹۴۷ کال داگست په ۱۵ نيټه هند په مشترک المنافع هیواد وکښی دیو آزاد هیواد په حیث منځ ته راغی برتانی دهند دشمال لویدیځ ولایت دپښتنو او بلو څو د نهضت مقدارانو د فیصلی په باره کښی توجه ونکړه هند چه دملگرو ملتو غړو هیواد کي دخپله چوکي یی ونيوله .

اساسی قانون یی دامریکی دمتحده ایالاتو داساسی قانون په ډول جوړ کړی دی دهغه قانون سره سم جمهور رئیس یی دپنځه کالو دپاره ددواړو پارلمانی مجلسو نوله خواټاکل کيږی . لومړی مجلس یی ایالتي شورا او دوهم

هنګری

څرگندونه :

هنګری په ختیځه اروپا کښی یوکومونیستی جمهوریت دی په شمال کښی دچکوسلواکیا سره په شمال ختیځ کښی دشوروی اتحاد سره په ختیځ کښی درومانییا سره په جنوب کښی دیوکوسلواکیا او په لویدیځ کښی داسترالیا سره لگیدلی گاوندی سرحد ونه لری .

دانیوب یی دهیواد شمال لویدیځ سرحد تشکیلوی ورپستی دجنوبی په اورگرځیدلی

پایتخت یی :

بوداپست .

دځمکي پراخوالی :

۲۵۹۱۸ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ۱۰۲۹۵۰۰۰ - تنه

پسی :

فورنیت دخلورو افغانو انډول

د افغانستان ټولنه

هيواد يې په دوه برخو ويشلی دی .
څټيڅه هنگري حاصل خيزه سيمه ده او لويديځه اوشمالي هنگري لويې زوړې غونډې دی .
منابع او صنايع -

هنگري زراعتي هيواد دی مهم صنايعت لری زراعتی پيداواری غنم ، وربشني ، جودر ، جوار ، کچالو ، بوره ، تيل ، ليلبو او نور زراعتی ، حاصلاتو څخه شميرل کيږی . هنگري دیر ښه شراب لری دبو سنايت لوی ذخيره لری دري زراعتي دجنوبي لويديځي ځنډی نه لاس ته ورځی وسپنه پولاد ، ماشين آلات کيمياوي مواد موټری اورگاډی اوموا صلاتی وسايط يې ، صنايعتی توليدات دی .

حکومت او تاريخ -
هنگري لومړی اوسيدونکی چه سلاويان او جرمنيان و دختيځ هنديان او مکيارا نو مغلوب کړل ، دينخلسمی عيسوی پيړی نه تر ۱۷ پيړی پوری ترکانونيولی وه . دترکو د ماتې نه وروسته په ۱۶۹۷ کال په دغه هيواد داستراليا منسلطه شوه اخير په ۱۹۶۷ کال هنگري بشپړ خپلوا که شو له په داسی حال کيښی چه داستراليا پاچا دهنگري پاچا هم په ۱۹۱۸ کال دخپل هيواد ځنسی برخي درومانیا ، يوگو سلاويا او چکوسلواکيا په مقابل وبايللی .

هنگري په دوهم لوی جنک کيښی دجرمني سيمه متحده شوه په ۱۹۴۴ کال دهنگري نايب البسلطه المانيا نوبز طرف کړی اودهغه ځای

يونان

نيشه لکيدلی ده .
پيسی :
درهم ديوی افغانی ۵۰ - پولو انډول
څرگندونه :
يونان دبالقان جنوبي شنه جزيری نه راپيل شوی دمدیترانی دبحيری پوری رسيدلی دی ، ايونين بحيره يی لويديځ ته اوليجن بحيره يی ختيځ ته واقع دی البانيا ، يوگوسلاويا ، بلغاریا اوترکیه يی گاونډی هيوادونه دی په سل گونو جزيری لری .
بايتختی :
اتين
دځمکي پراخوالی :
۹۴۴۰۰ مربع ميله
اوسيدونکی :
په ۱۹۶۸ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ۸۸۰۲۰۰۰ تنه
بزرگ يی :
پنځه زرغونه او څلور سپينی افقي تاگانی په پورتنی زرغونه غاړه باندي دسپين صليب

دني مملكتونه

منابع او صنايع :

لومړی یی ایټالیا ته مانی ورکړه مگر وروسته جرمنیانو ایټالیا او بلغاریا نوپه ذریمه ونيول شو ۱۹۴۴ - کال په پای کېښی اشغالی قواو یونان خوشی کړ دوهم جارچ بیرته د تخت ، خاوند شو په ۱۹۴۷ کېښی مو شو غوی یی پال اول پاچا شو وروسته دده نه کانسنتیتین په تخت کښا ست یونان په ۱۹۵۲ کال یی یو نوی اساسی قانون روی کار کړ په ۱۹۶۴ کال جارچ پایا ندریو صد اعظم شو غوښتل یی چه دښی لاسنی ، ملگری افسران دعسکری نه وباسی په دغه وجه دشناه دمخالفت سره مخامخ شو.

خوابدی پیدا شوه چه په نتیجه کېښی دستفانو یولوس صادرات ته وټاکل شو او پاباندریو دخټکیدو شو مگر خوابدی غلی نشوه ده ۱۹۶۵ کال په اپریل کېښی نظامی کودتا راولاړه شوه

پاپانی ریوی بندی کړدمی په میاشت کېښی کانسنتیتین اطلاع ورکړه چه دنظامی حکومت د نوی اساسی قانون دجوړیدو او عامه رایو ته د هغه دوپانندی کیدو په غرض وعده ورکړی ده ۱۹۶۷ کال په اخیر کېښی کانسنتین - خپلی کورنی دیوشمیر غړو سره دیونا ن نه ایټالیاته پناه یووه اووی ویل هرکله چه په یونان کېښی وضیعت غلی او قلاز شو اوواقعی دیموکراسی منځ ته راغله هیواد ته ستونشی

معارف او مذهب یی

اصلی مذهب یی دیوه عیسوی دین په نوم ارتودوکس یونانی مذهب دی نه کاله پکښی تعلیم اجباری دی شپږ پوهنتونونه لری .

دفاع .

۲۱ کلن او ۵ کلن عمر تر منځ خدمت اجباری دی . یونان دملگرو ملتو اوناتو غړی هیواد دی

یونان فقط دیوی ربع سیمی سره یوزراعتی هیواد دی څلور پنځه څنگلونه یی ددولت مال دی غنم ، جودر ورښی جوار ، وریجی ، پومیه ، تماکو دښونه تیل لیمو نارنج وڅکی او انڅیری گټور پیداواری میړی مهمه مال داری ده .

برښنایی په زړه پوری انکشاف کړی دی لوی صنایع یی نساجی خوراکی شیان ، دپلی شراب ، سمیت اوکیمیایوی مواد تولید وی د ۱۹ میلیون تیزین وبریو څخه زیاتی مال وړ ونکی تجارتی بیړی لری مگر زیاتی بیړی د نورو هیواد و په نوم رجستر شوی دی دتوریزم صنعت یی په کال یوملیون مسافر هیواد ته راوای چه په کال کېښی سل ملیونه دالره په یونان کېښی لگوی .

حکومت او تاریخ -

په تعمیراتی فن ، علومو ریاضیاتو فلسفه ډرامه ، ادبیاتو اودیمو کراسی کېښی دپخوانی یونان موفقیت تر ډیرو پیړیو پوری دوام در لود . دقبل میلاد په پنځه پیړی کېښی دخپلی ترقی معراج ته رسیدلی هیواد و

په لمړی او دوهمه پیړی کېښی دروم د نفوذ دلاندی ونيول شویه څلورمه میلادی پیړی کېښی په ختیځو برخو کېښی یی دپیروتن امپراطوری تشکیل کړه د فلسطینی دسقوط نه وروسته . دعثمانی امپراطوری جز شو . په ۱۸۲۹ کال دترکی نه آزا د شو دفرانسز انگلستان او روسی په ضمانت دیونسان سلطنت اعلام شو په ۱۹۲۵ - کال جمهوریت شو .

۱۹۳۵ - کال بیرته شاهي رژیم شو په ۱۹۴۰ کال به لوی جنک جهانی جنک کېښی شامل شو

یمن

...۰۰۰۰ - تنه

بیرغ یی -

توری اوسری افقی تاگانی په سپینه تاباندی شین ستوری نقش دی

پیسې :

ریال ۴۵ - افغانیو انبول

پایتخت یی :

صنعا

دځمکی پراخوالی :

۷۵۲۸۹ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

د افغانستان کلتري

د ۱۹۴۸ - ۱۹۶۲ کال نه وروسته يو جمهوري هيواد اعلام شو .

محمد البدر دامام احمد وارث
د يمن غرنیو قبايلو ته پناه يووړله په دغه وخت کښی چه حکومت خلاف داخلی جگړی ته دوام ورکړه هغوی متحد عربي جمهوریت او سعودي عربستان دسلطنتی قسوا حمایه کولسی د ۱۹۶۵ کال په اگست دجمال عبدالناصر اودسعودی عربستان پاچا **ملك فيصل** متارکه لاسلیک کړه او فیصله وشوه چه د يمن خخه ددواړو قواو دتلو وروسته په يمن کښی دغه ډول آبنده حکومت طرز په باره کښی عمومی رایي اخستل عملی شی دغه ، متارکه ډیره نشوله .

په ۱۹۶۶ کال د يمن او عربستان تر منځ جگړو اوبمباری ادامه پیدا کړه سعودي عربستان مدعی وچه دمتحد عربي جمهوریت الوتکی په هغه هيواد باندی بمباری کوی په همدغه کال د يمن دجمهوری رئیس **دالسلال دسوع** قصد په نظر پر محمد الرعینی د حکومت دیو وزیر حسین الامر ووژل شو او دهغه حکومت له منځه لا پر يمن دملگرو ملتو او عربي ټولنی غړی **هيواددی**

څرگندونه -

يمن د عربستان دجنوبی جزیره نما دغرني برخی يو پخوانی هيواد دی لويديځ ته يی احمر بحيره ،جنوب ته يی عدن اوسعودی عربستان يی شمال او ختيځ ته واقع دی .

جدید يی مهم بندر دی په صنعا کښی د پخوانی مدنیت نښی موجودی دی .
منابع او صنايع :

دالجبيل ،قلات چه د عربستان حاصل خيز برخه ده قهوه وربشی اونوری غسلی پکښی کپړی پوټکی خرما ،سکاره ،ارجه ،پوټی میوی اوقیمتی تپری صادراتی مالونه دی

حکومت او تاریخ -

د يمن سيمه يووخت دصبا دپخوانی ، سلطنت جزوو په انجیل کښی دسترو مسالو اوقیمتی ډبرو ذکر راغلی دی چه د صبا ملکی دیوی تحفی په حيث حضرت سلیمان ته وپری و يمن دامام احمد دسلطنت په دوره کښی يو اسلامی ډيموکراسی هيواد ورته ویلی شوی دی

یورو گواي

سره لگیدلی سرحدونه لری منظم اقلیم لری .
منابع او صنايع :

په سلو کښی ۶۰ برخی دمالدازی ورشو گانی اوبه سلو کښی ۲۷ - برخی دکرهني د پاره تخصصی شوی دی غوښه ،وړی پوټکی جوار غنم او شپ شم اولیمو ورته میوی وربیجی اووربشی يی ،مهم حاصلات دی گټوری صنایع يی تجارتي غوښه فلزی صنایع منسوجات او شراب جوړول دی

حکومت او تاریخ -

دیودوولایایو وخت دهستانوی واستر یست برخه وروسته دبرازیل یوولایت و ۱۸۱۵ - کال داگست په ۲۵ - نیټه يی خپله آزادی اعلام کړه اوسنی اساسی قانون يی په ۱۹۳۴ کال منځ ته راغی په ۱۹۵۲ - کال بدل شو .

دجمهوری رئیس **مقام داجرایي یوی نه** کسبزی شورا چه د څلور کالو دپاره ټا کل کپړی نیولی دی شورا ریاست دشیپرو تنوغي

پایتخت :

مونته ویدیو

دځمکی پراخوالی :

۷۲۱۷۲ مربع میله

اوسیدونکی :

د ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو دټکل له مخی ۲،۸۵۲،۰۰۰

بیړغ یی

څلور زرغونه اوبنځه سپینی تاگانی په منځنی سپینه تاباندی دلمرختو شغلی لگیدلی دی

پیسې :

پیسو دپنځوسو ډولو دډول

څرگندونه -

دجنوبی امریکی خورا کوچنی او مخ تللی جمهوري هيواد دی

په شمال او ختيځ کښی دبرازیل سره په جنوب کښی دجنوبی بحر اطلس او پسلا تا دسپند سره او په لويديځ کښی دارجنتاین

دنی. مملکتونه

وتر منځ دآراو په اکثریت دوره کوی دغه مشورا وزیر ټاکی. یو د نمایندگانو مجلس او بل د سنا مجلس لری دواړه دخلور کالو دپاره ټاکل کیږی . اساسی قانون یی دبودا گانو بیمه یتیمانو سره مرسته اونور اجتماعی خدمتو نه ټاکی

معارف اومذه بیی
کلیسا او دولت یی دیوبل نه بیل دی ،

مذهب پکنی آزاد دی عام مذهب یی رو من کاتولیک دی تعلیم پکنی دپوهنتون په گهرون وړیا دی ابتدایی تعلیم اجباری دی هسپانوی یسی رسمی ژبه ده دیو رو گوی عسکر د ۱۸ - کلنی او ۴۵ - کلنی عمر ترمنځ درضا کارانو څخه ټاکل کیږی .

یوراگوایی دملگرو ملتو او دامریکایی ، هیوادو دټولنی غړی هیو اد دی

یوگندا

دوکتور یادغدير اوتانزانیا سره په جنو بکنی دالبرت ، او ددواړو کانگو غدیر وڼه سره ، لویدیځ کنبی او په شمال کنبی دسودا ن سره لکیدلی حدود لری .

پایتخت بی :

کمپالا

دځمکی پراخوالی :

۹۰۱۳۴۰ - مربع میله

دیوگندا خورا لوی ولایت دیو گندا سلطنت دی چه دبیخی پیروکلوراهیمی باننو نژاد ی اوسیدونکی لری .

اوسیدونکی :

۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۹۰۵۰۰۰۰ - تنه

قبوه ، پومبه ، چای ، جوار ، سنسیلی دتیلو تخمونه اوبوره یی مهم تولیدات دی .

تامبه ، ولفرام ، قلعی او کوبالت یی معد نی مهم پیداوار دی .

بیرغ بی :

شپربوری زیری سری تاگانی یوه نقره بیی دایره اوبه منځ کنبی دلك تاجدار تصویر نقش دی .

پسی :

یوگندا ۱۹۶۲ - کال داکتوبر په نه نیټه په آزاد مشترک المنافع هیوادو کنبی داخل شوه هو کاله وروسته یی داکتوبر په نهمه نیټه جمهوریت اعلام کړ .

دختیځی افریقی شلنک د ۷ افغانیو انډول یوگندا پخوا دبرتانی دحمایت لاندی وه ۱۶۶۲ نه وروسته آزادجمهوری سوه په مرکز ی افریقا ، کنبی دکینا ، سره په ختیځ کنبی ،

وقایع مهم جهان

در جمله این مسایل مهم سال میتوان ازین موضوعات نام برد : جریانات شرق میانه و دوام مساعی در زمینه اتحاد جهان عسرب رویداد های شرق آسیا وانکشافات درعلاق چین و امریکا برخوردار های نیم قاره هند دوام مساعی در طریق نزدیکی شرق و غرب تلاش افریقائیان در راه اتحاد شان و انجام تسلط بیگانه در آنقاره بامبارزه علیه تبعیض نژادی و انکشافات تازه در ملل متحد .

بحران شرق میانه بدون یافتن راه حلی دوام یافت و اوربند غیر موافقه شده قبلسی بین قوای مصر و اسرائیل برهم نخورد .

وجود دوام تهدید اسرائیل بر قلمرو های همجوار عربی این مجبوریت را در برابر این کشور ها خصوصاً اردن ، مصر سوریه و لبنان قرار دارد تا نه تنها بینه دفاعی خویش را تقویه بخشند بلکه از همه امکانات خود دراین زمینه کار بگیرند . اردن برای اینکه خطر حملات مکرر قوای اسرائیل را بر قلمرو خود نسبت فعالیت فدائیان فلسطین علیه مواضع اسرائیل کمتر سازد با طرز پیشامد فدائیان ساز گاری نشان نداد لذا از همان آغاز سال بتاریخ ۹ حمله یک سلسله تصادماتی بین قوای اردن و فدائیان فلسطین آغاز یافت .

بلان که آرزو دارد در خلال بحران موجود از تهدید و حمله قوای اسرائیل برکنار ماند اما اسرائیل در اواخر ماه دلو و اوایل ماه حوت یک سلسله حملاتی بنام اینکه فدائیان فلسطین را تعقیب و مواضع شانرا تخریب می نماید در قسمت جنوب لبنان انجام داد . بدنبال این حملات اسرائیل بعداً معلوم شد که اسرائیل در قسمت جنوب لبنان برای مراقبت دائمی مراکز دائمی نظارت هم تاسیس کرده است . که رهبران مصر سوریه و لیبیا بتاریخ ۲۹ حمل در پنغازی به تشکیل فدراسیون عربی بین سه کشور بموافقه رسیدند . این دومین فدراسیون عربی بعد از فدراسیون کم دوام مصر و سوریه که در سال ۱۹۵۸ تکمیل شد میباشد . بالاخره در رای گیری عمومی ۱۰ سنبله هر سه کشور

با آغاز این تصادمات سوریه عراق الجزایر و بعضی کشور های دیگر عربی شدیداً بر موقف حکومت اردن انتقاد نمودند . با دوام تصادمات در قلمرو اردن حکومت آنکشور بتاریخ ۲۷ سرطان معاهدات قاهره و عمان را در مورد دوام مسالمت بین قوای خود و فدائیان منسوخ ساخت و در نتیجه آن سوریه و عراق مناسبات خود را با اردن قطع کرده و سرحدات خود را با آن بستند کویت و لیبیا هم کمکهای مالی خود را برای اردن متوقف ساختند . عربستان سعودی و مصر کوشیدند بین فدائیان فلسطین و حکومت اردن مصالحه کنند و تماسهای هم بین شان در جده صورت گرفت اردن اجازه نداد فدائیان در قسمت جنوب آن کشور در عملیات خود علیه اسرائیل همانطور گرفت .

وقایع مهم جهان

به مسوده قانون اساسی این فدراسیون موافقه کردند و بعد بتاريخ ۱۲ میزان انورالسادات به حیث اولین رئیس این فدراسیون وقایع مهم به حیث مرکز آن انتخاب گردید .

این فدراسیون دارای يك بیرق بوده و يك قوماندانی مشترك میباشد که این قوماندانی حق دارد قوا را از يك کشور بداخل کشور دیگر برای رفع اضطراریات داخلی بسدود درخواست کشور عضو انتقال بدهد . انتخابات برای پارلمان مرکزی این فدراسیون در اوایل حوت صورت گرفته و بعد در قاهره توسط انورالسادات افتتاح شد . همچنان بابمیان آمدن فدراسیون جمهوریتهای عربی اسم جمهوریت عربی متحد به جمهوریت عربی مصر تبدیل شد . اما بهر صورت تا حال کشورهای عربی حکومت اردن را به آغاز فعالیت فدائیان فلسطین از قلمرو آنکشور علیه مواضع اسرائیلی ارضی ساخته نتوانسته اما گفته میشود قرار آخرین تماسهای فدائیان موافقه حکومت مصر را در آغاز فعالیت شان علیه اسرائیل از چپبه کانال بسدوست آورده اند و در اجتماع رهبران مصر سوریه ولیبیا نیز روز ۲۲ حوت این موضوع مطرح شد

در عین حال اسرائیل در طول این سال علاوه بدریافت کمکهای مالی و سلاح متنوع موافقه امریکا راتبیه (۱۲۵) طیاره فانوم و سکایهاک هم حاصل نمود . برای نزدیک شدن موقفها و تبادل نظر روی مسایل مورد علاقه برداشتن قدمهای مزید در زمینه مسایل اسلامی در طول سال کنفرانس سه روزه کشورهای اسلامی بتاريخ ۱۱ جوزا در ربط پایتخت المغرب تشکیل گردید و در آن روی تاسیس مراکز کلتوری اسلامی در گوشههای مختلف جهان بحث شده در زمینه تاسیس يك پوهنتون اسلامی موافقه حاصل گردید . متعاقب آن در کنفرانس وزرای خارجه سنی کشور اسلامی بشمول افغانستان از ۱۰ تا ۱۴ حوت در جده انعقاد یافت و در اجندای آن یازده موضوع بشمول موضوع مربوط بسد ضرورت اخراج قوای اسرائیلی از قلمروهای عربی مشکل مردم فلسطین اززیایی موضوع بنگله دیش و انکشافات نیم قاره ووقسمت

از انکشافات دیگر این حوزه اخراج کامل قوای انگلیسی از امارت های عربی در خلیج تشکیل فدراسیون شیخ نشین های عربی و اشغال جزایر تمپصغیر و تمب کبیر و ابو موسی بتاريخ ۹ قوس از طرف قوای ایران به تعقیب خروج قوای برتانیه از آنجا بود که این وضع فضا را بین ایران و کشورهای عربی خصوصاً عراق متأثر ساخت و در آن جزایر حتی عراق روابط سیاسی خود را با ایران برسر این مسأله قطع کرد .

در طول سال ۱۳۵۰ کنفرانس اول سران ۴۱ کشور عضو مؤسسه اتحاد افریقا بتاريخ ۳۰ جوزا در ادیس ابابا مرکز حبشه افتتاح گردید و در آن ضمن بحث روی مسأله تبعیض نژادی فیصله شد که اصلا اساس بسری مذاکره با حکومت افریقای جنوبی در زمینه مسایل تبعیض وجود ندارد . این کشورها به تلاش خود بسویه های محلی قاروی و جهانی در این طریق دوام دادند تا این خواسته شان بالاخره در اواخر سال به تشکیل جلسه شورای امنیت در ادیس ابابا گردید .

در نیمقاره هند: به تعقیب بروز اختلافات بین رهبران پاکستانی و شیخ مجیب الرحمن رهبر حزب عوامی لیک که در انتخابات ماه دسمبریک اکثریت ۱۶۰ رای را بدست آورده بود صدای مخالفت وجدایی از پاکستان در بنگال شرقی بالا شد به سلسله وجود همین اساس بتاريخ ۵ حمل از بمیان آمدن بنگله دیش تذکر رفت ، در شش حمل مطبوعات پاکستان شرقی تحت سانسور شدید قرار گرفت ، مکاتیب بسته شد و مامورین و موظفین بکار نرفتند . فعالیت های سیاسی ممنوع گردید و در ۷ حمل بر خورد های داخلی در بنگال شرقی عملاً بین قوای پاکستان ومخالفین آن آغاز گردید . شیخ مجیب الرحمن هم توقیف شده

د افغانستان کالني

منسوب به حزب مردم هستند و به نفع اشخاص منسوب کار میکنند بر طرف شوند و همچنان فعالیت های جارحانه و غیر قانونی گارد ملی حزب مردم از بین برود ورنه اگر سوال استعمال سلاح بمیان آید پښتو نها نسبت برهرقوم دیگر دراستعمال و نگاهداشت اسلحه تجربه ومهارت کافسی دارند . در مرحله اول بر فعالیت های حزب عوامی ملی قیود وضع و سپس ممنوع اعلام قرار داده شد ، اما در اثر پافشاری پښتو نها و بلوچ حکومت پاکستان مجبور گردید که با رهبران نشنل عوامی پارتی تماس گرفته و راجع به اختتام حکومت نظامی و تشکیل اسامبله های ایالتی به اوشان وعده قاطعی بدهد .

حین باز گشت شیخ مجیب الرحمن بحیث صدراعظم امور بنگله دیش رابدست گرفت درپایان این بحران ده میلیون مهاجر بنگال شرقی دو باره تا پایان سال بخانههای خود برگشتند وقوای هند هم از قلمرو بنگله دیش خارج شده خروج کامل آن به تاریخ ۲۳ حوت تکمیل شد . تا اوایل حوت ۴۷ کشور رژیم بنگله دیش را برسیمت شناخته اند .
در حوزه جنوب شرق آسیا :

حکومت ایالات متحده امریکا بحیث پشتیبان یک طرف این منازعه سیاست ویتنامی ساختن جنگهای ویتنام را دنبال کرد و در ۱۹ حمل رئیس جمهور نکسن اعلام نمود که بعد ازین عوض ۱۲ هزار چارده هزار عسکر خود را ماهانه از ویتنام خارج می سازد . دراتر این روش تا اوایل جدی هشتاد فیصد قوای امریکا از خاک ویتنام خارج گردید و توقع میرود تا اواخر سال قوای امریکا در ویتنام به سی هزار نفر تقلیل یابد . سی هزار عسکر ویتنام جنوبی که برای قطع خط مواصلاتی هوچی مین خط مهاسارسانی و انتقال عساکر ویتنام شمالی وارد خاک لائین شده بودند در اوان حمل مجبور به عقب نشینی ساخته شدند . فرق تصاددات سالجاری در ویتنام بیدن دو طرف این بود که از یکطرف ساحه تصادم درین حوزه وسیع گردید و از جانب دیگر بار اول طیارات میگ ویتنام شمالی داخل صحنه تصاددات شده بماموریت های نظامی آغاز کردند .

به پاکستان غربی انتقال داده شد . ایسن وضع مناسبات را روز بروز بین هندوپاکستان وخیم ساخت . بعد جنگ در طول سرحدات هند و پاکستان خصوصا در جبهه شرقی آغاز یافت . بتاریخ ۱۴ قوس هند حکومت شرقی بنگله دیش رابه رسمیت شناخت و پاکستان روابط سیاسی خود رابا هند قطع کرد . درین وقت سید نظرالاسلام بحیث کفیل رئیس جمهور وتاج الدین احمد بحیث صدراعظم درخاک هند بکار آغاز کرد . اساسات رژیم جدید در بنگله دیش دموکراسی سوسیالیزم و بیک جامعه آزاد اعلام گردید . شدت برخورد درنیم قاره توجه ملل متحد راجلب کرد .

اسامبله عمومی ملل متحد با ۱۰۴ رای موافق ۱۱ رای مخالف و ۱۰ رای ممتنع که افغانستان هم درین جمله شامل بود فیصله نامه رابه تصویب رسانید که هند و پاکستان باید اوربند رابین خود برقرار نمایند . شورای امنیت همچنین تقاضا نمود اما هند این متارکه رانسبت تذکر ازتأمین حقوق مردم بنگله دیش قبول نکرد تاآنکه بالاخره داکه سقوط کردو قوای پاکستان تسلیم شده به تاریخ ۲۶ قوس جنگهای ۱۴ روزه هند و پاکستان پایان یافت . یحیی خان رئیس جمهور پاکستان امور کشورش رابه ذوالفقار علی بوتو واگذار شد ووی به تاریخ ۳۰ قوس امور پاکستان رابدست گرفت . بوتو در خلال یک هفته اول بعد از تماس با شیخ مجیب الرحمن گفت که وی را رها میسازد ، همان بود که به تاریخ ۱۸ جدی بعد از نه ماه حبس شیخ مجیب الرحمن از حبس رها شده وبعده از سفر به لندن از طریق دهلی جدید وارد داکه شد . در حین بروز اختلافات نیمقاره هندنهضت

آزادیخواهی مردم پښتونستان بیک مرحله جدی تر ونوینی تحت رهبری حزب نیشنل عوامی به ریاست خان عبدالخان سرو صور تی گرفت که با اثر آن درگوشه های مختلف مرز وبوم پښتونها وبلوچها فعالیت های دامنه داری در راه تنظیم امور نهضت آزادی خواهی و برقراری حکومت ملی بعمل آمد رهبر حزب نیشنل عوامی پارتی در یک خطابه از حکومت خواستار گردید که گورنر های پښتونستان و بلوچستان که

وقایع مهم جهان

دوام بحران هند چین پنج کشور جنوب شرق آسیا چون اندونیزیا ، فلپین ، مالیزیا ، سنگاپور و تایلند را واداشته است تا برای بیطرفی این حوزه سعی کنند و گفته شده که تعداد این کشور ها به ده ها رسیده میتواند و راه برای شمول ویتنام شمالی هم درین حوزه باز است . بتاريخ ۱۷ عقرب این پنج کشور اعلام کردند که در نظر دارند اعلامیه شانرا در مورد بیطرفی این حوزه در ملل متحد نیز ثبت نمایند . اما فضای بحرالکاهل از ناحیه نزدیکی و میان آمدن انکشافات تازه در علاق چین و امریکا در طول این سال روشن بود . به تعقیب دعوت بی سابقه چین از هیات پنک پونگ بازان امریکایی به پیکنگ انکشافات تازه در مناسبات امریکه و چین پدید آمد . بتاريخ ۲۹ حمل نكسن دست دوستی بطرف چین دراز کرد و رفع یک سلسله تغییرات تجارتي را باچین هدایت داد . بعداً بتاريخ ۹ سرطان نماینده امریکا در کنفرانس بین المللی خلع سلاح گفت که حکومت امریکا از اشتراك چین درین کنفرانس استیصال میکند تاآنکه بالاخره بتاريخ ۲۵ سرطان بصورت غیر متر قبه اعلام شد که داکتر کیسینجر مشاور ریچارد نکسن در امور امنیت ملی امریکا طور مغفی به پیکنگ مسافرت کرده است و در اثر تماس وی با صدراعظم چین از رئیس جمهور امریکا دعوت مسافرت به پیکنگ بعمل آمده است که باینصورت باب تازه دربین مناسبات چین و امریکا باز گردید .

بالاخره بعد از تماس و مذاکرات رئیس جمهور امریکا به رهبران کشور های متحدین چون کانادا ، فرانسه ، انگلستان ، جمهوریت اتحادی آلمان و جاپان ریچارد نکسن بتاريخ ۲ حوت به سفر تاریخی خود به چین آغاز کرد و بعد از ربع یک قرن دوری و جدایی بین دو کشور بارهبران چین روی مسایل مورد علاقه مذاکره کرد . در روزهای اخیر سال اعلام گردید که دو جانب تماسهایی شانرا از طریق سفرای خود در پاریس دنبال میکنند . نکته قابل تذکر در مذاکرات رهبران امریکا و چین این بود که امریکا تمایت خاک چین را بدون فارموسا کامل نمیداند . اما صرف وقتی حاضر است قوای خودرا از فارموسا بیرون سازد که اوضاع درین حوزه بهبود یابد .

در جمله سایر مسایل چون خلع سلاح تحدید سیستم مرمی های تدافعی و تهاجمی با سایر مسایل مورد علاقه مذاکرات بین شری و غرب دوام کرد . در ۳۱ حمل امریکا و شوروی موافقه نمودند راجع به محدود ساختن سیستم مرمی های ضد مرمی قراردادی تهیه کنند و بتاريخ ۱۵ - اسد هردو جانب مسوده قرارداد جلوگیری اسلحه مکرومی را بسه کنفرانس بین المللی خلع سلاح ژنیو پیش کردند . بالاخره بتاريخ ۳۰ میزان امریکا و شوروی درختم پنجمین مرحله مذاکرات در کشور در هلندگی در مورد تحدید سیستم مرمی های تدافعی و تهاجمی درساهه های معینی بموافقه رسیدند . بتاريخ ۹ میزان وزرای خارجه دو کشور بمنظور جلوگیری از جنگ ذروی موافقه را امضاء کردند که باساس آن عوض لین گرم بین واشنگتن و مسکو ارتباط از طریق اقامار مصنوعی ممکن گردید .

د افغانستان کالنی

کار بحیث سر منشی ملل متحد ازانکشافات مهم آن مؤسسه در جریان سال نو وشمول نماینده چین در ملل متحد وقتی بیشتر قوت گرفت که بیست و ششمین دوره جلسات مجمع عهومی شب ۳۱ سنبله در نیویارک مقر آن مؤسسه افتتاح گردید و در جلسه ۱۰۹ موضوع داخل اجندای آن مساله شمول چین در آن موسسه نیز شامل بود در همان آغاز ز جلسات اوتانت گفت که شمولیت چین در ملل متحد در بهبود امور جهان نقش مهمی دارد .

امریکا درین مورد چنین نظر داشت که چین در شورای امنیت کرسی تایوان را بگیرد اما در مؤسسه ملل متحد چین تایوان هردو نماینده داشته باشند . اما پیشنهاد الیا تیا درین مورد که طرفدار اخراج تایوان وشمول چین در آن موسسه بود شب ۴ عقرب با ۷۶ رأی موافق ۳۵ رأی مخالف و ۷ رأی مستنکف در مجمع عمومی تصویب شد ، باینصورت بعد از ۲۰ سال چین بموسسه ملل متحد شامل شده و در شورای امنیت بحیث عضو دارای حق ویتو کرسی خودرا اشغال کرد .

بتاریخ اول جدی دکتور کورت والدھایم نماینده اطریش بحیث جانشین اوتانت برای پنج سال انتخاب گردید و او دوره کار اوتانت را به تاریخ ۱۱ جدی پایان داد . ضمن سایر فعالیت های ملل متحد در ایجاد فضای همکاری و قطع تشنج در جهان برای اولین بار شورای امنیت این موسسه در داخل قاره افریقا مسایل مربوط به تبعیض نژادی را در ادیس ابابا مرکز حبشه باشتراك عدده از نمایندگان کشور های افریقای دایر کرد . از جلسات شورای امنیت در افریقا رد پیشنهادات موافقه بین انگلستان و افریقای جنوبی تقاضا شد و فسخ ماموریت کمیسیون را برای معلوم ساختن نظریات افریقائیان درباره موافقه برتانیه و افریقای جنوبی مطالبه گردید . اگرچه شورای امنیت در جریان جلسات خود در مورد طرز سیاست تبعیض نژادی در قاره افریقا بقیصه قاطعی نرسید اما تشکیل جلسات آن در قاره افریقا و مطالعه اوضاع و ذمئیت افریقایان بصورت مستقیم نشان داد که مشکل است بیش ازین خواسته مشروع و حق طبیعی و اساس افریقائیان نادیده گرفته شود .

انگلستان نتوانست در طول سال اختلافات را از بین پرو تستانتها و کاتولیک ها برچیند و این اختلافات اکثریت حوادث گرم و تلفات چانی باختسارات مالی گردیده است به تاریخ اول دلو اسناد مربوط با الحاق برتانیه ، ایرلند ، دنمارک و ناروی به بازار مشترک در بروسل امضاء گردید این حرکت در اتحاد اروپای غربی بعد از جنگ جهانی دوم بحیث مهمترین واقعه یاد گردید .

بتاریخ ۹ سرطان حکومت مالتا به برتانیه اطلاع داد که قرارداد ۱۹۶۴ بین دو کشور ماهیت خودرا از دست داده و پیمان ناتوهم حقی در مالتا ندارد . اما برتانیه از همان آغاز گفت که از قرار داد استفاده از آن جزیره بحیث پایگاه نظامی برتانیه سه سال دیگر مانده است لیکن در سه ماه اخیر سال این موضوع شکل بحران تازه را بخود گرفت زیرا مالتا نسبت استفاده از آن جزیره از برتانیه پول بیشتری خواست اما برتانیه از ۱۳ میلیون پوند در برابر این امتیاز بدادن پول بیشتر موافقه نمیکرد ، حتی در روز های اول حوت بعد از آخرین سفر او منسوف صدر اعظم مالتا به لندن وبی نتیجه ماندن مذاکرات وی با مقامات برتانوی ازین موضوع صحبت شد که در اوایل بهار انگلستان قوا و وسایل خودرا از مالتا خارج می کند .

بحران قبرس وقتی شروع شد که یکمقدار سلاح ساخت چکوسلواکیا وارد قبرس گردید و توریه این سلاح در ۲۲ دلو در حلقه های یونان و متعاقب آن در ترکیه تشویش بمیان آورد که مبادا وضع آرام موجوده از بین ملیت های ترکی زبان و یونانی زبان قبرس برهم زند و باز این جزیره صحنه برخورد ها گردد . در ۲۲ حوت اعلان شد که میکاریوس رئیس جمهور قبرس موافقه کرده تا سلاح وارد شده را در اختیار مقامات ملل متحد در قبرس بگذارد .

به تعقیب بحران قبرس سعی امریکا برای دریافت موضعی در سواحل یونان برای بحریه امریکا سبب اعتراض اتحاد شوروی شد . انکشافات تازه در مؤسسه جهانی ملل متحد نیز در جریان سال مورد علاقه مندی خاص قرار داشت شمول جمهوریت مردم چین درین مؤسسه و پایان کار اوتانت بعد از ده سال

کنفرانس وزری اسلامی منعقدہ شد

اجتماعی این کشور ها بر روی اصول مترقی تنظیم گردد .

وی از نقش بارز مردم افغانستان در نشر دین اسلام و همچنان نقش شخصیت ها و حلقه های علمی باستانی افغانستان در پرورش فرهنگ اسلامی متذکر گردید .

موصوف گفت افغانستان پیروی از اصل بیطرفی مثبت و فعال و سیاست عدم الحاق و قضاوت آزاد را در مسایل جهانی از ضرورت های اساسی زندگانی بین المللی افغانستان شمرده و پایداری افغانستان را به تعقیب این روش بیحیث یک عامل مهم تقویت صلح منطقه و جهان خواند .

نیباغلی شفیق پشتیبانی افغانستان را در مبارزه مردم فلسطین برای استرداد اراضی و حقوق غصب شده شان یکبار دیگر تجدید نموده گفت سرزمین فلسطین یک جزو خیلی گرامی دنیای اسلام است که با دسیسه صهیونیت بین المللی تحت اشغال اسرائیل درآمده و لہذا مسلمانان جهان باید در راه اعاده آن سرزمین به اصل قانونی آن مساعدی خود را بذل نمایند .

مسلمانان جهان از همه مردم صلحخواه و حق پرست جهان چشم پشتیبانی در این راه دارند .

وی ہمدردی عمیق افغانستان را بمریم لبنان و سوریه کہ بتازگی مورد تجاوز اسرائیل قرار گرفته اند ابراز داشت .

وزیر امور خارجه افغانستان کہ در آغاز بیعت عمومی اولین نطق بود بحوادث نیم قاره ہند و پاکستان اشارہ کردہ گفت این رویداد های الم انگیز یقیناً برآذہان همه ما تسلط دارد و باغور بیطرفانہ بطور روشن ملتفت می گردیم کہ از نظر انداختن ۷۷ ملیون نفوس دربنگله دیش کہ از جملہ آن ۶۷ ملیسون مسلمان اند باہدف اساسی این اجتماع یعنی

کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی کہ از ۱۴ تا ۱۸ ماہ محرم الحرام ۱۳۹۲ مطابق بہ ۲۹ فیبروری تا ۴ مارچ ۱۹۷۲ در چسده انعقاد یافته بود و در آن سی و یک کشور اسلامی اشتراک نموده بودند درین کنفرانس افغانستان بیحیث یک کشور اسلامی و طرفدار اتحاد جهان اسلام نیز در آن سہم فعال داشت .

اجندای کنفرانس را مسایل آتی تشکیل داده بود :

- ۱ - رویداد های اخیر در شرق میانی یعنی مسئلہ فلسطین حمایت مادی و معنوی از طرف کشور های عضو بمردم فلسطین در راه مبارزہ آزادی خواهی شان .
- ۲ - بہبودی ساختن بیت المقدس .
- ۳ - منشور کنفرانس اسلامی .
- ۴ - بودجه ۱۹۷۲ .
- ۵ - آژانس خبر رسانی بین المللی اسلامی .
- ۶ - مراکز و موسسات فرهنگی اسلامی .
- ۷ - بانک بین المللی اسلامی .
- ۸ - اوضاع نیم قارہ ہند و پاکستان .
- ۹ - تساند دول اسلامی با مبارزہ مرتزم افریقا علیہ استعمار و تبعیض .
- ۱۰ - وضع مسلمانان در فلپین .
- ۱۱ - تاریخ و محل چهارمین کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی .
- ۱۲ - رویداد های شرق میانی و مسئلہ فلسطین .

نیباغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه خارجہ و رئیس ہیئت نمایندگی افغانستان طی بیانیہ گفت :

اسلام رابطہ روحی نیرومند و عامل بزرگ وحدت ارزشہای فکر و فرهنگ مسلمانان جهان میباشد ارزش های برگزیدہ اسلامی باید بنیان زندگانی ملی کشور های مسلمان را تشکیل داند در پرتو آن براساس استفادہ از تجارب جهانی امور سیاسی اقتصادی و

د افغانستان کالی

بهم آوردن مسلمانان جهان تناقض کلی دارد. درحالیکه هرکشور مسلمان حق دارد در زمینه سیاست خارجی موافق به مصالح خود اتخاذ تصمیم کند هیچیک از ما حق نداریم با آن کتله بزرگ مسلمان در شرق شبه قاره فاقد تماس و ارتباط باشیم، خود آنها برادران و خواهران ما و میهن شان جزء عالم اسلام است.

ما امیدواریم کشورهای نیم قاره به زودی بتوانند برای پیروزی تهاداب يك صلح دوامدار بر اساس رعایت حقوق متقابل باهم همکاری نمایند.

همچنان ښاغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه ضمن مذاکرات عمومی کنفرانس وزیرای خارجه کشورهای اسلامی منعقد شده اظهار نظر نمود که يك مرکز تحقیقات اسلامی تاسیس گردد تا آنکه جهان اسلامی مساعی خود را در زمینه تحقیقات اسلامی بطوری منسجم و متحد سازند که با تحول جهان امروز موافق باشد. چنین مرکز برای نسلهای جوان اسلامی سودمند خواهد بود. تا آنکه در محیط منحول اجتماعی جهان امروز از طریق پیشرفت مادی و معنوی را تشخیص نمایند.

موصوف پیشنهاد کرد که امکانات فردی و مجموعی کشورهای اسلامی مطالعه شود تا جهان اسلام از این امکانات خویش آگاه باشد. در اثر پیشنهاد هیات الجزایر و اظهار آمادگی هیئت افغانی تصمیم گرفته شد چهارمین کنفرانس کشورهای اسلامی در ماه فور ۱۳۵۲ در شهر کابل منعقد گردد.

افغانستان که سرزمین رجال و حلقه های علمی آن در وقت خود وسیله انتقال پیغام اسلام به شبه قاره مذکور بوده و با مردم مسلمانان بنگله دیش رابطه برادری ناگسستی دارد غیاب نمایندگان این کتله بزرگ اسلامی را امروز در این اجتماع واقعا يك ضایعه المناک میدانند.

ښاغلی شفیق گفت ما عقیده داریم وظیفه این کنفرانس و دارالانشای اسلامی آنست تا در راه نزدیک ساختن جوامع اسلامی و حل مشکلات آنها بکوشد و برای همه مسلمانان يك نقطه وصل باشد کشورهای اسلامی باید در رفع نتایج فاجعه بنگله دیش با زعمای و حکومت آن خطه کمک برادرانه بکنند و مصایب ملیون ها خانواده آسیب دیده جنگ را در آنجا تخفیف دهند.

رئیس هیات افغانی علاوه نمود که حکومت پاکستان اظهار داشته است خود نیز متوجه همه این حقایق میباشد و بیش از هرکشور دیگر میتواند در حل این قضیه سهم بارز و قاطع بگیرد. ما از حکومت پاکستان توقع

مسافه های کیلومتری مرکز ولایات

از کابل بطرف ولایت پکتیا :

از کابل الی محمد آغه ۱۷/۰۰۰ کیلومتر
از محمد آغه الی گردیز ۱۰۵/۰۰۰ در
از کابل الی گردیز ۱۲۲/۰۰۰ در

مسافه کابل الی شیرخان بندر :

از منار استقلال کابل الی تبهانه سرای
خواجه ۲۳/۱۳۲ کیلومتر
از تبهانه سرای خواجه الی چوک
چهاریکار ۳۰/۵۸۵ کیلومتر
از چوک چهاریکار الی دو سرکه
جبل السراج ۱۳/۴۶۳ کیلومتر
از دو سرکه جبل السراج الی
دوشی ۱۰۷/۳۱۹ کیلومتر
از دوشی الی چوک پلخمری ۴۶/۴۷۵ در

از چوک پلخمری الی سرا فیک
بغلان ۳۲/۳۲۵ کیلومتر
از ترافیک بغلان الی علی آباد ۵۶/۷۰۰ در
از علی آباد الی چوک کندز ۱۶/۶۰۶ در
از چوک کندز الی اخیر سرک شیرخان
بندر ۶۱/۷۷۸ کیلومتر
از اخیر سرک شیرخان بندر الی دروازه
بندر ۰۰/۲۲۰ در
جمله : ۲۹۸/۶۰۳ کیلومتر

از کابل الی توخم :

از منار استقلال کابل الی پل
سرربی ۶۹/۷۰۰ کیلومتر
از پل سرربی الی چوک جلال آباد ۷۸/۵۷۰ کیلومتر
از چوک جلال آباد الی توخم ۷۵/۸۶۵ کیلو
متر
جمله : ۲۲۴/۱۴۰ کیلومتر

از کابل الی کندهار :

از میرویس میدان الی شش گاو ۱۱۰/۰۰۰
کیلومتر

از شش گاو الی غزنی ۲۴/۳۰۰ کیلومتر
از غزنی الی قره باغ ۷۲/۰۰۰ کیلومتر
از قره باغ الی مقر ۳۱/۴۰۰ کیلومتر
از مقر الی شاه جوی ۵۰/۰۰۰ کیلومتر
از شاه جوی الی قلات ۶۶/۰۰۰ کیلومتر
از قلات الی شبر صفا ۶۷/۰۰۰ کیلومتر
از شبر صفا الی دوسرکه سپین بولدک
۶۱/۰۰۰ کیلومتر
۴۸۱/۷۰۰ کیلومتر

جمله :

از کندهار الی هرات :

از کندهار الی گرشک ۱۱۴/۰۰۰ کیلومتر
از گرشک الی دلارام ۱۱۹/۰۰۰ کیلومتر
از دلارام الی فراه رود ۱۲۶/۰۰۰ کیلومتر
از فراه رود الی هتل جدید هرات ۲۰۱/۰۰۰ کیلو
متر

از هتل جدید هرات الی تورغندی ۱۱۹/۰۰۰
کیلومتر

جمله :

۶۷۹ کیلومتر
از هرات الی اسلام قلعه ۱۳۲/۰۰۰ کیلومتر
از پلخمری الی بغلان ۳۲/۲۰۰ کیلومتر
از بغلان الی کندز ۷۳/۳۰۰ کیلومتر
از پلخمری الی سمنگان ۷۵/۰۰۰ کیلومتر
از سمنگان الی مزار شریف ۱۳۵/۰۰۰ کیلومتر
از مزار شریف الی شبرخان ۱۱۰/۰۰۰ کیلو
متر

از شبرخان الی اندخوی ۷۵/۰۰۰ کیلومتر
از اندخوی الی میمنه ۱۴۰/۰۰۰ کیلومتر
از میمنه الی بادغیس ۳۰۰/۰۰۰ کیلومتر
از بادغیس الی هرات ۱۵۹/۰۰۰ کیلومتر

اوزان و اندازه ها :

۱ - مقیاسات طول :

واحد مقیاس طول متر است که برابر با
چهل میلیون حصه کرة ارض می باشد
یک متر مساوی ۱۰ دسی متر
یک متر مساوی ۱۰۰ سانتی متر
یک متر مساوی ۱۰۰۰ ملی متر

د افغانستان کالني

۳ - مقياسات حجم :
 آ - مقياسات ظرفيت :

يك ليتر مساوي يك ديسي متر مكعب
 يك ليتر مساوي ۰.۲۲ گيلن انگليسي
 يك گيلن انگليسي مساوي ۴.۵۴۴ ليتر

ب - مقياسات اجسام و قضا :

يك متر مكعب مساوي ۱۰۰۰ ديسي متر
 مكعب
 يك فو مربع مساوي ۰.۲۸ متر مكعب

۴ - اوزان :

واحد مقياس وزن گرام است كه به وزن
 يك سانتي متر مكعب آب مقرر مساوي است
 يك گرام مساوي ۱۰۰ سانتي گرام
 يك كيلوگرام مساوي ۱۰۰۰ گرام مساوي
 ۲۲۰.۵ پوند انگليسي
 يك تن متريك مساوي ۱۰۰۰ كيلو گرام
 مساوي ۲۲۰۵ پوند
 يك تن انگليسي مساوي ۲۲۴۰ پوند مساوي
 ۱۰۱۶ كيلو گرام
 يك پوند انگليسي مساوي ۱۶ - اونس
 مساوي ۰.۴۵۳ كيلوگرام
 يك اونس مساوي ۲۸.۳ گرام

اوزان به سيستم متريك :

۱ - سبير ۷.۰۶۶ كيلو گرام
 ۱ - چارك ۱۷.۶۶ كيلوگرام
 ۱ - پاو ۰.۴۴۱ كيلوگرام
 ۱ - خورد ۰.۱۱۰ كيلوگرام
 نيم خورد ۰.۰۵۵ كيلو گرام

۱۰ متر
 ۱۰۰ متر
 ۱۰۰۰ متر
 ۱۰۰۰۰ متر
 ۳۲۸۱ متر
 ۰.۳۰۵ متر

يك دكامت مساوي
 يك هكتومتر مساوي
 يك كيلومتر مساوي
 يك ميريامتر مساوي
 يك متر مساوي
 يك فو مساوي

۴ ۲۵ ملي متر
 ۱۶۹۳۱۵ متر
 ۱۸۵۲ متر
 ۱۶ گره مساوي ۲۰.۶۶ متر
 مساوي ۴۲ - انچ .

يك زرع مساوي ۱۰۴ متر
 يك گز معمار مساوي ۰.۸۳۸ متر مساوي
 ۳۲ - انچ .

يك گز جريب مساوي ۰.۱۳۶ متر مساوي
 ۲۹ - انچ
 يك ضلع جريب مساوي ۴۴ متر مساوي
 ۶۰ گز جريب .

يك ضلع بسوه مساوي ۹۸۷۹ متر مساوي
 ۱۲.۴۱۶ گز جريب
 يك ضلع بسواسه مساوي ۲۲۰.۴ متر
 مساوي ۳ گز جريب .

۲ - مقياسات مساحه :

۱۰۰ متر مربع
 ۱۰۰ آر مساوي
 ۱۰/۰۰۰ متر مربع
 ۲۴۷۱ - ايكر
 ۰.۴۰۵ - آر

يك آر مساوي
 يك هكتار مساوي
 يك هكتار مساوي
 يك ايكر مساوي

گرو نو لوژی اخبار خارجی

- اول - حمل :** فعالیت های نیهات ایریم صدراعظم منتخب ترکیه در راه تشکیل يك حكومت ائتلافی جدید در آنکشور با موافق و مشكلاتی مواجه گردیده است .
- گفته میشود که این مشکلات ناشی از عدم همکاری عده از اعضای حزب جمهوریخواه ترکیه که خود ایریم نیز قبلا یکی از اعضای آن بود در مورد عضویت شان در کابینه ائتلافی جدید سبب اصلی این مشکلات میباشد .
- ۲ - حمل :** وزارت خارجه ایالات متحده امریکا برای اولین بار اعتراض نمود که بیرون کشیده شدن عساکر ویتنام جنوبی از مناطق جنوبی لاوس در اثر مقاومت شدید عساکر ویتنام شمالی صورت گرفته است .
- ۳ - حمل :** ذوالفقار علی بو تو رئیس حزب مردم اظهار داشت که بین وی و جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان و شیخ مجیب الرحمن رئیس حزب عوامی لیگ دربارۀ فارمول مصالحتی جهت حل بحرانها کنونی آنکشور موافقه حاصل گردیده است .
- ۴ - حمل :** ملوین لیرد وزیر دفاع ایالات متحده امریکا اظهار داشت که عملیات نظامی عساکر ویتنام جنوبی در لاوس برای از بین بردن مواضع ویتنام شمالی در امتداد جاده هوچی من با موفقیت توأم بوده است .
- ۵ - حمل :** دکتر ایریم صدراعظم جدید ترکیه کابینه ائتلافی ۲۴ عضوی را به عوض حکومت عزل شده سلیمان دیمیریل اعلام نمود .
- ۷ - حمل :** نمایندگان هشاد و شش کشور مختلف جهان جلسات چهار هفته ای خود را در باره مسائل مربوط به استفاده از منابع بستر ابحار در ژنیو خاتمه دادند .
- ۸ - حمل :** به موجب اعلامیه هایی که از طرف مقامات مربوطه حکومت نظامی در پاکستان شرقی انتشار یافته حمل و نقل اسلحه و مهمات تشکیل اجتماعات و انجام هرگونه فعالیت های سیاسی ممنوع قرار داده شده است .
- ۹ - حمل :** مایک منسفیلد رهبر حزب دیموکرات در مجلس سنای ایالات متحده امریکا اظهار داشت که حمل و نقل اسلحه و مهمات نظامی عساکر ویتنام شمالی از طریق جاده هوچی من به سایر نقاط هندو چین در لاوس بار دیگر آغاز کرده است .
- ۱۰ - حمل :** محمود ریاض وزیر خارجه جمهوری عربی متحد کنفرانس نمایندگان سیاسی آنکشور را در پاریس افتتاح کرد .
- در این کنفرانس که سه روز بطول انجامید نمایندگان سیاسی جمهوری عربی متحد در تمام کشورهای اروپایی و امریکایی شرکت دارند .
- ۱۱ - حمل :** سفرای جمهوری عربی متحد در کشورهای هم غربی کنفرانس دوازده خود را که برای غور در باره اوضاع شرق میانه در پاریس تشکیل داده بودند خاتمه دادند .
- ۱۳ - حمل :** مذاکرات مربوط به مسافرت سکنه برلین غربی به برلین شرقی جهت بازدید اقارب شان در دوران ایام عید ایستر با عدم موفقیت مواجه گردید .
- ۱۴ - حمل :** جنرال عبدالرحمن خلفاوی کابینه ۲۸ عضوی سوریه را که در تاریخ آنکشور بزرگترین کابینه است تشکیل نمود . درین کابینه محمد طالب هلال به حیث معاون صدراعظم و وزیر صنایع و مهم عبدالحلیم خادم بحیث معاون صدراعظم و وزیر خارجه تعیین شده است .

د افغانستان کالی

- ۱۵ - **جمل :** نیکو لای پودگورنی صدر هیئت رئیسه شورا یمالی اتحاد شوروی پیاپی برای رئیس جمهور پاکستان فرستاده و تقاضای اقدامات فوری را برای پایان دادن به خونریزی، شدت عمل علیه مردم پاکستان شرقی واعاده میتود های برای حل مسالمت آمیز سیاسی بحرانها نموده است .
- ۱۶ - **جمل :** آتشباری اسلحه اتوماتیکی وماشیندار در سراسر عمان جائیکه صحنه متشنج بین قوای حکومتی اردن و کماندو های فلسطین میباشد جریان دارد .
- ۱۶ - **جمل :** گروه میکو طی بیانیه در بیست و چهارمین کانگرس حزب کمونسٹ اتحاد شوروی گفت ، مردم میدانند واز تجارب دریافته اند ، که آنها میتوانند به پالیسی وتصمیم ما در جهت دفاع از داعیه صلح اتکاء کنند .
- ۱۷ - **جمل :** جنرال یحیی خان به اتحاد شوروی گفته : هر قدر تی که از مداخله کشور دیگر پشتیبانی کرده یا این مداخله را بدیده اغماض نکرد در واقع منشور ملل متحد را نفی کرده است .
- ۲۰ - **جمل :** کانگرس حزب کمونسٹ اتحاد شوروی اعضای دفتر سیاسی حزب را که در آن جمله لیونید بریژنف نیکو لای پودگورنی والکسی کاسیگین نیز شامل میباشد انتخاب نموده وپا شامل ساختن چهار نفر دیگر به عضویت دفتر سیاسی اعضای این دفتر به پانزده نفر رسیده است .
- ۲۱ - **جمل :** جنرال تیکه خان آمر حکومت نظامی پاکستان شرقی در محفلیکه به قول رادوی پاکستان عمده زبانی از شخصیتهای داخلی وخارجی در آن شرکت داشتند نزد قاضی القضاات محکمه عالی قضایی پاکستان شرقی به حیث گورنر این ایالات حلف وفاداری یاد کرد .
- ۲۳ - **جمل :** انجمن زنان عرب در اردن از اوتانت سرمنشی موسسه ملل متحد تقاضای مداخله فوری از محبو سین عربی که در محابس مناطق اشغال اسرائیل
- از سه شنبه گذشته باینطرف به اعتصاب نخوردن غذا دست زده اند نموده اند . این تقاضا در پیاپی ذکر شده که از طرف انجمن مذکور برای اوتانت به نیویارک فرستاده شده است .
- ۲۴ - **جمل :** یکی از کمیته های موسسه ملل متحد سیاست حکومت پرتغال را در مورد استفاده از مواد کیمیاوی در جنگ علیه نهضت آزادیخواهی انگولا در این منطقه بشدت مورد انتقاد قرار داده است .
- کمیته ضد استعمال موسسه ملل متحد در جلسه خود در نیویارک فیصله نامه را در این زمینه باهمجه رای موافق هیچ رای موافق مخالف ویک را ممتنع به تصویب رسانیده است .
- ۲۵ - **جمل :** ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه باعه از اعضای برجسته کابینه آن کشور در باره روابط فرانسه والجزایر در قبال سیاستیکه اخیرا حکومت الجزایر در مقابل فرانسه در پیش گرفته مشوره نمود . حکومت الجزایر اخیرا قیمت نفت آنکشور را بدون اینکه شرکت های نفتی فرانسه با آن موافقه کنند بلند برده واین امر کشیدگی هایی را در مناسبات دو کشور به وجود آورده است .
- ۲۸ - **جمل :** حکومت ایالات متحده امریکا این شایعات را که از زمان شروع بحرانهای پاکستان شرقی حکومت ایالات متحده امریکا به پاکستان اسلحه ارسال نموده عاری از حقیقت خوانده است .
- ۲۸ - **جمل :** جراید ایالات متحده امریکا رویهمرفته از اظهارات اخیر ریچارد نکسن رئیس جمهور آنکشور در باره منافسات ایالات متحده امریکا و جمهوریت مردم چین باخوشی استقبال نموده ولی نسبت به روابط امریکا با کوریا شمالی به حکومت ایالات متحده امریکا هوشدار داده اند .
- ۲۹ - **جمل :** رئیس جمهور نکسن دست دوستی به طرف جمهوریت مردم چین دراز نموده اظهار کرد که بهبود روابط بین جمهوریت مردم چین وامریکا منحصر به چگونگی تمایل رهبران پیکنگ است .

اخبار خارجی

- ۳۰ - **جمل** : جنرال جعفر النمیر ی رئیس دولت سودان از تشکیل فدراسیون عربی با شرکت جمهوریت عربی متحد لیبیا و سوریه با خوشی استقبال نموده و متذکر شد که سودان نیز بلافاصله پس از فراهم شدن زمینه به عضویت این اتحادیه شامل خواهد شد .
- اول** - **ئو** : سیرا لیون که تحت اداره گورنر جنرال آنکشور بود اکنون به حیث یک کشور جمهوری در افریقا عرض اندام کرده و با اینهم عضویت خود را در جرگه کشورهای عضو کامنولت حفظ نموده است .
- ۲ - **ئو** : قوای پاکستان به حملات شدیدی برای برقراری تسلط خود بر مواضع سرحدی پاکستان شرقی و در امتداد سرحدات هند علیه مواضع حامیان شیخ مجیب الرحمن دست زده اند .
- * - **ئو** : کنفرانس نمایندگان کشور های اسلامی راجع به تشکیل یک آژانس خبررسانی اسلامی در تهران غور مینمایند . تانکو عبدالرحمن سرمنشی کنفرانس اسلامی جلسه مقدماتی را که به شمول بیست و سه مملکت در تهران برگزار شده است افتتاح کرده درین جلسه تفرق و تداوم پیر تاسیس یک آژانس خبررسانی اسلامی مطالعه میگردد .
- ۳ - **ئو** : کمشنر عالی هند در اسلام آباد به وزارت خارجه پاکستان اطمینان داده که هند حکومت بنگله دیش را به رسمیت نخواهد شناخت .
- ۴ - **ئو** : ملک حسن دوم پادشاه المغرب در کابینه آنکشور تغییراتی وارد نموده است . گفته شده که در دوران این تغییرات پست های وزرای مالی و توریسم زراعت تجارت و معارف تغییر یافته است . در اثر این تغییرات مهم که در چهار سال گذشته در المغرب بی سابقه می باشد چهار نفر از وزرای کابینه آنکشور از عضویت کابینه برطرف گردیده و عوض آنها چهار نفر دیگر در کابینه شامل ساخته شده اند .
- ۶ - **ئو** : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد با اعضای برجسته اتحادیه سوسیالیستی عربی آنکشور ملاقات و با آنها در باره اوضاع شرق میانه مذاکره کرد .
- ۷ - **ئو** : هندوستان خروج تمام دیپلماتهای پاکستانی را از آنکشور بدون اجازه قبلی حکومت هند قدغن نمود .
- ۸ - **ئو** : شرکت کنندگان شورای وزرای پیمان سیتو از تحولاتیکه در سیاست خارجی جمهوریت مردم چین درین اواخر رونما گردیده با خوشی استقبال نموده اند . در جلسات فعلی شورای وزرای پیمان سیتو مقامات عالیترتیب ایالات متحده امریکا انگلستان ، استرالیا ، زیلانده جدید ، تایلند ، فلپین ، پاکستان و فرانسه اشتراک ورزیده اند .
- ۸ - **ئو** : اقداماتیکه از طرف شرکتی نفت فرانسوی برای خودداری از خریداری نفت خام الجزایر اتخاذ گردیده مانع بزرگی در راه ادامه روابط عادی بین دو کشور بشمار میرود .
- ۹ - **ئو** : وزارت خارجه ایالات متحده امریکا اعلام داشت که موضوع حق حاکمیت ملی فارموسا از راه فعالیت های بین المللی ویا مذاکرات بین جمهوریت مردم چین و فارموسا حل شده میتواند .
- وی گفت : که حکومت ایالات متحده امریکا روابط دوستانه خود را با فارموسا که با آن معاهدات دفاعی دارد حفظ مینماید ولی در عین حال خواستار بهبود مناسبات خود با جمهوریت مردم چین نیز میباشد .
- ۱۰ - **ئو** : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا از اولین دسته قوای بحری آنکشور که از ویتنام جنوبی به امریکا برگردانیده شده اند در کمپ پندلتن واقع ایالت کالیفورنیا استقبال کرد .
- ۱۱ - **ئو** : اسامبله ملی جمهوریت عربی متحد تشکیل فدراسیون جمهوری های عربی را قبلاً به تصویب رسانید .
- معاهده مربوط به تاسیس این فدراسیون در اوایل ماه جاری بین انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد ، جنرال حافظ الاسد رئیس جمهور سوریه و معمر القذافی رئیس دولت لیبیا در بنغازی به تصویب رسیده بود .

د افغانستان کالنی

یکه موجب بروز تنفر بین طبقات مختلف مردم پاکستان شود ممنوع قرار داده شده است .

۲۰ - : عساکر امریکایی و ویتنام جنوبی به اوربند بیست و چهار ساعته خود در سراسر محاذ های ویتنام جنوبی خا تمه داده و عملیات ترمضی خود را در نقاط مختلف آن کشور علیه مواضع عساکر ویتنام شمالی و ویتکانگسهای ویتنام جنوبی مجددا آغاز کردند .

۲۱ - ثور : قوای نظامی در پاکستان شرقی اخیرا به کشف یک مرکز مخابراتی در کولنا موفق شده اند بقبول رادیو پاکستان عناصر ضد پاکستانی و نفوذ کنندگان هندی از آن برای اخذ ارسال اطلاعات لازمه مخابراتی با بیست و چار مرکز مشابه دیگر در داخل خاک هندو پاکستان شرقی استفاده میکردند .

۲۲ - ثور : نضاق هیات نمایندگی ویتنام شمالی در مذاکرات صلح ویتنام این شایعات را که در بین عساکر ویتنام شمالی مشاورین جمهوری ترم مردم چین و کوریا ی شمالی وجود دارند عاری از حقیقت خوانده است .

۲۳ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد اظهار داشت که شانس صلح در شرق میانہ در حال حاضر به یک فیصد نیز نمیرسد .

۲۵ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد اعلام نمود که اخیرا علیه وی کودتای در شرف تکوین بوده ولی وی کسانی را که میخواهند به چنین عملی دست بزنند دستگیر و فعالیت های شانرا خنثی ساخته است .

انورالسادات در یک بیانیه رادیویی متذکر شده که جنرال فوزی وزیر سابق حرب جمهوری ترم عربی متحد در منزلش تحت نظارت قرار داده شده است .

۲۶ - ثور : در قاهره مظاهرتی با شرکت هزاران نفر مردم جمهوری ترم متحد به طرفداری از انورالسادات رئیس جمهور آنکشور صورت گرفت .

۱۲ - ثور : ویلیام راجرز با ملک فیصل مذاکره کرد . ویلیام راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا در ریاض با ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی راجع به تمام مسایل مورد علاقه مخصوصا اوضاع شرق میانہ وامکان افتتاح مجدد کانال سوئز مذاکره کرد .

درین مذاکرات جوزف سیسکو معاون امور شرق میانہ در وزارت خارجه ایالات متحده امریکا نیز شرکت داشت .

۱۳ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد ، علی صبری یکی از دو معاون ریاست جمهور ی آنکشور را از وظیفه اش برطرف نموده است .

۱۴ - ثور : والتر اولبریشتم رهبر حزبی آلمان شرقی نظر به علالت مزاج از این وظیفه استعفا داده است .

والتر اولبریشتم که از سال ۱۹۶۰ باینطرف به حیث رهبر حزبی و رئیس جمهور آلمان شرقی انجام وظیفه میکنند در حال حاضر وظیفه خود را به حیث رئیس جمهور آنکشور حفظ خواهد کرد .

۱۵ - ثور : وزارت خارجه ایالات متحده امریکا اظهار داشت که بمباران بم افکن نوعی ۵۲ - امریکایی بر مواضع مختلف نقاط شمالی لاوس ناشی از اتخاذ سیاست جدیدی از طرف امریکا در مقابل هند چین نمیشد .

۱۶ - ثور : بین انگلستان و پرو نای یک منطقه نفت خیز در حوزه جنوب شرق آسیا میباشد راجع به مسایل دفاعی و خارجی این منطقه موافقه حاصل شده است . این توافق در نتیجه مذاکراتی حاصل گردیده که بین حکمران پرو نای و مقامات مربوطه وزارت خارجه و امور کامنولت انگلستان در لندن صورت گرفته است . حکومت انگلستان کمافی السابق امور خارجه و مسایل دفاعی پرو نای را بعهده خواهد داشت .

۱۹ - ثور : به موجب فرمان صادره از طرف جنرال یحیی خان به حیث امر عمومی حکومت نظامی تشر هرگونه مطالب و اخبار

اخبار خارجی

- ۲۷ - **تور** : انورالسادات رئیس‌جمهوریت عربی متحد امور مربوط به رئیس پو لیس جمهوریت عربی متحد رانیز شخصا به عهده گرفت .
- ۲۸ - **تور** : روزنامه معتبره الاهرام چاپ قاهره راپور داد که یکصد و ده نفر رباتها م دست داشتن در توطئه که جهت بر انداختن انورالسادات طرح شده بود توقیف شده‌اند.
- ۲۸ - **تور** : ابراهیم الروم جنرال قونسل اسرائیل در استانبول توسط هشت مرد مسلح از منزلش واقع در مرکز شهر اختطاف گردید.
- ۲۹ - **تور** : گوستاف هایمن رئیس‌جمهوریت اتحادی المان ونیکو لای چایسکو رئیس جمهور رومانیا مذاکرات خود را در باره مسایل مورد علاقه دوکشور دربخارست شروع نمودند .
- ۳۰ - **تور** : ادوارد هیت صدراعظم انگلستان برای انجام یک سلسله مذاکرات جدی با ژورژ بومپیدو رئیس جمهور فرانسه وارد پاریس گردید .
- اول - جوزا** : کشور های عضو بازار مشترک اروپای غربی از توافق های بیکه بین ژورژ بومپیدو رئیس جمهور فرانسه و ادوارد هیت صدراعظم انگلستان در مذاکرات در مذاکرات اخیر شان در پاریس حاصل گردیده باخوشی استقبال کرده اند .
- ۲ - **جوزا** : جسد ایفریم الروم جنرال قنسل اختطاف شده اسرائیل از یک پارتمان در حالیکه ۳۰۰۰۰ عسکر ترکیه ضمن قیود رفت و آمد عمومی در شهر استانبول مصروف جستجوی او بودند بدست آمد .
- ۳ - **جوزا** : خان عبدالولی خان رئیس حزب عوامی ملی از وظیفه اش به حیث رئیس حزب عوامی لیک استعفاء داده است .
- ۴ - **جوزا** : پارلمان ترکیه با تمدید مقررات حکومت نظامی در اکثر نقاط آنکشور برای یک دوره دیگر موافقه کرد .
- مقررات حکومت نظامی ماه گذشته در یازده ایالت ترکیه که شهر های مهم آنکشور نیز در آنجمله شامل میباشند به منظور مقابله بابحران های داخلی در ترکیه نافذ گردیده بود .
- ۵ - **جوزا** : انورالسادات رئیس‌جمهوریت عربی متحد اظهار داشت که دوستی بین اعراب واتحاد شوروی اساس سیاست حکومت وی میباشد .
- وی متذکر شد که دوستی بین اتحاد شوروی وعربها در بهبود اوضاع شرق میانه وحفظ صلح درین منطقه نقش حساسی دارد .
- ۷ - **جوزا** : صائب سلام صدراعظم لبنان از مجلس نمایندگان آن کشور به دریا فت رای اعتماد موفق گردید .
- در این جلسه راجع به تمام مسایل مورد علاقه مخصوصا مسایل داخلی لبنان بحث شده و رای اعتمادی که به حکومت داده شد (۴۸) رای موافق در مقابل شش رای مخالف بود .
- ۹ - **جوزا** : مقامات امریکایی پرتاب سفینه مارینر نهم را بسوی مریخ برای ۲۴ ساعت به تعویق انداخته است . این التوا نظر به معاذیر تخنیکی راکت پرتاب کننده مارینر نهم صورت گرفته است .
- ایالات متحده امریکا در نظر داشت در دوران ماه جاری دوسفینه رابیسوی مریخ پرتاب کند اما سفینه مارینر هشتم چندروز قبل در مدار معینه قرار نگرفته ودر بحر سقوط کرده بود .
- ۹ - **جوزا** : ملک حسین پادشاه اردن با عده از اعضای کابینه آنکشور درباره اوضاع کنونی اردن مذاکره کرد .
- در یکی دو روز گشته بار دیگر تصادماتی بین قوای حکومتی اردن وکماندو های فلسطینی در مناطق شمالی عمان رخ داد و این امر بار دیگر بحرانهایی واد اردن به وجود آورده است .
- ۱۰ - **جوزا** : کمیته آزادیبخش اتحاد افریقا سیاست کشور های پیمان اتلس را در مورد افریقا مورد انتقاد قرار داده است. در بیانیه که از طرف کمیته مذکور در دارالسلام انتشار یافته ضمنا انتقاد جلسات آینده شورای اعضای پیمان اتلس را که عنقریب در لژ بن مرکز پرتغال صورت میگردد به شدت مورد انتقاد قرار داده اند .

د افغانستان کالنی

- ۱۱ - جوزا : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد مذاکراتی را که اخیراً بین وی و نیکو لای پود گور نی صدر هیئت رئیسۀ شورای عالی اتحاد شوروی در قاهره صورت گرفته بی اندازه مفید خوانده است.
- ۱۲ - جوزا : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد اظهار داشت که معاهده دوستی و همکاری پانزده ساله که بین آنکشور و اتحاد شوروی با مضامین رسیده مطالبسری ندارد .
- ۱۴ - جوزا : بیست کشور مسلمان که در کنفرانس مراکز کلتوری اسلامی در رباط حصه گرفته اند موافقه کردند تا یک پوهنتون اسلامی که مظہر تمام دسپلین اسلامی وی باشد بروی هر کسی باز باشد تاسیس نمایند .
- ۱۵ - جوزا : در پاریس اعلام شده که سلسلۀ جدید آزمایشهای اتمی فرانسه در مناطق جنوبی بحر الکامل آغاز گردیده است .
- قبلاً حکومت جاپان استرالیا و زیلانده جدید نسبت به شروع انفجارات آزمایشی درین منطقه به حکومت فرانسه احتجاج کرده بودند .
- ۱۶ - جوزا : صدر الدین آغا خان کمشنر عالی موسسه ملل متحد برای مهاجرین غرض مذاکره با مقامات پاکستانی در باره وضع مهاجرین به اسلام آباد وارد شده و از پاکستان شرقی نیز دیدن خواهد نمود .
- ۱۷ - جوزا : محمود ریاض وزیر خارجه جمهوریت عربی متحد به ایالات متحده امریکا گفته که ادامه کمکهای جدید امریکا به اسرائیل و حمایت سیاسی و اقتصادی از اسرائیل اوضاع را در شرق میانه وخامت خواهد بخشید .
- ۱۸ - جوزا : آمر عمومی حکومت نظامی در پاکستان قانون جدیدی را نافذ ساخته که به موجب آن بانکوتهای پنجصد روپه گی در سراسر آنکشور غیر قابل چلند اعلام شده است .
- ۱۹ - جوزا : الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی اظهار داشت که حکومت وی حاضر است با ایالات متحده امریکا در باره تمام مسایل مهم مورد علاقه دو کشور
- داخل مذاکره شود . وی در مسکو گفت که هرگاه کشور های عضویمان اتلس با تقلیل قوای خود در اروپا موافقه کند حکومت اتحاد شوروی نیز به چنین عملی دست خواهد زد.
- ۲۱ - جوزا : لیبیا جمهوریت مردم چین را برسمیت شناخت معمراالقذافی رئیس دولت لیبیا ضمن بیانیه که به مناسبت سالگرد تخلیه پایگاه ویلوس ایراد نمود شناسایی جمهوریت مردم چین را اعلام داشت .
- ۲۱ - جوزا : حکومت فار موسام مخالفت خود را با سیاست جدید حکومت ایالات متحده امریکا در باره جمهوریت مردم چین ابراز داشته است .
- مخالفت حکومت فارموسا با سیاست حکومت ایالات متحده امریکا در مورد چین مخصوصاً متوجه تصمیم اخیر ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا راجع به آزاد ساختن تجارت با جمهوریت مردم چین میباشد .
- ۲۲ - جوزا : طیارات جت جنگی امریکایی مواضع مختلف عساکر ویتنام شمالی را در اطراف پنوم پن مرکز کمبود بیماران کرده اند . از چند روز باینطرف عساکر ویتنام شمالی حملات شدید را متوجه اطراف پنوم پن و نقاط حساس دیگر کمبود یافته اند .
- ۲۳ - جوزا : اسامبله ملی جمهوریت عربی متحد که حیثیت پارلمان آنکشور را دارد به اتفاق آراء معاهده دوستی و همکاری پانزده ساله شوروی و جمهوریت عربی متحد را تصویب رسانید .
- ۲۴ - جوزا : کنفرانس بین المللی کارگر در جلسۀ خود در ژنیو بودجه دو ساله آینده این موسسه را تصویب رسانید . وجهی که برای این منظور به تصویب رسیده هفتاد و یک میلیون پنجدصد و هشتاد هزار دالر میباشد . گفته میشود که این رقم هشت فیصد بیشتر از بودجه سال گذشته موسسه بین المللی کار و کارگر بوده است .
- ۲۵ - جوزا : یوگوسلاویا و جمهوریت مردم چین باز دید هیئت یوگوسلاویا را از پیکنگ قدم مثبتی در راه انکشاف تفاهم متقابل بین کشور های شان خواندند .

اخبار خارجی

- ۲۶ - جوزا : ویلیام راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا با اناتولی دوبری نین سفیر اتحاد شوروی در واشنگتن ملاقات و باوی در باره پیشنهاد های اتحاد شوروی برای مذاکره در اطراف تقلیل قوای شرقی و غرب در اروپای مرکزی مذاکره کرد .
- ۲۷ - جوزا : مجلس سنای ایالات متحده امریکا پیشنهاد عده از اعضای مجلس راهبنی بر بیرون کشیدن عساکر امریکایی تا اول ماه جون ۱۹۷۲ از ویتنام جنوبی رد نمود . عده از اعضای مجلس سنای ایالات متحده امریکا که با سیاست حکومت آنکشور در مورد ویتنام مخالفت دارند پیشنهاد کرده بودند که باید عساکر امریکایی تا اول ماه جون ۱۹۷۲ از ویتنام جنوبی بیرون کشیده شوند . پیشنهاد این اشخاص با ۵۲ رای مخالف در مقابل ۴۴ رای موافق رد شده است .
- ۲۸ - جوزا : افشای اسناد وزارت دفاع ایالات متحده امریکا توسط روزنامه نیویارک تایمز دیپلوماسی استرالیا را تکان داده است .
- ۲۹ - جوزا : یکنفر دانشمند فضا یسی اتحاد شوروی در پاریس مفقود الاثر گردیده است . این شخص که انا تول فید و سیف نام دارد برای اشتراک در نندارتون بین المللی هوایی به پاریس آمده بود .
- ۳۰ - جوزا : سران بعضی از کشورهای افریقای برای اشتراک در کنفرانس سران دول عضو موسسه اتحاد افریقا به ادیس ابابا مرکز حبشه وارد شده اند .
- ۳۰ - جوزا : پلانهای ویلیام راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا که یک سال قبل برای خاتمه دادن به بحرانهای شرق میانه مطرح شده بود بیشتر از همه به حمایت سیاسی و نظامی و اقتصادی امریکا از اسرائیل منجر شده است .
- اول - سرطان : کنفرانس سران دول و حکومتات چپل و یک کشور عضو موسسه اتحاد افریقا در ادیس ابابا مرکز حبشه دایر گردید .
- ۲ - سرطان : اجتماع نمایندگان دول اسلامی به منظور مطالعه اساسنامه مدارالانشای اسلامی در چده دایر گردید .
- ۳ - سرطان : متخصصین فضایی ایالات
- متحده امریکا و اتحاد شوروی درباره امکان آزمایشی اتصال سفاین دو کشور هنگام گردش به دور زمین به موافقه رسیدند .
- ۴ - سرطان : حکومت پاکستان توجه کشور های مختلف جهان را به خطرانی معطوف ساخته که از ناحیه سیاست حکومت هند متوجه نیم قاره هند و پاکستان شده است .
- ۷ - سرطان : نمایندگان جمهوریت عربی متحد ، لیبیا و سوریه فعالیت های خود را برای تهیه قانون اساسی فدراسیون جمهوریهایی عربی خاتمه داده اند .
- ۸ - سرطان : حکومت اتحاد شوروی قرار داد مربوط به خودداری از تمرکز اسلحه اتمی را در بستر اجبار به امضاء رسانید .
- ۹ - سرطان : سه کیهان نورد اتحاد شوروی که به تاریخ ۷ جون توسط سیوز یازده غرض اتصال با استیشن علمی سالیوت به فضا پرتاب شده بودند بعد از آنکه سفینه سیوز یازده در اوایل صبح به زمین فرود آمد مرده یافت شدند .
- ۱۰ - سرطان : رادیو مسکو در ساعت سیزده جی ام تی پروگرام عادی اش را نسبت اعلام خیر مرگ سه کیهان نورد آنکشور قطع نمود و متعاقب آن موزیک غم رانواخت .
- ۱۱ - سرطان : محکمه عالی قضا یسی ایالات متحده امریکا فیصله کرد که روزنامه های نیویارک تایمز و واشنگتن پوسست اجازه دارند تا اسناد سری وزارت دفاع آنکشور را در باره جنگ های ویتنام نشر کنند .
- ۱۲ - سرطان : جمهوریت مردم چین و کانادا بانوسه تبادل تجارتی و همکاری های اقتصادی بین دو کشور به موافقه رسیده اند .
- ۱۳ - سرطان : حکومت مالتا یکباردیگر اعلام نموده که معاهده دفاعی سال ۱۹۶۴ منقده بین آنکشور و انگلستان اعتبار قانونی خود را از دست داده و حکومت مالتا آنرا منسوخ شده تلقی می نماید .
- ۱۴ - سرطان : جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان تمام امید های مربوط به رویکار آمدن یک رژیم دیموکرات را در پاکستان شرقی نابود ساخته است .

د افغانستان کالني

- ۱۵ - **سولان** : يك پرو توکول تهیه وسایل و تجهیزات نظامی برای ویتنام شمالی در سال ۱۹۷۱ در پکنګک بین حکومت مسات جمهوریت مردم چین و ویتنام شمالی امضاء گردید .
- ۱۶ - **سولان** : حکومت پاکستان نسبت بانچه حملات مکرر پارلمان ، جرایم ، بی بی سی وسایر دستگاه های اطلاعاتی انگلستان علیه پاکستان خوانده به حکومت انگلستان شدیداً احتجاج نموده است .
- ۱۸ - **سولان** : نمایندگان کشور های عضو فدراسیون عربی که شامل جمهوریت عربی متحد سوریه ولیبیا می باشند مذاکرات شانرا در باره مسوده قانون اساسی تکمیل کردند .
- ۱۹ - **سولان** : لبنان پیشنهاد نموده که حاضر است اسرای جنگی امریکایی و ویتنام شمالی را تا زمان توافق نهایی بین ایالات متحده امریکا و ویتنام شمالی در باره تبادل و بر گردانیدن اسرای مذکور به اوطان نشان به خاک خود بپذیرد .
- ۲۱ - **سولان** : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا لویچی را به تصویب رسانید که بر اساس آن از تعداد بیکار ها در آنکشور تا اندازه ای کاسته خواهد شد .
- بموجب این لویج در دوسال آینده برای دوصد هزار نفر کار تهیه خواهد شد .
- ۲۲ - **سولان** : چهار جنرال و شش منسب دار عالی رتبه رهبران کودتای ناکام المغرب در رباط اعدام شدند .
- ۲۳ - **سولان** : حکومت لیبیا روابط سیاسی خود را با حکومت المغرب قطع نموده است .
- حکومت لیبیا ضمناً از جمهوریت عربی متحد تقاضا نموده تا حافظ منافع لیبیا در المغرب باشد .
- ۲۶ - **سولان** : جهان غرب از تصمیم ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا در باره مسافرت به پکنګک به حثیت یک اکتشاف سهم بین المللی باخوشی استقبال نموده است .
- ۲۷ - **سولان** : حزب کارگران انگلستان موافقه نموده که از ادامه بحث درباره عضویت انگلستان در بازار مشترک تا زمان مطرح شدن این موضوع در مجلس عوام آنکشور خود داری نماید .
- ۲۸ - **سولان** : یکدسته از شخصیت های سودانی تحت رهبری هاشم العطار عضو سابق شورای انقلابی آنکشور زمام امور سودان را بدست گرفته است .
- این موضوع که نمیری رهبر سابق سودان اکنون در کجا بسر میبرد معلوم نیست .
- ۲۹ - **سولان** : حکومت عراق بعنوان مخالفت با سیاست حکومت اردن در مقابل کوماندو های فلسطینی تمام روابط خود را با حکومت اردن قطع نموده است .
- ۳۰ - **سولان** : ولیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا به یک تعداد از نمایندگان کشور های خارجی اطمینان داد که مسافرت رئیس جمهور نکسن به جمهوریت مردم چین منافع ممالک مذکور را متأثر نخواهد ساخت .
- ۳۱ - **سولان** : حکومت جمهوریت یمن بعلمت مشکلات مالی استعفاء داد . احمد نعمان صدراعظم آنکشور که به تاریخ سوم ماه می حکومتش را تشکیل داده بود دیروز استعفايش را به عبدالرحمن الایرانی رئیس شورای جمهوریت یمن تقدیم کرد .
- اول - **اسد** : انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد با اتفاق آراء به حثیت رئیس اتحادیه سوسیالیستی عربی جمهوریت عربی متحد انتخاب گردید .
- انتخاب سادات بایسن وظیفه هنگام افتتاح کانگرس ملی اتحادیه سوسیالیستی عربی که اعضاء آن اخیراً انتخاب شده اند صورت گرفته است .
- ۱۲ - **اسد** : جعفر النمیری رئیس دولت سودان که در اثر کودتای گذشته بر طرف و محبوس شده بود در اثر کودتای دیگری بار دیگر رویکار آمده وزمام امور سودان را بدست گرفته است .
- ۳ - **اسد** : حکومت سو دان اعلام نموده که روابط سیاسی خود را با حکومت عراق قطع کرده است .

اخبار خارجی

۴ - اسد : فعالیت های حامیان شیخ مجیب الرحمن علیه عساکر پاکستان در نقاط مختلف پاکستان شرقی بشدت ادامه دارد .

۵ - اسد : الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی وعده از رهبران سا پرکشور های اروپای شرقی به بخارست وارد شدند . آنها برای اشتراک در جلسات شورای اقتصادی کشورهای اروپای شرقی که در آن راجع به اتحاد کامل اقتصادی کشورهای عضویت پیمان وارسا بحث میشود به بخارست آمده اند .

* - اسد : ایسا کوسا تو صدراعظم جاپان استغای ماسو هارا وزیر دفاع آن کشور را قبول نموده وعوض وی می شوی مورایک شخصیت دیگر جاپان را باین وظیفه مقرر نموده است .

* - اسد : جمهوریت مردم چین پیشنهاد های اتحاد شوروی را درباره انعقاد کنفرانسی با شرکت سران ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، جمهوریت مردم چین ، انگلستان و فرانسه که پنج کشور عضو کلب اتومی میباشدند و در آن راجع به حل مسئله خلع سلاح اتومی بحث خواهد شد درک کرده است .

۱۲ - اسد : جعفر النمیری رئیس دولت سوآن در کابینه آنکشور تغییرات زیاده وارد نموده است .

در جمله کسانی که درین تغییرات پست خود را از دست داده فاروق ابو موسی وزیر خارجه سوآن نیز شامل میباشد که عوض وی دکتور صور خالد مقرر گردیده است .

۱۴ - اسد : ملک حسین دوم پادشاه المغرب تمام اعضای کابینه آن کشور را برطرف ساخته و یک حکومت موقتی بوجود آورده است .

وی ضمن اعلام این موضوع متذکر شده که حکومت جدید به یک سلسله اصلاحات اقتصادی و اجتماعی در المغرب دست زده و با اختلاس و رشوه بانجام قدرت مبارزه خواهد کرد .

۱۶ - اسد : حکومت ترکیه جمهوریت مردم چین را برسمیت شناخت . مطابق اعلامیه مذکور ترکیه و جمهوریت مردم چین تصمیم گرفته اند بین خود روابط سیاسی برقرار نماید .

* - اسد : عساکر کمبودی میگوشتند فعالیت های عساکر ویتنام شمالی را در نقاط مختلف کمبود یا خنثی سازند قصبه مهم

۶ - اسد : عبدالخالق محبوب رهبر حزب کمونیست سوآن از طرف یک محکمه نظامی آنکشور به اعدام محکوم گردیده است .

محبوب به اتهام دست داشتن در کودتای گذشته سوآن دستگیر و تحت محاکمه گرفته شده و خود وی در دوران این محاکمه که به صورت علنی صورت گرفت شرکت خود را در این کودتای از حقیقت خوانده است .

۷ - اسد : هیات های ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی در مذاکرات تحدید اسلحه سترا تژیکی در سفارت اتحاد شوروی در هلستنگی با هم ملاقات نمودند .

۹ - اسد : کنفرانس صدراعظمیان و متخصصین امور اقتصادی نه کشور اروپای شرقی در بخارست خاتمه یافت .

۸ - اسد : جوزف بروز تیتو که هفتاد و سه سال دارد برای ششمین بار بحیث رئیس جمهور یوگوسلاویا توسط اسامبله فیدرالی آنکشور انتخاب گردید . اسامبله فیدرالی عبارات از پارلمان آن کشور است .

۹ - اسد : سه نفر از کماندو های نهضت آزادی فلسطین در عمان اعدام شدند . این سه نفر به اتهام قتل یک نفر دستگیر و تحت محاکمه گرفته شده و خود آنها نیز با ارتکاب این جرم اعتراف کرده بودند .

۱۱ - اسد : جنرال حافظ الاسد رئیس جمهور سوریه گفت جنگ یکگانه راه آزاد گردانیدن اراضی اشغالی عربی و اعاده حقوق فلسطین است .

* - اسد : حکومت سوآن تصمیم گرفته تا سفرای خود را از اتحاد شوروی و بلغاریا بخرطوم احضار نماید .

د افغانستان کالني

حزب منسوخ شده عوا می ليک پاکستان شرقی آغاز گرديد .

۲۶ - اسد : ایالات متحده امریکا اعلام نموده است که در حدود دو میلیون نفر از کارگرانی که در فابریکات قوای مسلح و دفاع امریکا کار میکرده اند نظر به موفقیت پروگرام اختتام جنگ ویتنام بیکار شده اند .

۲۷ - اسد : ایران پیکنک را به حیث یگانه حکومت قانونی چین برسمیت شناخت و گفت هر دو کشور بین هم روابط سیاسی برقرار میسازند .

۲۷ - اسد : انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد حافظ الاسد رئیس جمهور سوریه و معمر القذافی رئیس دولت لیبیا کنفرانسی برای غور در باره مسوده قانون اساسی اتحادیه عربی پیشنهادی خویش در دمشق تشکیل دادند .

۲۹ - اسد : جمهوریت مردم چین اعلام نموده که هرگاه فارموسا در موسسه ملل متحد شرکت داشته باشد جمهوریت مردم چین در جلسات موسسه ملل متحد شرکت نخواهد نمود .

این امر نشان میدهد که جمهوریت مردم چین در مورد عضویت خود در موسسه ملل متحد و اخراج فارموسا از موسسه موصوف سیاست اشتی ناپذیری رادر پیش گرفته است .

۵ - سنبله : حکومت چاد روابط سیاسی خود را بالیبیا قطع نموده و اعلام نموده که لیبیا از کودتاکنندگان که مساعی شان برای از پادر آورده شدن رژیم فعلی چاد باناکا می مواجه شده حمایت کرده است .

۶ - سنبله : دیگر من معمر القذافی رهبر لیبیا گفت در حالیکه مخالف کمونیزم در داخل کشورش میباشد اطمینان دارد که روابط حسنه و موثر را بسا اتحاد شوروی حفظ خواهد کرد .

۶ - سنبله : اوضاع عمومی در سراسر چاد اکنون آرام میباشد . کودتای ناکامی که اخیرا در چاد رخداد بحرانهای را در آنکشور بوجود آورده بود اما اکنون اوضاع عمومی در سراسر آنکشور قرین آرامش شده است .

پری کر ی راکه از نگاه سوق الجیشی دارای اهمیت زیادی میباشد بار دیگر به تصرف خود آورده اند .

۱۷ - اسد : مختار اولداد بار دیگر به حیث رئیس جمهور موریتانیا انتخاب گردید وی از سال ۱۹۶۰ که فرانسه به موریتانیا آزادی داده تاکنون به حیث رئیس جمهور موریتانیا انجام وظیفه مینماید .

۱۸ - اسد : سورن سنگ وزیر خارجه هند بار دیگر اظهار داشت که حکومت آن کشور از عضویت مردم چین در موسسه ملل متحد حمایت مینماید .

سورن سنگ متذکر شد که جمهوریت مردم چین یگانه نماینده مردم این سرزمین میباشد و باید در موسسه ملل متحد شرکت داشته باشد .

۱۹ - اسد : پس از بحرانهای شدید و تصادمات اوضاع عمومی در نقاط مختلف ایرلند شمالی که متعلق به انگلستان می باشد آرام گردیده است .

در دوران تصادمات چند روز گذشته بین قوای برتانوی و بعضی از طبقات مردم ایرلند شمالی اقله هفده نفر به قتل رسیده و عده زیاد دیگری مجروح شده اند .

۲۱ - اسد : شورای دایمی پیمان اطلس با ادامه استفاده از تسهیلات نظامی در جزیره مالتا موافقه نموده است .

۲۲ - اسد : محاکمه شیخ مجیب الرحمن رهبر حزب عوامی ليک بر اساس اعلامیه حکومت پاکستان روز چهارشنبه در یک محکمه نظامی به صورت سری شروع گردید مگر هنوز مقامات حکومتی پاکستان درین زمینه از سکوت کار گرفته اند .

۲۳ - اسد : به موجب ترمیمی که از طرف معمر القذافی در کابینه آنکشور رونما گردیده است .

معمر القذافی علاوه بر ریاست دولت لیبیا امور مربوط به صادرات و دفاع و قوامندان عمومی قوای مسلح آنکشور را بعهده خواهد داشت .

۲۵ - اسد : کمشنری عالی پاکستان گفت محاکمه شیخ مجیب الرحمن رهبر

اخبار خارجی

- ۷ - سنبله : محمد شفیع اللہ یکی از مامورین سفارت پاکستان در سنگھلم از حکومت سوئد ن تقاضای پناھندگی سیاسی نموده است .
- ۹ - سنبله : نطق قصر سفید اظہار داشت کہ شایعات مربوط بہ مسافر تریچارد نکسن رئیس جمہور ایالات متحدہ امریکا در ماہ اکتوبر آئندہ بہ پیکنگ عاری از حقیقت میباشد .
- ۹ - سنبله : میرمن اندراگانندی صدراعظم ہند گفت کہ مہاجرین بنگلہ دیش تا زمانہ بہ خانمان شان برگردانیدہ نخواہند شد کہہ اوضاع در آنجا برای حفظ جان آنها مناسب گردد .
- ۱۰ - سنبله : اعلامیہ کہ از طرف حکومت آنکشور انتشار یافتہ گفتہ کہ جنرال یحیی خان رئیس جمہور پاکستان دکتوری . ام مالک را بجای جنرال تیکہ خان بحیث گورنر پاکستان شرقی مقرر نمودہ است .
- ۱۱ - سنبله : شیخ نشین قطر آزادی خود را رسماً اعلام نمود و در عین حال تصمیم گرفتہ تا تمام قرار داد ہای قبلی خود را با انگلستان منسوخ نماید .
- قطر کہ بہ پیروی از شیخ نشین بحرین آزادی خود را اعلام نمودہ چند قبلاً از شرکت در فدراسیون شیخ نشین ہا ی منطقہ خلیج فارس خود داری کردہ است .
- ۱۲ - سنبله : حکومت ایالات متحدہ امریکا خواستار عضویت جمہوریت مردم چین در موسسہ ملل متحدہ وادامہ عضویت فارموسا درین موسسہ میباشد .
- ۱۳ - سنبله : کنفرانس مقامات عالیرتبہ اقتصادی وبانکی کشور ہای بزرگ اقتصادی جہانغرب بہ شمول جاپان بدو ن رسیدن بکدام نتیجہ مفیدی دربارہ خاتمہ دادن بہ بحرانہای پولی فعلی بینالمللی خاتمہ یافت .
- درین کنفرانس کہ در پاریس انعقاد یافتہ بود راجع بہ اقدامات اقتصادی اخیر ایالات متحدہ امریکا و ازین برد بحرانہایی کہ پس از این اقدام درسیستم پولی بینالمللی بوجود آمدہ مذاکرہ شدہ است .
- ۱۴ - سنبله : ویلیم راجرز وزیر خار جہ ایالات متحدہ امریکا اعلام نمودہ کہ حکومت
- آنکشور تازہ بہ آزادی رسیدن قطر ابرسمیت شناختہ است .
- ۱۵ - سنبله : روز نامہ الاہرام اخبار داد کہ حل صلح آمیز بحرانات شرق میانہ نازمانی کہ ایالات متحدہ امریکا بہ سیاست ابہام آمیزش ادامہ میدہد ایجاد شدہ نمی تواند .
- ۱۹ - سنبله : کانگرس اعضا ی پارلمانی شصت و پنج کشور مختلف جہان کنفرانس ہشت روزہ خود را با صدور اعلامیہ دربارہ تقبیح استعمار و ہرگونہ تبعضات در افریقا خاتمہ بخشید .
- ۲۰ - سنبله : نیکیتا خرو سچف صدراعظم سابق اتحاد شوروی بہ عمر ۷۷ سالگی در اثر سومین حملہ قلبی درشفابخانہ کریملن در گذشت .
- ۲۰ - سنبله : شورا ی جامعہ عرب با عضویت بحرین و قطر در جملہ اعضا ی جامعہ مذکور موافقہ نمودہاند .
- بحرین وقطر درین اواخر از تسلط انگلستان وتحت الحمایگی آنکشور را رهایی یافتہ وباعضویت این دو کشور تعداد اعضا ی جامعہ عرب بہ شانزدہ کشور بالغ شدہ است .
- ۲۱ - سنبله : دکتور محمود فوزی صدراعظم جمہوریت عربی مصر پس از تصویب قانون اساسی جدید آن کشور در ریفرنڈم دوروز قبل از طرف مردم جمہوریت عربی مصر استعفا ی خود را بہ انورالسادات رئیس جمہور آنکشور تقدیم کرد .
- انورالسادات ضمن قبولی استعفا ی دکتور فوزی باز دیگر وی را مامور تشکیل کابینہ جدیدی نمودہ و اعضا ی کابینہ سابق دکتور فوزی تازمان تشکیل کابینہ جدید بو ظایف خود ادامہ خواہد داد .
- ۲۳ - سنبله : وزارت خار جہ ایالات متحدہ سر انجام اعتراف کرد کہ امریکا آمادہ است تا جوکی فارموسا رادر شوروی امنیت ملل متحد بہ حکومت پیکنگ انتقال دہد .

د افغانستان کالنې

- ۳۶ - **سنبله** : کنفرانس جده که هدف آن بر قرار ی صلح بین حکومت اردن و کماندو های فلسطینی بوده و قرار بود درجده بین نمایندگان طرفین انعقاد یابد بدو اینکه کدام تماس مستقیمی بین نمایندگان اردن و کماندو های فلسطینی بر قرار گردد بارکود مواجه گردیده است .
- ۲۸ - **سنبله** : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی مصر با تقرر اعضای کابینه جدید آنکشور که از طرف دکتور محمود فوزی صدراعظم جمهوریت عربی مصر تشکیل شده موافقه کرد .
- کابینه جدید دارای بیست و هفت عضو می باشد در حالیکه کابینه سابق جمهوریت عربی مصر سی و سه عضو داشت .
- ۳۰ - **سنبله** : ادم مالک وزیر خارجه اندونیز یا در جلسه مجمع عمومی موسسه ملل متحد با اکثریت قابل ملاحظه آراء بحیث رئیس بیست و ششمین دوره اجلاس مجمع عمومی موسسه ملل متحد انتخاب گردید .
- اول - میزان** : لونیید بر ژنیف رهبر حزبی اتحاد شوروی این شایعات را که حکومت آنکشور در صدد عملی ساختن دکتورین جدیدی بنا م دکتورین بریژنیف مبنی بر تسلط محدود اتحاد شوروی برکشور های بلاک شرقی می باشد عاری از حقیقت خوانده است .
- ۲ - **میزان** : مذاکرات سه روزه لئونید بریژنیف رهبر حزبی اتحاد شوروی و مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاوا یاخاتمه یافته است .
- آخرین مرحله مذاکرات سران دوکشور دیروز در خارج از شهر بلگراد صورت گرفته است .
- ۳ - **میزان** : شورای امنیت موسسه ملل بحث خود را در باره شکایت اردن علیه اسرائیل در باره پلانهائیکه حکومت اسرائیل برای تغییر وضع بیت المقدس طرح نموده ادامه داد .
- ۴ - **میزان** : ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا پیشبینی نموده که آن کشور به مساعی خود برای جلو گیری از
- اخراج فارموسا از موسسه ملل متحد موفق خواهد شد .
- ۵ - **میزان** : ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی در بیروت با سلیمان فرانجیه رئیس جمهور لبنان ملاقات و ابوی در باره مسائل مربوطه به مذاکره پرداخت .
- ۶ - **میزان** : جنرال صالح مهدی عماش معاون رئیس جمهور و عبدالکریم اشبیلی وزیر خارجه عراق از وظایف شان برطرف ساخته شده اند .
- مقامات عراقی کدام دلیلی برای برطرفی این دونفر ذکر نکرده است .
- ۷ - **میزان** : اندری گرو میگو وزیر خارجه اتحاد شوروی روز ۷ میزان در قصر سفید بارپچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ملاقات کرد .
- ۹ - **میزان** : یوگوسلاویا و تانزانیا گفته اند که اوضاع در افریقای جنوبی رو به خرابی گذاشته و خطر روز افزون صلح و امنیت را در افریقا تهدید میکند .
- در اعلامیه مشترکی که بعد از بازدید چهار روزه معاون رئیس جمهور تانزانیا بلگراد انتشار یافته سیاست های تبعیض طلبی و اپارتاید افریقای جنوبی ، رودیشیا و پرتغال تقبیح گردیده است .
- ۱۰ - **میزان** : در واشنگتن دانسته شد که بیش از یکصدوسی عضو کانگرس امریکا اعلامیه را امضاء کرده اند که در آن انتخابات ریاست جمهور ی ویتنام جنوبی مسخره آمیز خوانده شده است .
- در اعلامیه تذکر رفته است که ریفرندم ویتنام جنوبی انتخابات نبوده بلکه تمرینی از قدرت مطلقه در آنکشور است .
- ۱۱ - **میزان** : نکوین وانتیو رئیس جمهور ویتنام جنوبی با حصول اکثریت آراء برای یک دوره چارساله دیگر به حیث رئیس جمهور آنکشور انتخاب گردید .
- در انتخابات ریاست جمهور ی ویتنام جنوبی که شروع شده بود هشتاد فیصد از رای دهندگان به طرفدار ی وانتیو رای دادند .
- ۱۲ - **میزان** : انورالسادات رئیس جمهور عربی مصر به حیث رئیس فدراسیون جدید تشکیل جمهوریت های عربی انتخاب گردید .

اخبار خارجی

۲۰ - میزان : عمر ثقف نماینده عربستان سعودی در جلسات اسامیله عمومی ملل متحد گفت وظیفه نود ملیون عرب و ششصد ملیون مسلمان است تا مردم فلسطین را از نابودی ملی نجات دهند .

۲۱ - میزان : پرنس صدرالدین آغسا خان کمشنر عالی ملل متحد برای مبارزین از حکومت و افکار عامه جهان تقاضا نمود تا به سرعت ممکنه به پنا هگزینان پاکستان شرقی کمک نمایند .

آغا خان طی بیانیه نگرائی عمیق خود را در مورد اوضاع تراژیدی پنا هگزینان پاکستان شرقی در هند ابراز داشته گفت مصیبت مردان زنان ، اشخاص کهن سال و مخصوصا اطفال جهان راتکان داده است .

۲۴ - میزان : دکتر هنری کیسنجر مشاور رئیس جمهور نکسن در امور امنیت ملی عازم پیکنگ گردیده تازمین مسافرت آینده رئیس جمهور امریکا رابه جمهوریت مردم چین فراهم سازد .

کیسنجر هنگام پرواز از دادن جواب به بسیاری سوالات خبرنگاران خودداری نموده فقط گفت که وی برای این به مسافرت چهار روزه به جمهوریت مردم چین دست زده است تا برآیند مذاکرات رهبران ایالات متحده امریکا و جمهوریت مردم چین کار کند .

۲۶ - میزان : مختار اولدا در رئیس جمهور موریتانیا به مجمع عمومی ملل متحد گفت و کمک های نظامی ناتو به پرتگال علت عمده دوام جنگ استعماری در موزمبیق ، انگولا وگینی از متصرفات آنکشور میباشد .

۲۸ - میزان : ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی در مورد تجدید سیستم مرمی های تدافعی و تهاجمی در ساحه های معینی به موافقه نایل آمده اند .

۳۰ - میزان : اتاناس سرمنشی موسسه ملل متحد از دو حمله بم که بر اعضای تیم کمک ملل متحد در پاکستان شرقی صورت گرفته انتقاد نموده است .

سرمنشی ملل متحد اظهار داده که وقوع همچو حادثات به هیئت ملل متحد ناممکن خواهد ساخت تا بتوانند به عملیات امدادی خویش در پاکستان شرقی ادامه دهند .

۱۳ - میزان : رهبران جمهوریت عربی مصر لیبیا و سوریه در جلسه شان قاهره را به حیث پایتخت فدراسیون جدیدالتشکیل عربی که سه کشور مذکور رابا هم ملحق می سازد انتخاب نمودند .

۱۴ - میزان : یاسر عرفات رهبر گریلا های فلسطین از یک سوء قصد جان به سلامت برد .

نطاق جنبش مقاومت فلسطین ضمن اظهار این مطلب در پیروت گفت این سوء قصد وقتی صورت گرفت که رهبر مبارزین فلسطین مشغول معاینه از دسته های مبارزین درسوریه بود .

۱۶ - میزان : ماوتسی تونگ رهبر حزبی جمهوریت مردم چین برای اولین مرتبه در ظرف دو ماه در اجتماع پیکنگ ظاهر شده واز هیلی تلالی امپراطور حبشه استقبال نمود .

رهبر حزبی هفتاد و هفتساله جمهوریت مردم چین بعدا برای چهل دقیقه با امپراطور حبشه مذاکره نمود .

طبق منابع پیکنگ لین پیاو و چوغلای نیز درین مذاکرات اشتراک داشتند .

۱۷ - میزان : نیها تاریم صدراعظم ترکیه گفت وی قصد ندارد تا در قبال بحرانیکه در کابینه وی ایجاد گردیده ازوظیفه استعفاء کند .

صدراعظم ترکیه این موضوع را قبل از تشکیل جلسه کابینه خود که قرار بود به منظور بحث بر بحران موجوده در انقره تشکیل گردد اظهار نمود .

۱۸ - میزان : جنرال جعفر النمیری رئیس کمیته شورای دولتی سودان در ریفرنرند میکه در آنکشور صورت گرفته به حیث رئیس جمهور سودان انتخاب گردید .

۱۹ - میزان : نمایندگان هشت کشور گروپ تجاری اروپای شرقی برای جلسه کمیته اجرائیوی کشور های مربوط وارد مسکو گردید .

نمایندگان شامل هیات های تجاری تسی بلغاریا ، چکوسلواکیا ، المان شرقی ، مجارستان ، منگولیا ، پولند ، رومانی ، وعضو شورای اجرائیه فدرالی یوگوسلاوی میباشد .

د افغانستان کالني

۰۰- عقب :

۷- قوس
وصفيل به ضرب گلوله چارم در مد خل هوتل
شتراون قاهره از پادر آمد .

انور السادات رئيس جمهوريت عربي مصر
گفت کشورش همه تماسها را برای حل صلح
آمیز شرق میانه با ایالات متحده آمریکا قطع
نموده است .

اول قوس :

۸- قوس
پاکستان وهند هر دو از جنگها ی شدید در
امتداد سرحدات شرقی راپور داده اند پاکستان
مدعی است که قوای آن کشور با قوای هندی
در ناحیه جیسور مشغول جنگ بوده و خطر يك
جنگ مکمل روبه افزایش است .

در جیسور جنگهای شدیدی بین تجزیه ،
طلبان پاکستان شرقی با قوای نظامی پاکستان
جریان دارد .

۳- قوس

جمهوریت مردم چین شدیداً پرتگال رانسیب
تجاوز آنکشور بر کشور های همجواریقایی
تفبیح نمود هوانگ هو نماینده دایمی پیکنگ
در شور ای امنیت ملل متحد گفت پرتگال
از سالیان درازی به اینطرف اعمال تجاوزکارانه
را علیه سنگال مرتکب گردیده و حاکمیت و
تمامیت ملی آنکشور را تهدید نموده است .

۹- قوس

عباس هویدا صدر اعظم ایران تاسف عمیق
خود را در مورد راپور های وقوع جنگ در
جزایر تمپ صغیر و تمپ کبیر که قوای ایرانی
آنها اشغال نمود ابراز داشت .

هوانگ هو گفت آفریقای جنوبی رودیشیاو
پرتگال پالیسی های تجاوز کارانه و تبعیضی
را پیش میبرند .

۱۰- قوس :

عراق از شورای امنیت ملل متحد تقاضا نمود
تاجلسه خاصی را در مورد بحث برپایه شدن
عساکر ایرانی بر سه جزیره خلیج تشکیل دهد
حکومت عراق بعد از اعلام قطع روا بظبا
انگلستان و ایران طی مکتوب عنوانی سرمنشی
موسسه ملل متحد این تقاضا را به عمل آورد .

۴- قوس

جنرال محمد یحیی خان رئيس جمهور پاکستان
فعالیت های همه فراكسیون های حزب عوامی
ملی را در پاکستان ممنوع وانمود کرد .

۱۰- قوس

ایالات متحده آمریکا اجازه صدور سلاح رابه
هندو ستان متوقف ساخت .

۵- قوس

ریچارد نکسن رئيس جمهور ایالات متحده
امریکا يك تقاضای شخصی از اتحاد شوروی
هند و پاکستان غرض همکاری در تقلیل
مخاصمت در نیم قاره هند به عمل آورد .

۱۱- قوس

حکومت نیپات ایریم استعفاییش رابه جودت
سونای رییس جمهور ترکیه تقدیم نمود .

فردینا ندمارکوس رئيس جمهور فلپین ،
ذریعه يك محکمه غیرنظامی حکم اعدام بیستو
يك عسکر آنکشور را که به قتل عام سی و ،
شش نفر مسلمان در تصادم روز دوشنبه در
ولایت جنوبی فلپین متهم میباشند صادر نمود

۶- قوس :

درین حکومت سیزده وزیر در حکومت ائتلافی
ترکیه نیز استعفا دادند میگویند علت این اقدام
آنها آن بود که حکومت در عملی ساختن
ریفورم های مجوزہ ناکام مانده است .

۲۸- قوس

بشمول قوماندان قوای سه گانه اردوی پاکستان
بارنيس جمهور آنکشور همراه میباشد .

۱۶ دلو: يك طياره بوئينك ۷۲۷ لوفت
مانزای جمهوريت اتحادی المان جانب مسکو
پرواز نموده و باین ترتیب سرویس منظم

هوایی بین مسکو و فرانکفورت شروع گردید .

۱۸ دلو: شيخ مجيب الرحمن صدراعظم
بنگله ديش در يك اجتماع پنجاه هزار نفری
در کلكته گفت هرگاه ذوالفقار علی بوتورئيس

جمهوری پاکستان فکر نماید که کدام از تطایمی
تواند بین پاکستان و بنگله ديش موجود گردد
اشتباه خواهد کرد .

۱۸ دلو: خان عبدالوليخان رهبر حزب
عوامی ملی بار دیگر تکرار کرد که حزیش آماده
است تا باحکومت رئيس جمهور بوتو همکاری

کندولی این همکاری را فقط بعد از رفع مقررات
حکومت نظامی خواهد نمود .

۱۹ دلو: صدراعظمان هند و بنگله ديش
موافقه کردند تا تمام قوای مسلح هند تا پنج
حمل سال آینده بایند از بنگله ديش خارج ساخته

شوند .

۲۰ دلو: ریچارد نکسن رئيس جمهور
ایالات متحده گفت هدف از پالیسی خارجی وی
داشتن روابط بهتر با مسکو و پیکنگ میباشد .

۲۴ دلو: در رای گیری که در ماه نوامبر
برای انتخابات عمومی در یوروکرای صورت
گرفت سناتور جوان ماریا بورداگیری بحیث

رئيس جمهور آنکشور قبول شده است .

۲۵ دلو : در نتیجه برقیاری های اخیر
در نواحی سرحدی ایران در چهار روز گذشته
شصت نفر هلاک شده اند .

۲۶ دلو: دگلس هیوم وزیر خارجه برتانیه
بشمول جمهوريت مردم چین را در موسسه ملل
متحده استقبال کرده و گفت روابط بین پیکنگ

و برتانیه روبه انکشاف است .

۲۷ دلو: سفرای هند و اتحاد شوروی
متعین داکه اعتماد نامه های شانرا به ابوسعید
چودری رئيس جمهور بنگله ديش تقدیم

نمودند

۲۹ دلو: قصر ریاست جمهوری ایتالیا
اعلام داشت که کلیواندی روتی صدراعظم
موظف آنکشور موفق شد حکومت دیموکرات

مسیحی رادرایتالیا تشکیل نماید .

سناتور چاریس عضو دیگر حزب دیموکرات
از پست خود در ملل متحد به عنوان پرو تست
علیه حمایت ریچارد نکسن از رژیم اقلیت
سفید پوست رودیشیا استعفا داد .

سناتور ایالت مشیگان نمایندگی کشورش را
در کمیته ضد استعمار ملل متحد عهد داده
بود .

۲۸- قوس

در راولپندی رسماً اعلام گردیده که یحیی خان
رئيس جمهور پاکستان به مجردیکه قدرت را به
نمایندگان منتخب واگذار شود از وظیفه اش

بحیث رئيس جمهور استعفا خواهد داد کدام
تفصیلاتی بیشتر از طرف رادوی پاکستان در
زمینه داده نشده است .

۲۸- قوس

ژورژ پومپیدو و پولوس صدراعظم یونان
الغای قسمتی حکومت نظامی را که از ماه حمل
۱۹۶۷ به این طرف در یونان برقرار بود اعلام

کرد .

۲۹- قوس

رئيس جمهور یحیی خان قدرت
را به ذوالفقار علی بوتو واگذار شد .

۲ دلو: ادوارد هیت صدراعظم انگلستان
اسناد به شامل شدن آن کشور رادر بازار
مشترک اروپا در بر و سل امضاء کرد .

۳ دلو: مجیب الرحمن مدتی را که باید
گریلا های بنگال شرقی سلاح دست داشته را
به حکومت بنگله ديش تسلیم نمایند تمدید

بخشیده است .

۸ دلو: شورای امنیت بحث در بساره
مسایل افریقایی اولین جلسه خود را در افریقا
در ادیس ابابا مرکز حبشه دایر کرد .

۹ دلو: ریچارد نکسن رئيس جمهور ایالات
متحده امریکا تاسیس اداره فدرالی جدید را
برای مبارزه علیه خرید و فروش و استعمار

هیروئین در آنکشور اعلام کرد .

۱۰ دلو: ذوالفقار علی بوتو رئيس
جمهور پاکستان راولپندی را به قصد پیکنگ
ترک گفت .

در این مسافرت يك هیات بزرگ حکومتی

اخبار خارجی

۱۲- قوس
مبن عضو موسسه ملل متحد پذیرفته شده است .

۴۱- قوس
ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا و زورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه مذاکرات وسیعی راجع به بحران پولی بین المللی و امکانات ختم جنگ هند و پاکستان در جزایر آزورس انجام داد .

۲۲- قوس
تقریباً دو ساعت بعد از آنکه شورای امنیت مجدد بحث خود را راجع به جنگ هند و پاکستان شروع نمود اتحاد شوروی فیصله نامه ایالات متحده آمریکا رادر زمینه ویتو کرد این سومین بار است که اتحاد شوروی راجع به جنگ هند و

۲۵- قوس
سید نظر الاسلام بحیث کفیل ریاست جمهوری بنگله دیش انتخاب و مطابق یک لستی که حکومت موقتی آن در دهلی جدید انتشار داد تا جالدین احمد به حیث صدر اعظم مشتاق احمد به حیث وزیر خارجه قمر الزمان به حیث وزیر داخله و منصور علی به حیث وزیر مالیه ، انتخاب شده اند .

۲۳- قوس
نمایندگان ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی طولانی ترین جلسه مذاکرات شان رادر مورد تحدید اسلحه استراتژیک شروع نمودند این جلسه یک جلسه خیلی مصروف کننده بوده است ولی از توضیحات بیشتر در مورد زمینه خود داری شده است .

۲۴- قوس
قصر سفید ایالات گفت که هرگونه توسعه جنگ بین هند و پاکستان تأثیری بر صلح جهانی و روابط آینده بین اتحاد شوروی و ایالات متحده آمریکا خواهد داشت .

۲۶- قوس
توپهای هندی و پاکستانی پسات هفت بوقت افغانستان آتشباری رادر امتداد جبهه غربی ، متوقف ساختند .

۲۷- قوس
یک اعلامیه رسمی راولپندی حاکیست که ، ذوالفقار علی بوتو وزیر خارجه موظف پاکستان از نیویارک به کراچی مواصلت نماید یعنی خان قدرترا به یک حکومت منتخب که تحت قانون اساسی جدید اخیراً تشکیل گردیده انتقال خواهد داد .

۱۲- قوس
قوای هند و پاکستان همچنان در جنگ هوایی بحری وزمینی علیه یکدیگر در وادی مختلف پاکستان شرقی و غربی مشغول بیکار اند . سی و سه طیاره پاکستانی رادر نواحی ، مختلف سقوط داده و یازده طیاره خویش راین از دست داده است .

۱۳- قوس
هند آنچه را بنگله دیش میخواند آنرا به حیث دولت اعلان نمود پاکستان روابط ستیاسی خود را با هند قطع کرد .

قطع روابط به تعقیب برسمیت شناختن هند از بنگله دیش صورت گرفت

۱۶- قوس
لیبیا نسبت ملی شدن نفت کمپنی پترول انگلیسی از طرف لیبیا به کمپنی مذکور ، غرامت خواهد پرداخت . مقدار غرامت توسط کمیته تحت ریاست وزیر پترول لیبیا تعیین خواهد شد .

۱۸- قوس
وزارت خارجه ایران گفت که کشور سوئیس از منافع ایران در عراق مراقبت خواهد نمود . ایران و عراق اخیراً نسبت اشغال سه جزیره خلیج از طرف عساکر ایرانی روابط شانرا قطع نموده اند .

۲۰- قوس
بیرق اتحادیه شیخنشین های خلیج در حضور ادم مالک رییس مجمع عمومی واوتانت سرمنشای ملل متحد بر فراز عمارت موسسه جهانی برافراشته شد اتحادیه جدید تشکیل شیخنشین های خلیج به حیث یکصندو سی و دو

دکور نیو خبرونو کرونو لوژی

دحمل ۶ : دافغانی سری میاشتی ټولنی په ۱۳۴۹ کال کی څه دپاسه اووه نیم ملیونه افغانی په هیواد کی دننه جامی دوکانی اونورو ضروری لوازم مستحقینوته دمرستی په ډول ورکړیدی .

دغراز ۵۵۱۱۸۹۵ : افغانی یسی داردن ترکیی اوپاکستان دهیواد وخیر په موسسوته دمرستی په ډول ورکړیدی .

دحمل ۷ : والاحضرت شهزاده احمدشاه اودده میرمن والاحضرته خاتول دصحنی معاینو او علاج لپاره سهار دآریانا په الوتکه کښی اروپا ته لاړل .

* دامریکی له متحدو ایالتو څخه دپنځوس زرو ټنو غنمو دواړو لو لپاره ددریو ملیو نو ډالرو موافقه لیک دمالی په وزارت کسی لاسلیک شوه .

دحمل ۸ : دآرت اوډراماتیکیوکلن کورس دمازدیگر په پنځو بجو دتلفات او هنر به ریاست کی داطلاعاتو او کلتور دوزارت دمعین ښاغلی محمد خالد روښان لخوا پرانستل شوه .

* دهرات دښځو دبنديخانی ترڅنگه دهرات دولايت دمیرمنو درضا کاری ټولنی لخوا یو کوچنی روغتون پرانستل شوه .

دحمل ۱۰ : دخارندوی دهمکارانو دټولنی عمومی غونډه دپوهنی دوزارت په کلوب کی پرانیستل شوه .

* دجدام دناروغی دروغتیا داساسی مرکز دودانی دبنست ډبره دښاغلی عبدالقادر قاضی لخوا دجلریز په علاقه داری کښی کښینودل شوه .

دحمل ۱۱ : دخارنجونی افتخاری عالی رئیس والاحضرتی شهزادگی مریم په ډله ایز نیالگیو ایښودلو لومړی نیالگی داستقلال افغانستان کښی کیښود .
* دبگرامیو دچرگانو پروژه چه دولسی چین دجمهوریت دیو ملیون ډالر وپور او

دحمل لمړی : دمازشریف دگل سرخ لږغونی میله سهارشاه ولایتآب د پانی روضی دعلم په پورته کیدلو سره دعنونی سترو مراسمو دپه ځای کیدلو په ترڅ کښی شروع شوه .

دحضرت علی کرم الله وجهه دمبارکی روضی علم دسهار په اتوبجو او پنځه څلوینتو دقیقو په داسی حال کښی چه موزیک شاهی سلامی نیولی وه دنویونو له ډزو سره یوځای دبلخ دولايت دهیواددمرکز اونورو ولایتو دزرها وننو خلکو داحساساتو په څرگند ولو اوخوشالیو کښی په خاص جلال سره جگ کړی شو .

* دنیالگیو ایښودلو دمیلی مراسم دقرآن شریف دخوآیتونو په تلاوت او دمعظم ټولوک همایونی اعلی حضرت دفرمان په لوستلو په خیر خانه مینه کښی پرځای شول .

* دکابل دمنډیې جنبه ترغرمی دمخه په اتو بجو په کابل منډی کی ددکاندارانو او علاقانو په گهون دیوزیات شمیر خلکو په مخ کی دقرآن عظیم الشان دخو آیاتو نوتر تلاوت وروسته دکابل دسر پرست ښاروال ښاغلی محمدکبیر نورستانی لخوا دافغانستان درعیست پالونکی پاچا همایونی اعلی حضرت د عمرس داوډوالی او په هیواد کی دغلی دپریمانی په دعا پورته کړی شوه .

دحمل ۲ : دایکافی سیمینار دکرنی او اوبو لگولو دوزارت داوبو او اوبولگو لو دسروی درئیس ښاغلی جمعه محمد محمدی په وینا سره پرانستل شو .

دحمل ۳ : ددقی دویالی دپروچا دبنست ډبره دقرآن مجید دخوآیتو دتلاوت نه وروسته مازیگر دکندز دوالی ښاغلی محمد ها شم صافی لخوا کښینودله شوه .

دحمل ۵ : دنارنج دگل عنعنوی میله تر غرمی وروسته داطلاعاتو او کلتور دوزارت د افغانستان اکاډیمی دپښتو دانکشاف اومعمیم دریاست لخوا دیو ادبی ټولنی په ترڅ کی ونمانځل شوه .

د افغانستان کالني

ولسوالیو مخور او سپين ږير ډله ډله خپل حضور ته ومنل .

* د شهبزاده محمد نادر ترمشري لا تدی د افغانستان د زولوژی کمیټي دورځي په دوو بجو د زولوژی په وداني کې ۱۳۵۰ کال لومړني غونډي وکړه .

دجمل ۱۸ : معظم ټولواک همایوني اعليحضرت له غرمي نه وروسته دهیلمند د ولایت د نادعلی اوشمالان د کرنی پروژی وکتلی .

* دروغتیا بین المللی ورځ په ټول هیواد کې دغونډه وپه جوړولو اود کنفرانسونو په ورکولو سره ونمانځل شوه .

دجمل ۱۹ : همایوني معظم ټولواک د اعليحضرت احمدشاه بابا دمقبري د ترميم او ښکلا له کبله دکندهار والي ته ارشادات وفرمایل .

دجمل ۲۰ : علیا حضرت ته معظمه ملکه د پلخ ولایت ته د یوه لنډ سفر په قصد هغه ولایت ته روانه شوه .

دجمل ۲۱ : معظم ټولواک همایونسي اعليحضرت د سفر له خپلو ملگرو سره له غرمي نه وروسته په څلورو بجو او پنځه ویشو دقیقو په کندهار نومي سلطنتي الوتکه کېښي له کندهار څخه مزار شريف ته ورسیدل .

دجمل ۲۲ : معظم ټولواک همایوني اعليحضرت له غرمي نه وروسته د شبرغان د جنوب لويديځ په دیرش کیلومتری کېښي د طبیعي گاز د کشف دنوی ساحي دلومړي کوهي آزموینسي پرانیستلی .

دجمل ۲۳ : معظم ټولواک همایوني اعليحضرت او علیاحضر ته معظمه ملکه دورځي په څلورو بجو او څلویښتو دقیقو د خلم دولسواکي څخه هلیکوپتر په واسطه کندنز ته ورسیدل .

دجمل ۲۴ : دمازیگر په پنځو بجو دغابنوو دجوړولو دکلیتیک په وداني کې دروغتیا دوزیر پوهاند دوکتور محمد ابراهیم مجید سراج له خوا دغابنوو نودطب تعلیمی مرکز پرانیستل شو .

* معظم همایوني اعليحضرت او علیاحضر تي معظي ملکی دکنندز د شیرماهي ددښتني دور شو څخه کتنه وکړه .

د دولت له بودجی څخه ۱۸ ملیونو افغانیو په لگښت په فعالیت شروع کړیډه په کال کې ۲۰۰ زره چرگوهی شل زره هیلې د ۷۰۰ زرو څخه تر ۸۰۰ زرو پوری هکی بازار ته د خرڅلاو دپاره وپاندي کوی دچرگانو پروژه چه ۳۵۵ جریبه مخکی په ساحه کښي جوړه شوی ده دوداني چاری یی دوه کاله پخوا شروع شوی او اوس سرته رسیدلی دی اودهغه څخه گټه اخستل شروع شویډی .

دجمل ۱۲ : دمشرانو د جرگي رئیس ښاغلی سناتور عبدالهادی داوی او انتصابي سناتور ان چه په دی وروستيو وختو کې دمعظم همایوني اعليحضرت د شاهانه حضور ته دساتور په حیث ټاکل شوی وه شاهانه حضورته ومنل .

* دیکافي سیمینار چه د هیواد داو بودمنابعو دپلانو دانکشاف لپاره دجمل په دوهمه ورځ شروع شوی و داویو دمنابعو دپراختیا د موضوع په شاوخوا کښي له یولې غونډه و او بحثو نونه وروسته پای ته ورسید .

* دهرات دسیلو دجوړیدلو کارچه دشلو زرو ټونو غلي ظرفیت په ولری له غرمي نه پخوا په لس نیمو بجو دافغانستان د خورا کسی مواد اوعامه اړتیا دموسمي در رئیس ښاغلی دوست محمد فضل اوبناغلی حمیدالله عنایت سراج لخوا شروع شو .

دجمل ۱۴ : تمثیلي علني محاکمه دکابل په ولایت کېښي پرانستله شوه .

دجمل ۱۵ : دجیالوژیکی څپرڼو اوسروپرو پر اساس دحاجیکک په کان کې دوه زره ملیونه ټنه اوسپنه تثبیت شویډه .

دجمل ۱۶ : معظم ټولواک همایوني اعليحضرت په داسي حال کې چه ولاحضرت جنرال سردار عبدالولی دکانو او صنایعو و زیر ښاغلی امان الله منصوري دملکی هوايي او توریزم لوی رئیس ښاغلی سردار سلطان محمودغازی له دوی سره ملگری و دارزگان د ولایت څخه دکتني په نیت دکنند هاربین المللی هوايي دگر ته ورسیدل اودکنندهار په هوايي بین المللی دگر کې دکنندهار دوالی ښاغلی محمد صدیق ددایرو دمشرانو وکیلانو ستورانو او مخورو لخوا یی تودهرکلی وشو .

دجمل ۱۷ : همایوني اعليحضرت ترغرمي دمخه داروزگان ولایت دمرکز او مربوطو

کورنی خبرونه

دحمل ۲۶ : معظم ټو لوا ك همایونسی اعلیحضرت او علیاحضرتہ معظمہ ملکہ له خپلو دسفر له ملگرو سره دهیوا د ځینو ولایتو ته دمسافرت نه وروسته لهغرمی نه وروسته په یوه بجه او پنځه ویشتو دقیقو په کندهارنومي سلطنتی الوتکه کښی په خیره سره کابل ته را ورسیدل .

دحمل ۲۷ : افغانستان اوس دوه زره او څلور کیلو متره په بین المللی سو په لویي لاری اودپنځلس زرو کیلومترو په شا وخوا کښی دوهه دریمه اوڅلور مه درجه خا مه سپړکونه لری .

دحمل ۲۸ : دکولرا ناروغی په ضمه دمجدالی سیمینار تر غرمی دمخه درو غتیا د وزارت دبعین پوهاند دکتور عبدالله عمر لخوا دعامی روغتیا په موسسه کی پرا نستل شو .

*** دننگرهار ولایت په مرکز جلال آبادکی** دهغه ځای دمخابر اتو دمدریریت له خوا یوسل لیته نوی سویچ بورډ نصب او په کار ولویده .

دحمل ۳۰ : دآهو دبوټو فابریکی دتیرکال په اوږدو کی دپنځلسو ملیونو او دري اتیازره افغانیو په بیه یولک شپږ اویازره څلورسوه اودری شپيته جوړه بوټان تولیدکړیدی .

*** په کابل کی دهند دجمهوری دولت نوی لوی سفیر ښاغلی لال مهتاخیل اعتماد لیک** له غرمی نه مخکښی په یوولسو بجو ددلکشا په مانی کی دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت حضورته وړاندی کړی .

*** په کابل کی دجایان نوی لوی سفیر ښاغلی کنجی ناکاو له غرمی نه پخوا په یوولسو بجو اوینځلسو دقیقو خپل ا اعتماد لیک** ددلکشا په مانی کی دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت حضور ته وړاند کړی .

دټور ۱ : دکابل په دربار کښی دالمغرب نوی لوی سفیر ښاغلی مهدی عبدالجلیل له غرمی نه پخوا په یو ولسو بجو خپل اعتمادلیک له معمو لو تشریفاتو سره سم دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت حضورته ددلکشا په مانی کښی وړاندی کړی .

دټور ۲ : دافغانستان دپاچاهی دولت اود مجارستان دولسی جمهوریت ترمنځ دفرهنگی همکارۍ تړون دخارجه چارو په وزارت کښی لاسلیک شو .

دټور ۳ : دمجارستان دخارجه وزارت معین دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په حضور دمشراف کیدو په وخت کی دهغه هیواد دجمهور رئیس ښاغلی پال لوسون شی بلنه وړاندی کړیده .

*** شاهانه ذات خوست ته درسیدو په وخت** کی دټپی په پریکو لو اودشاهانه په حق پالونکی لاس سره یی دمخصوصی ټپی په فشار سره دخښلو دصحنی اوبو پسر و ژه پرانیستله .

دټور ۵ : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دپکتیا له ولایت څخه له دوه ورځنی کتنی نه وروسته له غرمی په شپږ و بجاو اڅلویښتو دقیقو له خیره سره شاهي ارگ ته راوړسید .

دټور ۸ : دهرات دمبارکی خر قی د نوی ودانۍ جوړولو چاری چه دښت ډبره یی زمونږ ددیانت پالوونکی پا چا همایونسی اعلیحضرت په لاس ایښو دلته شوی و ه بشپړی شوی .

*** معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دماښام** په اووبجو دمجارستان دخارجه چارو دوزارت معین ښاغلی هولی دلگخانی په مانی کی شاهانه حضورته ومانه .

دټور ۹ : دافغانستان دپاچاهی دولت اود مجارستان دولسی جمهوریت ترمنځ دفرهنگی همکارۍ تړون دخارجه چارو په وزارت کښی لاسلیک شو .

دټور ۱۰ : دمجارستان دخارجه وزارت معین دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په حضور دمشراف کیدو په وخت کی دهغه هیواد دجمهور رئیس ښاغلی پال لوسون شی بلنه وړاندی کړیده .

د افغانستان کالني

د ايستلو رياست د دولتي تصدي په موسمسه بدل شويدي او هغني اساسنامه د شمال د ډېرو دسکرو درياست په نامه په دې وختو کښي دوزيرانو له عالي مجلس څخه تير شويده .

* د فارياب د ولايت دولت آباد د ولسوالي اساسي پل د فوايد عامي دوزير انجنير محمد يعقوب لعلی لخوا پرانيستل شو .

د ٢٠ : د پښتو نستان ستر مشر خان عبدالغفار خان دخپلو صحي معاينانو دپاره د ننگرهار څخه کابل ته تشریف راوړ .

د ٢١ : معظم ټولواک همایوني اعليحضرت قاضي التضات پوهاند دکتور عبد الحکيم ضيايي اودستري محکمي قاضيان دکتور وليد حقوقي ، مولوي عبدالله صافسي د ولاياتو د ٢٢ محکو رئيسان او د قضايي دپلټني او تدقيق دگرو پونو رئيسان ترغرمي وروسته په يوه بجه دکل خانې په هماغي کي شاها نه حضورته ومنل .

د ٢٢ : دافغانستان د شاهي دولت اوبلغاريا دخلکو دجمهوريت تر منځ د هوايي حمل ونقل موافقه دملکي هوايي رياست په ودانې کي لاسليک شوه .

د ٢٣ : يوسلو اته ټنغنم چهدهرات دولايت دکرخ د ولسوالي په مروبوتانو کښي د احتکار په قصد ذخيره شوي وو داحتکار دقانون له مخي دهغه ولايت دارزاقو او عامه اړتيا و د اداري گدام ته تحويل شويدي .

د ٢٥ : د ننگرهار دولايت دکا مې په ولسوالي کي دقبایلو روغتون دتبا يلو

دمستقل رئيسي سيد مسعود يو هنيار په واسطه سره پرانيستل شو .

* دنياتي فرشي پروژه چه په ١٣٤٥ کال کي يي لپرنې مطالعات شروع شوي وه او مقصد يي دټولو خوددريو نباتاتو لکه څنگلونه ورشوگاني اودللمي کښتونو دللمي باغونواو ډول ډول کښتونو دودي دسيمي وټاکل او طبي صنعتي نباتاتو احصايه اونورو څخه عبارت دي دکرنې په وزارت کي پرانيستل شوه .

د ٢٦ : شهرباري ذات دښاغلي اعتمادی دحکومت استعفا ومنله .

معظم ټولواک همایوني اعليحضرت دغه بلنه په خوښي سره منلې ده چه په راتلو نكي کال کي په يوه مساعد وخت کي به مجارستان ته مسافرت وکړي .

* دکرنې او اوبو لگولو دوزارت له خوا دکابل داصلاح شويو څه دپاسه شپږ ديرش زره نيالکي په مرکز کي خلکو ته ورکړي شويدي .

* دکندهار په ښار کي ټول ددري زره کيلواپه برښنا په ظرفيت سره دبرښنا د انرژي دتوليد دوي نوي دستگاوې په کار واچول شوي .

د ١١ : دراديو افغانستان دډيري لنډي څپي دستگاه ياو کاوي نوي ودروله شوه د ډيري لنډي څپي په ٣٢ مترساري په ٩٦ ميگا سايکل سره يي دراديو افغانستان لومړي پروگرام په امتحاني ډول سره خپورکړي .

د ١٤ : دوزيرانو عالي مجلس دتجارت دوزارت په تشکيلاتو کښي دپانگي اچولو د دارالانشاء دعمومي مديريت په نامه ديوي اداري تاسيس کيدل منظورکړيدی .

دغور ولايت دمرکز چچوران دکر نسي فارم چه دحکومت دهدايت په اساس په دو سوه جريبه مځکه کي جوړ شويدي دغور دوالي ښاغلي محمد نعيم برکي له خوا پرانيستل شو .

د ١٥ : والا حضرتي شېزادي بلقيس دپښي په يري کولو سره دښکلوونکو گلانو نندارتو ترغرمي وروسته په دوو بچو او ديرشو دقيقو دانتر کانتی ننتال هو ټل په کندهار نومي سالون کي پرانست .

د ١٧ : داسلام دستر پيغمبرحضرت سرور کاینات صلي الله عليه وسلم دمیلاد مبارکه ورځ په ټول هيواد کي و نمانځل شوه .

دحضرت سرور کاینات محمد مصطفي صلي الله عليه واله وسلم دمبارک ميلاد په مناسبت دعدليه وزارت داوقافو درياست له خوا ددلکشا په چمن کي يوه لويه غونډه جوړه شوي وه .

د ١٨ : دکانو او صنايعو دوزارت د پيښتباد په اساس دهغه وزارت دډيرو دسکرو

ګورنې څېړونه

دجوړا-۵ : دفارياب دوليت دمر کزيمينی دښار دخښلو دصحي اوبو دښکې پرو زه تراستفادي لاندې راغله .
دجوړا - ۶ : دجوړا شپږمه دگران هيواد دخپلواکي دبيرته اخستلو ددرې پنځو سمې کلنيزې سره برابره ده نوپه همدې مناسبت په ټول هيواد کې عمومي رخصتي ده .
*** جهاني بانک دخان آباد داوبو لګو لو دپروژې له پاره پنځه مليونه ډالره بورمنظور کړې .**

دجوړا - ۸ : دحيرتان دبنډ ربه سرې ک دقبراجولو کار مازيګر دفوايدعامې دو ز پر انجنير محمد يعقوب لعلی له خوا پرانستل شوه .

دجوړا - ۹ : والا حضرت شهزاده احمدشاه په يوولسو بجو او شلو دقيقو له اروپا څخه وطن ته راستون شو .
په اوومه نيټه دصحي معاینو لپاره اروپا ته تللی ؤ .

دجوړا - ۱۱ : دجوړجاکليتونواوبسکوټونو دجوړولو يو شرکت ددوو مليو نو افغانو په لومړنۍ پانګه دپوشمير سوداګر و له خوا دهرات په ښار کې تاسيس شو .

دجوړا - ۱۵ : دجاپان وليعهد والا حضرت اکی هيتو او دده ماندينه والا حضرته ميچيکوله غرمې نه وروسته په دوو نيمو بجو په مخصوص الوتکه کښې کابل ته راورسیدل .
والا حضرت وليعهد اوماندينه يي دوالا حضرت شهزاده احمد شاه په بلنه په رسمي ډول افغانستان ته راغلی دی .

دجوړا - ۱۶ : دارچې داوبو لګولو پروژه دولت په انکشافی پروژو کې شامله شوه .

دجوړا - ۱۷ : دپغلان دقند جوړولو شرکت دهغه ولايت دجغندرو کړوند ګرو ته يوولس مليونه درې سوه څلور ديرش زره نېسه سوه افغانی دتقاوی په ډول ورکړی دی .

دجوړا - ۱۸ : معظم ټولوک همایونسی اعليحضرت دغرمې په دوولس نيمو بجو په ايټاليه کښې افغانی لوی سفير دکتور عبدالظاهر دشاهي ارګ دگل خانې په ماڼی کښې خپل حضور ته ومانه او دکابينی په جوړولو يی موظف کړ .

صدر اعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمې نه وروسته په درې نيمو بجو د خپل حکومت استعفی د گلخانې په ماڼی کې دهمايونی معظم اعليحضرت حضور ته وپاڼدی کړه .

*** درضا کارو مير منو دټول لسی دعالی رئیس والا حضرتی شهزادی بلقيسی دهدايت په اساس يوه اندازه دوا او جامی ديو شمير بند يانو او مستحقينو ته وويشلی شوی .**

*** دنجونو څارندوی عالی او افتخاری رئيسی والا حضرتی شهزادی مسریمی د څارندوی دښاپ سيم مسلکي کورس ۷۶۶ تنو فارغانو تصديق ليکونه دپغمان دپوهنی په کلوب کې هغوی ته وويشل .**

دثور ۲۷ : دروغتيا وزير پوهاند د وکتور محمد ابراهيم مجيد سراج له غرمې څخه دمخه د کو چينانو دروغتيا دښه تامين په غرض ددکتور انو نرسانو روغتيا پالانو او اجتماعي کارکوونکو دروزنی يو کورس دعامی روغتيا په موسسه کې پرانيست .

دثور ۳۱ : د ۱۳۴۹ د ۱۳۵۰ کال په کمپاين کښې ۳۲۵ ټنه اصلاح شوی غنم دبلخ دوليت کړوند ګرو ته ورکړ شويدي .

دجوړا لومړی : ددرونټي دکبانو په پروژه کې سرب کال دلمړی ځل له پاره دهارمون دترزيق په واسطه دکارپ ډولو کبانو مصنوعي نسل نيول شروع شول .

دجوړا ۲ : دملکي هوانوردی رئیس او په کابل کې دکاناډا دغیر مقيم لوی سفير تر منځ دملکي هوانوردی په ودانۍ کې دباختر الوتنی لپاره دکاناډا يی الوتکو داخيستلو په مقصد ديو مليون دوه لکه او پنځه اويازره ډالرو دپورټون لاسليک شو .

*** دآريانا افغان هوايي شرکت يو ۷۲۷ بوټيګ الوتکه په دوه مليونه اته لکه او نوي زره ډالره له يوې امريکايي کمپنۍ څخه نوي واخسته .**

دجوړا ۳ : دلوګر ولايت دمرکز دنوی ښار دجوړولو کښې دهمايونی اعليحضرت ددعمر دلوږدوالي او دهيواد دپاڼدی تک په دعاسره دخاصو مراسمو په ترڅ کې واچولی شوی .

د افغانستان کالني

د جوزا - ۳۱ : دننگرهار دنساجي دسپاهي شرکت دفابريکي درنگو لو دستگاه چهديرس په ماشين نو باندی مجهز دی په کارولو پيديه.

د سرطان - ۲ : دافغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ ۱۹۳۱د کال دجون ۲۴د (۱۳۱۰ کال

دسرطان دوهمی) نيتی دبیطر فی او نه تیری دتړون دخلو بينتمی کالیزی پهمناسبت دمعظم ټولواک همایونی اعليحضرت لهحضوره دشوروی اتحاد دعالی شورا درئيسه هیئت دصدر نیکولای پودگورنی پهعنوان مسکو ته یو پیغام استول شویدی . همدارنگه دنیکو لای پودگورنی لخوا دهمايوني معظم اعليحضرت په عنوان پههمدی مناسبت یو پیغام استول شویدی .

* دمعظم ټولواک له حضور څخه دمشرانو دجرگی څوتنه انتصابی غړی و ټاکل شول .

د سرطان - ۴ : دپروان داوبو لگلودپروزی داوبو دبرېننا دستيشن دودانی دبنست ډبره کيښودله شوه .

د سرطان - ۷ : اعليحضرتی معظمی ملکی دمازیگر په شپږو بجو دمیرمنو په ټولنه کی دکوچنیانو او میندو دحمایي مرکز دپتی په بریکو لو سره پرانیست او ورپسی یی یی دهنی موسسی وټکون او دشیدو دخوړلو ځای وکوت .

* بی وزلو ناروغا نو ته ته دمرستی لپاره درضاکارو میرمنو دټولنی دعالی رئیس والاحضرتی شهبزادگی بلقیس دهدايت په اساس یواندازه درمل دټولنی لهلاری دننگرهار دولایت دعامی رو غتیا آمریت تهواستول شویده .

د سرطان - ۱۰ : دنړی دخوراکي موادود دموسسی دخورا کی موادو دمرستی عملیاتی پلان چهدهنی په موجب به څوار لس نیم زره ټنه غنم دپنځوزرو ټنو په شاوخوا کی پوډری شیدی اودری زره ټنه پهشاوخوا کی پوډری شیدی اودری زره ټنه نباتی غوړی د میندو او کوچنیانو دساتنی مرکز نو او دوپکتونو دفرعی او اساسی صحی مرکزونو مرسته کوی دعاملی رو غتیا په موسسه کی لاسلیک شو .

د جوزا - ۱۹ : دشلو ملیونو ډنمارکی کرونو دکریدت موافقه لیک چه دوه اعشار یی اووه ملیونه ډالرہ کپری دافغانستان ا و ډنمارک دحکومتو ترمنځ په کابل کښی لاسلیک شو .

د جوزا - ۲۰ : دجاپان ولیعهد والاحضرت شهبزاده اکی هیتو اودده محترمه ماندینه والاحضرتہ میچیکو دورځی په دیریو بجو او اوه دیرشو دقیقو جاپان ته لاړل .

د جوزا - ۲۲ : دنپال پاچا اعليحضرت مهنرا دمعظم همایونی اعليحضرت په بلنه دیوی رسمی کتنی له پاره دورځی په ۱۱ بجو اولسو دقیقو کابل ته راورسید .

معظم همایونی اعليحضرت ،اعليحضرت مهنرا ته الوتکی ته نژدی پنه راغلی ووا یه او استقبال یی کړی .

د جوزا - ۲۴ : دمور ورځ دعلیاحضرتی معظمی ملکی په پیغام سره په ټول هیواد کښی ونمانځل شوه .

* دنپال پاچا اعليحضرت مهنرا او

دده ملگری غرمه په دوولسوجو او شلو دقیقو دیوه دوستانه مسافرت نه وروسته له کابل څخه شوروی اتحاد ته روان شول.

د جوزا - ۲۶ : دمركزی اکسریز دستگاه چه ددولت دبودجی څخه ددولسو ملیو نو افغانیو اوددوه لکه ډالر وپه لگښت جوړه شویده دمازیگر په پنځو بجو دصدارت د لومړی مرستیال نساغلی عبدالله یفتلی له خوا دپتی په بریکو لوسره پرانیستله شوه.

د جوزا - ۲۷ : په کندهار کښی دکرنی دپراختیا دبانک نمایندگی د هغه و لایت له باغ لرونکو اودمخکو له خاوندانو سره مرستی په غرض په تیرو دوو هفتو کښی دیارلس واټر پمپونه چه دچنگلک په کارخانو کښی جوړ شویدی بزگرو ته ویشلی دی.

د جوزا - ۳۰ : معظم ټولواک همایونی اعليحضرت اودافغان دشاهی اردو اعلی سرقوماندان ترغرمی دمخه په نپو بجو دراکت دقاوو دلاړ ښودل شوو راکټونو تمرینات او تطبیقات دمقر دولاړ و اوپو په دښته کی وکتل .

ګوډنی خبرونه

- دسرطان ۱۴ :** دولسي جرګی په عمومي غونډه کښې چه سسپار په نښو بڼو عبدالظاهر داساسی قانون ۸۹د مادی ددوهمی فقری له حکم سره سم دخپل حکومت تک لاره اوغړی د ملت نمایندگانو ته معرفی اووړاندی کړل .
- دولسي جرګی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمروردګ دهغی جرګی دتصمیم په اساس دتک لاری دوړاندی کولو او داعتماد را یودغوښتلو لپاره دحکومت چمتو والی دولسي جرګی غړیو ته خرګند کړی .
- دسرطان ۱۶ :** دولسي جرګی په غونډه کښې چه دهغی جرګی درئیس پوهنوال دکتور محمد عمروردګ په مشری جوړه شوی وموظف صدراعظم دکتور عبدالظاهر دکابینې له غړیو سره گډون کړی او دولسي جرګی وکیلانو داساسی قانون ۸۹د مادی ددوهمی فقری په اساس دموظف حکومت په کړنلاره بحث اودنظر یو خر گڼول یی شروع کړل .
- * دهغه ستر سیلا وپه اثر چه دباچکاه په ناوه کښې راغلی (۴۳) تنه مړه شوی ددغه ستر سیلا و علت ځینی خلک باران او ځینی دتکه ځانی دطبیعی بند تړیدل بولی .
- دسرطان - ۲۱ :** دبریکوت زوره خاچه له هغی خا خخه په څلیرو یشتو ساعتو کی د څښلو دری زره او څلور سوه مکعب متره صحنی اوبه لاس ته راځی دروغتیا دوزارت د معین پوهاند دوکتور عبدالله عمر له خوا پرايستنله شوه او تر استفادی لاندی راغله .
- دسرطان ۲۶ :** قاضی القضاة پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی دنړی دقاضیانو د ټولنی په جرگه کښې دکلون په غرض سسپار په شپږو بڼو او پنځلسو د قیقو بلګراد لسه روان شو .
- دسرطان ۲۷ :** داغفانی سری میاشتی د ټولنی دعالی رئیس والا حضرت شهزاده احمد شاه دهدایت په اثر داو بورسو لو ټانکرونه موظف شویدی چه دسره رود دولسوا لسی دخلکو له پاره دڅښلو اوبه ورسوی .
- دسرطان ۲۸ :** والا حضرت شهزاده محمد داؤد پښتونیار دامریکا دمتحدو ایالاتو خخه دتحصیل دکلتی رخصتی په مناسبت کابل ته تشریف راوړ .
- دسرطان ۲۹ :** والا حضرت شهزادگی بلقیس دملا لی دلیسی د۱۳۴۹د کال دقارغ التحصیلا نو بری لیکو نه تر غرمی وروسته په داسی حال کی چه والا حضرت شهزادگی مریه دپوهنی دوزارت لومړی معین دثانوی تدریسا نو رئیس اودنو موړی لیسې استادان هم حاضر وو هغوی ته ورو ویشل .
- داسد - ۵ :** صدراعظم دکتور عبدالظاهر له غرمی نه پخوا په یو ولس نیمویجو صدرات ته لار او په کارنی پیل وکړ .
- * دبسلخ د ولایت مرسو ط د شور تیبی په ولسوالی کی دیوه صحنی اساسی مرکز دودانی د بنسټ پوره دهغه ځای د ولسوال لغوا کښیو دل شو .
- داسد - ۱۶ :** د صدارت دمقام په هدایت دیلان وزارت گمارل شوی دی چه په ممکنه چټکتیا سره د هیواد داقتصادی اواجتماعی انکشاف په هکله د څلورم انکشافی پلان د تدوین او ترتیب په باب د خپلواجراتو رپوټ د صدارت مقام ته وړاندی کړی ترڅو په دغه برخه کی لازم اقدامات وشی .
- * دجرا یی قانون د اجرا آتسو په کابل دولایت په مجلس کښې یو ویشتنه نارینه او ښځی له بند خخه خوشی شول .
- داسد - ۱۷ :** دغزنی ولایت دجغتو دولسوالی د صحنی اساسی مرکز دودانی دبنسټ پوره دهغه ځای دوالی ښاغلی روشن لغوا کښیو دل شوه .
- داسد - ۲۲ :** د هیواد داقتصادی اومالی حالت د مطالعی تنظیم انسجام او ښه والی دپاره د هیامونی معظم اعلی حضرت په منظوری او دوزیرانو دعالی مجلس په تصویب سره یوه عالی اقتصادی کمیته د صدراعظم دکتور عبدالظاهر په مشری جوړه شویده .
- داسد - ۲۳ :** ددهمزنګ دبریکوت جامع جومات دقرآن عظیم الشان دخوایتو نسو په لوستلو سره پرايستل شو .

د افغانستان کالني

داسه - ۲۹ : د هند دنما پندگا نوممجلس ر ئيس ښاغلي دهلون بلغا ويی ته د مسافرت په لاره کې په دري نيمو بجو کابل ته را ورسيد .

داسه - ۳۱ : معظم همايوني اعليحضرت د دهيواد دخپلواکي د بيا لاس ته را وستلو د کاليزي په مناسبت د يو شمير نارينه و او ښځو بنديانو د بند پاتي موده پېښلې ده. دسنبلي - ۵ : ديکاو لنگک او سرخ پارسا دنو و ښارو نو څا يونه د ښار جوړ و لو او کور جوړ و ولو دانجنير ا نو هيئات لغوا و ټا کل شول .

دسنبلي - ۷ : دکو چينانو ورځ د عليا حنر تي بېظمي ملکي په خاص پيغام سره و نمانځل شوه .

* افغانستان ا و کويټ يو ټرون لاسليک کړيدی چه د هغه تي ون په اساس په افغانستان د کويټ دکيميا و سري د شرکت څخه پنځلس زره ټنه کيمياوي لاس ته راوړی .

دسنبلي - ۱۱ : دکابل فاتح والاحضرت مارشال شاه وليخان غازي دکابل په صنعتي سيمه کې د نساجي ديوې فابريکي د بنسټ ډبره کيښودله .

* دمعظم ټولواک همایونی اعليحضرت په هغو تلگرافي پيغامونو کې چه ددري جمهوريت سوړی او ليبيادجمهور رئيسانو په عنوان مخاېره شويدي دوی ته ددري جمهوريتو ددند راسيون د جوړيدو مبارکي ويلي ده .

دسنبلي ۱۲ - داشرف المدارسدمدرسي دسر کال ددوو لسو تنو فارغانو بري ليکونه دکابل فاتح والاحضرت مارشال شاهوليخان غازي لغوا وويشل شول .

دسنبلي ۱۳ - د هغو مخکو څخه چه زياتي او به لری دگهي اخستلو او دکرنی د پراختيا پروگرام د وزيرانو دعالي مجلس څخه تير شوی او تطبيق گي شروع شو .

دسنبلي ۱۴ - دسيد کرم دولسوالي صحتي مرکز دوداني د بنسټ ډبره د پکتيا د والي او عسکري قوماندان ډگر جنرال محمد عيسي له خوا کيښودل شوه .

داسه - ۲۳ : دپايتخت ورځيا په ليکونکو داطلاعاتو او کلتور دوزير سره دهغه وزارت په کلونو کې وکتل .

داسه - ۲۳ : دخيرخاني ميني دخښلو داوبو پروژه چه د څلور مليو نو افغانو په لگښت جوړه شوی ده مازيگر پرائيستل شوه .

داسه - ۲۵ : دجاپان حکومت دريو لکو ډالرو وريجو او دوو لکو ډالرو کيمياوي سره افغانستان ته مرسته کوي .

* داطلاعاتو او کلتور وزارت داساسي قانون د ۲۱ مادي په پيروي او په هيواد کښي د زياتو خپرونو د تشويق په غرض د څلورو هفته ايزو جرړيد و دوو مجلو دخپريدلو او ديوې مطبعي د په کار اچولو څخه چه امتياز گي له هغه وزارت څخه غوښتل شوی و مړيو طو شانگو ته خبر ورکړيدی .

داسه - ۲۶ : دشلو زرو ټنو پوري داخيستلو هوافقه ليک دافغانستان د پوري دتصدي اوشوروي اتحاد دوستوک اتسوک ترمنځ په کابل کې د شوروي اتحاد په لوی سفارت کې لاسليک شو .

داسه - ۲۷ : ۲۵۹۵ کيلوگرامه هغهچاقي ترياک دکابل دپو ليسو له خوا ونيول شول چه په يوه ذيل لاري موټر کې له ننگرهار څخه کابل ته راوړل کيدل .

داسه - ۲۸ : يو لک اوشل زره ډالره دملگرو ملتو مرکز اودهغه موسسې دانکشاف پروگرام اداري د افغانستان لپاره دمرستي په غرض تصويب کړل .

* دپکتيا د ولايت د زرمست دولسوالي د بهشتي پل چه ددري هليونه او اوه لکه افغانيو په لگښت شمير پنځوس متره اوږد جوړ شويدي د پکتيا دولي او عسکري قوماندان ډگر جنرال محمد عيسي لغوا پرائيستل شو .

داسه - ۲۸ : په کندهار کې دکرنی دپراختيا دبانک لغوا دسرطان دمياشتي له نيمايي څخه تړاو سه پوري دکندهار دولايت کروندگرو او باغ لرونکو ته داوبو دايستلو دوه او يا بېمي ويشلي شويدي .

ګوټي خبرونه

ژبو لمړي پروګرام وروسته تر غرمي پسه پنځه نيمو بجو داطلاعاتو او کلتور د و زيرو ښاغلي محمد ابراهيم عباسي په پيغام سره شروع شو .

د مېزبان ۱۱ - د خديجه جوزجاني منځنسي ښوونځي د پوهنې دانكشافې پلان په اساس ليسي ته جگك شوو .

د مېزبان ۱۲ - د كوچنيو عام المنفعه پروژه په لټې كې چه د فارياب په ولايت كې تر اجرالاندې نيول شوي دي د شيرين تگاب دولسووالي او المار د علاقه داري په پيلو پيلو كلو او د پښتون كوت دولسووالي د تور پاڅنو په كلي كې د پنځو سو ځاگانو د كيندلو كار شروع شو .

د مېزبان ۱۴ - د افغاني سړي مياشتې د پوهنې دروغتيا د خدمتو مطالعاتي ټيم لو مې نسي غونډه له غرمي نه پخوا په لسو بجو جوړه شوه .

د افغان نستان دخا رجه چارو وزير دملګرو ملتو له عمومي سر منشي سره وکتل .

په دغه کتنه د ځينو بين المللي مسئلو او افغانستان او ملګرو ملتو د موسسي درواپو په باره کښې خبرې وشوې .

د مېزبان ۱۵ - دوالاحضرتي شېزاد كې بليقيسي دهدايت په اساس دافغانستان د لاسي صنايعو دخر څلاو د بازار له در كه پنځو س زره افغاني دوينو بانك ته انتقال شوي دي .

د قضا يي چارو پريو سلسلو پنځه ويشتو فقرو باندې د خبرو لپاره د مرکز اولويتونو دمحكمو درئيسانو سيمينار دقاضي القضاات پوهاند دكتور عبيد الحكيم ضيايي په وينا سره ددارالامان په ودا نسي كښې پرانيستل شو .

د مېزبان ۱۸ - دكابل فاتح والاحضرت مارشال شاه وليخان غازي په لندن كې دصحي معايناتو دښېر ولو او معالجي دسرته رسولو څخه وروسته كابل ته راستون شو .

* والاحضرت جنرال سردار عبدالولي د ايران د شاهنشاهي جشن كې دگډون په غرض هغه هيواد روان شول .

دسټېلي ۲۰ : داسد دمياشتي له اول نه ترسټېلي دشلم پوري څلور زره اووه سوه او پنځه نوي ټنه انكور له كندهار څخه هند ته صادر شو يدي .

* دداخله وزير ښاغلي امان الله منصوري له خوا د هغه وزارت په سا لون كې دواليانو يو سيمينار پرا نستل شو .

دسټېلي ۲۱ : دواليانو دسيمينار په دو همه غونډه كې په ولا ياتو كې دغلي په وپېشلو او نورو موضوعاتو باندې خبرې وشوې .

د مېزبان ۴ - والاحضرتي ځاټول ، والاحضرتي شېزادې بليقيسي او والاحضرتي شېزادې مريمي دورځي په دريو اوپنځه څلويښتو دقيقو داميد دنساجي دفابريكي بيلي بيلي برخي په داسي حال كې وليد لسي چه دميرمنو ټولني رئيسه ميرمن صالحه فاروق اعتمادي او يوشمير رضاكاري ميرمنې دوالاحضرتو سره ملګري وې .

د مېزبان ۵ : په كابل كښې دامريكي دمتمدو ايلاتو لوي سفير ښاغلي رابرت نيسون من افغان نستان ته دامريكي دسل زره ټنه غنډو دوړيا مرستي څخه هغه وزارت ته رسمي خبروركي .

د مېزبان ۶ - دروغتيا وزير پوهاند دكتور محمد ابراهيم سراج وويل دخلورم پنځه كلن انكشافې پلان په موده كې به په ټول هيواد كې دري سوه صحي اساسي مركزونه چه هر يو به يي دميندو او كوچنيانو دحمايي مر كز هم ولري جوړشي .

د مېزبان ۷ - دغوړيو دتوليدولو فابريكي دتجارت دوزير پوهاند محمد عارف غونډي له خوا پرانستله شوه . دغه فابريكي په كال كې دموترو او ماشينواته زره ټنه غوړي توليدوي چه داخلي اړتياوي ليري كوي .

د مېزبان ۸ - دوه لکه ټنه ويشت زره اته سوه اونېه ويشت مربع متره غالې دسپكال په لومړيو شپږو مياشتو كښې دغالسيو د صادرور نكو داتحاد يي په واسطه خارج تصادري شويدي .

د مېزبان ۱۰ - په اړيو افغانستان كې د اوزبكي ، تركمني ، پشه يي او بلوچي محلي

د افغانستان کالني

د میزبان ۲۱ : والا حضرت شهزادي پلقيسه او ددی ميره وا لاهضرت جنرال سردار عبدالولي له ايران څخه کابل ته بير تسه را غلل .

د میزبان ۲۰ : د میزبان د میاشتي داوه ويشتمی نيتی ترمازیگر ه پوری د بختشان ، بامیانو، غوره اروزگان ، وردگو ، نیمروز او بادغیس ولایتونو څه د پاسه څلور زره اودری سو ه ټنه غنم استول شویدی .

د میزبان ۲۲ - سلطنت د مقام و کیسل والا حضرت شهزاده احمد شاه له غرمي نه مخ کی په لسو بچو پخپلو ارشاداتو داسا سسی قانون دخلورمی مادی د حکم سره سم دشوزی د دیارلسی دوری ددریم کال لو مپی اجلاس پرا نیست .

د میزبان ۲۱ - دوه سوه شپږ پنځو س ملیونو شپږ لکه اوده او یازره افغانیو په وروستی پانگسره دپانگی داچولو د کیمیتی له خوا داورلگید دجوړولو غاږبریکه منظور شوه .

* زموږ دگران ټولواک هما یو نس اعلیحضرت د نیکمرغه زین یدنی په مناسبت له غرمي څخه وروسته د بگرامیو په میدان کی دسلطنت د مقام دو کیل والا حضرت شهزاده احمدشاه او والا حضرتی خاټول په حضور دشمالی ولایتونو د بزکشی د ټیمو نو ترمنځ د بزکشی ستړی لوبی وشوی .

د عقرب ۳ : دملگرو ملتو د تاسیس شپږ ویشتمه کالیزه په ټول هیواد کښی دټو لڼو اوغونو و په ترڅ کښی ونمانځل شوه .

د میزبان ۲۳ - دسلطنت مقام و کیسل والا حضرت شهزاده احمدشاه غرمه په دوو لسو بچو او پنځه دیر شو د قیصر د هیواد دشمالی ولایاتو د بزکشی د ټیمو نو رئیس ن اوغری چه د همایونی معظم اعلیحضرت د نیکمرغه زین یدنی دکالیزی په مناسبت د بزکشی د لوبو دپاره کابل ته راغلسی دی دگلکشا په بن کښی خپل حضورته ومنل .

* دقرآن عظیم الشان ختم چه دسلطنت دمقام دو کیل والا حضرت شهزاده احمدشاه په گډون دروزی د مبارکی میاشتی په لومړی نیسه د تراویجو دنمانځه په ضمن کښی پای ته ورسید .

* دغلو مودپوهنخی استاد اودحیو انور موزیم متخصص دکتور نومن وویل په افغانستان کښی ۱۵۰ زره ډوله حیوانات ژ و نس کوی .

د میزبان ۲۴ : دسلطنت دمقام و کیل والا حضرت شهزاده احمدشاه بیگاپه شپږ نیمو بچو د جاپان د امپراطور دورور زوم اودهغه هیواد دسر ه صلیب واک لرونکی نماینده بناغلی کونوی دگلخانې په مانی کی خپل حضور ته وساته .

د عقرب ۵ : دصنعتی بانگونو هغه قانون چه پخوا د شوروی د دواړو جر گو اودسلطنت د مقام له خوا توشیح شوی په رسمی جریده کی په خپریدلو سره نافذ شو .

د میزبان ۴۵ : دافغانی سړی میاشتی دعالی رئیس والا حضرت شهزاده احمدشاه د هدایت له مخی به لس زره ټنه غنم او پنځه زره ټنه جوړ چه دافغانی سړی میاشتی ټول نسیته دولسی چین د جمهوریت د مسره صلیب لخوا مرسته شویده د حکومت په واک کی به یی ورگری .

* دفاریاب ولایت په مربوطا تو کسید محل دانکشاف اودغنمو په مقابل کی دکار د پروگرام لاندی په ۵۵ پروژو کی پنځلس زره تنه په کار لگیادی .

د میزبان ۴۷ - والا حضرت شهزادی مریمی دمرکز اولایتونو عمیوبینو ته یو خو تر پسانیکلونه اودبڅو حسنا تور یسم ناروغانو ته جلی اوشیندی وویشلی .

د عقرب ۷ - دافغانستان او شوروی اتحاد دنمانی دگا نو ترمنځ دگرتی او اوبو لگولو د وزارت دخارویو دوختیا او تولید انستیتوت دکتابخانې په سالون کی دوترنری دنو بڅی کنفرانس اتم پروتو کول لاسلیک شوه .

د میزبان ۴۸ - دسلطنت دمقام دو کیسل والا حضرت شهزاده احمدشاه په گډون دروزی

د عقرب ۸ : دملگرو ملتو دمو سسی سرمنشی اوتانت شل زره ډالره او ۸ زره استر لنک پونډه یی دافغانستان لپاره د وچکالی سره دمقابلې په غرض تخصیص ورکړی دی .

ګوډني څېړونه

* دفراه ولايت دشين ډڼو دولسو لسو دلس بستره ايزرو غتون دوداني دښت ډېره دمهغه ولايت دوالي ښاغلي محمد عالم نوابي لخوا کښيښودل شوه.

دعقرب ۱۰ : دوالاحضر تسي شهبزادي بلفيس لوالاحضرت جنرال سر دارعبدالولي په بلنه دايوان دپاچا ورور او ددوي محترمه ماتدينه والا حضرته منيژه دپوي تفر يحيى مسافرت لپاره کابل ته راغلل .

دعقرب ۱۲ - دخارجه چارو وزير ښاغلي محمد موسي شفيق دملګرو ملتو دعمومي ټولني دښېر ويشتمې دورې په يوشمير غونډو کې له ګډون اودځينو دوستو هيوادو نو د خارجې چارو له وزيرانو سره له څيړو او د جهاني بانک او بين المللي وچېي صندوق سره تماس څخه و روسته کابل ته راستون شو .

* دشوري داستجاب په غوڼو کې حکومت ګډون وکړ او دشوري په تالار کې دوچکالي دعواضو دمخنيوي په غرض د حکومت دعاجل پروګرام دشوري غړو ته توضيحات ورکول .

دعقرب ۱۵ : سپر کال ټول دشل زرو تنو په شاوخوا کښي انگور هښد ته صادر شول .

دعقرب ۱۶ - والاحضرت شهبزاده احمد شاه دسلطنت دمقام وکيل او والا حضرتي خان ټول بيګا شپه په ۸ نيمو بجو دگلخاني په ماني بي والا حضرت شاهپور غلام رضاء پهلوي او ددوي ماتدينه والا حضرته منيژه پهلوي بي خيېل حضرته ومنل اودشپي ږوږي سر په سلطنتي ميز باندې ورسره وخوړل .

دعقرب ۱۹ - دآسيایي انکشاف بانک دبلخ اوکامې داوبولګولو دپروژو دمطالعي لپاره ۳۳۹۰۰۰۰ ډالره وړيا تخنيکي مرسته ودرکړي .

دعقرب ۲۲ - معظم ټولواک همايونسې اعليحضرت او علياحضرته معظمه ملکه له خيره سره وطن ته راستانه شول .

دعقرب ۲۳ - دقرآن عظيم الشان دنالويدو کنا ليزه چه دروزي دمبارکي مياشتي له اووه

ويشتمې شپي سره مصادفه ده دکابل پوهنتون دشرعياتو دپوهنځي دجمنار يوم په تالار کښي په خاص اوستر محفل کښي وتماختل شوه .

دعقرب ۲۶ - دمعظم ټولواک همايونسې اعليحضرت له حضور څخه دسر دار اعلي نښان په کابل کښي ديران دولت لسو ي سفير ښاغلي محمود فروغي تمغه په کابل کښي يې هلموويت دوره پای ته رسيد لي ده ورکړي شو .

* معظم ټولواک همايوني اعليحضرت د هنر خاصو مير يانينو له مخي چه په شاهانه رعيت يې لوي دهيواد دمرکز او ولايتو ديوشمير نارينه و اوبښو بنديانو دښت پاتي موده دکوچني نيمګرغه اختر په مناسبت پښلي ده .

* صدر اعظم ښاغلي دوکتور عبد الظاهر دوخواښي دپروام ممثلين اودثقافت او هنر درياست کار کوونکي ددغه پروام دښاداري په پای کې تقدير کړل اووي ويل چه دخواښي پروام له يومهم اجتماعي پراېلم سره تماس نيولي اودمهغه انتباهي نقش زمونږ په اجتماع کې محسوس او څرګنددي .

دعقرب ۲۷ - همايوني معظم اعليحضرت د کوچني نيمګرغه اختر لسموڅڅخه دسپار په لس بجو دشاهي ارګ په جومات کښي اداء کړي .

دقوس - ۳۰ : داغخاني سرې مياشتي د ټولني عالي رئيس والاحضرت شهبزاده احمد شاه هدايت ورکړ چه دهيواد دلوي ولايتو ي وزلي ناروغان د علاج لپاره دسري مياشتي په مصرف په الوتکه کښي مرکز ته راوستل شې .

* دپانګي اجولو کمیټي دپيکل او دبلخي يو دستګاه منظور کړل .

دجدي ۱ - دسپر کال په نېو مياشتو کښي دري لکه څلور ديرش زره شپي سوه او دوڅلو يښت مربع متره عالي دغاليو دصاور وونګي اتحادیې له خوا صادر شوي .

دجدي ۳ : دنجرتو په اوومه ویشتمو لومړيو ښوونځيو کې سپر کال څه دپاسه ديار لس

د افغانستان گانې

دجدي - ۱۲ : په روان کال کې د هېواد په مرکز او ولايتونو کې داوو روغتو نسو او اکسريز ونو دستگا وو ودانيو د جوړولو چاري بشپړې شوي دي او دنورو دولسو روغتونو دودانيو د جوړيدلو چاري په سلوکي په زياته اندازه سره مخ په وړاندې تللي دي.

* د اطلاعاتو او کلتور وزير ښاغلي عباسي لخوا په غزني کې يوه کتابخانه پرانستل شوه او د ابو ريحان بيروني نوم ورباندې کينول شو .

دجدي - ۱۳ : دننگرهار دناوې دپراختيا په پروژه کې اوس څه دپاسه دوه ويشته زره چريه مخکې چه دکښت درې دورې يې تيرې کړې او گټه اڅيستل ورڅخه شروع شويدي مسحقيو ته دورکولو له پاره تياره ده .

دجدي - ۱۴ : يولکو درې زره دوه سوه او څلويښت دېبرو سکاوه د سپر کال په نهو مياشتو کې د کرکړ ، اشپستې او دره صوف لسه کانو څخه ايستل شويدي .

دجدي - ۱۵ : دکابل گمرک د پنځوسم کال د نهو مياشتو عايدات څه دپاسه يو زرو او اتيا ميلونو افغانيو ته رسيدلي دي .

* دجدي - ۱۷ : دروان کال دکمپاين د شروع څخه تر ۱۶ دجدي پورې د بفلان دقند جوړولو په فابريکه کې د يو پنځوس زره اته سوه او څلويښتو بوجيو سره معادل څلور زره شپږ سوه پنځه شپيته ټنه او شپږ سوه کيلوگرامه بوره توليد شويده .

دجدي - ۱۹ : په ۱۹۷۱ عيسوي کال کې يو لکو څلويښت زرو تنو تور ستانو د هېواد بيلې ، بيلې توريستيکي سيمي کتلې دي .

دجدي - ۲۰ : د پښتو نستان دمختلو سيمو ۲۲۹ تنه حاجيان دوحې له ليارې بيت الله شريف ته ولېږل شول .

دجدي - ۲۲ : دپاکستان جمهور رئيس ذوالفقار علي بوتو د يوې لنډې دوستانه گټې په مقصد کابل ته راوړسيد .

دجدي - ۲۴ : سپر کال يو ميلون او اووه لکه دقره قل پوستيکي لندن ته صادر شوه .

دجدي - ۲۶ : دملگرو ملتو انکشافی پروگرام دښار دپراختيا له په نظر کېښي ليولو سره

زړه تنه زده کوونکي په کلنيو ازموينو کې بريالي شويدي .

دجدي - ۴ : دروان کال په مياشتو کېښي دمميزو دخرخولو له مدرکه دوه سوه او څلويښت زره ډالره لاسته راغلي دي .

دجدي - ۵ : والا حضرت شېزاده محمود او دده محترمه ميرمن والا حضرته محبو په غازي په لندن کې د لوړو تحصيلاتو له سخته رسولو څخه وروسته بريالي وطن ته راستانه شول .

* دحربي پوهنتون د فارغانو د شهادتو مو دويشلو په ټولنه کې ښاغلي صدراعظم استادانو او فارغانو ته مدالونه او جايزي وويشلي .

دجدي - ۷ : دوزيرانو عالی مجلس په راديو ، جريدو ، سينماگانو ، لوجو ، او ديوالونو او نورو وسايلو کېښي دسگرتو او تمباکو اعلانونه منع کړل .

دجدي - ۸ : پنځلکه پنځه ويشته زره اته سوه او نولس پيکل پوستکي او څلويښت زره څلور سوه او څلورونو يغه پوستکي د سپر کال په نهو مياشتو کېښي اروپايي او امريکايي هيوادو ته صادر شويدي .
دجدي - ۹ : دآدم خان او درخاني د فولکلوريک مشهور داستان د فلم سناريو چه پخوا دافغان فلم موسسه دهغه فلم دپرايولو لپاره موظفه شوي وه برابر شويدي .

دجدي - ۱۰ : دوزيرانو عالی مجلس دپگراميو دنساجي د فابريکي په پانگه کېښي په سلو کېښي زياتوالي منظور کړيدي .

* دکرنی دپراختيا دپيرني پروگرام په اساس سپر کال دننگرهار په ولايت کېښي څه دپاسه يولکو شل زره چريه مخکې کېښي مکسيک اوسنو ليکا اصلاح شوي غنم کړل شويدي .

دجدي - ۱۱ : دوه زره پنځه سوه او ديازلس ملپونه مکعب متره طبيعي گاز په ۱۹۷۱ عيسوي کال کېښي دجوژجان دولايست دخواجه گورگرد له سيمي څخه شوروي اتحاد ته صادر شويدي .

ګوڼی خبرونه

د دلولی - ۳: دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعا لې رئیس والا حضرت شهبزاده احمد شاه د هدایت په اساس د لوی اختر دروا رسیدو په مناسبت یو ویشت تری سایکلونه په مرکز کښی مستحقو معیو بینو ته وویشل شو .

د دلولی - ۹: سپن کال دهلمند اوکنده هار دیوسلو دوه نوی زره چریبه خمکی په ساحه کی اصلاح شوی غنم کرل شویدی .

د دلولی - ۸: معظم ټو لوک هما یو نسی اعلی حضرت دهغی خاصی مهربانی له مخی چه په خپل وفادار ملت یی لری دهیواد د هر کز اوولایتو دیوشمیر نارینهو او ښځوینده یانو د بند پاتی موده د لوی اختر په مناسبت بېشلی ده .

د دلولی - ۱۵: یو لکو شل زره ټنه غنم په تیرو پنځو میاشتو کی دهیواد د ولایتو خلکو ته دارزاتو اوعامه ا پتیاو د برابرولو دعو می ریاست له لاری ویشل شوی .

د دلولی - ۱۵: دافغان نساجی فابریکی د سپن کال په نېرو میاشتو کښی څه دیاسه اووه - دیرش ملیونه متره ټوکران او شری تو لید کړی اوداخلی بازارو نو ته یی ایستلی دی .

د دلولی - ۱۶: دوزیرانو عالی مجلس د - وردگو د ولایت دښار نقشه تصویب کړه .

د دلولی - ۱۷: په ختیځ پنگال کښی افغانانو یو سل کسیره ډله دسره صلیبید بین المللی کمیته په الوتکه کښی دکلکتی څخه کابل ته راوړ سیدله .

د دلولی - ۱۷: صدراعظم ښاغلی دکتور عبدالظاهر دخپلو ملگرو سره تر غمر می وروسته په یوه بجه دباختر افغان الوتکی په الوتکه کی دفره د ولایت مرکز ته لاړ .

* دلغمان د ولایت مرکز میترا لام دنوی ښار دچورولو کار دقرآن عظیم الشان دخو ایاتو دتلاوت څخه وروسته دیوه مسجد دبنسټ دډبری په ایښوو لو سره شروع شو .

دکابل دښار داویو رسولو دعو می پلان او کانالیزاسیون دچورولو او دکشافتو دلسری کولو دپاره او وهلکه او پنځوس زره دالر د مرستی په ډول ورکوی .

د جدی - ۲۷: یو ۶۶۵ متر اوږ دمعبردیو نیم ملیون ډالرو په لگښت دکاز دپایپ لښ دتیریدلو په غرض دکلفت په برخه کس دی دآمو پر سینده جوړیږی .

د جدی - ۲۹: دبلخ د ولایت دکرنی دتراکتورونو دترمیم ورکشاپ چه په پنځلسو ډول ، ډول ماشینونو بانندی مجهز دی بشپړ شوی په کار پیل وکړ .

د جدی - ۳۰: دهغو پر له پسې وړ ستونو په اثر چه دفره په مرکز او دهغه ولایت په نوروز مېرغوبو سیمو کی شوی دکجړک دغره له دری او بالابلوک له پراخو دښتو څخه د فره دښار په لوری بی ساری سیلا وو نه راغل چه دهغو په اثر (۱۵۵۸) کورونه او (۶) سراپونه رنگ شول .

د جدی - ۳۰: دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعالی رئیس والا حضرت شهبزاده احمد شاه د هدایت سره سم دفره په ښار کی دسیلاو مصیبت خپلوته د مرستی په غرض په څیمو کمپلو جامو او خوراکی موادو بانندی یاد د ټولنی د لاری گانو یو کاروان هغه ولا یته روان شو .

او همدا رنگه په امبو لانس در ملسو او دلو مرنیو مرستو په وسایلو سره مجهز یو طبی هیات هم هغه ولایت لاړ .

د دلولی - ۱: درضا کارومیر منو دټو لنی عالی رئیس والا حضرت شهبزادگی بلقیس په هدایت سره دهغی مو سسی خوراکی شیان اونوری مرستی د بلخ د ولایت بندیانو ښځوته ویشلی شوی .

د دلولی - ۱: دجلال آباد دنانویانو اودهغه ځای ښاریانو ته دحکومت له خوا دور څی شپږ زره اودری سوه مته غنم په ټا کلی بیه ورکول کېږی .

د افغانستان کالونه

دحوت لو مړی : دحضورې چمن ښاړی
ساليون چه اووه سوه او پنځوس تنه پکښې
ځاييږي دکابل سر پرست ښاړول پامللي
محمدکبير نورستاني لهخوا پرا نيستل
شو.

دحوت ۲ : يوزرو دوه سوه سره اوشنه
مميز سپ کال دوزير لمتد د ميوي پاك گولو
په فابريکه کښې له بين المللي معيار سره
سم پاك شوی انډی یی ټول شوی او خارج
ته صادر شويدي .

دحوت ۳ : دمحرم الحرام د ميا شتی
لسمه ورځه دحضرت امام حسين دشهادت
دورځی سره مصادفه وه په ټول هيواد کې
ديادونی مراسم پمخای شول .

دحوت ۷ : افغاني هيات داسلا مې هيواد
ونو خارجې وزيرانو په دريمه جبرگه کښې د
گډون په غرض چلي ۸۵ ل. پ.

دحوت ۸ : دافغانستان ديو ځنیا تسو د
سپاهي شرکت توليدات چه په مختلفو هرجو
سره موبل ایل، ديزل او سيایل دی بازارته
پراښي شول.

دحوت ۹ : يو شمير خارجي کمپني حاضري
شوی دی چه دجنګلک دنجاری دفابريکی ټول
ټول توليدات راښیسي .

دحوت ۱۰ : دهرات دارو خان په
تحقیقاتي فارم کې سپ کال ۲۸۱ ټوله غنم او
نور تخمونو کرل شوی دی.

دحوت ۱۱ : په تيرو يوو لسو مياشتو
کې په ښکلو ديزاينو يو بيل بيل ټول څلور
لکه اوه لس زره نهه سوه څلور اتيا متر
مربع افغاني قاليڼي دقاليڼو دصهارو ښکلی
اتحادیې په واسطه خارج ته صا ډري شوی
دی.

دحوت ۱۳ : ددلوې په مياشت کې دگلپهار
دنساجي دفابريکی داتومات او بدلو په دستگاوه
کې يوه مليون اووه سوه نهه اويا زره پنځه سوه
ډري څلور نوي متره کتان شري ، هر پنځه
سان، فلين اونور ټو کران تو ليد شوې دي.

ددلوې ۱۸ : ددعظم ټو لواک هما يو نسی
داعلي حضرت له مهرباني څخه ډک پيغا هونه
دصدا اعظم دکتور عبدالظاهر په واسطه د
نيمروز اوغراه دولايتو دلاش وچوین اوکلای
گاه دولسوناليو خلکو ته ورسوله شو.

ددلوې ۱۸ : داطلاعاتو او کلتور دوزارت
منسلكي مجلس په مطبو عاتو کې هغه خارجي
تبليغات منع کړي دي چه دپيسو دور گو لو
په مقابل کې ترسره کيږي .

ددلوې ۱۸ : دمحصلينو او دوزارتو د
معلمونو څخه دوه سوه او دېرشو تنوسپ کال
ددوسترو هيواد ونو دښو شيو غواوسکا لر
شپونو څخه استفاده کړي ده.

ددلوې ۱۹ : صد اعظم دکتور عبدالظاهر
دغراه دولايت ددوروستي سيلاو مصيبت څپلو
نه شپږ ځايونو ته مړي لکه اوشپږ دير ش زره
افغاني او دنيمروز دولايت دلاش وچوین د
لسوالي دسيلاو مصيبت څپلو خلکو ته ډري
لکه اوه لس زره افغاني دحکو مت له خوا
مرستی په حيث منظورې کړي .

ددلوې ۲۰ : صد اعظم دکتور عبدالظاهر
دڅپلو ملگرو سره دهيواد دجنوب لويديځ
دولايتو څخه دڅلو رور ځني کتنې څخه
وروسته دکندهار نو می الوتکی په ذريعه
کابل ته راوړسیدل .

ددلوې ۲۲ : دننګر هار لغمان اوکڼ ونو
دولايتونو دجلال آباد دملکي رو غتون په
محوطه کې ديو دوه سوه بستر ښيزه روغتون
دښت ډبره درو غتيا وزير پوهاند دو کتور
محمد ابراهيم مجيد سراج لخوا کيښو د ل
شوه.

ددهلوی ۳۳ : په لندن کې دافغاني قره
قل دپوستکو دښلامې له درکه څه دپاسه يو
ځليو نو شپږ لکه او شل زره پونډ ستر لنگه
لاسه ته راغلي دي.

ددلوې ۳۹ : دچدي دمياشتي په اوږدو کې
دگلپهار دنساجي دفابريکی ۵۵۰ مت اوبد لو
په دستگله کې دوه ځليو نه ده لکه اته اويا
زره څلور نوي متره کتان سري ، شري سان
اوداسی نور توليد شوی دی .

کوونی خبرونه

- دحوت - ۱۷:** دامام اعظم ابو حنیفه په نامه د پروان د ولایت عامه کتابخانه د قرآن کریم د خو آیتو د تلاوت نه وروسته د اطلاعاتو او کلتور د وزیر ښاغلی محمد ابراهیم عباسی له خوا پرانیستله شوه .
- دحوت - ۱۸:** د افغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ د دوستی ۵۱ کالیزه په کابل نن داری کی ولمانځله شوه .
- دحوت - ۲۰:** د ۱۳۵۱ کال عادی وړاندکشانې بودجه د اساسی قانون د ۵۸ مای په اساس مشرانو جرگی ته وړاندی شوه .
- دحوت - ۲۱:** په پښتو ژبه د افغانستان د جغرافیاوی قاموس شپږم ټوک له چاپه څخه راوتلی دی .
- دحوت - ۲۲:** د هسورا د دریم کال دو همه غونډه د دواړو جرگو د رئیسانو له خوا شروع شوه.
- دحوت - ۲۳:** صدر اعظم دکتور عبدالظاهر په یوه صادرشوی فرمان کی د اطلاعاتو او کلتور وزارت ته هدایت ورکړی دی چه رادیو افغانستان باختر آژانس او دهیواد نور نشریات په مداوم ډول د پښتونستان په هکله خپلو خپرونو ته پراختیا ورکړی .
- دحوت - ۲۴:** صدر اعظم دکتور عبدالظاهر د شوروی اتحاد د وزیرانو د شوروی درئیس ښاغلی الکسی کاسیگین په بلنه سهار په شپږ بجو د یوه رسمی مسافرت په غرض هغه هیواد ته روان شو .
- دحوت - ۲۵:** د ضرابی دیلاستیک جوړولو فابریکه د ورځنی یونیم زودانی پلاستیکی بطنوسان کیلاسونه او غابونه جوړوی.
- دغه فابریکه تیر کال د پنځه ملیونه افغانی لومړنی پانگه سره د خصوصی پانگی اچولو دکمیتی له خوا منظور او تاسیس شوی ده.**
- دحوت - ۲۶:** صدر اعظم داکتر عبدالظاهر ښاغلی الکسی کاسیگین ترمنځ د افغانستان په وخت د ماسپینین په دوه نیمو بجو د کریملین په مانی کی خبری وشوی .
- دحوت - ۲۷:** په کندز کښی په عصری توگه د کاغذ جوړولو ښیښو جوړولو لښیا تو دمالکی د تصفیی او حیوانی خوراکي مواد و دبرابرولو د فابریکو د تاسیس او دغه راز دیوه مجیز مسلخ جوړیدل مطالعه کیږی .

اختراعات واكتشافات

عراده خرطومدار

این ماشین جدید برای چا گذاری انواع مختلف تخم های زراعتی بکار رفته میتواند .

قهر بین

متخصصین لنین گرادى با ایجاد يك تلسكوپ جدید نایل گردیده اند که توسط آن میتوان اقمار مصنوعی راحتی در روز در فضای زمین مشاهده کرد . تلسکوپ مزبور بنام (دور بین ای-تی-آ) یاد میگردد این روزها تعداد اقمار مصنوعی که در مدار های مختلف فضای زمین در گردش اند خیلی زیاد شده است و در آینده بیشتر خواهد گردید . هرگاه توسط تلسکوپ مزبور به آسمان نظاره کنید بده ها و دانه اقمار مصنوعی (قبلا پرتاب شده) را مشاهده خواهید کرد .

کودکان مکاتب با استفاده از این دور بین بیشتر دلچسپی می گیرند و البته این وسیله علمی و تفریحی جهت تنویر افکار و آموزش آنها خیلی مفید ثابت میشود .

قرار تجربه کسیکه اقمار مصنوعی را توسط تلسکوپ در هوادید خط السیر آنها با دلچسپی تعقیب کرده میرود و از تلسکوپ مزبور به آسانی دست نمیکشد .

دستگاه های کوچک برق ذروی

متخصصین شوروی در احداث شوروی و ایجاد دستگاه های کوچک تولید برق از نیروی اتمیک پیشرفت خوبی نموده است . یکی از دستگاه های جدید مزبور بنام (تس-۳) یاد میگردد که با ظرفیت ۱۵۰۰ کیلووات ساخته شده و طور سیار بهرچاکه خواسته باشند طور آسان انتقال میدهند .

این نوع دستگاه کوچک عمرو عسلا وه بر تولید برق مقدار زیاد بخار رانیز میتواند ۲۸۰ درجه حرارت و بیست اتموسفیر فشار تولید بکند .

متصدیان کمپنی انجنیری هولویل ایالت مشیگان یکنوع ماشین خرطوم دار را ایجاد کرده اند که به منظور تطهیر جاده ها و پس داشت براطله ها و خاشاک از کنار ه های سرك محل استعمال قرار داده میشود . این عراده ماشین سیار رانام (واکیوم کلینردیو پیکر) یاد میکنند . نیروی کششی خرطوم آن بحدی قویست که میتواند حتی قطی ها و بوتلهای

خالی وقوده روز نامه های باطله رانیز به نفس کشکند و از کنار جاده پر داشت نماید البته باطله های مزبور از راه لوله خرطوم نماییک تانک ذخیره که در عقب عراده نصب است نقل داده میشود . ماشین تطهیر جاده ها را معمولاً بالای موتورک مخصوص گلف بازا ن نصب و حمل میکنند این ماشین رادر با لای تراکتور و موتر های لاری نیز میتوان نصب و حمل کرد . از این ماشین تطهیر بالخاصه در پارکها و توقفگاه های موتر که مردم اشیا ی باطله و بیکاره شانرا بدور می اندازد . خوبی

استفاده شده میتواند دهل ذخیره عراده تطهیر که از مواد پلاستیکی ساخته شده دارا ی ظرفیت شصت گیلن میباشد و قتیکه دهل از مواد باطله ملو گردید آنرا در بین يك مو تر لاری کلان تخلیه میکنند و سپس دوراز شهر انتقال میدهد .

ماشین جدید تخم پاشی

کمپنی انترنشنل ها روستر شیکا کویک ماشین جدید تخم فشانی زراعتی را ایجاد کرده است که بزمع آنها يك تحویل بارز محسوب بوده و در دو قرن گذشته چنین تحول تخنیکى مهمی در زمینه پدید نیامده است . این ماشین که بنام ۴۰۰ سایکلو یاد میشود

تخمهای زراعتی داخل يك دول رابوسیلسه فشار هوا در جریان تخم ریزی جا میدهد و سپس در شیار های زمین طور منظم نم نهد و با خاک می پوشاند .

اختراعات و اکتشافات

این خون که برای اولین بار ساخته شده از فلور و کاربن و جز عمده آن بوجود آمده است تجارب نشان داده که استفاده از خون مصنوعی در حیوانات نتایج اطمینان بخشی بار آورده است. وقتی ۹۰ فیصد خون طبیعی از سگها کشیده شدو جای آنرا خون مصنوعی اشغال کرد این سگها هفت ماه زنده بودند. بقرار گزارش این شرکتها خون مصنوعی از طریق عصاره گیرو فلورو کاربن درمحلول سودیم کلوراید بدست آمده است.

کشف آله جدید اندازه گیری ضربان قلب:

یک آله که بدون برقراری تماس با جسم انسان می تواند ضربان قلب را اندازه کند توسط دانشمندان کلورادو انکشاف یافته است. این آله بنام مگنتوکار دیو گراف یاد شده و باتولید علائم برقی که متناسب به ضربان مقتناطیسی قلب است میتواند اندازه ضربان راستنش نماید.

کشف بزرگترین مخزن فوسیلهای ماهی

یک مخزن بزرگ فوسیل ماهی در نشیب های متشکل از گل رس در نزدیک (سیس) در لاتویا کشف گردیده است گفته میشود که فوسیلهای مذکور اسلاف موجودات ذو حیاتین امروزی میباشد. این فوسیلها تقریباً ۲۵۰ میلیون سال عمر دارند.

کشف سکه های هزار سال قبل

ساشا متعلم مکتب در منطقه گروندو (اتحاد شوروی) مخفیگاه یک تعداد سکه های قدیمی عربی را در نزدیک شهر مسکوئی خود پیدا کرد. متخصصین و مؤرخین اکادمی علوم جمهوری (بلوروسی) به ۲۳۳ سکه یافت شده علاقه زیاد گرفتند و اظهار داشتند که سکه های مذکور در اواسط قرن دهم هنگام فرمانروایی سامانیان در قسمت های تاشکند سمر قند و دیگر شهر های آسیای مرکزی ضرب زده شده است.

اختراع ماشین جدید برش آهن و فولاد

متخصصین شوروی طرح ماشین جدیدی را تکمیل کرده اند که (پل) آن با سرعت زیادتر از ماشین هاو قبلی گردش مینماید و بالخاصه برای قطع و برش فلزات گداخته فولاد فلزات غیر آهنی - المونیم و مرکبات آن بکار میرود. این ماشین به مصرف ارگون و نایتروژن احتیاجی ندارد.

برای پائین آوردن بل ترمیم موتر

یک انستیتوت تحقیقاتی در موشن دست بابتکار و درعین حال مفیدی زده است بدین معنی که اعضای انستیتوت مبارزه راعلیه آن عده از گاراژ ها و مراکز ترمیم موتر که با خدمه و بناحق پول گزافی از مالکین موتر ها می ستانند آغاز کرده است انستیتوت راهبای معقول و کم مصرف ترمیم های قابل ترمیم را پیشنهاد مینماید علاوه اعضاء انستیتوت علل تخنیکی و فنی تصادفات رانیز بررسی مینمایند و کم مصرف ترین آنرا به مالکین موتر صاحبان گاراژها و غیره نشان میدهند. میدهند البته هدف اصلی آنها پائین آوردن قیمت ترمیم موتر میباشد.

پلاستییت

موسسه تنبغات اموال مصنوعی واقع شهر کیف اتحاد شوروی بایجاد یکنوع جامه پلاستیکی جدید موفق گردیده است که از نگاه اوصاف بخصوص درخور توجه و دلچسپی میباشد جامه پلاستیکی مزبور که بنام (پلاستییت) یاد شده است در مقابل نفوذ آب مقاومت داشته و در اثر تغییرات شدید درجه حرارت خواصش را زایل نمیسازد جامه پلاستییت ممکن است مورد استفاده و استعمال زیاد در امور ساختمان خطوط ریل زیر زمینی بندو انهار و امثال آن پیدا بنماید.

خون مصنوعی هم بوجود آمد

دو شرکت جاپانی با استفاده از ترکیب فلورین به ساختن خون مصوعی موفق شده اند

وفیات مهم سال

اعلیحضرت مهندرا پادشاه فقید نیپال

اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال که بیک حمله قلبی مصاب شده بود به تاریخ یازده دلو ۱۳۵۰ مطابق اول فبروری ۱۹۷۲ در اقامت گاه زمستانی خود واقع بهارات پرورد در دود کیلو متری کنجندو پن یکصد و پنجاه و یک ساله بود.

سفرش به برنابو در بگرام شاه دیوا ولیعهد بیست و هفت ساله نیپال بلا فاصله به حیث پادشاه جدید آن کشور طی مراسم مختصری بتخت سلطنت آنکشور جلوس گردید.

در ۲۶ فروردین یک نهم پادشاه چهارم روز ۲۶ جدی به عمر ۷۲ سالگی وفات کرد و دختر ارشد وی مارگریت بحیث ملکه دانمارک اعلام گردید. مارگریت سی و یکسال داشته و بعد از اینک پدش پادشاه دانمارک چشم از جهان پوشید. طی مراسم تحلیف را بجا آورد.

نیکتاخروسجف :-

ستالین صدر اعظم زمان جنگ نیکتاخروسجف چهره عمده سیاست اتحاد شوروی بود.

قتل وصفیتل :

صدر اعظم اردن وصفیتل به تاریخ ۷ قوس هنگامیکه از جلسه شورای مشترک دفاع عرب به هتل مشراتون قاهره برمیگشت درمدخل هتل هدف گلوله باری سه مرد مسلح گردید و بقتل رسید.

نیکتا خروسجف صدر اعظم سابق اتحاد شوروی روز ۲۱ جوزا به عمر ۷۷ سالگی در اثر سمومین حمله قلبی در شفاخانه کریملین درگذشت. خروسجف از سال ۱۹۵۸ تا ۱۹۶۴ مدت یازده سال به حیث سرمنشی اول حزب کمونسنت و بعداً بحیث صدر اعظم آنکشور اجرای وظیفه می نمود. چنانچه بعد از جوزف

وفیا ت مرم سال

کیورگی دوبروولسکی گماندر سفینه

سه کیهان نورد سیوز یازده اتحاد شوروی
 حین فرود آمدن سفینه به زمین روز ۹ سرطان
 در اوایل صبح مرده یافت شدند . این سه
 کیهان نورد اتحاد شوروی که بتاريخ ۲۹ جون
 غرض اتصال با استیشن علمی سالیوت بفضا
 پرتاب شده بودند عبارت از : کلنم گیورگی
 دوبرولسکی و نیکولای او ویلیچ ویلکوف
 وایوانو ویچ پاتسایف ، آنها بعد از آنکه
 پروگرام پرواز خود را بصورت کامل به سر
 رسانیدند در حال مراجعت به زمین از ادامه
 حیات محروم شدند

ویکتور پاتسایف تست انجنیر سفینه

نیکولای اوویلیچ ولکوف انجنیر پرواز

خدای بخښلی استاد نبی گل

استاد غلام حسنین از بنیان گزاران مکتب موسیقی افغانی بود که آهنگ های افغانی را به امتزاج ادب افغانی بر پایه اصول علمن موسیقی کلاسیک بنا کرد و آنرا رنگ و رو نیی مخصوصی بخشید .

وزیر اطلاعات و کلتور علاوه کرد استاد نبی گل به ذخایر بزرگ آهنگهای محلی و فولکلوری دسترس کافی داشت . استاد نبی گل چون یک ستاره تابناک این مجموعه بزرگ از گلهای هنری موسیقی افغانی خصوصا موسیقی پښتو نورپاشی کرد و آنرا به نور استعداد سرشار خود رنگ و کیف تازه بخشید .

استاد نبی گل : هنرمند مشهور وطن در

اثر مرضی که عاید حالش بود روز هفدهم جدی ۱۳۵۰ به عمر ۷۶ سالگی وفات یافت و در

شهادت صالحین به خاک سپرده شد .

بنیادلی محمد ابراهیم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور باشنیدن خبر وفات استاد نبی گل مزگ استاد رایک ضایعه بزرگ هنری خوانده متذکر گردید که استاد نبی گل مثل استاد قاسم و

کور ودانی.

په دی وسیله دښاغلو مستمندی داطلاعات او کلتور دوزاوت دعکاسی مدیر او مخبر نی اسحق محمود، اومصطفی وزیر، دلینو تایپ دآمر ښاغلو کاظم علی «عنایت»، آپریتر میرسلیمان میراکبر (سروری) سرمرتب او غلام محمد (سرباز) .

اودمراقبت او ورکشاپونو دمدیر ښاغلو عبدالحکیم، اوباشی محمد رفیق شریفی اومحمد مهدی معاون ماشین کار محمد عارف اومحمد بشیر او همدارنگه دزنکو گرافی دمدیر ښاغلو عبدالله جاس، عبدالوهاب، عبدالغفور عکاس، اودصحافی دعبدالرحیم «کارگو» څخه چه زمونږ سره نی دافغانستان کالنی په ترتیب او چاپولو کی مرسته کړی ده دژبه دکومی کورودانی وایو. (اچاره)

مسئلہ میرہ محمد ولی ظلی

مہتممان :

حبیب الرحمن تنگ

اوپنٹی راجلہ راسخ

نیتہ : ۱۳۵۱ کال دوری لمبری

دولتی مطبعہ